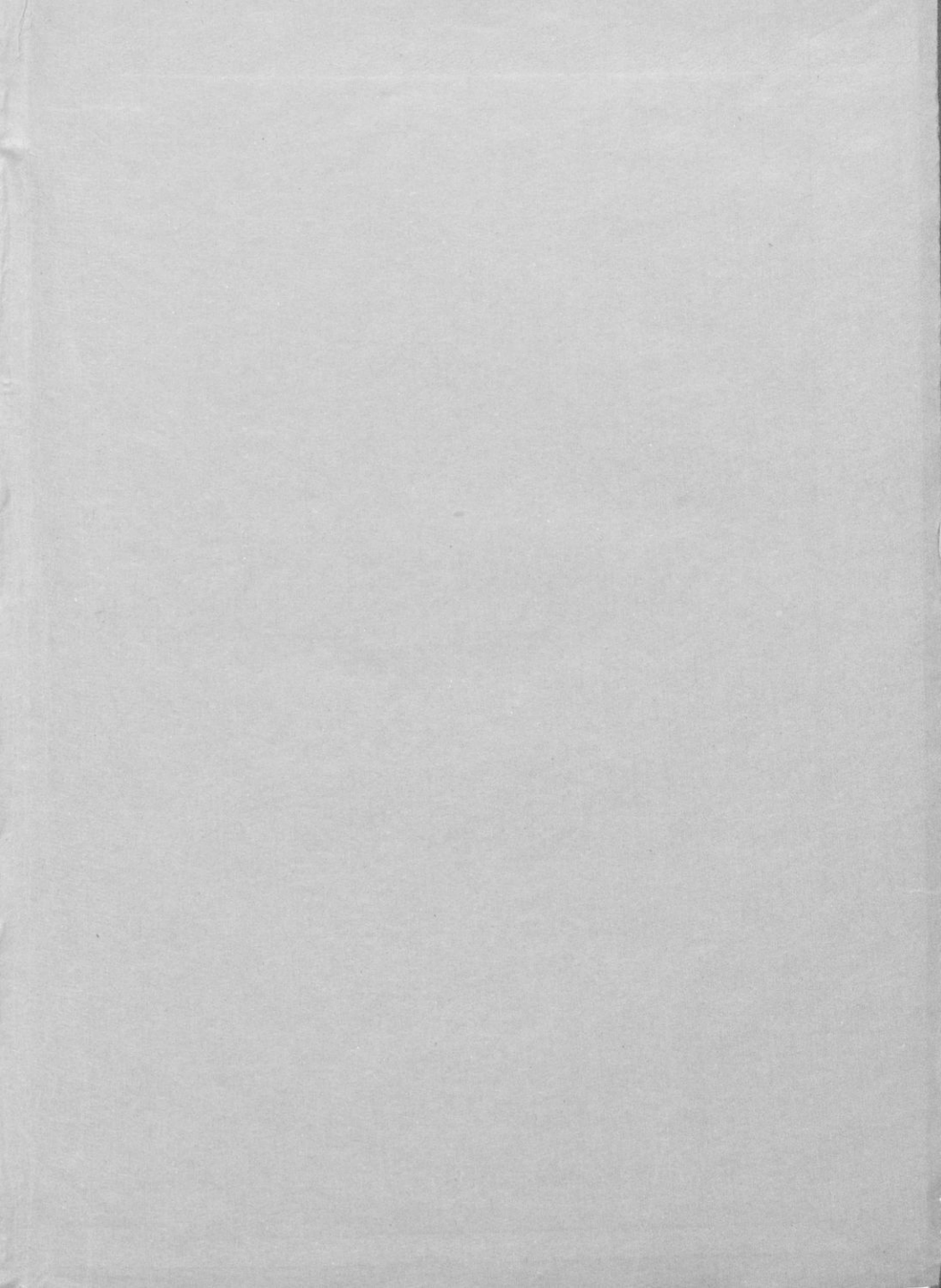

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 38/1980

Σήμερα 30 'Ιουνίου 1980, ημέρα Δευτέρα καί ώρα 10 πρωΐνῃ, τὸ Τμήμα Μέσης 'Εκπ/σεως τοῦ Κέντρου 'Εκπ/κῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς 'Ολομειλείας του (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μετ' ὁριζοῦ τῶν κ.Γ.Παντελίδου, Α' 'Αντιπροέδρου τοῦ ΚΕΜΕ.

Στὴ συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. 'Ιω. 'Αρβανίτης, Φαν.Βῆρος, Δ.Σακκάς, 'Ηλ. Σπυροπούλου, Β.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Σθ.Βουλοῖ Β', 'Ι.Σκορδῖ-λης, Εἰδικὸς Σθμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Δ.Τομπαΐδης, Κυρ.Κατσιμάνης, Βασ.Θεοδωρακοπού-λος, Λεων. 'Αδαμόπουλος καί Στ.Παπασημακοπούλου, Εἰσηγητές. Χρῆς γραμματεῖα ἔκα-νε ἡ φιλόλογος Παρασκευὴ Παπαδημητρίου, ποὺ ὑπηρετεῖ μετ' ἀπόφαση στὸ ΚΕΜΕ.

Δὲν παραβρέθηκαν στὴ συνεδρίαση ὁ κ. 'Αθαν.Κομίνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, καί ὁ κ.Κ.Φοῦσκα, Εἰσηγητής, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακὴ ἀπασχόληση.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. 'Εκτίπωση πρακτικῶν θερινοῦ σεμιναρίου. Εἰσηγητὴς κ.Σ.Παπασημακοπούλου.
2. Γνωμοδότηση γιὰ τὸ σενάριο μετ' ὁρίαι "Ἡ ἑλιδ". Εἰσηγητὴς κ.Σ.Παπασημακο-πούλου.
3. Γνωμοδότηση γιὰ τὸ βιβλίο τοῦ Μιχαήλ Μιχαηλίδου "Ὀμήρου 'Ιλιάδα" ἔμμετρη μετὰφραση. Εἰσηγητὴς κ. 'Ιω. 'Αρβανίτης.
4. "Ἐγκριση πράξεως 'Επιτροπῆς Κρίσεως τοῦ βιβλίου τῆς Β' Γυμνασίου "Θουκυδί-δου Συγγραφῇ, Σικελικά". Εἰσηγητὴς κ.Δ.Σακκάς.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπάρτεια καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγουμένη πράξη, τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: Έκτπωση πρακτικῶν θερινού σεμιναρίου.

Ο εισηγητής του θέματος κ.Στέφ.Παπασημακόπουλος είπε σχετικά με το θέμα αυτό τα εξής:

Ύστερα από επισταμένη μελέτη των κειμένων που μας απέσταλσαν πολύ άργότερα από το έγγραφο της ΕΕΑΕ.ΔΕ. Έχω να εισηγηθῶ τα ακόλουθα:

Τα κείμενα τα ὁποῖα διδᾶχθηκαν στο σεμινάριο σε μεγάλο ποσοστό ἀποτελοῦν ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις, οἱ ὁποῖες ἐνημερῶνουν τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ γιὰ τὰ νεότερα ἐπιτεθῆματα τῆς ἐπιστήμης. Πέρα ὅμως ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴ ἐνημέρωση δὲν νομίζουμε ὅτι ἀποτελοῦν κλασικὸ βοήθημα οὔτε γιὰ τοὺς διδάσκοντες οὔτε γιὰ τοὺς διδασκόμενους στὰ σχολεῖα τῆς Μ.Ε. ὥστε νὰ δημιουργηθεῖ θέμα ἐκδόσεως τῶν κειμένων αὐτῶν ἀπὸ τὸν Ὁργανισμὸ Ἐκδόσεως Διδακτικῶν Βιβλίων. Ὅμως μερικὰ ἀπὸ τὰ θέματα ἔχουν γενικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τῖς ἀνάγκες τῆς Μ.Ε. καὶ θὰ μπορούσαν νὰ ἐκτυπωθοῦν ἀπὸ τὸν ΟΕΔΒ. Ὅμως καὶ αὐτὸ δὲν κρίνεται σκόπιμο γιὰτὶ θὰ σήμαινε ἐπέμβαση ἀνεπίτρεπτη στὴν ὁλότητα τῶν κειμένων τοῦ σεμιναρίου. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ καὶ ὕστερα ἀπὸ συνεννόηση μετὰ τὸν κ.Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ, εἰσηγοῦμαι τὴν μὴ ἐκδοση τῶν διαλέξεων τοῦ σεμιναρίου ἀπὸ τὸν ΟΕΔΒ.

Ἀλλωστε κατὰ τὴν ἔγκριση τοῦ προγράμματος τοῦ σεμιναρίου ἀπὸ τὸ ΚΕΜΕ οὐδεμὶα δέσμευση σχετικὴ μετὰ τὸ θέμα αὐτὸ εἶχε ἀναληφθεῖ.

Μετὰ τὴ συζήτηση ποὺ ἀκολοῦθησε τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: α) τὰ ἔγγραφα 150/345.0/019/16-8-79 καὶ 150/345.0/02/30-5-80 τῆς Διευθύνσεως Ἐκπ/σεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνέργειας τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, β) τὴν εἰσήγηση τοῦ εισηγητῆ καὶ γ) τὴ συζήτηση ποὺ ἔγινε μετὰ τῶν μελῶν,

Ἀποφασίζει ὁμόφωνα.

Δέχεται ὅπως ἔχει τὴν εἰσήγηση τοῦ κ.Στ.Παπασημακόπουλου.

. / .

Θέμα 2ο: Γνωμοδότηση για το σενάριο με θέμα "Η Ελιά".

Ο εισηγητής του θέματος κ. Στέφ. Παπασημακόπουλος είπε τα εξής:

Το σενάριο είναι ανεξάρτητο από τη σχετική ένδεκτη του βιβλίου της Α' τάξης του Γυμνασίου ή οποια ένδεκτη περιλαμβάνει δυο άλλα φυτά. Οι στόχοι του σεναρίου τονίζουν περισσότερο την οικολογία, την οικονομική και υγιεινή σημασία του προϊόντος του ελαιόκαρπου καθώς και το ιστορικό ενδιαφέρον της ελιάς. Γενικά ενώ το βιβλίο όμως για την τάξη των συμμετεχόντων, όπου ανήκει και η Ελιά, το σενάριο την ξεχωρίζει και την αναπτύσσει και σε άλλες προεκτάσεις γενικής φύσεως που βέβαια δεν παύουν να παρουσιάζουν μορφωτικό ενδιαφέρον, αλλά αλλοιώνουν τη συμμετρία και τη δομή του μαθήματος 13.

Επίσης η περιγραφή των φύλλων, των κλαδίσκων, του καρπού και των ιδιοτήτων του καθώς και της τομής του, είναι θέματα που οι μαθητές μπορούν να αντιληφθούν από άμεση εποπτεία των πραγματικών αντικειμένων και όχι από φωτογραφίες.

Είδικα η Ελιά είναι ένα φυτό που φυτρώνει σε όλη σχεδόν τη χώρα μας και στις περιοχές όπου δεν υπάρχει είναι εύκολο ύστερα από φροντίδα διδάσκοντος και διδασκόμενων να βρεθούν και φύλλα και κλαδίσκοι και καρποί.

Για τους λόγους αυτούς δε θεωρώ το σενάριο και συνεπώς την ταινία ως απαραίτητο βοηθήμα για τη διεξαγωγή του μαθήματος 13.

Όμως το σενάριο παρά τα μειονεκτήματά του σε σχέση με το μάθημα 13, δε παύει να έχει ενδιαφέροντα και πολύ χρησίμα στοιχεία για έλεσθερη παρακολούθηση της ταινίας ως ολοκλήρωση του μαθήματος ή μετά το μάθημα σε έλεσθερο χρόνο. Για το σκοπό αυτό θα έπρεπε να συμπληρωθεί με τα ακόλουθα:

- 1) Με τη διαδικασία συλλογής ελαιόκαρπου σε διάφορες περιοχές της χώρας και σε άλλες χώρες με τριζύβες μηχανικές μεθόδους.
- 2) Με την αδυναμία συγκομιδής εξαιτίας της έλλειψης εργατικών χεριών (έλιες άμαζευτες ή προσέλκυση αλλοδαπών εργατών).
- 3) Με τη διαδικασία εξαγωγής λαδιού (ελαιοτριβεία).
- 4) Με τη διαδικασία παραγωγής βρώσιμων ελαίων.

5) Με την περιγραφή των ασθενειών της Ελιάς τόσο ^{ως} προς τις συνέπειες όσο και ως προς τα αίτια (είκτονες από τη δραστηριότητα του δάκου, του λεκανίου, του πυρηνωτρότη κτλ).

6) Με μερικά διαγράμματα για την παραγωγή της Ελιάς σε λάδι, βρώσιμες ελιές κτλ που θα δείχνουν την οικονομική σημασία της για τη χώρα μας.

Ακολούθησε συζήτηση ύστερα από την οποία το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη: α) το σενάριο με θέμα "Η Ελιά" του Ρένου Κυριακίδη, β) την εισήγηση του κ. Στ. Παπασμακοπούλου και γ) τη συζήτηση που έγινε μεταξύ των μελών,

Αποφασίζει ομόφωνα:

1. Να διαμορφωθεί το σενάριο σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του εισηγητή.
2. Η ταινία να μην υπερβαίνει τα 15 λεπτά, αν είναι ταινία εκπαιδευτικής τηλεόρασης, δηλαδή με αυτή να υποβοηθείται το μάθημα μιας διδακτικής ώρας στην αίθουσα. Στην περίπτωση όμως που η ταινία θα είναι επιμορφωτική, τότε δεν τίθεται θέμα χρονικού περιορισμού.

Θέμα 3ο: Γνωμοδότηση για το βιβλίο του Μιχαήλ Μιχαηλίδη "Όμηρου 'Ιλιάδα" ξμμετρη μετάφραση.

Ο εισηγητής του θέματος κ. Ίω. Αρβανίτης είπε τα εξής:

Με το αρ. Γ/2313/7-5-80 Έγγραφο του ΥΠΕΠΘ αποστέλλεται το βιβλίο του Μ. Μιχαηλίδη "Όμηρου 'Ιλιάδα" για γνωμοδότηση.

Πρόκειται για ένα βιβλίο με ξμμετρη μετάφραση των διδασκόμενων στίχων της 'Ιλιάδας στο Γυμνάσιο, με τη σχετική εισαγωγή, αναφορά στο όμηρικό ζήτημα, παντοειδή σχόλια και εικονογράφηση.

Προς τοῦτο διάβασα σποραδικά τμήματα από τη μετάφραση, δεδομένου ότι ή μετάφραση αποτελεί το ουσιαστικότερο μέρος του βιβλίου. Άλλα και ό όποιοςδήποτε άναγνώστης του στη μετάφραση θα ρίξει την πρώτη ματιά.

Δε μένω όμως ικανοποιημένος από αυτή, γιατί είναι αδύνατη και ως προς την ποιητική πνοή και ως προς την ακρίβεια και ως προς την όρθότητα και γλαφυρότητα του λόγου. Για παράδειγμα διαβάζω το προσήμιο της 'Ιλιάδας, καθώς και την άρχή των εισαγωγικών της Α' ραψώδας.

Άδυνατώ λοιπόν να εισηγηθώ ότι το βιβλίο είναι χρήσιμο για τους μαθητές και τους καθηγητές.

Τό τμήμα, αφού έλαβε όποση τό αρ. Γ/2313/7-5-80 Έγγραφο του ΥΠΕΠΘ, την εισηγήση και τη σχετική συζήτηση,

άποφάσζεται όμωφωνα,

Γνωμοδοτεί ότι το βιβλίο του Μ. Μιχαηλίδη δέν είναι χρήσιμο, σύμφωνα με τό Νόμο, για τους λόγους που αναφέρονται στην εισηγήση.

. / .

Θέμα 4ο: "Έγκριση πράξεως Έπιτροπής Κρίσεως τοῦ βιβλίου Α* Γυμνασίου "Θου-
κυδίδου Συγγραφῆς, Σικελικά".

Ὁ εἰσηγητὴς τοῦ θέματος κ.Δ.Σακκάς εἶπε σχετικὰ μετὰ τὸ θέμα αὐτὸ τὰ ἑξῆς:
Ἡ Διεθθυνα Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. μετὰ τὸ ἔγγραφὸ τῆς ἀριθ. Φ 211.17/
169/Γ/3243/18-6-80 διαβίβασε στὸ ΚΕΜΕ α) τὶς πράξεις 1/31-1-80 καὶ 2/28-5-80
τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου τοῦ Φ.Καραγιώργου Θουκυδίδου
Συγγραφῆς, Σικελικά Β* τῆς Γυμνασίου ποὺ γράφτηκε ὕστερα ἀπὸ προκήρυξη, β)
τὴν κριτικὴ ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως καὶ γ) ἕνα ἀντίτυπον τοῦ ἀνωτέρου βιβλίου
γὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ Τμήμα συμφωνὰ μετὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἀριθμοῦ 80 τοῦ Ν. 309/76.
Ἡ Ἐπιτροπὴ Κρίσεως ἀπορρίπτει τὸ βιβλίον ὁμοφωνα γὰ τὸ πλῆθος τῶν σφαλμάτων
καὶ τῶν σοβαρῶν μειονεκτημάτων τοῦ ποὺ σημειῶναι στὴν ἐμπεριστατωμένη ἔκθεσιν
τῆς. Συμφωνῶ μετὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ εἰσηγοῦμαι στὸ Τμήμα νὰ συμφωνή-
σῃ καὶ αὐτὸ καὶ νὰ θεωρήσῃ τὸ βιβλίον ἀκατάλληλον.

Ἀκολοῦθησε συζήτηση καὶ τέλος τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψιν του:

1. Τὸ Ν.Δ. ἀριθ. 749/70 καὶ τὸ ἀριθ. 80 τοῦ Ν. 309/76.
2. Τὶς πράξεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ἀριθ. 1/31-1-1980 καὶ 2/28-5-80.
3. Τὴν κριτικὴ ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως.
4. Τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου τοῦ Φ.Καραγιώργου Θουκυδίδου Συγγραφῆς, Σικελικά.
5. Τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ.Δ.Σακκά καὶ τὴν συζήτησιν ποὺ ἀκολοῦθησε,

ἀποφάσεται ὁμοφωνα.

Κρίνεται ἀκατάλληλον τὸ βιβλίον τοῦ Φ.Καραγιώργου Θουκυδίδου Συγγραφῆς, Σικελικά, Β*
τῆς Γυμνασίου, γὰ τοὺς λόγους ποὺ ἀναφέρονται στὴν εἰσηγητικὴ ἔκθεσιν τῆς Ἐ-
πιτροπῆς Κρίσεως.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τελέσθη ἡ συνέδρισις.

Ὁ Γραμματεὺς

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 39/1980

Σήμερα 1 'Ιουλίου 1980, ημέρα Τρίτη και ώρα 11 προΐνῃ, τὸ Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς 'Ολομέλειας (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή-Ἀττικῆς) μετ' Προέδρου τὸν κ.Γ.Παντελίδη, Α' 'Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ, Στὴν συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. 'Αθαν.Κουμῆνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ι. 'Αρβανίτης, Φ.Βῆρος, Δ.Σακκάς, 'Ηλ.Σπυρίδουλας, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσά-ας, Ν.Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι.Σκορδῆλης, Εἰδικὸς Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ.Φοσκάκης, Δ.Τομποῖδης, Κυρ.Κατσιμάνης, Β.Βεσδορακόπουλος, Λ. 'Αδαμόπουλος καὶ Στ.Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητὲς. Χρὴς γραμματεῖα ἔκανε ἡ Φιλολόγος Παρασκευὴ Παπαδημητρίου, ποὺ ὑπηρετεῖ μετ' ἀπόσπασιν στὸ ΚΕΜΕ.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Σχέδιο παιδαγωγικῆς ὁργανώσεως Γαλλοελληνικοῦ Σχολείου 'Αθηνῶν. Εἰσηγη-τὲς: κ.κ. Βαρουχάκης καὶ Κατσιμάνης.
2. Γνωμοδότηση στὸ Σχ.Π.Δ/τος "Περὶ τοῦ συστήματος τηρήσεως στοιχείων τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Γενικῆς 'Εκπαίδευσης. Εἰσηγητὴς κ.Ν.Βαρου-χάκης.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ὁμοφωνία καὶ ἐπικυρώθηκε ἡ προηγουμένη ἀπόφασις τοῦ Τμήμα-τος ἔρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

. / .

Θέμα 1ο: Σχέδιο παιδαγωγικής οργανώσεως Γαλλοελληνικού Σχολείου 'Αθηνών.

Οι εισηγητές του θέματος κ.κ. Ν. Βαρουχάκης και Κυρ. Κατσιμάνης έθεσαν
Λένω πάλι ο κ. Βαρουχάκης μας
όπως των μελών του Τμήματος την κοινή εισήγηση τους που έχει ως εξής:

"Από το Μαθητικό Σύμβουλο της Γαλλικής Πρεσβείας στην 'Αθήνα κ. F. NEEL υποβλήθηκε στον Υφυπουργό 'Εθνικής Παιδείας κ. Β. Κοντογιαννόπουλο ένα "σχέδιο παιδαγωγικής οργανώσεως του Γαλλοελληνικού Λυκείου 'Αγίας Παρασκευής", το οποίο επιδόθηκε στον υποφαινόμενο για μελέτη και εισήγηση στο Τμήμα Μ.Ε., σε συνεργασία με τον Εισηγητή του ΚΕΜΕ κ. Κυριάκο Κατσιμάνη. Όσο θα σάς αναπτύξω έπρεχον θέση κοινής εισήγησεως, γιατί είναι καρπός της συνεργασίας μου με τον κ. Κατσιμάνη και εκφράζουν απόλυτα και τις δικές του θέσεις, αφού άλλωστε προηγήθηκαν διεξοδικές συζητήσεις μεταξύ μας πάνω στο θέμα, κατά τη διάρκεια των οποίων διαπιστώθηκε πλήρης ταυτότητα απόψεων. Ίδιαίτερα χρήσιμη αποδείχτηκε η συγκέντρωση υπό τον κ. Κατσιμάνη πληροφοριών γύρω από το θέμα και, κυρίως, η εξασφάλιση από το σχετικό φάκελο του Υπουργείου Παιδείας φωτοτυπιών των διαφόρων νόμων, των υπηρεσιακών σημειωμάτων και των άλλων συναφών κειμένων, οι οποίες μ'ας επέτρεψαν να σχηματίσουμε σαφέστερη εικόνα του αντικειμένου που μ'ας απασχόλησε.

Το Ιστορικό του θέματος έχει ως εξής: Με την απόφαση αριθ. 2444/17-7-1975 του Πρωτοδικείου 'Αθηνών εγκρίθηκε το καταστατικό Σωματείου με την επωνυμία "Ελληνογαλλικός Εκπαιδευτικός Σύνδεσμος", στο δικαστικό συμβόλαιο του οποίου επιτράπηκε, με το προεδρικό διάταγμα αριθ. 792(ΦΕΚ 17/11/1975, τ. Α', αριθ. 1255), η συμμετοχή "και άλλοδωπών (Γάλλων) κατ'Ίσον αριθμόν προς τους ήμεδαπούς". Σύμφωνα με το άρθρο 2 του καταστατικού του *Ελληνογαλλικού* Σωματείου, αυτό "ακοπόν έχει:

α) Να ίδρύση και να διαχειρίζεται μίαν 'Ελληνογαλλικήν Σχολήν εν τη περιοχή των 'Αθηνών, ένθα εν αρμονία προς την 'Ελληνικήν Νομοθεσίαν, θα παρέχεται 'Ελληνιστί και Γαλλιστί διγλωσσος εκπαιδεύσις εις "Ελληνος, Γάλλους ή άλλοδωπούς μαθητάς.

β) Να ίδρύση, εάν παρίσταται προς τούτο ανάγκη, παραρτήματα τούτων εν 'Αττική ή στον και άλλωχοι της 'Ελλάδος.

γ) Νά ενθαρρύνη καί υποστηρίξη τήν ίδρυσιν οργανισμῶν προοριζομένων διὰ τήν δι-
γλωσσον ἐκπαίδευσιν ἐν 'Ελλάδι.

δ) Νά προβαίνει, ἐάν παρίσταται πρὸς τοῦτο ἀνάγκη, εἰς ἐκδόσεις σχολικῶν βιβλί-
ων εἰς τήν Γαλλικὴν γλῶσσον, ἐν ὧσι τῆς τοιαύτης ἐκπαίδευσος καί

ε) γενικώτερον νά προαγάγῃ τήν διγλωσσον ἐκπαίδευσιν ἐν 'Ελλάδι".

Τὸ 'Υπουργικὸ Συμβούλιον, μὲ τήν πρόξ. τοῦ Ἀριθ. 151/15-9-1975 "περὶ παραχωρήσε-
ως ἀκινήτου διὰ τήν ἀνάγειν 'Ελληνογαλλικῆς Σχολῆς" (ΦΕΚ Ἀριθ. 237/23-10-1975,
τ.Α') "παραχωρεῖ ὅντιν αἰουδίποτε ἀνταλλάγματος, δι' ἀνταλλαγῆς ρηματικῶν διακαινώ-
σεων μεταξὺ τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εξωτερικῶν καί τῆς ἐν 'Αθήναις Γαλλικῆς Πρεσβείας,
εἰς τήν μέλλουσαν νά ἱδρυθῇ ἑλληνογαλλικὴ Σχολὴν καί προσωρινῶς μέχρις ἱδρύσεως
αὐτῆς, εἰς τήν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν ὡς διαχειριστρίαν ἁλλοτρῶν, τήν χρῆσιν δημο-
σίας ἐκτάσεως 15.029 τετραγωνικῶν μέτρων, κειμένης εἰς θέσιν Πάντζες 'Αγίας Πα-
ρασκευῆς (...), πρὸς τὸν σκοπὸν ἀνεγέρσεως τῶν κτιρίων τῆς ἱδρυθησομένης ἐν ἀ-
γῇ Σχολῆς (...). Ἡ χρῆσις παραχωρεῖται διὰ 99 ἔτη". Μὲ τὸ Ν.734 "περὶ παραχω-
ρήσεως συμπληρωματικῆς ἐκτάσεως διὰ τήν ἀνάγειν 'Ελληνογαλλικῆς Σχολῆς" παραχωρή-
θηκε μὲ τοὺς ἴδιους ὅρους πρόσθετη ἐκταση 9.580 τ.μ. στὴν ἴδιαν περιοχὴ "πρὸς
τὸν σκοπὸν ὅπως, ὁμοῦ μετὰ τῆς κατὰ τῆς κατὰ τὰ ἔτη παραχωρηθείσης προηγουμένης
ἐκτάσεως, χρησιμεύσῃ διὰ τήν ἀνάγειν τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ὡς ἔνω
ἐκπαιδευτικοῦ ἱδρύματος". Ἡ πρόξ. Ἀριθ. 151/15-9-1975 προβλέπει μετὰ ἄλλων
ὅτι "ἐν περιπτώσει μὴ ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν ἀνεγέρσεως τῶν κτιρίων τῆς ὡς ἔνω 'Ελ-
ληνογαλλικῆς Σχολῆς ἐντός προθεσμίας τριῶν ἐτῶν καί ἐν συνεχείᾳ μὴ συμπληρώσεως
τῶν ἐγκαταστάσεων, ὥστε νά εἶναι δυνατὴ ἡ ἐννερχεῖς λειτουργία τῆς Σχολῆς ἐντός
προθεσμίας ἑτέρων τριῶν ἐτῶν, ἡ χρῆσις, τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἐδαφικῆς ἐκτάσεως
θὰ ἐπιστραφῇ αὐτοδίκαιος εἰς τὸ 'Ελληνικὸν Δημόσιον". Πράγματι ποὺ σημαίνει ὅτι
οἱ ἐγκαταστάσεις πρέπει νά εἶναι ἑτοιμες, ὥστε τὸ σχολεῖο νά μπορεῖ νά λειτουργή-
σῃ ἀπὸ τὸ Σεπτέμβριον τοῦ 1981. Τὸ κείμενόν τοῦ Γάλλου Μορφωτικοῦ Συμβουλίου γιὰ
τὸ ὅποιο συζητοῦμε εἶναι, ἀκριβῶς, τὸ σχεδία προγράμματος λειτουργίας αὐτοῦ τοῦ
Σχολείου.

Από τή μελέτη τοῦ προγράμματος προκύπτουν τὰ ἑξῆς:

Στό ὅπο Ἰδρυση "Γαλλο-ἑλληνικὸν Ἰνστιτούτιον" θὰ ὑπάρχουν γιὰ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον δύο κλάδοι, δύο κατευθύνσεις, ποὺ θὰ ἐνδονονται σὲ κοινὸν κορμὸ ὅπο τὸ γυμνάσιο καὶ μετὰ. Ὁ πρῶτος κλάδος θὰ εἶναι ἀκραιφνῶς γαλλικὸς, θὰ ἀκολουθεῖ αὐστηρὰ τὰ γαλλικὰ προγράμματα καὶ θὰ δέχεται Γάλλους καὶ ἑλλων ὑψηλοτέρων μαθητῶν, ὅχι ὅμως Ἑλληνες. Ὁ δεῦτερος κλάδος, ὁ "γαλλο-ἑλληνικὸς", θὰ προσρρίζεται γιὰ Ἑλληνες μαθητῶν ποὺ θὰ ἀρχίζουν τὴ φοίτησίν τους μὲ ἐντατικὸ ἑλληνικὸ πρόγραμμα καὶ λίγες ὥρες γαλλικῶν στήν πρώτη τοῦ δημοτικοῦ, γιὰ νὰ καταλήξουν, στήν ἑκτη τοῦ δημοτικοῦ, σὲ ἐντατικὸ γαλλικὸ πρόγραμμα διανθισμένο μὲ λίγες ὥρες Ἑλληνικῶν. Πιὰ συγκεκριμένα στίς τάξεις τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, σύμφωνα μὲ τὸ γαλλικὸν σχέδιο, τὸ ἑλληνικὸ καὶ τὸ γαλλικὸ πρόγραμμα θὰ καταλαμβάνει ἀντιστοιχῶς τίς ἀκόλουθες ὥρες:

Πρώτη τάξη, 19/7 (στὰ γαλλικὰ: γλῶσσα καὶ δευτερεύοντα μᾶθηματα, ὅπως πλῆθος, ἀριθμικὲς τέχνες, ὁδική κτλ.).

Δεύτερη καὶ τρίτη τάξη, 17/9 (στὰ γαλλικὰ: γλῶσσα καὶ αἰσθητικὴ προοπτική).

Τετάρτη τάξη, 15/11 (στὰ γαλλικὰ: γλῶσσα, φυσικὴ, χημεία, βιολογία, "αἰσθητικὴ προοπτική", χειροτεχνία).

Πέμπτη τάξη, 9/17 (στὰ γαλλικὰ: γλῶσσα, μαθηματικὰ, "ἐπιστημονικὴ προοπτική", κοινωνικὲς ἐπιστῆμες, φυσικὴ, χημεία, "αἰσθητικὴ προοπτική".)

Ἑκτη τάξη, 6/21 (στὰ γαλλικὰ: γλῶσσα, μαθηματικὰ, βιολογία, φυσικὴ, ἱστορία, γεωγραφία, ἀγωγή τοῦ πολίτη).

Στὸ γυμνάσιο ὁ γαλλικὸς καὶ ὁ ἑλληνικὸς κλάδος θὰ συγχωνευθῶν ἐν ἑνὶ τοῦ γαλλικὸν πρόγραμμα, τὰ παιδιὰ ὅμως ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὸ γαλλοἑλληνικὸν κλάδον θὰ διδασκονται 6 ὥρες τὴν ἐβδομῆδα ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἑλληνικὸν πολιτισμὸν. Στίς ὥρες αὐτὰς θὰ προστεθοῦν 2 ὥρες ἀρχαῖα ἑλληνικὰ στὴν δεύτερη καὶ τὴν τρίτη τάξη τοῦ γυμνασίου. Ἐν ἑνὶ, δηλαδὴ γαλλικὸν, θὰ εἶναι τὸ πρόγραμμα καὶ στὸ λύκειον, μὲ τὴ διαφορά ὅτι ἐδῶ οἱ Ἑλληνες μαθητῶν θὰ διδασκονται ἑλληνικὸν πολιτισμὸν καὶ Νέα Ἑλληνικὰ 4 ὥρες τὴν ἐβδομῆδα καὶ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ 2 ὥρες τὴν ἐβδομῆδα, ἐνῶ 2 ἀκόμη ἐβδομαδιαῖες ὥρες θὰ ἀφιερώνονται στὴν προετοιμασία γιὰ τὰ Ἀνώτατα Ἑκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα τῆς Ἑλλάδος. Ὅλοι οἱ μαθητῶν θὰ παρουσιάζονται

στis εξετάσεις τοῦ γαλλικοῦ μὲτακαρῶν, ἐνῶ "μὲ εἰδικευμένα μαθήματα θὰ ἐπιτευχθεῖ ἡ ἴση δυνατότητα ἐπιτυχίας καὶ στοῦς "Ἑλλήνες μαθητές (...)" ποὺ θὰ παρουσιάζονται στis εἰσαγωγικὲς εξετάσεις τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων".

Εἶναι χαρακτηριστικὸ τὸ ὅτι τὸ σχέδιο προγράμματος ποὺ ὑποβάλλεται ἀπὸ τοὺς Γάλλους δὲ συνοδεύεται ἀπὸ ἓνα σαφές καὶ ἐμπεριστατωμένο σκεπτικὸ, ἀπὸ μιὰ οὐσιαστικὴ εἰσηγητικὴ ἔκθεση, ποὺ νὰ μῆς πληροφορεῖ ποῖα κενὰ στὴν ἑλληνικὴ ἐκπαίδευση θὰ κάλυπτε ἡ σχεδιαζόμενη ἀπὸ τοὺς Γάλλους σχολή, ποῖα ἑλληνικὰ συμφέροντα θὰ ἐξυπηρετοῦσε καὶ σὲ τί, τελικῶς, θὰ ἀπέβλεπε. θεωροῦμε φυσικὸ καὶ ἀναφύγρετο δικαίωμα τῶν γαλλικῶν διπλωματικῶν ὑπηρεσιῶν νὰ ἐνδιαφέρονται ἀμέριστα γιὰ τὴν παροχὴ γαλλικῆς παιδείας στὰ παιδιὰ τῶν Γάλλων ὑπηκόων ποὺ βρισκονται στὴν "Ἑλλάδα καὶ πιστεύουμε ὅτι στὸ σημεῖο αὐτὸ ἔξίζον καθε ὑποστήριξη ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ Πολίτευση. Δὲ βλέπουμε ὅμως σὲ τί θὰ μπορούσε νὰ ὠφελῇ τὸν τόπο μας ἡ ἀναιτιολόγητη καὶ ἀπροσχηματιστὴ γαλλοποίηση μιᾶς μερίδος "Ἑλλήνων μαθητῶν ποὺ ζοῦν μόνιμα στὴν "Ἑλλάδα, ὅπου ὑπάρχουν καὶ λειτουργοῦν "ἑλληνικὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ σχολεῖα ὅλων τῶν ἐκπαιδευτικῶν βαθμίδων.)

Ἡ παρεχόμενη ἀπὸ τὸ σχέδιο προγράμματος διαβεβαίωση ὅτι "ἡ γενικὴ ὀργάνωση τῆς ὑποβαλλόμενης προτάσεως (...) συνίσταται (...) στὴν ἐγγύηση τῆς πραγματικῆς καὶ σοβαρῆς ἐκμαθήσεως τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας γιὰ τὰ παιδιὰ ἑλληνικῆς ὑπηκοότητας" μὲ τὴ διατύπωση καὶ τῆς ὑποδηλώσεως τῆς, ἐπιτείνει καὶ δικαιολογεῖ μᾶλλον τῆς ἀνησυχίας μας πορὰ τῆς καθησυχάζει. Τὸ ὑποβαλλόμενο σχέδιο προγράμματος δὲν πρέπει κατὰ τὴ γνώμη μας νὰ ἐγκριθεῖ γιὰ τοὺς ἀκόλουθους λόγους:

1. Διαφοροποιεῖ τὸν τρόπο ἐκπαίδευσως τῶν μαθητῶν τοῦ "Ἑλληνογαλλικοῦ Λυκείου ἀπὸ τὸν τρόπο ἐκπαίδευσως τῆς μεγάλης μάζας τῶν "Ἑλλήνων μαθητῶν καὶ ὀργὰ ἀλλὰ σταθερὰ ἀπεργάζεται τὸν ἀφελληνισμό τῶν πρώτων. Εὐγλωττα ὀμιλεῖ στὴν προκειμένη περίπτωση ἡ σταδιακὴ μετῶση, στὸ δημοτικὸ, τῶν ὁρῶν τοῦ ἑλληνικοῦ προγράμματος σὲ σχέση μὲ τῆς ὥρες τοῦ γαλλικοῦ προγράμματος (Α' τάξη ὥρες 19/7, Στ' τάξη, ὥρες 6/21, ἀντιστοίχως) καὶ ἡ ἐνσωμάτωση τοῦ γαλλοελληνικοῦ κλάδου στὸν κοινὸ γαλλικὸ κορμὸ, ἀπὸ τὸ γυμνάσιο καὶ μετὰ.
2. "Ἐρχεται σὲ ροφὴ ἀντίθεση μὲ τὸν ἰσχύοντα Νόμο 4862 τοῦ 1931, ποὺ ἀπογορεύει λ.χ. αὐστηρὰ τὴ φοίτηση "παιδῶν ἑλληνικῆς ἰθαγένειας, ἀνωτέρων τῶν ὅρων, εἰς ξένα σχολεῖα στοιχειώδους ἐκπαίδευσως" - καὶ τὸ γαλλοελληνικὸ δημοτικὸ σχολεῖο δὲν εἶναι κατὰ τὴ γνώμη μας σχολεῖο ἑλληνικὸ.

3. Μειώνει το κόστος του όλου ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και υπονομεύει την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Το ότι πριν από τέσσερα, μάλιστα, χρόνια ψηφίστηκε ο Ν.309/1976 στον οποίο στηρίζουμε όλοι πολλές ελπίδες για τη βελτίωση και των εκπαιδευτικών ^{μας} συστημάτων και το ότι η εφαρμογή των νέων μέτρων δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, ώστε να μπορούμε να σχηματίσουμε πλήρη εικόνα της σημασίας και της σκοπιμότητάς τους δε συμβιβάζεται κατά τη γνώμη μας με την άνθεση σε ξένες εκπαιδευτικές αρχές της ευθύνης για τη διαπολιτευτική μιζή μερίδας 'Ελλήνων μαθητών και μάλιστα με τα ξένα, όχι με τα δικά μας προγράμματα. Αυτό θα ισχυνομεθα με έμπυση ομολογία χρονοκόπας του δικού μας εκπαιδευτικού συστήματος.
4. 'Οδηγεί σε άνωψη μεταχείριση ορισμένων ξένων χωρών σε σχέση με άλλες. Όπως είναι γνωστό, το 'Αμερικανικό Κολέγιο και η Γερμανική Σχολή, καθώς και το Λεόντεια Λύκειο, είναι ελληνικά σχολεία, με ελληνικά προγράμματα και 'Ελληνες διευθυντές. 'Η μόνη παραχώρηση από 'Ελληνικής πλευράς είναι στην προκειμένη περίπτωση η διδασκαλία ορισμένων "επιστημονικών" μαθημάτων (φυσικής, χημείας, μαθηματικών, βιολογίας) στην ξένη γλώσσα. Ξένη σχολή άνδλογη προς το σχεδιαζόμενο Γαλλο-ελληνικό 'Ινστιτούτο από τους Γάλλους δεν έχει στην 'Ελλάδα προηγούμενο. Εύκολο έπομένως μπορεί κανείς να προβλέψει ότι, αν το Λύκειο αυτό λειτουργήσει σύμφωνα με το συζητούμενο πρόγραμμα, και άλλες χώρες θα ζητήσουν και θα πετύχουν την ίδρυση στην 'Ελλάδα παρόμοιων σχολείων, επικαλούμενες την αρχή της ίσης μεταχείρισης.
5. Δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στο όλο σύστημα εισαγωγικών εξετάσεων στο Α.Ε.Ι., αφού οι απόφοιτοι του Γαλλο-ελληνικού Λυκείου ένα από τα δύο: ή θα μετέχουν στις κοινές εξετάσεις, πράγμα που θα τους προκαλούσε άνωφερβλητες δυσχέρειες ή θα παρουσιάζονται σε ειδικές εξετάσεις, πράγμα που θα όποτελούσε καίριο πλήγμα στο κύρος του όλου θεσμού.

"Όμως η αντίθεσή μας προς το σχέδιο προγράμματος που όφορς τον "Ελληνο-γαλλικό κλάδο", ή όποια έδράζεται στους λόγους που άναφέραμε, δε σημαίνει αντίθεση και προς την ίδρυση και λειτουργία της Σχολής. Είναι άλλωστε διόχυτη ή πολιτική βοή-
ληση (προς την όποια συντασσόμαστε και ός ύπάλληλοι και ός "Ελληνες πολίτες) για

ελληνογαλλική συνεργασία στον εκπαιδευτικό τομέα και ένα ειγώγιο τεκμήριο της βοήθησης αυτής είναι ⁵η παραχώρηση σημαντικής έκτασης για τη λειτουργία της Σχολής. Αντί, λοιπόν, του συγκεκριμένου σχεδίου προγράμματος, που κατά τη γνώμη μας δεν είναι δυνατόν να εγκριθεί, πρέπει να εισηγηθούμε συγκεκριμένες λύσεις που αφορούν τους Έλληνες μαθητές. Οι λύσεις που προτείνουμε είναι οι εξής:

1. Το δημοτικό σχολείο να είναι αποκλειστικά ελληνικό, με Έλληνα διευθυντή, ελληνικό διδακτικό προσωπικό, ελληνικά προγράμματα, ελληνικά βιβλία και γλώσσα διδασκαλίας την ελληνική. Η γαλλική να διδάσκεται από Γάλλους καθηγητές, με γαλλικά βιβλία και σύμφωνα με γαλλικές μεθόδους μόνο ως ξένη γλώσσα και μόνο από την τέταρτη τάξη και μετά. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα προγράμματα διενδόν παιδαγωγικών συνεδρίων όριζουν ότι η ξένη γλώσσα δεν πρέπει να διδάσκεται σε τάξη μικρότερη από την τέταρτη του δημοτικού.
2. Το γυμνάσιο και το λύκειο να είναι επίσης αποκλειστικά Έλληνικά σχολεία με Έλληνες διευθυντές, ελληνικό διδακτικό προσωπικό, ελληνικά προγράμματα, ελληνικά βιβλία και γλώσσα διδασκαλίας την ελληνική. Η γαλλική να διδάσκεται από Γάλλους καθηγητές, με γαλλικά βιβλία και σύμφωνα με γαλλικές μεθόδους μόνο ως ξένη γλώσσα και η θέση της στα όρολόγια προγράμματα να ενισχυθεί. Επίσης να διατεθεί ένας αριθμός πρόσθετων δρών, ώστε η φυσική, ή χημεία, τα μαθηματικά και ή βιολογία να διδάσκονται όχι μόνο στα ελληνικά, σύμφωνα με τα προγράμματα και τα βιβλία του Έλληνικού Υπουργείου Παιδείας, αλλά και στα Γαλλικά.

Ακολούθησε συζήτηση ύστερα από την οποία το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη: α) το Γ/ 3620/30-6-80 έγγραφο της Α/νσεως Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ, β) την εισήγηση των εισηγητών και γ) τη συζήτηση που έγινε μεταξύ των μελών

Αποφασίστηκε, ο μ ό φ ο ν ο σ

ότι το "σχέδιο παιδαγωγικής οργάνωσης" του Γαλλοελληνικού Λυκείου δεν πρέπει να εγκριθεί για τους ακόλουθους λόγους:

1. Διοφοροποιείτ' ~~η~~ τόν πρώτο εκπαιδεύσας τών μαθητῶν τοῦ Ἑλληνο-γαλλικοῦ Λυκείου ἀπὸ τόν τρόπο εκπαιδεύσας τῆς μεγάλης μέζας τῶν Ἑλλήνων μαθητῶν καί ἄργι ἄλλο σταθερῶ ἀπεργάζεται τόν ἀπελληνισμό τῶν πρώτων. Εὐγλωττοῦνται στήν προκειμένη περίπτωσις ἡ σταδιακὴ μάθησις, σὲ δημοτικῶ, ἢ τῶν ὁρῶν τοῦ ἑλληνικοῦ προγράμματος σὲ σχέση μετ' τῆς ὥρας τοῦ γαλλικοῦ προγράμματος (Α' τάξη ὥρες 19/7, Στ' τάξη, ὥρες 6/21, ἀντιστοίχως) καί ἡ ἐνομοτύπησις τοῦ γαλλοελληνικοῦ κλάδου στὸν κοινὸ γαλλικὸ κορμῶ, ἀπὸ τὸ γυμνάσιον καί μετὰ.
2. Ἐφαρτῇ σὲ σαφὴ ἀντίθεσιν μετ' τόν Ἰσχύοντα Νόμον 4862 τοῦ 1931, ποῦ ἀπαγορεύει λ.χ. αὐστηρῶς τὴν φοίτησιν "παίδων ἑλληνικῆς ἰθαγενείας, ἀφωστέρων τῶν πάλιν, εἰς ξένα σχολεῖα στοιχειώδους εκπαιδεύσεως" - καί τὸ γαλλοελληνικὸ δημοτικὸν σχολεῖον δὲν εἶναι κατὰ τὴ γνώμην μας σχολεῖον ἑλληνικόν.
3. Μειώνει τὸ κύρος τοῦ ὅλου ἑλληνικοῦ εκπαιδευτικοῦ συστήματος καί ὑπονομεύει τὴν εκπαιδευτικὴν μεταρρύθμισιν. Τὸ ὅτι πρὶν ἀπὸ τέσσαρα, μάλιστα, χρόνια ψηφίστηκε ὁ Ν. 309/1926, στὸν ὁποῖον στηρίζουμε ὅλοι πολλές ἐλπίδες γιὰ τὴ βελτίωσιν καί τόν ἐκουγχρονισμό τοῦ εκπαιδευτικοῦ μας συστήματος καί τὸ ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν νέων μέτρων δὲν ἔχει ἀκόμη ὁλοκληρωθεῖ, ὥστε νὰ μπορούμε νὰ σχηματίσουμε πλήρη εἰκόνα τῆς σημασίας καί τῆς σκοπιμότητος τοῦ δὲ συμβιβάζεται κατὰ τὴ γνώμην μας μετ' τὴν ἀντίθεσιν σὲ ξένες εκπαιδευτικὰς ἀρχὰς τῆς εὐθύνῃς γιὰ τὴ διαπαιδαγώγησιν μιᾶς μερίδος Ἑλλήνων μαθητῶν καί μάλιστα μετ' τὰ ξένα, ὅχι μετ' τὰ δικὰ μας προγράμματα. Αὐτὸ θὰ ἰσοδυναμοῦσε μετ' ἔμμεση ὁμολογίαν χρεωκοπίαν τοῦ δικοῦ μας εκπαιδευτικοῦ συστήματος.
4. Ὁδηγεῖ σὲ ἄνισιν μεταχείρισιν ὁρισμένων ξένων χωρῶν σὲ σχέση μετ' ἄλλας. Ὅπως εἶναι γνωστὸν, τὸ Ἀμερικανικὸν Κολέγιον καί ἡ Γερμανικὴ Σχολή, καθὼς καί τὰ Λεόντια Λύκεια, εἶναι ἑλληνικὰ σχολεῖα, μετ' ἑλληνικὰ προγράμματα καί ἑλληνες διευθυντές. Ἡ μόνη παραχώρησις ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρῆς εἶναι στήν προκειμένην περίπτωσιν ἡ διδασκαλία ὁρισμένων "ἐπιστημονικῶν" μαθημάτων (φυσικῆς, χημείας, μαθηματικῶν, βιολογίας) στήν ξένην γλῶσσαν. Ξένη σχολὴ ἀνύλογις πρὸς τὸ σχεδιαζόμενον Γαλλο-ελληνικὸν Ἰνστιτούτον ἀπὸ τοῦ Γάλλου δὲν ἔχει στήν Ἑλλάδα προηγούμενον. Εὐκόλως ἐπομένως μπορεῖ κανεὶς νὰ προβλεψῇ ὅτι, ἂν τὸ Λύκειον αὐτὸ λειτουργήσῃ σύμφωνα μετ' τὸ συ-

ζητούμενα πρόγραμμα, και άλλες χώρες θα ζητήσουν και θα πετύχουν την ίδρυση στην Ελλάδα παρόμοιων σχολείων, επικαλούμενες την άρχη της ίσης μεταχειρίσεως.

5. Δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στο έλλο εθνικόν εισαγωγικόν έξετασεν στο Α.Ε.Ι., άφοι οι άπόφοιτοι του Γαλλα-ελληνικού Λυκείου ένα άπό τά δύο: ή θα μέτεχουν στις κοινές έξετάσεις, πράγμα ποδ θα τούς προκαλούσε άνυπόβλητες δυσχέρειες ή θα παρουσιάζονται σε είδικές έξετάσεις, πράγμα, ποδ θα άποτελούσε κατριο πλήγμα στο κόρος του έλλου θεσμού.

Άντι του συγκεκριμένου σχεδίου προγράμματος, ποδ δέν έγκρίνεται, τό Τμήμα εισηγείται, άρμόφωνα, γιά τούς "Έλληνες μαθητές του άπό Ίδρυση "Γαλλοελληνικού Λυκείου" τό εξής:

1. Τό δημοτικό σχολείο νά εΐναι άκραίφνης ελληνικό, μέ έλληνα διευθυντή, ελληνικό διδακτικό προσωπικό, ελληνικά προγράμματα, ελληνικά βιβλία και γλώσσα διδασκαλίας τήν ελληνική. Ή γαλλική νά διδάσκεται άπό Γάλλους καθηγητές, μέ γαλλικά βιβλία και σύμφωνα μέ γαλλικές μεθόδους μόνο ός ξένη γλώσσα και μόνο άπό τήν τέταρτη τάξη και μετά. Πρέπει νά σημειωθεί ότι τά πορίσματα διεθνών παιδαγωγικών συνέδριων άρρίζουν ότι ή ξένη γλώσσα δέν πρέπει νά διδάσκεται σε τάξη μικρότερη άπό τήν τέταρτη του δημοτικού.
2. Τό γυμνάσιο και τό λύκειο νά εΐναι έπσης άκραίφνης Έλληνικά σχολεία μέ Έλληνες διευθυντές, ελληνικό διδακτικό προσωπικό, ελληνικά προγράμματα, ελληνικά βιβλία και γλώσσα διδασκαλίας τήν ελληνική. Ή γαλλική νά διδάσκεται άπό Γάλλους καθηγητές, μέ γαλλικά βιβλία και σύμφωνα μέ γαλλικές μεθόδους μόνο ός ξένη γλώσσα και ή θέση της στο άρολόγιο προγράμματα νά ενισχυθεί. Έπσης νά διατεθεί ένας άριθμός πρόσθετων άρδων, ώστε ή φυσική, ή χημεία, τά μαθηματικά και ή βιολογία νά διδάσκονται όχι μόνο στο ελληνικό, σύμφωνα μέ τά προγράμματα και τά βιβλία του Έλληνικού Ύπουργείου Παιδείας άλλω και στο Γαλλικό.

Βέμα 2ο: Γνωμοδότηση από Σχ. Π.Δ/τος "Περί του συστήματος τηρήσεως στοιχείων του εκπαιδευτικού προσωπικού της Γενικής 'Εκπαίδευσης.

Ο εισαγγεστής του βέματος κ.Ν.Βαρουχάκης είπε το εξής:

Τό σχέδιο Π.Δ/της ρυθμίζει το βέμα της τηρήσεως στοιχείων του 'Εκπ/κού προσωπικού της Γενικής 'Εκπαίδευσης.

Δύο είναι οι βασικές διαφοροποιήσεις ως προς το καθεστώς που ίσχυε σήμερα το βέμα αυτό.

Η πρώτη είναι η αποκεντρωμένη τήρηση των ΑΦΕ στις ΓΕΜΕ και τις λοιπές Εκτός 'Υπουργείου 'Υπηρεσίες.

Η δεύτερη και βασικότερη είναι η κατ'έτος ένημέρωση του κάθε εκπαιδευτικού για τη θέση του στην επιτηρίδα. Αυτή η ρύθμιση απαλλάσσει τους εκπ/κούς από περιττό κόπο και συντελεί στο να αποφεύγονται λάθη που συνεπύκνυνται όδικοις. Εισαγομαι λοιπόν να γίνει δεκτό το σχ.Π.Δ. με όρισμένες φραστικές διορθώσεις και με την παρατήρηση ότι στην εισαγωγή πρέπει να μνημονευθεί ο όρισμός της πράξεως του ΚΕΜΕ που αναφέρεται στη σημερινή συζήτηση.

Τό Τμήμα, ύστερα από συζήτηση, αποφάσισε έπ'αυτην του:

- α) Τό έγγραφο όριθ.Α/15992/17-6-80 της Δ/νσεως Προσωπικού Μ.Ε.
- β) Τό Σχ. του Π.Δ/τος "Περί του συστήματος τηρήσεως στοιχείων του εκπαιδευτικού προσωπικού της Γεν. 'Εκπ/σεως".
- γ) Τό όρθρο 2 παρ.2 του Ν.186/1995 και
- δ) Τήν εισαγωγή και τη σχετική συζήτηση μεταξύ των μελών του.

αποφασισται ομολογωνα

Έγκρίνει τό σχ.Π.Δ/τος "Περί του συστήματος τηρήσεως στοιχείων του εκπαιδευτικού προσωπικού της Γενικής 'Εκπαίδευσης" με τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

1. Στην εισαγωγή να προστεθεί έδωθ.4 ως εξής: "4. τήν όριθ. 39/80 πράξη του Τμήματος Μέσης 'Εκπ/σεως του ΚΕΜΕ.»,
2. Στο όρθρο 1:

Η λέξη "επιτηρίδες" που βρίσκεται μέσα σε παρένθεση στο στοιχείο (γ) να

[Handwritten signature]

νὰ ἀντικατασταθεῖ μὲ τὴ λέξη "ἐπετηρίδα".

3. Στὸ ἄρθρο 2, παρ. 3:: Νὰ ἀποσπηνιστεῖ ἡ φράση "εἰς τὴν ἑνα ἄρισतरὰν σελίδα", γιατί εἶναι προφανές ὅτι δὲν ὑπάρχει "ἑνα ἄρισतरὰ σελίδα".
3. Στὸ ἄρθρο 4: Νὰ γίνῃ ἡ λέξις ἀναδιατύπωση "Ὁ τύπος καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ ὁτομικοῦ δελτίου στοιχεῖον (καρτέλα) τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ καθορίζονται ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας, τὸ δελτίο δὲ συντάσσεται καὶ τηρεῖται ὑπὸ τῆς ... κτλ".

Ἀποὺ ἐξαντλήθηκαν τὰ θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελέσθη ἡ συνέδρις.

Ἡ Γραμματεὺς

Παπαδημητρίου

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 46/1980

Σήμερα 4 'Ιουλίου 1980, ημέρα Παρασκευή καί Ώρα 8.30 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσεως τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα τῆς 'Ολομέλειάς του (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη Α'' Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. 'Ιω. 'Αρβανίτης, Φ. Βῆρος, Δ. Σακκῆς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Ιω. Σκορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Δ. Τομπαῆς, Κυρ. Κατσιμάνης, Λεων. 'Αδαμόπουλος καί Στέφ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στοῦ ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ. 'Αθαν. Κομίνης, Γ. 'Αντι-πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β', Κ. Φούσκας καί Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- Θ Ε Μ Α 1ο.- Συνέχεια συζητήσεως στό θέμα: 'Αναλυτικό πρόγραμμα γιά τό μάθημα τῆς Τεχνολογίας τοῦ Γυμνασίου. Εἰσηγητής κ. Σταμ. Παλαιοκρασσῆς.
- Θ Ε Μ Α 2ο.- 'Ωρολόγιο Πρόγραμμα ἐπιμορφώσεως διδακτικοῦ προσωπικοῦ γιά τή διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Τεχνολογίας στή Γενική 'Εκπαίδευση, Εἰσηγητής κ. Σταμ. Παλαιοκρασσῆς.
- Θ Ε Μ Α 3ο.- Πρόγραμμα σεμιναρίου μεθόδου περιβαλλοντικῆς ἐκπαίδευσεως. Εἰσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος.
- Θ Ε Μ Α 4ο.- Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ 'Αθαν. Φλώρου "Περὶ ἀνθρώπου καί φύσης" 'Ετυμολογικό καί 'Ερμηνευτικό Λεξικό" Εἰσηγητής κ. Δ. Φονταῖνης.
- Θ Ε Μ Α 5ο.- Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ 'Α. 'Αργύρη "Βιβλίο μαθητῶν καί Ποίηση" Εἰσηγητής κ. 'Ι. 'Αρβανίτης.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγουμένη πρόταση, τό Τμήμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θ Ε Μ Α 1ο. - Συνέχεια συζητήσεως στο θέμα: 'Αναλυτικό πρόγραμμα για το μάθημα της Τεχνολογίας του Γυμνασίου.

Μετά την εισήγηση, που έγινε από τον κ. Σταμ. Παλαιοκρασσά στη συνεδρίαση της 27-6-80 (πρ. 37/80) του Τμήματος Μ.Ε. για το παραπάνω θέμα, τα μέλη εξέτασαν λεπτομερώς το πρόγραμμα και διατύπωσαν τη γνώμη τους.

Στή συνέχεια το Τμήμα, με πρόταση του Προέδρου του Τμήματος κ. Γ. Παντελίδη, Α' Αντιπροέδρου του ΚΕΜΕ,

αποφασίζεται ο μ ό φ ω ν α :

Δέχεται την εισήγηση του κ. Σταμ. Παλαιοκρασσά για τους σκοπούς και το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Τεχνολογίας στο Γυμνάσιο, τα όποια διαμορφώνονται τελικά ως εξής:

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Νά βοηθήσουν όλους τους μαθητές ώστε ανεξάρτητα από ηλικία, φύλο ή ικανότητα, νά αποκτήσουν:

(α) 'Επιδεξιότητα στα χέρια, σύμμετρη με τη νοητική ανάπτυξη, που έρχεται σάν αποτέλεσμα της έσωτερικής παρόρμησης του ανθρώπου για έπινδηση καί χρήση ύλικών καί κατασκευών, που ανταποκρίνονται σε πρακτικές του ανάγκες.

(β) 'Αμεση, από πρώτο χέρι, αντίληψη του τεχνολογικού σχεδιασμού, των βιομηχανικών μεθόδων, καθώς καί των περιοριστικών καί ανταγωνιστικών παραγόντων, που υπεισέρχονται στην αντιμετώπιση κάθε πρακτικού προβλήματος.

(γ) 'Επίγνωση των έπιπτώσεων της τεχνολογικής καί βιομηχανικής προόδου πάνω στη ζωή του άτομου, την οίκογένεια καί το περιβάλλον, αλλά καί προσωπική αντίληψη των κοινωνικών δεξιοτήτων (για συμπεριφορά καί έπικοινωνία), που συνεπάγεται ή πρόοδος αυτή.

- (δ) Γνώση καί κατανόηση τῆς Τεχνολογίας καί τῆς Βιομηχανίας ὡς ἀναπόσπαστων μερῶν τῆς πολιτιστικῆς κληρονομίας τοῦ ἀνθρώπου, καί
- (ε) "ΕΞεῖς καί συνήθειες πού σχετίζονται μέ τή συστηματική μεθόδευση καί τήν ἀσφαλή ἐκτέλεση μιᾶς ἐργασίας.

1. Σκοποὶ γιά τήν Α' τάξη Γυμνασίου.

. Στὴν Α' τάξη ὁ μαθητὴς (ἢ ἡ μαθήτρια) εἶναι ἀνάγκη νά ἀποκτήσει μιὰ γενικὴ ὑπόδομή, ἕνα εἶδος "τεχνολογικὸ ἀλφαριθμητὸ", πού θά τοῦ εἶναι ἀπαραίτητο γιά τὰ ἐπόμενα δύο χρόνια στό Γυμνάσιο ἀλλὰ καί γιά τήν ὑπόλοιπη ζωὴ του. Εἶναι ἀπαραίτητο νά δοθεῖ προτεραιότητα στὴν ἀπόκτηση βασικῶν δεξιοτήτων μέσα ἀπὸ τὴν πράξη. Εἰδικότερα νά δοθεῖ στό μαθητὴ ἡ δυνατότητα:

- Νά ἀποκτήσῃ ἐμπειρίες πού βοηθοῦν τὴ συστηματικὴ μεθόδευση τῆς ἐργασίας ("τεχνολογικὴ διαδικασία").
- Νά ἀποκτήσῃ συνείδηση ὅσον ἀφορᾷ τὴν τήρηση κανονισμῶν ἀσφαλείας, κατὰ τὴ διεξαγωγὴ ὁποιαδήποτε ἐργασίας.
- Νά γνωρίσῃ καί νά χρησιμοποιήσῃ τὰ βασικὰ ἐργαλεῖα καί μηχανεὶς τηρώντας αὐστηρὰ τοὺς κανονισμοὺς ἀσφαλείας.
- Νά ἀνακαλύψῃ τίς δεξιότητες καί τίς τεχνικὲς του ἱκανότητες.
- Νά γνωρίσῃ τὰ κοινὰ καί τὰ βασικὰ ὕλικά, τίς ἰδιότητές τους, τίς ποιότητες καί τὸ κόστος (γνώσεις τοῦ καταναλωτῆ).
- Νά ἀναπτύξῃ ἁρμονικὴ συνεργασία πνεύματος καί σώματος στό βαθμὸ πού χρειάζεται γιά τὴ σωστὴ κατασκευὴ ἑνὸς ἔργου.
- Νά ἀπεικονίσῃ μέ ἐλεύθερο σχέδιο καί σχεδιαστικὰ ὄργανα ἕνα ἀντικείμενο, χρησιμοποιώντας ὅλα τὰ εἶδη τῶν γραμμῶν, πλάγιες καί ὀρθές προβολές, καί
- Νά χρησιμοποιήσῃ πρακτικὰ τίς γνώσεις του στὴν καθημερινὴ ζωὴ.

2. Σκοποὶ γιά τὴ Β' τάξη Γυμνασίου

Ὁ μαθητὴς (ἢ ἡ μαθήτρια) τῆς Β' τάξης, μέ τὴν ὑπόδομή πού ἔχει ἀπὸ τὴν Α' τάξη, κυρίως ἀπὸ τὴν ἐπαφή του μέ τὸ ἐργαστήριον, εἶναι ὥριμος γιά μιὰ εὐρύτερη προσέγγιση τῆς Τεχνολογίας. Εἶναι ἀκόμη περισσότερο αὐτάρκης γιά νά μπορεῖ νά ἐργάζεται αὐτομικὰ καί νά ἀναπτύσῃ πρωτοβουλία. Εἰδικότερα, δίδεται στό μαθητὴ ἡ δυνατότητα:

- Νά αποκτήσει ευρύτερες γνώσεις για την ιστορική εξέλιξη της Τεχνολογίας καί ειδικότερα για νά κατανοήσει τή σημασία τών εργαλείων, τών μηχανών, τών πηγών ενέργειας καί τών μέσων επικοινωνίας στήν εξέλιξη τής ανθρωπότητας.
- Νά μάθει τή σωστή καί ασφαλή χρήση βασικών εργαλείων καί μηχανών.
- Νά μάθει νά εργάζεται στό εργαστήριο σύμφωνα μέ τούς κανονισμούς ασφαλείας.
- Νά μπορεί νά συσχετίζει γνώσεις πού απόκτησε μέ άλλους τομείς γνώσεων του σχολείου καί για νά αντιμετωπίζει ανάγκες τής καθημερινής του ζωής.
- Νά μάθει νά μελετά μία από τίς τεχνολογικές ένότητες εκμεταλλευόμενος τά διαθέσιμα μέσα πληροφόρησης (βιβλιογραφία, συνεντεύξεις μέ ειδικούς κ.ά.).
- Νά μάθει νά συμμετέχει ενεργά καί δημοκρατικά σέ συζητήσεις καί νά ανταλλάσσει εμπειρίες καί πληροφορίες πάνω σέ θέματα μέ τά οποια απασχολείται στό εργαστήριο.
- Νά αποκτήσει συνείδηση τής κοινωνικής "λειτουργικότητας" ώστε νά μπορεί νά συνεργάζεται μέ τούς συμμαθητές του, τόσο σάν ηγέτης όσο καί σάν μέλος ομάδας.
- Νά μάθει νά μεθοδεύει τήν εργασία του καί νά αντιμετωπίζει δημιουργικά καί αποτελεσματικά, προβλήματα, σχετικά μέ εργαλεία, μηχανές καί τεχνολογικές διαδικασίες.
- Νά μπορεί νά κοστολογεί τά υλικά πού χρησιμοποιεί, νά γνωρίζει τά μέρη απ' όπου μπορεί νά τά προμηθευτεί καί νά κάνει σωστή καί οικονομική χρήση τους.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΤΑΞΗ Α'

Ώρες δύο (2) τήν εβδομάδα

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

- Σκοπός του μαθήματος και γενική ενημέρωση πάνω στην οργάνωση του εργαστηρίου.
- Κανονισμοί εργαστηρίου και κανόνες ασφαλείας.
- Οργάνωση μαθητών- ανάθεση αρμοδιοτήτων έποπτών (γενικός έποπτης μηχανικός ασφαλείας, έποπτης ύλικών, έποπτης καθαριότητας).

2. ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΧΕΡΙΟΥ

- Γενικά για μέτρηση και χάραξη ύλικού. Έπίδειξη, τρόπος χρήσεως και συντήρηση οργάνων και εργαλείων χαράξεως πάνω σε ξύλο, σιδηρόδαμα, λαμαρίνα. Πρακτική άσκηση χαράξεως σε ξύλο, σιδηρόδαμα, λαμαρίνα.
- Γενικά για άρχιμο κόψιμο ύλικού. Έπίδειξη, τρόπος χρήσεως και συντήρηση κοπτικών εργαλείων ξύλου, λαμαρίνας και σιδηρόδαμας. Πρακτική άσκηση πάνω σε ξύλο, λαμαρίνα και σιδηρόδαμα.
- Γενικά για τελικό κόψιμο ύλικού. Έπίδειξη, τρόπος χρήσεως και συντήρηση τελικής κατεργασίας ξύλου και σιδηρόδαμας. Πρακτική άσκηση τελικής κατεργασίας σε ξύλο και σιδηρόδαμα.
- Γενικά για συνδέσεις και συναρμολογήσεις ξύλινων εξαρτημάτων. Έπίδειξη και τρόποι χρήσεως εργαλείων και συνδετήρων που χρησιμοποιούνται για συνδέσεις ξύλων. Πρακτική άσκηση συνδέσεως ξύλων.

3. ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

- Γενικά για ηλεκτρικές συνδέσεις που αφορούν οικιακές συσκευές. Μέτρα ασφαλείας γύρω από τη χρήση ηλεκτρικών συσκευών. Έπίδειξη τρόπου χρησιμοποιήσεως ηλεκτρολογικών ύλικών δικά οικιακές εφαρμογές. Τρόπος χρήσεως ηλεκτρολογικών εργαλείων χειριού (πένσα, κόφτης, κατσαβίδια, σουγιάς, απογυμνωτή, καλάνι δίων, κολλητήρι). Πρακτικές ασκήσεις συνδέσεων

- 'Επισκευή βρύσης που στάζει. 'Αποσυναρμολόγηση καί συναρμολόγηση βρύσεων διαφόρων τύπων. Χρήση εργαλείων υδραυλικής. Μέτρα προστασίας, Πρακτική άσκηση. 'Αντικατάσταση έμβόσματος.
- Γενικά για τή σύνδεση σωλήνων νεροῦ. Χρήση βασιικών εργαλείων καί υλικών. Πρακτική άσκηση-σύνδεση σωλήνων νεροῦ.
- Γενικά για μικροεπισκευές καί συντήρηση κινητήρα αὐτοκινήτου. 'Αναγνώριση κυριοτέρων μερών τοῦ κινητήρα. Χρήση βασιικών εργαλείων. 'Αλλαγή σπινθηριστῶν (μπουζί), ἑλμάντος (λουρί), πλατινῶν, φηκτρῶν (καρβουνάκια), δυναμό, καί λαμπτήρων. Πρακτικές άσκήσεις.
- Γενικά για τή τεχνολογία τῶν ηλεκτρονικῶν κατασκευῶν. 'Αναγνώριση βασιικών ηλεκτρονικῶν εξαρτημάτων. 'Επίδειξη τυποποιημένων κατασκευῶν. Χρήση βασιικών ὀργάνων-πολύμετρο, παλμογράφος, Πρακτικές άσκήσεις.

ΤΑΞΗ Β' Ὅρες δύο (2) τήν εβδομάδα

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1. Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

- 'Η Ψυχολογική προετοιμασία τῶν μαθητῶν. Συμπεριφορά στό ἐργαστήριο.
- Γενικοί κανονισμοί 'Ασφαλείας.
- Εἰδικοί κανόνες άσφαλείας (μάτια, αὐτιά, γόδια, κτλ).
- 'Αξιολόγηση (έξέταση, έλεγχος, "Τέστ") σχέση καί τή γνώση τῶν κανόνων άσφαλείας καί τή σωστή ἐφαρμογή τους στό ἐργαστήριο.

2. Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

- 'Ενότητα πρώτη: "Εργαλεία καί μηχανές". Κοινωνική καί πολιτιστική συνεισφορά καί ἐπιπτώσεις.
- 'Ενότητα δεύτερη: "Ενέργεια καί Πηγές ἐνεργείας". Κοινωνική καί Πολιτιστική συνεισφορά καί ἐπιπτώσεις.
- 'Ενότητα τρίτη: "Μέσα ἐπικοινωνίας καί μεταφορῶν". Κοινωνική καί Πολιτιστική συνεισφορά καί ἐπιπτώσεις.

3. ΕΚΛΟΓΗ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

- Είσαγωγή- κινητοποίηση με ταινία, SLIDES, ή κατασκευαστικά έργα προηγούμενων ετών.
- Έκλογή μιᾶς ή δύο ενοτήτων για μελέτη.
- Κριτήρια κατασκευών- ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών.
- Σύνταξη καταλόγου υποψηφίων κατασκευών.
- Έκλογή επικείμενης κατασκευής από τους μαθητές.

"4. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ- ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΡΙΟ

- Σχεδίαση - οι τρεῖς ὄψεις
- Ἡ σχεδίαση τῆς επικείμενης ἀτομικῆς κατασκευῆς.
- Οἱ ἐπόπτες καί τά καθήκοντά τους στό ἐργαστήριο.
- Ἐπόπτης Ὑλικῶν.
- Ἐπόπτης καθαριδότηας.
- Μηχανικός Ἀσφαλείας.
- Ἡ ἀνάθεση καθηκόντων καί ἐκλογή τῶν ἐποπτῶν.
- Καθορισμός ἐργαλείων καί ὕλικῶν.
- Κοστολόγηση τῆς κατασκευῆς- καλή καί οἰκονομική χρήση τῶν ὕλικῶν.
- Δημιουργικότητα στή χρήση τῶν ὕλικῶν.
- Ἡ Τεχνολογική διαδικασία στήν κατασκευή.
- Χρήση βιβλίων καί ἄλλου ἔντυπου ὕλικου.
- Χρήση τῶν Πολιτιστικῶν στοιχείων τῆς Περιοχῆς, μουσείων, ἰδρυμάτων ἐρευνῶν, ἐργοστασίων, Ἀναζήτηση εἰδικῶν ἐμπειρογνομῶνων.

5. Ἡ ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- Ἡ σημασία τῆς Γραπτῆς Τεχνολογικῆς ἐργασίας στήν ἐξέλιξη τῆς Τεχνολογίας.
- Τά Ἱστορικά καί Πολιτιστικά στοιχεῖα τῆς ἐργασίας.
- Τά ἐπιστημονικά στοιχεῖα τῆς ἐργασίας.
- Τεχνολογική διαδικασία.
- Ἐργαλεῖα καί Ὑλικά.
- Βιβλιογραφία.
- Προφορική παρουσίαση μιᾶς ἐργασίας.
- Χρήση ἐποπτικῶν μέσων σάν συμπλήρωμα τῆς παρουσίας.

6. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- Τό κατασκευαστικό έργο.
- Πρωτοτυπία, δημιουργικότητα.
- Φινιρίσμα.
- Ή γραπτή εργασία.
- Ή συμμετοχή στο σεμινάριο.

7. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΜΕΛΕΤΗ

- Φύλλο εργασίας που προτείνεται.
- Γραπτή άναφορά σχετική με την πορεία εργασίας.
- Τελική παρουσίαση της κατασκευής.
- Προφορική παρουσίαση της εργασίας.

Θ Ε Μ Α 26.- 'Ωρολόγιο πρόγραμμα έπιμορφώσεως διδακτικού προσωπικού για τή διδασκαλία του μαθήματος της Τεχνολογίας στη Γενική 'Εκπαίδευση.

'Ο Είσηγητής του θέματος κ. Σταμ. Παλαιοκρασσός έθεσε υπόψη των μελών του Τμήματος σχέδιο του παραπάνω προγράμματος τό όποιο έχει ως εξής:

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μάθημα

Συν. ώρες διδασκ.

1. 'Ιστορική εξέλιξη του μαθήματος της Τεχνολογίας	12
2. Σύγχρονες παιδαγωγικές τάσεις και τό μάθημα της Τεχνολογίας.	24
3. Ειδική διδακτική για τήν Α' τάξη του Γυμνασίου	48
4. Ειδική " " " Β' " " "	48
5. Ειδική " " " Γ' " " "	48
6. 'Οργάνωση και λειτουργία του εργαστηρίου του μαθήματος της Τεχνολογίας.	24
7. Ειδική διδακτική Τεχνικού Σχεδίου για Γενική 'Εκπαίδευση.	24
8. Διαλέξεις.	12

Σύνολο 240 ώρες

Προσόντα σπουδαστών

Πτυχίο άνωτέρας τεχνικής σχολής

Πτυχίο παιδαγωγικής ΣΕΛΑΤΕ

Διδακτικό Προσωπικό

Οί μετεκπαιδευθέντες στις ΗΠΑ μέ πτυχίο MASTER για θέματα διδασκα-

λίας του μαθήματος της Τεχνολογίας στο Γυμνάσιο.

Το Τμήμα μετά από συζήτηση και ανταλλαγή γνώμων,

αποφασίζεται ομόφωνα

δέχεται την εισήγηση του κ. Σταμ. Παλαιοκρασσά για το ωρολόγιο πρόγραμμα επιμορφώσεως του διδακτικού προσωπικού για τη διδασκαλία του μαθήματος της Τεχνολογίας στη Γενική Έκπαίδευση, το οποίο διαμορφώνει ως εξής:

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μάθημα

Σύνολο Ώρες διδασκ.

1. Σκοποί, οργάνωση, προγρ. και διδακτική πράξη	6
2. 'Ιστορική εξέλιξη του μαθήματος της Τεχνολογίας	4
3. Σύγχρονες παιδαγωγικές τάσεις και το μάθημα της Τεχνολ.	8
4. Ειδική διδακτική για την Α' τάξη του Γυμνασίου.	20
5. Ειδική " " " Β' " " "	20
6. Ειδική " " " Γ' " " "	20
7. 'Οργάνωση και λειτουργία του εργαστηρίου του μαθήματος της Τεχνολογίας.	12
8. Ειδική διδακτική Τεχνικού Σχεδίου για Γενική Έκπαίδευση	12
9. Διαλέξεις.	6

Σύνολο 108 Ώρες

Προσόντα σπουδαστών

Πτυχίο άνωτέρας τεχνικής σχολής

Πτυχίο παιδαγωγικής ΣΕΛΑΕΤΕ

Διδακτικό Προσωπικό

Οι μετεκπαιδευθέντες στίς ΗΠΑ με πτυχίο MASTER για θέματα διδασκα-

λίας του μαθήματος της Τεχνολογίας στο Γυμνάσιο.

Θ Ε Μ Α 3ο. - Πρόγραμμα σεμιναρίου μεθόδου περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Ο Εισηγητής του θέματος κ. Ήλ. Σπυρόπουλος είπε σχετικά με το θέμα αυτό τα εξής:

Η Γραμματεία του Εθνικού Συμβουλίου χωροταξίας και περιβάλλοντος του Υπουργείου Συντονισμού με το υπ' αριθμ. πρωτ. Χ11/ΓΧΠ/80/3581/16-6-80 έγγραφό της μάς έστειλε το πρόγραμμα του Σεμιναρίου για τις μεθόδους της Περιβαλλοντικής Εκπαιδεύσεως, που θα λειτουργήσει από 1/9-12/9/1980.

Εισηγοῦμαι τήν έγκριση του προγράμματος αυτού με τις εξής παρατηρήσεις:

α) Ο κατάλογος των εισηγητών των θεμάτων να συνταχθεῖ με μέριμνα της υπηρεσίας που οργανώνει το Σεμινάριο (Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας και Περιβάλλοντος).

β) Να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις που το Τμήμα διατύπωσε στην υπ' αριθμ. 26/1980 Πράξη του και

γ) Να ληφθεῖ μέριμνα ὥστε μία τουλάχιστον συνεδρία του Σεμιναρίου να παρακολουθήσει το έποπτικό προσωπικό Μ.Ε., ἐφόσον οι ἡμερομηνίες της συσχέψεώς του τόν Σεπτέμβριο συμπέσουν με ἑκεῖνες της λειτουργίας του Σεμιναρίου.

Τό Τμήμα ὕστερα ἀπό πρόταση του Προέδρου του Ἀντιπροέδρου Α' του ΚΕΜΕ κ. Γ. Παντελίδου

ἀποφασίζεται ὁ ὁμοφώνως

Ἀποδέχεται τήν εἰσήγηση του κ. Ήλ. Σπυρόπουλου στό σύνολό της.

Θ Ε Μ Α 4ο. - Γνωμοδότηση για τὸ βιβλίο τοῦ 'Αθαν. Φλώρου "Νεοελλη-
νικὸ 'Ετυμολογικὸ καὶ 'Ερμηνευτικὸ Λεξικόν".

Ὁ Εἰσηγητὴς τοῦ θέματος κ. Δ. Τομπαΐδης εἶπε σχετικὰ μὲ τὸ θέμα
αὐτὸ τὰ ἑξῆς:

"Ἐνα ἐρμηνευτικὸ λεξικὸ εἶναι βέβαια ἀπαραίτητο βοήθημα καὶ τῇ
γλωσσικῇ διδασκαλίᾳ. Ὅπως εἶναι γνωστὸ, τὸ ΚΕΜΕ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή
τῆς γλωσσικῆς ἀλλαγῆς, θεωροῦνται ὅτι λείπει ἀπὸ τῆς γλώσσας μας ἕνα
ἔγκυρο λεξικόν, εἰσηγήθηκα ^{καὶ} τὸ 'Υπ. Παιδείας ἀνάθεσε στὸ 'Ιδρυμα
Τριανταφυλλίδη τὴ σύνταξη ἐνὸς χρηστικοῦ ἐρμηνευτικοῦ λεξικοῦ τῆς
νέας ἑλληνικῆς. Ὡστόσο ὅμως τελειώσει τὸ ἔργο αὐτό, τὸ ΚΕΜΕ ἔχει
ἐγκρίνει διάφορα ὀρθογραφικά (κυρίως) καὶ ἐρμηνευτικὰ λεξικά (Γεραλτῆ,
Σακελλαρίου κ.ἄ.). Γεγονὸς πάντως εἶναι ὅτι στὸν τομέα τῆς λεξικο-
γραφίας ὑπάρχει αὐτῇ τῇ στιγμῇ ἕνα κενό, τὸ ὁποῖο ἔρχεται νὰ συμπλη-
ρῶσει τὸ "Νεοελληνικὸ ἐτυμολογικὸ καὶ ἐρμηνευτικὸ λεξικόν" τοῦ 'Αθ.
Φλώρου ('Αθήνα 1980).

Τὸ λεξικὸ αὐτὸ πλεονεκτεῖ ἀπέναντι στὰ ἐτυμολογικά λεξικά ποῦ
κυκλοφοροῦν ('Ανδριώτη, Δαγκίτση κ.ἄ.) στὸ ὅτι (α) παραθέτει κάθε
φορὰ περισσότερες ἐτυμολογήσεις γιὰ κάθε λέξη καὶ (β) ἐρμηνεύει τίς
λέξεις ποῦ ἐτυμολογεῖ. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ γίνεται χρῆσιμος βοήθημα γιὰ
τὸ δάσκαλο, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ ἐπιλέγει ἀπὸ τίς διαφορὰς
ἐτυμολογίας ποῦ προτάθηκαν ἐκεῖνη ποῦ θεωρεῖ ὀρθότερη. Αὐτὸ βέβαια
προϋποθέτει ἕνα δάσκαλο ἐνημερωμένο πάνω σὲ βασικά θέματα ἐτυμολογίας,
γιὰ νὰ μὴν αὐθαίρετεῖ τίς διαφορὰς προτιμήσεις του. Ἐπίσης τὸ λε-
ξικὸ αὐτὸ περιλαμβάνει καὶ πολλὰ τοπωνύμια καὶ οἰκογ^{ει}ακὰ ὀνόματα
ποῦ τὰ ἐρμηνεύει καὶ τὰ ἐτυμολογεῖ, πράγμα ποῦ εἶναι πολὺ χρῆσιμο
καὶ πολὺ ἐνδιαφέρον. Τέλος ὁ συγγραφέας τοῦ κινεῖται μὲ ἀνέση στὴν
περιοχὴ τῶν δανειῶν λέξεων ἀπὸ τῆς νεότερης εὐρωπαϊκῆς γλώσσας καὶ
ἐδίωξε ἀπὸ τὰ ἄρρωμανικά καὶ ἀλβανοσλαβικά.

Γιὰ τὸ λεξικὸ αὐτὸ ὅμως θὰ εἶχε κανεῖς νὰ καλεῖται ἐπιστῆνες
παρατηρήσεις. Περιορίζομαι στίς ἀκόλουθες:

- 1) Τὸ γεγονὸς ὅτι παραθέτει διαφορὰς ἐτυμολογίας γιὰ καμιά λέξη (καμιά
φορὰ 5-6), χωρὶς νὰ ἐκδηλώνει προτίμηση γιὰ καμιά, ἢ χωρὶς νὰ ση-

μειώνει τις απίθανες ανάμεσά τους, μπορεί νά παρασύρει τό μή
είδικο άναγνώστη σέ έσφαλμένες άναγνώσεις. (π.χ. στή λ.μαρία 5
έτυμ., Μοριάς 4, παξιμάδι 6, παρτσού κλι 6 κ.ά.)

- 2) 'Ο συγγραφέας αναφέρει πολλές προσωπικές του έτυμολογήσεις, πού
άλλοτε είναι όρθές (πβ καραούλι κ.ά.) ή πιθανές (πβ. λίσπη,
μαντροφάλος κ.ά.) καί άλλοτε απίθανες (πβ. αρούμπα, καβούι,
κάβουρας, καρφίτσα κ.ά). Τό ζήτημα είναι αν σέ ένα έργο, πού
έχει ως σκοπό νά κωδικοποιήσει τις εύλογοφανεis έτυμολογίες
πού έχουν ήδη προταθεί πρέπει νά περιλαμβάνονται καί προσωπικές
γνώμες.
- 3) 'Ενώ γενικά είναι εμφανής ή προσπάθεια τοϋ συγγραφέα νά συμμορ-
φώνεται μέ τήν όρθογραφία τής σχολικής γραμματικής, σέ αρκετές
περιπτώσεις διαφοροποιείται από αυτή, π.χ. άβγό, άφτί, άλογήσος
(στό λ. καβαλίνα), καμπήσιος, βρώμιά (στό λ. κάθαμα) αλλά βοόμα,
βοοίω, καθεστός, καλωσύνη, καυγάς - ίψω, κολλέγιο, κολώνα, -άτο,
κολώνια, κτήριο, λειανός ή λιανός, λίβελλος, λωευγας, μάγγανο, -
ώνω, μαντάλι, μαραγγιάζω, μαρέγγα, μαστορειά, μαθριδερός, μέγγενη,
μητρυιά, τραίνο, φιλαινάδα, φτειάνω, χλομός, γαυγίζω, γλυτώνω,
θεώρατος, ήσκιος κ.ά.
- 4) 'Η μορφή τών λημμάτων δεν είναι πάντα ή κοινότερη, π.χ. λίσσιβερίσι,
μυριφέτι, ναργαλές, ντιλβές, πεζεβένης, πεσκήρ τό, πλουσκί κ.ά."
- 5) Τό λεξικό περιλαμβάνει αρκετές λέξεις πού είναι σπανιότατες ή
διαλεκτικές (πβ μάκοι, μούσγα, μούσκουρος, μεγέρι - καίρετι,
κακαράτζα, μουαρέ, κισλός, μπιτζίω, μπουνέλο, μπουρανί, παρτσός
κ.ά.). Αυτό ενώ από τή μία μεριά είναι χρήσιμο, γιατί αϋτών τών
λέξεων χρειαζόμαστε τήν έρμηνεία καί τήν έτυμολογία, από τήν
άλλη δίνει έσφαλμένη έντύπωση γιά τήν εικόνα τοϋ νεοελληνικού
λεξιλογίου.

Συνοψίζοντας έχω τήν γνώμη ότι, παρτσού οποτε παρατη-
ρήσεις, τό λεξικό τοϋ κ. 'Αθ. Φλώρου

Θ Ε Μ Α 5ο.- Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίό τοῦ Α. Ἀργύρη "Διηγήματα καί Ποίηση".

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἰω. Ἀρβανίτης εἶπε τά ἑξῆς:

Μέ τό ἀριθ. Γ 5660/24-10-79 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ ἀποστέλλεται τό βιβλίό "Διηγήματα καί Ποίηση" τοῦ Α. Ἀργύρη γιά γνωμοδότηση.

Πρόκειται γιά ἕνα βιβλίό μέ κάποια πνοή, κυρίως πατριωτική, ἀλλά ἀπό τή μιὰ τά διηγήματά του ὑστεροῦν πρὸς τήν ὀρθή γλωσσική διατύπωση καί εἶναι γεμάτα ἀπό σφάλματα παντοειδή, ὀρθογραφικά καί τυπογραφικά, ἀπό τήν ἄλλη τά ποιήματά του εἶναι ἄτεχνα, κοινότυπα στιχουργήματα.

Δέν εἶναι δυνατόν λοιπόν νά εἰσηγηθῶ νά χαρακτηριστεῖ τό βιβλίό ὡς χρήσιμο γιά τά σχολεῖα.

Τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τό ἀριθ. Γ 5660/24-10-79 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ, τήν εἰσήγηση καί τή σχετική συζήτηση,

ἀποφασίζεταί ὁμοφώνως:

Γνωμοδοτεῖ ὅτι τό βιβλίό "Διηγήματα καί ποίηση" τοῦ Α. Ἀργύρη δέν εἶναι χρήσιμο γιά τά σχολεῖα, γιά τοὺς λόγους πού ἀναφέρονται στήν εἰσήγηση.

Στό σημεῖο αὐτό ἔληξε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

ΠΑΝΤΕΛΙΑΔΗΣ

Ἡ Γραμματεάς

Π. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΠΡΑΞΗ 41/1980

Σήμερα, 8 'Ιουλίου 1980, ημέρα Τρίτη κατ' ὄρα 9 πρωτῆς, τὸ Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης τοῦ ΚΕΜΕ συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Γραφεῖο 202).

'Ελαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση, ἀφοῦ προσκλήθηκαν σύμφωνα μὲ τὴ νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Τμήματος κ. Γ. Π. Ντελίδη, ἄντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ οἱ

Σύμβουλοι Β'Εἰδ. ΣύμβουλοιΕἰσηγητές

'Ι. 'Αρβανίτης

'Ι. Σκορδύλης

Κ. Φούσκας

Φ. Βῶρος

Δ. Τομπαΐδης

Δ. Σακκάς

Κ. Κατσιμάνης

'Ηλ. Σπυρόπουλος

Β. Θεοδωρακόπουλος

Ν. Βαρουχάκης

Δ. 'Αδαμόπουλος

Γ. Γρατσέας

Στ. Παπασημακόπουλος

Ν. Παπαδόπουλος

Χρῆς γραμματεῖα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευὴ Παπαδημητρίου ποὺ ὑπηρετεῖ μὲ ἀπόσπαση στὸ ΚΕΜΕ.

Δὲν παραβρέθηκαν στὴ συνεδρίαση οἱ κ.κ. 'Αθαν. Κομίνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακὴ ἀπασχόληση καὶ Κ. Φούσκας, Εἰσηγητὴς, γιατί εἶχε ἄδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Συνέχεια συζητήσεως στὸ θέμα: ἔγκριση πράξεως 'Επιτροπῆς γιὰ βελτίωση καὶ μεταβολὴ τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Γεωγραφία Β' Λυκείου". Εἰσηγητὴς κ.κ. Γ. Βαζος, Κυρ. Κατσιμάνης καὶ Φαν. Βῶρος.
2. 'Επιτροπὴ πράξεως 30/1980 τοῦ Τμήματος Μέσης 'Εκπαίδευσης γιὰ συμπλήρωση Εἰσηγητὴς κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καὶ ἐπικυρώθηκε ἡ πρὶν ὑποβληθεὶς πρᾶξις, τὸ Τμήμα ἄρ-
χισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: Συνέχεια συζητήσεως στο θέμα: "Έγκριση πράξεως Έπιτροπής για τη βελτίωση και μεταβολή του διδακτικού βιβλίου "Γεωγραφία Β΄ Λυκείου". Εισηγητές κ.κ.Γ.Βάζος, Φ.Βόρος και Κυρ.Κατσιμάνης.

Στην αρχή ο Πρόεδρος του Τμήματος κ.Γ.Παντελίδης είπε ότι σχετικά με το θέμα αυτό το Τμήμα σε προηγούμενη συνεδρίασή του (πράξη 34/18-6-1980), που συζητήθηκε το ίδιο θέμα, είχε αποφασίσει να αναβληθεί η λήψη απόφασης για έπόμενη συνεδρίαση και ανέθεσε 1) στο Σύμβουλο Α΄ κ. Γ.Βάζο να επανεξετάσει γενικά το βιβλίο από επιστημονικής πλευράς, ύστερα από τις τελευταίες διορθώσεις που έγιναν σ'αυτό και 2) στους κ.κ.Φ.Βόρο και Κυρ.Κατσιμάνη να μελετήσουν από φιλολογικής πλευράς το βιβλίο και να πούν τη γνώμη τους.

Κατόπιν έδωσε το λόγο στους εισηγητές. Ο πρώτος εισηγητής κ.Γ.Βάζος είπε τα εξής:

1. Όπως ανέφερα και στην κρίση που έκανα για το αυτό κείμενο την 18-6-1980, σχεδόν όλο το περιεχόμενο του κειμένου δεν αποτελεί αντικείμενο της Οικονομικής Γεωγραφίας, γιατί το πρόγραμμα που έχει εγκριθεί από το Τμήμα και σύμφωνα με το όποιο έχει γραφτεί και το συμπλήρωμα, αναφέρεται στο μεγαλύτερο τμήμα του στην ύλη των αρχών της Οικονομικής Γεωγραφίας. Στην κρίση της 18-6-1980 είχαν επισημάνει έπισης και μερικές διαρθρωτικές ατέλειες και ασφειες του κειμένου. Έκτος αυτού είχα θέσει το έρώτημα του ποιος εκπαιδευτικός της Μ.Ε. θα ήταν σε θέση να διδάξει το συμπλήρωμα χωρίς την άναγκαία έπιμόρφωση.
2. Έάν θα αποδεχτούμε ότι το Τμήμα ήθελε αυτής τις ένότητες και έπιθυμεί να δαχτεί το κείμενο αυτό σαν συμπλήρωμα στην Β΄ Λυκείου, κατά τη γνώμη μου, παρά τις διορθώσεις που έγιναν, το κείμενο συνεχίζει να είναι άτροφικό λόγω των ά-^{ντι αντισημένων από έγινεση} σαφειών, ατελειών και λαθών στην ουσία. Το κείμενο αυτό δεν είναι δημοσιεύσιμο, αλλά ούτε και διορθώσιμο, πρέπει άπλως να ξαναγραφτεί από την αρχή και μάλιστα από άλλα ειδικά πρόσωπα που θα έπιλεγούν από το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ.
3. Από την πληθώρα των παρατηρήσεων, που θα μπορούσε να κάνει κανείς περιορίζομαι στην ένδεικτική παρουσίαση μερικών κεφαλαίων του κειμένου, προκειμένου να γίνουν αντιληπτές οι αδυναμίες του.

Στο κεφάλαιο: "Τα άγαθα και η παραγωγή τους", εκτός των ασφειών που υπάρχουν σε άρκετά σημεία του κειμένου, το νόημα μερικών παραγράφων γίνεται κατανοητό από κάποιον που είναι εξοικειωμένος με οικονομικά κείμενα, όχι όμως από

μαθητές τής Β^ο Γενικοῦ Λυκείου. Οἱ συγγραφεῖς ἔχουν μάλλον παρασυρθεῖ ἀπὸ τήν οἰκονομική βιβλιογραφία ποδ χρησιμοποιοῦν, ἐνῶ θὰ μπορούσαν εὐκόλα καί πιθ ἀπλᾶ νά περιοριστοῦν στήν Οἰκονομική Γεωγραφία, παρουσιάζοντας στό κεφάλαιο "Τά ἀγα-
θὰ καί ἡ παραγωγή τους".

Τά προῖόντα ποδ παράγοντα στούς διάφορους τομεῖς τής οἰκονομικῆς δραστηριότητος, ἰδιαίτερα στόν πρωτογενή καί δευτερογενή τομέα, ὅπως ἐπίσης τή γεωγραφική τους κατα-
νομή καί τοῦς παράγοντες ποδ ἐπηρεάζουν τήν ποσοτική καί ποιοτική τους στάθμη.

Ἀντί αὐτοῦ τοῦ τρόπου παρουσιάσεως, οἱ συγγραφεῖς εἰσέρχονται στήν οἰκονομική ἀνά-
λυση τής στενότητος τῶν ἀγαθῶν. Στή συνέχεια στό κεφάλαιο "Προσφορά καί Ζήτηση"
περιέχονται ἐπίσης ἀσφαίειες σέ ἀρκετά σημεῖα ποδ δημιουργοῦν σόγχυση στόν ἀναγνώ-
στη.

Προχωροῦν ἐπίσης στήν παρουσίαση τοῦ νόμου τής προσφοράς καί ζητήσεως καί μάλιστα
μέ καμπύλες προσφοράς καί ζητήσεως καί ἀρκετές ἀσφαίειες καί ἀδυναμίες στήν ἐρμη-
νεύα τους. Πάντως ὅλα τά παρᾶνω δέν περιέχονται στή συνήθη βιβλιογραφία τής οἰ-
κονομικῆς γεωγραφίας. Ἐκτός βέβαια ἐάν ἐπιθυμοῦν οἱ συγγραφεῖς νά καινοτομήσουν.
Ἡ ἐντύπωση ποδ δημιουργεῖται στόν ἀναγνώστη ἀπὸ τά ὑπόλοιπα κεφάλαια δέ διαφέρει
καθόλου ἀπὸ τά προηγουμένα.

Στό κεφάλαιο "Τό χρῆμα" χρησιμοποιοῦνται διάφοροι παμπάλαιοι ὅροι ποδ δέν κατόρθω-
σαν νά ἐπικρατήσουν στήν Ἑλληνική οἰκονομική ὀρολογία καί ἀπορῶ ποδ τοῦς ξετρο-
πώσαν οἱ συγγραφεῖς. Σάν παρᾶδειγμα ἀναφέρονται: "οἰκονομοῦντα ἄτομα", "ἐμπράγ-
ματῇ οἰκονομία", "ἐγχρήματῇ οἰκονομία".

Στό κεφάλαιο "Ἐθνικό Ἐισόδημα" οἱ συγγραφεῖς κάνουν σόγχυση μεταξύ ἐθνικοῦ εἰσο-
δήματος καί ἐθνικοῦ προῖόντος καί ἀντί γιά καθαρό ἐθνικό προῖόν καί ἐθνικό εἰσόδη-
μα, γίνεται ἡ διακρίση μεταξύ πραγματικοῦ εἰσοδήματος καί χρηματικοῦ εἰσοδήματος
καί δημιουργοῦν τήν ἐντύπωση ὅτι αὐτά εἶναι ταυτόσημα.

Ἀσφαίειες, συγχύσεις καί ἀτέλειες ὑπάρχουν ἐπίσης καί στά κεφάλαια ἐπενδύσεις,
δημόσιες δαπάνες, συμβάσεις, Οἰκονομικοί συνασπισμοί καί ἰσοζύγιο λογαριασμῶν π.χ.
στό κεφάλαιο "ἰσοζύγιο λογαριασμῶν" ἀντί νά γίνεται διακρίση μεταξύ ἐμπορικοῦ ἰσο-
ζυγίου ἀδελῶν συναλλαγῶν καί ἰσοζυγίου πληρωμῶν ἰσπεδόνονται ὅλα καί ἀποκαλοῦνται
ἰσοζύγιο λογαριασμῶν.

Ἐπίσης ἀσφαίειες καί περιττά σημεῖα περιέχουν τά κεφάλαια τιμάρθμος ἡ δεικτής τι-
μῶν καταναλωτῶν καί ἐξωτερική ἀξία τοῦ χρήματος. Εἶναι προφανές ὅτι τίποτε ἀπὸ

τά παραπάνω δέν ἀνήκουν στην ὕλη τῆς Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας.

Τό κείμενο ὅσο καί νά διορθωθεί θά συνεχίσει νά ἔχει ἀτέλειες. Πρέπει λοιπὸν νά ξαναγραφτεῖ ἀπὸ εἰδικούς. Ὅς ἔχει λοιπὸν δέν εἶναι δημοσιεύσιμο. Γι' αὐτὸ νά διδασκεῖ τὸ παλαιὸ βιβλίον μὲ τὸ παλαιὸ πρόγραμμα. Παράλληλα νά γίνεи νέο ἀναλυτικὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν "Οἰκονομικὴ Γεωγραφία" καί νά προκηρυχτεῖ ἡ συγγραφή νέου βιβλίου.

* Ακολούθως ὁ δευτερός εἰσηγητὴς κ. Κυρ. Κατσιμάνης εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἀπὸ τῆ μελέτη τῶν προσθηκῶν στὸ μάθημα τῆς Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας διαπίστωσα ὅτι τὸ περιεχόμενὸ τοὺς παρουσιάζει ἐνδιαφέρον καί θά ἦταν χρήσιμη ἡ δικαιολογία τοὺς στοὺς μαθητές. Θέματα ὅπως ἡ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος, τὰ οἰκονομικὰ συστήματα, τὸ χρήμα καί οἱ τράπεζες κτλ. συμπληρῶνουν κατὰ τὴ γνώμη μου οὐσιαστικά τὴ μόρφωση τοῦ στήγχνου ἀνθρώπου. Τὸ ὅτι ὑπάρχουν ὀρισμένα μεθοδολογικὰ σφάλματα αὐτὸ δέν ἀποτελεῖ ἑπαρκὴ αἰτιολογία ἀπορρίψεως τῶν κειμένων, γιατί στην προκειμένη περίπτωση δέν πρόκειται γιὰ ἐπιστημονικοῦ χαρακτῆρα οἰκονομικὲς μονογραφίες ἀλλὰ γιὰ ἀπλὰ σχολικὰ κείμενα. Οἱ δύο - τρεῖς περιπτώσεις ἀστοχῆς χρησιμοποίησεως ὅρων μποροῦν νά διορθωθοῦν ἐπὶ τόπου - ὅπως ἑλλωστε γίνεται σὲ πολὺ μεγαλύτερη ἔκταση μὲ πολλὰ βιβλία ποὺ ἐνῶ ἐγκρίνονται πρὸς ἐκτύπωση, κατὰ ἕνα μέγαλο μέρος ξαναγράφονται ἀπὸ μέλη τοῦ ΚΕΜΕ.

Τέλος δέν ἀποτελεῖ κατὰ τὴ γνώμη μου ἑπαρκὴ αἰτιολογία ἀπορρίψεως ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι τὰ κείμενα δὲ γράφτηκαν ἀπὸ εἰδικούς. Μολοντοὶ μὴ εἰδικοί, ὁ συντάκτης (ἢ οἱ συντάκτες τῶν κειμένων μᾶς ἔδωσε σαφὴ καί μεστὰ σὲ περιεχόμενο κείμενα. Δέν ἔχω γνώσεις οἰκονομίας, πρέπει ὅμως νά πῶ ὅτι μόνο σὲ λίγες περιπτώσεις, τίς ὁποῖες ἐπισήμανα, δυσκόλεῦτηκα νά κατανοήσω τὴν ἀνάλυση ὀρισμένων ἐννοιῶν, μερικὲς ἀπὸ τίς ὁποῖες διδύαζα γιὰ πρώτη φορὰ.

Ὅπως μοῦ εἶχε ἀναθέσει ὁ κ. Πρόεδρος, διάβασα τὰ κείμενα προσεκτικὰ καί ἔκανα ὅλες τίς ἀπαραίτητες γλωσσικὲς διορθώσεις.

Ἐφόσον γίνουν δεκτεῖς καί μὲ τὴν προϋπόθεση ὅτι δέν ὑπάρχουν ἐπιστημονικὰ λάθη, κατὰ τὴν κρίση τῶν εἰδικῶν - μὲ τὰ κείμενα εἶναι δημοσιεύσιμο. Προηγουμένως ὅμως πρέπει νά ἐκπληρωθοῦν καί ὀρισμένοι ἄλλοι ὅροι ὅπως: 1) Νά γίνουν σαφέστερα τὰ σημεῖα ποὺ ἔχω ἐπισημάνει· 2) νά προσεχτεῖ ἡ κατάλληλη καί ἀρθρῶση τῶν κεφαλαίων καί τῶν ὑποκεφαλαίων καί 3) νά γίνεи πολὺ προσεκτικὰ ὁ συχνητισμὸς τῶν πρόσθετων αὐτῶν

κειμένων με τὰ κεφ. τοῦ βιβλίου στὰ ὅποια ἀντιστοιχεῖ τὸ καθένα καί νά περιορί-
στεῖ ἡ ὕλη τοῦ βιβλίου σέ ἔκταση ἴση με τήν ἔκταση τῶν πρόσθετων κειμένων.
Μόνο μιά ἐπιφύλαξη ἔχω γιά τήν ἐκτύπωση τῶν κειμένων αὐτῶν: μήπως γιά ἓνα μο-
νόδρο μᾶθημα ὅπως ἡ οἰκονομική γεωγραφία ἡ ὕλη ποῦ θά προκύψει, παρ' ὅτι ἀφαι-
ρέσεις, εἶναι τελικά "βαριὰ" γιά τοῦς μαθητές καί δημιουργήσει προβλήματα σέ
ἓνα μᾶθημα ποῦ δέ μᾶς ἔχει ὡς τώρα ἀπασχολήσει. Τή μὴ ἐκτύπωση τῶν κειμένων
θά τή δικαιολογοῦσα γιά λόγους οἰκονομίας τοῦ προγράμματος, ὅχι γιά λόγους σχε-
τικῶς με τήν ποιότητά τους.

Στή συνέχεια ὁ τρίτος εἰσηγητής κ.Φ.Βάρος εἶπε τὰ ἑξῆς:

Μὴ ὄντας κι ἐγὼ εἰδικὸς στὰ οἰκονομικά, περιορίζομαι νά πῶ ὅτι:

- (1) Διὰ βάσει τῆς δακτυλογραφημένες σελίδες ποῦ ἀναλῶνουν θέματα οἰκονομικῆς ζωῆς
καί περιβαλλοντικῆς ἐκπαίδευσης γιά λόγους φιλολογικῆς διδρῶσης* μοῦ φά-
νηκαν ἐνδιαφέρουσες ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενο καί ἀρκετὰ σαφεῖς* φραστικῆς
διορθώσεις ἢ ἀπλῆς βελτιώσεις ἔχω σημειώσει ἀρκετὲς πάνω στὶς σελίδες.
- (2) Γιά τήν ἐπιστημονικὴ πληρότητα τῶν κειμένων αὐτῶν ἀδυνατῶ νά ἀποφανθῶ*
ἄλλωστε παρὶσταται ἐδῶ εἰδικὸς συνάδελφος.
- (3) Βιβλίο ποῦ προορίζεται γιά τὸ Ἐπαγγελματικὸ Λύκειο ἀμφιβάλλω ἂν μπορεῖ
νὰ ἐγκριθεῖ (χωρὶς μάλιστα νὰ τὸ ἔχουμε ἐδῶ) γιά τὸ Γενικὸ Λύκειο.
- (4) Κατὰ συνέπεια συντάσσομαι με τήν ἀποψη νὰ ἀνατυπωθεῖ καί γιά τὸ 1980-81
μόνο τὸ ὑπάρχον βιβλίο Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας χωρὶς τὰ συζητούμενα ἐδῶ τώρα
συμπληρώματα.

*Ακολοῦθησε συζήτηση μεταξὺ τῶν μελῶν ὕστερα ἀπὸ τήν ὅποια τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔ-
λαβε ὑπόψη α) τὸ ἔγγραφο Φ.211.17/116/Γ/1842/10-4-1980 τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς
Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ, β) τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975, γ) τήν
πράξη 1/31-3-1980 τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως, δ) τήν πράξη τοῦ 34/1980, ε) τῆς εἰση-
γήσεις τῶν εἰσηγητῶν καί στ) τῇ συζήτηση μεταξὺ τῶν μελῶν

Ἀποφασίζει ὁμόφωνα

Νά παραμείνει γιά τὸ σχολ.ἔτος 1980-81 τὸ σχολικὸ βιβλίο ποῦ ὑπάρχει. Στὸ βιβλίο
αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ προσθήκη κεφαλαίων, γιὰ τὰ θέματα αὐτὰ εἶναι ἐκτεταμένα,
ἐπομένως τὸ βιβλίο θά εἶναι διογκωμένο καί δὲ θά εἶναι δυνατό νὰ διδαχτεῖ σὲ μονό-
δρο μᾶθημα.

Θέμα 2ο: 'Επιστροφή πράξεως 30/1980 του Τμήματος Μέσης 'Εκπαίδευσεως για συμ-
πλήρωση.

'Ο εισηγητής του θέματος κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος είπε σχετικά με το θέμα αυτό τα
εξής:

'Η Διεθβυνση 'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. με το υπ' αριθμ. Φ.211.17/
177/Γ/3898/2-7-80 μάς επαναφέρει την πράξη αρ.30/1980, για να συμπληρωθεί ως προς
το σχ.έτος κατά το οποίο θα χρησιμοποιηθεί το νέο διδακτικό βιβλίο "Λόγοι του
Δημοσθένη" της Γ' Γυμνασίου, που βραβεύτηκε ύστερα από τη σχετική προκήρυξη.
Προτείνω, έφθσον για το σχ.έτος 1980-81 έχει αποσταλεί για επανέκδοση σπδν ΟΕΔΒ
το βιβλίο τδν κ.κ. Κ.Τασάτσου-Β.Τασκατίκα, να εκτυπωθεί για το σχ. έτος 1981-82
το νέο βιβλίο (του κ.Β.Τασκατίκα) στο σύνολο του, όπως έχει εγκριθεί (κείμενο και
είκονογράφηση) από το Τμήμα με την υπ'άρ. 30/1980 πράξη του.

Το Τμήμα, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου του, 'Αντιπροέδρου Α* του ΚΕΜΕ
κ.Γ.Παντελίδου

άποφαινεταί όμοφωνα;

δίδεται την εισήγηση του κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλου στο σύνολό της.

'Αφού εξαντλήθηκαν τα θέματα της ημερήσιας διατάξεως τελείωσε η συνεδρίαση.

'Η Γραμματέας

Παραπόδημητρος
Παρ. Παραπόδημητρος

Πράξη 42

Σήμερα 15 'Ιουλίου 1980, ημέρα Τρίτη και ώρα 9 πρωΐνη, τό Τμήμα Μέσης 'Επι/σεως τοῦ Κέντρου 'Επι/νῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφ-
σεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα τῆς 'Ολομέλειας (Μεσογείων
396, 'Αγ.Παρασκευή 'Αττινῆς) μέ πρόεδρο τόν κ.Γ.Παντελίδη, Α*
'Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. 'Αθ.Κομίνης, Γ* 'Αντιπρόεδρος
τοῦ ΚΕΜΕ, 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ.Βῶρος, Δ.Σακκιάς, 'Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.
Βαρουχάκης, Γ.Γρατσῆας, Ν.Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β*, 'Ι.Σκορδί-
λης, Εἰδιδιός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ.Φούσιας, Κ.Κατσιμάνης, Β.Θεο-
δωρακοπούλος, Λεων. 'Αδαμόπουλος καί Στέφ.Παπασημακοπούλος, Εἰση-
γητές. Χρήη Γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου,
πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ Εἰσηγητής κ.Δ.Τομποῦδης γιά σο-
βαρούς οἰκγενειακοῦς λόγους.

Στή συζήτηση τοῦ 2ου θέματος παραβρέθηκε καί ὁ κ.Γ.Βάζος, Σύμβου-
λος Α*, γιατί ἦταν ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Μεταβατικό ἀναλυτικό πρόγραμμα 'Αρχαίων 'Ελληνικῶν Β* Λυκείου
(πρόγραμμα κινδ). Εἰσηγητής κ.'Ηλ.Σπυρόπουλος.
2. "Ενδοση Β* τόμου εἰσηγήσεων γιά τό ΣΕΠ. Εἰσηγητές κ.κ.Γ.Βάζος
καί Β.Θεοδωρακοπούλος.
3. Συνέχεια συζητήσεως στό θέμα: "Αναλυτικό πρόγραμμα γιά τό μά-
θημα "Οἰκολογία τοῦ ἀνθρώπου". Εἰσηγητής κ.'Ι. 'Αρβανίτης.
4. "Αναστολή ἐφαρμογῆς προγράμματος 'Ιστορίας (κορμού καί ἐπιλο-
γῆς) στή Β* Λυκείου. Εἰσηγητής κ.Φαν.Βῶρος.
5. Κρίση βιβλίου "Σύγχρονα Μαθηματικά" τοῦ 'Ινστιτούτου Διαδόσεως
'Ελληνικοῦ βιβλίου. Εἰσηγητής κ.Ν.Βαρουχάκης.

'Αφ'οῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη,
τό Τμήμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: Μεταβατικό αναλυτικό πρόγραμμα 'Αρχαίων 'Ελληνικῶν
Β* Λυκείου (πρόγραμμα ισχύος).

Ο εισηγητής τοῦ θέματος κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος εἶπε σχετικὰ μέ
τὸ θέμα αὐτό τὰ ἑξῆς:

Τὸ Τμήμα ἔχει καταρτίσει ἀναλυτικό πρόγραμμα τῶν μαθημάτων
τῆς Β* Λυκείου, τὸ ὁποῖο, ἀφοῦ δέχθηκε τίς παρατηρήσεις τοῦ
ἐποπτικοῦ προσωπικοῦ καὶ τὴν τελική του ἐπεξεργασία στὸ ΚΕΜΕ,
ἔχει ἀποσταλεῖ στὴ Δ/ση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ,
γιά νὰ δημοσιευθεῖ στὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. 'Επειδὴ ὅμως

α) Εἶναι ἀδύνατο μέσα στὰ χρονικά περιθώρια, ἀπὸ τὴ δημοσίευ-
σὴ του, ὥς τὴν ἐναρξὴ τοῦ σχ. ἔτους 1981-82 νὰ ἐξασφαλιστοῦν
μέ τίς νόμιμες διαδικασίες τὰ διδασκτικά βιβλία πού θὰ καλύ-
πτουν τίς ἀνάγκες τοῦ νέου προγράμματος καὶ

β) Δέν μπορεῖ, στὸ διδάσθημα αὐτό νὰ ἐφαρμοστεῖ τὸ παλαιὸ πρό-
γραμμα, ἀφοῦ τὰ κείμενα πού προβλέπει, στὸ μεγαλύτερο τους
μέρος, ἔχουν διδαχτεῖ ἀπὸ μετάφραση στὸ Γυμνάσιο, εἰσηγοῦ-
μαι γιά τὸ προσεχές σχολικό ἔτος 1980-81, νὰ ἰσχύσει τὸ
ἀκόλουθο προσωρινὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα, τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ
ἐξυπηρετηθεῖ ἀπὸ κατ'ἀλληλα ἐγκεικριμένα σχολικά ἔγχειρδια:

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

1. Σκοποί :

Μέ τη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών στη Β' Λυκείου, στο κοινό πρόγραμμα, επιδιώκονται οι σκοποί που προτάσσονται στο αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Α' τάξεως.

2. Διδακτέα ύλη.

α' Πρόγραμμα κοινών ώρες 6.

ι) Από την έναρξη των μαθημάτων ως τις 15 Νοεμβρίου θα διατεθούν 3 ώρες την εβδομάδα για την ολοκλήρωση της διδασκαλίας του βιβλίου "Αρχαία Έλληνικά Α' Λυκείου".

ιι) Παράλληλα, κατά το ίδιο διάστημα και κατά τις υπόλοιπες 3 ώρες την εβδομάδα, θα διδαχτεί ο Υπέρ του αδυνάτου λόγος του Λυσία, ως εξής:

Είσαγωγή: Η ανάπτυξη της ρητορικής στην αρχαία Ελλάδα - ο ρητορικός λόγος και τα είδη του - τα αθηναϊκά δικαστήρια - βίος και έργο του Λυσία.

Κείμενο: Ολόκληρος ο λόγος 'Υπέρ του αδυνάτου.

Συνολική θεώρηση: Με βάση τη διδασκαλία που έγινε στην τάξη, οι μαθητές θα κληθούν να εκθέσουν το περιεχόμενο του έργου, τα επιχειρήματα που περιέχονται στο λόγο, να χαρακτηρίσουν τον "αδυνάτο" και να αξιολογήσουν το Λυσία ως δικανικό ρήτορα.

ιιι) Θουκυδίδης 'Ιστορία, Πλατωνικά: ώρες 6, από 16 Νοεμβρίου ως τις 23 Δεκεμβρίου:

Είσαγωγή: Σύντομη επανάληψη του βίου και του έργου του Θουκυδίδη και τοποθέτησή του στην εποχή του και την αρχαία ελληνική ιστοριογραφία. Το γενικό πρόγραμμα της ιστορίας του. Η σημασία του έργου του.

Κ ε ί μ ε ν ο : Θά ἀκολουθήσει ἡ γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική καὶ αἰσθητική ἐπεξεργασία τῶν Πλαταϊκῶν τοῦ Θουκυδίδου (Βιβλ. Α', κεφ. 1, Β', 1-6, 71-78, Γ' 20-24, 52· καὶ 68).

Σ υ ν ο λ ι κ ῆ θ ε ώ ρ η σ η : Ὑστερα ἀπὸ τὴν δολκλήρωση τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας, θά γίνεи συνολικὴ θεώρηση τοῦ ἔργου. Μὲ βάση τὴ διδασκαλία πού ἔγινε στὴν τάξη, οἱ μαθητές θά κληθοῦν νά ἐκθέσουν τὸ περιεχόμενο καὶ τίς σημαντικότερες ἰδέες πού ὑπάρχουν στὰ κεφάλαια πού διδάχτηκαν καὶ νά διατυπώσουν γενικὲς κρίσεις γιὰ τὴν ἀξία τοῦ Θουκυδίδου ὡς ἱστορικοῦ καὶ ὡς λογοτέχνη.

ΙΙΙΙ) Ὁμήρου 'Ιλιάδα, ὧρες 3 τὴν ἐβδομάδα ἀπὸ 8 'Ιανουαρίου ὡς τίς 31 Μαρτίου καὶ ὧρες 2 ἀπὸ 1 'Απριλίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

Ε ἰ σ α γ ω γ ή : Ἡ ἐπική ποίηση (γένεση, ἰδιαίτερος χαρακτήρας καὶ εἶδη τῆς) - Ἡ ὁμηρικὴ ποίηση καὶ ὁ ἠῶςμος πού αὐτὴ ἀντιπροσωπεύει.- Ὁ ἱστορικός πυρήνας τῆς 'Ιλιάδας καὶ ἐμπλουτισμός του μὲ μυθολογικά στοιχεῖα- Ὁ ποιητὴς τῆς 'Ιλιάδας (μὲ σύντομη καὶ σαφὴ ἐκθεση τοῦ ὁμηρικοῦ ζητήματος), περιεχόμενο καὶ γενικὸ διάγραμμα τῆς 'Ιλιάδας (ὅπου θά ἐρμηνεύεται καὶ ἡ δομὴ τοῦ ἔργου). Ἡ ἐπίδραση τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν στὸν ἑλληνικὸ καὶ τὸν παγκόσμιον πολιτισμό.

Κ ε ί μ ε ν ο : Θά ἀκολουθήσει γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική καὶ αἰσθητική ἐπεξεργασία τῶν ραφιδῶν Ζ (στ. 272-529) καὶ Ω (στ. 144-804) τῆς 'Ιλιάδας.

Σ υ ν ο λ ι κ ῆ θ ε ώ ρ η σ η : Θά ἔχει ὡς στόχο τὴν κατὰδιδεχ τοῦ ἰδιαίτερου χαρακτήρα καὶ τῶν ἀρετῶν τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως, ὅπως καὶ τῶν παιδευτικῶν ἀξιῶν πού περιλαμβάνει αὐτή.

ΙΙΙΙ) Σοφοκλέους 'Αντιγόνη, ὧρες 3 τὴν ἐβδομάδα ἀπὸ 8 'Ιανουαρίου ὡς τίς 31 Μαρτίου, ὧρες 1η 'Απριλίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

Εἰσαγωγή: α) Σύντομη επανάληψη τῶν πληροφοριῶν γιά τή γένεση καί τήν εξέλιξη τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς δραματικῆς ποιήσεως (Γένεση καί εξέλιξη σύ-δεσῆ' της μέ τή διονυσιακή λατρεία- ὁ ἰδιαίτε- ρος χαρακτήρας τῆς τραγωδίας καί ὁ ἀριστοτελικός ὀρισμός-ἐορτές τοῦ Διονύσου καί παραστάσεις δραμάτων. Τό ἀρχαῖο θέατρο καί ἡ σκευή του -Οἱ τρεῖς μεγάλοι δημιουργοί: Αἰσχύλος, Σοφοκλῆς, Εὐριπίδης- Βίος καί ἔργο τοῦ Σοφοκλῆ). β) Ἡ Ἀντιγόνη τοῦ Σοφοκλῆ (χρονολόγηση, τοποθέτηση της μέσα στό ἔργο τοῦ τραγικοῦ- περιστατικό διάγραμμα τοῦ ἔργου).

Κεῖμενο: Θά ἀκολουθήσει ἡ γλωσσική, πραγματολογική, νοημα- τική, λογική καί αἰσθητική ἐπεξεργασία τῆς τραγωδίας. Γιά νά ἐξα- σφαλιστεῖ ἡ διδασκαλία ὁλόκληρου τοῦ ἔργου, ὁ καθηγητής μπορεῖ νά διδάξει τά λυρικά μέρη ἀπό ὁδκιμη νεοελληνική μετάφραση.

Συνολική θεώρηση. Οἱ μαθητές θά κληθοῦν, μέ βάση τή διδασκαλία πού ἔγινε στή σχολική αἴθουσα, νά τοποθετήσουν τό Σοφοκλῆ στήν ἐποχή του καί στό λογοτεχνικό εἶδος ὅπου ἀνήκει, νά ἀναζητήσουν τό βαθύτερο νόημα τῆς "Ἀντιγόνης" καί τίς σημαντικότερες ἰδέες πού ἐκφράζονται μέσα σόν ἔργο, νά χαρακτηρίσουν τά κύρια πρόσωπα τοῦ δράματος καί νά ὑπογραμμίσουν τό δραματικό χαρακτήρα τῆς τρα- γωδίας καί τίς λογοτεχνικές καί θεατρικές ἀρετές της.

β) Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὥρες 2

Θεματογραφία, ὥρες 2 τήν ἐβδομάδα

Σκοπός τῆς θεματογραφίας εἶναι:

- i) Νά ὁδηγηθοῦν οἱ μαθητές στή βαθύτερη γνώση τῆς δομῆς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καί νά μελετήσουν τά σύνθετοτερα συντακτικά φαινόμενα πού ἡ λειτουργία τους εἶναι σημαντική στόν ἀρχαῖο ἑλληνικό λόγο.
- ii) Νά συνειδητοποιηθοῦν οἱ ὁμοιότητες καί οἱ διαφορές (στό λεξι- λόγιο, στό τυπικό καί στή σύνταξη) τῆς νέας ἑλληνικῆς (δημοτικῆς) μέ τήν ἀρχαία ἑλληνική, καί
- iii) Νά ἐνισχυθεῖ ἡ ἱκανότητα τῶν μαθητῶν στή μεταφορά (μετάφραση)

ἀρχαίων ἑλληνικῶν κειμένων στὴ νεοελληνικῇ γλῶσσᾳ.

Διδασκτεᾶ ὕλη

Θὰ διδασκτοῦν περίπου 30 θέματα ἀπὸ περὶ κείμενα τῆς ἀττικῆς διαλέκτου τῆς κλασικῆς ἐποχῆς.

Ἀκολουθοῦσε συζήτηση μεταξὺ τῶν μελῶν, ὕστερα ἀπὸ τὴν ὁποία τὸ Τμήμα

ἀποφάσινεται ὁμοφώνως

Ἀποδέχεται τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἡλ. Σπυροπούλου ὅπως ἔχει.

Θέμα 2ο: "Έκδοση Β" τόμου εισηγήσεων για τó ΣΕΠ.

Ο πρώτος εισηγητής τοῦ θέματος κ.Γ.Βάζος εἶπε τὰ ἑξῆς:
Τὰ κείμενα τῶν εισηγήσεων ποῦ θά ἀποτελέσουν τó περιεχόμενο τοῦ Β" τόμου τοῦ Βιβλίου "Ο σχολικὸς-ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς στὸ γυμνάσιο καλύπτουν, ὅπως καὶ ὁ Α' τόμος τοῦ ἰδίου θεβλίου, βασικὰ θέματα ποῦ θεωρήθηκαν σιδηπμο ἀπὸ τὴν ὁμάδα ἐργασίας ΣΕΠ νά ἀναπτυχθεῖν μέσα στὰ πλαίσια τῶν ἐπιμορφωτικῶν σεμιναρίων γιὰ τοὺς καθηγητὲς ΣΕΠ ποῦ ὀργανώθηκαν ἀπὸ τó ΚΕΜΕ τὸν Ἰανουάριο-Φεβρουάριο 1979, σὲ συνεργασία μὲ τὸν ΟΑΕΔ, στὸ Βόλο, τὰ Ἰωάννινα καὶ τὴν Πάτρα.

Οἱ εἰσηγήσεις ἀναφέρονται κυρίως σὲ, δύο βασικοὺς τομεῖς τῆς δραστηριότητος τοῦ σχολικοῦ-ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, τὴν ἀξιολόγηση τῶν ἱκανοτήτων τοῦ μαθητῆ μέσα στὰ πλαίσια τοῦ ΣΕΠ καὶ τὴν ἐνημέρωση ποῦ πρέπει νά γίνεται στὸν μαθητῆ (πάλι μέσα στὰ πλαίσια τοῦ ΣΕΠ) γιὰ τὴν κοινωνικοοικονομικὴ σιςπιὰ τοῦ ΣΕΠ τὰ ἐπαγγέλματα καὶ τὴν ἀγορὰ ἐργασίας.

Οἱ εἰσηγήσεις αὐτὲς ἀποτελοῦν συνέχεια τῶν ὧων πληροφορήθηκαν οἱ καθηγητὲς ἀπὸ τὰ περιεχόμενα τοῦ Α' τόμου γιὰ τὸν ΣΕΠ καὶ γιὰ τὸν βασικὸ αὐτὸ λόγο ἡ ὁμάδα ἐργασίας ΣΕΠ προτείνει νά ἐκτυπωθεῖν καὶ νά διανεμηθοῦν σ' ὅλους τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς μέσης ἐκπαίδευσης καὶ σ' ὅλες τῖς σχολικὲς βιβλιοθήκες τῆς μέσης καὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσης ὅπως ἔγινε καὶ μὲ τὸν προηγούμενο ἀντίστοιχο Α' τόμο τῶν εἰσηγήσεων γιὰ τó ΣΕΠ.

Κατόπιν ὁ δεύτερος εἰσηγητής κ.Β.Θεοδωρακόπουλος εἶπε ὅτι ἐπιμελήθηκε τὴ γλωσσικὴ πλευρὰ τοῦ Β" τόμου εἰσηγήσεων τοῦ ΣΕΠ.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατὰ τὴν ὁποία διατυπώθηκαν διάφορες γνώμες. Εἰδικότερα εἶπαν:

Ο κ.Σπυρόπουλος:

"Ἐχω ἐπιφυλάξεις γιὰ τὴ διαδικασία τῆς ἐγκρίσεως ἀπὸ τó Τμήμα τοῦ τεύχους αὐτοῦ. Συγκεκριμένα, θεωρῶ ὅτι ἡ Ὁμάδα Ἐργασίας ΣΕΠ, τῆς ὁποίας προεδρεῖ ὁ Σύμβουλος Α' κ.Γ.Βάζος, οὐσιαστικὰ ἔχει κάνει ἔργο ὅμοιο μὲ τῖς ἄλλες Ὁμάδες ἐργασίας τοῦ ΚΕΜΕ, ποῦ παραβίασαν συγγραφικὴ ἐργασία γιὰ ἐκτύπωση ἀπὸ τὸν ΟΕΔΒ. Λοιπὸν, στὶς περιπτώσεις αὐτὲς, ἔστω καὶ ἂν γιὰ τὴ συγγραφή τοῦ τόμου συνεργάστηκαν

καί μέλη τοῦ Τμήματός μας, καλῶ εἶναι νά γίνεται εἰσήγηση ἀπὸ ἄλλο μέλος τοῦ Τμήματος, ὥστε νά μὴ ταυτίζεται ὁ συγγραφέας (ἔστω καὶ μέρους τοῦ τόμου) μέ τὴν εἰσηγήτῃ τοῦ θέματος.

Μὲ τὴ γνώμη τοῦ κ.Σπυρόπουλου συμφώνησε καὶ ὁ κ.Βαρσυχάνης.

Ὁ κ.Βῶρος εἶπε:

Ἐπειδὴ ἔγινε λόγος γιὰ τὶς διαδικασίες πού ἀκολουθήθησαν σὲ ἀνάλογες περιπτώσεις, ἐπιθυμῶ νά ὑπενθυμίσω ὅτι κατὰ τὸ παρελθόν, ὅταν ἐπρόκειτο γιὰ κρίση συγγραφῆς ὅπου μετείχαν καὶ μέλη τοῦ Τμήματός μας, ὀριζόταν εἰσηγητὴς ἄλλο μέλος τοῦ Τμήματος. Ἀ.χ. τὸ βιβλίο "Ἀρχαῖαι Λυρικοί" ἔγινε ἀπὸ Ὁμάδα προεδρευομένη ἀπὸ τὸν κ.Σπυρόπουλο· εἰσήγηση γι'αὐτό ἔγινε ἀπὸ τὸν ὑποφαινόμενο· Ἐπίσης, τὸ βιβλίο "Ἱστορία Ἐπιλογῆς Γ' Λυκείου γραφτικῆς ἀπὸ Ὁμάδα προεδρευομένη ἀπὸ τὸν ὑποφαινόμενο· τὴν εἰσήγηση στὸ Τμήμα ἔκανε ὁ κ.Σπυρόπουλος.

Τέλος τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἀκούστησαν οἱ γνώμες καὶ ἄλλων μελῶν,

Ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφία:

νά ἐκδοθεῖ ὁ Β' τόμος τῶν εἰσηγήσεων γιὰ τὸ ΣΕΠ.

Μειοψήφησαν οἱ κ.κ. Ἡλ.Σπυρόπουλος καὶ Ν.Βαρσυχάνης γιὰ τοὺς λόγους πού διατυπώθηκαν στὴ συζήτηση.

Θέμα 3ο: Συνέχεια συζητήσεως στο θέμα: "Αναλυτικό πρόγραμμα για
τό μάθημα "Οικολογία του ανθρώπου".

Ο εισηγητής του θέματος κ. Γ. Αρβανίτης είπε τα εξής:

Μέ το αρ. Γ/5760/26-9-79 έγγραφο του ΥΠΕΠΘ διαβιβάζεται προς γνωμο-
δότηση υπόμνημα του Πανελληνίου Συνδέσμου Καθηγητριών Οικιακής Οί-
κονομίας για την επέκταση του μαθήματος της Οικιακής Οικονομίας και
στούς άρρενες μαθητές των Μικτών Γυμνασίων.

Πρώτα-πρώτα θέτω υπόψη του Τμήματος το υπόμνημα.

Προς πραγματοποίηση του παραπάνω όρθου αιτήματος, δηλαδή για την
επέκταση του μαθήματος της οικιακής Οικονομίας και στους άρρενες
μαθητές και για την πρόσφορη αναμόρφωση του αναλυτικού προγράμμα-
τος, συζητήθηκε με έντολή του κ. Υπουργού "Ομάδα Έργας" υπό
την προεδρία του κ. Γ. Βάζου, Συμβούλου Α', και επικύρωσε συγχρονισμέ-
νο αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος, για το οποίο πρότεινε και
τή μετονομασία του σε "Οικολογία του ανθρώπου".

Το πρόγραμμα αυτό έγινε για να καλύψει και την 5ωρη διδασκαλία στο
μικτό Γυμνάσιο (2 στήν Α', 2 στή Β' και 1 στή Γ'). Το 5ωρο ώρολό-
γιο πρόγραμμα όρίστηκε με το τροποποιητικό Π.Δ. 908/28-11-78. Οι
ώρες του μαθήματος αυξήθηκαν από 3 σε 5 προσωρινά στη θέση των ώ-
ρων του νέου μαθήματος των Τεχνολογιών μαθημάτων, όπου άδωρη του-
το δέ διδάσκεται. Έννοείται ότι στο κάθε Γυμνάσιο που θά αρχίζει ή
διδασκαλία των τεχνολογιών μαθημάτων θά επανέρχεται και τό ώρARIO
της Οικιακής Οικονομίας στο αρχικό 3ωρο (τό πρό του Π.Δ. 908).

Μέ τά δεδομένα αυτά οι παρατηρήσεις μου είναι οι εξής:

α) Τό αναλυτικό πρόγραμμα που επικύρωσε ή "Ομάδα Έργας" και στην
περίπτωση που εγκρίνεται, έστω και τροποποιημένο, από τό Τμήμα, δέν
είναι δυνατόν νά τεθεί σε έφαρμογή, γιατί οι καθηγήτριες δέ θά είναι
έλες σε θέση χωρίς μετεπαίδευση ή επιμόρφωση νά διδάξουν τό μάθημα,
πλευτισμένο μέ νέα ύλη.

β) Θά απαιτηθεί διορισμός και άλλων καθηγητριών για νά επαρκέσουν
για τή διδασκαλία του μαθήματος των 5 ώρων στο Γυμνάσιο. Τί θά γίνει
όμως, όταν τό μάθημα των Τεχνολογιών μαθημάτων επεκταθεί στο Γυμνά-
σιο; Θά έχουν δημιουργηθεί οργανικές θέσεις καθηγητριών Οικιακής
Οικονομίας, που πλέον δέ θά δικαιολογούνται.

Πρόταση

- α) Νά παραμείνει ή διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας στό Γυμνάσιο 3 συνολικά ὥρες (2 στήν Α' καί 1, στή Β'),
- β) Νά ἐπεκταθεῖ τό μάθημα τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας καί στούς ἄρρενες ἀπό τό σχολ. ἔτος 1980-81.
- γ) Νά τροποποιηθεῖ τό τωρινό πρόγραμμα, ὥστε ἡ ὕλη τοῦ νά ἀνταποκρίνεται στό ἐνδιαφέροντα καί τῶν θηλέων καί τῶν ἀρρένων. Πρός τοῦτο παραιάλεσα τήν 'Αναπληρώτρια Γεν. 'Επιθ. τῆς Οἰκ. Οἰκονομίας, ἡ ὁποία συνεργάστηκε μέ ἄλλες καθηγήτριες καί μεῦ ἔστειλε τό Α.Π. (Π.Δ. 908/78) τροποποιημένο μόνο μέ ἀφαίρεση ὕλης).
- δ) Νά κατανεμηθεῖ ἡ ὕλη, ὅπως περιθρόλιστηκε ἀπό τήν ὁμάδα, κατά τάξεις ὡς ἑξῆς:
- Α' τάξη: Κοινωνική ἀγωγή - Ἐνδυμασία- Κατοικία - Διατροφή (Μέρος Α)
- Β' τάξη: Διατροφή (μέρος Β') - Κοινωνική ἀγωγή (οἰκογενειακά καί φιλικά γεύματα).- Οἰκογένεια- Οἰκονομικά τῆς Οἰκογένειας- Ἡ Οἰκογένεια ὡς καταναλωτής- Βρεφονομίας Παιδονομία.

Τό Τμήμα, ὁποῦ ἔλαβε ὑπόψη τό ἀριθ. 7/5760/26-9-79 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ, τήν εἰσήγηση καί τή σχετική συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

Νά μελετηθεῖ τό θέμα τοῦ μαθήματος τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας μέ ὅλους τοῦς προβληματισμούς τοῦ καί νά ἐπανασυζητηθεῖ ἀμέσως μετά τίς θερινές διακοπές τοῦ ΚΕΜΕ.

Θέμα 4ο. - 'Αναστροφή εφαρμογής προγράμματος 'Ιστορίας (νορμοῦ καὶ ἐπιλογῆς) στή Β' Λυκείου.

'Ο Εισηγητής τοῦ θέματος κ. Φαν. Βῶρος εἶπε τὰ ἑξῆς:

Σχετικά μέ τήν πρόωθηση τῶν ἀναλυτικῶν προγραμμάτων Β' Λυκείου ὁ κ. Βῶρος εἶπε ὅτι στήν παράγραφο πύ ἀφορᾷ τό πρόγραμμα 'Ιστορίας ("νορμοῦ" καὶ "ἐπιλογῆς") εἶναι σκόπιμο νά προστεθεῖ διευκρινιστική σημείωση πύ θά λέει ὅτι "τό πρόγραμμα αὐτό θά ἰσχύσει ἀπό τό σχολ. ἔτος 1981-1982" γιά τό λόγο ὅτι τὰ χρησιμοποιούμενα σήμερα βιβλία (Κ. Καλκακιρινού καὶ Αἰν. Χριστοφιλοπούλου) δέν ἀνταπεκρίνονται στό ἀναλυτικό πρόγραμμα παρά σέ πολύ γενικές γραμμές καὶ εἶναι ἀνάγκη ὡς τότε (1981 Σεπτ.) νά ἀντικατασταθοῦν γιά τό λόγο αὐτό καὶ γιά λόγους παιδαγωγικούς- διδακτικούς.

'Ακολουθήσε συζήτηση ὕστερα ἀπό τήν ὁποία τό Τμήμα

Ἀποφασίζει ὁμόφωνα

'Αποδέχεται τήν ἀναστροφή εφαρμογής τοῦ προγράμματος 'Ιστορίας (νορμοῦ καὶ ἐπιλογῆς) ὡς τό τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους 1980-1981 γιά τούς λόγους πύ ἀναφέρονται στήν εἰσήγηση.

Θέμα 5ο: Κρίση βιβλίου "Σύγχρονα Μαθηματικά" του 'Ινστιτούτου Διαδόσεως 'Ελληνικού Βιβλίου.

'Ο εισηγητής του θέματος κ.Ν.Βαρουχάκης είπε τὰ ἑξῆς:

'Η κρινόμενη σειρά ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσερις καλαίσθητους τόμους ἀπὸ τοὺς ἑποίους οἱ τρεῖς ἀναφέρονται βασικὰ στὴν ὕλη τῶν Μαθηματικῶν τοῦ Γυμνασίου ἐνῶ ὁ τέταρτος περιέχει ὕλη Γεωμετρίας πρὸ κατὰ τὴν ἀποφ. τοῦ συγγραφέα ἀποτελεῖ "εἰσαγωγή" στὴ Γεωμετρία τῆς Α' Λυκείου. Στὴ πραγματικότητά ἡ ὕλη τοῦ τέταρτου αὐτοῦ τόμου διδάσκεται συστηματικὰ στὴν Α' Λυκείου καὶ συνεπῶς σὲ σημεῖο αὐτὸ ἔχουμε σοβαρὴ ἀπείκλιση ἀπὸ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα πρὸ ἰσχύει. 'Εξάλλου ὁ τρόπος ἀναπτύξεως τῆς ὕλης δὲν συμφωνεῖ πάντοτε μετὰ τὶς προδιαγραφὰς τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος (π.χ. ὁρισμὸς τῆς σχέσεως διόγνωση τοῦ ἀλγεβρικοῦ μέρους τῆς ὕλης τῆς Γ' Γυμνασίου, συρρίνωσις τοῦ κεφαλαίου 5 τοῦ Γ' τόμου κ.ἄ.). 'Επισης ἡ γλωσσικὴ διατύπωση εἶναι πολλὰς φορές ἀσαφὴς (π.χ. Παραδ. 4 σελ. 34, τόμος Β) καὶ δὲ λείπουν ἐπιστημονικὰ καὶ διδακτικὰ σφάλματα (π.χ. ἔννοια τῆς ἀπεικονίσεως σ. 76, τόμος Β, συμβολισμὸς " $\forall n \Rightarrow q$ " σελ. 140 τόμος Γ, ὁρισμὸς ἰσοδύναμων διανυσμάτων σελ. 195, τ. Β' κτλ.). 'Ανεξάρτητὰ ἀπὸ τὰ παραπάνω καὶ ἐπειδὴ ὑπάρχουν γιὰ τὶς τάξεις τοῦ Γυμνασίου ἐγκεκριμένα διδακτικὰ βιβλία πρὸ εἶναι γραμμένα σύμφωνα μετὰ τὸ νέο ἀναλυτικὸ πρόγραμμα, ἡ κρινόμενη σειρά δὲν μπορεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ ὡς χρήσιμη κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 5 τοῦ Ν. 186/75.

'Ακολούθησε συζήτηση, ὕστερα ἀπὸ τὴν ὁποία τὸ Τμήμα

ἀποφασίζει τὸ μὲν

Δὲν μπορεῖ νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς "χρήσιμη" τὴ σειρά τῶν βιβλίων "Σύγχρονα Μαθηματικά" τοῦ 'Ινστιτούτου Διαδόσεως 'Ελληνικού Βιβλίου, σύμφωνα μετὰ τὴν παρὰρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975, γιὰ τὸν τρόπο ἀναπτύξεως τῆς ὕλης δὲ συμφωνεῖ πάντοτε μετὰ τὶς προδιαγραφὰς τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος, ἡ γλωσσικὴ διατύπωση εἶναι πολλὰς φορές ἀσαφὴς, δὲ λείπουν ἐπιστημονικὰ καὶ διδακτικὰ σφάλματα καὶ γιὰ τὴν ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὰ παραπάνω, ὑπάρχουν γιὰ τὶς τάξεις τοῦ Γυμνασίου ἐγκεκριμένα διδακτικὰ βιβλία πρὸ εἶναι γραμμένα σύμφωνα μετὰ τὸ νέο ἀναλυτικὸ πρόγραμμα.

*Αφού εξαντλήθηκαν τὰ θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Πρόεδρος
Π. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας
Παπαδημητρίου
Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 43/1980

Σήμερα, 16 'Ιουλίου 1980, ημέρα Τετάρτη καί ώρα 9 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσεως τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς 'Ολομέλειάς του (Μεσογειῶν 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α' 'Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. 'Αθαν. Κομίνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Ι. Σκορδίλης, Βίδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρήη γραμματεία ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

'Επανεξέταση τοῦ θέματος: "Εγκριση πράξεως 'Επιτροπῆς κρίσεως διδακτικοῦ βιβλίου "Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ πολιτεύματος".

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης ἀναφέρθηκε στό περιεχόμενο τοῦ ἐγγράφου 1610/15-7-1980 τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ πρός τό Τμήμα Μ.Ε. πού ἔχει ὡς ἐξῆς:

"Πρόταση γιά ἐπανεξέταση τοῦ βιβλίου "Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος" τῆς 'Επιτροπῆς τῶν κυρίων Α. Χριστοπούλου καί Σοφ. Δημητρακοπούλου.

./.

Μετά από μελέτη της εισήγησης και του σχεπτικοῦ της απορριπτικής αποφάσεως τοῦ Τμήματος Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ ΚΕΜΕ σχετικά μέ τό παραπάνω βιβλίο, θά ἤθελα νά παρατηρήσω τά ἑξῆς:

α) Ἀπό λεπτομερή ἐκτίμηση τῶν σφαλμάτων καί ἐλαττωμάτων ποῦ παρατηρήθηκαν στό παραπάνω βιβλίο, τόσο ἀπό τήν εἰσήγηση ὅσο καί ἀπό τήν συνεισηγήση καί τήν συζήτηση πού ἔγινε στό Τμήμα.

β) Ἀπό τήν μελέτη τοῦ ὅλου τοῦ βιβλίου σέ σχέση μέ τά ἐπισημαινόμενα σφάλματα,

γ) Ἐπειδή φαίνεται πώς τό βιβλίο αὐτό, κατά κοινήν ὁμολογία, παρά τά σφάλματά του εἶναι αἰσθητά ἀπό τό παλαιό καί ἐν χρήσει, καί

δ) Ἐπειδή πιστεύω πώς γιά ἕνα τόσο σημαντικό μάθημα εἶναι προτιμότερο νά μή παραμένει ἕνα κακό βιβλίο ἐπὶ μακρόν χρόνον ἐν χρήσει, ὥσπου νά γραφεῖ ἕνα καινούργιο τέλειο, γιατί θά κάνει μεγαλύτερο κακό, γι' αὐτό προτείνω:

Τό Τμήμα Μέσης νά ἐπανεξετάσει τό ὅλο ζήτημα ὑπό τό πρῶμα τῶν πάρα πάνω σκέψεων καί ἐγκρίνει τό καλύτερο βιβλίο, γιά νά προωθηθεῖ καί ἐκτυπωθεῖ, ἀφοῦ βέβαια πρῶτα περαθοῦν ὅλες οἱ παρατηρήσεις τόσο τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ὅσο καί τοῦ Τμήματος Μέσης!

Στή συνέχεια ὁ κ. Φ. Βῆρος εἶπε τά ἑξῆς: Τό ζήτημα παρουσιάζει δύο πτυχές· οὐσιαστική καί νομοτυπική.

1) Γιά τήν οὐσιαστική πλευρά: φρονῶ ὅτι κανένας δέν ἀμφισβᾷλει οὔτε ἀμφισβητεῖ τή σκοπιμότητα μιᾶς οὐσιαστικῆς ἐπανεξέτασης θέματος· μιᾶ τέτοια ἐνέργεια εἶναι πάντα συνετή ἀνεξάρτητα ἂν θά ὀδηγήσει σέ ἐπαναβεβαίωση τῆς ἀρχικῆς ἀπόφασης ἢ τροποποίησίν της.

Γιά τό λόγο αὐτό ἐνδείκνυται προληπτική μέριμνα νά εἶναι ἄτρωτη ἡ νομοτυπική ἐνέργεια, ὥστε νά κατοχυρώνει τήν οὐσιαστική πράξη.

2) Γιά τή νομοτυπική πλευρά: ὁ νομοθέτης ἔχει προβλέψει μιᾶ διαδικασία πού νά ἀπομακρύνει τίς πιθανότητες "ἐπανεξέτασης" καί νά διευρύνει τή βάση συζήτησης· συγκεκριμένα προβλέπεται ἡ ἀποδοχή τοῦ Πρόεδρου τοῦ ΚΕΜΕ στήν Ὀλομέλεια (Κανονισμός 13).

3) Στην περίπτωση μας ή νομοτυπική πλευρά θέτει σέ κίνδυνο τήν ούσιαστική.

4) 'Η γνώμη μου εἶναι νά ἀκολουθηθεῖ, νά μεθοδευτεῖ μέ κάθε λεπτομέρεια (εἰσηγητής, λόγος ἀναπομπῆς) ή ἀναπομπή τοῦ θέματος σύμφωνα μέ τόν Κανονισμό ἢ νά προκληθεῖ ἀναπομπή ἀπό τόν Ὑπουργό.

Τέλος τό Τμήμα, μετά τή συζήτηση πού ἀκολούθησε,

Ἀποφαίνεται ὁμόφωνα :

Εὐμφωνα μέ τήν παραπάνω συζήτηση προκύπτει λόγος τυπικῆς παραπομπῆς τοῦ θέματος στήν Ὀλομέλεια.

Εἰς σημεῖο αὐτό τελείωσε ή συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας

Μαυραδηνητρίου

Παρ. Παπαδημητρίου

Π Ρ Α Ξ Η 44

Σήμερα 17 'Ιουλίου 1980, ημέρα Πέμπτη και ώρα 8.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα της 'Ολομέλειας (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή- 'Αττικής) με πρόεδρο τον κ. Γ. Παντελίδη, Α' 'Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. 'Αθαν. Κομίνης, Γ. 'Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδελής, Είδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Α. 'Αδαμόπουλος και Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές, Χρήη γραμματέα έκανε η Φιλολογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, που ύπηρετεί γέ απόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση προσκλήθηκαν και έλαβαν μέρος στή συζήτηση του πρώτου θέματος και οι Είδικοί 'Επιστήμονες στό ΚΕΜΕ δ/δα Εύδ. Γκούμα και Τρ. Τριανταφύλλου.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οι κ.κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β' και Β. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής, γιατί είχαν άλλη ύπηρεσιακή άπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Θ Ε Μ Α 1ο.- "Εγκρίση πράξεων 'Επιτροπών κρίσεως ελεύθερων βοηθημάτων Γαλλικής και 'Αγγλικής. Εισηγητές κ.κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος και Φ. Βώρος.

Θ Ε Μ Α 2ο.- "Ανατύπωση διδακτικών βιβλίων σχολικού έτους 1981-82 Εισηγητές κ.κ. Δ. Σακκάς

Θ Ε Μ Α 3ο.- "Ίδρυση Λυκείων, Εισηγητής κ. Δ. Σακκάς

Θ Ε Μ Α 4ο.- "Ανακοινώσεις.

'Αφού διαπιστώθηκε άπασχεση του πρώτου θέματος ή προηγούμενη πράξη, τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση του δεύτερου θέματος ήμερήσιας διατάξεως.

Θ έ μ α 10.- "Εγκριση Πράξεων 'Επιτροπής κρίσεως έλευθέρων βοηθημάτων Γαλλικής καί 'Αγγλικής.

'Ο πρώτος είσηγητής τοῦ θέματος κ. 'Ηλ. Σκυρόπουλος γιά τά έλεύθερα βοηθήματα τής Γαλλικής είπε τά έξής:

'Η Δ/ση 'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. μέ τό ὑπ'ἀριθμ. Φ.211.25/6/Γ/3698/24-7-80 ἔγγραφο της μής διαβίβασε τήν ὑπ'ἀριθμ. Ι/31-5-80 καί 2/1-10-6-80 πράξις τής 'Επιτροπής κρίσεως έλευθέρων βοηθημάτων Γαλλικής γιά ἔγκριση. 'Η 'Επιτροπή κρίσεως, πού τήν αποτελοῦσαν ἡ κ. 'Ι. Κολλέια, Πρόεδρος, καί οἱ κ.κ. 'Ε. Προβατᾶ, Β. Τριανταφυλλάκη- 'Αργέντη, καί Π. Καλιαμπέτσου-μέλη, μέ τήν τελική πράξη της προτείνει γιά τό σχ. ἔτος 1980-81 τά έξής έλεύθερα βοηθήματα.

α) Γιά τά ἡμερήσια Γυμνάσια : Γιά τήν Α' τάξη 5 (πέντε) βοηθήματα, γιά τή Β' τρία (3), γιά τή Γ' τρία (3), τά οποῦα κατονομάζει στό πρακτικό της.

β) Γιά τά ἡμερήσια Λύκεια γιά τήν Α' τάξη τέσσερα (4) βοηθήματα, ὅπως καί είδικό βοήθημα γιά τά τμήματα πού προέρχονται ἀπό μεικτοποίηση, γιά τή Β' Λυκείου τρία (3) βοηθήματα, γιά τή Γ' 3, τά οποῦα ἀναφέρονται στό πρακτικό.

γ) Γιά τό σχολεῖα στά οποῦα λειτουργοῦν μέ αὐξημένο ὥραριο στή ξένη γλώσσα: Δεκαεῖς συνολικά βιβλία γιά τίς τάξεις Γυμνασίων καί Λυκείων, τά οποῦα ἀναφέρονται στό πρακτικό.

δ) Γιά τίς τάξεις τῶν 'Εσπερινῶν Γυμνασίων καί Λυκείων δεκαοκτώ (18) συνολικά βιβλία, τά οποῦα ἀναφέρονται στό πρακτικό.

ε) Κρίνει κατάλληλα συμπληρωματικά βοηθήματα (ἀπό τά οποῦα θά χρηθ. σιμοποιηθεῖ ἓνα γιά κάθε τάξη) 19 βιβλία πού ἀναφέρονται στό πρακτικό.

στ) Κρίνει κατάλληλα ἑνδεκα (11) διδακτικά βόθηήματα γιά τά σχολεῖα τά οποῦα λειτουργοῦν μέ αὐξημένο ὥραριο στήν ξένη γλώσσα.

ζ) Συνιστᾶ τέσσαρα (4) διδακτικά περιοδικά καί

η) Κρίνει κατάλληλα βοηθήματα ἓνα (71) λοιπά βοηθήματα σέ ἀπλουστευμένη γλώσσα.

Τέλος η 'Επιτροπή διατυπώνει χρήσιμες οδηγίες για την αποδοτική χρησιμοποίηση των βιβλίων που έγκρινε κατάλληλα και παραθέτει την τιμή με την οποία θα προμηθευτούν οι μαθητές τα βιβλία αυτά.

Τό τελικά πρακτικά της 'Επιτροπής, όπως και τα βιβλία που υποβλήθηκαν για κρίση, μελέτησε η ειδική επιστοή των του ΚΕΜΕ δ. Εύ. Γκούμα, την εισηγήση την οποία καταθέτει στο Τμήμα για ν' αποτελέσει παραστατικό της εισηγήσεώς μου, για τό θέμα της έγκρίσεως βιβλίων που υποβλήθηκαν για κρίση, η δ. Γκούμα προτείνει:

1. 'Αντί των μεθόδων MAUGER BLEU I και FRANCAIS ACCELEREE να δοθούν στα έσπερινά σχολεία οι μέθοδοι PARLONS FRANCAIS και LE FRANCAIS ET LA VIE, όπως οδήγησε για την Α' Γυμνασίου, και κατά την κρίση του καθηγητή, και για τις επόμενες τάξεις.
2. Στόν κατάλογο των κατάλληλων συμπληρωματικών βοηθημάτων να προστεθούν τα βιβλία: DICTIONNAIRE DES IDEES SUGGEREES PAR LES MOTS ("εκδ. ARM. COLIN) και COMMENT SE SERVIR DU DICTIONNAIRE (Έκδ. LA-ROUSSE).
3. Στόν κατάλογο των λοιπών βοηθημάτων σε απλουστευμένη γλώσσα τα βιβλία LE BOURGEOIS GENTILHOMME και LA CHARTREUSE DE PARME προφανώς από παραδρομή, αναγράφονται από δύο φορές, αντίστοιχα ως 37, 39 και 38, 40. Να απαλειφθεί η δεύτερη αναγραφή τους και να διορθωθεί η αρίθμηση στη συνέχεια, ώστε ο συνολικός αριθμός των βιβλίων του καταλόγου να είναι 69 και όχι 71. Όμως να προστεθούν άλλα δεκαέξι (16) τα οποία αναγράφει σε ειδικό συμπληρωματικό σημείωμα, που επισυνάπτω.

Συμφωνώ με την παρατήρηση της δ. Εύ. Γκούμα και εισηγοῦμαι στο Τμήμα να την δεχτεί.

Τέλος, η νέα μέθοδος: η ALOUETTE να εφαρμοστεί στην Α' Γυμνασίου για τό σχ. Έτος 1980-81 πειραματικά σε ένα Γυμνάσιο κάθε ΑΕΠ. Τό Γυμνάσιο αυτό θα επιλέξει ο έπίοτης Μ.Ε. κάθε ΑΕΠ, εκτιμώντας την ικανότητα του καθηγητού που θα αναλάβει την πειραματική δασκαλία και τις συνθήκες λειτουργίας του Γυμνασίου.

'Ακολουθήσε διεξοδική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων, ύστερα από την

όποια, με πρόταση του Προέδρου του Τμήματος 'Αντιπροέδρου Α' του ΚΕΜΕ κ.Γ.Παντελίδη τό Τμήμα

αποφάνεται όμόφωνα:

1. Έγκρίνει τήν πράξη της Έπιτροπής κρίσεως σέ 8,τι άφορά
α) τά ελεύθερα βοηθήματα καί β) τά συμπληρωματικά βοηθήματα (Β παρ. Ι. παρ.ΙΙ. πρακτικού Έπιτροπής κρίσεως της 31-5-80) γιά τά ήμερήσια καί τά έσπερινά σχολεία, όπως καί τά αντίστοιχα γιά τά σχολεία μέ αύξημένο ώράριο βιβλία μέ τίς προσθήκες πού προτείνει ή Δ/κα Εύθ.Γκούμα στά παραπάνω συμπληρωματικά βοηθήματα:
Δηλ.: α) DICTIONNAIRE DES IDEES SUGGEREES PAR LES MOTS (ARM. COLIN).
β) COMMENT SE SERVIR DU DICTIONNAIRE (LA ROUSSE)
2. 'Ιδιαίτερα γιά τά Έσπερινά σχολεία προτείνει τήν αντικατάσταση στήν Α' τάξη Γυμνασίου τών μεθόδων MAUGER BLEU καί FRANÇAIS ACCELERE μέ τίς μεθόδους PARLONS FRANÇAIS καί LE FRANÇAIS ET LA VIE.
3. Δέν κρίνει άπαραίτητο τόν έφοδιασμό τών σχολείων καί τών μαθητών μέ περιοδικά καί "λοιπά βοηθήματα σέ άπλουστευμένη γλώσσα" (Β παρ. IV πρακτικού Έπιτροπής κρίσεως της 31-5-80).
4. Δέν έγκρίνει τήν πειραματική χρησιμοποίηση του βιβλίου "ALOUETTE" έφδσον δέν προηγήθηκε ή νόμιμη διαδικασία γιά έγκρισή του από τό ΚΕΜΕ.

Στή συνέχεια ό δεύτερος εισηγητής, γιά τά ελεύθερα βοηθήματα της 'Αγγλικής, κ. Φ. Βώρος, παρουσίασε τήν πράξη της Έπιτροπής Κρίσεως Έλευθερων Βοηθημάτων 'Αγγλικής, πού έχει διαβιβαστεί στό ΚΕΜΕ μέ τό έγγραφο Φ. 211.25/6/Γ/2698/24-6-80 της Δ/σεως Έφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ

Καί πρόσθεσε τὰ ακόλουθα:

1. Στο τέλος τῆς σελίδας 2 τοῦ Πρακτικοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ὑπάρχει μιά σημείωση διευκρινιστική πού συνεχίζει ἀνάλυση σημείωση στο ἀντίστοιχο περυσινό Πρακτικό· ἀναφέρεται στή χρησιμοποίηση τοῦ γ' μόνο τευχούς δύο σειρῶν βιβλίων καί ὕστερα τήν ἐγκατάλειψή τους· προτείνω νά γίνει δεκτὴ ὥπως εἶναι ἡ σημείωση.

2. Ἡ παράγραφος Β' τοῦ Πρακτικοῦ ἀναφέρεται σέ βοηθήματα γιὰ τὴ διδασκαλία μετάφρασης στὸ Λύκειο· ἐμεῖς μὲ τὰ προγράμματα καί τὴ μεθόδευση τῶν ἐξετάσεων ἔχουμε προτείνει νά μὴ διδάσκεται μετάφραση ἀπὸ τὰ ἑλληνικά στὰ ἀγγλικά ἢ ἀπὸ τὰ προτεινόμενα βοηθήματα δὲ χρειάζονται.

3. Γιὰ τὴ σειρά ἀριθ. 11 τῆς παραγράφου Α' τοῦ Πρακτικοῦ ὁ κ. Τριανταφυλλοῦ ἔχει κάποιους ἐνδοιασμούς, τοὺς ὁποίους θὰ ἐκθέσει ὁ ἴδιος στὸ Τμήμα.

Ὁ κ. Τρ. Τριανταφυλλοῦ εἶπε:

Ἡ μόνη νέα σειρά πού προστίθεται στὸν παλιό κατάλογο μὲ ἀριθμὸ 11 εἶναι τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου MCGRAW-HILL μὲ τίτλο ENGLISH FOR TODAY, 5 βιβλία.

Στὴ σειρά αὐτή:

- 1) Δὲν ὑπάρχουν βιβλία δασκάλου (TEACHER'S BOOKS).
- 2) Δὲν ὑπάρχουν ὁπτικο-ακουστικά συμπληρώματα ταινίες, κασέτες κ.τ.λ.
- 3) Εἶναι παλιὰ σειρά, ἐπανεκδοθεῖσα μὲ παραδοσιακὴ διδάτση τῆς ὕλης.
- 4) Τὰ βιβλία Α' καί Β', λόγω πληθώρας ὕλης θὰ εἶναι πολὺ δύσκολο νά ὁλοκληρωθοῦν μέσα σ' ἓνα σχολικὸ ἔτος.
- 5) Τὸ βιβλίο Γ' ἀποτελεῖται ἀπὸ 281 σελίδες ἀπὸ τίς ὁποῖες οἱ 57

ἀναφέρονται στὸ νομισματικὸ καί τραπεζικὸ σύστημα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καί τῆς Μ. Βρετανίας. Πολὺ πυκνογραμμένο συνδέεται κυρίως μὲ στοιχεῖα πού ἀφοροῦν τὴ Μεξικανικὴ πραγματικότητα.

. / .

6) Τά βιβλία Α' καί Β' αναφέρονται σέ εξειδικευμένα θέματα πού δέν θά ένδιέφεραν τούς "Έλληνες μαθητές. Για τούς γενικούς καί ειδικούς αὐτούς λόγους προτείνεται νά μή διδαχτεῖ ἡ σειρά αὐτή στά "Έλληνικά Σχολεῖα.

Ο κ. Φ. Βώρος σχετικά μέ τό θέμα αὐτό ἀντιπαρατήρησε: ἄδυνατό- μολονότι ἀποδέχομαι τούς ένδοσιασμούς τοῦ κ. Τριανταφύλλου- νά υἱόθε- τήσω γιά τήν 11η σειρά κριτήρια πού δέν ἔχουν ἐφαρμοστεῖ γιά τήν ἔγκρι- ση τῶν ἄλλων δέκα σειρῶν.

Ακολουθήσε διευκρινιστική συζήτηση κατὰ τήν ὁποία ὁ κ. Τριαντα- φύλλου ἐπισήμανε καί τοῦτο: ὅτι τό βιβλίό CONTACTS 5 (ἀριθ. 67 τοῦ μέρους II τοῦ Πρακτικοῦ) ἔχει ἀπορριφθεῖ ἀπό τήν "Επιτροπή Κρίσεως ὡς "κακέκτυπο" ἀλλά γεννιέται τό ἐρώτημα εἶναι κακέκτυπα-δλα τά ἀντίτυ- πα; ἤ μόνο τά ὑποβληθέντα γιά κρίση ἀπό ἀβλεψία; ἂν συμβαίνει αὐτό, θά μπορούσε ἴσως ἡ Διοίκηση νά προέλθει σέ συνεννόηση μέ τόν ἐκδότη καί νά δεχτεῖ ὡς κατάλληλο τό βιβλίό CONTACTS 5, ἐάν τό Τμήμα ἀπο- φανθεῖ καταφατικά, προβάλλεται μόνο τό μειονέκτημα "κακέκτυπο" καί ὄχι ἄλλο.

Τελικά, τό Τμήμα ἀποφαίνεται:

1. Ἡ παράγραφος Α τοῦ πρακτικοῦ γίνεται δεκτή ὁμόφωνα ὡς τό Νο 10. Για τό 11ο καί εἰδικά γιά τή σειρά ENGLISH FOR TODAY τό Τμήμα μέ πλειοψηφία διατυπώνει γνώμη ἀρνητική ὕστερα ἀπό ὅσα εἶπε στή συζή- τηση ὁ κ. Τριανταφύλλου Τρ.

Ο κ. Βώρος Φ. μειοψήφησε ὑπέρ τοῦ πρακτικοῦ ὅπως εἶναι:

2. Τή σημείωση πού συνοδεύει τήν παράγραφο Α στό τέλος τῆς σελίδας 2 τοῦ Πρακτικοῦ τό Τμήμα τή δέχεται ὁμόφωνα ὅπως ἔχει διατυπωθεῖ.
3. Τό Τμήμα ὁμόφωνα ἀπορρίπτει τήν παράγραφο Β (μεταφράσεις), ἐφόσον δέν προβλέπεται διδασκαλία (καί ἐξέταση) μετάφρασης.
4. Ἐπίσης ὁμόφωνα δέχεται νά μή συστηθοῦν ἀπό τή Διοίκηση τε- ρετικά βοηθήματα πού δέν περιλαμβάνονται στήν ἐγκεκρίνηση τῆς 15ης Σεπτεμβρίου 1979-80.
5. Τίς παραγράφους Γ. Δ. Ε. τοῦ πρακτικοῦ τῆς "Επιτροπῆς Κρίσεως" τό Τμήμα τίς ἐγκρίνει ὅπως ἔχουν μέ τόν περιορισμό τῆς παραγράφου

παραγράφου 4 του παρόντος.

6. Το Τμήμα όμοφωνα δέχεται την απορριπτική κρίση της 'Επιτροπής Κρίσεως έκτός από το βιβλίο με άριθ. 67 (CONTACTS 5) για το όποιο θεωρεί σκόπιμη τη διερεύνηση από τη Διοίκηση κατά πόσον είναι κα- κέκτυπη δηλ ή σειρά (CONTACTS 5, όποτε απορρίπτεται, ή πρόκειται για μερικά μόνο κατέκτυπα αντίτυπα (μισό τυπογρ. φύλλο στο τέλος) όποτε δεν ύφίσταται λόγος όλικης απόρριψης καί ένδεικνυται νά περιληφθεϊ το βιβλίο (CONTACTS 5) στα έγκρινόμενα.

1. Υποστηρικτικό με αρ. 1/1981, 2. 1/1982, 3. 1/1983, 4. 1/1984, 5. 1/1985, 6. 1/1986, 7. 1/1987, 8. 1/1988, 9. 1/1989, 10. 1/1990, 11. 1/1991, 12. 1/1992, 13. 1/1993, 14. 1/1994, 15. 1/1995, 16. 1/1996, 17. 1/1997, 18. 1/1998, 19. 1/1999, 20. 1/2000, 21. 1/2001, 22. 1/2002, 23. 1/2003, 24. 1/2004, 25. 1/2005, 26. 1/2006, 27. 1/2007, 28. 1/2008, 29. 1/2009, 30. 1/2010, 31. 1/2011, 32. 1/2012, 33. 1/2013, 34. 1/2014, 35. 1/2015, 36. 1/2016, 37. 1/2017, 38. 1/2018, 39. 1/2019, 40. 1/2020, 41. 1/2021, 42. 1/2022, 43. 1/2023, 44. 1/2024, 45. 1/2025, 46. 1/2026, 47. 1/2027, 48. 1/2028, 49. 1/2029, 50. 1/2030, 51. 1/2031, 52. 1/2032, 53. 1/2033, 54. 1/2034, 55. 1/2035, 56. 1/2036, 57. 1/2037, 58. 1/2038, 59. 1/2039, 60. 1/2040, 61. 1/2041, 62. 1/2042, 63. 1/2043, 64. 1/2044, 65. 1/2045, 66. 1/2046, 67. 1/2047, 68. 1/2048, 69. 1/2049, 70. 1/2050, 71. 1/2051, 72. 1/2052, 73. 1/2053, 74. 1/2054, 75. 1/2055, 76. 1/2056, 77. 1/2057, 78. 1/2058, 79. 1/2059, 80. 1/2060, 81. 1/2061, 82. 1/2062, 83. 1/2063, 84. 1/2064, 85. 1/2065, 86. 1/2066, 87. 1/2067, 88. 1/2068, 89. 1/2069, 90. 1/2070, 91. 1/2071, 92. 1/2072, 93. 1/2073, 94. 1/2074, 95. 1/2075, 96. 1/2076, 97. 1/2077, 98. 1/2078, 99. 1/2079, 100. 1/2080, 101. 1/2081, 102. 1/2082, 103. 1/2083, 104. 1/2084, 105. 1/2085, 106. 1/2086, 107. 1/2087, 108. 1/2088, 109. 1/2089, 110. 1/2090, 111. 1/2091, 112. 1/2092, 113. 1/2093, 114. 1/2094, 115. 1/2095, 116. 1/2096, 117. 1/2097, 118. 1/2098, 119. 1/2099, 120. 1/2100, 121. 1/2101, 122. 1/2102, 123. 1/2103, 124. 1/2104, 125. 1/2105, 126. 1/2106, 127. 1/2107, 128. 1/2108, 129. 1/2109, 130. 1/2110, 131. 1/2111, 132. 1/2112, 133. 1/2113, 134. 1/2114, 135. 1/2115, 136. 1/2116, 137. 1/2117, 138. 1/2118, 139. 1/2119, 140. 1/2120, 141. 1/2121, 142. 1/2122, 143. 1/2123, 144. 1/2124, 145. 1/2125, 146. 1/2126, 147. 1/2127, 148. 1/2128, 149. 1/2129, 150. 1/2130, 151. 1/2131, 152. 1/2132, 153. 1/2133, 154. 1/2134, 155. 1/2135, 156. 1/2136, 157. 1/2137, 158. 1/2138, 159. 1/2139, 160. 1/2140, 161. 1/2141, 162. 1/2142, 163. 1/2143, 164. 1/2144, 165. 1/2145, 166. 1/2146, 167. 1/2147, 168. 1/2148, 169. 1/2149, 170. 1/2150, 171. 1/2151, 172. 1/2152, 173. 1/2153, 174. 1/2154, 175. 1/2155, 176. 1/2156, 177. 1/2157, 178. 1/2158, 179. 1/2159, 180. 1/2160, 181. 1/2161, 182. 1/2162, 183. 1/2163, 184. 1/2164, 185. 1/2165, 186. 1/2166, 187. 1/2167, 188. 1/2168, 189. 1/2169, 190. 1/2170, 191. 1/2171, 192. 1/2172, 193. 1/2173, 194. 1/2174, 195. 1/2175, 196. 1/2176, 197. 1/2177, 198. 1/2178, 199. 1/2179, 200. 1/2180, 201. 1/2181, 202. 1/2182, 203. 1/2183, 204. 1/2184, 205. 1/2185, 206. 1/2186, 207. 1/2187, 208. 1/2188, 209. 1/2189, 210. 1/2190, 211. 1/2191, 212. 1/2192, 213. 1/2193, 214. 1/2194, 215. 1/2195, 216. 1/2196, 217. 1/2197, 218. 1/2198, 219. 1/2199, 220. 1/2200, 221. 1/2201, 222. 1/2202, 223. 1/2203, 224. 1/2204, 225. 1/2205, 226. 1/2206, 227. 1/2207, 228. 1/2208, 229. 1/2209, 230. 1/2210, 231. 1/2211, 232. 1/2212, 233. 1/2213, 234. 1/2214, 235. 1/2215, 236. 1/2216, 237. 1/2217, 238. 1/2218, 239. 1/2219, 240. 1/2220, 241. 1/2221, 242. 1/2222, 243. 1/2223, 244. 1/2224, 245. 1/2225, 246. 1/2226, 247. 1/2227, 248. 1/2228, 249. 1/2229, 250. 1/2230, 251. 1/2231, 252. 1/2232, 253. 1/2233, 254. 1/2234, 255. 1/2235, 256. 1/2236, 257. 1/2237, 258. 1/2238, 259. 1/2239, 260. 1/2240, 261. 1/2241, 262. 1/2242, 263. 1/2243, 264. 1/2244, 265. 1/2245, 266. 1/2246, 267. 1/2247, 268. 1/2248, 269. 1/2249, 270. 1/2250, 271. 1/2251, 272. 1/2252, 273. 1/2253, 274. 1/2254, 275. 1/2255, 276. 1/2256, 277. 1/2257, 278. 1/2258, 279. 1/2259, 280. 1/2260, 281. 1/2261, 282. 1/2262, 283. 1/2263, 284. 1/2264, 285. 1/2265, 286. 1/2266, 287. 1/2267, 288. 1/2268, 289. 1/2269, 290. 1/2270, 291. 1/2271, 292. 1/2272, 293. 1/2273, 294. 1/2274, 295. 1/2275, 296. 1/2276, 297. 1/2277, 298. 1/2278, 299. 1/2279, 300. 1/2280, 301. 1/2281, 302. 1/2282, 303. 1/2283, 304. 1/2284, 305. 1/2285, 306. 1/2286, 307. 1/2287, 308. 1/2288, 309. 1/2289, 310. 1/2290, 311. 1/2291, 312. 1/2292, 313. 1/2293, 314. 1/2294, 315. 1/2295, 316. 1/2296, 317. 1/2297, 318. 1/2298, 319. 1/2299, 320. 1/2300, 321. 1/2301, 322. 1/2302, 323. 1/2303, 324. 1/2304, 325. 1/2305, 326. 1/2306, 327. 1/2307, 328. 1/2308, 329. 1/2309, 330. 1/2310, 331. 1/2311, 332. 1/2312, 333. 1/2313, 334. 1/2314, 335. 1/2315, 336. 1/2316, 337. 1/2317, 338. 1/2318, 339. 1/2319, 340. 1/2320, 341. 1/2321, 342. 1/2322, 343. 1/2323, 344. 1/2324, 345. 1/2325, 346. 1/2326, 347. 1/2327, 348. 1/2328, 349. 1/2329, 350. 1/2330, 351. 1/2331, 352. 1/2332, 353. 1/2333, 354. 1/2334, 355. 1/2335, 356. 1/2336, 357. 1/2337, 358. 1/2338, 359. 1/2339, 360. 1/2340, 361. 1/2341, 362. 1/2342, 363. 1/2343, 364. 1/2344, 365. 1/2345, 366. 1/2346, 367. 1/2347, 368. 1/2348, 369. 1/2349, 370. 1/2350, 371. 1/2351, 372. 1/2352, 373. 1/2353, 374. 1/2354, 375. 1/2355, 376. 1/2356, 377. 1/2357, 378. 1/2358, 379. 1/2359, 380. 1/2360, 381. 1/2361, 382. 1/2362, 383. 1/2363, 384. 1/2364, 385. 1/2365, 386. 1/2366, 387. 1/2367, 388. 1/2368, 389. 1/2369, 390. 1/2370, 391. 1/2371, 392. 1/2372, 393. 1/2373, 394. 1/2374, 395. 1/2375, 396. 1/2376, 397. 1/2377, 398. 1/2378, 399. 1/2379, 400. 1/2380, 401. 1/2381, 402. 1/2382, 403. 1/2383, 404. 1/2384, 405. 1/2385, 406. 1/2386, 407. 1/2387, 408. 1/2388, 409. 1/2389, 410. 1/2390, 411. 1/2391, 412. 1/2392, 413. 1/2393, 414. 1/2394, 415. 1/2395, 416. 1/2396, 417. 1/2397, 418. 1/2398, 419. 1/2399, 420. 1/2400, 421. 1/2401, 422. 1/2402, 423. 1/2403, 424. 1/2404, 425. 1/2405, 426. 1/2406, 427. 1/2407, 428. 1/2408, 429. 1/2409, 430. 1/2410, 431. 1/2411, 432. 1/2412, 433. 1/2413, 434. 1/2414, 435. 1/2415, 436. 1/2416, 437. 1/2417, 438. 1/2418, 439. 1/2419, 440. 1/2420, 441. 1/2421, 442. 1/2422, 443. 1/2423, 444. 1/2424, 445. 1/2425, 446. 1/2426, 447. 1/2427, 448. 1/2428, 449. 1/2429, 450. 1/2430, 451. 1/2431, 452. 1/2432, 453. 1/2433, 454. 1/2434, 455. 1/2435, 456. 1/2436, 457. 1/2437, 458. 1/2438, 459. 1/2439, 460. 1/2440, 461. 1/2441, 462. 1/2442, 463. 1/2443, 464. 1/2444, 465. 1/2445, 466. 1/2446, 467. 1/2447, 468. 1/2448, 469. 1/2449, 470. 1/2450, 471. 1/2451, 472. 1/2452, 473. 1/2453, 474. 1/2454, 475. 1/2455, 476. 1/2456, 477. 1/2457, 478. 1/2458, 479. 1/2459, 480. 1/2460, 481. 1/2461, 482. 1/2462, 483. 1/2463, 484. 1/2464, 485. 1/2465, 486. 1/2466, 487. 1/2467, 488. 1/2468, 489. 1/2469, 490. 1/2470, 491. 1/2471, 492. 1/2472, 493. 1/2473, 494. 1/2474, 495. 1/2475, 496. 1/2476, 497. 1/2477, 498. 1/2478, 499. 1/2479, 500. 1/2480, 501. 1/2481, 502. 1/2482, 503. 1/2483, 504. 1/2484, 505. 1/2485, 506. 1/2486, 507. 1/2487, 508. 1/2488, 509. 1/2489, 510. 1/2490, 511. 1/2491, 512. 1/2492, 513. 1/2493, 514. 1/2494, 515. 1/2495, 516. 1/2496, 517. 1/2497, 518. 1/2498, 519. 1/2499, 520. 1/2500, 521. 1/2501, 522. 1/2502, 523. 1/2503, 524. 1/2504, 525. 1/2505, 526. 1/2506, 527. 1/2507, 528. 1/2508, 529. 1/2509, 530. 1/2510, 531. 1/2511, 532. 1/2512, 533. 1/2513, 534. 1/2514, 535. 1/2515, 536. 1/2516, 537. 1/2517, 538. 1/2518, 539. 1/2519, 540. 1/2520, 541. 1/2521, 542. 1/2522, 543. 1/2523, 544. 1/2524, 545. 1/2525, 546. 1/2526, 547. 1/2527, 548. 1/2528, 549. 1/2529, 550. 1/2530, 551. 1/2531, 552. 1/2532, 553. 1/2533, 554. 1/2534, 555. 1/2535, 556. 1/2536, 557. 1/2537, 558. 1/2538, 559. 1/2539, 560. 1/2540, 561. 1/2541, 562. 1/2542, 563. 1/2543, 564. 1/2544, 565. 1/2545, 566. 1/2546, 567. 1/2547, 568. 1/2548, 569. 1/2549, 570. 1/2550, 571. 1/2551, 572. 1/2552, 573. 1/2553, 574. 1/2554, 575. 1/2555, 576. 1/2556, 577. 1/2557, 578. 1/2558, 579. 1/2559, 580. 1/2560, 581. 1/2561, 582. 1/2562, 583. 1/2563, 584. 1/2564, 585. 1/2565, 586. 1/2566, 587. 1/2567, 588. 1/2568, 589. 1/2569, 590. 1/2570, 591. 1/2571, 592. 1/2572, 593. 1/2573, 594. 1/2574, 595. 1/2575, 596. 1/2576, 597. 1/2577, 598. 1/2578, 599. 1/2579, 600. 1/2580, 601. 1/2581, 602. 1/2582, 603. 1/2583, 604. 1/2584, 605. 1/2585, 606. 1/2586, 607. 1/2587, 608. 1/2588, 609. 1/2589, 610. 1/2590, 611. 1/2591, 612. 1/2592, 613. 1/2593, 614. 1/2594, 615. 1/2595, 616. 1/2596, 617. 1/2597, 618. 1/2598, 619. 1/2599, 620. 1/2600, 621. 1/2601, 622. 1/2602, 623. 1/2603, 624. 1/2604, 625. 1/2605, 626. 1/2606, 627. 1/2607, 628. 1/2608, 629. 1/2609, 630. 1/2610, 631. 1/2611, 632. 1/2612, 633. 1/2613, 634. 1/2614, 635. 1/2615, 636. 1/2616, 637. 1/2617, 638. 1/2618, 639. 1/2619, 640. 1/2620, 641. 1/2621, 642. 1/2622, 643. 1/2623, 644. 1/2624, 645. 1/2625, 646. 1/2626, 647. 1/2627, 648. 1/2628, 649. 1/2629, 650. 1/2630, 651. 1/2631, 652. 1/2632, 653. 1/2633, 654. 1/2634, 655. 1/2635, 656. 1/2636, 657. 1/2637, 658. 1/2638, 659. 1/2639, 660. 1/2640, 661. 1/2641, 662. 1/2642, 663. 1/2643, 664. 1/2644, 665. 1/2645, 666. 1/2646, 667. 1/2647, 668. 1/2648, 669. 1/2649, 670. 1/2650, 671. 1/2651, 672. 1/2652, 673. 1/2653, 674. 1/2654, 675. 1/2655, 676. 1/2656, 677. 1/2657, 678. 1/2658, 679. 1/2659, 680. 1/2660, 681. 1/2661, 682. 1/2662, 683. 1/2663, 684. 1/2664, 685. 1/2665, 686. 1/2666, 687. 1/2667, 688. 1/2668, 689. 1/2669, 690. 1/2670, 691. 1/2671, 692. 1/2672, 693. 1/2673, 694. 1/2674, 695. 1/2675, 696. 1/2676, 697. 1/2677, 698. 1/2678, 699. 1/2679, 700. 1/2680, 701. 1/2681, 702. 1/2682, 703. 1/2683, 704. 1/2684, 705. 1/2685, 706. 1/2686, 707. 1/2687, 708. 1/2688, 709. 1/2689, 710. 1/2690, 711. 1/2691, 712. 1/2692, 713. 1/2693, 714. 1/2694, 715. 1/2695, 716. 1/2696, 717. 1/2697, 718. 1/2698, 719. 1/2699, 720. 1/2700, 721. 1/2701, 722. 1/2702, 723. 1/2703, 724. 1/2704, 725. 1/2705, 726. 1/2706, 727. 1/2707, 728. 1/2708, 729. 1/2709, 730. 1/2710, 731. 1/2711, 732. 1/2712, 733. 1/2713, 734. 1/2714, 735. 1/2715, 736. 1/2716, 737. 1/2717, 738. 1/2718, 739. 1/2719, 740. 1/2720, 741. 1/2721, 742. 1/2722, 743. 1/2723, 744. 1/2724, 745. 1/2725, 746. 1/2726, 747. 1/2727, 748. 1/2728, 749. 1/2729, 750. 1/2730, 751. 1/2731, 752. 1/2732, 753. 1/2733, 754. 1/2734, 755. 1/2735, 756. 1/2736, 757. 1/2737, 758. 1/2738, 759. 1/2739, 760. 1/2740, 761. 1/2741, 762. 1/2742, 763. 1/2743, 764. 1/2744, 765. 1/2745, 766. 1/2746, 767. 1/2747, 768. 1/2748, 769. 1/2749, 770. 1/2750, 771. 1/2751, 772. 1/2752, 773. 1/2753, 774. 1/2754, 775. 1/2755, 776. 1/2756, 777. 1/2757, 778. 1/2758, 779. 1/2759, 780. 1/2760, 781. 1/2761, 782. 1/2762, 783. 1/2763, 784. 1/2764, 785. 1/2765, 786. 1/2766, 787. 1/2767, 788. 1/2768, 789. 1/2769, 790. 1/2770, 791. 1/2771, 792. 1/2772, 793. 1/2773, 794. 1/2774, 795. 1/2775, 796. 1/2776, 797. 1/2777, 798. 1/2778, 799. 1/2779, 800. 1/2780, 801. 1/2781, 802. 1/2782, 803. 1/2783, 804. 1/2784, 805. 1/2785, 806. 1/2786, 807. 1/2787, 808. 1/2788, 809. 1/2789, 810. 1/2790, 811. 1/2791, 812. 1/2792, 813. 1/2793, 814. 1/2794, 815. 1/2795, 816. 1/2796, 817. 1/2797, 818. 1/2798, 819. 1/2799, 820. 1/2800, 821. 1/2801, 822. 1/2802, 823. 1/2803, 824. 1/2804, 825. 1/2805, 826. 1/2806, 827. 1/2807, 828. 1/2808, 829. 1/2809, 830. 1/2810, 831. 1/2811, 832. 1/2812, 833. 1/2813, 834. 1/2814, 835. 1/2815, 836. 1/2816, 837. 1/2817, 838. 1/2818, 839. 1/2819, 840. 1/2820, 841. 1/2821, 842. 1/2822, 843. 1/2823, 844. 1/2824, 845. 1/2825, 846. 1/2826, 847. 1/2827, 848. 1/2828, 849. 1/2829, 850. 1/2830, 851. 1/2831, 852. 1/2832, 853. 1/2833, 854. 1/2834, 855. 1/2835, 856. 1/2836, 857. 1/2837, 858. 1/2838, 859. 1/2839, 860. 1/2840, 861. 1/2841, 862. 1/2842, 863. 1/2843, 864. 1/2844, 865. 1/2845, 866. 1/2846, 867. 1/2847, 868. 1/2848, 869. 1/2849, 870. 1/2850, 871. 1/2851, 872. 1/2852, 873. 1/2853, 874. 1/2854, 875. 1/2855, 876. 1/2856, 877. 1/2857, 878. 1/2858, 879. 1/2859, 880. 1/2860, 881. 1/2861, 882. 1/2862, 883. 1/2863, 884. 1/2864, 885. 1/2865, 886. 1/2866, 887. 1/2867, 888. 1/2868, 889. 1/2869, 890. 1/2870, 891. 1/2871, 892. 1/2872, 893. 1/2873, 894. 1/2874, 895. 1/2875, 896. 1/2876, 897. 1/2877, 898. 1/2878, 899. 1/2879, 900. 1/2880, 901. 1/2881, 902. 1/2882, 903. 1/2883, 904. 1/2884, 905. 1/2885, 906. 1/2886, 907. 1/2887, 908. 1/2888, 909. 1/2889, 910. 1/2890, 911. 1/2891, 912. 1/2892, 913. 1/2893, 914. 1/2894, 915. 1/2895, 916. 1/2896, 917. 1/2897, 918. 1/2898, 919. 1/2899, 920. 1/2900, 921. 1/2901, 922. 1/2902, 923. 1/2903, 924. 1/2904, 925. 1/2905, 926. 1/2

Θ έ μ α 2ο.- 'Ανατύπωση διδακτικών βιβλίων σχολικού έτους 1981-1982.

'Ο εισηγητής του θέματος κ. Δημ. Σακκάς είπε σχετικά με τό θέμα αυτό τά εξής:

'Η Διεύθυνση 'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. με τό έγγραφό της Φ. 211.17/183/Γ/6576/11-7-80 απέστειλε στό ΚΕΜΕ, τό από 9-7-80 έγγραφο του κ. Προέδρου του ΟΕΔΒ, με συνημμένη ⁸²⁸⁶ κατάσταση διδακτικών βιβλίων προς ανατύπωσή τους για χρήση κατά τό σχολ. έτος 1981-1982 'Επειδή οι λόγοι τούς όποιους αναφέρει ό κ. Πρόεδρος του ΟΕΔΒ στό άνωτέρω έγγραφό του για τήν έκκαίρη ανατύπωση διδακτικών βιβλίων, είναι ουσιαστικοί, μετά από συνεργασία που είχα με συναδέλφους στις επιμέρους ειδικοότητες τον κ. Γρατσά καί τον κ. Φούσκα για τά θρησκευτικά, τον κ. Σπυρόπουλο για τά 'Αρχαία καί τά Νέα 'Ελληνικά, τον κ. Βώρο για τήν 'Ιστορία καί τά Φιλοσοφικά καί σύμφωνα με σημείωμα που μου έδωσε ό κ. Παπασημακόπουλος καί τό μονογράφει καί ό κ. Βαρουχάκης για τά βιβλία του μαθηματικού καί φυσικού - Φυσιόγνωστικού κύκλου, κρίνω ότι μπορούν να ανατυπωθούν για τή χρήση του διδακτικού έτους 1981-1982 τά ακόλουθα διδακτικά βιβλία:

1. Χριστιανισμός καί Κόσμος Ι. Μάσσου κ.ά. Β'Λυκείου
2. Χριστιανική 'Ηθική Κ. Γρηγοριάδη, Γ'Λυκείου
3. 'Ανθολόγιο Πατερικών Κειμένων Ε. Θεοδώρου
4. Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Ν. Γρηγοριάδη κ.ά.
Α'Γυμνασίου.
5. Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Ν. Γρηγοριάδη κ.ά.,
Β'Γυμνασίου.
6. Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Ν. Γρηγοριάδη κ.ά.
Γ'Γυμνασίου.
7. Νεοελληνικά 'Αναγνώσματα, Γ. Καλαματιανού κ.ά.
Γ'Λυκείου.
8. Νεοελληνική Γραμματική
9. Νεοελληνική Γραμματική: Κείμενα καί 'Ασκήσεις

10. Συντακτικό της Νέας 'Ελληνικής
11. 'Ομήρου 'Οδύσσεια μετ. Ζησ. Σίδερη, Α' Γυμνασίου.
12. Λουκιανού 'Εκλογές, "Ατσαλού- 'Ηλιάδη, Α' Γυμνασίου
13. Πλουτάρχου Βίοι Οίκονόμου- Τσακωτίνα, Β' Γυμνασίου
14. Βατραχομουμαχία- 'Εργα καί 'Ημέραι 'Ησιοδου, Ν. Ρούσου.
Β' Γυμνασίου
15. Λυσία Λόγος 'Εναντίον του 'Ερατοσθένη, Ν. Χουρμουσιδάκη
Β' Γυμνασίου.
16. Θουκυδίδη 'Ιστορία, Ε. Λαμπρίδη Β' Γυμνασίου.
17. 'Αρχαῖα 'Ελληνικά, Κεφαλίδης- Μουμτζάκης Α' Λυκείου
18. 'Ιστορία 'Επιλογής Γ' Λυκείου
19. Τί πρέπει νά γνωρίζει ὁ πολίτης Α. Ρουσοπούλου Γ' Λυκείου
20. Γεωγραφία τῶν 'Ηπειρῶν Α. Ζαμάνη κ.ἄ., Α' Γυμνασίου
21. Γεωγραφία 'Η. Μαρτινάκου, Γ' Γυμνασίου
22. Στοιχεῖα Γεωλογίας 'Ορυκτολογίας Γ. Γεωργαλῆ. Α' Λυκείου
23. Φυσική Α. Ζενάκου κ.ἄ., Β' Γυμνασίου
24. Φυσική Α. Ζεμάκου κ.ἄ., Γ' Γυμνασίου

Τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

1. Τό ἔγγραφο Φ. 211.17/183/Γ/6576 τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τά συνημμένα σ' αὐτό
ἔγγραφο καί κατάσταση διδακτικῶν βιβλίων τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΟΕΑΒ
καί 2) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Δ. Σακκά.

ἀποφάσινεται ὁ μὲν ὁφωνά

Κρίνει οὐσιαστικούς τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποῖους ὁ Πρόεδρος τοῦ
ΟΕΑΒ ζητεῖ τήν ἔγκριση ἀνατύπωση βιβλίων πού δέν παρέχουν προβλήματα
ἢ δέν προβλέπεται νά ἀντικατασταθοῦν ἀπὸ νέα σὺν ἄμεσο μέλλον
καί σέ πρώτη φάση εἰσηγεῖται νά ἀνατυπωθοῦν γιὰ τὸ σχολ. ἔτος 1981-
1982 τὰ βιβλία πού ὁ εἰσηγητής διέλαβε ἀνωτέρω στήν εἰσήγησή του.

'Η ἀνατύπωση τῶν βιβλίων ἀριθ. 1, 17, 18 δηλαδή τῶν βιβλίων:

Χριστιανισμός καί κόσμος 1. Αἰσίου κ.ἄ Β' Λυκείου

'Αρχαῖα 'Ελληνικά, Κεφαλίδης- Μουμτζάκης, Α' Λυκείου καί

'Ιστορία 'Επιλογής Γ' Λυκείου

θὰ γίνῃ ἀπὸ ἀντίτυπο, πού θὰ ἀποστέλλῃ τὸ ΚΕΜΕ, σὺν ὅποιο θὰ εἶναι
διορθωμένα τυχόν σφάλματα.

Θ έ μ α 3ο.- "Ιδρυση Λυκείων.

‘Ο Είσηγητής του θέματος αυτού κ. Σακκάς είπε τά εξής:

‘Η Διεύθυνση Διοικητικών ‘Υποθέσεων του ΥΠΕΠΘ με τό ξγγραφό της άριθ. Δ/17890/1-7-80 απέστειλε στο ΚΕΜΕ Σχ. Π.Δ/τος γιά τήν ‘Ιδρυση τριών μικτών ήμερήσιων Λυκείων, ένα στην "Ανδρ", τό άλλο στίς Βροντάδες Χίου καί τό τρίτο στην 'Ιθάκη μέ συνημμένες καταστάσεις καί θετικές είσηγήσεις τών οίκείων 'Εποπτών Μ.Ε., προκειμένου νά γνωμοδοτήσουμε σχετικά σύμφωνα μέ τήν παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 186/1975.

‘Η Διοίκηση ιδρύει τά τρία άνωτέρω Λύκεια, γιατί τά Ναυτικά Λύκεια πού λειτουργοῦν στίς άνωτέρω πόλεις κατά τήν παρ. 5 του άρθρου 9 του Ν. 1035/80 έχουν ύπαρξει στην Τεχνική- 'Επαγγελματική 'Εκπαίδευση καί επομένως δημιουργείται πρόβλημα γιά τούς μαθητές πού επιθυμοῦν νά φοιτήσουν στο Λύκειο Γενικής Κατεύθυνσεως. "Αλλωστε καί ο άριθμός τών μαθητῶν πού προβλέπεται νά συγκεντρωθοῦν στο καθένα από τά ιδρυόμενα Λύκεια, σύμφωνα μέ τούς πίνακες τών οίκείων 'Εποπτῶν πού έπισυνάπτονται (δέν έπισυνάπτεται πίνακας γιά τό Γυμν. 'Ιθάκης, αλλά ήδη λειτουργεί σ'αυτή Λυκειακό Παρ/μα) είναι άρκετός γιά νά δικαιολογεί τήν 'Ιδρυσή τους. Καί οί περιοχές είναι άπομονωμένες ώστε νά μήν παρέχεται εύχέρεια στους μαθητές νά φοιτήσουν σε άλλο Λύκειο.

‘Επειδή λοιπόν τά τρία αὐτά Λύκεια θά καλύψουν πραγματικές ανάγκες καί θά συγκεντρώσουν καί τόν άπαραίτητο ελάχιστο αριθμό μαθητῶν γιά τή λειτουργία τους, είσηγοῦμαι νά ιδρυθοῦν καί νά γίνει δεκτό τό Σχ. Π. Δ/τος όπως έχει.

Τό Τμήμα, άφοῦ έλαβε ὑπόψη του:

1. Τό ξγγραφο άριθ. Δ/17890/1-7-80 του ΥΠΕΠΘ,
2. Τήν παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 186/1975,
3. Τήν είσηγήση του κ. Δ. Σακκά καί τίς απόψεις πού αναπτύχθηκαν κατά τή σύντομη συζήτηση πού άκολούθησε

άποφάινεται ομόφωνα

Κρίνει έπαρκή τό λόγο γιά τόν όποιο ή Διοίκηση κρίνει άπαραίτητη τήν 'Ιδρυση μικτών ήμερήσιων Λυκείων Γενικής Κατεύθυνσεως στην "Ανδρ",

Βροντάδες Χίου καὶ Ἰθάκη, συμφωνεῖ μετὰ τὴν εἰσήγηση καὶ δέχεται
τὸ Π. Δ/μα ὅπως ἔχει.

Θ έ μ α 4ο.- Ἀνακοινώσεις

Ὁ κ. Δ. Σακκάς ἀνακοίνωσε στὸ Τμήμα τὰ ἑξῆς:

α) Τὸ περιεχόμενο ἐπιστολῆς τοῦ ἱεροκήρυκα Εὐστ. Μπιλάλη, πρὸς τὸν
κ. Ὑπουργό, μετὰ συνημμένη ἐπιστολὴ Γυμνασιάρχου (ἀνώνυμα) ποὺ ὑπη-
ρετεῖ στὰ Ἑλληνοβουλγαρικὰ σύνορα, γιὰ ἀντεθνικὸ περιεχόμενο τῶν
σχολικῶν βιβλίων. Οἱ ἐπιστολές αὐτές διαβιβάστηκαν στὸ ΚΕΜΕ μετὰ
ἔγγραφο τοῦ Γραφείου τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἀριθμ. 6308/3-7-80.

β) Τὸ περιεχόμενο ἐπιστολῆς τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς Θεσσαλικῶν
Σωματείων γιὰ τὴν προβολὴ τῆς Θεσσαλικῆς Ἱστορίας μετὰ πρόταση
νὰ συμπεριληφθεῖ καὶ ἡ Θεσσαλικὴ Ἱστορία στὰ διδακτικὰ βιβλία.
Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ διαβιβάστηκε μετὰ τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Φ. 211.17/179/
Γ/3934/4-7-80 τῆς Δ/σεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε.

Σχετικὰ μετὰ τὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ τὸ Τμήμα θά λάβει σοβαρὰ ὑπόψη του
καὶ μετὰ κατανόηση τὸ περιεχόμενο τοῦ ὑπομνήματος στὴν πρώτη ἀναμόρφω-
ση τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος Ἱστορίας ποὺ θά γίνεи καὶ τὴ συγγραφὴ
νέων βιβλίων.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τὰ θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως τελεῖωσε
ἡ συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας

Μαυροδονατοπούλου

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 45

Σήμερα 19 Ιουλίου 1980, ημέρα Σάββατο και ώρα 9 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα της ολομέλειάς του (Μεσογείων 396, Άγία Παρασκευή-Αττικής) με πρόεδρο τον κ. Γ. Παντελίδη, Α' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. Άθαν. Κομίνης, Γ' Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, Ι. Άρβανίτης, Ψ. Βῶρος, Δ. Σακκιάς, Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ. Φοδσκάς, Α. Τομπανίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Α. Αδαμόπουλος, και Στ. Παπασημανόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε η Φιλολόγος Παρασκευή Παπαδημητρίου, που υπηρετεί με απόσπαση στο ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ο κ. Ι. Σκορδύλης, Είδικος Σύμβουλος του ΚΕΜΕ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Έγκριση πράξεως Έπιτροπής κρίσεως για το διδακτικό βιβλίο Μουσικής Α' Λυκείου, Εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσάς και Κ. Φοδσκάς.

ΘΕΜΑ 2ο - Ελεύθερα βοηθήματα για το σχολικό έτος 1980-81 στα μαθήματα: α) Οικιακή Οικονομία, β) Γερμανική Γλώσσα και γ) Τεχνική. Εισηγητές κ.κ. Ι. Άρβανίτης, Ν. Παπαδόπουλος και Ν. Αδαμόπουλος.

ΘΕΜΑ 3ο - Γνωμοδότηση στο Σχ. Π. Δ/τος "Περί αύξήσεως των οργανικών θέσεων διδακτικού προσωπικού Μέσης Εκπαίδευσης". Εισηγητής κ. Γ. Γρατσάς.

ΘΕΜΑ 4ο - Κρίση βιβλίου "Τά πρώτα μαθήματα Μουσικής" για την Α' τάξη του Γυμνασίου, του Γ. Καραμπερόπουλου. Εισηγητής κ. Κ. Φοδσκάς.

Αφού διαπιστώθηκε άπαρτία και επικυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως.

Θέμα ΙΒ : "Εγγραφή πράξεως 'Επιτροπής κρίσεως για το διδακτικό βιβλίο Μουσικής Α' Λυκείου.

Οι εισηγητές του θέματος κ.κ.Γ.Γρατσέας και Κ.Φούσκας έθεσαν υπόψη των μελών του Τμήματος την κοινή εισήγησή τους, η οποία έχει ως εξής:

Με το άρ.Πρωτ.Φ. 2Π.Ι7/Ι70/Γ/336Ι/Ι8-6-80 έγγραφο του ΥΠΕΠΘ (Δ/ση 'Εφαρμογής προγραμμάτων) διαβιβάζονται στο ΚΕΜΕ για τελική κρίση βιβλία Μουσικής της Α' τάξεως Λυκείου, μαζί με τις πράξεις 'Επιτροπής κρίσεως και άλλα σχετικά έγγραφα. Για πλήρη ενημέρωση του Τμήματος αναφέρουμε τα εξής:

1) Το Τμήμα Μ.Β. του ΚΕΜΕ με την πράξη του 37/79 ένεκρίνε την προκήρυξη συγγραφής βιβλίου Μουσικής για την Α' τάξη Λυκείου. Η προκήρυξη δημοσιεύθηκε στο 607/79 ΦΕΚ Τ.Β'. Ο χρόνος συγγραφής καθορίσθηκε σε 6 μήνες.

2) 'Υπέβαλαν έμπρόθεσμα και νομότυπα τα βιβλία τους για κρίση οι εξής συγγραφείς: 1) 'Ι.Μαργαζιώτης-Α.Βουτσινάς- Ν.Τσιγκοδής, 2) Σ.Αατνᾶ και 3) Σ.Βασιλειάδης.

3) Με τις άρ. Φ. 2Π.Ι3/9/Γ/563/8-2-80 και Φ. 2Π.Ι3/Ι5/Γ/ - ΙΙΙ4/2Ι-3-80 ύπουργικές αποφάσεις και ύστερα από πρόταση του ΚΕΜΕ συγκροτήθηκε έπιτροπή κρίσεως των βιβλίων της Μουσικής Α' Λυκείου από τους 'Ι.Χαλιάσα, Δ.Μιχαᾶ, Γ.Μαλαφῆ.Μ.Ράλλη και 'Α.Συμεών.

4) 'Η 'Επιτροπή κρίσεως με την άρ. Ι/28-3-80 πράξη της εισήγαγε τα βιβλία για κρίση, χωρίς να όρίσει όδο εισηγητές, όπως ο Νόμος απαιτεί (Ν.Δ. 749/70, άρθρο 6 παρ. 2). Τουτό έπραξε η 'Επιτροπή, γιατί ο λ α τα μέλη της ανέλαβαν να εισηγηθούν για όλα τα βιβλία. Παρόμοια ενέργεια έγινε και από άλλες έπιτροπές για άλλα βιβλία και δεν αποτελεί τυπικό κώλυμα.

5) 'Η 'Επιτροπή κρίσεως, μετά τις προτάσεις της προς τους συγγραφείς για βελτίωση των βιβλίων τους και τις απαντήσεις των συγγραφέων : α) Κ α τ α τ ῑ σ σ ε ι τα τρία βιβλία από πλευρά αξιο-

λογική ως εξής: Πρώτο, τό βιβλίον τῶν 'Ι. Μαργαζιώτη - 'Α. Βουσι-
νᾶ - Ν.Τσιγκούλη. Δεύτερο, τό βιβλίον τῆς Σ.Λατῖνᾶ, καί τρίτο, τό
βιβλίον τοῦ Σ. Βασιλειάδου. β) 'Απορρίπτει ὁμόφωνα τὰ βι-
βλία τῶν Σ.Λατῖνᾶ καί Σ.Βασιλειάδου, γιὰτι καί μετὰ τίς διορθώσεις
πού ἔκαμε ἡ Σ.Λατῖνᾶ καί τήν ἄρνηση τοῦ Σ.Βασιλειάδου νά δεχθεῖ ὁ-
λες τίς προτάσεις τῆς 'Επιτροπῆς, βρῖσκει ἀκατάλληλα τὰ βιβλία
τούς νά χρησιμεύουν ὡς διδακτικά ἔγχειρτῖδια. γ) 'Απορρί-
πτει κατὰ πλειοψηφίαν τό βιβλίον τῶν 'Ι.Μαργαζιώτη - 'Α.Βουσι-
νᾶ - Ν.Τσιγκούλη, γιὰτι " γ) καί ἡ νέα μορφή τοῦ βιβλίου παρουσιάζει
ἀρκετά λάθη καί ἀτέλειες, πού ἐπιφυλάσσεται ἡ 'Επιτροπή νά
παρουσιάσει στούς συγγραφεῖς, ἐφόσον τοῦτο προβλέπεται ἀπό σχε-
τική διαδικασία... δ) Παρά τό γεγονός ὅτι τό βιβλίον, ὅπως διαμορ-
φώθηκε μέ τή νέα του μορφή παρουσιάζει καί θετικές πλευρές, ὅφει-
λόμενες ἀποκλειστικά στίς παρατηρήσεις τῆς 'Επιτροπῆς, ἐν τούτοις
στό σύνολο του ὑστερεῖ σημαντικά, ἡ 'Επιτροπή κρίσεως τό θεωρεῖ
'ἀκατάλληλον γιὰ τή διδασκαλία τῆς Μουσικῆς στήν Α' τάξη Λυκείου
καί ἀποφασίζει τήν ἀπόρριψή του. 'Η ἀπόφαση αὕτη ἀπορρίψεως λαμ-
βάνεται κατὰ πλειοψηφίαν, μειοψηφοῦντος τοῦ κ. Γ.Μαλαφῆ, ὁ ὁποῖος
προτείνει μέν τό βιβλίον ὡς ἄρτιον ἐν σχέσει μέ τὰ κεφάλαια τῆς
θεωρίας τῶν μελωδικῶν ἀσκήσεων, τῶν τραγουδιῶν καί τῆς Βυζαντινῆς,
ἀλλά ὑπό τόν ὅρον νά γίνουν οἱ δέουσες διορθώσεις στά κεφάλαια
τῆς ἱστορίας καί τῆς μορφολογίας τῆς Μουσικῆς ". δ) Πρῶτα -
τᾶ εἶδος ὑπομνήματος γιὰ τὰ προβλήματα πού παρουσιάζει τό μάθη-
μα καί ἰδιαίτερα γιὰ τό Α.Π. του.

6) 'Επειδή ὁ συλλογισμός τῶν Μελῶν τῆς 'Επιτροπῆς κρίσεως
ὅτι τ'α βιβλία τῶν συγγραφέων βελτιώθηκαν ὕστερα ἀπό παρατηρήσεις
τῆς 'Επιτροπῆς κρίσεως καί ἄρα δέν εἶναι ἐντελῶς δικά τους δέν
εὐσταθεῖ, ἐφόσον ὁ προορισμός τῶν βιβλίων κρίσεως διδ.βιβλίων
δέν εἶναι μόνο ἡ ἔγκριση ἢ ἡ ἀπόρριψη τῶν βιβλίων ἀλλά καί ἡ ὑπο-
βολή παρατηρήσεων γιὰ τυχόν βελτίωση τῶν βιβλίων πού ὑποβάλλονται

για κρίση,

7) 'Επειδή η 'Επιτροπή δ μ δ φ ω ν α ξεχωρίζει τὸ βιβλίο τῶν 'Ι. Μαργαζιώτη - 'Α. Βουτσινᾶ - Ν. Τσιγκούλη ὡς τὸ καλύτερο ἀπὸ τὰ τρία ποὺ ὑποβλήθηκαν,

8) 'Επειδὴ ἡ τελικὴ ἀπόρριψη καὶ αὐτοῦ τοῦ βιβλίου ἀπὸ τὴν 'Επιτροπὴ κατὰ πλειοψηφία δὲν ὀφείλεται, ὅπως συνάγεται ἀπὸ τὸ ἔ-διο τὸ πρακτικὸ της, σὲ οὐσιώδη σφάλματα,

9) 'Επειδὴ, ἂν τελικὰ δὲν κριθεῖ ἀπὸ τὸ ΚΕΜΕ οὔτε αὐτὸ τὸ βιβλίο ποὺ εἶναι, σύμφωνα μὲ τὴν 'Επιτροπὴ, τὸ καλύτερο ἀπὸ ὅσα ὑποβλήθηκαν, δὲν ὑπάρχει στὸ ἐλεύθερο ἐμπόριο κανένα βιβλίο ποὺ νὰ ἀνταποκρίνεται πλήρως στὸ Α.Π. τοῦ μαθήματος τῆς Μουσικῆς καὶ ἄ-ρα θὰ δημιουργηθεῖ ἀδυναμία νὰ διδαχθεῖ τὸ μάθημα,

Π ρ ο τ ε λ ν ο υ μ ε

α) Νὰ ἐγκριθεῖ τὸ βιβλίο τῶν 'Ι. Μαργαζιώτη - 'Α. Βουτσινᾶ - Ν. Τσιγκούλη, ἀφοῦ γίνουν οἱ ἀπαραίτητες διορθώσεις στὰ κε-φάλαια τῆς ἱστορίας καὶ τῆς μορφολογίας τῆς Μουσικῆς, καθὼς καὶ στὸ φιλολογικὸ μέρος τοῦ βιβλίου. Οἱ διορθώσεις στὰ μουσικὰ θέμα-τα νὰ γίνουν μὲ τὴ φροντίδα τῶν συγγραφέων καὶ τὴν ἐπίβλεψη τοῦ ἀποσπασμένου στὸ ΚΕΜΕ μουσικοῦ κ. Θανοπούλου. Τὸ φιλολογικὸ μέρος νὰ τὸ ἐπιμεληθεῖ φιλόλογος μὲ τὴν φροντίδα καὶ τὴν εὐθύνη τῶν συγ-γραφέων.

β) Νὰ χορηγηθεῖ στὸ ἀνωτέρω βιβλίο τὸ τρίτο (Γ') βραβεῖο καὶ νὰ προωθηθεῖ γιὰ τὴν ἐκτύπωσή του ἀπὸ τὸ Ο Ε Δ Β .

γ) Νὰ χορηγηθεῖ στὸ βιβλίο τῆς Σ. Λατῖνᾶ ὁ δεῦτερος (Β') ἔπαινος, γιὰτὶ αὐτὸ, παρὰ τίς ἑλλείψεις του, συνιστᾷ φιλοτιμὴ προσ-πάθεια καὶ ἐπολογίσιμη προσφορά.

δ) Τὸ βιβλίο τοῦ Σ. Βασιλειάδου νὰ ἀπορριφθεῖ χωρὶς νὰ λά-βει καμιά διακρίση, γιὰτὶ καὶ πολλὰς ἀτέλειες ἔχει καὶ ὁ συγγρα-φεὺς του ἀρνήθηκε νὰ ἐπιφέρει τίς διορθώσεις ποὺ πρότεινε ἡ 'Επι-τροπὴ κρίσεως.

Τό Τμήμα, ἄφ' οὗ ἔλαβε ὑπόψη του τήν εἰσήγησιν καί τή συζή-
τησιν μεταξύ τῶν μελῶν του,

Ἀποφάσισε ὁμόφωνα:

- Ι) Ἐγκρίνει τό βιβλίον τῶν Ἰ. Μαργαζιώτη - Ἀ. Βουτσι-
νᾶ - Ν. Τσιγκούλη ὡς διδακτικό ἔγχειρίδιο γιά τήν Α' τάξιν τοῦ Λυ-
κείου, προτείνει νά χορηγηθεῖ σ' αὐτό τό τρίτο (Γ') βραβεῖο καί
νά προωθηθεῖ στόν Ο. Ε. Δ. Β. γιά ἐκτύπωσιν γιά τοὺς ἑξῆς λόγους:
- α) Ἡ τελική ἀπόρριψιν τοῦ ἀνωτέρου βιβλίου ἀπό τήν Ἐπιτροπή κρι-
σεως εἶναι ἀναιτιολόγητη. β) Ἡ γνώμη τοῦ μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς
πού μειοψήφησε βρῖσκεται κοντά στήν ἀλήθειαν. γ) Τό βιβλίον ἔχει
ἄρκετές ἀρετές καί μπορεῖ νά χρησιμεύσῃ ὡς διδακτικό ἔγχειρίδιο,
πολύ περισσότερο μάλιστα ἀφ' οὗ ἡ προκήρυξίς μας ζητοῦσε "σειρά" βι-
βλίων καί τό παρὸν βιβλίον, γραμμένον ἀπό τοὺς ἰδίους συγγραφεῖς
πού ἔγραψαν τὰ βιβλία τοῦ Γυμνασίου, ἀποτελεῖ συνέχεια τῶν βιβλίων
τοῦ Γυμνασίου.
- 2) Ἀναθέτει στοὺς συγγραφεῖς νά ἐπιφέρουν τίς δέουσας
διορθώσεις σνά τμήματα τοῦ βιβλίου, - ἱστορίαν καί μορφολογίαν τῆς
Μουσικῆς -. Τήν ἐπιστέλναι τῶν διορθώσεων αὐτῶν ἀναθέτει στόν ἀπο-
σπασμένον στό ΚΕΜΕ μουσικό, κ. Ἰω. Θανόπουλον. Ἐπίσης τό Τμήμα ἀ-
παιτεῖ τή φιλολογικὴ διόρθωσιν τοῦ βιβλίου μέ τή φροντίδα καί τήν
εὐθύνη τῶν συγγραφῶν.
- 3) Ἀπρρίπτει τὰ βιβλία τῶν Σ. Λατῖνᾶ καί Σ. Βασιλειάδου
γιά τοὺς λόγους πού ἀναφέρει ἡ Ἐπιτροπή κρίσεως.

Θ έ μ α 2 ο : Έλευθερα βοηθήματα για το σχολικό έτος 1980-81 στα μαθήματα : α) Οικιακή Οικονομία, β) Γερμανική Γλώσσα και γ) Τεχνικά.

Ο Πρώτος εισηγητής, για τα έλευθερα βοηθήματα στο μάθημα της Οικιακής Οικονομίας, κ. Ι. Άρβανίτης είπε τα εξής :

Μέ το άριθ. Φ. 2Π.25/5/Γ/Ι4-6-80 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας ζητείται η γνωμοδότηση σχετικά με τα έλευθερα βοηθήματα Οικιακής Οικονομίας για το σχολ. έτος 1980-81.

Γνωρίζω στο Τμήμα ότι νέα βιβλία βοηθητικά για το σχολ. έτος 1980-81 δέν υποβλήθηκαν και για αυτό εισηγούμαι να έγκριθουν τα ίδια βιβλία που είχαν έγκριθεί και κατά το προηγούμενο σχολ. έτος.

Τό Τμήμα, άφοϋ έλαβε υπόψη τό άριθ. Φ. 2Π.25/5/Γ/Ι4-6-80 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, τήν είσήγηση και τή σχετική συζήτηση,

Αποφαίνεται όμόφωνα:

Έγκρίνει ως έλευθερα βοηθήματα του μαθήματος της Οικιακής Οικονομίας για το σχολ. έτος 1980-81 τα ίδια που είχαν έγκριθεί και κατά το προηγούμενο σχολ. έτος, με άναπροσαρμογή της τιμής τους, σύμφωνα με τή συνημμένη κατάσταση στο παραπάνω έγγραφο του Υπουργείου.

Ο δευτερος εισηγητής, για τα έλευθερα βοηθήματα Γερμανικής γλώσσας κ. Ν. Παπαδόπουλος είπε τα ακόλουθα:

Από τό ύπ' άριθ. Φ. 2Π.25/5/Γ/3383 της Ι4-6-80 έγγραφο της Δ/νσεως Έφαρμ. Προγρ. Μ.Ε. προκύπτει ότι για τή Γερμανική γλώσσα " δέν υποβλήθηκαν βιβλία για έγκριση ". Έπειτα από συνεννόησής μου με τή Διοίκηση θεωρήθηκε σκόπιμο να κάμω ό ίδιος μια σχετική είσήγηση και ύπόδειξη για έγκριση από τό τμήμα όρισμένων βιβλίων για τίς τάξεις του κλασικού Λυκείου στις όποι-

ες διδάσκεται η Γερμανική.

Από τη μελέτη και την προεργασία που έκανα κατέληξα στο να προτείνω στο τμήμα 3 σειρές βιβλίων, τις εξής:

1) DEUTSCH ALS FREMDSPRACH IA, IB και II για τις 3 τάξεις αντιστοιχα.

2) DEUTSCHE SPRACHLEHRE FÜR AUS LÄNDER, βιβλίο I, μέρος I για την Α' τάξη και 2 για τη Β' τάξη και βιβλίο 2 για τη Γ' τάξη.

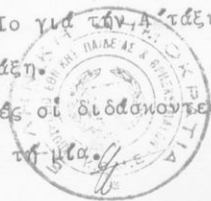
3) DEUTSCH 2000, τόμ. I, 2 και 3 για τις 3 τάξεις αντιστοιχα. και οι 3 σειρές είναι πολύ καλές, συγχρονισμένες με τις διαπιστώσεις των γλωσσικών έρευνών και της νέας διδακτικής και συνοδεύονται εκτός του βασικού βιβλίου από σειρά άλλων βοηθητικών για το μαθητή, στην τάξη και την κατ'είδαν μελέτη του και για το δάσκαλο (σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις βιβλίων των τάξεων) και ακόμη από εκπαιδευτικές μέσα μαθήσεως. Οι δύο πρώτες σειρές είναι δοκιμασμένες και καθιερωμένες διεθνώς, η τρίτη είναι νέα αλλά επίσης πολύ καλή. Και οι 3 σειρές προορίζονται για άρχιους στη γλώσσα ενήλικους εφήβους. Κρίνονται και από αυτή την άποψη και οι 3 κατάλληλες".

Το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη την εισήγηση του Συμβούλου κ. Ν. Παπαδοπούλου και ύστερα από συζήτηση,

αποφασίζεται ομόφωνα:

Εγκρίνει για χρήση από τους μαθητές των Λυκείων, στα όποια διδάσκεται η Γερμανική γλώσσα, μόνο τις δύο πρώτες σειρές και συγκεκριμένα: 1) DEUTSCH ALS FREMDSPRACH IA, IB και II για τις 3 τάξεις αντιστοιχα και 2) DEUTSCHE SPRACHLEHRE FÜR AUS LÄNDER βιβλίο I, μέρος Iο για την Α' τάξη και 2ο για τη Β' τάξη και βιβλίο 2 για τη Γ' τάξη.

Από τις δύο αυτές σειρές, οι διδάσκοντες μπορούν να εκλέγουν κατά την πρότίμησή τους τη μία.

Ο τρίτος εισηγητής για τα ελεύθερα βοηθήματα των Καλλιτεχνικών, κ. Α. Αδαμόπουλος είπε :

Η προκήρυξη για τη συγγραφή βιβλίου καλλιτεχνικών των Α' και Β' τάξεων του Γυμνασίου καθώς και η πρόσκληση ενδιαφέροντος για τα ελεύθερα βοηθήματα καλλιτεχνικών δεν απέδωσαν. Κατόπιν τούτου η διδασκαλία καλλιτεχνικών και κατά το σχολικό έτος 1980-81 θα γίνει όπως και κατά το προηγούμενο σχολικό έτος. Για το επόμενο έτος 1981 - 82 και για τις τάξεις Α' και Β' του Γυμνασίου προτείνεται η συγγραφή βιβλίου καλλιτεχνικών με ανάθεση.

Το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη το αριθ. Φ. 2Π.25/5/Γ/Ι4-6-80 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, την εισήγηση και τη σχετική συζήτηση.

αποφάσσεται ομόφωνα

Αποδέχεται την εισήγηση του κ. Α. Αδαμοπούλου στο συνέδριο της.

Θέμα 3^ο : Γνωμοδότηση στο σχ.Π.Δ/τος " Περὶ αὐξήσεως τῶν
ὀργανικῶν θέσεων διδακτικοῦ προσωπικοῦ Μέσης 'Εκπαιδεύσεως".

*Ο Εἰσηγητὴς τοῦ θέματος κ.Γ. Γρατσέας ἔθεσε ὑπόψη τῶν
μελῶν τοῦ Τμήματος τὴν εἰσήγησίν του, ποὺ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Μὲ τὸ ἔγγραφο Δ/6954/8-3-80 τοῦ Υ Π Ε Π Θ, τὸ ὁποῖο ὑ-
πογράφει ὁ Γενικός Δ/ντὴς Μ.Ε. κος 'Αθ. 'Αρβανίτης, ἔχει ἀποστα-
λεῖ στοὺς Κ Ε Μ Ε γιὰ γνωμοδότηση Σχέδιο Π.Δ. " Περὶ αὐξήσεως τῶν
ὀργανικῶν θέσεων τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ Μέσης 'Εκπαιδεύσεως".

Κατὰ τὸ ὑπὸ γνωμοδότηση Προεδρικό Διάταγμα ἀυξάνονται
οἱ ὀργανικὲς θέσεις τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ Μ.Ε. κατὰ 1.500 .
Ἡ κατὰ κλάδους κατανομή τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ γίνεται μὲ ποσοστὰ, τὰ
ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ τὸν ὑπολογισμό τοῦ μέσου ὅρου " τῶν ἑβδομα-
διαίων ὥρῶν μαθημάτων κάθε εἰδικότητος δὲ ἓνα τμήμα τάξεως σχο-
λείου Μέσης 'Εκπαιδεύσεως", σύμφωνα μὲ ὅσα ὀρίζει τὸ ὑπολόγιο πρό-
γραμμα μαθημάτων ποὺ ἱσχύει.

Σκοπὸν θεωροῦμε νὰ κάνουμε ἐδῶ δύο σημειώσεις:

α) Κατὰ τίς ἀναλογίες ποὺ προσφέρει ὁ πίνακας ποὺ δημοσι-
εῖται στὴν παρ. Ι τοῦ ἄρθρ. 34 τοῦ Ν. 309/76 τὸ ποσοστὸ θέσεων
ποὺ δίδεται στοὺς βαθμοὺ τοῦ Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου ἐκφράζεται μὲ τὸ
21,5% "τοῦ συνόλου τῶν θέσεων κάθε κλάδου". Τὸ ποσοστὸ αὐτὸ δὲν
ἀλλοιώνεται στοὺς ὑπὸ γνωμοδότηση Π.Δ.

β) Δὲ δίδεται κανένα ποσοστὸ (στὶς θέσεις ποὺ ἱδρύονται)
γιὰ τοὺς καθηγητὲς τῶν τεχνολογικῶν μαθημάτων, ἐπειδὴ, ὅπως σημει-
ώθηκε στοὺς ἔγγραφους " δὲν προβλέπονται πρὸς τὸ παρὸν ὀργανικὲς θέ-
σεις τῆς εἰδικότητος αὐτῆς" στὰ σχολεῖα Μ.Ε.

"Υστερὰ ἀπὸ τὰ παραπάνω εἰσηγοῦμαι στοὺς Τμήματα νὰ γνωμα-
τεύσει θετικά καὶ ὅπως ἔχει γιὰ τὸ Π.Δ. στοὺς ὁποῖους ἔχουμε ἀναφερ-
θεῖ, κατὰ τὸ ὁποῖο ἡ κατανομή τῶν 1.500 νέων ὀργανικῶν θέσεων δι-
δακτικοῦ προσωπικοῦ Μ.Ε. ἔχει ὡς ἑξῆς:

1. Κλάδος Α' Θεολόγων

α) επί βαθμῶ Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου	M.K. 7ψ	θέσεις 23
β) επί βαθμῶ Καθηγητοῦ καὶ Α/θμίου Καθ/τοῦ	M.K.3ψ-6ψ	θέσεις 82
σύν. 105

2. Κλάδος Α 2 Φιλολόγων

α) επί βαθμῶ Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου	M.K. 7ψ	θέσεις 129
β) επί βαθμῶ Καθηγητοῦ καὶ Α/θμίου Καθ/τοῦ	M.K.3ψ-6ψ	θέσεις 456
σύν. 585

3. Κλάδος Α 3 Μαθηματικῶν

α) επί βαθμῶ Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου	M.K. 7ψ	θέσεις 50
β) επί βαθμῶ Καθηγητοῦ καὶ Α/θμίου Καθ/τοῦ	M.K.3ψ-6ψ	θέσεις 175
σύν. 225

4. Κλάδος Α 4 Φυσικῶν

α) επί βαθμῶ Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου	M.K. 7ψ	θέσεις 53
β) επί βαθμῶ Καθηγητοῦ καὶ Α/θμίου Καθ/τοῦ	M.K.3ψ-6ψ	θέσεις 187
σύν. 240

5. Κλάδος Α 5 Γαλλικῆς γλώσσης

α) επί βαθμῶ Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου	M.K. 7ψ	θέσεις 11
β) επί βαθμῶ Καθηγητοῦ καὶ Α/θμίου Καθ/τοῦ	M.K.3ψ-6ψ	θέσεις 37
σύν. 48

6. Κλάδος Α 6 Ἀγγλικῆς γλώσσης

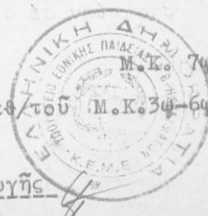
α) επί βαθμῶ Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου	M.K. 7ψ	θέσεις 16
β) επί βαθμῶ Καθηγητοῦ καὶ Α/θμίου Καθ/τοῦ	M.K.3ψ-6ψ	θέσεις 56
σύν. 72

Γενικόν σύνολον Α5 καὶ Α6 120

7. Κλάδος Α 8 Τεχνικῶν

α) επί βαθμῶ Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου	M.K. 7ψ	θέσεις 6
β) επί βαθμῶ Καθηγητοῦ καὶ Α/θμίου Καθ/τοῦ	M.K.3ψ-6ψ	θέσεις 19
σύν. 25

8. Κλάδος Α 9 Φυσικῆς Ἀγωγῆς

α) ἐπὶ βαθμῶν Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου Μ.Κ. 7ψ θέσει

β) ἐπὶ βαθμῶν Καθηγητοῦ καὶ Α/θμίου Καθ/τοῦ Μ.Κ.2ψ-6ψ θέσει
σύν.

9. Κλάδος Α ΙΟ Ολιγακῆς Οικονομίας

α) ἐπὶ βαθμῶν Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου Μ.Κ. 7ψ θέσει

β) ἐπὶ βαθμῶν Καθηγητοῦ καὶ Α/θμίου Καθ/τοῦ Μ.Κ.2ψ-6ψ θέσει
σύν.

ΙΟ. Κλάδος Α ΙΙ Μουσικῶν

α) ἐπὶ βαθμῶν Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου Μ.Κ. 7ψ θέσει

β) ἐπὶ βαθμῶν Καθηγητοῦ καὶ Α/θμίου Καθ/τοῦ Μ.Κ.3ψ-6ψ θέσει
σύν.

Γενικὸν σύνολο Ι.500

Ἀκολοῦθησε συζήτηση κατ'τελικὰ τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε
του α) τὸ ἔγγραφο ἀριθ. Δ/6954/8-3-80 τῆς Διευθύνσεως Διοι-
κῶν Ὑποθέσεων τοῦ Υ Π Ε Π Θ καὶ τὸ συνημμένο σ' αὐτὸ σχ.Π
" Περὶ ἀυξήσεως τῶν Ὀργανικῶν θέσεων διδακτικοῦ προσωπικοῦ
Ἐκπαιδεύσεως" κατὰ Ι.500, β) τὸ ἄρθρο 2 τοῦ Ν.186/75 καὶ
παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ Ν.309/76, γ) τὴν εἰσήγησιν τοῦ
Γρατέα καὶ δ) τὴ συζήτηση ποὺ ἀκολοῦθησε,

ἀποφάσεται :

Ἀποδέχεται τὸ σχ.Π.Δ/τος " Περὶ ἀυξήσεως τῶν Ὀργανικῶν
σεων διδακτικοῦ προσωπικοῦ Μ. Ἐκπαιδεύσεως" κατὰ Ι.500 θέσει
πως ἔχει, παρατηρεῖ μόνον ὅτι γιὰ τὴν εἴσοδον νέου ἐκπαιδευ-
προσωπικοῦ στὰ ~~σχολεῖα~~ δέν πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπόψη ἡ
γιὰ ὀργανικῶν θέσεων κατὰ κλάδο, ἀλλὰ οἱ πραγματικῆς ἀνάγκης
σχολείων σὲ διδακτικὸ προσωπικό.-

Θ έ μ α 4^ο : Κρίση βιβλίου " Τά πρώτα μαθήματα Μουσικῆς",
για τήν Α' τάξη Γυμνασίου τοῦ Γ.Καραμπερόπουλου.

*Ο εισηγητής τοῦ θέματος κ. Κ. Φούσκας εἶπε σχετι-
κά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

"Ο Εκδοτικός οἶκος Στ.Καραμπερόπουλος - Α. Σταμούλης ὑπέ-
βαλε νομότυπα Ι7 ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου τοῦ Γ.Καραμπερόπουλου " Τά
πρώτα μαθήματα Μουσικῆς " για τήν Α' τάξη τοῦ Γυμνασίου, καί ζητεῖ
ἔγκριση. Ἡ αἴτηση καί τά βιβλία διαβιβάσθηκαν στό Κ Ε Μ Ε ἀπό τή
Δ/ση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων τοῦ Υ Π Ε Π Θ μέ τό ἄρ.Πρωτ. Γ/2307/
2-5-80 ἔγγραφο. Μὲ τό ἔγγραφο δίδεται ἔντολή στό ΚΕΜΕ νά κρίνει τό
βιβλίο " σύμφωνα μέ τήν παρ. 5, τοῦ ἄρθρου 2, τοῦ Ν.186/75".

Τό βιβλίο εἶναι καλάσθητο καί ἔχει ἀρκετά καλά σημεία, ἀλ-
λά ἔχει μεγάλη ἀδυναμία νά μή συμφωνεῖ μέ τό Α.Π. τῆς Μουσικῆς τῆς
Α' τάξεως Γυμνασίου για τήν ὁποία προορίζεται. Δυσκολία για τοὺς
μαθητές παρουσιάζουν ἐπίσης καί οἱ ἀσκήσεις τοῦ βιβλίου.

Πέρα ἀπό αὐτά, μετά τήν ἔγκριση ἀπό τό ΚΕΜΕ βιβλίων Μουσι-
κῆς για νά χρησιμεύσουν ὡς διδακτικά ἔγχειρίδια για τοὺς μαθητές
Γυμνασίων, παύει νά ὑφίσταται για τή Μουσική τό καθεστῶς τῶν ἑλευ-
θέρων βοηθημάτων. Κατά συνέπεια δέν ὑπάρχει θέμα ἐγκρίσεως ὡς "χρη-
σίμου" (Ν.186/75 ἄρθρο 2 παρ.5) τοῦ βιβλίου ποῦ ὑποβλήθηκε καί γι-
αὐτό προτείνω τήν ἀπόρριψή του. Ἐπισυνάτω σημείωμα τοῦ ἀποσπασμέ-
νου στό ΚΕΜΕ μουσικοῦ κ. Ἰω.Θανόπουλου, στό ὁποῖο φαίνεται ἡ σύμ-
φωνη γνώμη του.

Ἀκολοῦθησε συζήτηση καί τελικά τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη
του:

- α) Τό ἔγγραφο ἀριθ. Γ/2307/2-5-80 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμ-
μάτων Μέσης Ἐκπαίδευσσεως,
- β) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Κ. Φούσκα καί
- γ) Τή συζήτηση, ποῦ ἔγινε, μεταξύ τῶν μελῶν του.

ἀποφάσσεται ὁμόφωνα

Δέ χαρακτηρίζει τὸ βιβλίο τοῦ Γ. Καραμπεροπούλου " Τὰ πρῶ-
τα μαθήματα Μουσικῆς " χρήσιμο κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 2 παρ.
5 τοῦ Ν. 186/75, γιατί α) μετὰ τὴν ἔγκριση ἀπὸ τὸ ΚΕΜΕ διδαντι-
κῶν ἐγχειριδίων γιὰ τὸ μάθημα τῆς Μουσικῆς παύει νὰ ὑφίσταται τὸ
καθεστῶς τῶν ἐλευθέρων βοηθημάτων, καὶ β) γιατί τὸ ἀνωτέρω βιβλίο
δέν ἀνταποκρίνεται πλήρως πρὸς τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήμα-
τος.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τὰ θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελε-
ωσε ἡ συνεδρίαση.-

Ὁ Πρόεδρος

Γ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Ἡ γραμματέας

Μαυροδημητρίου

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΠΡΑΞΗ 46/1980

Σήμερα 13 Αυγούστου 1980, ημέρα Τετάρτη καὶ ὥρα 9 πρωινῇ, τὸ Τμήμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς Ὀλομέλειας (Μεσογείων 396, Ἀγία Παρασκευὴ Ἀττικῆς) μὲ πρόεδρο τὸν κ. Γ. Παντελίδη, Ἀ' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στὴ συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἀθαν. Κομίνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκάς, Ἡλ. Σπυρόπουλος, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ἰ. Σκορδύλης, Εἰδικὸς Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος καὶ Λ. Ἀδαμόπουλος, Εἰσηγητές. Χρὴς γραμματεῖα ἔκανε ἡ Φιλολογὸς Παρασκευὴ Παπαδημητρίου, ποὺ ὑπηρετεῖ μὲ ἀπόσπαση στὸ ΚΕΜΕ.

Δὲν παραβρέθηκαν στὴ συνεδρίαση οἱ κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β', καὶ Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητής, γιατί εἶχαν κανονικὴ ἄδεια, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β', γιατί ἦταν ἀσθενὴς καὶ Δ. Τομπαζόης, Εἰσηγητής, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακὴ ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Ἀνακοινώσεις (Ἐνημέρωση τοῦ Τμήματος γιὰ τὴ σύσκεψη Ἐποπτικοῦ Προσωπικοῦ).
- ΘΕΜΑ 2ο - Ἀνατύπωση τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Χημεῖα Γ' Λυκείου" τοῦ Γ. Βάρβογλη, γιὰ τὸ σχ. ἔτος 1980-81.
- ΘΕΜΑ 3ο - Συμπληρωματικὴ πράξη ἀναθέσεως συγγραφῆς τοῦ βιβλίου "Εἰσαγωγή στὴν Κλασικὴ Φιλολογία". Εἰσηγητής κ. Σπυρόπουλος.
- ΘΕΜΑ 4ο - Γνωμοδότηση γιὰ τὸ βιβλίο "Κοινωνιολογία τοῦ ἄνθρωπου" τοῦ Ἰ. Μήλιου. Εἰσηγητής κ. Ἰ. Σκορδύλης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καὶ ἐπικυρώθηκε ἡ προηγουμένη πράξη, τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν εξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - 'Ανακοινώσεις (ένημέρωση τοῦ Τμήματος γιά τή σύσκεψη
'Εποπτικοῦ Προσωπικοῦ)

Ὁ κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος ένημέρωσε τὸ Τμήμα γιά τή Σύσκεψη 'Εποπτικοῦ Προσωπικοῦ Γενικῆς καί Τεχνικῆς - 'Επαγγελματικῆς 'Εκπαίδευσεως ποῦ θά γίνεи στίς 3-5 Σεπτεμβρίου στό Εὐγενίδειο "Ίδρυμα. 'Αφοῦ διάβασε τὸ πρόγραμμα τῆς συσκέψεως, ἀναφέρθηκε ἰδιαίτερα στό μέρος ποῦ ἐνδιαφέρει κυρίως τὸ Τμήμα, δηλαδή τήν ἀνάλυση τῶν ὁδηγιῶν ποῦ ἀφοροῦν τῇ διδακτέα ὕλῃ, τῇ μεθόδευση διδασκαλίας καί τήν ἀξιοποίηση τῶν διδακτικῶν βιβλίων στίς τάξεις τοῦ Λυκείου. "Υστερα ἀπὸ πρόταση τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος, 'Αντιπροέδρου Α' τοῦ ΚΕΜΕ κ. Γ. Παυτελίδη, ἀποφασίστηκε τίς ὁδηγίες αὐτές νά τίς παρουσιάσουν στό ἐποπτικό προσωπικό τὰ μέλη τοῦ Τμήματος, ὡς ἑξῆς:

- 1.- 'Αρχαῖα 'Ελληνικά, 'Ηλ. Σπυρόπουλος
- 2.- Λατινικά, 'Ι. 'Αρβανίτης
- 3.- 'Ιστορία, Φ. Βῶρος
- 4.- Φυσική-Χημεία-Φυσιογνωστικά, Π. Σακελλαρίδης, Σ. Παπασημακόπουλος
- 5.- Μαθηματικά, Ν. Βαρουχάκης, Λ. 'Αδαμόπουλος

ΘΕΜΑ 2ο - 'Ανατύπωση τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Χημεῖα Γ' Λυκείου"
τοῦ Γ. Βάρβογλη γιὰ τὸ σχολικὸ ἔτος 1980-81.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης ἔκανε γνωστὸ στὸ Τμήμα ὅτι τὸ νέο βιβλίο Χημεῖα Γ' Λυκείου ποὺ συγγράφει ὁ Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ κ. Π. Σακελλαρίδης καὶ εἶχε προγραμματιστεῖ νὰ ἐκδοθεῖ ἀπὸ τὸ Εὐγενίδειο Ἰδρυμα, λόγῳ τῶν περιορισμένων χρονικῶν περιθωρίων, δὲ θὰ καταστεῖ δυνατὸν νὰ εἶναι ἔτοιμο καὶ νὰ προσφερθεῖ στοὺς μαθητὲς κατὰ τὸ νέο σχολικὸ ἔτος 1980-1981. Γι' αὐτὸ εἰσηγήθηκε στὸ Τμήμα νὰ γνωμοδοτήσῃ γιὰ τὴν ἀνατύπωση τοῦ παλαιοῦ βιβλίου Ὁργανικὴ Χημεῖα Γ. Βάρβογλη γιὰ νὰ καλύψει τὲς ἀνάγκες τῶν μαθητῶν τῆς Γ' Λυκείου καὶ κατὰ τὸ σχολικὸ ἔτος 1980-1981, γιατί ἄλλη λύση δὲν ὑπάρχει.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἄκουσε τὴν εἰσήγηση τοῦ Προέδρου τοῦ κ. Γ. Παντελίδου,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

νὰ ἀνατυπωθεῖ τὸ βιβλίο Ὁργανικὴ Χημεῖα Γ' Λυκείου Γ. Βάρβογλη σὲ ἀριθμὸ ἀντιτύπων ποὺ νὰ καλύπτει τὲς ἀνάγκες τῶν μαθητῶν τῆς Γ' Λυκείου κατὰ τὸ σχολικὸ ἔτος 1980-1981.

ΘΕΜΑ 3ο - Συμπληρωματική πράξη ανάθεσεως συγγραφής του βιβλίου
"Είσαγωγή στην Κλασική Φιλολογία".

Ο εισηγητής του θέματος κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος είπε τὰ ἑξῆς: Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ μὲ τὸ ὑπ' ἀριθμ. Φ.211.17/208/Γ/4511/4-8-80 ἐπεῖγον ἔγγραφὸ τῆς μᾶς παρακαλεῖ νὰ γνωμοδοτήσουμε γιὰ τὴ συγγραφὴ τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Είσαγωγή στὴν κλασικὴ φιλολογία τῆς Γ' Λυκείου (πρόγραμμα ἐπιλογῆς), ὕστερα ἀπὸ τὴν παραίτηση τοῦ ἐνὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς συγγραφεῖς στοὺς ὁποίους εἶχε ἀνατεθεῖ μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμ. Φ.211.12/3/Γ/1351/17-3-1980 ὑπουργικὴ ἀπόφαση τοῦ κ. Ν. Χιονίδη.

Ἐπειδὴ: α) τὰ δύο ἄλλα μέλη (οἱ κ.κ. Ν. Κονομῆς καὶ Π. Παττίχης) δέχονται νὰ συνεχίσουν καὶ νὰ ὁλοκληρώσουν τὴ συγγραφὴ, καὶ β) εἶναι ἀπαραίτητα νὰ δοθεῖ παράταση τῆς προθεσμίας ὑποβολῆς τοῦ βιβλίου (ἡ ὁποία προθεσμία ἤδη ἔχει ἐκπνεύσει) γιὰ νὰ συγγραφεῖ καὶ τὸ μέρος ποὺ εἶχε ἀναλάβει νὰ συγγράφει ὁ κ. Χιονίδης, ἀπὸ τοὺς κ.κ. Ν. Κονομῆ καὶ Π. Παττίχη, εἰσηγοῦμαι στὸ Τμήμα νὰ γνωμοδοτήσει:

α) Νὰ συνεχιστεῖ ἡ συγγραφὴ τοῦ βιβλίου ἀπὸ τοὺς κ.κ. Ν. Κονομῆ καὶ Π. Παττίχη,

β) Νὰ δοθεῖ παράταση προθεσμίας ὑποβολῆς ὥς τὴν 30ῇ Σεπτεμβρίου 1980,

Τὸ Τμήμα, ὕστερα ἀπὸ εἰσήγηση τοῦ Προέδρου του, Ἀντιπροέδρου Α' τοῦ ΚΕΜΕ, κ. Γ. Παντελῶδη,

ἀποφάνεται ὁμόφωνα:

Δέχεται τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλου στὸ σύνολό της.

./.

ΘΕΜΑ 4ο - Γνωμοδότηση για τὸ βιβλίο "Κοινωνιολογία τοῦ 'Αθλητισμοῦ"
τοῦ 'Ι. Μήλιου.

Ὁ εἰσηγητὴς τοῦ θέματος κ. 'Ι. Σκορδύλης εἶπε: Μὲ τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Φ.2/2368/Γ/1898/18-4-80 ἡ Δ/ση Φ. 'Αγωγῆς τοῦ ΥΠΕΠΘ μᾶς διαβίβασε τὴν αἴτηση τοῦ κ. 'Ι. Μήλιου, καθηγητὴ τῆς Φ. 'Αγωγῆς τῆς Βαρβακείου Προτύπου Σχολῆς καὶ 17 ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου του "Κοινωνιολογία τοῦ 'Αθλητισμοῦ" καὶ μᾶς παρακαλεῖ, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 1 παρ. 2 καὶ τὸ ἄρθρο 2 παρ. 5 τῆς Νόμου 186/75, νὰ ἀποφανθοῦμε γιὰ τὴν καταλληλότητα καὶ τὴν ὠφελιμότητά του, προκειμένου νὰ χρησιμοποιηθεῖ ὡς βοήθημα ἀπὸ τοὺς καθηγητὲς Φ. 'Αγωγῆς, τοὺς σπουδαστὲς τῶν Γυμναστικῶν Σχολῶν καὶ νὰ ἀγοραστεῖ ἀπὸ τὴν βιβλιοθήκην τῶν σχολείων.

Ὁ κ. 'Ι. Μήλιος, ποὺ ὅπως ἀναφέρθηκε ὑπηρετεῖ ὡς καθηγητὴς τῆς Φ.Α. στὴ Βαρβάκειο μὲ τὸ πὸνυμά του αὐτό, ποὺ ἐκτείνεται σὲ 155 σελίδες, τὴν πλούσια ξενόγλωσση καὶ ἑλληνικὴ βιβλιογραφία ποὺ παραθέτει καὶ μὲ τὴ θερμὴ σύσταση τοῦ καθηγητῆ τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης κ. Γ.Κ. Βλάχου, ἐπιχρεῖ μὴ πρώτη γιὰ τὰ ἑλληνικὰ δεδομένα διείσδυση στὸ δύσκολο θέμα τῆς κοινωνιολογίας τοῦ ἀθλητισμοῦ.

Ἡ δυσκολία τοῦ θέματος προέρχεται κυρίως ἀπὸ τὴν πολλὴν φιλοσοφικὴς καὶ κοινωνιολογικὴς ἀπόψεις τῶν φιλοσόφων, τῶν ψυχολόγων καὶ τῶν παιδαγωγῶν ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μέχρι σήμερα καὶ ἀπὸ τὸν πρόσθετο λόγο τῆς παρουσίας τοῦ θέματος στὴν τεχνολογικὰ ἐξελιγμένη καὶ ἔντονα ἐπηρεασμένη καὶ προβληματισμένη σημερινή ἐποχή. Εἶναι ἀναμφισβήτητο γεγονός πὺς ἡ σύγχρονη τεχνολογικὴ ἐξέλιξη ^{ἐξέλιξη} βασικά ὄχι μόνο στὴ δημιουργία νέων ἀγωνισμάτων, στὴν τεχνικὴ τελειότητά τους, στὴν ἀνοδο τῶν ἐπιδόσεων, στὴν τελειοποίηση τῶν μέσων ποὺ χρησιμοποιοῦνται σὲ αὐτά καὶ ἀσφαλῶς ἐπέδρασε καὶ ἐπιδρᾷ οὐσιαστικά στὴν ἀντίληψη γιὰ τὴ βιολογικὴ, τὴν ψυχολογικὴ καὶ τὴν κοινωνιολογικὴ ἐπίδραση τῆς γενικῆς ἀθλήσεως, τοῦ ἀθλητισμοῦ τῆς ὑψηλῆς ἐπιδόσεως καὶ τὴν ἰδεολογικὴ ἢ τὴν ὠφελιμιστικὴ ἀντιμετώπιση τοῦ ἀθλητισμοῦ.

Στὴν παρουσίαση καὶ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἔργου του ὁ συγγραφεὺς δόη-

γήθηκε από την ιδιότητα του καθηγητή της Φ. 'Αγωγής, κυρίως όμως στηρίχθηκε στις πρόσθετες σπουδές του στην 'Ανώτατη Σχολή Πολιτικών 'Επιστημών, που περάτωσε, στις σπουδές του στη Νομική Σχολή 'Αθηνών, που φοιτά και φυσικά στην επιθυμία του για μία συμπλήρωση της ελληνικής γυμναστικής βιβλιογραφίας στον τομέα αυτό.

Γεγονός είναι πώς μία αξιολογότερη κριτική του παρόντος έργου θα έπρεπε να γίνει από ειδικό επιστήμονα κοινωνιολόγο. Με τη σκέψη και την ανησυχία αυτή του μη ειδικού ζήτησα βοήθεια από συναδέλφους του τμήματος, τους όποιους εύχαριστώ για την πρόθυμη συνεργασία τους και παρακαλώ τους υπόλοιπους να συμβάλουν με την προσωπική τους άποψη σε μία όρθη κρίση.

Κατά την προσωπική μου άποψη, μολονότι το βιβλίο παρουσιάζει σε μερικά σημεία δυσνόητους επιστημονικούς όρους και έννοιες και άκομη άσυνήθιστες λέξεις της προσωπικής συνθέσεως του συγγραφέα, θα βοηθήσει τους καθηγητές της Φ. 'Αγωγής και τους σπουδαστές των Γυμναστικών 'Ακαδημιών στη μελέτη του θέματος της κοινωνιολογίας του άθλητισμού. Για το λόγο αυτό εισηγοῦμαι στο Τμήμα να κρίνει το βιβλίο κατάλληλο μόνο για τις βιβλιοθήκες των σχολείων Μ.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 1 παραγρ. 2 και το άρθρο 2 παραγρ. 5 του Νόμου 186/75.

'Ακολούθησε συζήτηση κατά την οποία αναπτύχθηκαν διάφορες απόψεις. Ειδικότερα είπαν:

'Ο κ. Ν. Παπαδόπουλος: "Το βιβλίο του 'Ι. Μήλιου "Κοινωνιολογία του άθλητισμού" είναι μία αξιέπαινη και πρωτότυπη για τη σχετική ελληνική βιβλιογραφία προσπάθεια, πράγμα που διαπιστώνει κανείς από τον τίτλο και τα περιεχόμενα κυρίως του βιβλίου. "Όμως ή έσωτερική του δομή ύστερεϊ από αρκετές απόψεις και κυρίως:

1) 'Υστερεϊ πολύ μάλιστα φραστικά και γενικά γλωσσικά (σ. 11, 23, 26, 49, 56, 59, 66 κλπ. και 119-120 πρόταση μιᾶς σελίδας).

2) "Έχει αρκετές ασάφειες (σ. 22, 23, 31, 42, 54) και άοριστολογίες (σ. 26, 35, 38, 41, 57, 60, 67, 68, 70, 77) και αρκετά σημεία με άσυνδετα νοήματα και νοηματικά προτάσματα (σ. 27, 28, 30, 56) και άκόμη μπερδεύει την ιστορική άπόψη, τις προσωπικές προτάσεις και δεοντο-

λογικές απόψεις (σ. 27-34), αλλά και συγχέει βασικές έννοιες (σ.19, 73).

3) Δε κατορθώνεται η συσχέτιση και το άναμενόμενο δέσιμο των κοινωνιολ. δεδομένων με τον άθλητισμό. 'Ο συγγραφέας παραθέτει απλώς γνώμες χωρίς να τις έχει άφομοιώσει (σ. 35 κ. έξ. κ. άλ.).

4) Δέν έχει άναφορές με έπιστημ. παραπομπές σε πηγές για πράγματα που δέν είναι δυνατό να άναλύει ο Ίδιος άυτότελως (σ. 35 κ.έξής). Γενικά το βιβλίο είναι πολύ θεωρητικό και παρουσιάζει τις άδυναμίες του "έρασιτεχνισμού" ως προς τις κοινωνιολογικές κυρίως έννοιες και δείχνει ότι ο σ. δέ μελέτησε με την άπαιτούμενη πληρότητα, ούτε άλλωστε και έχει σπουδάσει συστηματικά τα κοινωνιολογικά πράγματα. Πάντως το βιβλίο έχει επίσης αρκετά θετικά στοιχεία και πληροφορίες (σ, 55, 56, 57, 59, 61, 63, 68 και κυρίως στα δύο τελευταία κεφάλαια Η' και Θ'). Προτείνω την έγκρισή του για τις σχολ. βιβλιοθήκες μόνο, ώστε να έκτιμηθεί η τόσο φιλότιμη και πρωτότυπη προσπάθεια του σ. και να άποτελέσει βάση για μία σοβαρή θεώρηση της σημασίας του άθλητισμού στην εκπαίδευσή μας. 'Ως προς τη γλωσσική όμως μορφή του βιβλίου διατηρώ τις επιφυλάξεις μου".

'Ο κ. Ν. Βαρουχάκης υποστήριξε ότι το βιβλίο, όπως και τόσα άλλα άνάλογα που υποβλήθηκαν ως τώρα στο ΚΕΜΕ, δέν πρόκειται να καλύψει ουσιαστική άνάγκη των μαθητών και έπομένως δέν έμπέπει στο πνεύμα της παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν.186/1975.

'Ο κ. Δ. Σακκάς παρατήρησε ότι ο συγγραφέας κατέβαλε φιλότιμη προσπάθεια για να διαπραγματευτεί αυτό το τόσο ένδιαφέρον θέμα. Και παρουσιάζει το βιβλίο του άρετές που ήδη μνημόνευσε ο είσηγητής. 'Εν-τούτοις όμως το βιβλίο πάσχει σημαντικά στην άνάπτυξη του περιεχομέ-νου, τη διατύπωση των όρισμών (π.χ. οι όρισμοί για τη δράση και την κουλτούρα (πολιτισμό) στις σελ. 18 και 19) και την έκφραση (βλ. τις πρώτες σειρές της εισαγωγής του, οι όποτες μάλιστα είναι και άσχετες με τα έπόμενα). 'Ο συγγραφέας δέν έλέγχει άπόλυτα το θέμα του - ένα

θέμα άλλωστε δύσκολο καί ὄχι οἰκεῖο σέ ἐκπαιδευτικούς - καί γι' αὐτό δέν κατορθώνει νά τό ἀναπτύξει ικανοποιητικά. Ἰδιαίτερα τό βιβλίο πᾶσχει ἐκφραστικά. Ἀρκετές παράγραφοι καί σελίδες του εἶναι χαλαρές νοηματικά, ἀσαφεῖς ἢ ἀκατατακτικές ἢ δέ δίνουν αὐτό τό ὅποιο ἀναφέρει ὁ τίτλος τῆς ἐνότητος (π.χ. ἡ σελ. 21). "Ὅλα τά παραπάνω μειονεκτήματα καί ἄλλα ἀκόμη τά βρῖσκει κανεῖς ἀπό τίς πρῶτες σελίδες τοῦ βιβλίου (σελ. 15-26).

Τελικά τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

- α) Τό ἔγγραφο ἀριθ. Φ.2/2368/Γ/1898/18-4-80 τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τό συνημμένο σ' αὐτό βιβλίο "Κοινωνιολογία τοῦ ἀθλητισμοῦ" τοῦ Ἰ. Μήλιου,
- β) Τό ἄρθρο 2, παρ. 5, τοῦ Ν.186/1975,
- γ) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἰ. Σκοροῦλης, καί
- δ) Τίς ἀπόψεις πού ἀναπτύχθηκαν στό Τμήμα,

ἀ π ο φ α ῖ ν ε τ α ι

Δέν κρίνει χρήσιμο τό βιβλίο τοῦ Ἰωάννου Μ. Μήλιου "Κοινωνιολογία τοῦ Ἀθλητισμοῦ" κατά τήν ἔννοια τῆς παρ. 5 τοῦ ἁρθροῦ 2 τοῦ Ν. 186/1975, γιατί παρουσιάζει σημαντικές ἀδυναμίες στήν ἀνάπτυξη τῶν νοημάτων καί τήν ἔκφραση.

Μειοψήφησαν οἱ: κ. Ἰ. Σκοροῦλης, γιά τοὺς λόγους πού ἀνέφερε στήν εἰσήγησή του, καί κ. Ν. Παπαδόπουλος, γιά τοὺς λόγους πού ἀνέπτυξε στή συζήτηση τοῦ θέματος, ὁ ὅποιος συμπληρωματικά παρατήρησε ὅτι τό βιβλίο παρὰ τίς σοβαρές γλωσσικές του ἀδυναμίες καλό εἶναι νά θεωρηθεῖ χρήσιμο γιά τίς σχολικές βιβλιοθήκες ἰδίως τῆς πρωτοτυπίας τοῦ θέματος, στό ὅποιο ἀναφέρεται καί τῆς ἐλλείψεως ἄλλων σχετικῶν βιβλίων.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Πρόεδρος

Παναγιώτης

Ἡ Γραμματέας

Μαρία Δημητρίου

Παρ. Παπαδημητρίου

ΠΡΑΞΗ 47/1980

Σήμερα, 22 Αυγούστου 1980, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεων της 'Ολομέλειάς του (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικής) με προεδρεύοντα τον κ. 'Αθανάσιο Κομίνη, Γ' 'Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β' Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος και Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε ή Φιλολόγος Παρασκευή Παπαδημητρίου, που ύπηρετεϊ με άποσπαση στο ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στη συνεδρίαση ο Πρόεδρος του Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης, ο Σύμβουλος Β' κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, γιατί είχαν άλλη ύπηρεσιακή άπασχόληση και ο Εϊδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ κ. 'Ι. Σκορδύλης, γιατί είχε κανονική άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Γνωμοδότηση στο σχέδιο Π.Δ/τος "Περί αύξήσεως των 'Εκπ/κων Περιφερειών Μ. 'Εκπ/σεως και συστάσεως θέσεων Γεν. 'Επιθ/των Μέσης 'Εκπαιδεύσεως". Εισηγητής κ. Γ. Γρατσάς.
- ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση για την ύδρυση τριών (3) Γυμνασίων. Εισηγητής κ. Δ. Σακκάς.
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Αξιολόγηση γεωφυσικού χάρτη 'Ελλάδος. Εισηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος.
- ΘΕΜΑ 4ο - 'Εγκριση πράξεως 'Επιτροπής κρίσεως του βιβλίου "Συντακτικό 'Αρχαίας 'Ελληνικής" για τίς τάξεις του Λυκείου. Εισηγητής κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης και Δ. Τομπαΐδης.
- ΘΕΜΑ 5ο - Χορήγηση αντιγράφου πράξεως για το βιβλίο "'Επιλεκτική Γραμματική της Δημοτικής" του Α. Πασικλή. Εισηγητής κ. Τομπαΐδης.
- ΘΕΜΑ 6ο - 'Εγκριση πράξεως 'Επιτροπής κρίσεως του διδ. βιβλίου "Φιλοσοφικά κείμενα Γ' Γυμνασίου". Εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος.

'Αφού διαπιστώθηκε άπαρτία και έπικυρώθηκε ή προηγούμενη πράξη, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Ο Προεδρεύων του Τμήματος κ. 'Αθαν. Κομίνης πρότεινε να συζητηθεί πρώτα το 4ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως, έπειδή ο εισηγητής του κ. 'Ι. 'Αρβανίτης έπρεπε, μετά τη συζήτηση του θέματος αυτού, να φύγει λόγω άλλης υπηρεσιακής απασχολήσεως. Το Τμήμα έκανε δεκτή την πρόταση του κ. Κομίνη.

ΘΕΜΑ 4ο - Έγκριση πράξεως 'Επιτροπής κρίσεως του βιβλίου "Συντακτικό 'Αρχαίας 'Ελληνικής" για τις τάξεις του Λυκείου".

Οι εισηγητές του θέματος κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης και Δ. Τομαζίδης έθεσαν υπόψη των μελών του Τμήματος την κοινή εισήγησή τους, η οποία έχει ως εξής:

"Στην Προκήρυξη για τη συγγραφή Συντακτικού της αρχαίας ελληνικής (ΦΕΚ 464/12-5-79) εμφανίστηκαν τέσσερα βιβλία των κ.κ. 'Εμμ. Μαραγκάκη, 'Αν. Μουμτζάκη, 'Ηλ. Τσαπέκη και Ν. Χιονίδη. Τα βιβλία αυτά κρίθηκαν, σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες, από 'Επιτροπή Κρίσεως υπό την προεδρία του καθηγητή κ. Γ. Μπαμπικιώτη και μέλη 2 ΓΕΜΕ και 2 καθηγητές. Η 'Επιτροπή Κρίσεως, σε ένα έμπεριστατωμένο πρακτικό της (άρ. 2/17.6.80), αποφαινεται όμοφωνα ότι "δέν κρίνει κατάλληλο για έγκριση κανένα από τα βιβλία που υποβλήθηκαν, γιατί κανένα δέ συγκεντρώνει συγχρόνως σε ικανοποιητικό βαθμό την απαιτούμενη για το σκοπό του επιστημονική πληρότητα, παιδαγωγική προσαρμογή και γλωσσική-έκφραστική άριστητητα". Η 'Επιτροπή εκθέτει κατόπιν τους είδικους λόγους για τους όποιους απορρίπτει το καθένα από τα τέσσερα βιβλία. Η 'Επιτροπή τέλος "έπειδή φρονεί ότι τα βιβλία των κ. Α. Μουμτζάκη και Ν. Χιονίδη υπερέχουν των άλλων και έπειδή είδικότερα το βιβλίο του κ. Μουμτζάκη αποτελεί αξιολόγη παιδαγωγική προσφορά για την σύγχρονη σχολική πραγματικότητα, το δέ βιβλίο του κ. Χιονίδη διακρίνεται για την προσπάθεια του συγγραφέα να συμβάλει σε μια επιστημονικά έκσυγχρονη προσέλαση της συντάξεως (...), αποφασίζει όμοφωνα να εισηγηθεί, παρά την αναταλλαγή τους για σχολική χρήση, την άπομνη του α' έπαίνου στο βιβλίο του κ. Μουμτζάκη και το β' έπαίνου στο βιβλίο του κ. Χιονίδη".

Ἡ σημερινή εἰσήγησις ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψιν τῆς γενόμενης παρατηρήσεως, τῆς ἀπαντήσεως τῶν συγγραφέων καὶ ἀφοῦ μελέτησε τὰ ὑποβληθέντα βιβλία, προτείνει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως, μὲ τῆς ἀκλούθους παρατηρήσεις: (α) ὅτι εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ ἔχουμε διδακτικὸ βιβλίον Συντακτικοῦ ἀρχαίας ἑλληνικῆς (τὸ σημερινὸ βιβλίον τοῦ Ἀχ. Τζάρτζανου πρέπει νὰ ἐκσυγχρονιστεῖ), (β) ὅτι τὸ βιβλίον τοῦ κ. Μουμτζάκη εἶναι δυνατόν, σύμφωνα καὶ μὲ τὴν ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως, νὰ βελτιωθεῖ καὶ νὰ γίνῃ κατάλληλον γιὰ ἔκδοσιν, γι' αὐτὸ εἰσηγούμεσθε νὰ ἀπονεμηθεῖ τὸ γ' βραβεῖο στὸ βιβλίον τοῦ κ. Μουμτζάκη καὶ νὰ χρησιμοποιηθεῖ προσωρινὰ γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν διδακτικῶν ἀναγκῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὁ συγγραφέας θὰ συμμορφωθεῖ μὲ τῆς ὑποδείξεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως καθὼς καὶ μὲ τῆς ὑποδείξεις καὶ διορθώσεις ποὺ ἔχουν κάμει τὰ μέλη τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ".

Ἀκολούθησε συζήτηση κατὰ τὴν ὁποία τὰ μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τὴ γνώμη τους. Εἰδικότερα, γιὰ τὸ συντακτικὸ τοῦ κ. Ν. Χιονίδη, εἶπαν:

Ὁ κ. Δ. Σακκάς: "Ὁ κ. Χιονίδης ἔχει ἰδιαίτερα ἀσχοληθεῖ μὲ τὴν ἑλληνικὴ σύνταξιν καὶ οἱ ἀπόψεις του πᾶν σ' αὐτὸ τὸ ἀντικείμενον παρουσιάζουν πολὺ ἐνδιαφέρον. Τὸ βιβλίον του εἶναι κάτι τὸ ἐντελῶς διαφορετικὸ ἀπὸ τὰ παραδοσιακὰ βιβλία συντακτικοῦ καί, ὅπωςδήποτε, ἀποτελεῖ ἀξιόλογον προσφορά. Εἰλικρινὰ λυπᾶμαι, γιατί γιὰ λόγους τυπικοῦς καὶ οὐσιαστικοῦς (δέσμευσιν ἀπὸ τὴν προκήρυξιν, διδασκαλίαν τοῦ συντακτικοῦ στὸ γυμνάσιον κατὰ τὸν παραδοσιακὸν τρόπον, διδακτικὸν προσωπικὸν ποῦ σποῦδασεν καὶ διδάσκει τὸ παραδοσιακὸν συντακτικὸν) δὲν μπορούμε νὰ ἀποστοῦμε ἀπὸ τὴν ἀπόφασις τῆς ἐπιτροπῆς κρίσεως. Θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ μιά πειραματικὴ ἐφαρμογὴ τῆς νέας μεθόδου ποὺ προτείνει ὁ κ. Χιονίδης, ἀλλὰ αὕτη πρέπει νὰ ἀρχίσει ἀπὸ τὸ γυμνάσιον. Ἄν, τελικὰ, στὸ βιβλίον τοῦ κ. Μουμτζάκη ἀπονεμηθεῖ τὸ τρίτον βραβεῖον, τουλάχιστον νὰ ἀπονεμηθεῖ στὸν κ. Χιονίδη ὁ Α' ἔπαινος ὡς μιά ἀναγνώρισις τῆς καλλιτομίας καὶ τῆς προσπάθειάς του.

Ο κ. Φ. Βώρος: Νομίζω ότι:

α) Είναι δίκαιο να του απονεμηθεί ο πρώτος έπαινος για τις άρετές της συγγραφής, όσες έπισημαίνει και ή 'Επιτροπή Κρίσεως και για την πρόσθετη τούτη ότι ο συγγραφέας έχει έπιτύχει τη συγκέντρωση των όρων του Συντακτικού, που από διδακτική άποψη είναι θεμελιώδες έπίτευγμα· και συμβαίνει τό Συντακτικό Χιονόδη να άπευθύνεται στην κρίση των μαθητών, ενώ τό παραδοσιακό στη μνήμη (μέ άποτέλεσμα να μην άφομοιώνεται από τους διδασκόμενους ή ούσα του λόγου).

β) Είναι σύμφωνο μέ την ύπαρξη και τό πνεύμα της 'Υπηρεσίας μας να προτείνουμε (έχοντας υπόψη τις άρετές της παραπάνω συγγραφής) πειραματική χρησιμοποίηση του Συντακτικού του Ν. Χιονόδη σε πειραματικά σχολεία, άφού:

ή τροποποιήσει την όρολογία του (τή νεοφανή, π.χ. "προκειμένο") στα σημεία που αυτή άποκλίνει από την παραδοσιακή ή παραθέσει την παραδοσιακή όρολογία δίπλα στην προτεινόμενη (π.χ. "προκειμένο" ή ποιητικό αίτιο), ώστε να άπαλειφθεί μία όρατή διδακτική δυσχέρεια.

'Επισημαίνω ότι τό βιβλίο προορίζεται βασικά για την α' λυκείου όπου όέν υπεισέρχεται ζήτημα Πανελλήνιων 'Εξετάσεων· και οι μαθητές των Προτύπων εύχερώς μπορούñ να άναπροσαρμοστούν στη δομή ενός άλλου συντακτικού, αν παραστεί γι' αυτούς άνάγκη.

Τελικά τό Τμήμα, άφού έλαβε υπόψη του:

α) Τό έγγραφο άριθμ. Φ.211.17/175/Γ/3662/24-6-1980 της Δ/νσεως 'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ και τά συνημμένα σ' αυτό βιβλία, πρακτικά της 'Επιτροπής κρίσεως, παρατηρήσεις της 'Επιτροπής και τις άπαντήσεις των συγγραφέων σ' αυτές,

β) Τις διατάξεις του άρθρου 80 του Ν.309/76,

γ) Την είσήγηση των κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτη και Δ. Τοματίδη και τη συζήτηση, που έγινε, μεταξύ των μελών του,

./.

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

α) Δέχεται τὴν εἰσήγηση τῶν κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτη καὶ Δ. Τομπάζη νά ἀπονεμηθεῖ τὸ γ' βραβεῖο στὸ βιβλίο τοῦ κ. Α. Μουμπζάκη καὶ νά χρησιμοποιηθεῖ προσωρινά γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση διδακτικῶν ἀναγκῶν ὑπὸ τὸν ὅρο ὅτι ὁ συγγραφέας θά συμμορφωθεῖ μὲ τὶς ὑποδείξεις τῆς 'Επιτροπῆς κρίσεως καθὼς καὶ μὲ τὶς ὑποδείξεις καὶ διορθώσεις ποὺ ἔχουν κάμει τὰ μέλη τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ: ΚΑΙ

β) Νά ἀπονεμηθεῖ στὸ βιβλίο τοῦ κ. Ν. Χιονίδη ὁ πρῶτος ἔπαινος ἀντὶ τοῦ δευτέρου, τὸν ὁποῖο προτείνει ἡ 'Επιτροπὴ κρίσεως.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἀποχώρησε ὁ κ. 'Ι. 'Αρβανίτης

X

ΘΕΜΑ 1ο - Γνωμοδότηση στο σχέδιο Π.Δ/τος "Περί αύξήσεως τών 'Εκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν Μέσης 'Εκπαιδεύσεως καί συστάσεως θέσεων Γενικῶν 'Επιθεωρητῶν Μέσης 'Εκπαιδεύσεως".

Ὁ εισηγητὴς τοῦ θέματος κ. Γ. Γρατσέας εἶπε τὰ ἑξῆς: "Μὲ τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Δ/16645/19-6-80 τοῦ ΥΠΕΠΘ, τὸ ὁποῖο ὑπογράφει ὁ Γενικὸς Δ/ντὴς Μ.Ε. κ. 'Αθ. 'Αρβανίτης, ἔχει σταλεῖ στοῦ ΚΕΜΕ γιὰ γνωμοδότηση σχέδιο Προεδρικοῦ Διατάγματος. Τὸ σχέδιο ἔχει τὸν τίτλο: "Περί αύξήσεως τών ἐκπαιδευτικῶν περιφερειῶν Μέσης 'Εκπαιδεύσεως καί συστάσεως θέσεων Γεν. 'Επιθεωρητῶν Μέσης 'Εκπαιδεύσεως".

Τὸ σκεπτικὸ γιὰ τὴν αύξηση τῶν 'Εκπ/κῶν περιφερειῶν Μ.Ε. καί τῆς συστάσεως θέσεων Γεν. 'Επιθεωρητῶν Μ.Ε. ὑπάρχει σὲ σημείωμα μὲ χρονολογία 3-6-80, τὸ ὁποῖο εἶχε τεθεῖ ὑπόψη τοῦ κ. 'Υπουργοῦ ἀπὸ τοὺς ἀρμόδιους ὑπηρεσιακοὺς παράγοντες τοῦ ΥΠΕΠΘ. Θεωρῶ σκόπιμο νὰ ἀναγνώσω τὸ σχετικὸ σημείωμα γιὰ μιὰ πληρέστερη ἐνημέρωση τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ. ('Ακολουθῆσε ἡ ἀνάγνωση ἀπὸ τὸν κ. Γ. Γρατσέα τοῦ ἀπὸ 3-6-1980 σημειώματος τῆς 'Υπηρεσίας Διοικήσεως πρὸς τὸν κ. 'Υφυπουργό, τὸ ὁποῖο καί κατέθεσε στὰ παραστατικά τῆς πράξεως).

"Ὑστερα ἀπὸ τὰ παραπάνω προτείνω στοῦ Τμήμα νὰ δεχτεῖ, ὡς ἔχει, τὸ ὑπὸ γνωμοδότηση Π. Διατάγμα.

Μετὰ τὸν εισηγητὴ τὸ λόγο πῆραν οἱ παρακάτω Σύμβουλοι, οἱ ὁποῖοι εἶπαν τὰ ἑξῆς:

Ὁ κ. Δ. Σακκάς: "Δύο παρατηρήσεις ἔχω νὰ κάνω στοῦ σχ. Π.Δ/τος, ἀπὸ τὲς ὁποῖες ἡ μία ἀφορᾷ τὴν κατανομή τῶν θέσεων τοῦ ἐποπτικοῦ προσωπικοῦ καί ἡ ἄλλη τὴ γενικότερη φιλοσοφία γιὰ αύξηση τῶν θέσεων στὰ ἀνώτερα καί ἀνώτατα κλιμάκια.

1.- Νόμιμη καί δέσλαιη ἀρχὴ εἶναι, πᾶγια ἀντίληψη ἔχει ἐπικρατήσει οἱ θέσεις τοῦ ἐποπτικοῦ προσωπικοῦ νὰ κατανέμονται μὲ βάση τὸν ἀριθμὸ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς κάθε εἰδικότητας. 'Η παραβίαση αὐτῆς τῆς ἀρχῆς στοῦ σχ. Π.Δ/τος εἶναι κατάφορη. Στους θεολόγους π.χ. μὲ 12 ὥρες μάθημα τὴν ἐβδομάδα καί μὲ σύνολο ὀργανικῶν θέσεων περὶ τοὺς 1700 (τὸ 1977) οἱ θέσεις τοῦ ἐποπτικοῦ προσωπικοῦ αὐξάνονται κατὰ 6.

Ετήνη ειδικότητα των ξένων γλωσσών όμως με 16 ώρες την εβδομάδα και με προσωπικό 150 περίπου με το προσωπικό των θεολόγων οι θέσεις αυξάνονται κατά 1. Και υπάρχουν ήδη 14 θέσεις επιθεωρητών θεολόγων, ενώ θέσεις επιθεωρητών ξένων γλωσσών υπάρχουν μόνο 5. 'Η πιθανή δικαιολογία ότι δεν υπάρχουν ~~καταλλήλως~~ στην ειδικότητα των ξένων γλωσσών δεν εδσταθεύ. 'Αλλά και σε σύγκριση με τις άλλες ειδικότητες ή αύξηση των θέσεων των θεολόγων όπως και των γυμναστών δεν είναι αναλογική προς τις οργανικές θέσεις του διδακτικού προσωπικού.

2.- 'Η αύξηση του διδακτικού προσωπικού και των σχολείων από το 1976 θα δικαιολογούσε και την αύξηση των οργανικών θέσεων του έποπτικού προσωπικού. 'Η γνώμη μου όμως είναι ότι οι θεσπισμένες θέσεις Γενικών 'Επιθεωρητών είναι ήδη αρκετές. Χρειάζεται μόνο σύμμετρη κατανομή τους. Για να μην υπάρχουν επιθεωρήσεις με ελάχιστα σχολεία και άλλες με πολλά.

Γενικά δε συμφωνώ με τη θέσπιση ^{θέσεων} έποπτικού προσωπικού, χωρίς να υπάρχει ουσιαστική ανάγκη, γιατί: α) η συχνή παρουσία του Γεν. 'Επιθεωρητή στα σχολεία συνήθως αποβαίνει βλαπτική στο διδακτικό έργο. β) Δημιουργείται συμφόρηση στην κορυφή σε βάρος της βάσεως, ^{και} αποστερούνται οι τάξεις από ικανούς δασκάλους. γ) 'Επιτείνεται η γραφειοκρατία. δ) Δε συμφέρει οικονομικά. Κάθε επιθεώρηση βαρύνει την οικονομία με έξοδα και προσωπικό, ανάμεσα στο όποιο είναι και αποσπασμένοι καθηγητές από τα σχολεία.

Θα έπρεπε, λοιπόν, πρώτα να κατανεμηθεί σύμμετρα το έποπτικό προσωπικό και έπειτα ανάλογα με τις έλλειψεις να θεσπιστούν νέες θέσεις και πάντοτε, βέβαια, ανάλογα με τις οργανικές θέσεις του διδακτικού προσωπικού της κάθε ειδικότητας".

'Ο κ. Φ. Βώρος: " 'Επειδή η δημιουργούμενη με το νέο Διάταγμα εικόνα είναι η ακόλουθη:

Θεολόγοι επιθεωρητές 14 + 6 (-3 των Προτύπων) - (με 6ρες θεολογ. μαθημάτων 12 στο εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα Γυμνασίου-Λυκείου).

Φιλολογοί	64 + 10	
Μαθηματικοί	22 + 5	
Φυσικοί	22 + 5	
Ξένων Γλωσσών	5 + 1	(ώρες στο έβδομ. πρόγραμμα 14)
Φυσ. 'Αγωγής	10 + 5	(ώρες στο έβδομ. πρόγραμμα 18)
Οίκοκυρικών	1 + 1	
Μουσικής	1	

Ἐπειδὴ ἀπὸ προχειρῆ σύγκριση τριῶν μόνον εἰδικότητων (θεολόγων-καθηγητῶν ξένων γλωσσῶν - καθηγητῶν φυσικῆς Ἀγωγῆς) προκύπτει πολὺ δυσανάλογη ἐνίσχυση ὁρισμένων εἰδικότητων μὲ παραμερισμὸ ἄλλων (λ.χ. ξένων γλωσσῶν), πράγμα ποὺ μπορεῖ νὰ εἶναι ἐπιβλαβές γιὰ τὴ Γενικὴ Ἐκπαίδευση, φρονῶ ὅτι, πρέπει νὰ ἐπανεξεταστεῖ ἡ σύμμετρη κατανομὴ ὀργανικῶν θέσεων, ὑπὲρ τῶν εἰδικότητων ποὺ ἔχουν περισσὴ ἀνάγκη".

Ὁ κ. Ν. Βαρουχάκης: "Κριτήριο γιὰ τὴν κατανομὴ τῶν ὑπὸ Ἑδρου θέσεων γιὰς διᾶφορες εἰδικότητες δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι οὔτε γενικὰ ἡ σημερινὴ κατανομή (ποὺ μπορεῖ νὰ δέχεται βελτίωση) οὔτε εἰδικότερα ἡ ἐξασφάλιση σὲ ὅλες τῆς εἰδικότητες "διοικητικῶν πόστων" ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ εἰσηγητικὸ σημείωμα, ἐπειδὴ αὐτὸ α) δὲν προβλέπεται ἀπὸ τὸ νόμο καὶ β) μπορεῖ νὰ ὀδηγήσει σὲ πριμοδότηση μιᾶς εἰδικότητος σὲ βάρος ἄλλων. Ἐκεῖνο ποὺ εἶναι καὶ νόμιμο καὶ δίκαιο εἶναι ἡ κατανομὴ τῶν θέσεων νὰ γίνεται ἀνάλογα μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν ὑπηρετούντων κατὰ εἰδικότητα καθηγητῶν. Μὲ βάση αὐτὸ τὸ κριτήριο προτείνω νὰ γίνῃ ἡ ἀνακατανομὴ τῶν θέσεων".

Ὁ κ. Ν. Παπαδόπουλος: "Νομίζω ὅτι τὸ ὅτι δὲν ὑπάρχει πλήρης ἀναλογία ἀριθμοῦ καθηγητῶν εἰδικότητων καὶ ἀντιστοιχῶν Γεν. Ἐπιθεωρητῶν εἰδικότητος σχετίζεται μὲ τὸ γεγονός ὅτι μέχρι πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια γιὰ ὁρισμένες εἰδικότητες καθηγητῶν δὲν ὑπῆρχε κανὴ ἡ δυνατότητα προωθήσεώς τους σὲς θέσεις Γεν. Ἐπιθεωρητῶν, ὅπως γιὰ καθηγητὲς ξένων γλωσσῶν, γυμναστὲς κτλ. Καὶ εἶναι ἐπίσης γνωστὸ ὅτι, σὲ ὁρισμένες εἰδικότητες, ἐκτός ἀπὸ τῆς παραπάνω καὶ στοὺς φυσικοὺς, γιὰ κάποια περὶ οὗ τουλάχιστο, δὲν ὑπῆρξαν ἀρκετοὶ προσοντούχοι γιὰ νὰ καταλάβουν ἀντιστοιχῆς θέσεις. Ἔτσι ὅχι μόνον δὲ μὲ ξενίζει τὸ γεγονός νὰ ὑπάρχουν
σ' /.

σε άλλες ειδικότητες περισσότεροι Γενικοί 'Επιθεωρητές απ' όσους θα υπολόγιζε κανείς με τα αναλογικά δεδομένα, αλλά το θεωρώ και όλο- καιο να έχουν προωθηθεί και να προωθούνται και σήμερα στις θέσεις Γενικών 'Επιθεωρητών υποψήφιοι προσοντούχοι οποιονδήποτε ειδικότητων".

Το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη του:

- α) Το σχέδιο Π.Δ/τος "περί αύξησης των 'Εκπ/κων περιφερειών Μέσης 'Εκπαιδεύσεως και συστάσεως θέσεων Γενικών 'Επιθεωρητών Μέσης 'Εκπαιδεύσεως", το οποίο διαβιβάστηκε στο ΚΕΜΕ με το έγγραφο αριθμ. Δ/16645/19-6-80 της Δ/νσεως Διοικητικών 'Υποθέσεων του ΥΠΕΠΘ, καθώς και το συνημμένο σημείωμα της 'Υπηρεσίας Διοικήσεως προς τον κ. 'Υφυ- πουργό,
- β) Την εισήγηση του κ. Γ. Γρατσέα, και
- γ) Τίς γνώμες των μελών του,

άποφαινεται κατά πλειοψηφία:

Νά γίνει ανακατανομή των θέσεων σύμφωνα με τον αριθμό των υπηρε- τούντων καθηγητών κατά ειδικότητα, για τους λόγους που αναπτύχθηκαν κατά τη συζήτηση του θέματος.

Μειοψήφησαν ο εισηγητής του θέματος κ. Γ. Γρατσέας και ο κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', οι οποίοι δέχονται το σχέδιο του Π.Δ/τος ως έχει. Το αιτιολογικό της μειοψηφίας υπάρχει στην εισήγηση του κ. Γ. Γρατσέα σε συσχέτισμό με το υπό χρονολογία 3-6-1980 σημείωμα της 'Υπηρεσίας προς τον κ. 'Υφυπουργό, στο οποίο αιτιολογείται η 'ΐδρυση των νέων θέσεων έποπτικού προσωπικού και η κατά κλάδους κατανομή τους.

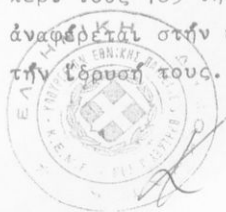

ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση γιά τήν Ίδρυση τριών (3) Γυμνασίων.

Ο εισηγητής του θέματος κ. Δ. Σακκάς Ήθεσε υπόψη των μελών του Τμήματος τήν εισήγησή του, ή οποία Ήχει ως Ήξης:

Η Διεύθυνση Διοικητικών Υποθέσεων του ΥΠΕΠΘ με το Ήγγραφο αριθμ. Δ/11284α/18-8-80 αποστέλλει ~~ατδ~~ KEME σχεδ. Π.Δ/τος "περί ίδρύσεως μικτών ήμερησίων γυμνασίων καί συστάσεως θέσεως γυμνασιαρχών" γιά σχετική γνωμοδότηση σύμφωνα με τάρθρα 2 του Ν.186/1975 καί 27³⁰ καί 34 του Ν.309/1976. Προκειται γιά το Π.Δ/μα γιά τήν Ίδρυση 85 μικτών ήμερησίων γυμνασίων καί τή σύσταση ισάριθμων θέσεων γυμνασιαρχών, γιά το οποιο το Τμήμα εΊχε γνωμοδοτήσει με τήν πράξη του αρ. 29/80. Η Διοίκηση όμως πρόσθεσε καί άλλα τρία γυμνάσια καί συνέστησε τρεις επιπλέον θέσεις γυμνασιαρχών καί Ήτσι τά ιδρυόμενα γυμνάσια καί οί συνιστώμενες θέσεις γυμνασιαρχών Ήγιναν 88. Το Συμβούλιο τής Έπικρατείας όμως με τήν πράξη του αριθ. 664/1980 παρατήρησε ότι γιά τά τρία από τά υπό Ίδρυση 88 γυμνάσια δέν υπάρχουν εισήγηση των οΊκείων Έποκτών ούτε γνωμοδότηση του KEME καί επιλέγει ότι το σχ. Π.Δ/τος "θα εΊναι νόμιμον, μόνον εάν υφίστανται στοιχεΐα μεταγενέστερα καλυπτοντα τας ανωτέρω έλλείψεις." Γι' αυτό ή Διοίκηση αποστέλλει το Π.Δ/μα στο KEME γιά γνωμοδότηση ως προς τά τρία γυμνάσια, τά πέρα των 85, καί τας τρεις θέσεις γυμνασιαρχών που πρόσθεσε.

Τά ιδρυόμενα τρία γυμνάσια εΊναι τής Ίαλυσσοΰ ΓΕΜΕ Δωδεκανήσου, τής Παλαιομάνιας ΓΕΜΕ Αΐτωλοακαρνανίας καί τής Ευλοπόλεως Ε' ΓΕΜΕ Θεσσαλονίκης. Η προσθήκη των δυό πρώτων γυμνασίων, τής Ίαλυσσοΰ καί τής Παλαιομάνιας, Ήγινε, όπως φαΐνεται, από άφορμή τήν παρατήρηση στην εισήγηση τής πράξεως αριθ. 29/1980 του Τμήματος γιά τήν άνάγκη ίδρύσεως αυτών των γυμνασίων, γιατί θα συγκεντρώσουν σημαντικό αριθμό μαθητών το καθένα, περί τους 250 τής Ίαλυσσοΰ καί περί τους 185 τής Παλαιομάνιας, καί γιατί οί οΊκείοι Έπόπτες, όπως αναφέρεται στην εισήγηση τής Ίδιας πράξεως του Τμήματος, εισηγοΐνται τήν Ίδρυση τους.

Επομένως αυτά τα δυο γυμνάσια πρέπει να ιδρυθούν και να συσταθούν και οι αντίστοιχες δυο θέσεις γυμνασιάρχων-διευθυντών τους.

Για το γυμνάσιο Ευλ. Οπόλεως όμως δεν έχει υποβληθεί στο ΚΕΜΕ εισήγηση του Οίκελου Έποπτη, όπως προβλέπει η παρ. 1 του άρθρου 27 του Ν. 309/1976. Όμως, αν υπάρχει θετική εισήγηση του Έποπτη της περιφέρειας και το γυμνάσιο συγκεντρώνει περισσότερους από 100 μαθητές, όπως με πληροφόρησε ο αρμόδιος υπάλληλος του Υπουργείου Παιδείας κ. Θεοδωρακόπουλος, η εισήγηση μου είναι θετική για την ίδρυση και αυτού του γυμνασίου και τη θέσπιση της θέσεως γυμνασιάρχου-διευθυντή του.

Ακολουθήσε συζήτηση και τελικά το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη του:

1) Το έγγραφο αριθ. Δ/11284α/18-8-1980 του ΥΠΕΠΘ και τα συνημμένα σ' αυτό σχέδιο Π.Δ/τος "περί ίδρύσεως μικτών ήμερήσιων Γυμνασίων κ.λ.π.", καθώς και την αριθ. 664/1980 έκθεση πρακτικών του Α' Τμήματος διακοπών του Συμβουλίου Επικρατείας,

2) Τα άρθρα 2 του Ν. 186/1975 και 27, 30, 34 του Ν. 309/76,

3) Την εισήγηση του κ. Δ. Σακκά και τη συζήτηση που ακολούθησε, αποφασίζεται όμοφωνα:

Αποδέχεται την εισήγηση του κ. Δ. Σακκά όπως έχει.

Επειδή εξαντλήθηκαν τα χρονικά όρια της συνεδριάσεως, αναβλήθηκε η συζήτηση των θεμάτων 3, 5 και 6 για επόμενη συνεδρίαση.

Η Γραμματέας

Παπαδημητρίου

Παρ. Παπαδημητρίου

ΠΡΑΞΗ 48/1980
=====

Σήμερα 27 Αυγούστου 1980, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.30' πρωινή, το Τμήμα Μέσης Έκπαίδευσης του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην α΄θουσα συνεδριάσεων της Όλομέλειάς του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής) με πρόεδρο τον κ. Γ. Παντελίδη, Α' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. Αθαν. Κομίνης, Γ' Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ήλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Αδαμόπουλος και Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές. Χρήη γραμματέα έκανε ή φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου που ύπηρετεϊ με άποσπαση στο ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στη συνεδρίαση ό κ. 'Ι. Αρβανίτης, γιατί άπου- σίαζε στο έξωτερικό για ύπηρεσιακούς λόγους και ό κ. 'Ι. Σκορδίλης, Εϊδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, γιατί είχε άانونική άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ
=====

- ΘΕΜΑ 1ο - Τροποποίηση και προσαρμογή του ώρολογίου και αναλυτικού προγράμματος για τίς τάξεις ύποδοχής μαθητών που προέρχοντ από σχολεία του έξωτερικού. Εϊσηγητής κ. Δ. Σακκάς.
- ΘΕΜΑ 2ο - Αίτηση για αύξηση ώρων διδασκαλίας μαθημάτων (παρέκκλιση από πρόγραμμα) της σχολής Μαρούδα. Εϊσηγητής κ. Δ. Σακκάς.
- ΘΕΜΑ 3ο - Έγκριση πράξεως Έπιτροπής κρίσεως του διδακτικού βιβλίου "Φιλοσοφικά Κείμενα Γ' Γυμνασίου". Εϊσηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος.
- ΘΕΜΑ 4ο - Χορήγηση άντιγράφου πράξεως για τό βιβλίο "Έπιλεκτική Γραμματική της Δημοτικής" του Α. Πασιαλή. Εϊσηγητής κ. Δ. Τομπαζίδης.

'Αφού διαπιστώθηκε άπαρτία και επικυρώθηκε ή προηγουμένη πράξη, τό Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ήμερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - Τροποποίηση καί προσαρμογή του ώρολόγιου καί αναλυτικού προγράμματος γιά τίς τάξεις ύποδοχής μαθητών που προέρχονται από σχολεία του 'Εξωτερικού.

Ο εισηγητής του θέματος κ. Δ. Σακκάς έθεσε ύπόψη των μελών του Τμήματος τήν εισηγήσή του, που έχει ως έξής:

Η Διεύθυνση Έκπαιδεύσεως Έλληνοπαίδων του 'Εξωτερικού καί Ξένων Μειονοτικών Σχολείων μέ τό έγγραφό της άριθμ. Φ.8182/Ζ/2149/14-6-1980 ζήτησε από τό ΚΕΜΕ νά προσαρμόσει τό ώρολόγιο καί αναλυτικό πρόγραμμα του Δημοτικού καί του Γυμνασίου γιά τίς λεγόμενες τάξεις ύποδοχής, δηλαδή τάξεις στις όποτες θά φοιτήσουν μαθητές προερχόμενοι από σχολεία του Έξωτερικού (Δ. Γερμανίας), οι όποτες θά λειτουργήσουν από τό νέο σχολικό έτος 1980-81. Οι μαθητές που προβλέπεται νά συγκεντρωθούν στις τάξεις ύποδοχής του Γυμνασίου είναι κατά τάξη: στη Β' ΓΕΜΕ Θεσ/κης 35/11/6, στη Γ' ΓΕΜΕ Θεσ/κης 21/20/9, στη Δ' ΓΕΜΕ Θεσ/κης 19/7/2, στην Ε' ΓΕΜΕ Θεσ/κης 37/27/6 στη Β' ΓΕΜΕ Σεργών 12/-/2 καί στην Α' ΓΕΜΕ Σεργών 22/4/2.

Έπειδή τά στοιχεΐα που ύποβλήθηκαν στο ΚΕΜΕ δέν ήταν άρκετά γιά νά στηριχτεί ή σχετική γνωμοδότησή μας, ο Πρόεδρος του Τμήματος Μ.Ε. μέ τό έγγραφό του άριθ. 1518/4-7-80 ζήτησε από τήν άρμόδια ύπηρεσία του ΥΠΕΠΘ, καί όσο άφορᾷ τίς τάξεις ύποδοχής του Γυμνασίου, νά ύποβληθεί στο ΚΕΜΕ Έκθεση του 'Επόπτη των Έλληνικών Σχολείων του 'Εξωτερικού, στην όποια νά παρέχονται στοιχεΐα γιά τό πρόγραμμα των μαθημάτων Γυμνασίου καί γυμνασιακών τάξεων που οι μαθητές αυτοί παρακολουθούν στα σχολεία της Γερμανίας καθώς καί γιά τό επίπεδο των γνώσεων αυτών των μαθητών.

Πραγματικά, ή Έκθεση αυτή συντάχτηκε από τον 'Επόπτη κ. Κ. Χάρη καί έστάλη στο ΚΕΜΕ μέ ιδιόχειρο σημείωμα του Διευθυντή της άρμόδιας ύπηρεσίας του ΥΠΕΠΘ. Η Έκθεση παρέχει βάση γιά τή σχετική γνωμοδότηση του Τμήματος. Σημειώνεται ιδιαίτερα στην Έκθεση ότι οι μαθητές αυτής

της κατηγορίας προέρχονται από τάξεις με ελληνόγλωσσα προγράμματα ποικίλης διάρκειας και γι' αυτό είναι διάφορου επιπέδου στην ελληνο-μάθειά τους καθώς και στην κατάρτισή τους στα επιμέρους μαθήματα. 'Επομένως, δεν μπορεί να ισχύσει σ' όλες τις περιπτώσεις το ίδιο αναλυτικό πρόγραμμα. 'Εκείνο που μπορεί και πρέπει να γίνει είναι να γίνουν προσαρμογές του αναλυτικού προγράμματος κατά περίπτωση μετά από την ξναρξη λειτουργίας των τάξεων από τους ίδιους τους διδάσκοντες σε συνεργασία με το Γυμνασιάρχη τους και το Γεν. 'Επιθεωρητή εί-δικότητας φιλολόγων.

'Ως προς το ωρολόγιο πρόγραμμα των τάξεων υποδοχής του Γυμνασίου ο κ. Χάρης προτείνει:

- α) Να αύξηθούν οι ώρες διδασκαλίας της γραμματικής και συντάξεως της νεοελληνικής γλώσσας στην Α' και Β' τάξη σε 3 και στη Γ' σε 2, για να αντιμετωπιστούν οι δυσκολίες που παρουσιάζουν αυτοί οι μαθητές στην έκφρασή τους στην ελληνική.
- β) Να διδασκεται ή Γερμανική γλώσσα αντί της 'Αγγλικής ή Γαλλικής.
- γ) Να προβλεφτούν 3 ώρες για φροντιστηριακό μάθημα, από τις οποίες οι 2 να διατίθενται για την κάλυψη κενών και την εμπέδωση των γνώσεών τους στην ελληνική γλώσσα και ή 1 για τη διδασκαλία ένοτήτων μαθηματικών που οι μαθητές οι οποίοι προέρχονται από τάξεις γερμανικών HAUPTSCHULEN δεν έχουν διδαχθεί.

Νομίζω ότι οι άνωτέρω προτάσεις του κ. 'Επόπτη είναι, γενικά, όρθες και παρέχουν τη βάση για την είσήγησή μου και τη γνωμοδότηση του Τμήματος. Είσηγοῦμαι, λοιπόν, τα ακόλουθα:

Α. 'Ωρολόγιο πρόγραμμα

Στο ωρολόγιο πρόγραμμα που θα ισχύσει στις τάξεις υποδοχής του Γυμνασίου να γίνουν οι έξης μεταβολές:

- 1.- Οι ώρες διδασκαλίας της Γραμματικής και του Συντακτικού

της νεοελληνικής (της γλωσσικής διδασκαλίας) να αύξηθούν στην Α' τάξη από 2 σε 4 (σύνολο ωρών στη Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία 7) και στη Β' και Γ' τάξη από 1 σε 3 (σύνολο ωρών στη Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία στην κάθε τάξη 6). 'Η μία ώρα γλωσσικής διδασκαλίας σε κάθε τάξη να διατίθεται για γλωσσικές ασκήσεις και λύση άποριών των μαθητών σχετικών με τη νεοελληνική γλώσσα.

2.- Να αύξηθούν οι ώρες των Μαθηματικών κατά 1 σε κάθε τάξη και η πρόσθεση αυτή ώρα να διατίθεται για τη διδασκαλία έννοτήτων μαθηματικών που δεν έχουν διδαχθεί όλα οι μαθητές καθώς και για τη λύση ασκήσεων και σχετικών άποριών των μαθητών.

3.- Να διδάσκεται ως ξένη γλώσσα ή Γερμανική.

Με τις παραπάνω μεταβολές το πρόγραμμα αύξάνεται σε κάθε τάξη κατά 3 ώρες. 'Αν το σύνολο της εβδομαδιαίας άπασχολήσεως των μαθητών μαζί μ' αυτές τις 3 ώρες και μαζί με τις άθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες δεν υπερβαίνει τις 35 ώρες, να μη γίνει καμιά άλλη άλλαγή στο ώρολόγιο πρόγραμμα. Σε αντίθετη περίπτωση να περικοπούν κατά τάξη και κατά σειρά προτεραιότητας οι έξι ώρες από τα έξι μαθήματα:

Τάξη Α': Οίκοκυρικά, Τεχνολογικά ώρες 2 (να μη διδασκονται τα μαθήματα), Καλλιτεχνικά ώρα 1.

Τάξη Β': Τεχνολογικά, Οίκοκυρικά ώρες 2, 'Αρχ. 'Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία ώρα 1.

Τάξη Γ': Μουσική ώρα 1, Ξένη Γλώσσα ώρα 1, Φυσική 'Αγωγή ή Θρησκευτικά (άλλη δυνατότητα δεν υπάρχει) ώρα 1.

Β. 'Αναλυτικό πρόγραμμα

Σε περίπτωση που στη Β' τάξη χρειαστεί να περικοπεί το μάθημα της 'Αρχαίας 'Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας κατά 1 ώρα, ή έπικη ποίηση θα διδάσκεται επί 2 ώρες αντί για 3. 'Ο καθηγητής θα κάνει

ο Ίδιος τήν επιλογή τών κειμένων από τά προβλεπόμενα στο αναλυτικό πρόγραμμα. Από 16 'Απριλίου κ.έ. θα διδάζεται από 2 ώρες μέρος από τόν Κατά 'Ερατοσθένη λόγο του Λυσία.

"Άλλες προσαρμογές στο αναλυτικό πρόγραμμα, αν χρειαστεί, να γίνουν μετά από τήν έναρξη λειτουργίας τών τάξεων υποδοχής, ανάλογα με τίς ανάγκες που θα παρουσιαστούν και με τή συνεργασία τών διδασκόντων σ' αυτές τίς τάξεις, του Γυμνασιάρχη και του Προϊσταμένου Γενικού 'Επιθεωρητή. Σέ περίπτωση που ο προϊστάμενος διοικητικός 'Επιθεωρητής δεν είναι τής ειδικότητας τών φιλολόγων, να συνεργαστεί με τό Γενικό 'Επιθεωρητή ειδικότητας φιλολόγων του σχολείου.

Οί προϊστάμενοι αυτών τών σχολείων Γυμνασιάρχες και Γενικοί 'Επιθεωρητές σέ συνεργασία, εκτιμώντας τό συγκεκριμένο επίπεδο γνώσεων τών μαθητών και τά προβλήματα που παρουσιάζουν, να δώσουν τίς αναγκαίες διδακτικές κτλ. οδηγίες στο διδακτικό προσωπικό αυτών τών τάξεων.

Σημειώνουμε ότι στην Γ' τάξη στά μαθήματα που οί μαθητές εξετάζονται στίς εισιτήριες εξετάσεις για τό Λύκειο δεν μπορεί νά περιοριστούν οί ώρες διδασκαλίας ούτε νά διδαχθεί λιγότερη ύλη απ' ό,τι γενικά, διδάζεται στά άλλα σχολεία.

Στό τέλος του διδακτικού έτους, ή και νωρίτερα, αν υπάρξουν ουσιαστικά προβλήματα, οί προϊστάμενοι Γυμνασιάρχες και Γεν. 'Επιθεωρητές τών σχολείων στά όποια λειτουργούν τάξεις υποδοχής να υποβάλουν σχετική έκθεση στην αρμόδια υπηρεσία του ΨΠΕΠΘ, ώστε μέ βάση αυτές τίς εκθέσεις να μελετηθεί τό πρόβλημα.

Τό Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη του:

- α) Τό άρθρο 2 του Ν.186/1975,
- β) Τό έγγραφο αριθμ. Φ.8182/Ζ/2149/14-6-1980 και τή συνημμένη σ' αυτό άλληλογραφία,
- γ) Τήν εισήγηση του κ. Δ. Σακκά, και
- δ) Τή διεξοδική συζήτηση που ακολούθησε,

αποφάνεται όμόφωνα:

Κάνει δεκτή τήν ελσήγηση μέ τίς έξής μεταβολές καί προσθήκες:

α) Στην τάξη Γ', άν χρειαστεῖ νά γίνει περικοπή τρίτης ώρας, άνάμεσα στά μαθήματα Φυσική 'Αγωγή ή Θρησκευτικά πού τίθενται δια-
ζευκτικώς στην ελσήγηση νά περικοπεῖ τό μάθημα τής Φυσικής 'Αγωγής
κατά 1 ώρα.

β) Νά γίνει συγχώνευση τών τάξεων πού αναγράφονται κατά ΓΕΜΕ
Θεσ/κης καί Σερρών, ώστε νά μή δημιουργηθοῦν τάξεις μέ έξαιρετικά
μικρό άριθμό μαθητών.

ΘΕΜΑ 2ο - Αίτηση για αύξηση ώρων διδασκαλίας μαθημάτων (παρέκκλιση από το πρόγραμμα) της σχολής Μαρούδα.

Ο εισηγητής του θέματος κ. Δ. Σακκάς είπε τα εξής: Η Διευθύνση 'Ιδιωτικής 'Εκπαίδευσως του ΥΠΕΠΘ με το έγγραφό της αριθμ. Δ/19460/18-7-1980 αποστέλλει στο ΚΕΜΕ αίτηση της κ. Αΐθρας Μαρούδα, Διευθύντριας του 'Ιδιωτικού Γυμνασίου "Σχολή Μαρούδα" για αύξηση των ώρων διδασκαλίας των μαθημάτων 'Αγγλικής, Μαθηματικών και 'Ελληνικών στο σχολείο της για σχετική γνωμοδότηση κατά το άρθρο 4, παρ. 2 του Ν.682/77.

Το αίτημα 'ιδιωτικών σχολείων για παρεκκλίσεις από το πρόγραμμα άπασχόλησε το Τμήμα κατ' επανάληψη στο παρελθόν (πράξεις του 7, 35, 76, 93, 100 του 1978 και 9, 14 και 26 του 1979) και πάντοτε πάγια ήταν η γνωμοδότησή του, για λόγους που αναφέρονται στις παραπάνω πράξεις (καταπόνηση των μαθητών, ανισότητα σε σχέση με τους μαθητές των δημοσίων σχολείων κτλ.), να μη γίνονται παρεκκλίσεις από το πρόγραμμα, παρόμοιο στην ξένη γλώσσα και έφθσον στην κάθε τάξη το σύνολο των ώρων διδασκαλίας όλων των μαθημάτων, μαζί με την παρέκκλιση, δεν υπερβαίνουν τις 36 ώρες την εβδομάδα. Γι' αυτό εισηγοῦμαι να γνωμοδοτήσει το Τμήμα στο ανάλογο αίτημα της ανωτέρω με το ίδιο πνεῦμα: δηλαδή αύξηση των ώρων διδασκαλίας κατά δυό ώρες μόνο στην ξένη γλώσσα και έφθσον το σύνολο των εβδομαδιαίων ώρων, μαζί με τις δυό ώρες της παρέκκλισης, δεν υπερβαίνει τις 36 ώρες.

Το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη του:

- α) Το άρθρο 4, παρ. 2 του Ν.682/1977,
- β) Τις ανάλογες γνωμοδοτήσεις του σε προηγούμενες πράξεις του (πρ. 7,35,76,93,100 του 1978 και 9,14 και 26 του 1979),
- γ) Την εισηγήση του κ. Δ. Σακκά, και
- δ) Τη συζήτηση που έγινε στο Τμήμα,

αποφαίνεται όμοφωνα:

'Αποδέχεται την εισηγήση όπως έχει.

'Η συζήτηση για το 3ο θέμα της ημερήσιας φιατάξεως αναβλήθηκε για επόμενη συνεδρίαση.

ΘΕΜΑ 4ο - Χορήγηση αντίγραφου πράξεως για τὸ βιβλίο "Ἐπιλεκτική Γραμματική τῆς Δημοτικῆς" τοῦ Λ. Πασιαλῆ.

Ὁ εἰσηγητὴς τοῦ θέματος κ. Δ. Τομποῦδης εἶπε σχετικὰ μετὰ τὸ θέμα αὐτὸ τὰ ἑξῆς:

Τὸ Τμήμα Μ.Ε. μετὰ τὴν πράξη του ἀριθμ. 33/16-6-1980 γνωμοδότησε ὁμοφωνα ὅτι τὸ βιβλίο τοῦ Λάμπρου Πασιαλῆ, "Ἐπιλεκτική Γραμματική τῆς Δημοτικῆς" δὲν εἶναι "χρήσιμο". Ὁ συγγραφέας ζητεῖ μετὰ αἵτησίν του, ἢ ὅποια μᾶς διαβιβάζεται, νὰ τοῦ χορηγηθεῖ ἀντίγραφο τῆς παραπάνω πράξεως μας.

Ἐπειδὴ πιστεύω ὅτι ἕνας συγγραφέας πρέπει νὰ γνωρίζει ἀκριβῶς τοὺς συγκεκριμένους λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους ἀπορρίπτεται τὸ βιβλίο του, προτείνω νὰ εἰσηγηθοῦμε νὰ τοῦ χορηγηθεῖ ἀπὸ τὴ Διεύθυνση Ἐφ. Προγραμμάτων τὸ αἰτούμενο ἀντίγραφο τοῦ πρακτικοῦ μας (ἀριθ. 33/16.6.80) σὲ 8, τι τὸν ἀφορᾷ (θέμα 3ο).

Τὸ Τμήμα, ὅστερα ἀπὸ συζήτηση,

ἀποφασίζει ὁμοφωνα:

Νὰ χορηγηθεῖ τὸ παραπάνω ἀντίγραφο τοῦ ἀποσπάσματος τῆς πράξεως (ἀριθ. 33/16-6-80) τοῦ Τμήματος στὸ Λάμπρο Πασιαλῆ.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερατίστηκε ἡ συνέδριση.

Ἡ Γραμματέας

Παπαδημητρίου
Παρ. Παπαδημητρίου

ΠΡΑΞΗ 49/1980

Σήμερα 5 Σεπτεμβρίου 1980, ημέρα Παρασκευή καὶ ὥρα 8.30 ' πρωτ-
νῇ, τὸ Τμήμα Μέσης Ἐκπαιδευσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν
καὶ Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στὴν αἴθουσα τῆς Ὀλομέλειάς του
(Μεσογείων 396-Ἀγία Παρασκευή-Ἀττικῆς) μὲ Προεδρεύοντα τὸν κ. Ἀθα-
νάσιο Κομίνη, Γ' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στῇ συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ. Βῶρος,
Δ. Σακκάς, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ἰ. Σκορδύλης,
Εἰδικὸς Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης καὶ Λ. Ἀδα-
μόπουλος, Εἰσηγητές. Χρὴν γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλολογὸς Παρασκευὴ Πα-
παδημητρίου, ποὺ ὑπηρετεῖ μὲ ἀπόσπαση στὸ ΚΕΜΕ.

Δὲν παραβρέθηκαν στὴ συνεδρίαση οἱ κ.κ. Γ. Παντελίδης, Α' Ἀντι-
πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ἥλ. Σπυρόπουλος καὶ Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλοι Β',
Δ. Τομπαζίδης, Β. Θεοδωρακόπουλος καὶ Στ. Παπασημακοπούλος, Εἰσηγητές,
γιατὶ εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακὴ ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Ἐγκριση πράξεως Ἐπιτροπῆς κρίσεως τοῦ βιβλίου "Ἐπιτομὴ
τῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας Γ' Γυμνασίου". Εἰση-
γητῆς κ. Δ. Σακκάς.
- ΘΕΜΑ 2ο - Ἐγκριση πράξεως Ἐπιτροπῆς κρίσεως τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου
"Φιλοσοφικὰ Κείμενα Γ' Γυμνασίου". Εἰσηγητῆς κ.κ. Φ. Βῶρος
καὶ Ν. Παπαδόπουλος.
- ΘΕΜΑ 3ο - Ὑπόμνημα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν γιὰ τὴ μετατροπὴ
τῆς Φιλοσοφίας σὲ πρωτεύον μάθημα στὸ Λύκειο. Εἰσηγητῆς
κ. Κυρ. Κατσιμάνης.
- ΘΕΜΑ 4ο - Γνωμοδότηση γιὰ τὸ σενάριο μὲ θέμα "Ἑλλάς τὸ λίκνο τῶν
Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων". Εἰσηγητῆς κ. Ἰ. Σκορδύλης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καὶ ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη,
τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - "Εγκριση πράξεως 'Επιτροπής κρίσεως του βιβλίου " 'Επιτομή της 'Ιστορίας της 'Ελληνικής Γλώσσας Γ' Γυμνασίου".

Ο εισηγητής του θέματος κ. Δ. Σακκάς είπε τὰ ἑξῆς: Γιὰ τὴ συγγραφὴ τοῦ βιβλίου 'Επιτομὴ τῆς 'Ελληνικῆς Γλώσσας δημοσιεύτηκε ἡ προκήρυξη ἀριθ. 2878/2-5-79 (ΦΕΚ 464, τ.β') ἡ ὁποία δὲν ἀπέδωσε. Γράφηκε ἓνα βιβλίο ἀπὸ τὸν κ. 'Ελ. Βλέτση, τὸ ὁποῖο ὁμως κρίθηκε ἀκατάλληλο καὶ ἀποσύρθηκε ἀπὸ τὸ συγγραφεῖα. Κατόπιν τούτου, σύμφωνα μὲ τὴν παρ. 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.749/1970 καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν εἰσήγηση ἀριθμ. 2/1980 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ, μὲ τὴν ἀπόφαση ἀριθμ. Φ.211.12/1/Γ/582/9-2-80 τοῦ κ. 'Υπουργοῦ τοῦ ΥΠΕΠΘ ἀνατέθηκε ἡ συγγραφὴ τοῦ βιβλίου στὸν εἰσηγητὴ τοῦ ΚΕΜΕ κ. Δ. Τομπαῖδη. Ὁ ἀνωτέρω συνέγραψε τὸ βιβλίο καὶ τὸ παρέδωσε ἐμπρόθεσμα στὴν ἀρμόδια Διεύθυνση τοῦ ΥΠΕΠΘ. Στὴ συνέχεια μὲ τὴν ὑπουργικὴ ἀπόφαση ἀριθμ. Φ.211.13/19/Γ/243/23-5-80 ὁρίστηκε ἡ 'Επιτροπὴ Κρίσεως τοῦ βιβλίου μὲ Πρόεδρο τὸν κ. Μιχαὴλ Σετάτο, καθηγητὴ τῆς Γλωσσολογίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ μέλη τοὺς κ. 'Ιγνᾶτιο Σακαλῆ, Γενικό 'Επιθεωρητὴ Μ.Ε., καὶ Λιναρδῆ 'Ιω., καθηγητὴ.

Ἡ ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ ἀκολουθῆσε τὴ νόμιμη διαδικασία, μὲ τὴν πράξη τῆς 2/31-7-80 ὁμόφωνα κρίνει κατάλληλο τὸ ἀνωτέρω βιβλίο 'Επιτομὴ τῆς ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας τοῦ Δ. Τομπαῖδη γιὰ διδακτικὸ βιβλίο τῆς Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου καὶ προτείνει νὰ ἀπονεμηθεῖ στὸ συγγραφεῖα τὸ πρῶτο βραβεῖο, γιατί, ὅπως λιτὰ ἀναφέρεται "τὸ βιβλίο του ἔχει ἀρκετὰς ἀρετὰς".

Διάβασα τὸ βιβλίο μὲ προσοχὴ καὶ διαπίστωσα ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ κ. Τομπαῖδη ἀποτελεῖ μὴ οὐσιαστικὴ συμβολὴ στὸ σχολικὸ βιβλίο. Εἶναι πρωτότυπη - τὸ βιβλίο εἶναι τὸ πρῶτο σχολικὸ βιβλίο στὸ εἶδος του - οὐσιαστικὴ στὸ περιεχόμενο, ἄρτια στὴ γλωσσικὴ τῆς ἐμφάνιση, γραμμένη μὲ τὴν ἐπιμέλεια, τὴν προσοχὴ καὶ τὴ γνώση ποὺ χαρακτηρίζουν ὅλα τὰ γραπτὰ τοῦ κ. Τομπαῖδη. Γι' αὐτὸ εἰσηγοῦμαι νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀπόφασις τῆς ἐπιτροπῆς ὅπως ἔχει.

Στή συνέχεια ο εισηγητής αναφέρθηκε στο γεγονός ότι ο χρόνος που προβλέπεται από το ωρολόγιο πρόγραμμα για τη διδασκαλία του μαθήματος είναι ανεπαρκής και εισηγήθηκε να διδασκεται το μάθημα τουλάχιστο δέκα διδακτικές ώρες.

Ακολούθησε συζήτηση κατά την οποία τα μέλη του Τμήματος διατύπωσαν τη γνώμη τους.

Ειδικότερα ο κ. Φ. Βώρος είπε:

1.- Νομίζω ότι δεν μπορούμε να προτείνουμε α' βραβείο, αφού προκείται για "άνάθεση" ή άμοιβή θα όριστετ από όλκεία 'Επιτροπή με άλλες διαδικασίες. Μπορούμε μόνο να χαρακτηρίσουμε τη συγγραφή ως άντάξια για τό α' βραβείο από πλευρά έπιστημονική.

2.- 'Η έπιστημονική δεοντολογία έπιβάλλει να γίνει μνεία της πρώτης προσπάθειας ρύθμισης του γλωσσικού για όλη την εκπαίδευση που έγινε τό 1964-1967 (τό έθεσα και παλαιότερα στον κ. Τομπαΐδη). Και όφείλω να σημειώσω ότι - κατά τη γνώμη μου πάλι - ή γλώσσα του συγγραφέα είναι κατά τά άλλα άύστηρά έπιστημονική.

3.- Δέν είναι σωστό - κατά τη γνώμη μου - να ξεκινήσουμε με παρέκκλιση· πρώτα να άκουστούν άπόψεις για την ύποδοχή του βιβλίου· να τό γνωρίσουν και οι συνάδελφοι.

Τελικά, τό Τμήμα, αφού έλαβε ύπόψη του:

- 1.- Τό Ν.Δ. 749/70 και τό άρθρο 80 του Ν.309/76,
- 2.- Τό αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία της Γ' Γυμνασίου (Π.Δ. 374/1978, ΦΕΚ 79, τ.Α'),
- 3.- Την προκήρυξη 2878/2-5-79 (ΦΕΚ 464, τ.Β') συγγραφής του διδακτικού βιβλίου 'Επιτομή της 'Ιστορίας της 'Ελληνικής Γλώσσας Γ' Γυμνασίου,
- 4.- Τίς πράξεις της 'Επιτροπής Κρίσεως 1/16-6-80 και 2/31-7-80,
- 5.- Τό περιεχόμενο του διδακτικού βιβλίου 'Επιτομή της 'Ιστορίας της 'Ελληνικής Γλώσσας, που γράφηκε με άνάθεση (ύστερα από την άπόφαση Φ.211.12/1/Γ/582/9-2-80 του κ. 'Υπουργού του ΥΠΕΠΘ) από τον κ. Δημ. Τομπαΐδη.

- 6.- Τήν εισήγηση του κ. Δημ. Σακκά, καί
7.- Τή συζήτηση που άκολούθησε γιά τό βιβλίο,

ά π ο φ α ί ν ε τ α ι :

1.- Όμόφωνα κρίνει κατάλληλο τό βιβλίο του κ. Δημητρίου Το-
μπαΐδη 'Επιτομή της 'Ιστορίας της 'Ελληνικής Γλώσσας γιά διδακτικό
βιβλίο των μαθητών της Γ' τάξεως Γυμνασίου στό μάθημα της Νεοελλη-
νικής Γλώσσας καί Γραμματέας καί προτείνει τήν άπονομή στο συγγρα-
φέα του προβλεπόμενου από τήν προκήρυξη 2878/2-5-79 (ΦΕΚ 464, τ. Β')

πρώτου βραβείου.

2.- Κρίνει άπαραίτητο νά προστεθεΐ από τό συγγραφέα παράγραφος
που νά αναφέρεται στή γλωσσική μεταρρύθμιση του 1964.

3.- Ός προς τήν αύξηση των ώρων διδασκαλίας του μαθήματος που
εισηγήθηκε ό εισηγητής, τό Τμήμα, κατά πλειοψηφία, όέν έκρινε σκόπι-
μο νά επιφέρει αύτή τήν τροποποίηση στο ώρολόγιο πρόγραμμα του μαθή-
ματος προς τό παρόν.

6.- Τήν εισήγηση του κ. Δημ. Σακκά, καί

7.- Τή συζήτηση που άκολούθησε γιά τό βιβλίο,

ά π ο φ α ί ν ε τ α ι :

1.- Όμόφωνα κρίνει κατάλληλο τό βιβλίο του κ. Δημητρίου Το-
μπαΐδη 'Επιτομή της 'Ιστορίας της 'Ελληνικής Γλώσσας γιά διδακτικό
βιβλίο των μαθητών της Γ' τάξεως Γυμνασίου στό μάθημα της Νεοελλη-
νικής Γλώσσας καί Γραμματείας καί προτείνει τήν άπονομή στο συγγρα-
φέα του προβλεπόμενου άπό τήν προκήρυξη 2878/2-5-79 (ΦΕΚ 464, τ. Β')

πρώτου βραβείου.

2.- Κρίνει άπαραίτητο νά προστεθεϊ άπό τό συγγραφέα παράγραφος
που νά άναφέρεται στη γλωσσική μεταρρύθμιση του 1964.

3.- 'Ως προς τήν αύξηση των ώρων διδασκαλίας του μαθήματος που
εισηγήθηκε ό εισηγητής, τό Τμήμα, κατ' πλειοψηφία, δέν έκρινε σκόπι-
μο νά επιφέρει αύτή τήν τροποποίηση στο ώρολόγιο πρόγραμμα του μαθή-
ματος προς τό παρόν.

ΘΕΜΑ 2ο - "Εγκριση πράξεων 'Επιτροπής κρίσεως του διδακτικού βιβλίου του "Φιλοσοφικά Κείμενα Γ' Γυμνασίου".

1.- 'Ο πρώτος εισηγητής για τó θέμα αυτό κ. Φ. Βώρος είπε τά εξής:
Μέ τó ξγγραφο Φ.211.17/168/Γ/3384/14-6-1980 του ΥΠΕΠΘ διαβιβάζονται τά πρακτικά 'Επιτροπής Κρίσεως (άποτελούμενης από τούς Γ.Μ. Σηφάκη, ώς Πρόεδρο, Ν. Νικολαΐδη καί Συναγώ Κοσμά, ΓΕΜΕ, Ν. Παπαδόπουλο καί Στ. Λεωνίδα, καθηγητές Μ.Ε. ώς μέλη) που έκρινε κατά τó άρθρο 80 του Ν.309/76 καί απέρριψε τίς συγγραφές τών:

α. Φ. Φαρμάκη, Φιλοσοφικά Κείμενα Γ' Γυμνασίου.

β. "Ολ. Μαυροπούλου-Παυλίδη καί 'Α. Μαυριπλή-Μαθροπούλου, Φιλοσοφικά Κείμενα.

2.- 'Η 'Επιτροπή Κρίσεως μέ πρακτικό τής 20-12-1979 έκρινε ότι παραπάνω συγγραφές πληρούν τούς τυπικούς όρους τής σχετικής προκήρυξης καί άνέθεσε συναφεΐς εισηγήσεις νά γίνουν από μέλη της.

Μέ νεότερα πρακτικά της ή 'Επιτροπή Κρίσεως:

α) Έκρινε όμοφωνα ώς άκατάλληλο τó σύγγραμμα του Φ. Φαρμάκη, Φιλοσ. Κείμενα για άκαταστασία γλωσσική καί περιεχομένου,

β) διατύπωσε (μέ έκθεση 10 πυκνογραμμένων σελίδων) παρατηρήσεις γενικές καί ειδικές για τó σύγγραμμα τών Μαυροπούλου-Παυλίδη καί Μαυριπλή-Μαυροπούλου, καί

γ) Έκρινε τελικά (μέ πρακτικό τής 23-5-1980) άκατάλληλο καί τó δεύτερο σύγγραμμα, γιατί δέ βρήκε πειστικό καί πλήρες τó 'Υπόμνημα τών συγγραφών (μέ ήμερ. 28-3-1980).

Συγκεκριμένα ή 'Επιτροπή Κρίσεως μέ τó τελικό πρακτικό της (23-5-1980) όμοφωνα έκρινε άκατάλληλο τó σύγγραμμα του Φ. Φαρμάκη για τούς λόγους που σημειώσαμε παραπάνω στην παρ. 2α καί τó σύγγραμμα τών "Ολγας Μαυροπούλου-Παυλίδη καί Α. Μαυριπλή-Μαυροπούλου, γιατί οι συγγραφείς δέν έδωσαν ικανοποιητική καί πειστική εξήγηση σε πολλές ειδικές παρατηρήσεις καί τίς άκόλουθες γενικές

1) Έμμονή καὶ προσκόλληση φραστικῆς τῆς μετάφρασης στοῦ πρωτό-
τυπο κείμενο, πράγμα πού κάνει δύσκαμπτη τῇ μετάφραση.

2) Συχνή ἰσοπέδωση (στή μετάφραση) δυνητικῆς. εὐκτικῆς καὶ
ὀριστικῆς, πράγμα μεταφραστικῶς ἀπαράδεκτο,

3) Ἀστοχὴ ἀπόδοση πολλῶν χωρίων καὶ εἰδικῶν ὄρων (παραδείγμα-
τα γιὰ ὅλα αὐτὰ περιέχονται στή 10/σέλιδη Ἐκθεση τῆς Ἐπιτροπῆς).

Νομίζω ὅτι:

α) Τό βιβλίον τοῦ Φ. Φαρμάκη μποροῦσε νά εἶχε κριθεῖ ἀκατάλλη-
λο καὶ γιὰ λόγους τυπικοῦς, ἀφοῦ διαθέτει πολυσέλιδη καὶ ἀκατάσταση
εἰσαγωγὴ ἄσχετη ὡς πρὸς τὴ δομὴ καὶ τὸ περιεχόμενόν της μὲ τὴν προκή-
ρυξη. Συγκεκριμένα, ἀρχίζει μὲ ἀντιδιαστολὴ Σωκράτη-Σοφιστῶν, ἀφιε-
ρῶναι λίγες σελίδες στὸν Πλάτωνα, ὕστερα 35 σελίδες εἰσαγωγικὰς στὸν
Ἀριστοτέλη κλπ.

β) Τό δεύτερον βιβλίον τῶν Μαυροπούλου-Ἡαυλίδου καὶ Μαυριπλῆ-Μαυ-
ροπούλου εἶναι ἀναμφίβολα μίᾳ προσπάθεια καλύτερη μὲ τὰ μειονεκτήμα-
τα ὅμως πού ἐπισημαίνει ἡ Ἐπιτροπὴ Κρίσεως καὶ νομίζω μερικὰ ἄλλα:

1) Ἡ Εἰσαγωγὴ δέ μένει στὴν ἀπλότητα, συντομία καὶ συνοπτικό-
τητα πού προδιαγράφει ἡ Προκήρυξη, ἰδιαίτερα ὅταν ἀναφέρεται στὸν
Πλάτωνα καὶ περιλαμβάνει παρουσίαση καὶ τῆς θεωρίας τῶν Ἰδεῶν, πού
εἶναι βέβαια ἀπρόσιτη στὴν ἀντίληψη τῶν μαθητῶν γ' γυμνασίου καὶ,
πάντως, ἄσχετη μὲ τὰ κείμενα πού ἀκολουθοῦν καὶ διδάσκονται.

2) Στὴν παρουσίαση τῆς θεωρίας τῶν Ἰδεῶν γίνεται σύγχυση ἀνά-
μεσα στὴν πλατωνικὴ Ἰδέα, ἀντικειμενικὸ ὑπαρκτό πρότυπο, καὶ τὴν
ψυχολογικὴ ἢ λογικὴ ἐννοία εἶναι πλῆσμα, ὑποκειμενικὸ ἢ διὑποκειμενι-
κὸ, τῆς ἀνθρώπινης πάντως νόησης.

3) Οἱ ἐρωτήσεις πού οἱ συγγραφεῖς παραθέτουν γιὰ ἐμβάθυνση σέ
κάθε κεφάλαιο καὶ πού ἡ Ἐπιτροπὴ προσγράφει ὡς ἄρετὴ - δικαιολογημέ-
να - δὲν εἶναι πάντα σαφεῖς ὡς πρὸς τὸ ζητούμενο καὶ - τὸ κυριότερο -
δὲν ὁδηγοῦν συνήθως σέ ἐμβάθυνση ἀλλὰ κυρίως σέ περιγραφή ἢ ἀναδιήγη-
ση τοῦ περιεχομένου καὶ σχεδὸν πούθενά σέ κριτικὴ ἀντιμετώπισή του.

(Πολλά δείγματα έχω επισημειώσει στις σελίδες της κρινόμενης συγγραφής).

4) Δε βλέπω να συνοδεύεται η συγγραφή από εικαστικό υλικό που προβλέπει η προκήρυξη (παρ. Δ').

4.- "Υστερα από τα παραπάνω εισηγοῦμαι στο Τμήμα να εγκρίνει τις Πράξεις της 'Επιτροπής Κρίσεως τῶν βιβλίων: Φ. Φαρμάκη, Φιλοσοφικά Κείμενα Γ' Γυμνασίου καὶ 'Ο. Μαυροπούλου-Παυλίδη καὶ 'Α. Μαυριπλή-Μαυροπούλου, Φιλοσοφικά Κείμενα Γ' Γυμνασίου καὶ να θεωρήσει τὰ παραπάνω βιβλία ὡς ἀκατάλληλα γιὰ τὲς σχολικὲς ἀνάγκες γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ἔχουν ἔκτεθεῖ ἀπὸ τὴν 'Επιτροπὴ Κρίσεως καὶ συμπληρωματικὰ ἀπὸ τὴν τωρινὴ εἰσήγηση.

5.- Πάντως ἡ ποιότητα τῆς προσπάθειας τῶν δύο συγγραφέων τοῦ β' βιβλίου, παρ' ὅλες τὲς ἀτέλειες μὲ ὁδηγεῖ στὴ σκέψη νὰ εἰσηγηθῶ στο Τμήμα νὰ ἀπομείνει στὲς δύο συγγραφεῖς ἡθικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀμοιβή α' ἢ β' ἐπαίνου.

Στὴ συνέχεια ὁ δεῦτερος εἰσηγητὴς εἶπε τὰ ἀκόλουθα: Τὸ ΥΠΕΠΘ, Δ/ση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Β., μὲ ἔγγραφὸ τοῦ τῆς 14-6-80/Φ. 211.17/168/Γ/3384 διαβιβάζει τὲς πράξεις ἐπιτροπῆς κρίσεως τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Φιλοσοφικά Κείμενα τῆς Γ' Γυμνασίου" μαζί μὲ τὰ ἀντίγραφα τῶν 2 κειμένων ποὺ ὑποβλήθηκαν 1) Ο. Μαυροπούλου-Παυλίδη καὶ 2) Φ. Φαρμάκη, τὰ ὁποῖα γράφθηκαν ἔπειτα ἀπὸ προκήρυξη διαγωνισμοῦ, καὶ παρακαλεῖ γιὰ τὲς σχετικὲς ἐνέργειες τοῦ Τμήματος Μ.Ε. σύμφωνα μὲ τὲς διατάξεις τοῦ Ν.309/76, ἀρθ. 80.

'Απὸ τὰ παραπάνω στοιχεῖα διαπιστώνεται ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ μὲ πρόεδρο τὸν καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Γ. Σηφάκη καὶ μέλη τοὺς ἐπιθεωρητὲς Μ.Ε. κ.κ. Ι. Νικολαΐδη καὶ Κοσμά καὶ τοὺς καθηγητὲς Μ.Ε. κ.κ. Ν. Παπαδόπουλο καὶ Στ. Λεωνίδα συνεδρίασε ἀρχικὰ στὲς 20-12-79 καὶ προετοίμασε τὲς σχετικὲς ἐκθέσεις κρίσεως. Σὲ συνεδρία τῆς 23-5-80 μὲ βᾶση τὲς δύο ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς γιὰ τὰ 2 παραπάνω βιβλία ἀπορρίπτει ὀριστικὰ τὸ βιβλίο τοῦ Φ. Φαρμάκη "ἐπειδὴ δὲν προέκυψε καὶ νένα νέο στοιχεῖο ποὺ νὰ κλονίζει" τὴν ἀρχικὴ κριτικὴ ἐκθεση τῆς ἐπιτροπῆς (κατὰ τὰ φαινόμενα δὲν ὑπῆρξε κἀν ἀπάντηση ἀπὸ τὸ συγγραφέα) καὶ ἔπειτα ἀπὸ συζήτηση πάνω στὲς ἀπαντήσεις τῶν κυριῶν Μαυροπούλου

καὶ Μαυριπλῆ κατέληξε στὴν ἀπορρίψη καὶ τοῦ βιβλίου αὐτοῦ. Οἱ ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ὁμόφωνες.

Μεῖ βάζει τὴ μελέτη τῶν κειμένων ποὺ ὑποβλήθηκαν καὶ τῶν ἐκθέσεων κρίσεως εἰσηγοῦμαι στὸ Τμήμα τὰ ἑξῆς:

1.- Νὰ ἐγκρίνει τὴν ἀπορρίψη τοῦ βιβλίου τοῦ Φ. Φαρμάκη "Φιλοσοφικά Κείμενα Γ' Γυμνασίου" γιατί τόσο ἡ γλώσσα του ὅσο καὶ ἡ δομὴ του δὲν ἀνταποκρίνονται κἀν στίς ἀπαιτήσεις τῆς προκηρῦξεως. Συγκεκριμένα τὸ βιβλίο παρουσιάζει ἰδιότυπα γλωσσικά ἰδιώματα συχνὰ ἀκατανόητα, ἀσυνταξίες καὶ ἐλλείψεις προτάσεις (σ. 1,2,3,4 κτλ.). Στὴ δομὴ του εἶναι ἀκατάστατο ὅσον ἀφορᾷ κυρίως τὴν παράθεση ἀποσπασμάτων ἀπὸ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Ἀριστοτέλη χωρὶς κἀν τίς ἀπαραίτητες συνδέσεις καὶ ἐπεξηγήσεις.

2.- Νὰ τροποποιήσει τὴν κρίση τῆς ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὸ βιβλίο τῶν Μαυροπούλου-Μαυριπλῆ καὶ συγκεκριμένα νὰ μὴν ἀπορρίψει τελείως τὸ βιβλίο ἀλλὰ νὰ ἐγκρίνει Β' ἔπαινο τῶν συγγραφέων γιὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

1) Ἡ ἐπιτροπὴ δέχεται ὡς ὀρθές τίς παρατηρήσεις τῶν συγγραφέων στὴν ἀπάντησή τους ὅτι δὲν εἶναι ἰδιωματισμοί οἱ διάφοροι γραμματικοὶ τύποι ποὺ χρησιμοποιοῦνται, ὅπως "λέν", "ἀκοῦν" κτλ. γιὰ τοὺς ὁποίους μάλιστα παραπέμπουν οἱ συγγραφεῖς τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς στὴ Νεοελληνικὴ Γραμματικὴ τοῦ ΟΕΔΒ, 1976.

2) Ἡ ἐπιτροπὴ πιστεύει ὅτι ἡ προσκόλληση στὴ φραστικὴ δομὴ τοῦ πρωτότυπου εἶναι σοβαρὴ ἀδυναμία καὶ ἀκόμη θεωρεῖ πολὺ τὸ ποσοστὸ λαθῶν καὶ ἀστοχιῶν, ὅπως σημειώνεται στὸ τελικὸ πρακτικὸ τῆς. Πράγματι τὸ βιβλίο παρουσιάζει πολλὰς ἀδυναμίες τόσο στὴν ἀπόδοση ὁρισμένων ὀρων ὅσο καὶ γενικότερα στὴν ἀπόδοση τοῦ νοήματος τῶν ἀρχαίων κειμένων τοῦ Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλη. Ὅμως ὁρισμένα σημεῖα δὲν μποροῦν ὁπωσδήποτε νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς λάθη, ἀλλὰ ὡς χαλαρές φραστικὲς ἀποδόσεις καὶ ἄλλα πάλι ὡς διαφορετικὲς συντάξεις ποὺ σχετίζονται μὲ τὸ προσωπικὸ ὅφος τοῦ κάθε συγγραφέα (π.χ. σελ. III τέλο, 113 μέσο, ἀποβλέπου-με" διορθ. δὲ σκοπεύουμε ἀπὸ τὴν ἐπιτροπῇ).

3) Το βιβλίο παρά τις αδυναμίες που αναφέρει η επιτροπή έχει ορισμένες αρετές που σχηματοποιούνται με τη συστηματική του δομή και διακρίση της ύλης, την παράθεση επιγραφών-περιλήψεων στο περιθώριο του κειμένου, την παραθετική επεξεργασία των παραγράφων χωρίς να διαμεταφραζόμενου κειμένου ώστε να βοηθηθεί στην κατανόηση χωρίς να διακρίνεται κτλ. 'Αξιοπρόσεκτες ιδιαίτερα είναι οι προσθήκες "θεμάτων για μελέτη", όπως οι ίδιες τις επιγράφουν, στα ερμηνευτικά τους σχόλια, οι οποίες όχι μόνο για το μαθητή αλλά και για τον καθηγητή μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό βοήθημα στην πληρέστερη κατανόηση και τη σύνδεση των νοημάτων των κειμένων με την πρακτική καθημερινή ζωή, πρόγραμμα άλλωστε που και η εκθεση κρίσεως της επιτροπής επίσης επισημαίνει (σ. 3). Και σε άλλα σημεία μπορεί κανείς να διαπιστώσει ορισμένες αρετές των συγγραφέων (π.χ. σελ. 9, η αναφορά στο Σωκράτη όπως σμένες αρετές των συγγραφέων (π.χ. σελ. 9, η αναφορά στο Σωκράτη όπως παρουσιάζεται στον πλατωνικό διάλογο "Φαίδων"). 'Ο μόνος των συγγραφέων είναι φανερός και δεν είναι σωστό να παραμείνει απαρατήρητος.

Με βάση τις παραπάνω παρατηρήσεις μου συμφωνώ βέβαια με την επιτροπή ότι το βιβλίο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί με κανένα τρόπο τουλάχιστο ως έχει στα σχολεία από τους μαθητές, αλλά εισηγούμαι να μειωθεί έστω συμβολικά η προσπάθεια και ο μόνος των συγγραφέων με την άποψη σ' αυτές του β' έπαλνου.

Το Τμήμα, ύστερα από συζήτηση και αφού έλαβε υπόψη του:

- α) Το έγγραφο Φ.211.17/168/Γ/3384/14-6-1980 της Δ/νσεως 'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. και τα συνημμένα σ' αυτό πρακτικά της 'Επιτροπής Κρίσεως, βιβλία των ανωτέρω συγγραφέων, που κρίθηκαν από την 'Επιτροπή, παρατηρήσεις της 'Επιτροπής και την απάντηση σ' αυτές των συγγραφέων,
- β) Τις διατάξεις του άρθρου 80 του Ν.309/76, και
- γ) Τις εισηγήσεις και τη συζήτηση μεταξύ των μελών τους,

αποφαίνεται ομόφωνα :

- α) 'Εγκρίνει τις πράξεις της 'Επιτροπής Κρίσεως ως προς το ότι κρίνουν και τις δύο συγγραφές:

./.

1) Φ. Φαρμάκη

2) Ο. Μαυροπούλου-Παυλίδη, Α. Μαυριπλή-Μαυροπούλου

"Φιλοσοφικά Κείμενα γ' Γυμνασίου" μή κατ'άλληλες για σχολικό έγχειρ-
ρδίο για τους λόγους που έχουν έκτεθε παραπάνω.

β) Κρίνει δίκαιο να εισηγηθεί την άποψη του β' έπαλνου στους
συγγραφείς του δευτέρου βιβλίου κυρίες: Ο. Μαυροπούλου-Παυλίδη,
Α. Μαυριπλή-Μαυροπούλου, επειδή η έργασία τους αποτελεί μια εύ-
συνείδητη προσπάθεια, ανεξάρτητα από το ότι η συγγραφή δε γίνε-
ται δεκτή για σχολική χρήση.

ΘΕΜΑ 3ο - 'Υπόμνημα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου
'Αθηνών για τη μετατροπή της Φιλοσοφίας σε πρωτεύον
μάθημα στο Λύκειο.

'Ο εισηγητής του θέματος κ. Κυρ. Κατσιμάνης είπε σχετικά με το
θέμα αυτό τα εξής:

'Από τη Διεύθυνση 'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. και με υπογραφή
του κ. Γενικού Γραμματέα του ΥΠΕΠΘ διαβιβάστηκε στο ΚΕΜΕ, με το ξγ-
γραφο άριθ. Γ/4437/'Ιούλιος 1980, το ξγγραφο άριθ. Β.10758/16-7-80
της Γ.Δ.Α.Ε. Με το τελευταίο αυτό ξγγραφο είχε διαβιβαστεί στη Δ/νση
'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. το ξγγραφο άριθ. 2861/27038/14278/3-7-80
του Πανεπιστημίου 'Αθηνών, στο οποίο είχε συναφθεί εισηγητική έκθεση
των τριών καθηγητών Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστη-
μίου 'Αθηνών κ.κ. Εύδγγ. Μουτσόπουλου, Θεόδ. Βέικου και Κων. Βουδού-
ρη σχετικά με την καθιέρωση του μαθήματος της Φιλοσοφίας ως πρωτεύον-
τος μαθήματος στη Γ' τάξη του Λυκείου. 'Ο κ. Γενικός Γραμματέας ζητεί
γι' αυτό το θέμα τη γνώμη του ΚΕΜΕ. Το κείμενο της εισηγητικής εκθέ-
σεως των κ.κ. καθηγητών είναι το ακόλουθο: (διαβάζεται το κείμενο)

Θά ήθελα να κάνω σχετικά με το κείμενο την ακόλουθη διευκρίνιση-
και παρατήρηση: από ό,τι ξέρω, σε εκπαιδευτικά προηγμένες χώρες της
Δυτικής Ευρώπης δεν υπάρχουν πρωτεύοντα ή δευτερεύοντα μαθήματα. 'Υ-
πάρχουν μόνο μαθήματα υποχρεωτικά και μαθήματα έπιλογής. 'Αλλά ό υ-
ποχρεωτικός χαρακτήρας του μαθήματος της Φιλοσοφίας στη Γ' τάξη του
'Ελληνικού Λυκείου έχει έπίσημα κατοχυρωθεί, αφού η Φιλοσοφία ανήκει
στά "μαθήματα κορμού" της τάξης αυτής. 'Εκείνο όμως που πρέπει να
προστεθεί είναι ότι στις εκπαιδευτικά προηγμένες χώρες της Δυτικής
Ευρώπης το μάθημα της Φιλοσοφίας είναι σε μεγάλη περιωπή στα Λύκεια.
Διδάσκεται συστηματικά από ειδικευμένους καθηγητές, υποβοηθείται από
την ύπαρξη λαμπρών έγχειριδίων και θεωρείται αναντικατάστατο στοιχείο
της παιδείας των μαθητών, το οποίο έπιστεγάζει την ολομόρφωσή τους
συντελώντας στην καλύτερη δυνατή αξιοποίηση της στο μέλλον. 'Όσον ά-
φορά την ελληνική πραγματικότητα, οι τροποποιήσεις που η Πολιτεία έχει

ἐπιφέρει στή νομοθεσία σχετικά μέ τόν ἔλεγχο τῆς προόδου τῶν μαθητῶν
ἔχουν καταργήσει οὐσιαστικά τή διακρίση τῶν μαθημάτων σέ πρωτεύοντα
καί δευτερεύοντα. Ὡστόσο ἡ συζήτηση ποῦ προκαλεῖται ἀπό τήν πρωτο-
βουλία τῶν κ.κ. καθηγητῶν ~~ἐπικρατῶν~~ κατά τή γνώμη μου ἐποικοδομητική.

Τί ἐπιδιώκουμε, σέ γενικές γραμμές, διδάσκοντας Φιλοσοφία στο
Λύκειο; Ἐπιδιώκουμε νά οδηγήσουμε τοὺς μαθητές:

- Στήν κατοχή καί τήν ὀρθή χρήση τῶν φιλοσοφικῶν ὄρων καί ἐν-
νοιῶν.

- Στή μελέτη καί κατανόηση τῶν φιλοσοφικῶν θεωριῶν καί συστη-
μάτων.

- Στήν ἰδιότυπη ἐκείνη πνευματική στάση, χάρις στήν ὁποία τό
ἐκάστοτε ζήτημα ἐντάσσεται στο εὐρύτερο πλαίσιο ποῦ τό διακαθορίζει
καί ἐξετάζεται σέ συσχετισμό μέ αὐτό.

- Στόν προβληματισμό πάνω σέ θέματα αὐτονόητα, ὥστε αὐτά νά
ἐκφραστούν ἀπό τήν ἀρχή, μέ κριτική ~~ἀπό~~ διάνοια καί ὀρθότερη μέ-
θοδο. Ἔτσι σιγά σιγά οἱ μαθητές:

- θά ξεκαθαρίσουν τίς ἰδέες τους καί θά διαμορφώσουν σταθερές
ἀρχές δράσης καί συμπεριφορᾶς,

- θά δημιουργήσουν μιὰ γενική εἰκόνα γιά τόν κόσμο καί τή ζωή
ποῦ νά τοὺς ἐκανοποιεῖ θεωρητικά,

- θά οδηγηθοῦν σέ ἕναν ὑψηλό βαθμό αὐτογνωσίας, χάρις στήν ὁποία
θά ἀποκτήσουν ἐπίγνωση καταστάσεων, θά γίνουν πρόσωπα αὐτοκαθοριζόμε-
να καί θά ἀποτελέσουν δημιουργικά στοιχεῖα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου,
στο ὁποῖο ἀργότερα θά ἐνταχθοῦν. - Ἰδιαίτερα σέ μιὰ ἐποχή ἀβεβαιότη-
τας καί καθολικῆς συγχύσεως ὅπως ἡ σημερινή, οἱ νέοι ἔχουν περισσό-
τερο ἀπό κάθε ἄλλη φορά ἀνάγκη τῇ φιλοσοφίᾳ, ὥστε, ἀνεπηρέαστοι ἀπό
κάθε λογῆς σειρηνωδίες, νά ἀναζητήσουν συνειδητά καί ὑπεύθυνα τό ἐ-
πεξεργασμένο τους στίγμα, περιφρουρώντας ταυτόχρονα τήν πνευματική ^{ἐλευ-}
θερία καί τήν προσωπική τους ἀξιοπρέπεια.

Γιά ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους θεωρῶ ~~ἡ~~ κατ' ἀρχήν ^μ πολὺ εὐστόχη τήν
πρωτοβουλία τῶν καθηγητῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καί εἰσηγοῦμαι στο
Τμήμα νά τηρήσει ~~ἡ~~ κατ' ἀρχήν ^μ θετική στάση στο θέμα τῆς προτάσεως του

δχι βέβαια χαρακτηρίζοντας τή φιλοσοφία πρωτεῖον μάθημα - ἀφοῦ, ὅπως εἶπα, τέτοιο θέμα δέν ὑφίσταται πλέον - ἀλλά κόνοντας τό πᾶν, ὥστε ἡ φιλοσοφία νά τονωθεῖ στή Μ.Ε. καί νά ἀποκτήσει θέση ἀνάλογη πρός ἐκεῖνη πού κατέχει στή Λυκεία τῶν ἐκπαιδευτικῶν προηγμένων χωρῶν.

Τονίζω τή φράση "κατ' ἀρχήν", γιατί φοβοῦμαι ὅτι αὐτή τή στιγμή οἱ προϋποθέσεις γιά τήν τόνωση τῶν φιλοσοφικῶν σπουδῶν στή Μ.Ε. δέν ὑπάρχουν. Τό ἴσχυον διδακτικό ἐγχειρίδιο ἔχει ἀπό καιρό κριθεῖ ἀκατάλληλο, ὁ διαγωνισμός γιά τήν ἀντικατάστασή του ἀποδείχτηκε ἄκαρπος καί κανείς δέν ξέρει αὐτή τή στιγμή τί θά ἀποδώσει ἡ ὁμάδα ἐργασίας στήν ὁποία ἀνατέθηκε ἡ ἐκπόνηση ἑνός καινούριου βιβλίου. Ἀπό τό ἄλλο μέρος, δέν πρέπει νά λησμονεῖται ὅτι, ἄν οἱ ἀπόφοιτοι τῶν λυκείων, μπαίνοντας στίς φιλοσοφικές σχολές, εἶναι ἀκατάρτιστοι φιλοσοφικά, αὐτό ὀφείλεται στήν πλημμελή φιλοσοφική παιδεία τῶν καθηγητῶν τους, οἱ ὅποιοι, μέ τή σειρά τους, δέν εἶχαν καταρτισθεῖ ὅπως ἔπρεπε στίς φιλοσοφικές Σχολές, μέ ἀποτέλεσμα νά ὑφίστανται τίς συνέπειες οἱ μαθητές τους. Εἶναι χαρακτηριστικό τό ὅτι ἡ διδασκαλία ἀπλῶν μεταφρασμάτων κειμένων τοῦ Ἀριστοτέλη στή Γ' Γυμνασίου συναντᾷ σοβαρές δυσχερείες - μέ ἀποτέλεσμα νά παρέμβει ρυθμιστικά τό ΚΕΜΕ καί οὐσιαστικά νά μετατρέψει αὐτή τή διδασκαλία σέ δυνητική - ὅχι μόνο ἐπειδή ἡ βλῆ εἶναι πολλή ἀλλά καί ἐπειδή, προφανῶς, οἱ καθηγητές μας δέν εἶχαν ὅσο εὐστοχη λοιπόν καί ἐπαινετή πρωτοβουλία τῶν τριῶν καθηγητῶν τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς θά μπορέσει νά ὀδηγήσει σέ βελτίωση τῆς καταστάσεως ἄν ἐπιβεβαιωθοῦν οἱ ἀκόλουθες προϋποθέσεις:

1.- Φιλοσοφικό ἐγχειρίδιο ὑψηλῆς ποιότητος καί ἱκανός ἀριθμός ἄλλων ἐλευθέρων ἀλλά ἐγκυρῶν βοηθημάτων γιά τόν καθηγητή, πού θά δημιουργήσουν τό πνευματικό κλίμα γιά μία οὐσιαστικότερη γνωριμία μαθητῶν καί διδασκάλων μέ τή φιλοσοφία.

2.- Παροχή οὐσιαστικῆς φιλοσοφικῆς παιδείας ἀπό τίς φιλοσοφικές Σχολές τῶν Πανεπιστημίων μας. Χωρίς νά παραγνωρίζω ὅτι ἡ ἐρευνα καί ἡ μελέτη εἰδικῶν θεμάτων προσιδίδουν στή πανεπιστημιακή φροντίδα στήρια καί σπουδαστήρια, κρίνω σκόπιμο νά ὑπενθυμίσω ὅτι οἱ αὐριάνοι

ἀπόφοιτοι τῶν φιλοσοφικῶν Σχολῶν πού θά στραφoύν, στή συντριπτική πλειοψηφία τους, στήν Ἑκπαίδευση χρειάζονται ~~πολλή~~ μύηση - μέ τά κατάλληλα συγγράμματα - στά μεγάλα καί βασικά θέματα τῆς φιλοσοφίας, ὥστε νά μπορέσουν ἀργότερα: α) νά συμπληρώσουν τή φιλοσοφική τους κατάρτιση ἀξιοποιώντας καί ἐμπλουτίζοντας ὅσα διδάχτηκαν· καί β) νά μεταλαμπαδεύσουν μέ ἐπιτυχία στούς μαθητές τῶν ~~ἡμετέρων~~ ^{ἡμετέρων} γυμνασίων τή φιλοσοφική ἐκείνη ὑποδομή, πάνω στήν ὁποία οἱ πανεπιστημιακοί καθηγητές θά θεμελιώσουν ~~ἐπὶ τῇ~~ τήν ἀκαδημαϊκοῦ ἐπιπέδου προσφορά τους.

Ὡς τήν ἡμέρα πού θά ἐξασφαλιστοῦν οἱ προϋποθέσεις αὐτές τῆς ΚΕΜΕ καί ἡ Διοίκηση ἔχουν χρέος νά φροντίζουν "ἐκ τῶν ἐνόντων" γιά τήν ἀπό κάθε ἀποψη ἐνίσχυση τοῦ μαθήματος τῆς φιλοσοφίας στά λυκεία τῆς χώρας. Βέβαια ὁ χρόνος τῶν δύο ἐβδομαδιαίων ὥρῶν εἶναι ἐλάχιστος σέ σύγκριση μέ τοὺς ὑψηλοὺς στόχους τοῦ μαθήματος πού ἐξεθέσα προηγουμένως. Αὐτό ὅμως εἶναι ἕνας πρόσθετος λόγος γιά νά μὴν ἀφήσουμε τά πράγματα στήν τύχη τους. Πιστεύω ὅτι στό προσεχές μέλλον ἡ διδακτική τοῦ μαθήματος τῆς φιλοσοφίας στή Γ' λυκείου πρέπει νά ἀποτελέσει ἀντικείμενο εἰδικῶν ἐπιμορφωτικῶν σεμιναρίων γιά τοὺς καθηγητές. Ἐπίσης στή διδακτέα ὕλη τῶν φιλολόγων καθηγητῶν πού φοιτοῦν στῆς ΣΕΛΜΕ, ἡ διδακτική τοῦ μαθήματος τῆς φιλοσοφίας πρέπει νά ἀποτελέσει ἐπιμέρους μάθημα, πράγμα πού ἔχω ἤδη μέ ἀναφορά μου εἰσηγηθεῖ στοὺς ἀρμόδιους.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατὰ τήν ὁποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τή γνώμη τους. Εἰδικότερα εἶπαν: Ὁ κ. Παπαδόπουλος:

Ἡ μετατροπή τῶν φιλοσοφικῶν σέ πρωτεύον μάθημα σύμφωνα μέ τὸ ὑπόμνημα τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς δέ μέ βρῶσκει σύμφωνο, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι βρῶσκω πολὺ λυπηρὸ τὸ φαινόμενο τῶν τόσων καί τόσο ἀφιλοσόφων ἀνθρώπων σήμερα. Καταρχὴν προσωπικά πιστεύω καί μέ βάση τὰ νεότερα παιδαγωγικά δεδομένα ὁ χαρακτηρισμὸς μαθημάτων ὡς πρωτευόντων εἶναι μᾶλλον ἄστοχος, ἂν ὅχι ἀνεπίτρεπτος. Ὑπάρχουν ἀπλῶς μαθήματα βασικά καί ὅχι πρωτεύοντα. Καί αὐτὸ ἰσχύει γιά τὴ γενική βασική καί δευτεροβάθμια ἐκπαίδευση. Ὅσο γιά τὸ Λύκειο συγκεκριμένα δὲν τίθεται κατὰ τή γνώμη μου, καί θέμα πρωτευόντων ἢ βασικῶν ἐστὶ μαθημάτων, ἂν

ο χαρακτηρισμός αυτός δε σχετίζεται με τὰ ἤδη διαφοροποιημένα καὶ ἐξειδικευμένα ἐνδιαφέροντα τοῦ μαθητῆ, σύμφωνα με τὴν σύγχρονη διανοητικὴ τῆς ψυχολογίας. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν μπορούμε πιά νὰ καθορίζουμε δογματικὰ καὶ ἐκ τῶν ἄνω σὲ ποιά μαθήματα οἱ μαθη-
τές θὰ ὑποχρεώνονται νὰ δίνουν ιδιαίτερη σημασία καὶ νὰ προσαρμό-
ζουν τὴ μελέτη καὶ προετοιμασία τους σὲ ἀντίστοιχες ιδιαίτερες ἀ-
παιτήσεις τοῦ Σχολείου ἀπὸ ἄποψη ἐξετάσεων κτλ. Μὲ τὴν εὐκαιρία
αὐτὴ ἐπισημαίνω τὴν ἀνάγκη σεβασμοῦ τῶν ἐνδιαφερόντων τῶν μαθητῶν,
ποὺ εἶναι σχεδὸν πάντοτε σὲ συνάρτηση μετὰ τὰ ἐπαγγελματικὰ σχέδια
τους καὶ στὴ Γενικὴ Ἑκπαίδευση, ἂν θέλουμε νὰ συγχρονίσουμε τὰ
προγράμμά μας καὶ τὴν ἀνάγκη περιορισμοῦ τῶν ὥρῶν διδασκαλίας
στὸ ἐλάχιστο τῶν μαθημάτων ποὺ θεωροῦνται ὡς ἀπαραίτητα νὰ διδαχθοῦν
ὡς ὑποχρεωτικὰ ἀντικείμενα γενικῆς μαθήσεως. Τὸ τελευταῖο νομίζω
ὅτι σχετικὰ μετὰ τὴ φιλοσοφία ἐκπληρώνεται ἤδη, τυπικὰ τουλάχιστο, με-
τὰ τὸ ἀναλυτικὸ καὶ ὠρολόγιο πρόγραμμα ποὺ ὑπάρχει στὴ Γ' Λυκείου.

Ὁ κ. Βώρος: 1) Νομίζω ὅτι τὸ αἷτημα εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸ νομικὸ
καθεστῶς ποὺ ἰσχύει σήμερα, ἀφοῦ ἔχει ἐκλείψει ὁ χαρακτηρισμός τῶν
μαθημάτων σὲ πρωτεύοντα ἢ ἄλλα.

2) Ἴσως σὲ πιθανὴ διεύρυνση τοῦ θερμοῦ τῶν μαθημάτων ἐπιλογῆς
μπορεῖ νὰ βρεθῇ θέση καὶ ἓνας κλάδος φιλοσοφίας (κυρίως πρακτικῆς φι-
λοσοφίας - πολιτικῆς φιλοσοφίας) πέρα ἀπὸ τὴ διδασκαλία στοιχείων φι-
λοσοφίας σὲ ὅλους τοὺς μαθητές.

Τελικὰ τὸ Τμήμα Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ, ἀφοῦ ἄκουσε τὴν εἰσήγηση καὶ τὴν
γνώμης ποὺ διατυπώθηκαν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς συζητήσεως,

ἀποφάνεται ὁμόφωνα:

ὅτι: α) μετὰ τὴν πρόσφατες τροποποιήσεις ἀπὸ τὴν πολιτεία τῶν διατάξεων
ποὺ ἀναφέρονται στὴν προαγωγικὴς κτλ. ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν ἡ διάκρι-
ση τῶν μαθημάτων σὲ πρωτεύοντα καὶ δευτερεύοντα ἔπαψε νὰ ὑπάρχει καὶ,
ἐπομένως, δὲν μπορεῖ πλέον νὰ τεθεῖ θέμα μετατροπῆς τῆς φιλοσοφίας
σὲ πρωτεύον μάθημα· β) ἡ πρωτοβουλία τῶν τριῶν καθηγητῶν φιλοσοφίας
τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κρίνεται γενικὰ ὡς
εὐστοχη, γιατί μπορεῖ νὰ ὁδηγήσει σὲ τόνωση τῶν φιλοσοφικῶν σπουδῶν

στή Μ.Ε.· καί γ) μολονότι αύτή τή στιγμή οί προϋποθέσεις για τήν τόνωση τών φιλοσοφικών σπουδών στή Μ.Ε. δέν ύφίστανται, τό ΚΕΜΕ θα έργαστεϊ "έκ τών ένόντων" μέ όλες του τίς δυνάμεις προς αύτή τήν κατεύθυνση, περιμένει όμως ταυτόχρονα από τούς καθηγητές φιλοσοφίας τών Φιλοσοφικών Σχολών τών Πανεπιστημίων τής χώρας νά συμβάλουν θετικά σέ αύτή τήν προσπάθεια, παρέχοντας ούσιαστική φιλοσοφική παιδεία στους φοιτητές τους καί μελλοντικούς διδασκάλους τών μαθητών που θα φοιτήσουν στα λύκεια τής χώρας.

[Handwritten signature]

ΘΕΜΑ 4ο - Γνωμοδότηση για τὸ σεμινάριο μὲ θέμα "Ἑλλάς τὸ λίκνο τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων".

Ὁ εἰσηγητὴς τοῦ θέματος κ. Ἰ. Σκορδύλης εἶπε τὰ ἑξῆς:
Μὲ τὸ ἔγγραφο τῆς ἀριθμ. ΣΤ7808/20-8-80 ἡ Δ/ση Ἐποπτικῶν Μέσων Διδασκαλίας τοῦ ΥΠΕΠΘ μᾶς διαβιβάζει 5 ἀντίγραφα τοῦ σεμιναρίου "Ἑλλάς τὸ λίκνο τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων" καὶ μᾶς παρακαλεῖ νὰ γνωμοδοτήσουμε γιὰ τὴν ἐπιστημονικὴ ἐγκυρότητά του προκειμένου νὰ γυριστεῖ σὲ ἐκπαιδευτικὴ ταινία.

Σύμφωνα μὲ τὴν προσωπικὴ μου ἀποψη τὸ κείμενο τοῦ Σεναρίου δὲν εἶναι ἐπιτυχημένο καὶ παρουσιάζει πολλές ἐλλείψεις, παραλείψεις, λάθη καὶ ἀνακρίβειες. Ἐάν ἡ γνώμη μου αὕτη θὰ παρέμενε ἡ ἴδια, ἀναλλοίωτη καὶ μετὰ τὴν ὁλοκλήρωση τοῦ θέματος καὶ τὸ γύρισμα τῆς ταινίας, θὰ πρότεινα ἀπεριφράστως τὴν ἀπόρριψή του καὶ τὴ συγγραφὴ νέου κειμένου ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχει πιθανότητα μὲ τίς διορθώσεις τοῦ κειμένου καὶ τὸ γύρισμα τῆς ταινίας τὸ ὅλο θέμα νὰ παρουσιάσει μιὰ νέα καλὴ ὅψη, προτείνω τὰ ἑξῆς:

α) Τὸ κείμενο τοῦ Σεναρίου νὰ διορθωθεῖ καὶ ἀπὸ φιλόλογο, ὥστε νὰ ἀποκτήσει ἐνιαῖα μορφή καὶ νὰ διορθωθοῦν τὰ ὀρθογραφικά, τὰ σύντακτικά καὶ τὰ ἐννοιολογικὰ σφάλματα ποὺ παρουσιάζει.

β) Νὰ γίνουν στὸ κείμενο οἱ διορθώσεις τῶν γυμναστικο-ἱστορικῶν θεμάτων καὶ τῶν γυμναστικο-ἀθλητικῶν ὅρων ποὺ σημείωσα, ὡς καὶ οἱ λοιπὲς διορθώσεις σὲ ὅλη τὴν ἔκταση τοῦ κειμένου, ὥστε νὰ ἀποφευχθοῦν σφάλματα, ἀνακρίβειες, ἀσάφειες καὶ ἀντιθέσεις.

γ) Νὰ ἀλλαχθεῖ ὁλόκληρο τὸ κείμενο μεταξὺ τῶν σελίδων 36-60 μὲ αὐτὸ ποὺ ἔγραφα γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό. Τὸ νέο κείμενο εἶναι ἀντικειμενικότερο καὶ κατανοητότερο.

δ) Νὰ σταλεῖ στὴν ἀρμόδια Δ/ση ἓνα ἀπὸ τὰ ἀντίτυπα μὲ ὅλες τίς διορθώσεις ἐπὶ τὸ κείμενο καὶ νὰ παρακληθεῖ ὁ ἀρμόδιος ὑπάλληλος νὰ συνεργαστεῖ μαζί μας στὴν τελικὴ διαμόρφωσή του. καὶ

στ) Νά γίνει πολύ προσεκτική ή επίλογή τοῦ ὕλικου ποῦ θά χρησιμοποιηθεῖ γιά τό γύρισμα ἢ τό μοντάρισμα τῆς ταινίας. Τό ὕλικό αὐτό πρέπει νά ἀναζητηθεῖ ἀπό τό 'Αρχαιολογικό Μουσείο, τήν 'Εθνική Βιβλιοθήκη, τήν Ε.Α. Σωμ. 'Αγωγῆς τήν 'Επιτροπή 'Ολυμπιακῶν 'Αγώνων καί ἀπό ἄλλους Κρατικούς φορεῖς.

Μετά τήν εἰσήγηση τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τίς ἀπόψεις τους. Εἰδικότερα εἶπαν:

'Ο κ. Φ. Βώρος: 'Η εἰσήγησις - καταφατική ὡς πρός τό σκοπό - ἐπισημαίνει τόσες ἀτέλειες ἢ ἀνακρίβειες στοῦ σενάριο, ὥστε νά εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἐπιστροφή τοῦ κειμένου στοῦ δημιουργοῦ του γιά νά τό ἀναπλάσει σύμφωνα μέ τίς ἐπισημάνσεις τοῦ κ. εἰσηγητῆ. Κατά συνέπεια νομίζω δέν εἶναι σωστό νά προκρίνουμε τό σενάριο στήν παρούσα μορφή του.

'Ο κ. Γ. Γρατσέας: Οἱ παρατηρήσεις τοῦ κ. εἰσηγητῆ ποῦ ἀφοροῦν στίς διορθώσεις τοῦ κειμένου καθὼς καί ἡ προσωπική μου γνώμη ἀπό τήν ἀνάγνωσή του, μέ πείθουν νά μήν ἐκφραστῶ καταφατικά. Τό κείμενο ὡς ἔχει δέν εἶναι δυνατό νά ἔχει τή δυνατότητα νά ὑπηρετήσῃ τόν ὠραῖο στόχο τῆς προβολῆς τῆς 'Ολυμπιακῆς ἰδέας.

Τελικά τό Τμήμα, ἀφοῦ ἄκουσε τήν εἰσήγησι καί τίς γνώμες τῶν μελῶν του, ποῦ διατυπώθηκαν κατὰ τή συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Δέν κρίνει κατάλληλο τό σενάριο "Ἑλλάς τό λίκνο τῶν 'Ολυμπιακῶν 'Αγώνων", γιά νά γυριστεῖ σέ ταινία γιά τά προγράμματα τῆς 'Εκπαίδευσης καί 'Αγώνων, γιατί παρουσιάζει πολλές ἀδυναμίες στή σύνταξή δευτικής Τηλεοράσεως, γιατί παρουσιάζει πολλές ἀδυναμίες στή σύνταξή του, στήν παρουσίαση τῶν γεγονότων καί στή γενικότερη δομή του καί δέν εἶναι δυνατό νά διορθωθεῖ.

'Επειδὴ ὅμως τό Τμήμα θεωρεῖ ἀπαραίτητο πῶς μιά παρόμοια ταινία μέ τήν εὐρύτερη ἀπήχυσή της πρέπει νά εἶναι σχεδόν τέλεια, εἰσηγεῖται νά ξαναγραφτεῖ τό σενάριο ἀπό εἰδικούς ἐπιστήμονες μέ περυσότερη προσηκὴ καί φροντίδα.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Ή Γραμματέας

Παπαδημητρίου

Παρ. Παπαδημητρίου

ΠΡΑΞΗ 50/1980

Σήμερα 13 Σεπτεμβρίου 1980, ημέρα Σάββατο καί ώρα 10 πρωΐνῃ, τὸ Τμήμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς Ὀλομέλειας (Μεσογείων 396-Ἀγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τὸν κ. Γ. Παντελεΐδη, Ἀ' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στῇ συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἀθαν. Κομίνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ἰ. Ἀρβανίτης, Δ. Σακκάς, Ἡλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσίας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ἰ. Σκορδίλης, Εἰδικὸς Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπατζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Α. Ἀδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος. Χρὴν γραμματεῖα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, ποὺ ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στοῦ ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στῇ συνεδρίαση οἱ κ.κ. Φ. Βῶρος, Νικ. Βαρουχάκης, Σύμβουλοι Β', καί Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητής, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακὴ ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Ἀξιολόγησι γεωγραφικοῦ χάρτη Ἑλλάδος. Εἰσηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος.
- ΘΕΜΑ 2ο - Ἐπέκτασι διδασκαλίας τοῦ μαθήματος Οἰκιακῆς Οἰκονομίας καί στοὺς ἄρρενες μαθητές. Εἰσηγητής κ. Ἰ. Ἀρβανίτης.
- ΘΕΜΑ 3ο - Χορήγησι ἀντιγράφου πράξεως 34/1980 Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ στοὺν κ. Ἰ. Ἀργύρη. Εἰσηγητής κ. Ἰ. Σκορδίλης.
- ΘΕΜΑ 4ο - Χορήγησι ἀντιγράφου πράξεως 45/1980 Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ στήν κ. Σ. Λατῖνᾶ. Εἰσηγητής κ. Κων. Φούσκας.
- ΘΕΜΑ 5ο - Ἐπιλογὴ βιβλίων γιὰ τὴ δωρεάν διάθεσίν τους στοὺς σπουδαστές τοῦ ΕΑΣΑ. Εἰσηγητής κ. Ἰ. Σκορδίλης.
- ΘΕΜΑ 6ο - Ἀνακοινώσεις

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπώστει καὶ ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξι, τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν ἐξέτασι τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - 'Αξιολόγηση γεωφυσικού χάρτη 'Ελλάδος.

'Ο εισηγητής του θέματος κ. Στέφ. Παπασημακόπουλος είπε τὰ ἑξῆς:
"Υστερα ἀπὸ μελέτη τοῦ "Γεωφυσικοῦ Χάρτη τῆς 'Ελλάδος" ὁ ὁποῖος ὑπάρχει καὶ χρησιμοποιεῖται στὰ σχολεῖα ἔχω νὰ εἰσηγηθῶ τὰ ἀκόλουθα:

'Ο χάρτης ἱκανοποιεῖ τὶς ἀνάγκες τῶν σχολείων. Θὰ πρέπει ὅμως νὰ ἐνημερωθεῖ γιὰ τὶς μερικές μεταβολές πού ἔγιναν τὰ τελευταῖα χρόνια ἐξαιτίας τεχνικῶν ἔργων δὲν περιλαμβάνονται σ' αὐτόν. Πιὸ συγκεκριμένα:

α) Δὲ σημειώνεται ἡ λίμνη πού δημιουργεῖ τὸ φράγμα τοῦ Μόρνου.
β) Δὲ σημειώνεται ἡ λίμνη πού δημιουργεῖται ἀπὸ τὸ χωμάτινο φράγμα τοῦ Πηνελόου 'Ηλείας.

γ) Δὲν ὑπάρχει στὸ χάρτη ἡ νέα ὁδὸς 'Ιτέας-Ναυπλίου.

δ) Στὸ νομὸ "Εβρου ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ δὲν περνᾷ ἀπὸ τὸ Τουρκικὸ ἔδαφος γιὰ νὰ συνεχίσει πάλι στὸ 'Ελληνικόν.

ε) Δὲ σημειώνεται ἡ ἐθνικὴ ὁδὸς πού συνδέει ὅλη τὴ Β. Κρήτη κλπ.

στ) Τέλος εἶναι ἀπαραίτητη ἡ μεταγλωττίσιμος τοῦ χάρτη καὶ ἡ ἐπιλογή καλλίτερου χρώματος γιὰ τὴ σημείωση τῶν ὁρίων τῶν νομῶν.

'Επειδὴ ἡ Γεωγραφικὴ 'Υπηρεσία Στρατοῦ εἶναι ἐνημερωμένη γιὰ τὶς μεταβολές αὐτές, ἀλλὰ καὶ γιὰ ἄλλες πού ἔγιναν πρόσφατα, νομίζω ὅτι ἡ 'Υπηρεσία τοῦ ΥΠΕΠΘ θὰ πρέπει νὰ συνεργαστεῖ μὲ τὴν Γ.Υ.Σ. γιὰ τὴν βελτιωμένη ἐπανεκτύπωση τοῦ χάρτη.

'Ακολούθησε συζήτηση μεταξὺ τῶν μελῶν καὶ τέλος τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: α) τὸ ἄρθρο 2 τοῦ Ν.186/1975, β) τὸ ἔγγραφο ΣΤ.7491/5-8-1980 τῆς Διευθύνσεως 'Εποπτικῶν Μέσων Διδασκαλίας τοῦ ΥΠΕΠΘ, γ) τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Στ. Παπασημακόπουλου καὶ δ) τὴ διεξοδικὴ συζήτηση πού ἀκολούθησε,

ἀποφασίζεται ὁμοφωναῖα:

'Αποδέχεται τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Στ. Παπασημακόπουλου ὅπως ἔχει.

ΘΕΜΑ 2ο - 'Επέκταση διδασκαλίας του μαθήματος Οικιακής Οικονομίας
καί στους ἄρρενες μαθητές.

'Ο εισηγητής του θέματος κ. 'Ιω. 'Αρβανίτης ἔθεσε υπόψη του Τμή-
ματος τὴν εἰσήγησή του, πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

Μέ τὸ ἀρ. Γ/5760 /26-9-79 ἔγγραφο τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας (Γεν.
Δ/ση Γ.Ε., Δ/ση Προγρ. Μ.Ε., Τμ. Α') διαβιβάστηκε στοῦ ΚΕΜΕ ὑπόμνη-
μα τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Καθηγητριῶν Οἰκιακῆς Οἰκονομίας γιὰ τὴν
ἐπέκταση τοῦ μαθήματος τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας καί στους ἄρρενες μα-
θητές τῶν Μῦκτῶν Γυμνασίων.

Σχετικά μέ τὸ θέμα ἔχουμε ἐπανειλημμένα ἀσχοληθεῖ στοῦ Τμήμα χῶ-
ρίς νά πάρουμε καί τελική ἀπόφαση. Μέ ἐντολή ἐπίσης τοῦ ἀρμόδιου
'Υφυπουργοῦ Παιδείας ὁμᾶδα ὑπὸ τὸν κ. Γ. Βάζο, Σύμβουλο Α', στὴν ὁποία
συμμετεῖχα ὡς μέλος, ἐξεπόνησε Α.Π. τοῦ μαθήματος, γιὰ 6 ὥρες συνο-
λικὰ διδασκαλία στοῦ Γυμνάσιου, προτείνοντας καί τὴ μετονομασία τοῦ
μαθήματος σέ "Οἰκολογία τοῦ ἀνθρώπου".

'Απὸ τὸ ἀρξάμενο βέβαια σχολικὸ ἔτος δέν εἶναι δυνατόν νά ἐφαρ-
μοσθεῖ νεότερο ἢ ἀναπροσαρμοσμένο Α.Π., γιατί οὔτε Α.Π. ἔχει δημοσι-
ευθεῖ καί φυσικά οὔτε καί διδακτικὸ βιβλίο ὑπάρχει. Εἰσηγοῦμαι ὡστό-
σο, τὴν ἐπέκταση τοῦ μαθήματος καί στους ἄρρενες τῶν Μῦκτῶν Γυμνασί-
ων, γιὰ τοὺς λόγους πού ἀναφέρονται στοῦ ὑπόμνημα. Θὰ γίνεταί συνδιδα-
σκαλία ἀρρένων καί θηλέων, μέ κάποια ἐπιλογή ἀπὸ τὴν ὕλη τοῦ Α.Π. τῶν
Γυμνασίων θηλέων, ἔτσι πού νά ἀνταποκρίνεται καί στὰ ἐνδιαφέροντα καί
τῶν ἀρρένων μαθητῶν.

'Επακολούθησε συζήτηση κατὰ τὴν ὁποία ἐπεκράτησε γενικὰ ἡ γνώμη
ὅτι οἱ πέντε (5) ὥρες συνολικά διδασκαλίας στοῦ Γυμνάσιου τῆς Οἰκιακῆς
Οἰκονομίας εἶναι πολλές, δεδομένου ὅτι:

- α) ὑπάρχει μεγάλη στενότητα χρόνου στοῦ ὥρ. πρόγραμμα, καί
- β) ἀρκετὴ ὕλη πού περιλαμβάνεται στοῦ Α.Π. τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονο-
μίας ἀποτελεῖ καί ὕλη ἄλλων μαθημάτων καί κυρίως τῆς ὑγιεινῆς.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε υπόψη τὸ ἀρ. Γ/5760/26-9-79 ἔγγραφο τοῦ
'Υπουργείου Παιδείας, τὸ ἀρ. 3/12-9-79 ἔγγραφο ὑπόμνημα τοῦ Πανελλή-
νιου Συνδέσμου Καθηγητριῶν Οἰκιακῆς Οἰκονομίας, ἀποφασίζει:

νιου Σύνδεσμου καθηγητριών Οίκιακής Οικονομίας, τήν εισήγηση καί
τή σχετική *συμμετοχή*,

α π ο φ α ί ν ε τ α ι

α) Κατά πλειοψηφία:

Έως ότου έκπονηθεῖ καί δημοσιευθεῖ νέο Α.Π. Οίκιακής Οικονομίας
καί γραφεῖ καί τό σχετικό διδακτικό βιβλίο, δέν εἶναι δυνατόν νά
ἐπεκταθεῖ ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος καί στούς ἄρρενες μαθητές τῶν
Μικτῶν Γυμνασίων. Μειοψήφησε ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ἰ. Ἀρβανίτης,
ὁ ὅποιος πρότεινε τήν ἐπέκταση τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος καί στούς
ἄρρενες μαθητές ἀπό τό ἀρξάμενο σχολικό ἔτος.

β) Ὁμόφωνα:

Προτείνει τήν τροποποίηση τοῦ ὅρου. προγράμματος, πού ὁρίστηκε μέ
τὸ Π.Δ. 908/1978 ὡς πρὸς τό μάθημα τῆς Οίκιακής Οικονομίας, ὡς ἑξῆς:
ἀντὶ δύο (2) ὥρες στήν Α' τάξη, δύο (2) ὥρες στή Β' τάξη καί μία (1)
στή Γ' τάξη νά ὁριστοῦν δύο (2) ὥρες στήν Α' τάξη καί μία (1) ὥρα
στή Β' τάξη.

ΘΕΜΑ 3ο - Χορήγηση αντιγράφου πράξεως 34/1980 Τμήματος Μ.Ε. του ΚΕΜΕ στον κ. 'Ι. 'Αργύρη.

'Ο εισηγητής του θέματος κ. 'Ι. Σκορδύλης είπε τά εξής:

Μέ το ξγγραφο Φ.211.17/225/4696/23-8-1980 της Διευθύνσεως 'Ε-φαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ αίτηση του κ. 'Ιω. 'Αργύρη, μέ τήν οποία ζητεῖ ἀντίγραφο τῆς πράξεως 34/1980 τοῦ ΚΕΜΕ, τῆς σχετικῆς μέ τήν κρίση τοῦ βιβλίου του "Ἀνθρωπο-λογία - Ὑγιεινή".

Εἰσηγοῦμαι στό Τμήμα νά ἐγκρίνει τή χορήγηση τῆς πράξεως 34/1980 σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τό βιβλίο τῶν 'Ι. 'Αργύρη καί 'Α. Κάβουρα "Ἀν-θρωπολογία - Ὑγιεινή".

Τό Τμήμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀποφασίζει ὁμόφωνα :

Νά χορηγηθεῖ τό παραπάνω ἀντίγραφο τοῦ ἀποσπάσματος τῆς πράξε-ως (ἀριθμ. 34/1980) τοῦ Τμήματος στον 'Ιω. 'Αργύρη.

ΘΕΜΑ 4ο - Χορήγηση αντιγράφου πράξεως 45/1980 του Τμήματος Μ.Ε.
στην κ. Σ. Λαϊνά.

Ο εισηγητής του θέματος κ. Κων. Φούσκας είπε τα εξής:

Με το έγγραφο αριθμ. Φ.211.17/227/Γ/4730/1-9-80 του ΥΠΕΠΘ διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ αντίγραφο αίτησεως της κ. Σ. Λαϊνά, η οποία ζητεί αντίγραφο της πράξεως 45/19-7-80 του ΚΕΜΕ, της σχετικής με την κρίση του βιβλίου της Μουσικής για την Α' τάξη Λυκείου.

Εισηγούμαι στο Τμήμα να εγκρίνει τη χορήγηση της πράξεως 45/19-7-80 σε ότι αφορά το μάθημα της Μουσικής.

Το Τμήμα, ύστερα από συζήτηση,

αποφασίζει ομόφωνα :

Νά χορηγηθεί το παραπάνω αντίγραφο του αποσπάσματος της πράξεως (αριθμ. 45/1980) του Τμήματος στη Σ. Λαϊνά.

ΘΕΜΑ 5ο - 'Επιλογή βιβλίων για τή δωρεάν διάθεσή τους στους όπου-
δαστές της ΕΑΕΑ.

'Ο εισηγητής του θέματος κ. 'Ιω. Σκορδύλης είπε σχετικά με τό
θέμα αυτό τάδε:

Με τό Φ.2/2785/Γ/4531/5-8-80 έγγραφο της 'Υπηρεσίας 'Εκπαιδευ-
σεως του ΥΠΕΠΘ μās διαβιβάζονται οι σχετικές πράξεις των Συμβουλίων
Σπουδών της 'Εθνικής 'Ακαδημίας Σωματικής 'Αγωγής καί του παραρτήμα-
τος Θεσσαλονίκης, με τίς όποτες προτείνονται τά πρόσ διάθεση στους
σπουδαστές συγγράμματα, οι πίνακες των συγγραμμάτων με τό όνομα του
συγγραφέα, τον προτείνοντα καθηγητή καί τήν τιμή έκάστου καί τέλος
κατάσταση των βιβλίων καί από ένα αντίτυπο, καί μās παρακαλούν, σύμ-
φωνα με τό άρθρο 1 παραγρ. 2 καί τό άρθρο 2 παραγρ. 5 του Ν.186/75,
νά προβοϋμε στήν κρίση καί τήν επιλογή των βιβλίων, για νά χορηγη-
θοϋν δωρεάν από τό ΥΠΕΠΘ στους σπουδαστές των σχολών αυτών στο 'Ακα-
δημαϊκό έτος 1980-81.

Τό άναφερόμενο όμως διαβιβαστικό έγγραφο κύριε Πρόεδρε με τρείς
παραγράφους που άκολουθοϋν, τίς όποτες σās διαβάζω "Σās παρακαλοϋμε.
..... άριθμό βιβλίων", "Σημειώνουμε.... πολλών βιβλίων" καί "Ύστερα
άπό τά άνωτέρω.... καί πτυχιακές εξετάσεις" δημιουργεί κατά τήν προ-
σωπική μου άποψη σοβαρά έμπόδια στή ρύθμιση του όλου θέματος, κυρίως
όμως προκαλεί καί κρίνει τή σύνθεση του Τμήματος Μέσης του ΚΕΜΕ καί
τόν τρόπο της έκφράσεως των άπόψεων των μελών του.

Θέλω νά πιστεύω πως ή ύπηρεσία που συνέταξε τό έγγραφο δέν έχει
επίγνωση του όρου "ή κρίση νά είναι οϋσιαστική" γιατί δέ θα τον άνέ-
φερε για 55 όγκώδη κατά τό πλεϊστον συγγράμματα καί μάλιστα για μία
έργασία που πρέπει νά περατωθεί μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

'Επίσης σημειώνω πως ποτέ δέν αναφέρθηκε στο τμήμα, πως δέν θάρ-
χουν άρκετοί Σύμβουλοι για νά κρίνουν τά βιβλία. Είναι αλήθεια πως
κατά καιρούς έχει αναφερθεί, πως πολλές ειδικότητες στις όποτες άνα-
φέρονται διάφορα συγγράμματα, κυρίως οι Ιατρικές, δέν έχουν εκπρόσωπο
στο ΚΕΜΕ καί συνεπώς μία οϋσιαστική κρίση των βιβλίων θα έπρεπε νά

γίνει από ομάδα ειδικών εκτός ΚΕΜΕ, εργασία που απαιτεί χρόνο άρκε-
των μηνών και όχι ολίγων ημερών ή εβδομάδων.

"Όσον αφορά την τρίτη παράγραφο, δηλαδή τόν κατά τό δυνατό περιο-
ρισμό των συγγραμμάτων, σās υπενθυμίζω, πώς κάτι παρόμοιο αποτελεί
δρο και προϋπόθεση όλων των σχετικών αποφάσεων του Τμήματος που ε-
λαβε μέχρι σήμερα.

Γιά τους λόγους που προηγουμένως ανέφερα, και πρίν έλθω στην
κυρίως εισηγήσή μου, προτείνω νά αποσταλεί έγγραφο στην αρμόδια ύπη-
ρεσία μέ τό όποιο νά τής τονίζεται νά είναι προσεκτική στην άσκηση
των υπηρεσιακών της καθηκόντων, νά παραμένει αυστηρώς σέ αυτά και νά
μήν/προβαίνει σέ κρίσεις αποφάσεων του Τμήματος Μέσης του ΚΕΜΕ.

Κύριε Πρόεδρε,

"Όπως σās είχα αναφέρει σέ προγενέστερες σχετικές μου εισηγήσεις,
σύμφωνα μέ τό Ν.Δ/γμα 95/1969 χορηγούνται στους σπουδαστές των 'Ανωτ.
Σχολών δωρεάν τά συγγράμματα των καθηγητών και μέ τό Ν.Δ/γμα 160/1973
ή χορήγηση αυτή επεκτάθηκε και στους σπουδαστές των 'Ανωτέρων Σχολών,
συνεπώς και στους σπουδαστές τής Ε.Α. Σωμ. 'Αγωγής.

Σās υπενθυμίζω επίσης, πώς μέ τίς πράξεις του Τμήματος Μέσης
του ΚΕΜΕ 93/16-11-76, 138/12-12-1977, 16/16-8-1978 και 60/25-8-1979
έγκρίναμε τά συγγράμματα, για τή δωρεάν διάθεσή τους στους σπουδαστές
τής ΕΑΣΑ για τά έτη 1976-77, 1977-78, 1978-79 και 1979-80.

'Εάν τώρα ληφθεί υπόψη ότι α) τά περισσότερα από τά προτεινόμενα
βιβλία τά έχουμε εγκρίνει στά προηγούμενα έτη, β) μία έκτενέστερη,
ουσιαστική κρίση δέν είναι δυνατή, λόγω του μεγάλου αριθμού των βιβλίων,
του τεράστιου όγκου των και τής ποικιλίας των ειδικοτήτων που δια-
πραγματεύονται, γ) οι 'Ακαδημίες και τά Συμβούλια Σπουδών τους μέ ει-
δικές για τό σκοπό αυτό συνεδριάσεις και πράξεις τους έκριναν τά βι-
βλία και προτείνουν τή διάθεση των άριστων και κατάλληλων και δ)
είναι σκόπιμο και πρέπει νά χορηγηθούν δωρεάν στους σπουδαστές τά

ἀπὸ τὸ Νόμο προβλεπόμενα συγγράμματα, ὥστε μὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ νέου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1980-81 νὰ τὰ ἔχουν.

Μὲ γνώμονα τὰ ἀνωτέρω εἰσηγοῦμαι ὅπως τὸ Τμήμα λάβει τίς ἐξῆς ἀποφάσεις:

Νὰ ἐγκρίνῃ τὴν διάθεσιν στοὺς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ Ἀθηνῶν καὶ τοῦ παραρτήματος Θεσσαλονίκης τὰ προτεινόμενα ἀπὸ τὰ Συμβούλια Σπουδῶν τοὺς συγγράμματα μὲ τοὺς ἐξῆς περιορισμοὺς καὶ τίς ἀκόλουθες προϋποθέσεις.

1) Νὰ μὴ χορηγηθοῦν τὰ συγγράμματα ποὺ ἀναφέρονται στὴν κατάστασιν μὲ τοὺς ἀριθμοὺς 43, 53 καὶ 55, γιὰτὶ δὲν ὑποβλήθηκαν ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς στίς σχολές καὶ στὸ ΚΕΜΕ καὶ πιθανῶς νὰ μὴν ὑπάρχει ἐπιθυμία ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς ἢ νὰ μὴν ἔχουν ἀκόμη ἐκδοθεῖ.

2) Νὰ μὴ χορηγηθοῦν στοὺς σπουδαστές συγγράμματα ὅμοια μὲ αὐτὰ ποὺ ἔλαβαν στὸ προηγούμενον ἔτος, ἀσχέτως ἐὰν αὐτοῖς φοιτοῦν κανονικὰ ἢ εἶναι σιδηροὶ.

3) Νὰ μὴ χορηγηθοῦν στοὺς σπουδαστές περισσότερα τοῦ ἑνὸς συγγράμματα γιὰ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον διδασκαλίας καὶ μελέτης.

4) Νὰ μὴ χορηγηθοῦν συγγράμματα ποὺ δεῖ θὰ χρησιμοποιηθοῦν στὴ βασικὴ διδασκαλίαν ἑνὸς μαθήματος, στὴν εξέτασίν του, καὶ δὲν ἔχουν προταθεῖ ἀπὸ τὸν καθηγητὴ ποὺ θὰ διδάξῃ τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ στὴ συγκεκριμένη τάξη. καὶ

5) Ἐὰν παρὰ τοὺς ἀναφερόμενους περιορισμοὺς, ποὺ ἀσφαλῶς θὰ προκύψουν ἀπὸ τοὺς ὅρους αὐτοὺς, ὑπάρχει ἀνάγκη, κυρίως λόγῳ χρημάτων, νὰ περιοριστεῖ ἀκόμη περισσότερο ὁ ἀριθμὸς τῶν βιβλίων, τότε τὰ Συμβούλια Σπουδῶν θὰ πρέπει μὲ νέα πράξη τοὺς νὰ κατατάξουν τὰ βιβλία σὲ ἕναν ἀξιολογικὸ πῖνακα, σύμφωνα μετὰ τὴν βαρὺτητα καθε μαθήματος. Ἀπὸ τὸν πῖνακα αὐτὸ θὰ διανεμηθοῦν τὰ βιβλία μὲ προτεραιότητα καὶ μέχρι ἐξαντλήσεως τοῦ προβλεπόμενου ποσοῦ.

Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών, ύστερα από την όποια το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη: α) το Φ.2/2785/Γ/4531/5-8-1980 έγγραφο της Δ/νσεως Φυσικής Αγωγής του ΥΠΕΠΘ και τα συνημμένα σ' αυτό, β) την παράγρ. 2 του άρθρου 1 και την παράγρ. 5 του άρθρου 2 του Ν.186/1975, γ) την εισήγηση του κ. Ίω. Σκορδύλη και δ) τη συζήτηση που έγινε στο Τμήμα,

αποφαίνεται ομόφωνα:

Νά αναπέμφει το θέμα στην αρμόδια διευθунση του ΥΠΕΠΘ με την υποδείξει η ΕΑΣΑ Αθηνών και το Παράρτημά της στη Θεσσαλονίκη να επανέλθουν με νέα πρόταση. Η νέα κατάσταση των βιβλίων που θα αποσταλεί να συνοδεύεται: α) από υπεύθυνη δήλωση του καθηγητή που να λέει ότι το βιβλίο, που προτείνει να χρησιμοποιηθεί για τη διδασκαλία του μαθήματος, είναι σύμμετρο προς την ύλη και όχι πληροφοριακό και β) από μία πράξη του Συμβουλίου Σπουδών των Σχολών, στην όποια θα αναφέρεται ότι τα βιβλία που προτείνονται από τους καθηγητές της Σχολής είναι κατάλληλα και απαραίτητα για τη διδασκαλία των μαθημάτων.

ΘΕΜΑ 6ο - Ανακοινώσεις

1.- Ο κ. Ί. Σκορδύλης ανακοίνωσε ότι οι Γενικοί Έπιθεωρητές Φυσικής Αγωγής απουσίασαν από τη σύσκεψη του Έποπτικού προσωπικού, γιατί, όπως διαπιστώθηκε, είχαν κληθεί τις ημέρες αυτές σ' ένα σεμινάριο που οργάνωσε η Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού στην Καλογρέζα. Ο κ. Σκορδύλης ανέφερε πως θεωρεί τη σύμπτωση αυτή των εκδηλώσεων άστοχη και άτυχη, γιατί παρουσιάζεται κατά τη διάρκεια της καθιερωμένης πλέον συσκέψεως του έποπτικού προσωπικού και γιατί διασπᾶ την ενότητα του έποπτικού προσωπικού σε μία έποχή που η απόλυτη συνεργασία μεταξύ όλων των φορέων της εκπαιδευσεως αποτελεί προϋπόθεση για την επίλυση των προβλημάτων της.

Το Τμήμα ύστερα από την ανακοίνωση του κ. Σκορδύλη αποφάσισε: α) να αποσταλεί σχετικό έγγραφο στον κ. Υπουργό και β) να κληθούν οι Γενικοί Έπιθεωρητές Φυσικής Αγωγής στα Γραφεία του ΚΕΜΕ κατά το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου για να τους δοθούν οι απαραίτητες οδη-

γίες για τὰ αναλυτικά προγράμματα καί τίς μεθοδολογικές οδηγίες.

2.- 'Ο κ. Σκορδίλης ανακοίνωσε ακόμη στο Τμήμα τό περιεχόμενο τῆς ἐγκυκλίου Φ.25/2787/Γ/4673/14-8-1980 τοῦ ΥΠΕΠΘ πού ἀφορᾷ τίς ἀθλητικές δραστηριότητες τῶν Σχολείων Μ.Ε.

'Από τήν ανακοίνωση διαπιστώνεται πώς ὁ θεσμός τῶν ἀθλητικῶν ἐκδηλώσεων ἐπεκτείνεται γιά τό προσεχές σχολ. ἔτος 1980-81 καί στή Γ' τάξη Γυμνασίου στο Λεκανοπέδιο Ἀττικῆς καί στήν Περιφέρεια Θεσσαλονίκης χωρίς προηγουμένως τό Τμήμα Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ νά ἔχει κάποια γνώση.

'Επειδή τό θέμα αὐτό ἔχει ἄμεση σχέση μέ τόν προγραμματισμό τῆς λειτουργίας τῶν Σχολείων καί τή σωστή ἐφαρμογή τῶν αναλυτικῶν προγραμμάτων, τό Τμήμα ἀποφασίζει νά ἀποστείλει στόν κ. Ὑφυπουργό ἔγγραφο μέ τό ὁποῖο νά τονίζει γιὰτί ἔνα τόσο σοβαρό θέμα δέν ἀκολουθεῖ τή νομότυπη διαδικασία.

3.- 'Ο κ. Κων. Φούσκας ἀνακοίνωσε στο Τμήμα ἔγγραφο τοῦ τ. Γ. Ἐπιθεωρητῆ Μουσικῆς Μ.Ε. καί ἐπίτ. Προέδρου τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἀρχιμουσικῶν πρὸς τόν κ. Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ μέ δημοσιεύσεως τοῦ ἡμερήσιου τύπου μέ θέμα "Προβλήματα Κοινωνικῆς Μουσικῆς ἐξέλιξης.

'Αφοῦ ἐξαντλήθηκαν τὰ θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελεῖωσε ἡ συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας

Παπαδημητρίου

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 51/1980

Σήμερα 15 Σεπτεμβρίου 1980, ημέρα Δευτέρα κατ' ώρα 10 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδύσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών κατ' Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων της 'Ολομέλειας (Μεσογείων 396- 'Αγία Παρασκευή 'Αττικής) με πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α' 'Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οί κ.κ. 'Αθαν. Κομίνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Ι. Σκορδύλης, Είδικος Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Δ. 'Αδαμόπουλος κατ' Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε ή Φιλδλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, που ύπηρετεϊ με άπόσπαση στο ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οί κ.κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β', κατ' Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής, γιατί είχαν άλλη ύπηρεσι-ακή άπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Επανεκδόση διδακτικών βιβλίων Λατινικών Β' Κλασικού Λυκείου. Εισηγητής κ. 'Ι. 'Αρβανίτης.
- ΘΕΜΑ 2ο - Κρίση του βιβλίου του Δ. Μιχαλόπουλου, Λεξικό ρημάτων της αρχαίας ελληνικής. Εισηγητής κ. Δ. Τομπαΐδης.
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Εγκριση πράξεως 'Επιτροπής κρίσεως του διδακτικού βιβλίου "Βοτανική-Ζωολογία" Α' τάξεως Γυμνασίου. Εισηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος.

'Αφού διαπιστώθηκε ή παρουσία και έπικυρώθηκε ή προηγούμενη πράξη, το Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων τής ήμερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - 'Επανεκδοση διδακτικών βιβλίων Λατινικών Β' Κλασικού
Λυκείου.

Ο εισηγητής του θέματος κ. 'Ι. 'Αρβανίτης είπε σχετικά με το
θέμα αυτό τα εξής:

Βιβλία διδακτικά, έκδοσεως 1980, για τη διδασκαλία του μαθήμα-
τος των Λατινικών στη Β' τάξη Κλασικού Λυκείου δεν υπάρχουν, γι' αυ-
τό πρέπει να εκδοθούν έπειγόντως από τον ΟΕΔΒ.

Πρός τοῦτο:

α) Νά σταλεῖ πρὸς ἐπανεκδοση ὡς ἔχει τὸ παλιὸ διδακτικὸ βιβλίο
"ΚΟΡΝΗΛΙΟΥ ΝΕΠΩΤΑ ΒΙΟΙ-ΕΚΛΟΓΕΣ-Β' Λυκείου" τοῦ Ε. Σκάρση.

β) Νά μεταγλωττιστεῖ τὸ παλιὸ διδακτικὸ βιβλίο "ΚΑΙΣΑΡΑ ΔΕ
BELLO CIVILI" τοῦ Ε. Σκάρση καὶ νά προωθηθεῖ πρὸς ἔκδοση ὥστε νά
φτάσει ἔγκαιρα στὰ σχολεῖα, ἔστω καὶ κατὰ τὸ Μάρτιο. Βέβαια, ἀπὸ
τὸ παλιὸ διδακτικὸ βιβλίο θά χωριστεῖ καὶ θά ἐκδοθεῖ μόνο τὸ β' μέ-
ρος DE BELLO CIVILI (καὶ ὅχι τὸ α' μέρος DE BELLO GALLICO).

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τὴν εἰσήγηση καὶ συζήτηση τὸ θέμα,
ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

α) Νά σταλεῖ ἀμέσως πρὸς ἐπανεκδοση τὸ παλιὸ διδακτικὸ βιβλίο
"ΚΟΡΝΗΛΙΟΥ ΝΕΠΩΤΑ ΒΙΟΙ-ΕΚΛΟΓΕΣ-Β' Λυκείου" καὶ νά προωθηθεῖ τὸ σὺντο-
μότερο στὰ Κλασικὰ Λύκεια.

β) Νά δοθεῖ γιὰ μεταγλώττιση στὸν κ. Χαρ. Περδικάρη τὸ παλιὸ
διδακτικὸ βιβλίο "ΚΑΙΣΑΡΑ ΔΕ BELLO CIVILI" τοῦ Ε. Σκάρση (ὅχι τὸ α'
μέρος "DE BELLO GALLICO") καὶ στὴ συνέχεια νά προωθηθεῖ πρὸς ἔκδοση
καὶ ἀποστολὴ στὰ Κλασικὰ Λύκεια ὥστε νά χρησιμοποιηθεῖ γιὰ τὴ διδα-
σκalia ἀπὸ τὸ Μάρτιο 1981.

ΘΕΜΑ 3ο - Έγκριση πράξεως 'Επιτροπής κρίσεως τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου
ου "Βοτανική-Ζωολογία" Α' τάξεως Γυμνασίου.

Ὁ εἰσηγητὴς τοῦ θέματος κ. Στ. Παπασημακόπουλος εἶπε σχετικὰ
μέ τὸ θέμα αὐτό τὰ ἑξῆς:

"Ὑστερα ^{ἀπὸ} τοῦ ἔγγραφου Φ.211.17/145/Γ/2458 τοῦ ΥΠΕΠΘ ἔχω νὰ εἰσηγη-
θῶ τὰ ἀκόλουθα:

Με τὴν ἀριθμ. 1065 (τεῦχος δεύτερο) τῆς 4-12-78 ἐφημερίδας τῆς
Κυβερνήσεως, δημοσιεύτηκε προκήρυξη συγγραφῆς βιβλίων Βοτανικῆς -
Ζωολογίας γιὰ τὴν Α' τάξη τῶν Γυμνασίων.

Σύμφωνα μέ τοὺς ὅρους τῆς προκηρύξεως ἔγραψαν βιβλίο οἱ: 1)
Βότσης, Τσώνου-Πολάτου καί 2) Κ. Ζαφειράτος-Ί. Ἀργύρης-Ρ. Κυριακίδης.

Τὰ βιβλία κρίθηκαν ἀπὸ ἐπιτροπή, πού συγκροτήθηκε μέ τὴν ἀριθμ.
Φ.211.13/11/Γ/401/8-2-1980 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καί
Θρησκευμάτων, μέ Πρόεδρο τόν Μ. Λουκά, Ὑφηγητὴ τῆς Ἀν. Γεωπαιδικῆς
Ἐσχολῆς Ἀθηνῶν καί μέλη τοὺς κ.κ. Γ. Σαρλῆ, Ἐπιμελητὴ Ἀνωτ. Γεω-
πονικῆς Ἐσχολῆς Ἀθηνῶν, Β. Μπουραντᾶ, Καθηγητὴ Κλάδου Α4, Σ. Δημη-
τριάδου, Καθηγήτρια κλάδου Α4 καί Σ. Διαλησμά, Φιλολόγο Βοηθὸ Φιλο-
σοφικῆς Ἐσχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Μετά τὴ σχετική διαδικασία ἡ ἐπιτροπὴ ἀποφάνθηκε ὁμόφωνα ὅτι:
1) τὸ βιβλίο τῶν κ.κ. Κ. Ζαφειράτου-Ί. Ἀργύρη-Ρ. Κυριακίδη εἶναι
ἐπιστημονικά πολὺ καλὸ ἀλλὰ διδακτικά ἀνεπαρκές (Μέθοδος παρουσιά-
σεως τῆς ὕλης παραγωγική, φτωχὸ λεξιλόγιο κτλ.).

2) τὸ βιβλίο τῶν κ.κ. Π. Βότση-Μ. Τσώνου εἶναι ἐκανοποιητικῆς ἐπι-
στημονικῆς στάθμης καί διδακτικά ἐπαρκές καί κατάλληλο γιὰ τὸ ἐπίπε-
δο τῶν μαθητῶν τῆς Α' Γυμνασίου.

Ὅρισμένες παρατηρήσεις γιὰ διόρθωση ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴ ἔγιναν δε-
κτές ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς καί τὸ βιβλίο παραδόθηκε στὸ ΚΕΜΕ διορθωμένο.

"Ὑστερα ἀπὸ αὐτὰ ἡ Ἐπιτροπὴ κρίνει κατ'ἀλληλα τὰ δύο βιβλία καί
προτείνει 1) τὴν ἀπονομή τοῦ β' βραβείου στὸ βιβλίο τῶν Π. Βότση
Μ. Τσώνου-Πολάτου καί 2) τὴν ἀπονομή τοῦ α' βραβείου στὸ βιβλίο τῶν

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 52/1980

Σήμερα 22 Σεπτεμβρίου 1980, ημέρα Δευτέρα καί ώρα 9.30' πρωινή, τό Τμήμα Μέσης Έκπαιδευσεως τοῦ Κέντρου Έκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα τῆς Όλομέλειάς του (Μεσογείων 396, Άγία Παρασκευή Άττικῆς) μέ πρόεδρό τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α' Άντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Άθαν. Κομίνης, Γ' Άντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυροπούλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Ι. Σκορόδης, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαῆς, Κυρ. Κατσιλῆς, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Α. Άδαμόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου ποῦ ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ. Β. Θεοδωρακόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Άνάθεση γιά μεταγλώττιση τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "ΚΑΙΣΑΡΑ DE BELLO CIVILI" τοῦ Ε. Σκάσση. Εἰσηγητής κ. 'Ι. Άρβανίτης.
- ΘΕΜΑ 2ο - Κρίση τοῦ βιβλίου τοῦ 'Ι. Δημητριάδη "Τά ἅπαντα τοῦ κυνηγίου". Εἰσηγητής κ. 'Ι. Σκορόδης.
- ΘΕΜΑ 3ο - Έγκριση πράξεως Έπιτροπῆς κρίσεως διδακτικοῦ βιβλίου "'Ιστορία Νέων Χρόνων" Γ' Γυμνασίου. Εἰσηγητής κ. Φ. Βῶρος.
- ΘΕΜΑ 4ο - Άνακοινώσεις.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμήμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - 'Ανάθεση για μεταγλώττιση του διδακτικού βιβλίου "ΚΑΙΣΑΡΑ DE BELLO CIVILI" του Ε. Σκάσση.

Ο εισηγητής του θέματος κ. 'Ι. 'Αρβανίτης είπε τὰ ἑξῆς: "Τὸ βιβλίο τοῦ Ε. Σκάσση "Καίσαρα DE BELLO CIVILI" ἦταν διδακτικὸ τὰ προηγούμενα ἔτη καὶ προτείνω νὰ μεταγλωττιστεῖ καὶ νὰ προωθηθεῖ πρὸς ἐκτύπωση, ὥστε ἔγκαιρα νὰ φτάσει στὰ κλασικὰ λύκεια".

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τὴν ἔλλειψη διδακτικοῦ βιβλίου γιὰ τὴ διδασκαλία τῶν Λατινικῶν στὴ Β' Κλασικοῦ Λυκείου,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

'Αναθέτει στὸν κ. Συμεὼν Λιανίδη, φιλόλογο μὲ ἀπόσπαση στὸ ΚΕΜΕ, νὰ μεταγλωττίσει τὸ παλαιὸ διδακτικὸ βιβλίο τοῦ Ε. Σκάσση, "Καίσαρα DE BELLO CIVILI", ὥστε νὰ προωθηθεῖ πρὸς ἐκτύπωση καὶ νὰ σταλεῖ ἔγκαιρα στὰ κλασικὰ λύκεια, γιὰ τὴ Β' τάξη.

ΘΕΜΑ 2ο - Κρίση του βιβλίου του 'Ι. Δημητριάδη "Τά ἅπαντα τοῦ κυ-
νηγίου".

Ὁ εἰσηγητὴς τοῦ θέματος κ. 'Ι. Σκορδύλης εἶπε τὰ ἑξῆς: Ὁ κ. Γεν.
Δ/ντὴς τῆς Γεν. Ἐκπαιδεύσεως τοῦ ΥΠΕΠΘ μὲ τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Γ.3779/
3-7-1980 μᾶς ἀπέστειλε τὴν αἴτηση τοῦ κ. 'Ι. Δημητριάδη, συγγραφέα
τοῦ βιβλίου "Τά ἅπαντα τοῦ Κυνηγίου", μαζί μὲ 17 ἀντίτυπα, καὶ μᾶς
παρακαλεῖ νὰ γνωμοδοτήσουμε γι' αὐτὸ σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 2 παραγρ. 5 τοῦ
Νόμου 186/75.

Τὸ βιβλίο αὐτό, ὅπως διαπιστώνεται ἀπὸ τὸν πρόλογο τοῦ προέδρου
τῆς κυνηγητικῆς συνομοσπονδίας Ἑλλάδας καὶ τὴν εἰσαγωγή τοῦ συγγραφέα,
εἶναι τὸ δεῦτερο πῶνημα τοῦ κ. 'Ι. Δημητριάδη μετὰ τὸ "'Ὁ σκύλος, τὰ
θηράματα καὶ ἡ ὑγεία τοῦ ἀνθρώπου", ποὺ ἔχει γράφει στὸ παρελθόν.

Ὁ κ. Δημητριάδης, ποὺ τυχαίνει νὰ εἶναι κτηνίατρος καὶ μικροβιο-
λόγος, μὲ τὸ βιβλίο του αὐτὸ ἔχει μιὰ θετική προσφορά στὴν ἐλληνική
βιβλιογραφία πάνω σὲ θέματα ποὺ ἀφοροῦν τὸ κυνήγι καὶ ἰδιαίτερα τὸ
κυνήγι μὲ σκύλο. Στις 153 κύριες σελίδες τοῦ βιβλίου, γιατί ὑπάρχει
στὸ τέλος μιὰ προσθήκη 20 περίπου σελίδων ποὺ ἀναφέρονται στὶς διατά-
ξεις γιὰ τὸ κυνήγι, ὁ κ. 'Ι. Δημητριάδης ἀναφέρεται μὲ μεγάλη ἐπιτυ-
χία, μὲ ἀπλή καὶ κατανοητὴ γλῶσσα σὲ πολλὰ θέματα ζωοφιλίας καὶ κυνη-
γιοῦ μὲ σκύλο. Στὰ θέματα αὐτὰ ἰδιαιτέρως τονίζεται ἡ ἀγάπη ποὺ πρέ-
πει νὰ δειχνεῖται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο στὸ σκύλο, ὁ τρόπος τῆς ἐπιλογῆς κυ-
νηγετικοῦ σκύλου, ἡ ἀναπαραγωγή, ἡ ἐκπαίδευσή του στὸ κυνήγι, οἱ ράτσες
τῶν σκυλίων καὶ ἡ κλίση τους στὰ διάφορα θηράματα, οἱ ἀσθένειες τοῦ
σκύλου καὶ ἡ θεραπεία τους κτλ.

Κατὰ τὴν προσωπικὴ μου ἄποψη, ποὺ συμπίπτει μὲ αὐτὴν τοῦ συγγρα-
φέα καὶ ποὺ ἀναφέρεται στὴν εἰσήγησή του, τὸ βιβλίο ἔχει κύριο σκοπὸ
τὴν πληροφόρηση τοῦ κυνηγιοῦ πάνω στὰ θέματα τοῦ κυνηγιοῦ μὲ σκύλο.
Στὸ σχολεῖτο ὅμως καὶ στὸν σύγχρονο μαθητὴ τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τὸ
βιβλίο αὐτὸ δὲν ἔχει νὰ προσφέρει πολλὰ, γιατί εἶναι καθορισμένου ἀν-
τικειμένου καὶ γιατί συναφῆ θέματα, ὅπως ἡ ζωοφιλία, ἡ ἐκτροφή ζώων,
οἱ ἀσθένειες ζώων καὶ οἱ προφυλάξεις ἀπὸ αὐτὰς κτλ. περιέχονται καὶ

διδάσκονται σέ διάφορα μαθήματα τοῦ προγράμματος.

Γιά τοὺς ἀναφερόμενους λόγους εἰσηγοῦμαι στὸ Τμήμα νά μή κρί-
νει τὸ βιβλίο τοῦ κ. 'Ι. Δημητριάδη "Τὰ ἅπαντα τοῦ Κυνηγίου" χρήσι-
μο γιὰ τίς ἀνάγκες τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Τὸ Τμήμα, ὅστερα ἀπὸ συζήτηση, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

- α) Τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Γ/3779/3-7-80 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμ-
μάτων Μ.Ε. καὶ τῇ συνημμένῃ σ' αὐτὸ αἴτηση τοῦ 'Ι. Δημητριάδη,
- β) Τὸ βιβλίο τοῦ 'Ι. Δημητριάδη, καὶ
- γ) Τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. 'Ι. Σκοροδλίη καὶ τῇ συζήτηση μεταξὺ τῶν
μελῶν του,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Δὲν κρίνει τὸ βιβλίο τοῦ 'Ι. Δημητριάδη "Τὰ ἅπαντα τοῦ κυνηγίου"
χρήσιμο γιὰ τίς ἀνάγκες τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, σύμφω-
να μὲ τὴν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975.

ΘΕΜΑ 3ο - "Εγκριση πρόξεως 'Επιτροπής κρίσεως διδακτικού βιβλίου
"Ιστορία Νέων χρόνων" Γ' Γυμνασίου.

Ο εισηγητής του θέματος κ. Φ. Βώρος ξέσσε υπόψη των μελών του
Τμήματος την εισήγησή του, ή οποία έχει ως εξής:

1.- Με το έγγραφο Φ.211.17/187/Γ/4061/12-7-80 διαβιβράστηκε ή
άλληλογραφία πού άφορά την κρίση του βιβλίου 'Αν. Μπέγκου, 'Ιστορία
των Νέων Χρόνων για την Γ' Γυμνασίου.

Η 'Επιτροπή Κρίσεως είχε συγκροτηθεί από τους Β. Σφυρόερα, ως
Πρόεδρο, Α. Τρίμη, 'Ι. Νοτάρη, Μ. Δελήτσικου καί 'Α. Ματσούκα, ως μέ-
λη.

Η 'Επιτροπή διατύπωσε πλήθος παρατηρήσεων (8 δακτυλογραφημένες
σελίδες) για άτέλειες της συγγραφής ως προς τη συμμετρία των μερών,
την ακρίβεια των πληροφοριών, την όρθότητα των κρίσεων καί την πρω-
τοτυπία της σύνθεσης.

Ο συγγραφέας δέν άπάντησε στις παρατηρήσεις της 'Επιτροπής μέσα
στη νόμιμη προθεσμία, όποτε ή 'Επιτροπή Κρίσεως με το τελικό πρακτι-
κό της την 28-6-1980 κατέληξε σε κρίση άπορριπτική για το κρίνόμενο
βιβλίο.

2.- Οι παρατηρήσεις της 'Επιτροπής Κρίσεως με βρίσκουν σύμφωνα
καί πολλές άλλες έχω σημειώσει πάνω στο αντίτυπο του κρίνόμενου βι-
βλίου το όποιο συνοδεύει την παρούσα άλληλογραφία.

Όφείλω όμως να παρατηρήσω ότι οι άτέλειες της συγγραφής είναι τέ-
τοιες, ώστε αν είχαν διατεθεί για τη βελτίωσή της οι "πολύωρες συνε-
δριάσεις" της 'Επιτροπής Κρίσεως, οι ώρες πού τά μέλη της 'Επιτροπής
είχαν αφιερώσει για τη μελέτη της συγγραφής καί οι λίγες ώρες ποθ ό
υποφαινόμενος διέθεσε για τούτη την εισήγηση, αν όλος αυτός ό έπιστη-
μονικός μόχθος είχε διατεθεί για βελτίωση της συγγραφής θά είχαμε βι-
βλίο για έκδοση.

Άκόμη καί ή βαριά κατηγορία ότι ό συγγραφέας διέπραξε το άόλη-
μα λογοκλοπής στο όποιο θά μπορούσα ίσως να προσθέσω πεκμήρια, δέν

είναι κατ' ανάγκη μειονέκτημα για ένα σχολικό βιβλίο, που δεν απο-
τελεί νέα έρευνα επιστημονική αλλά μεταφορά έτοιμης γνώσης για έ-
νημέρωση των μαθητών.

Με αυτά επιθυμώ να υπογραμμίσω ότι χρειαζόμαστε άλλαγή δια-
δικασίας συγγραφής και κρίσεως.

3.- Για το συγκεκριμένο βιβλίο - όπως έχουν τώρα τα πράγματα -
δεν μπορώ παρά να εισηγηθώ την έγκριση της πράξης της 'Επιτροπής Κρί-
σεως, δηλαδή απόρριψη της συγγραφής 'Αναστ. Μπέγκου, 'Ιστορία των
Νέων Χρόνων ως μη κατάλληλης για σχολικό βιβλίο γ' γυμνασίου.

Το Τμήμα ύστερα από διευκρινιστική συζήτηση και αφού έλαβε υπόψη
του: α) το έγγραφο άρθρ. Φ.211.17/187/Γ/4061/12-7-80 της Δ/σεως
'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. και τα συνημμένα σ' αυτό πρακτικά της 'Ε-
πιτροπής κρίσεως, το βιβλίο "'Ιστορία Νεωτέρων Χρόνων" Γ' Γυμνασίου
του 'Αν. Μπέγκου, καθώς και τις παρατηρήσεις της 'Επιτροπής για το βι-
βλίο αυτό, και γ) την εισηγήση του κ. Φ. Βώρου και τη συζήτηση που ά-
κολούθησε,

αποφαίνεται όμοφωνα:

'Εγκρίνει την πράξη της 'Επιτροπής κρίσεως, δηλαδή δέ θεωρεί κα-
τάλληλη τη συγγραφή του 'Αναστ. Μπέγκου "'Ιστορία Νεωτέρων Χρόνων και
σύγχρονης έποχής" Γ' Γυμνασίου για σχολικό βιβλίο.

ΘΕΜΑ 4ο - 'Ανακοινώσεις

'Ο Σύμβουλος Β' κ. Δ. Σακκάς ανακοίνωσε στο Τμήμα:

1.- Το κείμενο αναφοράς της επιθεωρήτριας 'Αγγλικών "Ολγας Παντα-
ζή για επανεξέταση της απόφασης του Τμήματος σχετικά με τα προαιρετικά
βιβλία, τα όποια είχε προτείνει η αρμόδια 'Επιτροπή για χρήση των κα-
θηγητών της 'Αγγλικής.

2.- Το περιεχόμενο εκθέσεως (άρθρ. 1787/80) της Μόνιμης 'Επιτρο-
πής 'Αντιπροσώπων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας προς το Συμβούλιο και τους
'Υπουργούς 'Εκπαίδευσης για τη συνάντησή της 27 'Ιουνίου 1980.

Ἐξαιτίας τῆς ἐξάντλησιν τῶν θέματων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελεώσῃ ἡ συνεδρίασις τοῦ Τμήματος.

Ἡ Γραμματέας

Παπαδημητρίου

Παρ. Παπαδημητρίου

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- Αφού διαπιστώθηκε άπαρτία καί επικυρώθηκε ή προηγούμενη πράξη, τό
Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ήμερήσιας διατάξεως.

Θ Ε Μ Α 10.- 'Ανατύπωση διδακτικῶν βιβλίων γιὰ τὸ σχολικὸ ἔτος 1981-82.

Ὁ Εἰσηγητὴς τοῦ θέματος κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος εἶπε σχετικὰ μετὰ τὸ θέμα αὐτὸ τὰ ἑξῆς:

Τὸ Τμήμα μετὰ τὴν πράξη 44/1980 γνωμοδότησα γιὰ τὴν ἀνατύπωση εἰκοσι τεσσάρων (24) διδακτικῶν βιβλίων Γυμνασίου καὶ Λυκείου γιὰ τὸ σχολικὸ ἔτος 1981-1982. Στὴ συνέχεια οἱ Σύμβουλοι καὶ οἱ Εἰσηγητὲς τοῦ Τμήματος, ἀφοῦ μελέτησαν τὰ ἐγκριμένα σχολικὰ βιβλία, ποὺ ἔχουν διανεμηθεῖ στοὺς μαθητὲς γιὰ τὸ σχολικὸ ἔτος 1980-1981, προτείνουν, ὁ καθένας γιὰ τὴν ἐλκτικότητα του, νὰ ἀνατυπωθοῦν γιὰ τὸ σχολικὸ ἔτος 1981-1982 τὰ ἑξῆς βιβλία ἀπὸ τὸν ΟΕΔΒ, ἀφοῦ προηγουμένως θεωρηθοῦν ἀπὸ τὸ Τμήμα:

Α' Βιβλία Γυμνασίου

Πρώτη (Α') τάξη

1. Ἱστορία τῶν Ἀρχαίων Χρόνων
2. Ἡροδότου Ἱστορία

Δεύτερη (Β') τάξη

1. Ὀμήρου Ἰλιάδα
2. Γεωγραφία

Τρίτη (Γ') τάξη

1. Δραματικὴ Ποίηση
2. Φιλοσοφικὰ Κείμενα
3. Ἀνθολόγιο Λυρικῆς Ποιήσεως
4. Νεότερη Εὐρωπαϊκὴ Ἱστορία

Β' Βιβλία Λυκείου

Πρώτη (Α') τάξη

1. Ἱστορία τῶν Ἀρχαίων Χρόνων
2. Μαθηματικά (Ἀλγεβρα)

Δεύτερη (Β') τάξη

1. Θεματογραφία
2. Κείμενα 'Αρχαίας 'Ελληνικῆς Λογοτεχνίας
3. Νεοελληνικά 'Αναγνώσματα
4. 'Αναγνωστικό Λατινικῆς Γλώσσας
5. Γραμματική Λατινικῆς
6. 'Ιστορία Ρωμαϊκῆ καὶ Βυζ. 146 π.Χ. - 1453 μ.Χ.
7. 'Ανθρωπολογία
8. 'Υγιεινὴ

Τρίτη (Γ') τάξη

1. Πλάτωνα (Φαίδων - Πρωταγόρας)
2. Σοφοκλῆ ('Αντιγόνη - Οἰδίπους τύραννος)
3. 'Αρχαῖοι 'Ελληνες Λυρικοὶ ('Εκλογές)
4. Θεματογραφία
5. Βιργιλίου Αἰνείαδα- Κικέρωνα 'Ενόνυμο Σκιπίωνα
'Ορατίου 'Ωδές.
6. Λατινικὰ L'HOMOND ('Επιλ. α' κύκλος)
7. 'Ιστορία Νέων Χρόνων
8. Λογικὴ
9. Στοιχεῖα Φιλοσοφίας
10. Μαθήματα Γενικῆς Βιολογίας
11. Κοσμογραφία

Ὑστερα ἀπὸ διεξοδική συζήτηση καὶ ἀφοῦ ἔγιναν οἱ ἀναγκαῖες
διευκρινίσεις μέ πρόταση τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος 'Αντιπροέδρου Α'
τοῦ ΚΕΜΕ κ. Γ. Παντελίδη, τὸ Τμήμα,

ἀποφασίζεται ὁ μὲθωνα

ἀποδέχεται τὴν ἐπιλογήν τοῦ Συμβούλου Β' κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλου στὸ
σύνολό της.

3. Στήν προκείμενη περίσταση προτείνουμε:

α. Νά χρησιμοποιηθεῖ καί φέτος στήν Α' Γενικοῦ Λυκείου τό βιβλίο πού προϋπάρχει καί παράλληλα μ' αὐτό νά ἀξιοποιηθεῖ τό Τμήμα ἢ κεφάλαια τοῦ βιβλίου τῆς γ' γυμνασίου (Κείμενα Νεοελλ. Λογοτεχνίας) πού ἔχουν στά χέρια τους οἱ ἑῷοι μαθητές ἀπό πέρυσι.

β. Στή β' Γενικοῦ Λυκείου, γιά τήν ὁποία προοριζόταν ἐν μέρει καί τό κρινόμενο σήμερα βιβλίο, νά διδαχθεῖ ἀποκλειστικά τό βιβλίο πού προϋπάρχει.

γ. Νά συγκροτηθεῖ ἀμέσως Ὁμάδα Ἑργασίας γιά τή συγγραφή βιβλίων α', β', (καί γ') Λυκείου. Κριτήρια γιά τήν ἐπιλογή τῶν μελῶν τῆς αὐτά πού ἔχουν βεβαιωθεῖ ἀπό τήν πείρα καί ἐπιβάλλοντα ἀπό τίς περιστάσεις: ἑκπαιδευτικοί Μ.Ε. πού ἔχουν προηγούμενα δώσει δείγμα ἐπιστημονικῆς ἐπισημονικῆς καὶ παιδαγωγικῆς - διδακτικῆς ἐπάρκειας. Ἐπει διασφαλίζεται ἐπιστημονικό κῆρος, παιδαγωγική - διδακτική ἐπάρκεια. Καί ἂν εἶναι ἀνάγκη νά προτείνουμε κάποια συγκεκριμένα πρόσωπα: χωρὶς περιστροφές φρονῶ ὅτι τό πλεῖστον εἶναι νά ἐπιλεγοῦν αὐτοί πού μᾶς ἔδωσαν τά ἀντίστοιχα τρία βιβλία τοῦ Γυμνασίου ἔχουν ἤδη κάνει καί τήν ἀναγκαία προεργασία.

δ. Τρόπος ἀποζημίωσης:

Εἴτε ἀπόσπαση πλήρης γιά τό συγκεκριμένο ἔργο (χωρὶς χρηματική ἀμοιβή) εἴτε ἀπόσπαση μερική καί πρόσθετη ἀμοιβή.

ε. Μόνο γιά τήν περίπτωση τοῦ ἐπιθεωρητοῦ Καρβέλη ἐπιβάλλεται ὡς πωσδήποτε πρόσθετη ἀμοιβή γιά τό λόγο ὅτι εἶναι ἐγκατεστημένος στά Γλῶσσεννα καί ἡ χρησιμοποίησή του θά συνεπάγεται ὡς πωσδήποτε

πρόσθετα προβλήματα γι' αυτόν.

στ. "Ισως δέν πρέπει νά αποφύγουμε διεύρυνσει τῆς 'Ομάδας μέ
ἄλλους συναδέλφους ἀφοῦ προεξασφαλιστεῖ καλή συνεργασία.

Τό Τμήμα, ὅστερα ἀπό συζήτηση διεξοδική, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:
α) Τό ἔγγραφο Φ. 211.17/237/Γ/5123/19-9-1980 τῆς Δ/νσεως 'Εφαρμογῆς
Προγραμμάτων Μ.Ε. καί τά συνημμένα σ' αὐτό πρακτικά τῆς 'Επιτροπῆς
Κρίσεως, τό βιβλίον "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" Α' Λυκείου καί
τοῦ Κ. Ι. Παπανικολάου, καθώς καί τίς παρατηρήσεις τῆς 'Επιτροπῆς
γιὰ τό βιβλίον αὐτό, γ) Τήν κοινή εἰσήγηση τῶν κ.κ. Φ. Βώρου καί Δ.
Τομπαζόη, καί δ) Τή διεξοδική συζήτηση πού ἀκολούθησε,

ἀποφάσισται ὁ μ ὁ φ ω ν α :

α) 'Εγκρίνει τήν πράξη τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως, γιά τοὺς λόγους πού
περιέχονται στήν εἰσήγηση (καί τά πρακτικά τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως),
δηλαδή δέ θεωρεῖ κατάλληλον γιά σχολικό βιβλίον τό ἔργο τοῦ Κ. Ι.
Παπανικολάου "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" Α' Λυκείου.

Θ έ μ α 30.- Γνωμοδότηση για τή σειρά τών βιβλίων:

AUDIO COLLEGE.

Μέ τό αρ. Γ/2392/7-5-80 ξγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ ἀποστέλλεται ἡ σει-
ρά βιβλίων AUDIO COLLEGE τοῦ Ζήρμπυ Ἀνδρέα για γνωμοδότηση.

Για τόν τόμο "Ἐκθεση Β' Λυκείου" εἰσηγήθηκε ὁ Ἰωάννης Ἀρβανίτης,
Σύμβουλος Β', τά ἐξῆς:
Πρόκειται για ἕνα βιβλίο - βοήθημα για τό μαθητή στό μάθημα τών ἐκθέ-
σεων.

Χωρίζεται σέ δύο μέρη: α) ἐννοιολογία τών ἐκθέσεων, β) μεθοδολο-
γία τών ἐκθέσεων. Θά μπορούσε κανεῖς νά πει πώς ἀποτελεῖ ἕνα καλό
"συνταγολόγιο" τοῦ μαθήματος μέ λογική ἀνάπτυξη τών θεμάτων καί τυπική
μεθοδολογία, ὅπως συνήθως διδάσκεται τό μάθημα στά φροντιστήρια, μέ
ἀποκλειστικό σχεδόν στόχο τήν ἐπιτυχία στίς ἐξετάσεις. Ἀκολουθοῦν
στό κάθε μάθημα ἀσκήσεις καί σχετικά θέματα.

Περιλαμβάνει καί δύο παράρτηματα: α) Ἐκθεσιδιδιτλοι (1964-1979),
β) Ἀνθολόγιο βοηθητικῶν κειμένων Ἰάπό τά ἔργα διάφορῶν συγγραφέων).

Στό σύνολό του τό βιβλίο μπορεῖ νά βοηθήσει καί νά καθοδηγήσει
τό μαθητή, καθώς καί νά τῷ προβληματίσει μέ τίς ἀσκήσεις πού περιλαμβά-
νει.

Ἡ ἀκρόαση συγχρόνως ἀπό τίς μαγνητοταινίες μαθημάτων - καλή ἄρ-
θρων καί ἀπόδοση- μπορεῖ νά γίνεται εὐχάριστα καί μέ ἀπόδοση.

Ὡστόσο ἡ ὁπωσδήποτε τυποποίηση καί παροχή παρασκευασμένων γνῶ-
σεων, σέ περίπτωση μάλιστα πού γίνεται κατάχρηση καί τυφλή ἀποδοχή
τους ἀπό τό μαθητή, εἶναι δυνατόν καί νά ζημιώσουν στόν τρόπο τῆς
αὐτενεργοῦς καί δημιουργικῆς ἐργασίας. Τό βιβλίο δηλαδή μπορεῖ νά ἀπο-
βεῖ για τόν ψυχοπνευματικά ἀνώριμο ἀκόμα μαθητή "ὀϊκοπο μαχαίρι",
γι' αὐτό καί ἀδυνατῶ νά εἰσηγηθῶ τό χαρακτηρισμό του ὡς χρησίμου.

Στή συνέχεια για τοὺς τόμους "Μαθηματικά Β' Λυκείου, ὁ δεῦτερος
εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', εἶπε τά ἐξῆς:

Ἡ κρινόμενη σειρά ἀναφέρεται μόνο στήν ὕλη μαθηματικῶν τῆς Β' Λυκείου (τόμος 1: ὕλη κορμοῦ, τόμος 2: ὕλη ἐπιλογῆς). Ἀλλά ὑπάρχουν σημαντικές ἀποκλίσεις ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα πού θά ἰσχύσει τό 1980-81 γιά τήν τάξη αὐτή. Συγκεκριμένα περιέχονται ἐνότητες πού δέν 1980-81 γιά τήν τάξη αὐτή. Συγκεκριμένα περιέχονται ἐνότητες πού δέν προβλέπει τό ἀναλυτικό πρόγραμμα ὅπως π.χ. μαθηματική ἐπαγωγή, ἀπόλυτη τιμή πραγματικοῦ ἀριθμοῦ, στερεές γωνίες κ. ἄ., ἐνῶ δέν περιέχονται ἄλλες ἐνότητες τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος ὅπως π.χ. ὁμοιότητα, ἐμβαδά κ.ἄ.

Ἀπό πλευρᾶς θεωρίας, ἡ σειρά δέν ἔχει τίποτα νά προσφέρει περισσότερο ἀπ' ὅ, τι προσφέρει καί μάλιστα πληρέστερα καί ἀκριβέστερα τό διδακτικό βιβλίο ἐνὸς καί τῶν πανελληνίων ἐξετάσεων. Ἡ ὕπαρξη λυμένων ἀσκήσεων δέν ἀποτελεῖ στοιχεῖο γιά εὐνοϊκή κρίση. Ἀντίθετα, τό Τμῆμα ἐπανηλεγμένα ἔχει ἀπορρίψει διάφορων μορφῶν "λυσάρια" ἀφοῦ ἐμποδίζουν τήν αὐτενέργεια τῶν μαθητῶν.

Τέλος ἡ χρησιμοποίηση μαγνητοφώνου μπορεῖ νά εἶναι χρήσιμη γιά τή διδασκαλία π.χ. ξένων γλωσσῶν ἀλλά ὅχι γιά τή διδασκαλία μαθηματικῶν, ὅπου ἡ ἐνεργός συμμετοχή τοῦ μαθητῆ, ὁ διάλογος μέ τόν καθηγητή, ὅπου ἡ ἐνεργός συμμετοχή τοῦ μαθητῆ, ὁ διάλογος μέ τόν καθηγητή, τή πάνω σέ θέματα πού ὅχι μόνο ἀκούει ἀλλά καί βλέπει καθώς καί τά λοιπὰ στοιχεῖα πού συνθέτουν ἕνα ζῶτανό μάθημα, εἶναι ἀναντικατάστατα.

Γιά τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ κρινόμενη σειρά δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς χρήσιμη κατὰ τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 2, παρ. 5 τοῦ Ν. 186/75.

Τέλος γιά τοὺς ὅρους "Φυσική - Χημεῖα Β' Λυκείου ὁ τρίτος ἐπισηγητής κ. Στέφ. Παπασημακόπουλος, ἐισηγητής τοῦ ΚΕΜΕ, εἶπε τά ἑξῆς:

Τά βιβλία τῆς Φυσικῆς ἀκολουθοῦν τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῆς Β' τάξης τοῦ Λυκείου βέβαια ἡ σειρά τῶν κεφαλαίων δέν συμπίπτει μέ ἐκείνη τοῦ σχολικοῦ διότι στή ἀρχή παραθέτει τόν Μαγνητισμό πρὶν ἀπό τό Στατικό Ἠλεκτρισμό ἀκολουθώντας τήν παλαιά ἔκδοση τοῦ βιβλίου τοῦ ΟΕΔΒ.

Ἐχουν παραδείγματα λύσεις προβλημάτων Φυσικῆς πράγμα πού εἶναι πλεονέκτημα σέ σχέση μέ τό διδακτικό βιβλίο.

Ὅμως δέν παρουσιάζει βελτίωση, στόν τομέα τῆς ἐκδόσεως τῆς ὕλης ὅπως π.χ. στή φόρτιση καί ἐκφόρτιση τῶν συσσωρευτῶν μολύβου δέν

προσθέτει τὰ σχετικά ηλεκτρόνια στῆς χημικές εξισώσεις. Ἐπίσης ὅστε-
ρεῖ σέ σχέση μέ τό διδακτικό βιβλίο σέ μερικά θέματα π.χ. ἀπουσιάζουν
οἱ συσσωρευτές ἀργύρου πού εἶναι ^{ἕνα} νεότερο τεχνολογικό ἐπίτευγμα.
Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων μέ κασέτες εἶναι μιά ἀποτελεσματική μέθο-
δος, στά μαθήματα τῶν ξένων γλωσσῶν. Ἴσως βοηθοῦν ἀμετά καί στά μα-
θήματα ἀπομνημονεύσεως π.χ. Ἱστορία. ὅμως ἡ συμβολή τους στή Φυσική
καί στή Χημεία εἰσάχιστα πράγματα μπορεῖ νά προσφέρει. Ἐπειτα ἡ φω-
νητική ἀπόδοσή τους, τουλάχιστον ἐκεῖνες πού ἀκουσα, εἶναι πολύ χα-
μηλή σέ μερικά σημεῖα.

Ὁ ξενόγλωσσος τίτλος τοῦ βιβλίου νομίζω ὅτι ἀποτελεῖ μιά ἀτυ-
χία τῆς ἐκδόσεως.

Γενικά τὰ βιβλία Φυσικῆς καί Χημείας τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς, ἀφοῦ
ὑπάρχουν ἀντιστοιχία διδακτικῆς ἐγκεκριμένα, δέ νομίζω ὅτι μποροῦν
νά χαρακτηρισθοῦν ὡς χρήσιμα σύμφωνα μέ τήν σχετική παράγραφο τοῦ
ἄρθρου τοῦ νόμου 186/1975.

Ἀκολούθησε συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν ὅστερα ἀπό τήν ὁποία τό
Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: α) τό ἄριθ. Γ/2392/7-5-80 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ,
β) τήν παράγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975, γ) τίς ἐισηγήσεις τῶν
κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτη, Ν. Βαρουχάκη καί Στεφ. Παπασημακόπουλου καί δ)
τῆς συζήτησης πού ἐγίνε μεταξύ τῶν μελῶν του,

ἀποφάσισται δμοφώνως

ἀέν ἐγκρίνει ὡς χρήσιμη γιά τοὺς μαθητές τῆ σειρά τῶν βιβλίων "AUDIO
COLLEGE", ἐπειδή:

α) Ἡ ὁπωσδήποτε τυποποίηση καί παροχή παρασκευασμένων γνώσεων, σέ περί-
πτωση μάλιστα πού γίνεται κατάχρηση καί τυφλή ἀποδοχή τους ἀπό τό μα-
θητή, εἶναι δυνατόν καί νά ζημιώσουν στόν τρόπο τῆς αὐτενεργοῦς καί
δημιουργικῆς ἐργασίας.

β) Ὑπάρχει ἐγκεκριμένο διδακτικό βιβλίο πού ἀναφέρεται πληρέστερα καί
ἀκριβέστερα στή διδακτέα ὕλη τῆς Β' Λυκείου. Ἀπόκλιση, ὁποιασδήποτε
μορφῆς ἀπό τήν ὕλη τοῦ ἐγκεκριμένου βιβλίου, ἐν ὅφει τῶν πανελλήνιων
ἐξετάσεων, δέν εἶναι ἐπιτρεπτή.

γ) Ἡ χρησιμοποίηση μαγνητοφώνου δέν προσφέρεται γιά τή διδασκαλία
θετικῶν κυρίως μαθημάτων ὅπου ἡ ἐνεργός συμμετοχή τοῦ μαθητῆ, δ διὰ-

λογος με τον καθηγητή πάνω σε θέματα που όχι μόνο ακούει αλλά και βλέπει καθώς και τα λοιπά στοιχεία, που συνθέτουν ένα ζωντανό μάθημα, είναι αναντικατάστατα.

Μετά τη συζήτηση του 3ου θέματος το Τμήμα ανέβαλε το επόμενο θέμα "Γνωμοδότηση για το βιβλίο: Σύστημα Μουσικής Σύνοψης Ρ. HINDEMITH, για να συζητήσει το πρόβλημα της αντιμετώπισης του διδακτικού βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας" στην Α' Λυκείου.

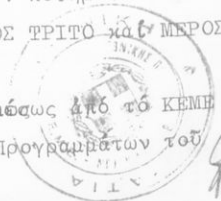
Π ρ ο σ θ ε τ ο θ έ μ α : Ρύθμιση προβλήματος διδακτικού βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας" στην Α' Λυκείου.

Μετά την απόφαση του Τμήματος για την καταλληλότητα του βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας" του κ. Κ. Ι. Παπανικολάου που συγγράφηκε με προκήρυξη, το Τμήμα συσκέφτηκε για την αντιμετώπιση του προβλήματος διδακτικού βιβλίου Νέων Έλληνικών που δημιουργείται για τους μαθητές της Α' Λυκείου. Ύστερα από συζήτηση το Τμήμα άποψαςίσε να ανατυπωθεί το βιβλίο της Β' Λυκείου των Γ. Καλαματιανού κ.ά. και να διανεμηθεί στους μαθητές της Α' Λυκείου, ώστε να διδαχτούν απ' αυτό κατά το Β' τετράμηνο κείμενα που ανταποκρίνονται στο αναλυτικό πρόγραμμα της Α' τάξεως. Κατά το Α' τετράμηνο οι μαθητές θά διδαχθούν από το βιβλίο "Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γυμνασίου" κατά το διδακτικό έτος 1979-80, όπως το κείμενα που δέ διδάχτηκαν κατά το διδακτικό έτος 1979-80, όπως το Τμήμα εισηγήθηκε με την πράξη του 57/1979. Το βιβλίο αυτό θά χρησιμοποιήσουν οι ίδιοι μαθητές και στη Β' Λυκείου. Στο υπό εκτύπωση βιβλίο, που θά ονομαστεί "Νεοελληνικά Αναγνώσματα Α' και Β' Λυκείου" θά προστεθεί στην αρχή ή ακόλουθη σημείωση:

"Οι μαθητές της Α' Λυκείου θά διδαχθούν στο Β' τετράμηνο κείμενα, πεζά και ποιητικά, από το ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ και από το ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (εκτός από τα ποιήματα του Σολωμού).

Οι ίδιοι μαθητές στη Β' Λυκείου θά διδαχθούν ποιήματα του Σολωμού και κείμενα, πεζά και ποιητικά, από το ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ και ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ".

Σύμφωνα μ' αυτή την απόφαση θά αποσταλεί άμεσα από το ΚΕΜΕ και έγγραφο προς την αρμόδια Διεύθυνση Έφαρμογής Προγραμμάτων του

Υπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας.

Ὡς πρὸς τὴν ἀνάθεση τῆς συγγραφῆς τῶν βιβλίων τῶν Νέων Ἑλληνικῶν σὲ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν ὁποία μικοῦν οἱ εἰσηγητὲς στὴν εἰσήγησή τους, τὸ Τμῆμα ἀναβάλλει τὴ συζήτηση τοῦ θέματος γιὰ μελλοντικὴ συνεδρίαση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἔληξε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ἡ Γραμματέας

Παπαδημητρίου

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Π Ρ Α Ξ Η 54

Σήμερα 4 'Οκτωβρίου 1980, ημέρα Σάββατο και ώρα 11 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επι-μορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων της 'Ολομέλειας (Μεσογείων 396- 'Αγία Παρασκευή 'Αττικής) με πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. 'Αθαν. Κορίνης, Γ' Αντιπρόεδρος, του ΚΕΜΕ, Ιο. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ιο. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ' Κατσιμάνης, Δο. 'Αδαμόπουλος και Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε ή Φιλλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού υπηρετεϊ με άπόσπαση στο ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οι κ.κ. 'Ηλ. Σπυριδούλος, Σύμβου-λος Β', και Β. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής, γιατί είχαν άλλη υπηρεσιακή άπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- Θ Ε Μ Α 1ο.- 'Ωρολόγιο πρόγραμμα (κορμού) για τούς μαθητές των Γ' και Δ' τάξεων των 'Εσπερινών Λυκείων Γενικής Κατεύθυνσεως. Ειση-γητής κ. Φ. Βώρος.
- Θ Ε Μ Α 2ο.- Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Μεγάλη Φυσική και Χημεία" της Σπυριδούλας Κτίστη, Εισηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος.
- Θ Ε Μ Α 3ο.- Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Σύστημα Μουσικής Σύνθεσης" Ρ. HINDEMITH. Εισηγητής κ. Κ. Φούσκας.

'Αφοϋ διαπιστώθηκε άπαρτία και επικυρώθηκε ή προηγούμενη πράξη, τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο.- 'Ωρολόγιο πρόγραμμα (κορμού) για τούς μαθητές των Γ' και Δ' τάξεων των 'Εσπερινών Λυκείων Γενικής Κατεύθυνσεως.

'Ο Εισηγητής του θέματος κ. Φ. Βώρος εξέσε υπόψη των μελών του Τμήματος τήν εισηγήσή του πού έχει ως εξής:

1. Μέ τό ξγγραφο Γ/4850/4-9-1980 του ΥΠΕΠΘ διαβιβάζεται τό έρώτημα: μήπως χρειάζεται αναμόρφωση τό πρόγραμμα Γ' Δ' τάξεων 'Εσπ. Λυκείων για τούς μαθητές πού δέν παρακολουθοῦν μαθήματα έπιλογής; Μέ τό ίδιο ξγγραφο παρέχεται ή πληροφορία ότι μικρό ποσοστό μαθητών τής Γ' 'Εσπ. Λυκείων παρακολούθησαν πέρυσι μαθήματα έπιλογής.
2. 'Από πρόχειρη διερεύνηση του θέματος σέ 3 από τά κεντρικά 'Εσπ. Λύκεια τής πρωτεύουσας (Α', Β', Ε', τηλ. 8676927, 6422843, 9231260) προκύπτει ότι από 240 μαθητές τής Γ' Λυκείου κατά τό σχολ. έτος 1979-80 παρακολούθησαν μαθήματα έπιλογής μόνο 60 και κατά τήν πληροφορία των λυκειάρχων έφεραν οίκτρα αποτελέσματα.
3. "Υστερα από τά παραπάνω προτείνονται οί ακόλουθες λύσεις:
(α) Στά 'Εσπ. Λύκεια θα νά ισχύει μόνο πρόγραμμα κορμού πλήρες, όπως ήταν πρίν διχοτομηθεῖ σέ ώρες κορμού και έπιλογής (24 ή 25 ώρες εβδομάδα)* οί απόφοιτοι των 'Εσπερινών ως υποψήφιοι ΑΕΙ νά συντάσσονται μέ εκείνους παρελθόντων έτών. Τήν άποψη αυτή νομίζω θά συναποδεχτούν οί ένδιαφερόμενοι άν ή Διοίκηση θέτει υπόψη τους- όπως μπορεί νά τό κάνει - τά αποτελέσματα του περασμένου σχολ. έτους.
(β) Στήν 'Αθήνα και όπου άλλου λειτουργοῦν δυό τουλάχιστο 'Εσπ. Λύκεια νά όριστεῖ ένα άπ'αυτά ή περισσότερα (και πάντως σέ αριθμό όχι πέρα από τό 50% των σχολικών μονάδων) όπου θά λειτουργεῖ και πρόγραμμα έπιλογής, για όσους επιθυμοῦν και μποροῦν.
(γ) Τροποποίηση τής περίπτωσης α° νά ισχύσει μόνο πρόγραμμα κορμού (πλήρες, 24-25 ώρες) και δυνατότητα νά προσέρχονται για εξετάσεις έπιλογής (μέ δική τους προπαρασκευή) ύστερα από 1-2 χρόνια όσοι θέλουν και μποροῦν* ύστερα από τήν προθεσμία αυτή και τίς προ-θεσμίες βελτίωσης νά έντάσσονται στήν κατηγορία "παρελθόντων έτών".

(δ) Λέγοντας πλήρες πρόγραμμα κορμού έννοούμε: να προστεθεῖ μία ὥρα στα μαθήματα ἀρχαῖα, νέα, ἱστορία, φυσική, μαθηματικά καί στίς δύο τάξεις

Ἀκολούθησε συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος καί διατυπώθηκαν διάφορες γνώμες. Εἰδικότερα ὁ κ. Δ. Σακκάς εἶπε:

Ἐπάρχει πρόβλημα νυκτερινῶν σχολείων πού δέν τό ἀντιμετωπίζουμε ἀναβάλλοντας τή λύση του. Θά ἦταν δυνατόν τουλάχιστο νά ὀριστοῦν ὀρισμένον νυκτερινά σχολεῖα μέ πρόγραμμα κορμοῦ καί ἐπιλογῆς πού θά ὑπηρετοῦσαν τίς ἀνάγκες ὀρισμένων μαθητῶν πού θά ἤθελαν νά προχωρήσουν σέ ἀνώτερες σπουδές. Τά ἄλλα νυκτερινά σχολεῖα νά λειτουργοῦν μέ πρόγραμμα 19 ὥρῶν τήν ἐβδομάδα (ὅχι 24 ὥρῶν). Καί οἱ μαθητές αὐτοί πού θά παρακολουθοῦν μόνο τό πρόγραμμα κορμοῦ νάμποροῦν νά συμμετέχουν στίς παντελλήνιες ἐξετάσεις γιά τά ΑΕΙ ὅστερα ἀπό 800 χρόνια ἀπό τήν ἀποφοίτησή τους.

Τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του: α) Τό ἔγγραφο Γ/4850/4-9-1980 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε., β) Τήν ἐισηγήση τοῦ κ. Φ. Βῶρου καί γ) Τίς γνώμες τῶν μελῶν, πού διατυπώθηκαν κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος,

ἀποφαίνεται κατά πλειοψηφία:

Νά παραμείνει τό πρόγραμμα ὅπως εἶναι καί γιά τό σχολικό ἔτος 1980-81, ὥστε νά ἔχουν, ἔστω καί λίγοι μαθητές τῶν Ἑσπερινῶν Λυκείων, τή δυνατότητα ἁμεσῆς ἐπιλογῆς γιά τά Α.Ε.Ι. μέσω τοῦ μηχανισμοῦ τῶν Πανελληνίων ἐξετάσεων.

Μειοψήφησαν: ὁ κ. Φ. Βῶρος ὁ ὁποῖος ἐμμένει στήν παρ. γ' τῆς ἐισηγήσεώς του καί ὁ κ. Δ. Σακκάς γιά τούς λόγους πού ἀνέφερε κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος.

Θ έ μ α 20.- Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Μεγάλη Φυσική καί Χημεία"
της Σπυριδούλας Κτίστη.

Η συζήτηση του θέματος αυτού αναβλήθηκε, για άλλη συνεδρίαση,
για να εξετασθεί καλύτερα τό περιεχόμενο του παραπάνω βιβλίου από
τά μέλη του Τμήματος.

Θ έ μ α 30.- Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Σύστημα Μουσικής Σύνθεσης"
P. HINDEMITH.

Ο Εισηγητής του θέματος κ. Κ. Φούσκας είπε σχετικά μέ τό θέμα
αυτό τά εξής:

Μέ τό έγγραφο αρ. Γ/3772/3-7-80 του ΥΠΕΠΘ διαβιβάζεται στο KEME
αίτηση του μεταφραστή καί εκδότη κ. Κων. Νάσου, ό όποιος ζητεί τήν
κρίση του Τμήματος Μ.Ε. του KEME για τό βιβλίο του P. HINDEMITH "
Σύστημα Μουσικής Σύνθεσης" βιβλίο Ι.

Τό αίτημα είναι νομότυπο, γιατί στηρίζεται στην παρ. 5 του άρθρου
2 του Ν. 186/1975 καί γιατί τά 17 αντίτυπα του βιβλίου κατατέθηκαν
έγκαιρα στή Γραμματεία του KEME καί διανεμήθηκαν στά Μέλη του Τμήματος
για μελέτη καί μόρφωση προσωπικής γνώμης. Πέρα, από αυτά, ό κ. Κων.
Νάσος, ως μεταφραστής καί εκδότης του κρινόμενου βιβλίου, έχει έννομο
συμφέρον να ζητεί τήν κρίση μας.

Ως πρός τό ούσιαστικό μέρος της ύποθέσεως παρατηρούμε τά εξής:

- 1) Τό βιβλίό είναι γραμμένο για να βοηθήσει στή μουσική σύνθεση. Ό
συγγραφέας του βιβλίου πραγματεύεται σωστά τίς αναλύσεις των διαστη-
μάτων, τίς αναστροφές, τίς συγχορδίες, τά αρμονικά σχήματα καί τίς
διακυμάνσεις τή γραμμική δομή καί τά λοιπά μουσικά θέματα. Μειονέκτημα
πρέπει να θεωρηθεί ή παράθεση όλγων παραδειγμάτων για τήν κάθε περί-
πτωση. 2) Τό κρινόμενο βιβλίό δεν προορίζεται για τούς μαθητές καί δεν
έχει καμιά σχέση μέ τό Α.Π. του μαθήματος της Μουσικής Γυμνασίου καί
Λυκείου. 3) Τό βιβλίό θα μπορούσε να βοηθήσει τούς καθηγητές της Μου-
σικής καί μάλιστα μόνο εκείνους που οι μουσικές γνώσεις τους ξεπερνούν
τό σχολικό μέτρο.

"Υστερα από όλα αυτά, έχοντας υπόψη και τη γνώμη του άποσπα-
σμένου στο ΚΕΜΕ Μουσικού κ. Ι. Θανόπουλου, την οποία επισυνάπτω,

Ε λ σ η γ ο ύ μ α ι

- 1) Το βιβλίο δεν μπορεί να χαρακτηριστεί "χρήσιμο" κατά την ξννοια
της παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/75, γιατί δε σχετίζεται άμεσα με
τή σχολική πράξη και τις ανάγκες των μαθητών, ιδιαίτερα τώρα που τό
ΚΕΜΕ ένέκρινε, ύστερα από προκήρυξη, βιβλία Μουσικής για τούς μαθη-
τές των Γυμνασίων και της Α' τάξεως Λυκείου.
2) Οι καθηγητές της Μουσικής θά είχαν κέρδος αν από μόνοι τους διά-
βαζαν τό βιβλίο.

Άκολούθησε συζήτηση ύστερα από την οποία τό Τμήμα, αφού έλαβε
υπόψη του: α) τό έγγραφο Γ/3772/3-7-1980 της Δ/σεως Έφαρμογής
Προγραμμάτων Μ.Ε του ΥΠΕΠΘ, β) την παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/75,
και γ) την εισήγηση του κ. Κ. Φούσκα και τη συζήτηση που έγινε με-
ταξύ των μελών του,

ά πο φ α ί ν ε τ α ι δ μ ό φ ω ν α :

Δέν κρίνει χρήσιμο τό βιβλίο του Ρ. HINDEMITH "Σύστημα Μουσικής
Σύνθεσης" βιβλίο Ι, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/
1975, γιατί δε σχετίζεται άμεσα με τη σχολική πράξη και τις ανάγκες
των μαθητών και γιατί τό ΚΕΜΕ, ύστερα από προκήρυξη, ένέκρινε βιβλία
Μουσικής για τούς μαθητές των Γυμνασίων και της Α' τάξεως του Λυκείου.

Στό σημείο αυτό τέλειωσε ή συνεδρίαση του Τμήματος.

Η Γραμματέας

Παπαδημητρίου
ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Π Ρ Α Ξ Η 55

Σήμερα 11 'Οκτωβρίου 1980, ημέρα Σάββατο και ώρα 9.30' πρωινή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς 'Ολο-μέλειας (Μεσογείων 396 - 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α' 'Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. 'Αθαν. Κορίνης, Γ' 'Αντι-πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ιο. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρό-πουλος, Νο. Βαρουχάκης, Γο. Γρατσάς, Νο. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ιο. Σκορδίζης, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κο. Φούσκας, Δο. Τομπατῆς, Κυρ. Κατσιμάνης, Βο. Θεοδωρακόπουλος, Λο. 'Αδαμόπουλος καί Στ. Παπαση-μακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- Θ Ε Μ Α 1ο.- 'Εγκριση πράξεως 'Επιτροπῆς κρίσεως τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Βιολογία Γ' Γυμνασίου" Εἰσηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος.
- Θ Ε Μ Α 2ο.- 'Εγκριση πράξεως 'Επιτροπῆς κρίσεως σχολικοῦ βιβλίου "Στοι-χεῖα φιλοσοφίας" Γ' Λυκείου. Εἰσηγητής κ. Φ. Βῶρος.
- Θ Ε Μ Α 3ο.- Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο "Μεγάλη Φυσική καί Χημεία" τῆς Σπυριδοῦλας Κτίστη. Εἰσηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος.
- Θ Ε Μ Α 4ο.- Χορήγηση ἀντιγράφου πράξεως γιά τό βιβλίο "Λεξικό ρημάτων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς" τοῦ Δο. Μιχαλόπουλου. Εἰς. Δο. Τομπατῆς.
- Θ Ε Μ Α 5ο.- 'Εφαρμογή Σχολικοῦ 'Επαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ στά Γυ-μνάσια γιά τό σχολικό ἔτος 1980-81.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμήμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θ έ μ α 10.- Έγκριση πράξεως Έπιτροπής κρίσεως του διδακτικού βιβλίου
"Βιολογία Γ. Γυμνασίου".

Ο Εισηγητής του θέματος κ. Στ. Παπασημακόπουλος είπε τά εξής:

Ύστερα από τό έγγραφο Φ. 211.17/144/Γ/2457/9-5-80 του ΥΠΕΠΘ

έχω νά εισηγηθώ τά ακόλουθα:

Μέ απόφαση του κ. Υπουργού του ΥΠΕΠΘ συγκροτήθηκε έπιτροπή κρίσεως
(Αριθ. απόφασης Φ. 211.13/27/Γ/7646/30-11-79) μέ πρόεδρο του Καθηγητή
τή του Παν. Αθηνών κ. Κ. Αναγνωστίδη καί μέλη τήν Έκμελήτρια του
Παν. Αθηνών κ. Α. Οικονόμου, τίς Λυκειάρχες Π. Μανβρέτα, Λ. Κωτσάκη
καί του Εισηγητή του ΚΕΜΕ Δ. Τομπάζη.

Η έπιτροπή παρέλαβε τό βιβλίο των συγγραφών: α) Ι. Λύρα, β)
Α. Παναρίτση - Μ. Τσώνου - Ε. Βύζα, γ) Π. Βότση καί δ) Ε. Γκελτή Θ.
Παταργιά - Ι. Αργύρη που υποβλήθηκαν μέ βάση τήν προκήρυξη για σύγ-
γραφή βιολογίας για τήν Γ' Γυμνασίου (Έφημερίδα Κυβερνήσεως Τεύχος
δεύτερο παρ. αριθμ. 1065) από τό αρμόδιο γραφείο του ΥΠΕΠΘ καί προ-
χώρησε σέ ουσιαστική κρίση. Αφού περατώθηκε η σχετική διαδικασία
κρίσεως η Έπιτροπή αποφάνθηκε.

Έκρινε ακατάλληλα α) τό βιβλίο του Ι. Λύρα, διότι στερεΐται
έκτακτής έπιστημονικής καί παιδαγωγικής συγκροτήσεως β) τό βιβλίο των
Α. Παναρίτση - Μ. Τσώνου - Ε. Βύζα, γιατί ύστερεΐ σέ έπιστημονική συγκρό-
τηση καί έννημέρωση σέ σύγχρονες έπιστημονικές απόψεις γ) τό βιβλίο
του Π. Βότση, γιατί παρά τή σχετική έπαρκή έπιστημονική συγκρότηση καί
τήν έπαγωγική ανάπτυξη της ύλης ύστερεΐ βασικά κατά τήν υπέρμετρη
ανάπτυξη των επί μέρους έννοτήτων.

β) Κρίνει ως κατάλληλο τό βιβλίο των Ε. Γκελτή - Δούμα, Θ. Παταργιά -
Ι. Αργύρη, διότι είναι έπιστημονικής όρθό, πλήρες, παρουσιάζει παι-
δαγωγική συγκρότηση, έχει χλαφυρή παρουσίαση σύγχρονων έπιστημονικών
απόψεων καί παρέχει μέ λιτή διαπραγμάτευση δύσκολες βιολογικές έννοιες.

γ) Προτείνει νά άπονεμηθεΐ τό πρώτο βραβείο στο βιβλίο που κρίνει
κατάλληλο των Ε. Γκελτή - Δούμα, Θ. Παταργιά - Ι. Αργύρη.

Παρέλαβα τά βιβλία και ^{τα} μελέτησα καθώς και τίς κριτικές εκθέσεις των εισηγητών.

Συμφωνώ απόλυτα με την επιτροπή ως προς την κριτική της σχετικά με τά τρία πρώτα βιβλία. Όμως η μελέτη του βιβλίου των Γκελτ - Παταργι - Άργύρη με προβλήματισε αρκετά σχετικά με τους χαρακτηρισμούς που η επιτροπή του αποδίδει. Πιο συγκεκριμένα:

Τό βιβλίο στην αρχή ένω απευθύνεται σε μαθητές που μόλις τελείωσαν την β' Γυμνασίου παραθέτει δρους φυσικής και ονομασίες χημικών ενώσεων σάν νά είναι γνώριμοι στους μαθητές από τίς προηγούμενες τάξεις. Δέν λαβαίνει καν κόπο νά παραπέμφει με άστερισμο σε εξεξηγήσεις στο περιθώριο ή έστω στο τέλος του βιβλίου. π.χ. Μακρομόρια, πρωτεΐνες, πολυσακχαρίτες υπεροξειδίο του υδρογόνου, ενεργοποίηση μορίων, κτλ.

Άπουσιάζουν σχεδόν συστηματικά τά σχήματα και οι σχηματικές παραστάσεις σε πολύπλοκες λειτουργικές διαδικασίες όπως στις ζυμώσεις απλά γλυκόζης (αναερόβια), στη φωτοσύνθεση, στην άναπνοή κτλ. Κάνει ελάχιστη μνεία στις γνώσεις των μαθητών από τή φυτολογία - ζωολογία προηγούμενης τάξεως.

Η εικονογράφηση είναι πτωχή και όχι πάντα παιδαγωγικά εύστοχη τόσο σε επιλογή εικόνων όσο και σε μέγεθος π.χ. Ένα τεράστιο σαλιγκάρι αντιπροσωπεύει την όχι και τόσο δυσνόητη κυτταρική όργάνωση.

Για τούς λόγους αυτούς νομίζω πώς τό βιβλίο που θά πρέπει νά αντικαταστήσει τό προηγούμενο (έλλειπες άλλωστε σε σχέση με τό πρόγραμμα) δέν είναι τόσο άφογο παιδαγωγικά ένω είναι επιστημονικά ώστε νά τύχη του Α' βραβείου θά πρότινα λοιπόν τό Β' βραβείο καθώς και την έκτύπωσή του για τό σχολικό έτος 1981-82.

Άκολούθησε διεξοδική συζήτηση μεταξύ των μελών και τελικά τό 'Ακολούθησε διεξοδική συζήτηση μεταξύ των μελών και τελικά τό Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη του: α) τή έγγραφο Φ. 211.17/144/Γ/2457/9-5-80 της Δ/σεως Έφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠ και τά συνημμένα σ' αυτό πρακτικά της Έπιτροπής Κρίσεως, τά βιβλία των παραπάνω συγγραφέων, τίς παρατηρήσεις που έγιναν γι' αυτά από την Έπιτροπή Κρίσεως και τίς απαντήσεις των συγγραφέων, β) την εισηγήση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου και γ) τή συζήτηση, που έγινε, μεταξύ των μελών του,

αποφάσσεται ομόφωνα:

Νά αναβληθεῖ ἡ λήψη ἀποφάσεως καὶ νά ἀπαλάβει ὁ ἐισηγητὴς τοῦ θέ-
ματος κ. Στ. Παπασημακόπουλος νά συνεννοηθεῖ με τοὺς συγγραφεῖς Ε.
Γκελτῆ - Θ. Παταργιά - Ιο. Ἀργύρη γιὰ τὴ συμπλήρωση στοῦ βιβλίου τους
τῶν παρατηρήσεων ποὺ διατυπώθηκαν στὴν ἐισήγησή του. Ἡ "ὀληξέργα-
σία αὐτὴ πρέπει νά ἐκτελεσθεῖσέ χρονικὸ διάστημα ἐξκοσὶ (20) ἡμερῶν
ἀπὸ σήμερα.

Θέμα 2ο. - Έγκριση πράξεως Έπιτροπῆς κρίσεως σχολικοῦ βιβλίου
"Στοιχεῖα Φιλοσοφίας" Γ. Λυκείου.

Ὁ Εἰσηγητὴς τοῦ θέματος κ. Φ. Βῦρος εἶπε σχετικὰ μέ τό θέμα
αὐτό τά ἑξῆς:

1. Μὲ τό ἔγγραφο Φ. 211.17/186/Γ/4028/12-7-80 ἡ Ἀρμόδια Ὑπηρεσία
τοῦ ΥΠΕΠΘ μᾶς διαβιβάζει τά πρακτικὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως πού εἶχε
συγκροτηθεῖ γιά νά κρίνει τό διδακτικό βιβλίο Στοιχεῖα Φιλοσοφίας
Γενικοῦ Λυκείου.

Εἶχαν υποβάλει συγγραφές τους μέ τόν ἴδιο τίτλο, ὅπως ὀριζε
ἡ σχετική προκήρυξη, πέντε συγγραφεῖς, οἱ: Γ. Καραγιάννης, Ἄ. Ντό-
κας, Θ. Μαυρόπουλος, Γ. Πιστινός, Ἀ. Χαροκόπος.

Τήν Ἐπιτροπή Κρίσεως ἀποτελοῦσαν οἱ: Θεόδ. Βέϊκος, καθηγητής,
φιλοσοφίας, ὡς Πρόεδρος, Φ. Κ. Βῦρος, Κ. Ν. Παπανικολάου, Ἐλ. Ν.
Πλατής, Κ. Ἀργύρης, ὡς μέλη.

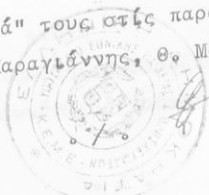
2. Ἡ Ἐπιτροπή Κρίσεως στήν πρώτη συνεδρίασή της: α) διαπίστωσε ὅτι
ἡ συγγραφή τοῦ Γ. Πιστινοῦ δέν εἶναι σύμφωνη μέ τοὺς ὅρους τῆς προ-
κήρυξης (ὕστερεῖ ἐμφανῶς σέ ἀριθμό σελίδων),
β) οἱ συγγραφεῖς τῶν ἄλλων συγγραφέων συμφωνοῦν μέ τήν προκήρυξη
καί μποροῦν νά κριθοῦν οὐσιαστικά.

γ) ἀνέθεσε σέ δύο μέλη της, τοὺς: Φ. Κ. Βῦρο καί Κ. Ἀργύρη νά
συντάξουν εἰσηγήσεις γιά τά ὑπόλοιπα τέσσερα συγγράμματα, χωριστές
καί μέ σύγκριση, ἄν κρίνουν τοῦτο ἀναγκαῖο.

Ἐπίσης, ἀποφασίστηκε νά γράφουν τίς δικές τους παρατηρήσεις
ὁ Πρόεδρος καί τά ἄλλα μέλη γιά τά κρίνόμενα ἔργα.

3. Στήν ἐπόμενη συνεδρίαση διαβάσθηκαν οἱ εἰσηγήσεις καί λοιπές
παρατηρήσεις, πού διαβιβάσθηκαν ἔπειτα στοὺς συγγραφεῖς.

4. Ἀπάντησαν μέ "ὑπόμνημά" τους στίς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς
οἱ τρεῖς συγγραφεῖς: Γ. Καραγιάννης, Θ. Μαυρόπουλος, Ἀ. Χαροκόπος.

5. Στην τελική συνεδρίασή της η 'Επιτροπή Κρίσεως αποφάνθηκε δμόφωνα (5 'Ιουνίου 1980) ότι καμιά από τις συγγραφές, "Στοιχεῖα Φιλοσοφίας Γ' Γενικοῦ Λυκείου" δέν μπορεῖ νά προκριθεῖ γιά νά γίνει σχολικό βιβλίο. "Όλες ὕστεροῦν - καί ὕστερα ἀπό τις ἀπαντήσεις τῶν συγγραφέων- ἐπιστημονικά καί γλωσσικά. βλέπε σελ. 38'.

6. Ἐχοντας ὑπόψη μου:

α) Τήν προκήρυξη γιά τή συγγραφή βιβλίου Στοιχεῖα Φιλοσοφίας Γ' Λυκείου.

β) Τό ἀντίστοιχο ἀναλυτικό πρόγραμμα,

γ) Τά πρακτικά τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως καί

δ) Τά συγγράμματα πού ὑποβλήθηκαν στήν ὑπηρεσία καί κρίθηκαν ὡς μή κατάλληλα,

Εἰσηγοῦμαι στό Τμήμα:

νά ἐγκρίνει τά πρακτικά τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως τοῦ σχολικοῦ βιβλίου: "Στοιχεῖα Φιλοσοφίας Γ' Γενικοῦ Λυκείου", δηλαδή νά θεωρήσει ὡς μή κατάλληλα ὅσα συγγράμματα ὑποβλήθηκαν γιά κρίση ἀπό τοὺς: Γ. Πιτσινό, Γ. Καραγιάννη, Ἀγ. Ντόκα, Θ. Μαυρόπουλο καί Ἀ. Χαροκόπο, γιά τοὺς λόγους πού περιέχονται στά Πρακτικά τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως, στήν ὁποία μετεῖχε καί ὁ ὑποφαινόμενος.

Εἰσηγοῦμαι ἀκόμη τό Τμήμα νά ἐξετάσει τή δυνατότητα ἀπονομῆς χρηματικῶν ἐπάλυνων στοὺς συγγραφεῖς: Ἀ. Ντόκα, Ἀ. Χαροκόπο, Γ. Καραγιάννη γιά τόν ἐπιστημονικό μόχθο πού κατέβαλαν καί τά ξεοδα στά ὁποία ὑποβλήθηκαν γιά νά παρουσιάσουν σέ μᾶς τις συγγραφές τους" ἀνεξάρτητα ἀπό τις ἀτέλειες τῶν συγγραφεῶν ἀπό τις ὁποῖες ἕνα μέρος ὀφείλεται στήν ἀνεπάρκεια χρόνου τῆς προκήρυξεως.

Διαπιστώθηκε μέ πολλή πικρία καί στήν παρούσα περίπτωση ότι ἡ ἀπολουθούμενη νόμιμη διαδικασία ἐγκλείει μία σχεδόν ἀξεπέραστη ἀδυναμία, ότι δέ συγκεντρώνει ἕνα πρόσωπο τις ἰδιότητες πού ἀπαιτεῖ ἕνα σχολικό βιβλίο:

- ἐπιστημονική ἐνημέρωση πλήρη

- σαφήνεια, ἀκρίβεια, πληρότητα, ὁρθότητα σέ ὅλη τήν ἐκταση μῆς συγγραφῆς γιά τήν ὁποία συνήθως ὁ χρόνος εἶναι ἀνεπάρκης.

- διδακτική αντίληψη αντικειμενική, ώστε να διαχωρίζει πάντα αυτά που μπορεί ή δεν μπορεί να αφομοιωθεί από τους μαθητές
- δυνατότητα σύμμετρης ανάπτυξης των επομέρους κεφαλαίων, με αποτέλεσμα:

Πολύτιμος χρόνος και μόχθος να χάνεται άνωφελος. Είναι πολύ πιθανό ότι οι ίδιοι άνθρωποι αν είχαν κληθεί να συγγράφουν μαζί το ζητούμενο βιβλίο θα μῶς είχαν δώσει μία συλλογική συγγραφή πολύ άρτιότερη και παραδεκτή.

Ακολούθησε διεξοδική συζήτηση μεταξύ των μελών και τελικά το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη του: α) το έγγραφο Φ. 211.17/186/Γ/4028/12-7-1980 της Δ/νσεως Έφαρμογής Προγραμμάτων Μέσης Έκπ/σεως του ΥΠΕΠΘ, με τα συνημμένα σ' αυτό πρακτικά της Έπιτροπής Κρίσεως, βιβλία των παραπάνω συγγραφέων, τίς παρατηρήσεις της Έπιτροπής Κρίσεως για τα βιβλία αυτά και τίς απαντήσεις των συγγραφέων, β) το άρθρο 80 του Ν. 309/76, γ) την εισήγηση του κ. Φ. Βώρου και δ) τη συζήτηση, που έγινε μεταξύ των μελών του,

αποφάνεται δμόφωνα:

Έγκρίνει θά πρακτικά της Έπιτροπής Κρίσεως του διδακτικού βιβλίου: " Στοιχεία Φιλοσοφίας Γ' Γενικοῦ Λυκείου", δηλαδή δέ θεωρεί κατάλληλα για σχολική χρήση τα βιβλία των: Γ. Πιτσινού, Γ. Καραγιάννη, Άγ. Ντόκα, Θ. Μαρρόπουλου και Άντ. Χαροκόπου.

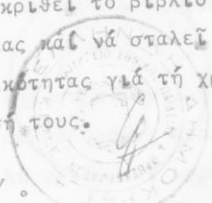
“Υστερα από τὸ ^{5/284/24-1-80}~~πρόβ. πρόβ.~~ ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ ἔχω νὰ εἰσηγηθῶ τὰ

Τὰ βιβλία «ἐκδόσεις Κτίστη» εἶναι μεταφράσεις τῶν ἀντιστοιχῶν Γερμανικῶν DORN-BADER Φυσικῆς καὶ BRAWN-KRIEGER Χημείας, τὰ βιβλία ἀκολουθοῦν τὴν κλασσικὴν σειρὰ τῶν κλάδων τῆς Φυσικῆς καὶ τῆς Χημείας: Μηχανικὴ, Ὑδροστατικὴ, Ἀεροστατικὴ, Θερμότητα, Ὀπτικὴ, Ἠλεκτρισμός κτλ. Μαθῶς καὶ ἀνόργανη καὶ ὀργανικὴ Χημεία. Δὲν ἀκολουθοῦν φυσικὰ τό ἑλληνικὸ πρόγραμμα καὶ ὅτε γίνεται μια τέτοια προσπάθεια. Ἡ ἐκτύπωση εἶναι ἀρκετὰ ἐπιμελημένη. Ἡ μετάφραση ἀρκετὰ προσεγμένη δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ ἀποφύγει μερικὰ σφάλματα πού γιὰ ἕνα καθηγητὴ εὐκόλα γίνονται ἀντιληπτὰ π.χ. στὴ σελίδα ἡ μετάφραση μονόμετρη πρόσθεσις ἢ ἀφαίρεσις εἶναι ἁδόκιμη. Ἐπίσης γλωσσικὰ χρησιμοποιοῦν τό πᾶν στὴ θέση τοῦ ως.

Όμως πέρα από τά μειονεκτήματα αυτά όλο τό βιβλίο δίνει ένα μεγάλο αριθμό πειραμάτων και πληροφοριών που για τό δάσκαλο της Φυσικής και της Χημείας είναι ένα σημαντικό βοήθημα, στη διεξαγωγή του έργου του. Επομένως, στον τελευταίο τόμο, δίνει ένα μεγάλο αριθμό οδηγιών και εξηγήσεων πάλι για τό δάσκαλο που έπίσης βοηθούν στη διδασκαλία του. Για τους λόγους αυτούς και μέ ανάλογη γνώμη και του Προέδρου του ΚΕΜΕ κ. Σακελλαρίδη, νομίζω τά βιβλία αυτά είναι χρήσιμα για τους διδασκάλους και τις σχολικές βιβλιοθήκες και εισηγούμαι στο Τμήμα να θεωρηθούν έτσι.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατὰ τὴν ὁποία τὰ μέλη τοῦ Τμήματος διατύ-
πωσαν τίς παρακάτω γνώμες:

Ὁ κ. Δ. Σακκάς ἐισηγήθηκε νά κριθεῖ τό βιβλίον κατάλληλον γιά
τούς μαθητές τῆς φυσικῆς καί Χημείας καί νά σταλεῖ εἰδική ἐγκύκλιος
πρός τούς καθηγητές αὐτῆς τῆς εἰδικότητος γιά τή χρησιμότητα τοῦ
βιβλίου γιά τή γενικότερη κατάρτισί τους.

ΟΙ κ.κ. Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Γ. Γρατσέας και Ν. Σπυρόπουλος ανέπτυξαν τους λόγους για τους οποίους δεν θεωρούν την κρινόμενη σειρά χρήσιμη κατά την αληθή έννοια του άρθρου 2 παρ. 5 του Ν. 186/75, οι κυριότεροι από τους οποίους είναι οι εξής:

- α) Αποκλείεται συστηματική χρησιμοποίηση της σειράς κατά τη σχολική εργασία αφού υπάρχουν ξεχωριστά διδακτικά βιβλία, τα οποία χρησιμοποιούν διδάσκοντες και διδασκόμενοι.
- β) Με βάση τα ξεχωριστά βιβλία καθορίζεται η διδασκτέα και η εξεταστέα ύλη. Οποιασδήποτε λοιπόν μορφής απόκλιση από την ύλη αυτή, *ένόψει* μάλιστα και των πανελληνίων εξετάσεων, μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στη σωστή αξιολόγηση των μαθητών.
- γ) Η έγκριση παρόμοιων δαπανηρών "σειρών" έχει μέχρι σήμερα αποφευχθεί και για τον πρόσθετο λόγο ότι μία τέτοια έγκριση του ΚΕΜΕ μεταβάλλεται σε ισχυρό διαφημιστικό όπλο του εκδότη με αποτέλεσμα να παγιδεύονται τα οικονομικά περιθώρια μαθητών ή σχολείων και έτσι να αποτρέπεται η αγορά άλλων και απαραίτητων βιβλίων. Έτσι το ΚΕΜΕ μεταβάλλεται ακούσια σε "προπαγανδιστή" βιβλίων και δημιουργεί κλίμα αθέμιτου ανταγωνισμού.
- δ) Για όσους υποστηρίζουν την άποψη του κ. Εισηγητή να χαρακτηριστεί η σειρά χρήσιμη για τους καθηγητές και όχι για τους μαθητές θα πρέπει να επισημάνουμε ότι μία τέτοια διάκριση δεν έχει καμμία πρακτική αξία γιατί ο εκδότης δεν ^{των} εμφανίζει με αποτέλεσμα την παραπλάνηση των μαθητών.
- ε) Αν η σειρά είναι χρήσιμη για τον καθηγητή, αρμοδιότερος να το κρίνει είναι ο ίδιος ο καθηγητής ο οποίος, έχοντας υπόψη και άλλα συναφή έργα (τα οποία διαμέσου πολλών οδών του γίνονται γνωστά) μπορεί σαν επιστήμονας να αποφασίσει για τον πλουτισμό της βιβλιοθήκης του.

Τέλος οι ανωτέρω αναφέρθηκαν και στην τακτική που ακολούθησε το Τμήμα με την παλιά του σύνθεση σε παρόμοιες περιπτώσεις, δηλ. τη χορήγηση της "χρησιμότητας" με πολλή φειδώ και κυρίως όταν πρόκειται

για βιβλία που αναπληρώνουν ελλείψεις της επίσημης παροχής βοηθημάτων (π.χ. λεξικά δημοτικής γλώσσας).

Ο κ. Κυρ. Κατσιμάνης είπε:

" Η γνώμη μου είναι ότι το βιβλίο πρέπει να θεωρηθεί κατάλληλο για τους καθηγητές φυσικών και τις σχολικές βιβλιοθήκες. Η θετική αυτή εισηγήσή μου θεμελιώνεται στην ακόλουθη επιχειρηματολογία:

1. Όλοι δεχόμαστε ότι ο καθηγητής χρειάζεται πνευματική περιουσία για να ανταποκριθεί στο διδακτικό έργο του και ότι δεν είναι δυνατόν ως μοναδικό του εφόδιο να έχει το σχολικό ~~εγχειρίδιο~~, με αποτέλεσμα, όπως γίνεται συνήθως, να προηγείται κατά μερικές σελίδες του μαθητή. Αυτή ακριβώς η διαπίστωση υπαγορεύει την καθολικώς αναγνωριζόμενη ανάγκη ~~και~~ επιμορφώσεως των καθηγητών. Αν μας είναι αδύνατον να φανταστούμε ^{χωρίς} καθηγητή Μ.Ε. χωρίς βιβλιοθήκη, πρέπει να σκεφτούμε δύο πράγματα: α) ~~το~~ βιβλία θα περιέχει αυτή η βιβλιοθήκη; Μήπως (εκτός από τα σχολικά) τα πανεπιστημιακά συγγράμματα; Μά τότε, γιατί να μην προστεθεί και η υπόκριση σειρά, που και επιστημονικά είναι ξεγκυρη - σύμφωνα με την εισηγήση που κανείς δεν αμφισβήτησε την ορθότητά της - και παιδαγωγικά πολύ σχετική με τις ανάγκες των διδασκόντων και των διδασκόμενων β) Αν οι καθηγητές και τα σχολεία πρέπει να συγκροτήσουν δική τους βιβλιοθήκη, ποιος πρέπει να δώσει τη σχετική ενημέρωση; Οι τίτλοι των βιβλίων που αναγράφονται στους βιβλιογραφικούς καταλόγους ή τα ~~εξώφυλλα~~ των βιβλίων, δέ συνδυασμό με μία βιαστική φυλλομέτρηση στο βιβλιοπωλείο αυτά όλα δεν αρκούν με κανέναν τρόπο για μία ουσιαστική επιλογή των καταλληλότερων εγχειριδίων. Και ερωτάται: Αν το ΚΕΜΕ, το επιστημονικό και επίτε-
λικό όργανο και Παιδείας δεν κατευθύνει σωστά τους καθηγητές, υποδεικνύοντάς τους υπεύθυνα το καταλληλότερο βιβλίο που θα συμπληρώσει την κατάρτισή τους, τότε ποιος θα επιτελέσει το σοβαρό αυτό έργο; Η άποψη ότι η ενημέρωση με τη μέθοδο της σχετικής αίτησεως γίνεται εθελαιριακά και απρογραμμάτιστα δεν αποτελεί σοβαρή αντίρρηση, γιατί οι διαδικασίες είναι ανοιχτές και μπορεί ο κάθε εκδότης να ζητήσει κρίση των βιβλίων του.

2. Ο νόμος υπάρχει και είναι σαφέστατος. Μιλάει για κρίση βιβλίων βοηθητικών και όχι για κρίση επίσημων σχολικών εγχειρίδιων, για την οποία διαλαμβάνουν άλλες διατάξεις. Τό να λέμε λοιπόν: ή το κρινόμενο είναι σύμφωνο με το επίσημο εγχειρίδιο, όποτε είναι περιττό, ή δε συμφωνεί με αυτό (και με το πρόγραμμα), όποτε ήταν επικίνδυνος σημαίνει ότι παρανοούμε το νόμο και επ των προτέρων απορρίπτουμε κάθε βιβλίο. Άλλά το γράμμα και το πνεύμα του νόμου απαιτούν ουσιαστική κρίση του KEME για βιβλία που συμπληρώνουν και διακρίνουν την παρεχόμενη με τα σχολικά εγχειρίδια μόρφωση. Έπομένως ο νόμος απαιτεί να πάρουμε θέση σχετικά με την ουσία του κρινόμενου βιβλίου. Όσο για την αντίρρηση ότι ο νόμος προβλέπει γνώμη του KEME απλώς για την καταλληλότητα ή την ακαταλληλότητα ενός βιβλίου και όχι αφήσει περιθώρια για διαφοροποίηση της καταλληλότητας σχετικά με καθηγητές ή μαθητές, θά είχα να παρατηρήσω ότι ή έλλειψη μνείας της διαφοροποιήσεως αυτής στο κείμενο του νόμου δεν συνιστά και απαγόρευση. Το KEME, ως υπεύθυνο επιστημονικό και παιδαγωγικό όργανο, μπορεί να κλιμακώσει την γνώμη για την καταλληλότητα όπως αυτό νομίζει και να υποβάλλει τις προτάσεις σου στη Διοίκηση. Στην τελευταία εναπόκειται να τις προωθήσει ή να τις ανατρέψει, πράγμα που δεν έχει κάνει ως τώρα για πολλές περιπτώσεις όπως ή υπό συζήτηση.

3. Μοναδικό κριτήριο για το χαρακτηρισμό ενός βιβλίου ως κατάλληλου είναι κατά τη γνώμη μου το κατά πόσο το βιβλίο αυτό επιστημονικά και παιδαγωγικά ώφελει εκείνους στους οποίους απευθύνεται. Έφθσον στο σημείο αυτό ή κρίση του αρμόδιου εισηγητή είναι θετική, θετική κατά τη γνώμη μου πρέπει να είναι και ή κρίση του Τμήματος".

Τελικά το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη του: α) Το έγγραφο με αριθμ. Γ/284/24-1-1980 της Δ/σεως Έφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε., β) την αίτηση και το βιβλίο "Μεγάλη Φυσική και Χημεία της Σπυριδούλας Κτίστη, γ) Την παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/1975, δ) την Είσηγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου και ε') τις γνώμες των μελών του που αναπτύχθηκαν κατά τη συζήτηση του θέματος,

ἀποφαινεται κατὰ πλειοψηφία:

Κρίνει τὸ βιβλίο, "Μεγάλη Φυσική καὶ Χημεία τῆς Σπυριδούλας Κτίστη, χρήσιμο γιὰ τοὺς καθηγητὲς κατὰ τὴν ξννοια τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 5 τοῦ Ν. 186/75.

Θ Ε Μ Α 40. - Χορήγηση ἀντιγράφου πράξεως γιὰ τὸ βιβλίο "Λεξικό ρημάτων τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς" τοῦ Δ. Μιχαλόπουλου.

Ὁ εἰσηγητὴς τοῦ θέματος κ. Δ. Τομπαΐδης εἶπε σχετικὰ μὲ τὸ θέμα αὐτὸ τὰ ἑξῆς:

Ὁ κ. Δ. Μιχαλόπουλος ζητεῖ μὲ ἀίτησή του νὰ τοῦ δοθεῖ ἀντίγραφο ἀποσπάσματος τῆς πράξεως 51/1980, στὸ ὁποῖο περιλαμβάνεται ἡ ὁμόφωνη καὶ θετικὴ γνωμοδότηση τοῦ Τμήματος Μ.Ε. γιὰ τὸ βιβλίο του "Λεξικό ρημάτων ἀρχαίας ἐλληνικῆς". Δὲ νομίζω ὅτι ἔχουμε κανένα λόγο νὰ ἀρνηθοῦμε τὴ χορήγηση τοῦ ἀντιγράφου αὐτοῦ.

Τὸ Τμήμα, ὅστερα ἀπὸ συζήτηση,

ἀποφαινεται ὁμόφωνα:

Νὰ μὴ χορηγηθεῖ τὸ αἰτούμενο ἀντίγραφο τῆς πράξεως 51/1980 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ στὸ Δῆμο Μιχαλόπουλο γιὰ τὸ βιβλίο του "Λεξικό ρημάτων τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς", ἀλλὰ μόνον ἡ ἀπόφαση τοῦ Τμήματος.

Θ Ε Μ Α 5ο.- 'Εφαρμογή Σχολικοῦ - 'Επαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ
στά Γυμνάσια γιά τό σχολικό ἔτος 1980-81.

'Ο Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ
θεσμοῦ τοῦ Σχολικοῦ - 'Επαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ στή Γ' τάξη
Γυμνασίου καί κατά τό τρέχον σχολικό ἔτος 1980-81 ἀπό 1-2-1981, πού
πρότεινε ἡ 'Ομάδα 'Εργασίας, ἀναφέρθηκε στή συνεδρίαση τῆς 8-5-80
(πράξη 23/80) στήν ὁποία τό Τμήμα ἀσχολήθηκε διεξοδικά μέ τό θέμα
αὐτό.

Στή συνέχεια ὁ κ. Γ. Παντελίδης ἐισηγήθηκε νά γίνει δεκτή ἡ
πρόταση τῆς 'Ομάδας 'Εργασίας γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ θεσμοῦ καί νά δι-
δαχθεῖ, δύο (2) ὥρες τήν ἐβδομάδα, μέχρι 31-1-1981 "Ἀγωγή Πολίτη"
καί ἀπό 1-2-81 ὁ Σχολικός - 'Επαγγελματικός Προσανατολισμός, ὅπως καί
κατά τό προηγούμενο σχολικό ἔτος 1979-80 (Πράξη 86/1979 τοῦ Τμήματος
Μ.Ε). Τό Τμήμα, ὅστερα ἀπό συζήτηση,

ἀποφασίζεταί ὁ μὲν ὡς:

Νά διδαχθεῖ καί κατά τό τρέχον σχολικό ἔτος 1980-81 στή Γ' τάξη
Γυμνασίου δύο (2) ὥρες τήν ἐβδομάδα μέχρι 31-1-81 ἡ "Ἀγωγή Πολίτη"
καί ἀπό 1-2-81 ὁ Σχολικός - 'Επαγγελματικός Προσανατολισμός στά Γυμνά-
σια πού ὑπάρχουν οἱ ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ
θεσμοῦ.

'Αφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως τελείωσε
ἡ συνεδρίαση.

'Ο Πρόεδρος

Γ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

'Η Γραμματέας

Παπαδημητρίου

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Π Ρ Α Ξ Η 56

Σήμερα 13 'Οκτωβρίου 1980, ημέρα Δευτέρα και ώρα 12.30' μ.μ.,
τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί
'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἰθούσα συνεδριάσεων τῆς 'Ολο-
μέλειας (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) ἡ προεδρεύοντα
τόν κ. 'Αθαν. Κομίνη, Γ' 'Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος
'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', Ι. Σκορδίλης, Εἰδικός
Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τοματῆς, Κυρ. Κατσιμάνης, Β.
Θεοδωρακόπουλος καί Λ. 'Αδαμόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε
ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ. Γ. Παντελίδης, Πρόεδρος
τοῦ Τμήματος, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση, Δ. Σακκάς, Σύμ-
βουλος Β', γιατί εἶχε ἄδεια, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β' καί Στ. Παπα-
σημακόπουλος, Εἰσηγητής, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Διδακτέα ὕλη ἀρχαίων ἐλληνικῶν στή Γ' τάξη ἐσπερινῶν ὑποχρεωτικῶν
Εἰσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη,
τό Τμήμα ἀρχισε τήν ἐξέταση τοῦ θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

'Ο Εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος σχετικά μέ τό πα-
ραπάνω θέμα εἶπε τά ἑξῆς:

"Μέ τή δημοσίευση στήν 'Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 230/1980,
τ. Α') τοῦ ὠρολόγιου καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Γ' 'Εσπερινοῦ

Λυκείου, διαπιστώνεται ότι από τη διδακτέα ύλη των 'Αρχαίων 'Ελληνικῶν τῆς Β' 'Ημερήσιου Λυκείου μόνο ένα κείμενο θά διδαχτεῖ στή Γ' 'Εσπερινοῦ, ἡ 'Αντιγόνη τοῦ Σοφοκλῆ. Τά κείμενα πού διδάχτηκαν οἱ μαθητές τῆς Γ' 'Εσπερινοῦ Λυκείου στή Β' τάξη (σχολ. ἔτος 1979-80), δέ συμπιπτουν μέ τά λοιπά κείμενα τῆς Β' 'Ημερησίου, πού θά ἀποτελέσουν, μαζί μέ τήν 'Αντιγόνη, τήν ἐξεταστέα ύλη τῶν Πανελλήνιων ἐξετάσεων τοῦ 'Ιουνίου 1981. Γιά λόγους λοιπόν συντονισμοῦ τῆς διδασκόμενης ὕλης στή Γ' 'Εσπερινοῦ καί στή Β' 'Ημερήσιου Λυκείου, προτείνω τήν ἐξῆς ρύθμιση, μόνο γιά τό σχολικό ἔτος 1980-81, στήν ὁποία κατέληξαν οἱ φιλόλογοι τοῦ Τμήματος ὕστερα ἀπό τίς ἀκόλουθες σκέψεις:

- α) Νά ἐξασφαλιστεῖ ἀξιόλογη ἐξεταστέα ύλη γιά τίς παρρλήνιες ἐξετάσεις, κοινή γιά τούς μαθητές τῆς Β' 'Ημερησίου καί τῆς Γ' 'Εσπερινοῦ
 - β) Νά μή θιγεῖ τό πρόγραμμα τοῦ μαθήματος στή Β' 'Ημερησίου,
 - γ) Νά μή θιγεῖ τό πρόγραμμα τῶν ἄλλων μαθημάτων τῆς Γ' 'Εσπερινοῦ
- Λυκείου:

1. 'Από 21/9 ἕως 31/1: Σοφοκλῆ 'Αντιγόνη.
 2. 'Από 1/2 ἕως 15/3: Λυσία, Λόγος 'Υπέρ τοῦ 'Αδυνάτου.
 3. 'Από 16/3 ἕως τό τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους: Θουκυδίδη, Τά Πλατάϊκα.
- 'Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν κατὰ τήν ὁποία ὁ κ. Φ. Βῶρος εἶπε:

"Φρονῶ ὅτι εἶναι προτιμότερο νά ἀρχίσει ἀμέσως καί ἡ διδασκαλία τοῦ λόγου τοῦ Λυσία 'Υπέρ τοῦ 'Αδυνάτου μέ μεταφορά καί μιᾶς ὥρας διδασκαλίας ἀπό τή Βιολογία ἢ ἀπό τήν Ξένη Γλῶσσα ἢ ἀπό τήν Ψυχολογία. 'Ο λόγος: ὅτι τό κείμενο τοῦ Λυσία εἶναι πολύ βατότερο καί εἶναι καλό νά ὑπάρχει, κατὰ τό δυνατό, παραλληλία διδασκαλία στή 'Ημερήσια - ἔσπερινά λυκεια".

Τό Τμήμα, ὕστερα ἀπό πρόταση τοῦ Προεδρεύοντα, Ἀντιπροέδρου Γ' τοῦ ΚΕΜΕ κ. 'Αθαν. Κομίνη,

ἀποφάσινεται κατὰ πλειοψηφία:

Δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ Συμβούλου Β' κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλου καί γνωμοδοτεῖ νά ρυθμιστεῖ ἡ διδασκαλία τῶν 'Αρχαίων 'Ελληνικῶν στή Γ' 'Εσπερινοῦ Λυκείου ὡς ἐξῆς:

1. Από 21 Σεπτεμβρίου ως την 31 Ιανουαρίου: Σοφοκλή 'Αντιγόνη.
2. Από 1 Φεβρουαρίου ως την 15 Μαρτίου: Λυσία, 'Υπέρ του 'Αδυνάτου,
3. Από 16 Μαρτίου ως τό τέλος του διδακτικού έτους, Θουκυδίδη τά

Πλαταϊκά.

Μειοψήφησε ο κ. Φ. Βώρος για τους λόγους που ανέφερε στη συζή-
τηση του θέματος.

'Αφοϋ εξαντλήθηκε τό θέμα της ημερήσιας διατάξεως, τελείωσε ή
συνεδρίαση του Τμήματος.

Ο Πρόεδρος

'Η Γραμματέας

Μ. Αθανασίου

ΠΑΡΑ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Π Ρ Α Ξ Η 57

Σήμερα 15 Οκτωβρίου 1980, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαιδεύσεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεων της Ολο-μέλειας (Μεσογείων 396, Άγλα Παρασκευή Αττικής) με πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. Αθαν. Κομίνης, Γ' Αντι-πρόεδρος του ΚΕΜΕ, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ήλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρου-χάκης, Γ. Γρατσάς, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τορπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Δ. Αδαμόπουλος και Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε η Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ύπηρετεϊ με άπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παβαβρέθηκαν στή συνεδρίαση οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β', γιατί είχε άλλη ύπηρεσιακή άπασχόληση, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β', γιατί άπουσίαζε στό εξωτερικό για ύπηρεσιακούς λόγους, και Β'. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής, γιατί είχε άλλη ύπηρεσιακή άπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- Θ Ε Μ Α 10.- Πρόταση για συγκρότηση Ομάδας Έργασίας για τή συγγραφή βιβλίων Νέων Έλληνικών Λυκείου. Εισηγητές κ.κ. Φ. Βώρος και Δ. Τορπαΐδης.
- Θ Ε Μ Α 20.- Άξιολόγηση συγγραμμάτων κ. Βασ. Χαρώνη, Έπόπτη Μ.Ε. Εισηγητής κ. Γ. Γρατσάς.
- Θ Ε Μ Α 30.- Άνατύπωση διδακτικών βιβλίων σχολικού έτους 1981-82. Εισηγητής κ. Ήλ. Σπυρόπουλος.
- Θ Ε Μ Α 40.- Άνακοινώσεις.

Άφου διαπιστώθηκε άπартία και επικυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, το Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

. / .

Θ Ε Μ Α 10. - Πρόταση για συγκρότηση 'Ομάδας 'Εργασίας για τή συγγραφή βιβλίων Νέων 'Ελληνικῶν Λυκείου.

Οι Εισηγητές τοῦ θέματος κ.κ. Φ. Βῦρος καί Δ. Τομποῦδης ἔθεσαν ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τήν κοινή εἰσήγησή τους, πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

1. Ὅπως εἶναι γνωστό (πρ. 53/80) περσυνή προκήρυξη για τή συγγραφή βιβλίου Νέων 'Ελληνικῶν δέν ἔδωσε θετικό ἀποτέλεσμα καί βρεθήκαμε στήν ἀνάγκη νά δώσουμε μιὰ λύση πού γνωρίζουμε τίς ἀτέλειές της ἡ κατάσταση θά εἶναι δυσκολότερη τό ἐπόμενο σχολ. ἔτος πολύ εὐλογα - για - για δὲ τάξεις μαθητῶν.

2. Τώρα ἔχουμε δημοσιευμένα προγράμματα Α' καί Β' Λυκείου ὁ δρόμος τῆς προκήρυξης ἀποκλείεται νά μᾶς δώσει βιβλία για τό σχολ. ἔτος 1981-82 (μόνο ἡ δημοσίευση τῆς προκήρυξης καί ἡ ἀνάλογη προθεσμία ὑπερβαίνουν τό δεκάμηνο πού μᾶς χωρίζει ἀπό τό Σεπτ. 1981.)

3. Προτείνουμε νά συγκροτηθεῖ 'Ομάδα 'Εργασίας για τή συγγραφή τῶν ἀναγκαίων βιβλίων. (ὅχι μόνο Α' Λυκείου, για τό ὅποιο ἔχει προηγηθεῖ ἄκαρπη προκήρυξη, ἀλλά καί Β' Λυκείου, ἔως καί Γ', για τά ὅποια δέν ὑφίστανται τώρα οἱ νομότυπες προϋποθέσεις, ἀλλά δέν ὑπάρχουν καί ἐλλείδες ὅτι μποροῦν μέ ἄλλη μεθόδευση νά γραφοῦν). Μέλη της προτείνουμε νά εἶναι: οἱ ἑδιοὶ ἐκπαιδευτικοὶ Μ.Ε. πού μᾶς ἔδωσαν τά τρία βιβλία τοῦ Γυμνασίου.

Λόγοι πού συνηγοροῦν γι' αὐτό:

α. Τά βιβλία ἐκεῖνα εἶχαν τήν καλύτερη ὑποδοχή ὅπως συνδυασμός ἐπιτυχημένος δέν ἐγκαταλείπεται χωρίς ζημιὰ.

β. Ἐχουν κάνει ὀρισμένη προεργασία καί θά κερδίσουν χρόνο πού τώρα μᾶς εἶναι ἀναγκαῖα.

γ. Ἐχουμε διαπιστώσει ὅτι συνεργάζονται ἄνετα, ὥστε νά εὐελπιστοῦμε ὅτι χωρίς δυσχέρειες θά μποροῦμε νά προτείνουμε βελτιώσεις - τροποποιήσεις στήν τελική φάση, ἂν χρειαστοῦν.

Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ πού προτείνουμε νά περιληφθοῦν στήν 'Ομάδα 'Εργασίας εἶναι:

- Καρβέλης Δ., 'Επιθ. ΑΕΠ Τρίπολης

- Παγανός Γ. φιλόλογος, λύκειο 'Αμαρουσίου

- Μπαλάσκας Κ. γυμνασιάρχης στήν Κορινθία,

- Γρηγοριάδης Ν., φιλόλογος, στο γυμνάσιο Πεντέλης
- Μηλίωνης Χριστόφορος, γυμνασιάρχης στο Μαρκόπουλο Ἀττικῆς.

4. Νομίζουμε ότι γιὰ νά συντελεστεῖ τό ζητούμενο ἔργο γρήγορα εἶναι ἀνάγκη οἱ παραπάνω νά ἀποσπαστοῦν ἀπό τὰ ὑπηρεσιακά ἔργα τους καί νά διατεθοῦν στό ΚΕΜΕ γιὰ τὰ ἀκόλουθα διαστήματα:

- 4 μῆνες γιὰ τό βιβλίο Α' Λυκείου
- 3 μῆνες γιὰ τό βιβλίο Β' Λυκείου
- 4 ἀκόμη μῆνες - παράταση - ἔν στο μεταξύ θά ἔχει διαμορφωθεῖ ὀριστικό πρόγραμμα Γ' Λυκείου.

Ὑστερα ἀπὸ τὰ διαστήματα αὐτά οἱ ἴδιοι ἐπανερχόμενοι στίς ὑπηρεσίες τους - ὑπηρετοῦν 3 στό λεκανοπέδιο τῆς Ἀττικῆς, ὁ τέταρτος στήν Κορινθία ὁ πέμπτος στήν Τρίπολη - θά παρακολουθήσουν τήν τυπογραφική ἐργασία.

Τό Τμήμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση διευκρινιστική,

ἀποφασίζει ὅτι:

ἀποδέχεται τήν εἰσήγηση ὅπως διατυπώθηκε ὡς πρός τό περιεχόμενό της, θεωρεῖ ὅμως ὅτι ἡ ἀνάθεση συγγραφῆς βιβλίων πέρα ἀπὸ ἐκεῖνο τῆς Α' Λυκείου μπορεῖ νά γίνῃ μέ νεότερη ὑπουργική ἀπόφαση ἀνάλογα μέ τό νομικό καθεστῶς πού θά ἔχει ὡς τότε δημιουργηθεῖ.

Θέμα 2ο. - 'Αξιολόγηση συγγραμμάτων κ. Βασ. Χαρώνη, 'Επόπτη Μ.Ε.

'Ο Εισηγητής τοῦ θέματος κ. Γ. Τρατσέας εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

" ΜΕ Τ⁶ ἀριθμ. Φ. 260/465/Δ/26485 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ στάλθηκε στό ΚΕΜΕ ἀπόφαση τοῦ ΑΚΥΣΜΕ καί φάκελος μέ τά θεολογικά συγγράμματα τοῦ 'Επόπτη Μ.Ε. κ. Βασ. Χαρώνη μέ τήν παράκληση νά ἀξιολογηθοῦν.

'Επειδή ἡ κατάσταση τοῦ 'Εποπτικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Μ.Ε. ἀποτελεῖ ἔργο τοῦ ΑΚΥΣΜΕ, ἡ ζητούμενη γνωμοδότηση θά ἀποτελοῦσε παρέμβαση στίς ἀρμοδιότητές του.

"Ὑστερα ἀπό τά παραπάνω προτείνω στό Τμήμα Μ.Ε τοῦ ΚΕΜΕ νά μήν προχωρήσει στήν ἀξιολόγηση τοῦ συγγραφικοῦ ἔργου τοῦ κ. Βασιλείου Χαρώνη, 'Επόπτη Μέσης 'Εκπαίδευσως.

Τό Τμήμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση

Ἀποφάσεται δμοφωνα

Οἱ ἀρμοδιότητες τοῦ ΚΕΜΕ, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 παράγρ. 5 τοῦ Ν. 186/1975, περιορίζονται στό χαρακτηρισμό ὀρισμένων βιβλίων ὡς χρήσιμων καθώς καί ὀρισμένων ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν ὡς συγγραφέων ἀξιόλογων μελετῶν ἢ ἐργασιῶν, δέν ἐπεκτείνονται ὅμως στήν ἀξιολόγηση τῆς συγγραφικῆς παραγωγῆς ὑπό κρίση ἐκπαιδευτικῶν, κατά τό νόημα τῆς πράξης ἀριθ. 10/1980 τοῦ ΑΚΥΣΜΕ.

Σήμερα 20 'Οκτωβρίου 1980, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) κουνεδρίασε στὴν αἴθουσα τῆς 'Ολομέλειας (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μὲ πρόεδρο τὸν κ. Γ. Παντελίδη, Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Επὶ συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἀθαν. Κομίνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ι. Ἀρβανίτης, Φ. Βῶρος, Ἡλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδίλης, Εἰδικὸς Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Λ. Ἀδαμόπουλος καὶ Εὐ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητὲς. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευὴ Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μὲ ἀπόσπασιν στὸ ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν ο Σύμβουλος Β' κ. Δο. Σακκάς, γιατί απουσίαζε για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό, και οι Εισηγητές κ.κ. Δο. Τομπάζης και Β. Θεοδωρακόπουλος, γιατί είχαν άλλη υπηρεσιακή απασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- Θ Ε Μ Α 1ο.- "Εγκριση πράξεως 'Επιτροπῆς κρίσεως γιά τὰ διδακτικά βιβλία "Χημεία Β' καί Γ' Γυμνασίου" Εισηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος.
- Θ Ε Μ Α 2ο.- Ρύθμιση αναλυτικοῦ προγράμματος Β' τάξεως Λυκείου Κλασικῆς κατευθύνσεως. Εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος.
- Θ Ε Μ Α 3ο.- 'Αναλυτικό πρόγραμμα μαθήματος Οἰκιακῆς Οἰκονομίας. Εισηγητής κ. Γ. 'Αρσανίτης.
- Θ Ε Μ Α 4ο.- 'Αξιολόγηση συγγραμμάτων κ. 'Ανδρέα Πετάνη, Γενικοῦ 'Επιθεωρητῆ Μ.Ε. Εισηγητής κ. Γ. Γρατσάς.

Ἀφ' αὐτοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καὶ ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη τοῦ
Τμήματος ἔρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων δότης ἡμερήσιας διατάξεως.

Θ έ μ α 1ο. - Έγκριση Πράξεως Έπιτροπής Κρίσεως για τά διδακτικά βιβλία "Χημεία Β' καί Γ' Γυμνασίου".

Ο Εισηγητής του θέματος κ. Στ. Παπασημανόπουλος ζήθεσε ύπόψη των μελών του Τμήματος τήν εισηγήσή του, πού έχειώς έξής:

"Υστερα από τήν άριθ. Φ. 211.13/4/185/Γ/16-1-80 Έπουργική άπόφαση συγκροτήθηκε έπιτροπή κρίσεως του διδακτικού βιβλίου "Χημεία Γυμνασίου" τεύχη Α' καί Β', μέ Πρόεδρο τόν Καθηγητή του Πολυτεχνείου κ. Σάντη καί μέλη τόν κ. Καγκαράκη, καθηγητή του Πολυτεχνείου, Γαζία Δ., Γυμνασιάρχη, Βασιλόγλου Μ., καθηγήτρια Λυκείου, καί Λιανίδη Σ. Γυμνασιάρχη.

Τά βιβλία ύποβλήθηκαν μέ βάση τήν προκήρυξη διαγωνισμού πού περιέχεται στό άριθ. 1065 τεύχος δεύτερο ΦΕΚ τής 4-12-1978. Βιβλία υπέβαλαν οί Σ. Σεργιάτης, Θ. Γεωργούσης, Γ. Τσελεπιδάκη - Η. Τσελεπιδάκη καί Θ. Φράσσαρης, Π. Δρούκα - Λιαπάτη.

Η έπιτροπή παρέλαβε τά βιβλία τά όποια καί τά εισηγάγε σέ ουσιαστική κρίση δια έκτός από τά βιβλία του κ. Σ. Σεργιάτη τά όποια άπέρριψε, διότι ή έκτασή τους ξεπερνούσε τά όρια πού καθορίζονταν από τήν προκήρυξη.

Υστερα από τήν νόμιμη διαδικασία ή Έπιτροπή στή δεύτερη πράξη της άποφαίνεται:

1) Κρίνει ως μή κατάλληλο α) τό βιβλίο του Θ. Γεωργούσης, διότι έχει άνισότητα στήν κατανομή τής ύλης, δέ συνδέει τίς ιδιότητες των στοιχείων καί των ενώσεων μέ θεωρητικό ύπόβαθρο του γενικού μέρους καί γενικά τό βιβλίο στερεΐται άκριβολογίας καί έπιτυχούς διατυπώσεως όρισμών καί έννοιών. β) Τό βιβλίο των Η. Τσελεπιδάκη καί Γ. Τσελεπιδάκη για τους ίδιους λόγους.

2) Κρίνει ως κατάλληλο τό βιβλίο των Θ. Φράσσαρη, Π. Δρούκα Λιαπάτη καί προτείνει τήν έκδοσή του από τόν ΟΕΔΒ ως διδακτικού βιβλίου για τήν Β' καί Γ' τάξη του Γυμνασίου.

3) Προτείνει τήν άπονομή του Β' βραβείου στους συγγραφείς του παραπάνου βιβλίου Θ. Φράσσαρη - Π. Δρούκα Λιαπάτη.

"Υστερα από μελέτη τόσο των βιβλίων όσο καί τής σχετικής έγγραφης διαδικασίας συμφωνώ μέ τήν άπόφαση τής Έπιτροπής καί εισηγούμαι στό

Τμήμα τήν απονομή του Β' βραβείου στούς Θ. Φράσσαρη Π. Δρούκα Λιαπάτη
καί τήν έκδοσή του γιά διδακτικό από τό έτος 1981-82. 'Ο οργανισμός
διδακτικῶν βιβλίων νά ἀναλάβει μέ εἰδικό σχεδιαστή τήν καλλιτεχνική
ἐμφάνιση τῶν σχημάτων καί τῶν δύο τευχῶν Α καί Β γιά τίς Β' καί Γ'
τάξεις τοῦ Γυμνασίου ἀντιστοίχως.

Τό Τμήμα ὕστερα ἀπό δευκρινιστική συζήτηση,

ἀποφαινεταί ὁ μ ὁ φ ω ν α

Δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Στ. Παπασημακόπουλου στό σύνολό της, δηλ
νά ἀπονεμηθεῖ τό Β' βραβεῖο στούς συγγραφεῖς Θ. Φράσσαρη- Π. Δρούκα
Λιαπάτη καί νά προωθηθεῖ τό βιβλίο τους στόν ΟΕΔΒ γιά τήν ἐκτύπωση
του, ὡς διδακτικοῦ, γιά τό σχολικό έτος 1981-82. 'Επίσης νά ἀναλάβει
ὁ ΟΕΔΒ μέ εἰδικό σχεδιαστή τήν καλλιτεχνική ἐμφάνιση τῶν σχημάτων
καί τῶν δύο τευχῶν Α' καί Β' γιά τίς Β' καί Γ' τάξεις τοῦ Γυμνασίου
ἀντιστοίχως.

Θ έ μ α 2ο.- Ρύθμιση αναλυτικοῦ προγράμματος Β' τάξεως Λυκείου Κλασικῆς κατευθύνσεως.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά εξῆς:

"Τό ὁρολόγιό καί τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῆς Β' τάξεως τοῦ Γενικοῦ Λυκείου (κύκλου ἐπιλογῆς α') καί τοῦ Κλασικοῦ Λυκείου ταυτίζονται: Β' Γεν. Λυκείου, ὥρες 8 (6 κοινό πρόγραμμα 2 πρόγραμμα ἐπιλογῆς), Β' Κλασικοῦ Λυκείου ὥρες 8. Ἔτσι δέ· θά ὑπῆρχε κανένα πρόβλημα, ἂν τό μεταβατικό πρόγραμμα τῶν μαθημάτων στίς τάξεις αὐτές δέν περιλάμβανε τόν ὑπέρ τοῦ Ἀδυνάτου λόγο τοῦ Λυσία, τόν ὅποιο οἱ μαθητές τοῦ Κλασικοῦ Λυκείου τόν ἔχουν ἤδη διδαχτεῖ στή Α' τάξη (ὅπου τό πρόγραμμά τους διέθετε 2 ὥρες περισσότερες ἀπό 8), τό πρόγραμμα τοῦ Γενικοῦ Λυκείου). Ὁ λόγος ὅμως αὐτός θά ἀποτελέσει καί μέρος τῆς ἐξεταστέας βλῆς στίς πανελλήνιες ἐξετάσεις. Ἐξάλλου κλασικά λύκεια ἀναφέρουν ὅτι πολὺ πρὶν ἀπὸ τίς 15 Νοεμβρίου θά ἔχουν τελειώσει τή διδασκαλία τόσο τοῦ βιβλίου Ἀρχαῖα Ἑλληνικά Α' Λυκείου ὅσο καί τῆς (Ἐπανάληψης) διδασκαλίας τοῦ ὑπέρ τοῦ Ἀδυνάτου. Γι' αὐτό εἰσηγοῦμαι τήν ἐξέταση: Ἐφόσον ἕνα κλασικό λύκειο τελειώσει τή διδασκαλία τῶν δύο παραπάνω βιβλίων πρὶν ἀπὸ τίς 15 Νοεμβρίου (γιά τόν ὑπέρ τοῦ Ἀδυνάτου ἐννοοῦμε τήν ἐπανάληψη τῆς διδασκαλίας του), νά ἀρχίσει ἀμέσως τή διδασκαλία τῶν Πλαταίων τοῦ Θουκυδίδη (6 ὥρες τήν ἐβδομάδα) καί, ἂν ὁ διδάσκων κρίνει ὅτι ἔχει στή διάθεσή του τίς ἀπαιτούμενες ὥρες, νά διδάξει (ἀπὸ τό βιβλίό τοῦ ΟΕΔΒ: Θουκυδίδης Εὐγενεῖς Α', Β' καί Γ' Λυκείου, τὰ κεφ. 53-67 τοῦ Γ' βιβλίου (Δημηγορίες Πλαταίων καί Θηβαίων) μέ δικό του προγραμματισμό".

Τό Τμήμα, ὅστερα ἀπὸ διευκρινιστικὴ συζήτηση,

ἀποφασίζεται ὁ μὲν ὁ

ἀποδέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ Συμβούλου Β' κ. Ἡλ. Σπυρόπουλου στό σὺνολό της.

Θ έ μ α 4ο.- 'Αξιολόγηση συγγραμμάτων κ. 'Ανδρέα Πετάνη, Γενικοῦ
'Επιθεωρητῆ Μ.Ε.

'Ο Εισηγητής τοῦ θέματος κ. Γ. Γρατσέας εἶπε σχετικά μέ τό θέμα
αὐτό τά εξῆς:

" 'Η Διεύθυνση Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ σέ συνέχεια τοῦ Φ. 260/465/Δ/26485/
1980 ἐγγράφου του, μέ τό ὁποῖο ἀπέστειλε σέ φωτοτυπία ἀπόσπασμα τῆς
10/1980 πράξεως τοῦ ΑΚΥΣΜΕ, μέ τό ἔγγραφό του Φ. 260/114/Δ/30937/
29660/1980 ἀποστέλλει στό ΚΕΜΕ συγγράμματα τοῦ Γενικοῦ 'Επιθεωρητῆ
Μ.Ε. κ. 'Ανδρέα Πετάνη καθώς καί ὑπεύθυνη δήλωσή του, σχετική μέ τό
εἶδος τῶν συγγραμμάτων του, καί παρακαλεῖ γιά τήν ἀξιολόγησή τους.

'Επειδὴ ἡ κατάσταση τοῦ 'Εποπτικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Μ.Ε. ἀποτελεῖ
ἔργο τοῦ ΑΚΥΣΜΕ, ἡ ζητούμενη γνωμοδότηση θά ἀποτελοῦσε παρέμβαση στίς
ἀρμοδιότητές του.

"Υστερα ἀπό τά παραπάνω προτείνω στό Τμήμα Μ.Ε. νά μήν προχωρήσει
στήν ἀξιολόγηση τοῦ συγγραφικοῦ ἔργου τοῦ κ. 'Ανδρέα Πετάνη, Γενικοῦ
'Επιθεωρητῆ Μέσης 'Εκπαίδευσως".

Τό Τμήμα, ὕστερα ἀπό ἀνζήτηση,

ἀ π ο φ α ῖ ν ε τ α ι ὁ μ ὅ φ ω ν α :

Οἱ ἀρμοδιότητες τοῦ ΚΕΜΕ, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 παράγρ. 5 τοῦ Ν. 186/
1975, περιορίζονται στό χαρακτηρισμό ὀρισμένων βιβλίων ὡς χρήσιμων
καθώς καί ὀρισμένων ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν ὡς συγγραφέων ἀξιόλογων
μελετῶν ἢ ἐργασιῶν, δέν ἐπεκτείνονται ὅμως στήν ἀξιολόγηση τῆς συγγρα-
φικῆς παραγωγῆς ὑπό κρίση ἐκπαιδευτικῶν, κατά τό νόημα τῆς πράξης ἀριθ.
10/1980 τοῦ ΑΚΥΣΜΕ.

'Αφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε
ἡ συνεδρία.

'Η Γραμματέας

Παπαδημητρίου
ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Π Ρ Α Ξ Η 59

Σήμερα 22 'Οκτωβρίου 1980, ημέρα Τετάρτη καί ώρα 11 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς 'Ολομέλειας (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α΄ Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. 'Αθαν. Κομίνης, Γ΄ Αντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶροζ, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος καί Δ. 'Αδαμόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ὁ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ. Δ. Σακκάς, Σύμβουλος Β΄, γιατί ἀπουσίαζε στό ἐξωτερικό γιά ὑπηρεσιακοὺς λόγους, καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητής γιά σοβαροὺς οἰκογενειακοὺς λόγους.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Συντονισμός διδασκαλίας καί παρακολούθηση τῆς διδαγμένης ὕλης τῶν μαθημάτων τῶν Πανελληνίων ἐξετάσεων στίς Β΄ καί Γ΄ τάξεις τῶν Δημόσιων 'Ημερήσιων Λυκείων Γενικῆς 'Εκπαίδευσεως. Εἰσηγητές κ.κ. Φ. Βῶρος καί Ν. Βαρουχάκης.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμήμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τοῦ θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Μίλησαν πρώτοι οι αρμόδιοι εισηγητές και είπαν:

Ο κ. Φ. Βώρος:

1. Διατηρώντας ακέραιη και—ως τούτη τη στιγμή—ακλόνητη την άποψη μου σχετικά με τις άρνητικές επιπτώσεις που περιέχει ο θεσμός των μαθημάτων επιλογής (έτσι που διαμορφώθηκε) και η επαγγελία που συνοφίζεται στη φράση "διδαγμένη ύλη", προσπάθησα από χθές που παρέλαβα τό κείμενο της συζητούμενης έγκυκλίου (Γ/8289/20-10-80) νά επισημάνω τυχόν ατέλειες ή παραλείψεις, ώστε οι αποφάσεις της Διοικήσεως ως προς τό θέμα αυτό νά μορφοποιούνται κατά τόν καλύτερο δυνατό τρόπο στό δρόμο που έχει χαράξει η Διοίκηση.

2. Οφείλω πρώτα νά σημειώσω ότι οι συντάκτες της Έγκυκλίου και των συνοδευτικών πινάκων (κωδικοποίησης της σχετικής μελλοντικής επικοινωνίας για θέματα προόδου της διδασκαλίας των μαθημάτων επιλογής) έχουν εργαστεί συστηματικά και μέ επινοητικότητα και έχουν δημιουργήσει ένα κώδικα επικοινωνίας. Ειδικές παρατηρήσεις θά διατυπώσει ο κ. Βαρουχάκης.

3. Οι παρατηρήσεις μου για τό βλο θέμα —γράμμα και πνεύμα της έγκυκλίου— συνοφίζονται στά εξής:

α. Η απαίτηση που διατυπώνεται στη σελ. 2 παρ. α έδωξο 2 ότι ο διευθυντής κάθε Λυκείου οφείλει τήν τελευταία εργάσιμη μέρα κάθε εβδομάδας νά αναφέρει κτλ... νομίζω ότι είναι υπερβολική, θά καταντήσει επαχθής και δέ θά βρεϊ δικαίωση, γιατί περίπου σημαίνει, μάλλον μέ ακρίβεια σημαίνει ότι θά συντάσσεται αναφορά κάθε δεύτερο μάθημα, μέ περισσότερα μαθήματα επιλογής διδάσκονται 2 άνδρες τήν εβδο—
αφού τά περισσότερα μαθήματα επιλογής διδάσκονται 2 άνδρες τήν εβδο—
μάδα ίσως είναι σκοπιμότερη ή διατύπωση: κατά τό τελευταίο μάθημα
κάθε δεκαπενθημέρου (τελευταία εργάσιμη μέρα...).

β. Νομίζω επίσης σκόπιμο ή Διοίκηση νά προτάξει μία σύντομη παράγραφο σέ τούτη τήν έγκύκλιο (ή νά τήν προσθέσει ως ακροτελεύτια ρήτρα) που νά λέει περίπου ότι: "ή ιδιαίτερη μέριμνα για τήν παρακολούθηση της πορείας της διδασκαλίας των μαθημάτων" επιλογής", εφόσον συμβαίνει σήμερα" αυτά νά είναι τό κύριο κριτήριο για άνώτερες επιδιώξεις των νέων, δέ σημαίνει καθόλου μειωμένο ενδιαφέρον για τήν πορεία και των άλλων μαθημάτων που βλα μαζί συνθέτουν τό

νόημα της γενικής παιδείας και συγκεντρώνουν ακέραιο τό ενδιαφέρον μας". Την προσθήκη αυτής της ρήτρας τη θεωρώ χρήσιμη για τό λόγο ότι κυκλοφορεί αναπάντητη ή κατηγορία ότι ^{οι} πρόσφατες μεθοδεύσεις έφεραν ως παρενέργεια τη μείωση του διαφέροντος των μαθητών για τά άλλα μαθήματα (σύμφωνος και δ κ. Βαρουχάκης).

γ. Προτείνω νά αναδιατυπωθεῖ ή τελευταία ~~ἀπειλητική~~ ρήτρα της έγκυκλίου (σελ. 8 ^{στη σελ. 3} ~~τελευταίοι~~) ως εξής: "....." νά έπιστήσει ιδιαίτερα τήν προσοχή για τήν πιστή τήρηση αυτής της έγκυκλίου πού τυχόν παρά- βάση της (ή άμέλεια στην εφαρμογή της ή παρανόσή της) θά προκαλέσει περιπλοκές ανεπιθύμητες για όλους και τελικά θά αποβαίνει σέ βάρος των μαθητών". Δέ νομίζω σκόπιμη μιá άπειλή εκεί όπου είναι πιο τε- λεσφόρα ή υπόμνηση εύθύνης.

δ. Διάφορες γραμματικές διορθώσεις έχω σημειώσει μέ κόκκινο μολύβι πάνω στό κείμενο της έγκυκλίου τό οποῖο και έπισυνάπτω, ώστε νά είναι εύχρύτερη ή έντόπισή τους από ~~όπου~~ θά θελήσει νά τίς δεῖ.

ε. 'Οφείλω νά όμολογήσω ότι τά χρονικά περιθώρια δέ μου επέτρεψαν νά έλέγξω τήν ακρίβεια των πινάκων" άλλωστε πρόκειται για έργασία πού δέν τήν έλέγχει εύκολα τό μάτι μου.

'Ο κ. Βαρουχάκης:

" 1. θά ήθελα πρώτα νά έντοπίσω τά σημεία της εισηγήσεως του κ. Βώρου, τά οποῖα μέ βρίσκουν σύμφωνο. Αὐτά είναι:

α) ή έπισήμανση της παραγρ. 3α ότι ή υποχρέωση του Λυκειάρχη σέ έβδομαδιαία αναφορά είναι υπερβολική, θά καταντήσει έπαχθής και δέ θά βρεῖ δικαίωση. θά προσθέσω ότι είναι και έντελώς περιττή. 'Αντίθετα δ Λυκειάρχης πρέπει νά αναφέρει άμέσως στόν οἰκεῖο ΓΕΜΕ κάθε περίπτωση πού συνεπάγεται καθυστέρηση ή οποιασδήποτε μορφής απόκλιση από τήν όμαλή εφαρμογή του ώρολογίου ή αναλυτικοῦ προγράμματος. "Έλλειψη τέ- τοιας αναφορᾶς θά σημαίνει ότι τό πρόγραμμα εφαρμόζεται κανονικά.

β) Οι παρ. 3β, 3γ, 3δ όπως είναι διατυπωμένες

2. 'Εκτός από τά παραπάνω σημεία θά ήθελα νά προσθέσω και τίς ακόλουθες παρατηρήσεις μου.

α) 'Η φράση πού αρχίζει στό τέλος της σελ. 7: " βασική επίδιωση της προσπάθειας αυτής πρέπει νά είναι ή ολοκλήρωση της διδασκαλίας

βλῆς τῆς διδασκτέας βλῆς... " θά ὁδηγήσει στή δημιουργία ἄγχους στοὺς διδάσκοντες καί ἀντιδράσεις στοὺς διδασκόμενους. Γενικά ὅπου ἐφαρμόστηκε ἀπὸ παρελθόν ὡς ἀρχή, τὸ ἀποτέλεσμα δέν ἦταν γνήσιο γιατί ἡ βλῆ δέν εἶχε ἀφομοιωθεῖ στὸ βαθμὸ πού ἔπρεπε. " Ἀλλωστε ἡ ὁλοκλήρωση τῆς διδασκτέας βλῆς ἔχει ὑπολογιστεῖ γιὰ τὸ μέσο σχολεῖο, ἐνῶ ὑπάρχουν περιπτώσεις πού ἀντικειμενικῆς συνθῆκες δέν ἐπιτρέπουν αὐτὴ τὴν ὁλοκλήρωση. Σέ καμμιά περίπτωση δέν πρέπει νά ξεχνᾶμε ὅτι εἶναι προτιμότερη λιγότερη βλῆ σωστά διδαγμένη καί καλὰ ἐμπεδωμένη ἀπὸ περισσότερη ἀναφομοιώτη. Γιαυτό προτείνω τὴν ἀντικατάσταση τῆς σχετικῆς περιγραφῆς ὡς ἑξῆς:

" Ἐπιδίωξη τῆς προσπάθειας αὐτῆς πρέπει νά εἶναι κατ' ἀρχὴν ἡ ὁλοκλήρωση τῆς διδασκτέας βλῆς στὸ μέτρο πού ἐπιτρέπουν τοῦτο οἱ συνθῆκες τοῦ σχολείου. Διευκρινίζεται πάντως ὅτι ὁ ρυθμὸς διδασκαλίας δέν πρέπει γιὰ κανένα λόγο νά ἀποβαίνει σέ βάρος τῆς ἀφομοίωσης καί ἐμπέδωσης τῶν διδασκόμενων".

β) Νά ὁριστεῖ μέ σαφήνεια ὅτι ὁ χρόνος στὸν ὁποῖο ἀναφέρονται τὰ ὑποβαλλόμενα "δελτία διδαγμένης βλῆς" καί τὰ TELEX λήγει στὸ τέλος κάθε μῆνα. Ἡ ἀποστολὴ τους μπορεῖ νά γίνεται τὴν ἐπομένη ἢ μεθεπομένη μέ τὴν ἔνδειξη "βλῆ πού διδάχτηκε στὸ τέλος τοῦ μῆνα...".

γ) Ἡ ὑποβολὴ δελτίων ἀπὸ τίς ΑΕΠ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο δέν προσφέρει κανένα νέο στοιχεῖο ἀφοῦ συντάσσεται μέ βάση ἀντίγραφα τῶν δελτίων τῶν ΓΕΜΕ πού ἤδη ἔχουν προωθηθεῖ στὸ Ὑπουργεῖο ἀπὸ τίς ΓΕΜΕ εἶναι λοιπὸν περιττὴ.

δ) Οἱ ἀριθμοὶ πού περιέχονται στὰ TELEX νά λάβουν κωδικοποιημένη τριψήφιο μορφή δηλ. 004 ἀντὶ 4, 027 ἀντὶ 27, 000 ἀντὶ γιὰ - , κτλ. ὥστε ἡ ἐνδεχόμενη λανθασμένη τοποθέτηση τοῦ ", " νά μὴν ἐπηρεάζει τὴ σωστὴ πληροφόρηση.

ε) Ἐπίσης οἱ 13 ἀριθμοὶ τοῦ TELEX νά χωριστοῦν σέ δύο ομάδες: οἱ 6 πρῶτοι μέ πρόσθημα Α (τύπος ἐπιλογῆς I) καί οἱ 7 ἄλλοι μέ πρόσθημα Β (τύπος ἐπιλογῆς II), γιατί καί προέρχονται ἀπὸ διαφορετικὲς πηγές καί ἀπευθύνονται σέ διαφορετικοὺς παραλήπτες γιὰ ἐπεξεργασία. θά σημειώσω τέλος ὅτι τὰ περιορισμένα χρονικά περιθώρια ἀπὸ χτές ὡς σήμερα δέν ἐπέτρεψαν τὸν ἐντοπισμὸ τυχόν ἄλλων ἀδυναμιῶν τοῦ κειμένου.

'Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών κατά την οποία διατυπώθηκαν διάφορες απόψεις. Ειδικότερα, ο κ. Σπυρόπουλος είπε τά εξής:

Τό πρόβλημα τό οποῖο επιχειρεῖ ἡ Διοίκηση τοῦ ΥΠΕΠΘ νά λύσει μέ τήν ἐγκύκλιο αὐτή εἶναι πολυσύνθετο καί ἐντάξει γι' αὐτό ἀναγκάστηκε νά καταφύγει σέ μία αὐστηρά κωδικοποίηση, μέσα στήν οποία ὅμως τό παιδευτικό ἔργο τοῦ Λυκείου ἐνδέχεται νά ὑποβληθεῖ σέ δοκιμασίες. Ἐμεῖς ὀφείλουμε νά δοῦμε τό σύστημα πού μελετοῦμε καί ἀπό τήν ὅπτι- κή γωνία τῆς διδακτικῆς διαδικασίας. Συγκεκριμένα, ἡ ταυτόχρονη ἀνάγνωση τῆς σελ 5 τῆς ἐγκυκλίου καί τῆς σελ. 1 τῶν συνημμένων πινάκων δείχνει ὅτι τίποτα δέν ἀποκλείει τόν μηχανικό καί αὐθαίρετο καθο- ρισμό διδακτικῶν ἐνοτήτων, πού ὁδηγεῖ τή σχολική πράξη σέ ἀδιέξοδα. Ἀπλάσῃ, ὁ χωρισμός τοῦ κειμένου τῆς 'Αντιγόνης σέ ἐνότητες τῶν εἴ- κοσι στίχων (ὥστε στίς διαθέσιμες διδακτικές ὥρες τοῦ ὥρολογίου προγράμματος νά δλοκληρωθεῖ ἡ διδασκαλία τῶν στίχων πού ὀρίζονται ἀπό τίς "Ὁδηγίες") γίνεται τόσο μηχανικά, ὥστε νά τελειώνει διδακτι- κή ἐνότητα σέ σημεῖο πού δέν δλοκληρώνεται κανένα νόημα, καμιά φορά μάλιστα οὔτε πρόταση. Ὑστερα ἀπό αὐτό, ἐπεὶ δὲ τίποτε δέν ἀποκλείει τήν ὑποταγή τοῦ φιλόλογου στήν "ἄνωθεν" ἐντολή, εἰσηγοῦμαι νά προ- στεθεῖ παράγραφος πού θά διευκρινίζει ὅτι οἱ εἰκοσάδες τῶν στίχων δέν ἀποτελοῦν διδακτικές ἐνότητες, ἀπλῶς ὀριοθετοῦν τήν πορεία δι- δασκαλίας τῆς ὕλης καί ὁ καθηγητής τῆς τάξης θά εἶναι ἐκεῖνος πού τε- λικά, σύμφωνα μέ τή σχετική παράγραφο τῶν "Ὁδηγιῶν" θά καθορίζει κάθε φορά τήν ἔκταση τῆς ἐπιμέρους διδακτικῆς ἐνότητας.

Ὁ κ. Παντελίδης πρότεινε τά ἀκόλουθα:

α) Νά σταλεῖ στούς ἀποδέκτες πρῶτα τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ἐγκυκλίου πού θά ἐξηγεῖ τούς λόγους δημιουργίας τῆς ἐγκυκλίου καί τὰ ἐπικοινωνίας καί θά ἐφιστᾷ τήν προσοχή ὄλων γιὰ τήν προετοιμασία καὶ μελέτη του καί ἐφαρ- μογή του.

β) Νά σταλοῦν ἔπειτα οἱ κώδικες καί οἱ ἀναγκαῖες ἐπεξηγήσεις γιὰ τή λειτουργία τοῦ συστήματος (συνημμένη δέσμη Α, πρόκειται γιὰ μερι- κές σελίδες τοῦ σχεδίου τῆς ἐγκυκλίου).

γ) Νά σταλοῦν τά ἔντυπα ταξινομημένα σέ δμάδες ἀνάλογα μέ τόν ἀποδέκτη πού πρόκειται νά τά συμπληρώνει (διευθυντή, ΓΕΜΕ, ΑΕΠ), σύμ- φωνα μέ τίς συνημμένες δέσμες Β, Γ, Δ (πρόκειται γιὰ μερικές κατὰ

περίπτωση σελίδες της κρινόμενης έγκυκλίου). Κάθε ομάδα εντύπων (του διευθυντή, του ΓΕΜΕ, του ΑΕΠ) νά συνοδεύεται από τις αντίστοιχες οδηγίες για τον τρόπο συμπλήρωσης, τρόπο και χρόνο διαβίβασης και λοιπές λεπτομέρειες. Καί έδωσε σχετικό ύπόδειγμα (συνημμ. σελ. 2).

Τό Τμήμα ύστερα από τις εισηγήσεις των κ.κ. Φ. Βώρου καί Ν. Βαρουχάκη καί ύστερα από τή λεπτομερειακή συζήτηση πού ακολούθησε,

Αποφάσισται ό μ ό φ ω ν α

1. Είναί σκόπιμο ή Διοίκηση νά προτάξει στην έγκυκλιο αυτή (ή νά προσθέσει ώς άκροτελεύτια ρήτρα) μία παράγραφο ώς εξής: "ή ιδιαίτερη μέριμνα για τήν παρακολούθηση τής πορείας διδασκαλίας των μαθημάτων πού σχετίζονται μέ τις Πανελλήνιες εξετάσεις, έπειδή συμβαίνει σήμερα αυτά νά αποτελούν τό κύριο κριτήριο έπιλογής των μαθητών για τά ΑΕΙ, δέ σημαίνει καθόλου μειωμένο ένδιαφέρον για τήν πορεία καί των άλλων μαθημάτων πού όλα μαζί συνθέτουν τό νόημα τής γενικής παιδείας καί συγκεντρώνουν άκέραιο τό ένδιαφέρον μας".

2. Η τακτή εβδομαδιαία αναφορά του διευθυντή λυκείου δέ φαίνεται ούτε αναγκαία ούτε σκόπιμη, άν τό σχολείο του λειτουργεί κανονικά καί τό πρόγραμμα εξελίσσεται δμαλά" αντίθετα, είναι ανάγκη ό διευθυντής του λυκείου νά αναφέρει μόνο καί άμέσως σέ περιπτώσεις πού έπισημαίνει οποιαδήποτε καθυστέρηση ή άλλη δυσχέρεια στην προώθηση του προγράμματος διδασκαλίας.

3. Νά δριστεί μέ σαφήνεια ότι ό χρόνος στον οποιο αναφέρονται τά υποβαλλόμενα δελτία διδασμένης βλης λήγει μέ τό τέλος του μήνα καί ότι τά δελτία προωθούνται τις επόμενες 1-2 μέρες μέ τήν ένδειξη: "Όλη πού διδάχτηκε ως τό τέλος του προηγούμενου μήνα Χ".

4. Υποβολή δελτίων από τις ΑΕΠ προς τό 'Υπουργείο δέν προσφέρει τίποτα νέο, αφού προέρχεται από τήν ίδια πηγή πού έχει ήδη προωθηθεί στο 'Υπουργείο από τις ΓΕΜΕ.

5. Οι κωδικοί αριθμοί πού περιέχονται στον τύπο TELEX νά πάρουν τριψήφια μορφή, π.χ. 004 αντί 4, 027 αντί 27, 000 αντί παύλα, ώστε ή ένδεχόμενη λανθασμένη τοποθέτηση ενός κόμματος νά μήν επηρεάζει τή σωστή πληροφορηση.

6. Οἱ 13 ἀριθμοί (στῆλες) νά χωριστοῦν σέ δύο ομάδες: οἱ 6 πρῶτοι (τύπος ἐπιλογῆς I) μέ πρόσημο Α, οἱ 7 ἄλλοι (τύπος ἐπιλογῆς II) μέ πρόσημο Β.

7. Ἡ παράγραφος πού ἐκτείνεται ἀπό τούς δύο τελευταίους στίχους τῆς σελίδας 7 ὡς τούς 5 πρῶτους στίχους τῆς σελίδας 8 νά ἀναδιατυπῶσιν ὡς ἐξῆς: "Ἐπιδίωξη τῆς προσπάθειας αὐτῆς πρέπει νά εἶναι κατ'ἀρχήν ἡ δλοκλήρωση τῆς διδασκαίας ἑλης στό μέτρο πού ἐπιτρέπουν τοῦτο οἱ συνθηκες λειτουργίας τῶν σχολείων". Διευκρινίζεται πάντως ὅτι ὁ ρυθμός διδασκαίας δέν πρέπει γιά κανένα λόγο νά ἀποβαίνει σέ βάρος τῆς ἀφομοίωσης καί ἐμπέδωσης τῶν διδασκομένων.

8. Κάπου πρέπει νά διευκρινιστεῖ ὅτι ἡ συνεχιζόμενη στή β' λυκείου ὡς τά μέσα Νοεμβρίου διδασκαλία τοῦ Ἀνθολογίου (ἀρχαίων συγγραφέων) δέν ἀποτελεῖ ἐξεταστέα ὕλη γιά τίς Πανελλήνιες Ἐξετάσεις καί δέ θά περιλαμβάνεται στά δελτία ἐνημέρωσης.

9. Οἱ τρεῖς τελευταῖοι στίχοι τοῦ σχεδίου κειμένου τῆς ἐγκυκλίου νά ἀναδιατυπῶσιν ὡς ἐξῆς: " νά ἐπιστήσει ἰδιαίτερα τήν προσοχή γιά τήν πιστή τήρηση τῆς ἐγκυκλίου αὐτῆς πού τυχόν παράβασή της (ἀπό ἀμέλεια ἢ παρανόηση) θά προκαλέσει περιπλοκές ἀνεπιθύμητες γιά ὅλους καί τελικά θά ἀποβεῖ σέ βάρος τῶν μαθητῶν.

10. Νά διευκρινιστεῖ ὅτι διαίρεση τῆς διδασκαίας ἑλης σέ τμήματα μέ ἀντίστοιχους κωδικούς ἀριθμούς δέν καθορίζει ἀντίστοιχα ὅρια διδασκτικῶν ἐνοτήτων" τά ὅρια αὐτά τά ἀποφασίζει ὁ καθηγητής σύμφωνα μέ τίς ἀρχές διδασκτικῆς καί τίς συνθηκες ἐργασίας λ.χ. πτόν πίνακα: Β' λυκείου: Ἀρχαῖα Ἑλληνικά (Λυσίας, Θουκυδίδης, Σοφοκλῆς), ὅπου οἱ στίχοι 3 καί 4 διαιροῦν τή διδασκαία ἑλη ἀνά 20 στίχους, εἶναι ἀδιανόητο νά ὑποδεικνύουν ἀντίστοιχη τμήση τῆς διδασκαίας ἑλης στούς στίχους 20, 40, 60, 80, 100, 120, 140, 160, 180, 200, 220, 240, 260 κτλ.

11. Κρίνεται σκόπιμο:

(α) Νά σταλεῖ στούς ἀποδέκτες πρῶτα τό μέρος ἐκεῖνο τῆς ἐγκυκλίου πού θά ἐξηγεῖ τούς λόγους δημιουργίας ἑνός εἰδικοῦ κώδικα ἐπικοινωνίας καί θά ἐφιστᾷ τήν προσοχή ὅλων γιά τήν προσεκτική μελέτη του καί ἐφαρμογή του.

(Β) Νά σταλοῦν ξπείται οἱ κώδικες καί οἱ ἀναγκαῖες ἐπεξηγήσεις γιά τή λειτουργία τοῦ συστήματος (συνημμένη δέσμη Α).

(γ) Νά σταλοῦν τά ἔντυπα ταξινομημένα σέ ομάδες ἀνάλογα μέ τόν ὅπο-
δέκτη πού πρόκειται νά τῷ συμπληρώσει (διευθυντή, ΓΕΜΕ, ΑΕΠ), σύμφωνα
μέ τίς συνημμένες δέσμες Β, Γ, Δ. Κάθε ομάδα ἐντύπων (τοῦ διευθυντή,
τοῦ ΓΕΜΕ, τοῦ ΑΕΠ νά συνοδεύεται ἀπό τίς ἀντίστοιχες οδηγίες γιά τόν
τρόπο συμπλήρωσης, τρόπο καί χρόνο διαβίβασης καί λοιπές λεπτομέρειες.

(12). Ἐπαναφέρεται τό σῶμα τοῦ σχεδίου τῆς ἐγκυκλίου μέ διάφορες
ἐπισημειώσεις (γραμματικές καί φραστικές), ὥστε νά εἶναι ἄνετη ἡ ἐπι-
σημανοή τους ἀπό τήν ἐνδιαφερόμενη γιά τήν τελική διατύπωση Ὑπηρεσία
(συνημ. Ε). (ὁ κ. Φ. Βῶρος ἐμμένει καί σέ ὅσα ἐπιπλέον περιέχει ἡ
εἰσήγησή του).

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκε τό θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ
συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας

Παραδ/μητρί/2

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Π Ρ Α Ξ Η 60

Σήμερα 23 Οκτωβρίου 1980, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεων της 'Ολομέλειας (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικής) με Πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. 'Αθαν. Κομίνης, Γ' Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδής, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομαΐδης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Κατσιμάνης και Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές, Χρήη γραμματέα έκανε ή φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού υπηρετεί με απόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σαλκός, Σύμβουλος Β, γιατί άπουσίαζε στό έξωτερικό γιά ύπηρεσιακούς λόγους, καί Δ. 'Αδαμόπουλος, Εισηγητής, γιατί είχε άλλη ύπηρεσιακή άπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- Θ Ε Μ Α 1ο. - "Εγκρίση Πράξεως 'Επιτροπής Κρίσεως διδακτικού βιβλίου "Χριστιανισμός καί 'Ιστορία" Α' τάξεως Λυκείου. Εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσάς καί Κ. Φούσκας.
- Θ Ε Μ Α 2ο. - Χορήγηση αντιγράφων πράξεων του Τμήματος Μέσης Εκπ/σεως στό Ν. Τσιγκούλη γιά τά βιβλία Μουσικής Α', Β' καί Γ' τάξεων Γυμνασίου καί Α' Λυκείου, Εισηγητής κ. Κ. Φούσκας.

'Αφού διαπιστώθηκε άπαρτία καί επικυρώθηκε ή προηγούμενη πράξη, τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ήμερήσιας διατάξεως.

Οι Εισηγητές του θέματος κ.κ. Γ. Γρατσέας και Κ. Φούσκας,
έθεσαν υπόψη των μελών του Τμήματος την κοινή εισήγησή τους,

που έχει ως εξής:

Με το έγγραφο αρ. Πρωτ. Φ 211.17/242/Γ/5441/26-9-80 του
ΥΠΕΠΘ, (Δ/ση εφαρμογής προγραμμάτων), διαβιβάζεται
στο ΚΕΜΕ για τελική κρίση το βιβλίο των Θρησκευτικών της Α'
τάξεως Λυκείου, μαζί με τις πράξεις της Επιτροπής κρίσεως και
άλλα σχετικά έγγραφα.

Για πλήρη ενημέρωση του Τμήματος αναφέρουμε τα εξής:
Για πλήρη ενημέρωση του Τμήματος αναφέρουμε τα εξής:
1) Το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ με την Πράξη του αρ. 109/Ι-ΙΙ-
1978 ένεκρινε την προκήρυξη συγγραφής του βιβλίου
των Θρησκευτικών της Α' τάξεως Λυκείου.

2) Η προκήρυξη δημοσίευσήθηκε στις 12-7-1979
(ΦΕΚ 607 τεύχος Β') και έμεινε άκαρπη, γιατί κανένας δεν υπέ-
βαλε στο ΥΠΕΠΘ έργασία του για κρίση. Το ίδιο άκαρπες έμειναν
μία ανάθεση συγγραφής του ίδιου βιβλίου το 1977 και η παράτασή
της το 1978, γιατί οι συγγραφείς στους όποιους ανατέθηκε να γρά-
ψουν το βιβλίο δεν παρέδωσαν τελικά το έργο τους.

3) Ο κ. Υπουργός Έθνικής Παιδείας με την απόφασή του
αρ. Πρωτ. Φ 211.12/2/Γ/988/17-3-1980 ανέθεσε τη συγγρα-
φή του ίδιου βιβλίου, και με τους ίδιους όρους της δημοσιευμένης
φή του ίδιου βιβλίου, και με τους ίδιους όρους της δημοσιευμένης
προκηρύξεως, στους κ.κ. 1) Παναγιώτη Πάλλη, ΓΕΜΕ ειδικότητας Θεο-
λόγου, 2) Γεώργιο Μεταλληνό, Δρα Θ. και Φ., -Επιμελητή της Θεολογι-
κής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, και 3) Πόττιο Τούντα, Θεολόγο-
καθηγητή της Ίωνιδείου Προτύπου Σχολής Πετράδης.

4) Οι συγγραφείς έπέβαλαν έμπρόθεσμα και νομότυπα
το βιβλίο τους για κρίση.

5) Με την υπουργική απόφαση αρ. Πρωτ. Φ 211.13/24/Γ/4100/
12-7-1980, και ύστερα από πρόταση του ΚΕΜΕ συγγραφέων
κ.κ. 'Επιτροπή κρίσεως του βιβλίου Θρησκευτικών της Α' Λυκείου
από τους κ.κ. 1) Στυλιανό Παπαδόπουλο, Καθηγητή της Θεολογικής
Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, 2) Χρήστο Κοτρώτσο, ΓΕΜΕ ειδικό-
τητας Θεολόγου, 3) Αντώνιο Κουκουνάρη, Θεολόγο-καθηγητή, άποσπα-
σμένο στη Β' ΓΕΜΕ Αθηνών, και 4) Παναγιώτη Μπαζιλώνη, πτυχιούχο
Θεολογίας, φιλόλογο-καθηγητή του 2ου Γυμνασίου Ν. Ηρακλείου.

πράξη ούτε έξω από το Σχολείο και ότι θα καλύψει με επιτυχία το κενό που δημιουργήθηκε με την αλλαγή του Α.Π. και την ανυπαρξία διδακτικού εγχειριδίου.

10) Μετά από όλα αυτά, και αφού είδαμε τα άρθρα 2 και 5 του Ν.Δ. 739/70 "περί διδακτικών βιβλίων", το άρθρο 2 παράγρ. 5 του Ν. 186/75 "περί ΚΕΙΣΕ" και το άρθρο 80 του Ν. 309/76 "περί όργα- νώσεως και διοικήσεως της Γεν. 'Εκπαιδεύσεως",

ε λ ο γ ο ύ μ α σ τ ε

1) Νά ε γ κ ρ ι θ ε ι το βιβλίο των κ.κ. Παπαγ. Πάλλη, Γεωργ. Μεταλληνού και Φωτ. Τούντα, όπως αυτό διορθώθηκε και όπως βρίσκεται στην τελική του μορφή, ως διδακτικό βιβλίο των Οργάνων των για την Α' τάξη Λυκείου, γιατί ολοποιεί με πολλή επιτυχία το Α.Π. και ανταποκρίνεται σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό στις σύγχρο- νες απαιτήσεις της διδακτικής πράξεως.

2) Νά γίνει δ ε κ ρ ή σ η πρότασης της 'Επιτροπής κρίσεως για την απονομή του πρώτου (Α') βραβείου στους συγγρα- φείς, παρά τις αναφερθείσες ελλείψεις του βιβλίου, γιατί αυτές οφεί- λονται στον ελάχιστο χρόνο που δόθηκε στους συγγραφείς για τη σύνταξη του βιβλίου και στην αποδειχθείσα δυσκολία του Α.Π.

3) Νά προωθηθεί το βιβλίο άμέσως στον ΟΕΔΒ για έ κ τ έ π ω σ η, εφόσον πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για το τρέχον σχολικό έτος και συγκεκριμένα από τις 6 Δεκεμβρίου 1980 και μετά, 7,

τεκμηριωμένες επικρίσεις.

Ειδικότερα, τό βιβλίο, όπως τό παρέλαβε τό Τμήμα από τήν Επιτροπή κρίσεως, παρουσιάζει τίς ακόλουθες αδυναμίες:

α) Πρόλογος ούτε συνηθίζεται τά σχολικά ἐγχειρίδια, ούτε ιδιαίτερα ἐξυπηρετεί τό μάθημα. Ήξάλλου, όπως σημείωσα παραπάνω, παρουσιάζει ισχυρισμούς κατά τή γνώμη μας, ανυπόκρουτους. Πρόταση: νά αφαιρεθεῖ.

β) Βιβλιογραφία· ούτε αὕτη ἐξυπηρετεί τίς ἀνάγκες τῶν μαθητῶν· ἀντίθετα, τοὺς παραπέμπει σέ πολυσέλιδους τόμους ὅχι πάντοτε ἀπόλυτα σχετικῶν μέ τό μάθημα συγγραμμάτων, πολλά ἀπό τά ὁποῖα μάλιστα εἶναι γραμμένα σέ καθαρεύουσα. Πρόταση: νά αφαιρεθεῖ.

γ) Ἔκταση. Τό βιβλίο ἔχει 210 σελίδες, χωρίς εἰκονογράφηση κτλ. Ἄρα ὁ μαθητής θά πάρει ἕνα βιβλίο 300 περίπου σελίδων, γιά νά τό διδάχθῃ σέ 50 συνολικῆς διδακτικές ὥρες. Κατά τή γνώμη μου, καί σέ σχολεῖα πού θά λειτουργήσουν μέ ιδανικές συνθῆκες οὔτε τά 2/3 τοῦ βιβλίου θά μπορέσουν νά διδαχθοῦν.

δ) Τό βιβλίο περιέχει πολλές ὑποσέξεις σημειώσεις, σάν νά εἶναι ἐπιστημονικό σύγγραμμα. Ὅμως ὁ μαθητής τῶν Α' Λυκείου τίς βλέπει σάν κείμενο καί ἡ προσφυγή του σ' αὐτάς διασπᾷ τήν προσοχή του, όταν μελετᾷ. Πρόταση: νά ἐνσωματωθοῦν στό κείμενο, ἐφόσον εἶναι ἀπαραίτητες, ἢ νά αφαιρεθοῦν.

ε) Ὑπάρχουν σελίδες, ὅπου ἡ συσσώρευση ὀνομάτων πού πρέπει νά ἀπομνημονεύσει ὁ μαθητής εἶναι παιδαγωγικά ἀνώφελη. Δέσ π.χ. τή σελ. 55 (27 ὀνόματα) καί τή σελ. 72 (σημείωση).

στ) Στό ἀντίτυπο πού μοῦ δόθηκε πολλές σειρές ἔχουν σβηστεῖ, προφανῶς γιά νά γίνουν δρισιμένες παράγραφοι συντομότερες. Ὅμως ἡ ἀπάλειψη τῶν φράσεων δέν ἔγινε πάντοτε μέ προσοχή, καί ἔτσι σέ δρισιμένες περιπτώσεις δέν εξασφαλίζεται ἡ σαφής καί ἀποδοκμητική μετάβαση ἀπό τά προηγούμενα στό ἐπόμενο.

ζ) "Η σελ. 20 κατέχεται από πίνακα προσαγορεύσεων κληρικῶν, πού
ὥς νά ἔχει εἰδικό ἐνδιαφέρον γιά ὀρισμένους, ἀλλά δέ νομίζω ὅτι
ἐνδιαφέρει τόσο τοὺς μαθητές ἢ ὅτι ὀρισμένοι καθηγητές δέ θά ἀπατή-
σουν ἀποστήθισή του.

η) Φαίνεται ~~καὶ~~ συγγραφεῖς τοῦ βιβλίου δέν ἔλαβαν ὑπόψη ὅτι τὸ
βιβλίον τους ἀπευθύνεται ὅχι σέ μαθητές τῆς Δ' ἐξατάξιου Γυμνασίου,
ἀλλά σέ μαθητές τῆς Α' Λυκείου, πού μόλις ἀρχίζουν τή γνῶσιν τους
μέ τήν ἀρχαία ἐλληνική. "Ἐστὶ ἀπὸ τὰ πρῶτα κίβλας μαθήματα συναντᾶμε
κεῖμενα στήν ἀρχαία ἐλληνική πού δέ μποροῦν νά ἀξιοποιηθοῦν ἀπὸ τοὺς
μαθητές. Πρόταση: νά παρατεθεῖ καὶ μετάφραση τῶν κειμένων αὐτῶν.

θ) "Επίσης παρατίθενται ὀρισμένα κείμενα σύγχρονα ξένων θεολό-
γων, μεταφρασμένα στήν καθαρεύουσα. "Επειδὴ ἔτσι ἔχουμε παρέκκλιση
ἀπὸ τὸ ἄρθρο 2 τοῦ Ν. 309/76, προτείνω ἡ μετάφρασή τους νά γίνῃ
σὴ δημοτική.

ι) Στὸ κεφάλαιο περὶ αἱρέσεων (ὅπως ἐξάλλου καὶ στὸ περὶ μοναχισμοῦ)
παρηρῶ μονομέρεια, συγγνωστή βέβαια, ὅπως τόνισα στὴ εἰσαγωγή γιὰ
βιβλίον ἠρησκευτικῶν, ὅμως δέ βαθμὸ ὑπερβολῆς. Π.χ. στή σελ. 71
ὁ ρωμαιοκαθολικισμός καὶ ὁ προτεσταντισμός παρουσιάζονται μέ τὸν
ἴδιον τρόπο ὅπως καὶ οἱ πρὶ ἀποκαιρυσμένους ἀπὸ τὰ δόγματα αἱρέσεως.
Τὸ ἴδιο συμβαίνει μέ τὸ κεφάλαιο περὶ διωγμῶν, ὅπου καὶ ἡ εἰρονο-
μαχία παρουσιάζεται σάν διωγμός (σελ. 61), ἐνῶ ἡ ὑπερβολὴ ἐγγίζει
τὰ ὅρια τῆς προκλήσεως στή σελ. 63 (διωγμός τῆς ἐκκλησίας σήμερα).
"Επίσης λείπει ἀπὸ τὰ κεφάλαια αὐτὰ ~~ἡ~~ ἀπαραίτητη παράγραφος, ἡ
ὅποια μέ διαιρητικὸν τρόπο θά προσπαθοῦσε νά δικαιολογήσῃ τοὺς
ἀντι-διωγμούς, δηλαδή τὴ δίωξη ἰδίως ἀρχαιοελληνικῶν θεσμῶν καὶ
πολιτιστικῶν στοιχείων ἐν ὄνματι τῆς ἐκκλησίας, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπι-
κράτησίν της (π.χ. κλεισίσιμο φιλοσοφικῶν σχολῶν, κατάργηση Ὀλυμπιακῶν
ἀγώνων, κτλ.). Τέλος στή σελ. 5 ἡ φράση ὅτι ἀρχαῖοι "δίκαιοι" εἶναι
"μέλη τῆς ἐκκλησίας" νομίζω ὅτι πᾶσχει ἐμφραστική, μέ ἀποτέλεσμα νά
δημιουργεῖται σύγχυση γιὰ τὴν ἐννοία τοῦ ὅρου "μέλος τῆς ἐκκλησίας".

ιβ) "Ωφέλιμος στή διδαντική πράξη ἐλπίζω νά εἶναι οἱ ἐρωτήσεις,
πού παρατίθενται στὸ τέλος κάθε κεφαλαίου. "Ομῶς προτείνω νά ἀπα-
λειθοῦν ἢ νά δοθοῦν μέ πρακτικότερη διατύπωση ἐρωτήσεις, ὅπως ἡ

καί νά μή σταλεῖ στήν ἀρμόδια ὑπηρεσία τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά ἔκδοση πρίν τό Τμήμα διαπιστώσει ὅτι ἔγιναν οἱ ἀπαραίτητες βελτιώσεις πού προτείνονται καί στήν εἰσήγησή μου καί στίς παρατηρήσεις τῶν συναδέλφων τοῦ Τμήματος.

Νομίζω ὅτι τό γ' βραβεῖο σέ συνδυασμό μέ τήν ἐκφραση τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἐπίμοχθης καί ἀξιόλογης, ἱκανοποιητικοῦ ἐπιπέδου, προσπάθειας τῶν συγγραφέων θά εἶναι δίκαιη ἀνταμοιβή τῆς ἐργασίας τους.

Λτή συνέχεια ὁ κ. Φ. Βῶρος εἶπε τά ἑξῆς:

" Ὑστερα ἀπό τίς παρατηρήσεις πού διατυπώθηκαν (εἰσήγηση καί παρέμβαση) καί ὕστερα ἀπό τή μελέτη μερινῶν σελίδων τοῦ κρινομένου βιβλίου, φρονῶ ὅτι χρήσιμο θά εἶναι κατά τήν τελική ἀνάγνωση τοῦ κειμένου ὅλου νά καταβληθεῖ ἰδιαίτερη προσπάθεια γιά νά ἀμβλυνθοῦν μερινές διατυπώσεις πού φαίνονται νά ἐκφράζουν θεολογικό ζήτημα, ἀλλά εἶναι πιθανό νά μή συμφωνοῦν ἀπόλυτα μέ τήν ἐπιστημονική ἀντίληψη τῆς ἐποχῆς καί τή λογική τῶν μαθητῶν, μέ ἀποτέλεσμα νά προκαλοῦν κριτική καί ἀντιρρήσεις πού τελικά βλάπτουν τή δίδα-σκαλία".

Ὁ Εἰσηγητής κ. Κων. Φούσκας, δευτερολογώντας, εἶπε:

Λτά ὅσα, παρεμβαίνοντας, εἶπε ὁ κ. Λυρόπουλος, παρατηρῶ:

- Τά περισσότερα ἀπό τά σημεῖα πού ἀνέφερε ὡς ἀδυναμίες τοῦ βιβλίου, ἔχουν ἤδη διορθωθεῖ ἀπό τοὺς θεολόγους τοῦ ΚΕΜΕ (ἐνταση βιβλίου-περιορισμός εἰδιότης ὁρολογίας-φραστικά- ὀρθογραφία βιβλιογραφία).

- Συμφωνῶ νά ἀναδιατυπωθοῦν καλύτερα τά παρακάτω σημεῖα καί νά τά δεῖ καί ὁ καθηγ. κ. βλ. Φειδᾶς, ὅπως πρότεινε ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Τμήματος:

• σελ. 5, ἂν οἱ πρό Χριστοῦ "δίκαιοι" εἶναι "μέλη" τῆς Ἐκκλησίας.

" σελ. 71, ἡ μνεία τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ ὡς αἵρέσεως.

• " 61, ἂν ἡ εἰκονομαχία εἶναι "διωγμός".

- Συμφωνῶ:

- Νά παρατεθεῖ καί μετάφραση στά κείμενα ἀναφορᾶς πού βρίσκονται ἐντός μαθήματος, ὅταν εἶναι στήν ἀρχαία Ἑλληνική.
- Νά γραφοῦν στή Δημοτική οἱ παραθέσεις ἀπό ξένους θεολόγους.
- Νά ἀφαιρεθοῦν μερινές ὑποσημειώσεις πού δέν εἶναι τόσο ἀπαραίτητες.
- Νά ἐλεγχθεῖ πάλι ἡ διατύπωση τῶν προτεινόμενων ἐρωτήσεων πού συνοδεύουν τά μαθήματα.

- Εισηγηθῶμαι νά παραμείνουν:

- Ο πρόλογος (ὅπως διορθώθηκε), ὅχι μόνο γιατί ὑπάρχει καί σέ ἄλλα βιβλία τῶν θρησκευτικῶν (Γ' Γυμνασίου, Β' Λυκείου), ἀλλά καί γιατί ἐξυπηρετεῖ χωρίς νά βλάπτει.
- Οἱ ὑποσημειώσεις πού δέ διαγράφηκαν στό δοκίμιο
- Οἱ ἐμφράσεις "γλωσσολαλία", "ἐκκλησιολογία τοῦ συνοδικοῦ συστήματος" κτλ τῆς παρ. 13' τοῦ ΧΦ τοῦ κ. Λυρόπουλου, πλὴν τῆς φράσεως "ἡ θρησκεία τῆς ἀρεμειᾶς" του, ἡ ὁποία διορθώθηκε.

Τέλος, συμφωνῶ μέ ὅλες τίς ἐποικοδομητικές προτάσεις τῶν λοιπῶν Μελῶν τοῦ Τμήματος καί εὐχαριστῶ γιά τή συνεργασία.

Τελικὰ τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του: α) Τό ἔγγραφο Φ. 211.17/242/Γ/5441/26-9-1980 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μέσης Ἐπιπ/σεως τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τά συνημμένα σ' αὐτό πρακτικά τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀρίσεως, τό βιβλίο "Χριστιανισμός καί Ἱστορία" τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀρίσεως, τό βιβλίο "Μεταλληνοῦ - Φ. Τούντα, τίς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καί τίς ἀπαντήσεις τῶν συγγραφέων γιά τό βιβλίο, β) τήν κοινή εἰσήγηση τῶν κ.κ. Γ. Γρατσέα καί Κ. Φούσια, γ) τήν παρέμβαση τοῦ κ. Ἡλ. Λυρόπουλου καί τή συζήτηση, πού ἔγινε, μεταξύ τῶν μελῶν του,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι :

1) Ἐγκρίνεται ὁμόφωνα τό βιβλίο τῶν κ.κ. Παναγ. Πόλλη, Γεωργ. Μεταλληνοῦ καί Φωτ. Τούντα ὡς διδακτικό βιβλίο τῶν θρησκευτικῶν γιά τήν Α' τάξη Λυκείου γιά τοὺς λόγους πού ἀναφέρονται στήν εἰσήγηση.

2) Ἀναθέτεται στό Σύμβουλο Β' κ. Ἡλ. Λυρόπουλο καί στοὺς Μι-σηγητές κ.κ. Κ. Φούσια καί Δ. Τομπαΐδη νά δοῦν τίς διορθώσεις τοῦ δοκιμίου σύμφωνα καί μέ τίς παρατηρήσεις πού ἔκαναν τὰ Μέλη τοῦ Τμήματος. Ἐπίσης ἀναθέτεται στόν Εἰσηγητή κ. Κ. Φούσια νά συνεννοηθεῖ μέ τόν καθηγητή κ. Βλ. Φειδᾶ καί τό συγγραφέα Π.κ. Γεώργιο Μεταλληνό γιά 2-3 θεολογικά ζητήματα, τὰ ὁποῖα κατὰ τή γνώμη τοῦ Τμήματος θέλουν ἀκριβέστερη διατύπωση.

3) Ἀπονέμει κατὰ πλειοψηφία στοὺς συγγραφεῖς τοῦ βιβλίου τό δεῦτερο (β) βραβεῖο τῆς προκηρύξεως, γιατί, παρά τίς ἀτέλειες τοῦ βιβλίου τους, πού ὀφείλονται στόν ἐλάχιστο χρόνο πού τοὺς δόθηκε καί στή δυσκολία τοῦ Α.Π., κατόρθωσαν καί παρουσίασαν μία ἀξιόλογη ἐργασία μέ ἀκριβή καί ἀνετη ἀνάπτυξη τῶν θεολογικῶν θέσεων, ἐξαι-ρετικὴ θεολογική θεμελίωση, ὁρθόδοξη διατύπωση τῶν ἐληθειῶν καί ἀντι-

Μειοψήφησαν οί Σύμβου-
κειμενική κρίση των ιστορικών δεδομένων. Βαρουχάκης.
λοι Β' κ.κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος καί Νικ. Βαρουχάκης.

4) προωθεί τό βιβλίο στόν ΟΕΔΒ γιά έπίτπωση, μέ τήν παρα-
ρατήρηση νά τό έντυπώσει όσο τό δυνατόν γρηγορότερα, γιατί πρόκειται
νά χρησιμοποιηθεῖ κατά τό τρέχον σχολικό έτος καί συγκεκριμένα από
τίς 5 Δεκεμβρίου 1980 καί μετά.

Θέμα 2ο.— Χορήγηση αντιγράφων πράξεων τοῦ Τμήματος Μέσης Ἑκπ/σεως
στό Ν. Τσιγκούλη γιά τά βιβλία Μουσικῆς Α', Β' καί Γ' τάξεων
Γυμνασίου καί Α' Λυκείου.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Κ. Φούσκας εἶπε σχετικά μέ τό θέμα
αὐτό τά ἑξῆς:

" Ὁ κ. Νικ. Τσιγκούλης, καθηγητής τῆς Μουσικῆς τοῦ Α' Γυμνασίου
Νικαίας, μέ αἴτησή του, ζητεῖ "πλήρη ἀντίγραφα τῶν πρακτικῶν, μέ τά
ὁποῖα ἐγκρίθηκαν τά βιβλία Μουσικῆς Γυμνασίου καί Λυκείου". Τήν αἴ-
τησή του διαβιβάζει στό ΚΕΜΕ ἡ Δ/ση Ἑφαρμογῆς Προγραμμάτων μέ τό
ἔγγραφό της ἀρ. πρωτ. Φ. 211.17/263/Γ/7630/20-10-80.

Σχετικά πληροφοροῦν τό Τμήμα ὅτι ὁ κ. Τσιγκούλης εἶναι ἕνας ἀπό
τούς τρεῖς συγγραφεῖς τῶν βιβλίων τῆς Μουσικῆς καί ὅτι δέν ἀναφέρει
στήν αἴτησή του γιά ποῖό σκοπό θέλει τά "πλήρη ἀντίγραφα τῶν πρακτικῶν".

Ἐπειδή τό Τμήμα ἔχει πάγια παράδοση καί ἀρχή νά χορηγεῖ στούς
συγγραφεῖς, πού τά βιβλία τους ἐγκρίθηκαν ὡς διδακτικά ἔγχειρῖδια,
μόνο τήν ἀπόφαση τοῦ Τμήματος, καί ἔπειδή καί στήν προκείμενη περὶ-
πτωση δέ βρῶσκω λόγο γιά παρέκκλιση ἀπό αὐτή τήν ἀρχή,

Εἰ σ η γ ο ῦ μ α ι

νά χορηγηθοῦν στόν κ. Νικ. Τσιγκούλη μόνο οἱ ἀποφάσεις τοῦ Τμήματος,
μέ τίς ὁποῖες ἐγκρίθηκαν τά βιβλία τῆς Μουσικῆς Α', Β' καί Γ' τάξεων
Γυμνασίου καί Α' Λυκείου".

Τό Τμήμα, ὅστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α σ ῖ ζ ε ι ὁ μ ὶ φ ω ν α ς

Δέχεται τήν εἰσήγηση ὡς ἔχει καί ἐγκρίνει τή χορήγηση στόν κ. Νικ.
Τσιγκούλη τῶν ἀποφάσεων τοῦ Τμήματος, μέ τίς ὁποῖες ἐγκρίθηκαν τά
βιβλία τῆς Μουσικῆς τῶν Α', Β' καί Γ' τάξεων Γυμνασίου καί Α' Λυκείου.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως τελεώσε
ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ἡ Γραμματέας

Μαριάνθη Μαντζουράνη

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Π Ρ Α Ξ Η 61

Σήμερα 30 'Οκτωβρίου 1980, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην α΄θυσσα συνεδριάσεων της 'Ολομέλειας (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή) με Πρόεδρο τόν κ. Παύλο Σακελλαρίδη, Πρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. 'Αθαν. Κομίνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσᾶς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης Ι. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Δ. 'Αδαμόπουλος καὶ Στ. Παπακυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή σημακόπουλος, Εἰσηγητής. Χρήη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ με ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης, Α' 'Αντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, γιατί ἦταν στό ἐξωτερικό γιά ὑπηρεσιακοὺς λόγους.

Προσκλήθηκαν καὶ ἔλαβαν μέρος στή συνεδρίαση καὶ οἱ κ.κ. Γερ. Μωραΐτης καὶ Ν. Ραγγούσης τῆς Δ/σεως 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μέσης 'Εκπαιδεύσεως τοῦ ΥΠΕΠΘ.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Γνωμοδότηση σέ σχέδιο ἐγκυκλίου τοῦ ΥΠΕΠΘ με θέμα: "Τριμηνιαῖοι βαθμοὶ ἐπιδόσεως καὶ βαθμὸς ἐτησίας προόδου τῶν μαθητῶν Γυμνασίου". Εἰσηγητής κ. Δ. Σακκᾶς.

8 'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καὶ ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν ἐξέταση τοῦ θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ο Εισηγητής του παραπάνω θέματος κ. Δ. Σακκάς είπε τά εξής:
Η Διεύθυνση Έφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. με τό Έγγραφό της
ἀριθ. Γ/8355/21-10-80 απέστειλε στό ΚΕΜΕ σχέδιο Έγκυκλίου σχετικής
μέ τόν τρόπο αξιολογήσεως, προαγωγής καί απολύσεως τῶν μαθητῶν
τοῦ Γυμνασίου γιά σχετική γνωμάτευση σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 2 τοῦ
Ν. 186/1975. Τό σχέδιο τῆς Έγκυκλίου βασίζεται σέ σχετικό Προεδρικό
Διάταγμα πού καταρτίζεται καί ὑλοποιεῖ σχετικές ἀποφάσεις γιά τό
πρόβλημα τῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου πού ἔχουν ἤδη
ἀναγγελθεῖ.

Εἰσηγοῦμαι νά γίνει δεκτό τό σχ. τῆς Έγκυκλίου μέ τίς ἀκόλου-
θες μεταβολές:

1. Ἀντί τοῦ ὅρου "δοκιμασίες" καλύτερα εἶναι νά χρησιμοποιεῖται
ὁ ὅρος "ἐξετάσεις". "Δοκιμασίες" σημαίνει καί ταλαιπωρίες, βά-
σανα, καί καλῶ εἶναι νά ἀποσυνδέσουμε τό σχολεῖο ἀπό τέτοιες
ἐμπειρίες καί βιώματα.
2. Ἀντί τῶν ὅρων γραπτές ἀσκήσεις βικρῆς διάρκειας καί γραπτές
δοκιμασίες διάρκειας μιᾶς ὥρας νά χρησιμοποιηθοῦν ἄλλοι ὅροι
συντομότεροι.
3. Σελ. 2, σειρά 8 μετά τή λέξη ἀπαντήσεις νά προστεθεῖ: " τίς
ὁποῖες μποροῦν νά δώσουν οἱ μαθητές στό χρόνο πού διατίθεται
γιά τήν εξέταση καί"
4. Σελ. 2 παρ. 5. Ἡ εξέταση νά γίνεται στό μάθημα τῆς ἡμέρας.
Σχολεῖο ὑποχρεωτικῆς ἐκπαίδευσης εἶναι τό Γυμνάσιο. "Ἀς μή ζη-
τᾶμε πολλά. Ἡ εξέταση σέ εὐρύτερες ἐνότητες θά κρατεῖ τούς μα-
θητές σέ ἔκταση καί θά τούς δίνει τή δυνατότητα νά εἰσάξουν
πότε θά ἔχουν τέτοια εξέταση.
5. Σελ. 3 παρ. 9 Νά προστεθεῖ τά γραπτά διορθώνονται προσεκτικά,
βαθμολογοῦνται κτλ. "Ἀν δίδονται στους μαθητές γιά νά βλέπουν
τά σφάλματά τους κτλ., νά ἀντιμετωπιστεῖ ἡ περίπτωση τυχόν
καταστροφῆς ἢ κατακρατήσεως γραπτῶν δοκιμῶν ἀπό τούς μαθητές.

8

6. Σελ. 3 Φέλος. Νά γραφεῖ ὅτι τὰ στοιχεῖα α, β καὶ γ δὲν εἶναι ἰσο-
δύναμα στὴ διαμόρφωση τῆς βαθμολογίας.

7. Ἡ παρ. 3 νά λάβει ἀρίθμηση 2 καὶ ἡ παρ. 2 νά λάβει ἀρίθμηση 3 καὶ
νά γίνῃ ἡ σχετικὴ λεκτικὴ ἀντιδιατύπωση.

8. Σελ. 5 Γ. Ἡ παρ. 4 νά πάει συνέχεια στὴν παρ. 2.

Παρατηρῶ ἐπίσης ὅτι χρειάζονται νά γίνουν ὁρισμένες λεκτικὲς
βελτιώσεις στὸ κείμενο τῆς ἐγκυκλίου γιὰ τὶς ὁποῖες θά γίνῃ λόγος
κατὰ τὴν ἐπιμέρους συζήτηση τῶν παραγράφων.

Ἀκολούθησε διεξοδικὴ συζήτηση κατὰ τὴν ὁποία τὰ μέλη τοῦ Τμήματος
ἀνέπτυξαν τὶς ἀπόψεις τους γιὰ τὸ περιεχόμενο τοῦ σχεδίου τῆς ἐγκυ-
κλίου.

Εἰδικότερα εἶπαν:

Ὁ κ. Φαν. Βῶρος:

Εἰσηγοῦμαι στὰ πλαίσια τοῦ συζητούμενου κειμένου ἢ μὲ ἄλλη ἄμεσα
συνεχόμενη ἐγκύκλιο νά διαβιβαστοῦν στὸ διδακτικὸ προσωπικὸ δδηγίε-
εἰδικές γιὰ τὰ ἀκόλουθα δύο θέματα:

- (1) πῶς μεθοδεύεται καὶ τί ζητάει μία γραπτὴ ἐξέταση
- (2) πῶς (μὲ ποιά κριτήρια) ἀξιολογεῖται τὸ γραπτὸ δοκίμιο τοῦ μαθητῆ.

Γιὰ τὰ δύο αὐτὰ θέματα ὁ κ. Βῶρος κατέθεσε σχέδιο δδηγίων, τὸ
ὁποῖο φυλάσσεται στὸ σχετικὸ φάκελο τῶν παραστατικῶν τῆς πράξεως.

Ἐπίσης:
σχετικὰ μὲ τὴν ὕλη πού ἐξετάζεται στὴν ὥριαία γραπτὴ δοκιμασία (σελ.
2 παρ. 5 τοῦ σχεδίου) νομίζω ὅτι εἶναι προτιμότερη ἢ ἀκόλουθη διατύ-
πωση:
Οἱ ἐρωτήσεις (2-3) ἀναφέρονται κατὰ κύριο λόγο στὸ μάθημα τῆς ἡμέρας.
Εἶναι ὅμως δυνατό καὶ παιδαγωγικὰ σκόπιμο μία ἀκόμη ἐρώτηση νά ἀναφέ-
ρεται σὲ γενικὴ θεώρηση εὐρύτερης διδακτικῆς ἐνότητος (πού διδάχθηκε
τὰ τελευταῖα 3-4 μαθήματα), ἐφόσον ὁ διδάσκων ἔκαμε πράγματι ἀνασκό-
πηση καὶ γενικὴ θεώρηση αὐτῆς τῆς ἐνότητος ολοκληρώνοντάς των κατὰ
τὸ ἄμεσως προηγούμενο μάθημά του καὶ ἐφόσον ἔχει ἀναγράψει τὸ γεγονός

αυτό (τὴν ἀνασκόπηση - γενική θεώρηση) στο βιβλίο διδασκόμενης ἑλης.

Ὁ κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος:

Εἶναι φανερό ὅτι ἡ Διοίκηση τὴν προσπάθειά της νά ὀργανώσει τὴ σχολική ἐργασία τοῦ Γυμνασίου, ὅστερα ἀπὸ τὴν κατάργηση τῶν γραπτῶν προαγωγικῶν καὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τοῦ Ἰουνίου, κατὰ τρόπον πού νά μὴν ἀτονήσει ὁ ἔλεγχος τῆς ἐπιμέλειας καὶ τῆς ἐπίδοσης τῶν μαθητῶν, προτείνει ἕνα σύστημα πού καὶ τὴν καθαρῶς διδακτικὴν ἐργασία θά ὑποβιβάσει καὶ γιὰ τὴν ἐφαρμογὴν του δέν εἶναι ἔσοιμο τό διδακτικὸ προσωπικὸ τῆς Μ.Ε. Συγκεκριμένα, ἂν θεσμοθετηθοῦν τό ἕνα ὠριαῖο διαγώνισμα καὶ τὰ δύο (τουλάχιστο) ὀλιγόλεπτα κατὰ τρίμηνο, δέν ἀποκλείεται σέ πολλά σχολεῖα νά ἔχουμε, γιὰ τοὺς λόγους μὴν, δέν ἀποκλείεται σέ πολλά σχολεῖα νά ἔχουμε, γιὰ τοὺς λόγους πού θά ἀναφερθοῦν παρακάτω, ἀπώλεια τριῶν διδακτικῶν ὥρῶν κατὰ τρίμηνο, δηλ. γιὰ ἕνα δῶρο μάθημα περίπου τό 1/4 τοῦ ὅλου συνολικοῦ ὥραριου του. Κι αὐτὸ γιὰτί οἱ καθηγητές μας εἶναι ἀπροετοίμαστοι ὥραριου του. Κι αὐτὸ γιὰτί οἱ καθηγητές μας εἶναι ἀπροετοίμαστοι νά ἐφαρμόσουν μέ τὴν δέουσαν ἀποτελεσματικότητα τό 10λεπτο διαγώνισμα. Ὅστε ὡς μαθητές τό ἔχουν ὑποστεί, οὔτε στο Πανεπιστήμιο ἢ στο σχολικὴ πράξη τό διδάχτηκαν ὑπεύθυνα ἀπὸ κανένα. Ἀκόμη ὁ τύπος αὐτός τοῦ διαγωνίσματος δέν προσφέρεται γιὰ ὅλα τὰ μαθήματα, ὅπως π.χ. μέ τό ἱστορικό, τὰ νεοελληνικά κτλ. Ἀκόμη ἀπαιτεῖται καθηγητὴν μέ ἀὐξημένο κύρος καὶ διοικητικὴ δεξιότητα, ἱκανὸ νά ἐπιλέξει τό κατάλληλα θέματα, νά τὰ δώσει στοὺς μαθητές, νά ἐπιβλέπει γιὰ τὴν ἀποτροπὴ νοθεύσεως τοῦ διαγωνίσματος, νά συγκεντρώσει ἔγκαιρα τὰ ὀκτίμια καὶ νά συνεχίσει κατόπι καὶ νά ὀλοκληρώσει τὴν παράδοση τοῦ μαθήματος. Φοβῆμαι μάλιστα ὅτι θά ξεκινᾷ γιὰ 10λεπτο διαγώνισμα καὶ θά ἀναγκάζεται νά ἀφιερώνει ὀλόκληρη τὴ διδακτικὴ ὥρα γι' αὐτό.

Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς προτείνω: κάθε τρίμηνο νά διενεργεῖται ἕνα ὠριαῖο γραπτὸ διαγώνισμα καὶ κατὰ τὴν κρίση τοῦ καθηγητῆ τῆς τάξης καὶ ἀνάλογα μέ τὴ φύση τοῦ μαθήματος λογικὸς ἀριθμὸς 10λεπτῶν διαγωνισμάτων, πού ὀποσδήποτε δέν εἶναι ὀποχρεωτικό.

Ὁ κ. Ν. Παπαδόπουλος:

"Τάσσομαι μέ τὴν ἀπόψη τοῦ σχεδίου τῆς ἐγκυκλίου, νά δίνονται

8

δηλ. για λίγο τα γραπτά βαθμολογημένα με γενικούς βαθμολογικούς χαρακτηρισμούς στους μαθητές και με τις σχετικές διορθώσεις και επισημάνσεις λαθών και παραλείψεων.
Οι λόγοι της μειοψηφίας μου είναι φανεροί: 'Ο μαθητής θά έχει τη δυνατότητα να μάθει συγκεκριμένα τὰ λάθη του και να πληροφορηθεί πως ή γιατί και ποῦ ὕστερεῖ. "Ἔτσι ἡ εξέταση ἀπονητῆ και βαδύτερο παιδαγωγικό - διδακτικό σκοπό και δέν είναι μόνο τρόπος βαθμολογίας. Αὐτό ἄλλωστε θά ξεαλείψει στό μαθητή και κάθε παράπονο ἡ ὑπόνοια ἀδικίας ἀπό μέρους τοῦ καθηγητῆ. Τυχόν δυσκολίες πού θά προκύβουν θά είναι πολύ περιορισμένες και ἀρχικές, ἀντίθετα ἡ ὠφέλεια τῶν μαθητῶν σημαντική ἀπό τή συγκεκριμένη ἀντιμετώπιση τοῦ διορθωμένου γραπτοῦ τού. "Ἀλλωστε είναι καιρός νά δεχτοῦμε και νά ἐφαρμόσουμε τήν ἀποψη ὅτι οἱ ἐξετάσεις είναι τουλάχιστο στήν ὑποχρεωτική ἐκπαίδευση κυρίως ἕνα μέσο και εὐκαιρία περαιτέρω μαθήσεως".

Ὁμ.Κων. Φούσκας:

Ἐπειδὴ ὁ τρόπος ὁ ὁποῖος εἰσάγεται μέ τήν ἐγκύκλιο (πεφ. Γ' παράγραφοι β 2 και 3 σελ. 5) για τήν ξεαγωγή τῆς ἐτήσιας προόδου τοῦ μαθητῆ προβλέπει ἀναπλήρωση τῶν βαθμῶν πού λείπουν, ἔτσι ὥστε νά προστίθεται ἐργασία χωρίς κανέναν ἀπολύτως λόγο, ἀφοῦ και ἔτσι και ἄλλιως ξεάγεται τό ἴδιο ἀποτέλεσμα, προτείνω τήν ἀναδιατύπωση τῶν παραγράφων ὡς ἐξῆς:

Παρ. 2 "Ἄν για ὁποιοδήποτε λόγο λείπει ὁ ἕνας ἀπό τούς τρεῖς τριμηνιαίους βαθμούς ἐπιμέλειας και ἐπιδόσεως για ἕνα μαθητή, ὁ βαθμός ἐτήσιας προόδου τοῦ μαθητῆ αὐτοῦ είναι τό δεύτερο τοῦ ἀπορίσματος τῶν δύο ἄλλων τριμηνιαίων βαθμῶν του στό μάθημα αὐτό.

Παρ. 3 Για τὰ μαθήματα πού διδάσκονται κατά τό πρῶτο ἡ τό δεύτερο τοῦ διδακτικοῦ ἔτους, ὁ βαθμός ἐτήσιας προόδου είναι τό δεύτερο τοῦ ἀπορίσματος τῶν δύο βαθμῶν

Τέλος τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη:

1. Τό ἔγγραφο ἀριθ. Γ/8355/21-10-80 τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. και τό συνημμένο σ' αὐτό σχέδιο ἐγκυκλίου σχετικῆς

8

μέ τήν αξιολόγηση τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου καί τήν προαγωγή ἤ
ἁπολυσή τους.

2. Τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν. 186/1975

3. Τήν Εἰσήγηση τοῦ κ. Δ. Σακκά καί

4. Τίς ἀπόψεις πού διατυπώθηκαν κατά τή συζήτηση,

ἀ π ο φ α ῖ ν ε τ α ι :

Γνωμοδοτεῖ νά ἐπέλθουν στό σχέδιο τῆς ἀνωτέρου ἐγκυκλίου οἱ ἀκόλουθες
μεταβολές:

1. Καί οἱ δύο τύποι γραπτῶν ἐξετάσεων νά ἔχουν κοινή ὀνομασία. Ἀπό
αὐτές ἡ ἀναφερόμενη στό σχέδιο ὡς γραπτές ἀσκήσεις μικρῆς διάρκειας
νά ὀνομαστεῖ "Ὀλιγόλεπτη γραπτή ἐξέταση" καί ἡ ἀναφερόμενη ὡς γραπτές
δοκιμασίες διάρκειας μιᾶς ὥρας νά ὀνομαστεῖ: "Ὁριαία γραπτή ἐξέταση".
2. Σελ. 2, σειρά 8 μετὰ τή λ. ἀπαντήσεις νά προστεθεῖ "τίς ὁποῖες
μποροῦν νά διατυπώσουν οἱ μαθητές στό χρόνο πού διατίθεται γιά
τήν ἐξέταση καί...
3. Σελ. 2, παρ. 4 Νά διαγραφοῦν οἱ λέξεις "ἀπεριόριστα, καί "σχετικό".
4. Σελ. 2, παρ. 4, σειρά τῆς παρ. 3. Κατά πλειοψηφία. Νά διαγραφεῖ
ἡ φράση "καί ὅποσδήποτε τουλάχιστον δύο φορές κάθε τρίμηνο". Μειοψη-
φῆσαν ὁ Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ κ. Π. Σακελλαρίδης, ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Α.
Κομίνης καί οἱ Σύμβουλοι Β. κ. Δ. Σακκά καί Ν. Παπαδόπουλος.
5. Σελ. 2, παρ. 5 Νά διαγραφεῖ τό κείμενο "ἀπό μιά εὐρύτερη ἐνότητα"
κ.έ. "Ὡς τό τέλος τῆς παραγράφου καί νά γραφεῖ "ἀπό τό ἐξεταζόμενο
μάθημα".
6. Σελ. 3 παρ. 9, σειρά 2. Νά γραφεῖ ὅτι ὁ καθηγητής θέτει ὑπόψη
τῶν μαθητῶν τά γραπτά τους δοκίμια γιά τήν ἐνημέρωσή τους διορθω-
μένα, χωρίς ὅμως νά φέρουν βαθμολογία. Μειοψηφεῖ ὁ Σύμβουλος Β' κ.
Ν. Παπαδόπουλος, ὁ ὅποιος ὑποστηρίζει ὅτι τά γραπτά πρέπει νά φέρουν
ἕνα γενικό χαρακτηρισμό ἐπιδόσεως.
7. Σελ. 3 τέλος. Οἱ ἀριθμήσεις α), β), γ) νά διαγραφοῦν καί τό κεί-
μενο νά τεθεῖ σέ συνεχή λόγο.

8. Σελ. 4 'Η παρ. 3 νά λάβει ἀρίθμηση 2 καί ἡ παρ. 2 νά λάβει ἀρίθμό 3 καί νά γίνει ἡ ἀναγκαία λεκτική ἀναδιατύπωση. Μειοψηφεῖ ὁ Σύμβουλος Β' κ. Ν. Βαρουχάκης ὁ ὁποῖος ὑποστηρίζει ὅτι ἡ βαθμολογία πρέπει νά κατατίθεται κατὰ τή συνεδρία τῶν καθηγητῶν.

9. 'Η παρ. 4 τῆς σελ. 4 νά διατυπωθεῖ σαφέστερα.

10. Σελ. 5, παρ. 2 ἀντί "ὁ βαθμός πού λείπει..." κτλ. νά γραφεῖ "ὁ βαθμός ἐτήσιας προόδου τοῦ μαθητῆ αὐτοῦ εἶναι ὁ μέσος ὅρος τῶν βαθμῶν τῶν δυό ἄλλων τριμήνων στό μάθημα αὐτό".

11. Σελ. 5, Δ Στό τέλος τῆς παρ. I νά προστεθεῖ: "'Η ἐξέταση γίνεται στήν ὕλη πού διδάχτηκε ὁ μαθητής κατὰ τό τελευταῖο τρίμηνο".

'Αφοῦ ἐξαντλήθηκε ἡ συζήτηση τοῦ θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως τελεῖωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

'Η Γραμματέας

Μαριάνθη Μυητρίου

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ

Π. Σακελλαρίου
Π. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Π Ρ Α Ξ Η 62/1980

Σήμερα 8 Νοεμβρίου 1980, ημέρα Σάββατο και ώρα 9 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων της Ολομέλειας (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής) με προεδρεύοντα τον κ. Αθ. Κορίνη, Γ. Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. Ίω. Αρβανίτης, Φαν. Βώρος, Α. Σακκάς, Ήλ. Σκυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Α. Σάμβουλοι Β', Ίω. Σκορδίλης, Είδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσας, Α. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Λεων. Αδαμόπουλος και Στέφ. Παπασημαδόπουλος, Εισηγητές. Χρήη Γραμματέα έκανε η φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου που ύπηρετεί με άπόσπαστη στό ΚΕΜΕ.

Προσκήθηκε και έλαβε μέρος στή συνεδρίαση και η είδική Επιστήμονας δ. Εύδ. Γκούμα.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση δ Πρόεδρος του Τμήματος Γ. Παντελίδης και δ Εισηγητής του ΚΕΜΕ κ. Β. Θεοδωρακόπουλος, γιατί είχαν άλλη ύπηρεσιακή άπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Θ Ε Μ Α 1ο.- Ανατύπωση διδακτικών βιβλίων για τό σχολικό έτος 1981-82.

Θ Ε Μ Α 2ο.- Πορίσματα σεμιναρίου καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας. Είσηγητής κ. Κυρ. Κατσιμάνης.

Θ Ε Μ Α 3ο.- Οργάνωση συνεδρίου καθηγητών Φυσικής Αγωγής τό 1981. Είσηγητής κ. Ί. Σκορδίλης.

Θ Ε Μ Α 4ο.- Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Ρωγμές" της Χρίστας Καριαντζογίου. Είσηγητής κ. Ίω. Αρβανίτης.

Θ Ε Μ Α 5ο.- Γνωμοδότηση για τά βιβλία "Η Έλλάς διά μέσου των αλώνων" και "Δείκτης πορείας" του Κ. Μενουδάκου. Είς. κ. Ί. Αρβανίτης.

Θ Ε Μ Α 6ο.- Επιστολή Α. Προβατά. Είσηγητής κ. Φ. Βώρος.

Θ Ε Μ Α 7ο.- Πρόκληση τροχαίων άτυχημάτων. Είσηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος.

Θ Ε Μ Α 8ο.- Ανακοινώσεις.

Αφοϋ διαπιστώθηκε άπαρτία και επικυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - Ανατύπωση διδακτικών βιβλίων για το σχολικό έτος 1981-82.

1.- Ο κ. Ν. Βαρουχάκης πρότεινε στα μέλη του Τμήματος να ανατυπωθούν για το σχολικό έτος 1981-82 τα βιβλία Χημεία Α' Λυκείου και Χημεία Β' Λυκείου του Π.Ο. Σακελλαρίδη (Ίδρυματος Εύγενίδη) με τις βελτιώσεις και μεταβολές που θα επιφέρει ο κ. Π.Ο. Σακελλαρίδης.

2.- Ο κ. Φ. Βώρος έθεσε υπόψη του Τμήματος ότι έχει διορθωμένα αντίτυπα των παρακάτω σχολικών βιβλίων:

α) 'Ιστορία β' γυμνασίου,

β) 'Ιστορία α' λυκείου,

γ) 'Ιστορία επιλογής β' λυκείου (δύο βιβλία: Είσαγωγή στις 'Ιστορικές Σπουδές και Βυζάντιο). Για τα βιβλία αυτά έκκρεμοις προκηρύξεις, που το αποτέλεσμα τους είχε ότι μπορεί να γίνει γνωστό από αύριο ως το Φεβρουάριο και εισηγήθηκε στο Τμήμα να επιφυλαχτεί προς το παρόν για την ανατύπωση των παραπάνω βιβλίων.

Το Τμήμα, ύστερα από συζήτηση,

αποφασίζει ομόφωνα:

1.- Να ανατυπωθούν για το σχολικό έτος 1981-82 τα βιβλία: Χημεία Α' Λυκείου και Χημεία Β' Λυκείου του Π.Ο. Σακελλαρίδη (Ίδρυματος Εύγενίδη) με τις βελτιώσεις και μεταβολές που θα επιφέρει ο κ. Π.Ο. Σακελλαρίδης.

2.- Να επιφυλαχτεί προς το παρόν για την ανατύπωση των βιβλίων:

α) 'Ιστορία β' γυμνασίου, β) 'Ιστορία α' λυκείου και γ) 'Ιστορία επιλογής β' λυκείου (είσαγωγή στις 'Ιστορικές Σπουδές και Βυζάντιο).

ΘΕΜΑ 2ο - Πορίσματα σεμιναρίου καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας.

Στην αρχή ο κ. Σπυρόπουλος είπε: "Η έρμηνεία των σχετικών διατάξεων του Ν.186/75 και του Κανονισμού λειτουργίας του ΚΕΜΕ οδηγεί στο σαφές συμπέρασμα ότι οι Εισηγητές του ΚΕΜΕ επικουρούν τους Συμ-

βούλους στην σύνταξη των εισηγήσεών τους προς το Τμήμα ή την 'Ολομέλεια, όμως οι ίδιοι δεν ορίζονται ως εισηγητές θέματος.

Συγκεκριμένα,

α) 'Η παρ. 9 του άρθρου 10 του Ν.186/75 απερίφραστα ορίζει: "Ο Πρόεδρος του ΚΕΜΕ ορίζει έφ' έκαστου προς συζήτησιν ενώπιον της 'Ολομελείας ή των Τμημάτων άγομένου θέματος ως εισηγητήν ένα των Συμβούλων Α' ή των Συμβούλων Β' του ΚΕΜΕ". 'Αναφορά στους "Εισηγητές ΚΕΜΕ" δεν υπάρχει.

β) Μετά άρθρα 15 καί 16 του Κανονισμού λειτουργίας ΚΕΜΕ ορίζονται τα καθήκοντα Συμβούλων (άρθ. 15) καί Εισηγητών (άρθ. 16).

Για ό,τι άφορᾷ τις εισηγήσεις, διαβιβάζουμε:

"Οί Σύμβουλοι Α' καί Β' του ΚΕΜΕ καταρτίζουν τά πρακτικά καί τις πράξεις, έφ' ών ορίζονται ως εισηγηταί".
"Οί Εισηγηταί του ΚΕΜΕ επικουρούν τους Συμβούλους, μετ' άποψασιν του Προέδρου του οίκελου Τμήματος κατά την προεργασίαν των εισηγήσεών των".

Μετά από αυτά ή συζήτηση αναβλήθηκε καί ανατέθηκε ή εισηγήση του θέματος αυτού στον κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλο.

Θέμα 3ο.- 'Οργάνωση πανελληνίου συνεδρίου καθηγητών Φυσικής 'Αγωγής
τό 1981.

'Ο Εισηγητής τοῦ θέματος κ. 'Ιω. Σκορδίλης εἶπε τὰ ἑξῆς:

Μέ σημειωμά μου πού ὑπέβαλα στίς 9-10-80 στόν κ. Πρόεδρο εἰση-
γήθηκα νά προγραμματίσει καί νά ὀργανώσει τό ΚΕΜΕ, μέσα στό 1981, τό
πρῶτο πανελλήνιο συνέδριο καθηγητῶν Φυσ. 'Αγωγῆς.

'Η πρότασή μου αὐτή στηρίζεται στήν καθολική ὁχεδόν ἐπιθυμία τῶν
γυμναστῶν μας γιά τή διοργάνωση ἑνός παρόμοιου συνεδρίου, ἡ ὁποία μέ
τή σειρά της πάλι βασίζεται στή μεγάλη ἐξέλιξη τῆς Φυσ. 'Αγωγῆς πού
παρουσιάζεται τά τελευταῖα χρόνια σέ παγκόσμια κλίμακα, στήν μεγάλη
της προσπάθεια νά προσαρμοθεῖ στίς συνθήκες τῶν νέων ἐπιστημονικῶν
θεωριῶν καί τῶν νέων συνθηκῶν τῶν σύγχρονων κοινωνιῶν καί συνεπῶς
στή μεγάλη ἀνάγκη τῆς ἀποφαθνήσεως τῶν ὄρων καί τῶν συνθηκῶν αὐτῶν
καί τῆς ἔγκαιρης, ἐνιαίας καί ἀποτελεσματικῆς ἐνημερώσεως τῶν φορέων
τῆς σχολικῆς Φυσ. 'Αγωγῆς τῆς πατρίδας μας.

Κύριε Πρόεδρε, μέ τήν ἀποψη σας νά εἰσηγηθῶ στό Τμήμα τό θέμα
αὐτό, μοῦ δώσατε τήν εὐκαιρία καί τή δυνατότητα νά ἀναφέρω στούς κ.
συναδέλφους τοῦ Τμήματος πῶς θεωρῶ σκόπιμο, θά ἔλεγα ἀναγκαῖο, τό
ΚΕΜΕ νά προχωρήσει στή διοργάνωση αὐτή. Προσωπικῶς πιστεύω πῶς τό
ΚΕΜΕ σάν καθοδηγητικό ὄργανο τῆς ἐκπαιδεύσεως θά πρέπει νά ἐνδιαφε-
ρεῖ καί νά συμβάλλει στήν ἴδια ἀναλογία μέ τά ἄλλα μαθήματα, γιά τήν
προαγωγή τῆς σχολικῆς Φυσ. 'Αγωγῆς. "Ὅπως εἶναι γνωστό ἡ μέριμνα
γιά τή σύμμετρη πνευματική καί σωματοφυκική ἀνάπτυξη τῶν μαθητῶν ἀπο-
τελεῖ ἓνα ἀπό τά βασικά προβλήματα τοῦ σύγχρονου σχολείου, πού ἀναμ-
φισβήτητα ἡ ἐπίλυσή του θά βοηθῇ ὀφθαλμικῶς καί μετὰ τή διοργάνωση
τοῦ προτεινόμενου συνεδρίου.

"Ὅπως ἀνάφερα καί στό ἀρχικό μου σημείωμα, δέν κρίνω σκόπιμο
νά ὁῶς κουράσω στήν παροῦσα φάση τῆς εἰσηγήσεώς μου μέ περισσότερες
λεπτομέρειες. 'Επομένως θεωρῶ περιττό νά ἀναφέρω περισσότερα γιά τή
σκοπιμότητα τοῦ συνεδρίου, τή σημασία τῆς διοργανώσεώς του ἀπό τό
ΚΕΜΕ ἢ γιά ἄλλα στοιχεῖα ὀργανωτικῆς φύσεως. 'Ενδεικτικῶς μόνο ὁῶς
ἀναφέρω πῶς ἔχουν γίνει πολλές σκέψεις πάνω στό θέμα αὐτό καί πῶς
ὑπάρχουν συγκεκριμέναις προτάσεις γιά ὅ,τι ἀφορᾷ τίς ὀργανωτικές

προετοιμασίες, τήν επιτροπή, τόν κόπο, τό χρόνο καί τή διάρκεια τοῦ συνεδρίου° τήν ἐπιλογή θεμάτων καί προσώπων πού θά ἀναπτύξουν ὀρισμένα θέματα° ποιοί θά τό παρακολουθήσουν° τά χρήματα πού θά χρειαστοῦν° οἱ πηγές ἀπό τίς ὁποῖες θά ἀναζητηθοῦν κ.τ.λ.

Μέ τήν ἐλπίδα πώς ἡ διοργάνωση τοῦ συνεδρίου αὐτοῦ θά ἔχει θετική ἐπίδραση στό γενικότερα γυμναστικά καί ἐκπαιδευτικά μας θέματα, εἰσηγοῦμαι στό Τμήμα νά κάνει καταρχάς δεκτή τήν πρότασή μου, γιά ἀνάδιοργάνωση ἀπό τό ΚΕΜΕ τοῦ Ἀ' πανελληνίου συνεδρίου καθηγητῶν Φυσικῆς Ἀγωγῆς τό 1981.

Συμπληρωματικῶς ἀναφέρω πώς ἐάν γίνει δεκτή ἡ εἰσήγησή μου, σέ σύντομο χρονικό διάστημα θά παρουσιάσω στό Τμήμα τό γενικότερο πλάνο τοῦ ἀναφερόμενου συνεδρίου.

Ἀκολουθῆσε συζήτηση, κατά τήν ὁποία πολλά ἀπό τά μέλη ἀνέπτυξαν τίς ἀπόψεις τους, καί τέλος τό Τμήμα,

Ἀποφασίζει ὁμοφώνως:

ἀρχικά κάνει ἀποδεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἰω. Σκορδίλη, τοῦ ἀναθέτει ὅμως σέ προσεχῆ συνεδρίαση νά κάνει ἀναλυτικότερη εἰσήγηση γιά τό θέμα αὐτό.

Θ έ μ α 4ο.- Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Ρωγμές" τής Χρίστας Καρκαντζοῦ
- Παπασωτηρίου.

Ο Είσηγητής τοῦ θέματος κ. Ίω. Ἀρβανίτης εἶπε τά ἑξῆς:
Μέ τό ἀριθ. Φ. 309.71/142/Γ/4777/2-9-80 ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου
Ἐθνικῆς Παιδείας (Δ/ση Ἐφ. Προγρ. Δ.Ε.Π.Α., Τμήμα Δ') ἀποστέλλε-
ται αἴτηση τής Χρ. Καρκαντζοῦ - Παπασωτηρίου μέ τή συνημμένη ποιητι-
κή συλλογή "Ρωγμές" πρός γνωμοδότηση.

Πρόκειται πραγματικά για ἔργο μέ ποιητική πνοή καί κατανοητό,
μέ περιεχόμενο φιλοσοφικό, κοινωνικό, πολιτικό καί παιδευτικό (ἐνδια-
φέροντα ἀπό παιδευτική ἄποψη π.χ. στίς σελίδες 31-35). Ὡστόσο,
ποιήματα κάπως μελαγχολικά - μηδενιστικά, ὅπως π.χ. τό πρῶτο πρῶτο
"Δέ θέλω", δέν ἐνδείκνυται νά προσφέρονται στούς μαθητές. Γι' αὐτό
ἀδυνατῶ νά εἰσηγηθῶ τό χαρακτηρισμό τής συλλογῆς ὡς βιβλίου χρήσι-
μου για τίς σχολικές βιβλιοθήκες.

Τό Τμήμα Μ.Ε., ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τό ἀριθ. Φ. 309.71/142/Γ/4777/
2-9-80 ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, τήν εἰσήγηση καί τή σχετική
συζήτηση,

ἀποφάσινεται δμόφωνα:

Γνωμοδοτεῖ ὅτι ἡ ποιητική συλλογή τής Χρ. Καρκαντζοῦ - Παπασωτηρίου
"Ρωγμές" δέ χαρακτηρίζεται παιδευτικά χρήσιμη (για τούς ἀναφερόμενους
στήν εἰσήγηση λόγους).

Θ έ μ α 50.- Γνωμοδότηση γιά τά βιβλία: "Η Έλλάς διά μέσου τών αίωνων" καί "Δείκτης πορείας" τοῦ Κ. Μενουδάκου.

Ο Εισηγητής κ. Ίω. Αρβανίτης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Μέ τό ἄρ. Φ. 309.71/Γ.629/9-2-80 ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας (Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Δ.Ε.Π.Α., Τμήμα Δ') ἀποστέλλεται αἴτηση τοῦ Κ. Μενουδάκου μέ συνημμένα τά βιβλία του "Δείκτης πορείας" καί "Η Έλλάς διά μέσου τών αίωνων" πρὸς γνωμοδότηση.

α) Τό βιβλίο "Δείκτης πορείας" εἶναι γραμμένο σέ γλώσσα μᾶλλον καθαρεύουσα, μέ πολλές ἀδυναμίες στή διατύπωση τῶν νοημάτων. Ἀλλά δέ θά ἐπεκταθῇ στήν εξέταση τοῦ βιβλίου ἀπό ὅλες τίς ἀπόψεις, θά περιορισθῇ στήν παράθεση μερικῶν χαρακτηριστικῶν φράσεων, π.χ. σελ. 15 "Η Ἐλευθερία τῶν Ἑλλήνων εἶναι Χριστιανική". "Η Έλλάς εἶναι παραπάννα τοῦ Χριστιανισμοῦ".

σελ. 62 "Γενικά οἱ ἀγενεῖς στάσεις εἶναι χαρακτηριστικά προσώπων νεωτέρας ἡλικίας".

σελ. 67 "Ἡσχολεῖτο καλῶς τρώγουσα εἰς τήν μεταφράσιν, ἐνῶ εἰς τήν ἑλληνικήν, ἔσφαγιάζετο δ' Ἀμνός τοῦ θεοῦ μαζί μέ τὰ τέκνα τῶν Ἑλλήνων", κτλ. πτλ.

Συνεπῶς, λόγω τῶν παραπάνω ἀδυναμιῶν τοῦ βιβλίου δέ μοῦ εἶναι δυνατόν νά εἰσηγηθῇ τό χαρακτηρισμό του ὡς χρησίμου.

β) Τό βιβλίο "Η Έλλάς διά μέσου τῶν αίωνων" εἶναι καλοτυπωμένο, μεγάλου σχήματος καί μέ καλή καί ἐνδιαφέρουσα εἰκονογράφηση. Ὡστόσο, ἡ γλώσσα του εἶναι κατά τμήματα καθαρεύουσα, κατ' ἄλλα δημοτική καί ἄλλοτε ἀνάκατη. Ἡ ὅλη ἐπίσης τοῦ βιβλίου περιέχεται στά διδακτικά βιβλία. Γιά τοὺς δύο λοιπόν παραπάνω λόγους (τῆς γλώσσας καί τῆς ὅλης) δέ μοῦ εἶναι δυνατόν νά εἰσηγηθῇ τό χαρακτηρισμό του ὡς χρησίμου.

Τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε δόξη τό ἄρ. Φ. 309.71/32/Γ.629/9-2-80 ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, τήν εἰσήγηση καί τή σχετική συζήτηση,

ἀποφάσσει δμοφώνως
Γνωμοδοτεῖ ὅτι τά βιβλία τοῦ Κ. Μενουδάκου "Δείκτης πορείας" καί "Η Έλλάς διά μέσου τῶν αίωνων" δέ χαρακτηρίζονται χρήσιμα (γιά τοὺς

αναφερόμενους ατήν εισηγήση λόγους).

Θ έ μ α 60.- 'Επιστολή 'Α. Προβατᾶ.

Σχετικά μέ τό θέμα αυτό δ δρισμένος εισηγητής κ. Φαν. Βῶρος δήλωσε ότι τήν ὥρα αὐτή ἀδυνατεῖ νά προβεῖ σέ εισηγήση καί παρακάλεσε νά εἰσαχθεῖ τό θέμα στήν πρώτη συνεδρίαση πού θά παραγματοποιήσῃ τό Τμήμα τήν ἐπόμενη βδομάδα.

Θέμα 7ο. - Πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων.

Ἡ Εισηγητής τοῦ θέματος κ. Ν. Παπαδόπουλος εἶπε τὰ ἑξῆς:

Τό ΧΠΕΠΘ, Δ/ση Ἐφαρμο. Προγρ. Μ.Ε.Θ μέ ἔγγραφό του (στὴν 25-6-80/Γ/3727) διαβιβάζει ἀντίγραφο τῶν πορισμάτων τῶν συσκέψεων πού 6-80/Γ/3727) διαβιβάζει ἀντίγραφο τῶν πορισμάτων τῶν συσκέψεων πού
ἔγιναν μέ συμμετοχή εκπαιδευτῶν διαφόρων φορέων πάνω στό θέμα "λήψη
μέτρων προλήψεως τῶν τροχαίων ατυχημάτων" (31-5-80/Α1/4860) ἀπό
τῆ Γεν. Δ/ση Ὑγιεινῆς τοῦ Ὑπ. Κοιν. Ὑπηρεσιῶν καί παρακαλεῖ γιά
τῆ γνωμοδότησή μας σχετικά μέ τῆ δυνατότητα καθιέρωσης μαθήματος
κυκλοφοριακῆς ἀγωγῆς στά σχολεῖα. Σημειῶνω ὅτι ἀποδέκτες τοῦ ἔγγρα-
φου αὐτοῦ τῶν πορισμάτων εἶναι ἀρμόδιες γιά τό θέμα Ὑπηρεσίες σέ
πολλά Ὑπουργεῖα καί ἄλλους σχετικούς ὀργανισμούς καί σκοπός εἶναι
ἡ κάθε Ὑπηρεσία ἀπό τήν πλευρά της νά δηλώσει σέ τί θά μπορούσε νά
συμβάλει ὥστε νά ἐνταθοῦν καί νά συντονιστοῦν οἱ προσπάθειες γιά τῆ
λήψη μέτρων προλήψεως τροχαίων ατυχημάτων.

Ὡς πρός τό θέμα πού μέ ἀφορᾷ, τήν καθέρωση ἑνός μαθήματος κυκλο-
φοριακῆς ἀγωγῆς στά σχολεῖα ἔχω νά σημειώσω τὰ ἑξῆς:

1) Μέ βάση τό γενικό ὠράριο μαθημάτων κάθε τάξεως καί τῆ γενική τάση
μετώσεώς του, πού θεωρεῖται ἀναγκαῖα τόσο ἀπό ἀποψη γενική παιδαγω-
γική καί διδακτική ὅσο καί ἀπό ἀποψη συγκρίσεως τῶν ἐβδομαδιαίων ὡ-
ρολογίων προγραμμάτων πρός ἄλλες χώρες, δέν εἶναι ἀσφαλῶς δυνατό νά
γίνει συζήτηση γιά καθιέρωση ὡς χωριστοῦ μαθήματος τῆς κυκλοφορια-
κῆς ἀγωγῆς. Ἀλλωστε καί ἀπό ἀποψη διδακτική καί ψυχολογίας τῆς μα-
θήσεως θεωρεῖται ἀπαραίτητη ἡ συσχέτιση τῶν ἀντικειμένων μαθήσεως
καί ἡ κατά τό δυνατό ἀποφυγή τῆς κατατμήσεώς καί τοῦ διαχωρισμοῦ τῆς
ἑνός διαχωρισμός καί μὴ ἔξαρση ἑνός ἀντικειμένου γνώσεως καί ἀγωγῆς
μέ σκοπό τήν ἐπισήμανση τῆς ἀμέσου σημασίας καί τῆς πρακτικῆς καθη-
μερινῆς ἀναγκαιότητάς του δέν μπορεῖ νά συσταθεῖ σύμφωνα μέ τὰ παρα-
πάνω. Ὁ σκοπός πού μόλις ἀναφέρθηκε μπορεῖ νά ἐκπληρωθεῖ, ἂν ληφθοῦν
ὑπόψη καί πραγματοποιηθοῦν ὀρισμένα ἄλλα πράγματα στή διδακτική
πράξη καί τῆ σχολική ζωὴ γενικότερα, ὅπως θά σημειωθεῖ παρακάτω.

2) Τά Αναλ. Προγρ. τοῦ μαθήματος τῆς Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη (ἢ τῶν Στοιχειῶν Δημοκρ. Πολιτεύματος) δέν περιλαμβάνουν βέβαια καί κεφάλαια σχετικὰ μέ τήν Κυκλοφοριακή Ἀγωγή, πάντοτε ὅμως στό πλαίσιο τοῦ μαθήματος αὐτοῦ γίνονταν ἕνα μάθημα- διάλεξη ἀπό ὑπεύθυνο τῆς Τροχαίας τό ὁποῖο συνήθως παρακολουθοῦσαν οἱ μαθητές ὁλοῦ τοῦ Σχολείου, Γυμνασίου ἢ Λυκείου.

Μέ βάση τά παραπάνω προτείνω νά ~~μετε~~ συγκεκριμένο κεφάλαιο μῆς διδασκτῆς ἐνότητας στό μάθημα τῶν Στοιχειῶν Δημοκρ. Πολιτεύματος- Ἀγωγῆς Πολίτη τῆς Γ' Γυμνασίου καί νά σημειωθεῖ ὡς παρατήρηση στό σχετικό κεφάλαιο τό νά καλεῖται, ὅπου εἶναι δυνατό, ἁρμόδιος τῆς Τροχαίας. Τό τελευταῖο ἔχει ἰδιαίτερη σημασία, γιατί χρειάζεται ὁπωσδήποτε νά δίνεται πρακτικός χαρακτήρας καί ἐμεσότητα τῶν πτυχῶν τοῦ προβλήματος κυκλοφοριακῆς ἀγωγῆς, καί μάλιστα ἀτυχήματα καί τά αἴτια πού τά ἐκέει δεδομένων ὡς πρός τά τροχαῖα ἀτυχήματα καί τά αἴτια πού τά προκαλεσαν, ὥστε καί τά ἀποτελέσματα τῆς μάθησης καί ἀγωγῆς στό ἐν λόγω ἀντικείμενο νά εἶναι πῶς συγκεκριμένα καί θετικότερα. Ἐπίσης στό πλαίσιο τῶν "Πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων" χρειάζεται νά σημειωθεῖ ἡ σημασία τῆς ἐνημέρωσης καί ἀντιμετώπισης τοῦ προβλήματος καί μάλιστα ὡς ἀντικείμενο πρῶτοβουλίας τῶν μαθητῶν.

Μετά τήν εἰσήγηση ἀκολούθησε διεξοδική συζήτηση κατὰ τήν ὁποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τή γνώμη ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά καθιερωθεῖ ἰδιαίτερο μάθημα γιά τήν κυκλοφοριακή ἀγωγή, ἐπειδή τά προγράμματα τῶν σχολείων εἶναι πολύ φορτωμένα, πρότειναν ὅμως τά ἑξῆς: νά μπεῖ ἐνδεχόμενον θέμα στίς πολιτιστικές ἐκδηλώσεις, νά γίνονται διαλέξεις στό σχολεῖα ἀπό ὑπεύθυνα ὅργανα τῆς Τροχαίας, νά μπεῖ στό πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδευτικῆς τηλεοράσεως σχετικό μελετημένο φιλμ, νά συνταχθεῖ κατάλληλο ξεντυπο ὁλικό γιά διανομή στοῦς μαθητές.

Τελικά τό Τμήμα, ὁποῦ ἔλαβε ὑπόψη του: α) Τό ἔγγραφο Γ/3727/25-6-80 τῆς Δ/σεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τό συνημμένο σ' αὐτό ἔγγραφο ἀριθμ. Α1/4860/31-5-80 τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν μέ θέμα του τήν πρόληψη τροχαίων ἀτυχημάτων, β) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ν. Παπαδόπουλου, καί γ) τίς γνώμες τῶν μελῶν του πού διατυπώ-

θηκαν κατά τη συζήτηση του θέματος,

εποφάνεται δμοφωνα

Νά μὴν καθιερωθεῖ ἰδιαίτερο μάθημα κυκλοφοριακῆς ἀγωγῆς στὰ Σχολεῖα Μ.Ε., ἐπειδὴ τὰ προγράμματα αὐτοῦ εἶναι πολὺ φορτωμένα, ἀλλὰ νά γίνεῖ μελετημένη χρῆση τῶν παρακάτω τομῶν:

- α) Νά μπεῖ εἰδικό θέμα γιὰ τὴν κυκλοφοριακὴ ἀγωγή στίς πολιτιστικές δραστηριότητες,
β) Νά γίνονται σχετικές διαλέξεις στὰ σχολεῖα ἀπὸ ὑπεύθυνα ὄργανα τῆς τροχαίας,

- γ) Νά μπεῖ στὸ πρόγραμμα τῆς Ἑκπ/κῆς Τηλεδράσης μελετημένο φιλμ. κυκλοφοριακῆς ἀγωγῆς καί

- δ) Νά χρησιμοποιηθεῖ ὑπάρχων ἢ νά συνταχθεῖ κατάλληλο ἔντυπο ὕλικό γιὰ τὴν κυκλοφοριακὴ ἀγωγή ἀπὸ ἀρμόδιους φορεῖς καὶ νά διανεμηθεῖ

στοὺς μαθητές.
Ο κ. Παπαδόπουλος ζήτησε σὲν φράσασθαι τοῦ γιὰ τὴν ἀναγνώριση καὶ ἀποδοτικὴν διδασκαλίαν ἐνδυνάμει μέ τὸν τίτλον «κυκλοφοριακὴ ἀγωγή» σὺν μάλισθαι «Πρόσκλησις» κατ' ἑξῆς.
Θέμα 8ος - Ανακοινώσεις

Ο κ. Δ. Σακκάς, Σύμβουλος Β', ἀνακοίνωσε ὅτι:

- α) ἡ Διευθ. Ἐφ. Προγρ. ΔΕΠΑ μέ τὸ ἔγγραφο τῆς ἀριθ. Γ/5125/25-9-80 ἀπέστειλε στὸ ΚΕΜΕ γιὰ ἐνημέρωσή του τὸ υπόμνημα τοῦ ἐπόπτη τοῦ Πειρ. ἀπέστειλε στὸ ΚΕΜΕ γιὰ ἐνημέρωσή του τὸ υπόμνημα τοῦ ἐπόπτη τοῦ Πειρ. Σχ. Ἀθηνῶν κ. Ι. Μαρκαντώνη στὸ ὁποῖο ἀναφέρεται ὅτι κατὰ τὸ παρελθόν σχολ. ἔτος διδάχτηκαν δοκιμαστικά ξένες γλῶσσες στήν Ε καί ΣΤ τάξη τοῦ σχολείου. Ἡ διδασκαλία τους σημείωσε ἐπιτυχία καί μελετᾶται ἡ δοκιμαστικὴ διδασκαλία ξένων γλωσσῶν καί στίς κατώτερες τάξεις τοῦ δημοτικοῦ. Τὸ υπόμνημα θά πρέπει νά διαβιβαστεῖ στὸ Τμήμα Δημοτικῆς Ἑκπαιδεύσεως γιὰ νά λάβει γνώση.

- β) εἶναι χρεωμένος ἀπὸ 11-10-80 μέ τὸ ἀριθ. Γ/5143/18-9-80 ἔγγραφο τῆς Διευθύνσεως Ἐφ. Προγρ. ΣΕΔΠ γιὰ τὴ λειτουργία τῶν ΣΕΑΜΕ κατὰ τὸ ἀναδ. ἔτος 1981-82, τὸ ὁποῖο εἶναι ἐπεῖγον, γιὰτὶ προβλέπονται προθεσμίες γιὰ ὑπηρεσιακές ἐνέργειες, οἱ ὁποῖες ἤδη παρέρχονται. Ὅμως νομίζει καί αὕτη εἶναι ἡ γνώμη καί τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Τμήματος Γ.

Παντελίδη, τόν ὁποῖο συμβουλευτήκε, ὅτι θά πρέπει πρῶτα νά προωθηθεῖ ἡ μελέτη τῆς ὁμάδας ἔργασίας πού συστήθηκε ἀπό τόν κ. Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ γιά νά μελετήσῃ τό πρόβλημα τῶν ἐπιμορφώσεων τῶν ἐκπαιδευτικῶν λει-
τουργῶν καί ἔπειτα νά γνωμοδοτήσῃ τό Τμήμα γιά τό ἀνωτέρω πρόβλημα.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

*Ἡ Γραμματέας

Παπαδημητρίου

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Π Ρ Α Ξ Η 63

Σήμερα 12 Νοεμβρίου 1980, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης Έκπαιδευσεως του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Έπι-μορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων της Όλομέλειας (Μεσογείων 396, Άγία Παρασκευή Άττικής) με πρόεδρο τον κ. Γ. Παντελίδο (Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ).

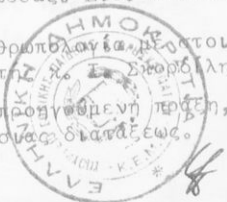
Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. Άθαν. Κομίνης, Γ' Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ήλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομποΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Δ. Άδαμόπουλος και Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε ή φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου που ύπηρετεί με άπόσπαση στο ΚΕΜΕ.

Προσκλήθηκαν και έλαβαν μέρος στή συνεδρίαση και οι Ειδικοί έπι-στήμονες του ΚΕΜΕ. κ. Τριαντ. Τριανταφύλλου και Δ/δα Εύθ. Γκούμα.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- Θ Ε Μ Α 1ο.- Έπιμορφώσεις εκπαιδευτικού προσωπικού. Άνακοίνωση πορι-σμάτων της Όμάδας μελέτης του θέματος άπό τον κ. Δ. Σακκά.
Θ Ε Μ Α 2ο.- Τά Πατρικά κείμενα στή Β' Κλασικού Λυκείου. Εισηγητής κ. Γ. Γρατσάς.
Θ Ε Μ Α 3ο.- Έπιστολή κ. Ά. Προβατά. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος.
Θ Ε Μ Α 4ο.- Άνάθεση συγγραφής βιβλίου Νέων Έλληνικών Α' Λυκείου. Ει-σηγητές κ.κ. Φ. Βώρος, Ήλ. Σπυρόπουλος.
Θ Ε Μ Α 5ο.- Συνέχεια συζητήσεως στο θέμα: "Έγκριση πράξεως Έπιτροπής κρίσεως του διδακτικού βιβλίου "Βιολογία Γ' Γυμνασίου". Εισηγητής κ. Στεφ. Παπασημακόπουλος.
Θ Ε Μ Α 6ο.- Μεταγλώττιση διδακτικού βιβλίου Β' Κλασικού Λυκείου "(J. CAESARI, DE BELLO CIVILI". Εισηγ. κ. Ήλ. Σπυρόπουλος.
Θ Ε Μ Α 7ο.- Έπιμορφωτικά σεμινάρια Γαλλικής Γλώσσας. Εισ. Ήλ. Σπυρό-πουλος.
Θ Ε Μ Α 8ο.- Ένσταση συγγραφέν του βιβλίου "Άνθρωπολογία, Μορφολο-γία, Ήλ. Σκορδίλης.
χέτα "Υγιεινής" Β' Γυμνασίου. Εισηγητής κ. Ι. Σκορδίλης.

Άφοϋ διαπιστώθηκε άπαρτία και επισημώθηκε ή προηγουμένη πράξη, τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Θ έ μ α 10.- 'Επιμορφώσεως 'Εκπαιδευτικού Προσωπικού. 'Ανακοίνωση
πορισμάτων τής 'Ομάδας μελέτης του θέματος.

'Ο κ. Δ. Σάκκας εΐπε σχετικά μέ τό θέμα αυτό τά εξής:

Τήν εισήγηση γιά τήν επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού των
σχολείων Μ.Ε τή διαμόρφωσε ή ομάδα εργασίας πού κατάρτίστηκε μέ τήν
άποφαση αριθμ 2016/11-9-80 του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ γιά τή μελέτη
του προβλήματος καί άποφασίστηκε από τους κ.κ. Γ. Παντελίδη ως Πρόεδρο
καί Δ. Σακκά , 'Ηλ. Σπυρόπουλο Δ. Τομπαΐδη, Κ. Κατσιμάνη καί Λ.
'Αδαμόπουλο ως μέλη. Στή μορφή πού έχει διανεμηθεΐ στά μέλη του Τμή-
ματος τήν έχει γράψει ό κ. Δ. Τομπαΐδης, ό όποιος καί συνέβαλε ση-
μαντικά στόν προσανατολισμό τής 'Ομάδας εργασίας πρός τίς προτεινό-
μενες επιμορφώσεις. Μέ τήν εύκαιρία εκφράζω τή χαρά μου, γιατί οί
άποφεις μου γιά τό θέμα πού κατ'επανάληψη έχω διατυπώσει στό παρελθόν
στό ΚΕΜΕ καί εκτός ΚΕΜΕ γραπτώς καί προφορικώς, βλέπω ήδη νά γίνονται
ευρύτερα άποδεκτές. Κατά τή γνώμη σου αυτή ή εισήγηση μέ τίς λύσεις πού
προτείνει καί στή συνέχεια ή σχετική άποφαση του Τμήματος πού πιστεύω
ότι θά υιοθετήσει τήν εισήγηση θά άποτελέσουν σημαντική συμβολή του
ΚΕΜΕ στά πράγματα τής παιδείας, γιατί θά λυθεΐ ένα πολύ σημαντικό
πρόβλημα τής εκπαίδευσέως μας πού ποτέ ως τώρα δέν αντιμετώπιστηκε
όπως έπρεπε. 'Ομως θά χρειαστεΐ νά υιοθετηθοΐν άνάλογες λύσεις καί
στήν περιοχή τής δημοτικής εκπαίδευσέως. Καί επιπλέον θά χρειαστεΐ
μέ πρωτοβουλία τής ήγεσίας του ΚΕΜΕ νά προχωρήσουν σύντομα οί διαδι-
κασίες γιά τήν υλοποίηση των προτεινόμενων από τό έρχόμενο σχολικό
έτος. 'Οταν συζητηθοΐν οί προτάσεις θά κάνω όρισμένες παρατηρήσεις.
Τό κείμενο των προτάσεων τής 'Ομάδας 'Εργασίας έχει ως εξής:

'Επιμόρφωση διδακτικού προσωπικού Μ.Ε.

'Η ανάγκη γιά επιμόρφωση όσο τό δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού καθη-
γητών καί ή προσαρμογή μας στό επιμορφωτικό καθεστώς των άλλων χωρών
επιβάλλει τόν περιορισμό τής διάρκειας τής μετεκπαίδευσης.

Προτεινόμενοι τύποι επιμόρφωσης:

- (1) Έξάμηνη (1 Σεπτ.-31 'Ιαν., 1 Φεβρ.- 30 'Ιουν.), στις ΣΕΑΜΕ 'Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Οι μετεκπαιδευόμενοι καθηγητές μπορούν να διδάσκουν υπερωριακά σε σχολείο μέχρι 10 ώρες την εβδομάδα. Σκοποί της επιμόρφωσης αυτής είναι οι ακόλουθοι: (α) Συμπλήρωση των γνώσεων, (β) ξνημέρωση πάνω στις σύγχρονες κατευθύνσεις της παιδαγωγικής, στη διδακτική μεθοδολογία και σε θέματα παιδαγωγικής ψυχολογίας, (γ) προσαρμογή των γνώσεων και μεθόδων διδασκαλίας στα σημερινά δεδομένα της χώρας μας.
- (2) Μηνιαία (40-60 ώρες συνολικά), στις έδρες των 'Εποπτειών, για τους καθηγητές που υπηρετούν. Η επιλογή των εκπαιδευτικών θα γίνεται από τα κατά τόπους ΑΠΥΣΜΕ και η παρακολούθησή της θα είναι υποχρεωτική για τους καθηγητές.
- (3) 15θήμερη των προαγομένων σε διευθυντές, στις ΣΕΑΜΕ 'Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Στην επιμόρφωση αυτή δίνεται βαρύτητα στην ξνημέρωση πάνω στα διοικητικά καθήκοντα.
- (4) Δέμηνη πρωτοδιοριζομένων, στη ΣΕΑΜΕ και στις έδρες 'Εποπτειών. Θα είναι υποχρεωτική για όσους πρόκειται να διοριστούν και θα γίνεται στους μήνες Μάρτιο-Απρίλιο του έτους διορισμού τους.
- (5) Ταχύρρυθμη (2-3 ημερών), στις έδρες 'Εποπτειών, με κεντρική ή περιφερειακή οργάνωση. Σκοπός της είναι η ξνημέρωση και καθοδήγηση των καθηγητών πάνω σε συγκεκριμένα και ειδικά προβλήματα σχετικά με τη διδασκαλία της και τη διδακτική μεθοδολογία των διαφόρων μαθημάτων.
- (6) Μέχρι 2 ετών, σε επιστημονικά κέντρα του εξωτερικού ή του έσωτερικού. Σκοπός της είναι η δημιουργία στελεχών στην εκπαίδευση και καθηγητών των ΣΕΑΜΕ.

Χρολόγιο πρόγραμμα εξάμηνου
Επιμορφώσεως

Διδασκόμενα μαθήματα

Κοινά

	α' τρίμ.	β' τρίμ.
(1) Γενική παιδαγωγική	2	2
(2) Γενική διδακτική	3	—
(3) Ειδική διδακτική	3	1
(4) Πρακτικές ασκήσεις	3	8
(5) Παιδαγωγική ψυχολογία	2	2
(6) Ψυχολογία εφήβου	2	—
(7) Σχολικός καὶ ἐπαγγ. προσανατολισμός	—	2
(8) Διαλέξεις συνολικά 20 ὥρες		
	15	15

Φιλολόγων

(1) Διδασκαλία νεοελλ. γλώσσας (διδ. ὕλη-μέθ. διδ.)	2	2
(2) " " νεοελλ. κειμένων " "	2	2
(3) " " ἀρχ. ἐλληνικῶν " "	2	2
(4) " " ἀρχαίας ἐλλ. γραμ- ματείας ἀπὸ μετάφρ. " "	2	2
(5) " " φιλοσοφίας " "	1	1
	9	9

Μαθήματα ειδικότητας θεολόγων

Διδασκαλία

1) Βιβλική Γραμματεία (διδ. ὕλη- μέθ. διδ.)	2	2
2) Ἑκκλ. Ἱστορία καὶ Γραμματεία	2	3
3) Ὁρθόδοξη πίστις καὶ ζωή	3	—
4) Χρισταν. φιλοσοφία	1	2
5) Νεοελλην. Γλώσσα (Γραμμ.-σύντ.).	2	2
	9	9

Μαθηματικῶν

α' τριμ.

β' τριμ.

- (α) Θεωρία συνόλων - Λογική-
Νεότερα ἄλγεβρα
(β) Τοπολογία - Ἀνάλυση
(γ) Γεωμετρία
(δ) Ἀναλυτική γεωμετρία- Διανύσματα
(ε) Θεωρία πιθανοτήτων- Στατιστική
στ) Γραμμική ἄλγεβρα
(ζ) Διαλέξεις
(η) Γραμματική - Σύνταξη

3

-

3

-

-

2

2

-

-

2

-

2

-

2

1

1

9

9

Φυσικῶν

- (α) Φυσική
(β) Ἀνόργανη Χημεία
(γ) Ὀργανική "
(δ) Ἐργαστ. ἀσκήσεις Φυσικῆς καὶ Χημείας
(ε) Μαθηματικά
(στ) Βιολογία
(ζ) Διαλέξεις
(η) Γραμματική -Σύνταξη

2

2

2

-

-

2

-

2

2

-

2

-

-

2

1

1

9

9

Ξένων γλωσσῶν

- Διδασκαλία κειμένων κλασικῶν καὶ
συγχρόνων τῆς ἀντίστοιχης ξένης γλώσσας
Γραμματική τῆς ξένης γλ.
Νεοελλ. γλώσσα
Διαλέξεις 2ω ἀνὰ 15θήμερο

4

4

2

2

2

2

1

1

9

9

Φυσικής 'Αγωγής

Α' Τρίμ.

Β' Τρίμ.

- 1) Διδακτική τῆς Φ.Α.
- 2) Φυσιολογία 'Εργοφυσιολογία
- 3) Βιοκινητική
- 4) Γυμναστική
- 5) 'Αγωνιστική
- 6) 'Αθλοπαιδιές
- 7) Κολύμβηση
- 8) Νεοελληνική γλώσσα

1	—
1	1
—	1
1	1
2	2
2	2
1	1
1	1
9	9

Διδασκόμενα μαθήματα στή μηνιαία επιμόρφωση

Είναι τὰ μαθήματα ειδικότητας τῆς ἐξάμηνης (μέ τή διασάφηση ὅτι πρόκειται γιά διδακτέα ὕλη καί μέθοδο διδασκαλίας) μέ τήν προσθήκη 2 ὥρων τήν ἐβδομάδα γιά διαλέξεις ἢ ἐλεύθερες συζητήσεις.

Διδασκόμενα μαθήματα γιά τοὺς πρωτοδιοριζομένους

'Εφαρμόζεται τὸ πρόγραμμα μαθημάτων τῆς ἐξάμηνης, κατανεμημένο σέ ἓνα δίμηνο. Τὸν πρῶτο μῆνα θά διδασχοῦν τὰ κοινὰ μαθήματα καί τὸ δεύτερο τὰ μαθήματα ειδικότητας.

'Εξετάσεις

Οἱ τελικὲς γραπτὲς ἐξετάσεις καταργοῦνται. 'Εξέταση θά γίνεταί ἢ σέ μιά πρακτικὴ διδασκαλία ἢ σέ μιά ἐργασία, πού κατ'ἐπιλογὴν θά ἀναλαμβάνει ὁ μετεκπαιδευόμενος. 'Ἡ ἐπιλογὴ τοῦ θέματος τῆς ἐργασίας ἢ τῆς διδασκαλίας θά γίνεταί, μετὰ τὸ τέλος τοῦ α' τριμήνου (μέσα Νοεμβρίου ἢ μέσα 'Απριλίου) σέ συνεργασία καθηγητῶν καί μετεκπαιδευομένου. Στὴν περίπτωσιν πού θά συγκεντρωθοῦν πολλὲς αἰτήσεις γιά ἓνα μάθημα, εἶναι δυνατόν νά διοχετεύονται σέ ἄλλο μάθημα (ὁ μετεκπαιδευόμενος θά σημειώνει καί β' προτίμησιν).

4.1

Στό πιστοποιητικό (πτυχίο ή βti άλλο), πού θά πάρει στο τέλος τῆς ἐπιμόρφωσης ὁ μετεκπαιδευόμενος, θά σημειώνεται ἀπλῶς ὅτι παρακολούθησε τήν ἐξάμηνη ἐπιμόρφωσὴ καί θά μνημονεύεται ρητὰ ὅτι βαθμολογεῖται ἡ ἐργασία ἢ ἡ διδασκαλία του.

Ἀκολουθῆσε συζήτηση σχετική μέ τό περιεχόμενο τοῦ σχεδίου τῶν προτάσεων τῆς Ὁμάδας Ἑργασίας. Κατ'αὐτήν ἰδιαίτερα ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης, ἀνέπτυξε τοῦς λόγους πού δόγησαν τήν

Ὁμάδα στίς προτεινόμενες λύσεις.

Τελικά ὁ π. ο. φ. α. σ. ἰ. σ. τ. η. κ. ε. νά συζητηθεῖ τό θέμα καί νά ληφθεῖ σχετική ἀπόφαση στήν ἐρχόμενη συνεδρία (Δεύτερα 17-11-80), ἀφοῦ στό μεταξύ ὁ κ. Δ. Σακκῆς συντάξει σχετική ἐισηγητική ἐκθεση στό σχέδιο τῶν προτάσεων τῆς Ὁμάδας Ἑργασίας.

Θέμα 2ο.— Τά Πατερικά κείμενα στή Β' Κλασικοῦ Λυκείου.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Γ. Γρατσέας εἶπε τά ἑξῆς:

Μετά τή δημοσίευση τοῦ Α.Π. τῆς Β' τάξεως Κλασικοῦ Λυκείου (ΦΕΚ 230 τ. Α'/6-10-80) οἱ ὑπεύθυνοι τῶν σχολείων αὐτῶν ἄρχισαν νά ρωτοῦν τί θά διδαχθοῦν οἱ μαθητές τῆς Β' Λυκείου στήν τρίτη ὥρα τῶν ὀρθοπευτικῶν.

Ἐπειδὴ δὲν ἔχουμε βιβλίο,

Π ρ ο τ ε ί ν ο υ μ ε

Γιά τήν τρίτη ὥρα τῶν ὀρθοπευτικῶν οἱ μαθητές τῆς Β' τάξεως Κλασικοῦ Λυκείου νά διδαχθοῦν Πατερικά κείμενα ἀπό τό ' Ἀνθολόγιο Πατερικῶν Κειμένων τοῦ Ε. Θεοδώρου καί συγκεκριμένα τά κείμενα πού προορίζονται γιά τή Β' τάξη τῶν Γεν. Λυκείων. Ἐπίσης προτείνουμε νά δημοσιευθεῖ ἡ προκήρυξη συγγραφῆς τοῦ βιβλίου.

Τό Τμήμα, ὅστερα ἀπό συζήτηση

ἀποφασίζει δμόφωνα

Δέχεται τήν ἐπίσημη στό σύνολό της.

Θέμα 3ο.- 'Επιστολή του κ. 'Α. Προβατᾶ.

- 'Ο Εισηγητής κ. Φαν. Βῦρος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:
1. 'Ο Πρόεδρος τοῦ ΟΕΑΒ κ. 'Αλκης Προβατᾶς μέ ἐπιστολή του πρός τό 'Υπουργεῖο (13-10-1980) ἐπισημαίνει ὅτι τό βιβλίο 'Ιστορίας (κορμού) Γ' Γενικοῦ Λυκείου πού ἔχουμε στήλῃ γιά ἀνατύπωση εἶναι ἐλλιπές καί κατά τοῦτο: ὅτι δέν περιέχει κεφάλαια 'Ελληνικῆς 'Ιστορίας ὅσοτερά κατά τόν Α' Παγκόσμιον Πόλεμον. Καί προσφέρεται ἀνιδιοτελεῶς μέσα σέ 20 ἡμέρες νά ἐτοιμάσει σχετικό κείμενο πού θά μπεῖ στό τέλος τοῦ βιβλίου ὡς παράρτημα.
 2. 'Η ἐπισήμανση τοῦ κ. 'Α. Προβατᾶ εἶναι σωστή καί ἡ πρότασή του εὐγε- νική καί ἀξιόπαινη. Σημειωτέον ὅτι ὁ κ. Προβατᾶς πρόσφατα δημοσίευσε ὀγκώδη τόμο Πολιτικῆς 'Ιστορίας τῆς Νεότερης καί Σύγχρονης 'Ελλάδας.
 3. 'Η πρόταση αὐτή, δελεαστική καί ἀρχή, θέτει τά ἀκόλουθα ζητήματα στόν πολιτικό φορέα πού θά ἀποφασίσει σχετικά:
 - α. Τό προτεινόμενο νά προστεθεῖ κεφάλαιο 'Ιστορίας ἀνάγεται στήν πρῶτη πρόσφατη περίοδο καί εὐλογα θά ἀποτελέσει ἀντικείμενο σχολίων καί κρίσεων.
 - β. 'Ο κ. Προβατᾶς 'Α. εἶναι ἕνας λαμπρός Πρόεδρος ΟΕΑΒ, ἄμεσα συνερ- γαζόμενος μέ τό 'Υπουργεῖο Παιδείας, πού θά ἀποδεχτεῖ τήν προσφορά του.
 - γ. Τό βιβλίο, στό ὁποῖο ἐνδέχεται νά γίνῃ ἡ προσθήκη, εἶναι νομί- ζω τό ἀρχαιότερο πού ἀνητεύει στήν 'Ελληνική 'Εκπαίδευση καί μέ πολλές ἀτέλειες· ἔχει γίνῃ ἀντικείμενο πολλῶν ἐπικρίσεων καί θεωρεῖται τό πρῶτο πού πρέπει νά ἀντικατασταθεῖ. 'Ετσι ἡ προσφορά τοῦ κ. Προβατᾶ θά φανεῖ προσθήκη ἐνός νέου δρόμου πάνω σέ κατεδαφιστέο σαθρό οἰκοδό- μημα, πράγμα πού θά μειώσῃ τήν ἴδια τή συγγραφική ἐργασία καί τήν προσφορά τοῦ κ. Προβατᾶ.
 - δ. Τό σημερινό βιβλίο εἶναι τόσο ὀγκώδες συγκρινόμενο μέ τόν πραγμα- τικό διδακτικό χρόνο ὥστε ἔχουν δοθεῖ 'Οδηγίες νά διδάσκονται μερικά μόνο κεφάλαιά του (περίπου 60% ἀπό τή συνολική ἔκταση τοῦ βιβλίου)· καί οἱ πιθανές ἐπικρίσεις θά ὁδηγοῦν καί πρός αὐτή τήν κατεύθυνση:

"τί θέλετε τήν προσθήκη ἀφοῦ δέν μπορεῖτε νά διδάξετε τό μισό βιβλίο".
4. Ἀπό τά παραπάνω προκύπτει μέ σαφήνεια ἡ εἰσήγησή μου: (α) νά ~~ἐκ-~~
φραστοῦν εὐχαριστίες στόν κ. Προβατά γιά τήν εὐγενική προσφορά του,
πού τόν τιμᾷ ιδιαίτερα γιατί εἶναι γνωστός δ' ὑπηρεσιακός φόρτος πού
ἔχει ἐπιμωστεῖ γιά χάρη τῶν μαθητῶν, (β) νά τοῦ γνωστοποιηθοῦν οἱ
δυσχέρειες πού συναντάει ἡ πρότασή του καί πού καθιστοῦν ἐξαιρετικά
δύσκολη τήν ὥρα τούτη τήν ἀποδοχή τῆς προσφορᾶς (βσα γράφονται στήν
παρ. 3 παραπάνω).

5. Γιά τήν περίπτωση πού δ κ. Ὑπουργός (ἡ δ ἀρμόδιος Ὑφυπουργός)
μέ τή διακριτική ἀρμοδιότητά του (νά ἀποδεχθεῖ τήν εἰσήγησή τούτη ἡ
ὄχι) ἀποφασίσαι νά υἱοθετήσῃ τήν εὐγενική προσφορά τοῦ κ. Ἀλκιβιάδου
Προβατῆ, γιά τή συγγραφή καί προσθήκη στό βιβλίο Ἱστορίας (κορμού)
Γενικοῦ Λυκείου τῶν κεφαλαίων πού λείπουν, ἀπό τό 1914 καί ἔξῃς,
ἀριθμῶ τίς προβλεπόμενες νόμιμες διαδικασίες γιά διευκόλυνση:

- κοινοποίηση τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος μαζί μέ τήν ἀπόφαση.
- συγκρότηση Ἐπιτροπῆς Κρίσεως.
- ἔγκριση τοῦ Πρακτικοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως καί ἀποστολή στόν
ΟΕΔΒ γιά τήν ἐκδοση.

Σχετικά μέ τίς προδιαγραφές συγγραφῆς, ἔφθον προϋπάρχει τό κύριο
σῶμα τοῦ γνωστοῦ βιβλίου Θεοδωρίδου Λαζάρου, δέν εἶναι δυνατό νά γραφοῦν
περισσότερα ἀπό τά παρακάτω:

(α) Ἐκταση συγγραφῆς: 2-3 τυπογραφικά φύλλα

(32-48 σελίδες κειμένου ὅπως οἱ προϋπάρχουσες)

(β) Εἰκονογράφηση - χαρτογράφηση συναφῆς πρός τά ἐκτιμώμενα, ἀλλά
τεχνικά ἀνάλογη πρός ἐκείνη τοῦ ὑπάρχοντος βιβλίου.

(γ) Γλωσσική μορφή ἡ προβλεπόμενη ἀπό τό νόμο (309/1976, ἀρθρο 2)

Ἀπό χρονική ἀποψη εἶναι δυνατή ἡ συρρίκνωση ὅλων τῶν διαδικασιῶν
ὥστε ἔγκαιρα νά ἐκδοθεῖ τό βιβλίο γιά τό Σεπτ. 1984.

Τό Τμήμα, ἀφοῦ ἄκουσε τήν εἰσήγησιν τοῦ κ. Φ. Κ. Βώρου,

ἀποφάσισε νά δ μ δ φ ω ν α

Ἐπειδή τό βιβλίο Ἱστορία Νέων Χρόνων Γ' Λυκείου (τῶν Χ. Θεοδωρίδου-
Α. Λαζάρου) εἶναι τόσο ὀγκώδες, ὥστε ἡ ὑπηρεσία μέ εἰδικές ὁδηγίες
ἔχει ἀποδείξει μερική μόνο διδασκαλία του,

Επειδή τό βιβλίο αὐτό στό σύνολό του δέν κρίνεται κατάλληλο γιά τό σκοπό πού ὑπηρετεῖ σήμερα (κατ' ἀνάγκη) καί εἶναι ἀπό τά πρῶτα πού πρέπει νά ἀντικατασταθοῦν,

Επειδή ἐπιπλέον ἀντιμετωπίζεται τώρα ἀναθεώρηση τῶν προγραμμάτων καί συρρίκνωση τῆς διδακτέας ὕλης.

α) δέν εἶναι δυνατό νά γίνει δεκτή ἡ εὐγενική προσφορά τοῦ κ. Ἀλκ

Προβατᾶ,

β) θά ληφθεῖ ὅμως ὑπόψη σέ μελλοντική ἐνέργεια σχετική μέ τή συγκρ
τηση Ὁμάδας συγγραφῆς τοῦ βιβλίου Ἱστορία Νέων Χρόνων,

γ) εἶναι σωστό νά ἐκφραστοῦν εὐχαριστίες στόν κ. Προβατᾶ γιά τήν
εὐγενική προσφορά του.

Θέμα 4ο - 'Ανάθεση συγγραφής βιβλίου Κείμενα Νεοελληνικής λογο-
τεχνίας για την α' Λυκείου.

Στην αρχή ο πρώτος εισηγητής κ. Φ. Βώρος είπε σχετικά με το θέμα
αυτό τα εξής:

1. Με πράξη του Τμήματος (53/1980, θέμα 2ο) κρίθηκε δριστηνώς
ακατάλληλη η συγγραφή του Κ. Παπανικολάου Κείμενα Νεοελληνικής Λο-
γοτεχνίας α' Γενικού Λυκείου κι έτσι ξληξε ἄγωνα ἡ σχετική προκή-
ρυξη. "Υστερα ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ διανοίγεται νόμιμα ἡ διαδικα-
σία ἀνάθεσης τῆς συγγραφῆς.
2. "Ὅμως τὸ Τμήμα με τὴν Πράξη του 57/1980 (θέμα 1ο) πρότεινε στὴ
Διοίκηση νὰ ἀκολουθηεῖ γιὰ τὴν προκείμενη περίπτωση ἡ διαδικασία
'Ομάδας Ἑργασίας γιὰ τὸ λόγο ὅτι με αὐτὴ τὴ μεθόδευση κερδίζεται
χρόνος πολὺτιμος" γιατί παρέχεται στὴν ὑπηρεσία ἡ εὐχέρεια νὰ ἀπο-
σπάσει τὰ μέλη τῆς Ὁμάδας ἀπὸ τὰ ἄλλα ἔργα τους, γιὰ νὰ ἐπιτελέσουν
ἄνευότερα καὶ γρηγορότερα τὸ ἔργο συγγραφῆς τοῦ ἀναγκαίου βιβλίου
(ὕπενθυμιζομε ὅτι δεύτερο χρόνο σήμερα ἡ α' λυκείου δὲν ἔχει βιβλίο
Κειμένων Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας με ἀποτέλεσμα τὴν ἀνάσχεση τοῦ
παιδευτικοῦ ἔργου ποὺ ἐπιτελεῖται διαμέσου τῆς λογοτεχνίας μας).
3. Με τὶς σκέψεις αὐτές τὸ Τμήμα πρότεινε νὰ συγκροτηθεῖ Ὁμάδα Ἑρ-
γασίας ἀποτελούμενη ἀπὸ τοὺς:

1. Καρβέλη Δ., Ἑπιθεωρητὴ ΑΕΠ Τρίπολης
2. Παγανό Γ., φιλόλογο στὸ Λύκειο Ἀμαρουσίου
3. Μπαλάσκα Κ., γυμνασιάρχη στὴν Κορινθία
4. Γρηγοριάδης Ν., φιλόλογο στὸ Γυμνάσιο Πεντέλης
5. Μηλιῶν Χριστόφορο, γυμνασιάρχη στὸ Μαρκόπουλο

Ἀττικῆς.

Γιατί : (α) αὐτοὶ εἶχαν γράψει τὰ ἀντίστοιχα βιβλία Κείμενα Νεοελλ.
Λογοτεχνίας τοῦ γυμνασίου,

(β) τὰ βιβλία ἐκεῖνα κρίθηκαν ἐπιτυχημένα καὶ βρῆκαν πολὺ
εὐμενὴ ὑποδοχή - ἀποδοχή,

(γ) τὰ μέλη τῆς Ὁμάδας ἀπέδειξαν συνεργατικότητα μεταξύ
τους καὶ με τὴν Ὑπηρεσία, ὥστε καὶ τώρα νὰ ἀναμένονται εὐνοϊκὲς

λικής πράξης από εκπαιδευτικούς με πλήρη υπηρεσιακή απασχόληση, είναι (9) έννέα μήνες, ώστε να παραδοθεί το βιβλίο στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ πριν από την 31 Αθγούστου 1981, και να χρησιμοποιηθεί τουλάχιστον από την 1η Φεβρουαρίου 1982 στη σχολική πράξη.

"Όσο για το διδακτικό βιβλίο "Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Λυκείου" νομίζω ότι όφειλουμε, αφού έχει ήδη δημοσιευτεί το αναλυτικό πρόγραμμα, να προβοῦμε ξγαιρα στην προκήρυξη διαγωνισμού για τή συγγραφή του.

Τό Τμήμα, αφού άκουσε τίς εξηγήσεις τῶν κ.κ. Φαν. Βώρου καί 'Ηλ. Σπυρόπουλου καί συζήτησε σχετικά,

Ἀποφάσινεται ὁ μ ὁ φ ω ν α

Προτείνει νά γίνει ανάθεση συγγραφῆς τοῦ βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Λυκείου" στους:

1. Καρβέλη Δ., Ἐπιθεωρητὴ ΑΕΠ Τρίπολης
2. Παγανό Γ., φιλόλογο Λυκείου Ἀμαρουσίου
3. Μπαλάσκια Κ., γυμνασιάρχη Κορινθίας
4. Γρηγοριάδη Ν. φιλόλογο Γυμνασίου Πεντέλης.
5. Μηλιῶν Χριστόφορο, γυμνασιάρχη στό Μαρκόπουλο Ἀττικῆς.

σὺμφωνα μέ τοὺς ὅρους πού περιγράφονται στίς εξηγήσεις καί γιά τοὺς λόγους πού ἀναλύονται στίς εξηγήσεις.

Θέμα 5ο. - Συνέχεια συζητήσεως στο θέμα: "Έγκριση πράξεως 'Επιτροπής κρίσεως του διδακτικού βιβλίου "Βιολογία Γ' Γυμνασίου".

Ο Εισηγητής του θέματος κ. Στέφ. Παπασημακόπουλος είπε τα εξής:

Στή συνέχεια της εισηγήσεως, τή συνεδρίαση του Τμήματος αριθ. 55/11-10-80 έχουμε να πληροφορήσουμε τό Τμήμα τά ακόλουθα:

Υστερα από έντολή του Τμήματος Μ.Ε. του ΚΕΜΕ καλέσαμε τούς συγγραφείς της Βιολογίας κ.κ. Παραργιά καί Γκελτζ - Δούκα ('Ο κ. 'Αργύρης βρίσκεται εκτός 'Αθηνών) καί τούς διαβιβάσαμε τήν απόφαση του τμήματος, σύμφωνα μέ τήν όποια έπρεπε μέ περισσότερη καί καλλίτερη εικονογράφηση νά διευκολύνουν τήν κατανόηση από τούς μαθητές των διάφορων δύσκολων έννοιών του κειμένου. Επίσης μέ ξεπεξηγήσεις πού θά προσθέτουν στο περιώριο ή στο τέλος του βιβλίου χρησιμοποιώντας όστερίσκους στις αντίστοιχες λέξεις, καθώς καί μέ παραπομπές σέ συναφή μαθήματα προηγούμενων τάξεων, νά βελτιώσουν τήν παιδαγωγική αξία του βιβλίου.

Οι συγγραφείς συμφώνησαν σέ όλες τις παρατηρήσεις του τμήματος καί παρέδωσαν στήν τακτή ήμερομηνία τό βιβλίο μέ κατά τό δυνατόν όλες τις δυνατές διορθώσεις καί βελτιώσεις πού προτείναμε.

Υστερα από αυτές τις βελτιώσεις έχουμε τή γνώμη ότι τό βιβλίο είναι κατάλληλο για τούς μαθητές της Γ' τάξεως του Γυμνασίου καί εισηγούμαστε στο τμήμα τήν έγκρισή του ως διδακτικού. Επίσης εισηγούμαστε τήν άπονομή του Α' βραβείου, όπως όρισε ή 'Επιτροπή κρίσεως.

Ο ΟΕΔΒ θά πρέπει νά αναλάβει τήν εκτύπωσή του για τό Σχ. έτος 1981-82 καί νά φροντίσει όπως οι φωτογραφίες καί τά σχέδια φιλοτεχνηθούν από ειδικό φωτογράφο καί σχεδιαστή μέ τήν καθοδήγηση των συγγραφέων.

Ακολουθήσε συζήτηση κατά τήν όποια τά μέλη του τμήματος διατύπωσαν τις απόψεις τους.

Ειδικότερα ό κ. Βαρουχάκης παρατήρησε τά εξής:

Τό γεγονός ότι στις 11-10-80, όταν πρωτοσυζητήθηκε τό θέμα, άρραβλήθηκε ή λήψη αποφάσεως για νά γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις πού υποδείχτηκαν από τό Τμήμα για τή βελτίωση του βιβλίου από παιδαγωγικής πλευράς, σημαίνει ότι για τό Τμήμα δέν μπορεί νά θεωρηθεί τό

βιβλίο άφoγο από κάθε άποψη, ώστε να δικαιολογείται η άποφoμή του άβραβελου. Νομίζω λοιπόν ότι για να διαφυλάξουμε τό κύρος του άβραβελου καί για να έχουμε πάντα τή δυνατότητα να προσδοκούμε στο μέλλον ένα ακόμη καλύτερο βιβλίο, εισηγομαι στο Τμήμα να προτείνει τήν άπονομή του β' βραβελου συμφωνώντας καί μέ τήν άρχική πρόταση του εισηγητή που περιέχεται στην πράξη 55/1950.

Έξελος τό Τμήμα, άφοϋ έλαβε ύπόψη του: α) τό έγγραφο Φ. 211.17/144/Γ/2457/9-5-80 τής Δ/νσεως Έφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ καί τά συνημμένα σ' αυτό πρακτικά τής Έπιτροπής Κρίσεως, τά βιβλία τών παραπάνω συγγραφών, τίς παρατηρήσεις που έγιναν γι' αυτά από τήν Έπιτροπή Κρίσεως καί τίς άπαντήσεις τών συγγραφέων, β) τήν εισηγήση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου καί γ) τή συζήτηση που έγινε μεταξύ τών μελών του,

Αποφάσίζεται δμοφωνα

α) Αποδέχεται τήν εισηγήση του εισηγητή να κριθεί τό βιβλίο κατάλληλο καί να εκτυπωθεί ως διδακτικό από τόν ΟΕΔΒ για τό σχολ. έτος 1981-1982.

β) Προτείνει να αναλάβει ο ΟΕΔΒ τήν εκτύπωση τών φωτογραφιών, τών σχεδίων καί τών σχημάτων μέ ειδικό καλλιτέχνη φωτογράφο καί σχεδιαστή, αντίστοιχα, που θα εργασθούν μέ τήν καθοδήγηση τών συγγραφέων.

γ) Επίσης προτείνει να άπονεμηθεί τό β' βραβείο στους συγγραφείς του βιβλίου "Βιολογία Γ' Γυμνασίου" τών Ε. Γκελτή - Θ. Παταργιά - 'Ι. Αργύρη. Καί

δ) Προτείνει να γίνει θροποποίηση τής Υπουργικής άποφάσεως άριθμ. 186447/17-11-78 του ΥΠΕΠΘ (ΦΕΚ τ.Β' 1065/1978), μέ τήν οποία όρίζονται τά ποσά τών βραβείων καί επαίνων, προκειμένου τά ποσά αυτά να αξιηθούν ακόμη, γιατί μέσα στη διετία που παρήλαθε από τήν έκδοση τής παραπάνω άποφάσεως η πραγματική αξία τών βραβείων καί επαινών έχει μειωθεί αισθητά.

Θ έ μ α 6ο.- Μεταγλώττιση διδακτικοῦ βιβλίου Β' Κλασικοῦ Λυκείου
" C. J. CAESARIS, COMMENTARII DE BELLO CIVILI "

Ο Εισηγητής τοῦ θέματος κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ὑπ' ἀριθμ. Φ. 211.17/264/Γ/8053/20-10-1980 ἔγγραφο της μᾶς ἐπαναφέρει τήν Πράξη 52/80 (θέμα 1ο) τοῦ Τμήματος, τή σχετική μέ τή μεταγλώττιση τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "C. J. CAESARIS, DE BELLO CIVILI" τοῦ Ἑρ. Σκάσση, γιά τήν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τοῦ μαθήματος τῶν Λατινικῶν στή Β' τάξη τῶν Λυκείων Κλασικῆς κατευθύνσεως.

Ἐπειδή, α) ἀπό τό ἀνωτέρω ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ καταφαίνεται ὅτι δέν ἀκολογήθηκε ἡ δέουσα μεθόδευση στήν περίπτωση τῆς μεταγλώττισεως αὐτῆς καί β) ἡ προσπάθεια μεταγλώττισεως πού, ὕστερα ἀπ' πρόταση τοῦ σιάρχης ἀπεσπασμένου στό ΚΕΜΕ, τόσο κατά τή γνώμη μου ὅσο καί κατά τή γνώμη τοῦ Εἰσηγητῆ κ. Δ. Τομπαῖδη, δ ὁποῖος μέ ἰδιαίτερη προσοχή μελέτησε τό χειρόγραφο τοῦ κ. Λιανίδη, δέν κρίνεται ἱκανοποιητική, θά πρέπει, σύμφωνα μέ τίς ἰσχύουσες διατάξεις, δ κ. Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ νά προτείνει στό Ὑπουργεῖο τή συγκρότηση Ἐπιτροπῆς Ν.Δ. 749/70, ἡ ὁποία μέσα σέ ὀρισμένη προθεσμία θά πρέπει νά παραδώσει στήν ἀρμόδια ὑπηρεσία τοῦ ΥΠΕΠΘ ολοκληρωμένη τήν ἐργασία. Συμπληρωματικά προτείνω νά μή μεταγλωττισθεῖ, οὔτε νά περιληφθεῖ στό νέο βιβλίο ἡ σημείωση "Ο στρατός τοῦ Καίσαρος" (σελ. 31-42) γιάτι καί πολυσέλιδη εἶναι καί δέν ἐξυπηρετεῖ ἄμεσα τίς ἀνάγκες τῆς διδακτικῆς Πράξης, καθῶς ἀναφέρεται σέ εἰδικά θέματα ὀργανώσεως καί λειτουργίας τοῦ ρωμαϊκοῦ στρατοῦ.

Βέβαια, μέ δεδομένα τά χρονικά περιθώρια πού διαθέτουμε ὡς τήν 1η Φεβρουαρίου 1981, εἶναι δδύνατο ὡς τότε νά ἐκδοθεῖ ἀπό τόν ΟΕΔΒ καί νά διανεμηθεῖ στούς ὀλιγάριθμους μαθητές τῆς Β' τάξης τοῦ Κλασικοῦ Λυκείου τό μεταγλωττισμένο βιβλίο. Γι' αὐτά μόνο τίς διδακτικές ἀνάγκες τοῦ σχ. ἔτους 1981-82 θά μπορέσει νά καλύψῃ ἡ τήπογραφική ἐκδοσή του, ἐνῶ γιά τό 1980-81 τό μόνο πού μπορεῖ νά γίνει εἶναι: νά ἐκδοσθεῖ ἡ δακτυλογράφηση τοῦ κειμένου πού θά μεταγλωττισθεῖ καί ἐξασφαλισθεῖ ἡ δακτυλογράφηση σέ ἀριθμό πού θά κριθεῖ ἱκανή στή συνέχεια ἡ ἐκδοση φωτοαντιγράφων

νομοποιητικός για την κάλυψη των αναγκών του μαθήματος σέ 8σα κλασικά
Αύκεια λειτουργούν τμήματα Β' τάξης.

Στή συνέχεια ο κ. Φ. Βώρος είπε.

Σχετικά με την εισήγηση για τη μεταγλώττιση του βιβλίου Λατινικών
ἐπιθυμῶ νά σημειώσω τὰ ακόλουθα: (α) δέν ἤμουν αἰσηγητής τοῦ θέματος
στήν πρώτη φάση του (Πρακτικό 52/1980)

(β) συμφωνῶ μέ τό πρῶτο σκέλος τῆς εισήγησης (ὅτι ἡ
διαδικασία πού ἀκολογήθηκε δέν ἦταν νομότυπη καί πρέπει τώρα νά
διορθωθεῖ).

(γ) διαφωνῶ μέ τό δεύτερο σκέλος τῆς εισήγησης (κρίση
γιά τή μεταγλώττιση Λιανίδη) γιά δύο λόγους: ἡ μεταγλώττιση αὐτή εἶναι
ἀνυπαρκτή κατά τό νόημα τῆς προηγούμενης παραγράφου καί ἐπιπλέον
κρίνεται χωρίς νομότυπη διαδικασία.

(δ) συμφωνῶ μέ τήν πρόταση νά ἀνατεθεῖ ἡ μεταγλώττιση
στόν κ. Ἰγνάτιο Σακαλῆ, πού μπορεῖ νά προωθηθεῖ χωρίς τήν παρεμβολή-
παράτυπη κατ'αὐτή γνώμη μου - κρίσης γιά τή μεταγλώττιση Λιανίδη.

Ἀκολούθησε διευκρινιστική συζήτηση, κατά τήν ὁποία ὁ κ. Ἡλ.
Σπυρόπουλος εἶπε ὅτι, ἐφόσον μέ προηγούμενη πράξη του τό Τμήμα εἶχα
ἀναθέσει τήν μεταγλώττιση στόν κ. Σ. Λιανίδη, ἡ πρόταση νέου μετα-
γλωττιστῆ ἔπρεπε νά θεμελιωθεῖ στό γεγονός ὅτι ἡ ἐργασία τήν ὁποία
ὑπέβαλε ἤδη ὁ κ. Λιανίδης κρίνεται ὅτι δέν ἀνταποκρίνεται στό ἀπαι-
τήσεις μιᾶς δοκιμῆς μεταγλωττίσεως, ὅπως ἔχω ἀναφέρει στήν εισήγησή
μου.

Τέλος, ὅστερα ἀπό πρόταση τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος κ. Ἡλ. Σπυρόπουλου,
Παντελίδη, τό Τμήμα ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

δέχεται τήν εισήγηση τοῦ Συμβούλου Β' κ. Ἡλ. Σπυρόπουλου, σύμφωνα
μέ τήν ὁποία:

α) Ἡ μεταγλώττιση τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου τῆς Β' Αὐκείου Κλασικῆς
κατευθύνσεως "C. I. CAESARIS, DE BELLO CIVILI" θά γίνει ὅπο Ἐπιτροπή
τοῦ Ν. Δ. 419/70, ὅστερα ἀπό πρόταση τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ καί
β) Δέ θά μεταγλωττισθεῖ τό κεφάλαιο τοῦ βιβλίου "Ὁ στρατός τοῦ Καί-
σαρος" (σελ. 31-42), ἐφόσον δέν ἐξυπηρετεῖ ἀμεσες ἀνάγκες τῆς σχολικῆς
Πράξης. //

Θ έ μ α 7ο.- 'Επιμορφωτικά σεμινάρια καθηγητῶν Γαλλικῆς "γλώσσας"

"Υστερα ἀπό ἐπιστολή τοῦ μορφωτικοῦ ἀκολουθοῦ τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας στήν ὁποία ἐπισυνάπτεται κατατοπιστικό σημείωμα μέ τά πεπραγμένα τοῦ Σεμιναρίου γιά καθηγητάς Γαλλικῶν ('Αθήνα, 15-19 Σεπτεμβρίου 1980), καί ἐκφράζεται ἡ ἐπιθυμία τοῦ συνέδρων γιά ὀργάνωση 5 "ἡμε-
ρῶν ἐπιμόρφωσης" γιά τοὺς καθηγητές Γαλλικῆς 'Αθηνῶν, Θεσσαλονίκης καί 3 ἄλλων μεγάλων ἀστικῶν κέντρων, μελετήσαμε τό θέμα μέ τόν Εἰ-
σηγητή τοῦ Τμήματος κ. Κυρ. Κατσιμάνη καί τήν ἐπιστημονική συνεργάτι-
δα τοῦ ΚΕΜΕ δ. Εὐθ. Γκούμα. Προτείνουμε λοιπόν στό Τμήμα τήν ἀκό-
λουθη ἀπάντηση.

1. Νά παρακληθοῦν οἱ ξένες ἀρχές (ἡ καί οἱ ξένοι ἐδιωτικοί φο-
ρεῖς), ὅταν ἀλληλογραφοῦν μέ τό ΚΕΜΕ νά συντάσσουν τά σχετικά ἔγγρα-
φα καί στήν ἑλληνική. Νομίζουμε ὅτι αὐτή ἡ ἀπαίτησή μου εἶναι αὐτο-
νόητη.

2. Θεωροῦμε χρήσιμη τή διοργάνωση ἡμερῶν ἐπιμόρφωσης, γι' αὐτό
εἰσηγοῦμαστε τήν ἔγκριση τῆς σχετικῆς πρότασης, μέ τίς ἐξῆς ἐπιμέ-
ρους παρατηρήσεις:

α) Σέ συνεργασία μέ τοὺς ἀρμόδιους 'Επόπτες καί ΚΕΜΕ νά διοργανωθοῦν
διήμερες ἐπιμορφωτικές συναντήσεις. Τήν πρώτη ἡμέρα (πρωτῇ καί ἀπό-
γευμα) οἱ Γάλλοι ἐδικοί νά παρουσιάζουν τό θεωρητικό μέρος. Τῇ δεύτε-
ρῇ ἡμέρα οἱ καθηγητές, μέ τήν παρουσία 'Ελλήνων ἐκπαιδευτικῶν (γιά
τοὺς ὁποίους θά μιλήσουμε στή συνέχεια) θά παρακολουθήσουν σέ Σχο-
λεῖο Μ.Ε. τῆς Ἑόρας τοῦ σεμιναρίου, δύο ὄρες διδασκαλίας σέ τάξη
στήν ὁποία δαδᾷ καθηγητής τῆς Γαλλικῆς πού ἔχει παρακολουθήσει
ἐπιμορφωτικά σεμινάρια καί μπορεῖ νά χρησιμοποιεῖ σύγχρονες μεθόδους.
Θά ἀκολουθεῖ τρίωρη συζήτηση.

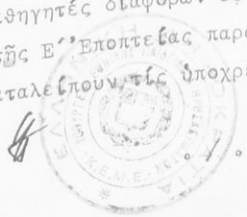
β) Τέτοιες "ἡμέρες ἐπιμορφώσεως" εἰσηγοῦμαστε νά ὀργανωθοῦν, κατά
σειρά προτεραιότητας, στίς ἐξῆς περιοχές: 2 γιά τοὺς καθηγητές Λε-
κανοπεδίου 'Αττικῆς, 1 γιά καθηγητές τῆς Θεσσαλονίκης, 1 γιά καθη-
γητές τοῦ 'Ηρακλείου, 1 τῶν Πατρῶν, 1 τῶν 'Ιωαννίνων, 1 τῆς Καβάλας,
1 τῆς Λάρισας καί 1 τῆς Κοζάνης, ἐφόσον τό ἐπιτρέπουν οἱ δυνατότητες
τῆς γαλλικῆς πλευρᾶς. //

γ) Τους Γάλλους ειδικούς θα συνοδεύουν και (τή δεύτερη ημέρα) θα παρακολουθούν τρεις διδασκαλίες α: στην 'Αθήνα, τό 'Ηράκλειο και την Πάτρα ή ΓΕΜΕ Γαλλικής δ. Κουρκουτζίδη, μία (σε κάθε σεμινάριο) από τρεις 5 ελληνίδες εκπαιδευτικούς που συνεργάστηκαν στο 5/θήμερο Σεμινάριο στην 'Αθήνα (κ.κ. Καλιαμπέτσου, Κόζαρη, Μεγαρίτου, Πανούση και Βασιλειάδου, στη Θεσσαλονίκη, τη Λάρισα, την Καβάλα και τά 'Ιωάννινα ή ΓΕΜΕ Γαλλικής κ. Β. Τοκατλίδου και μία (σε κάθε σεμινάριο) από τρεις 3 ελληνίδες εκπαιδευτικούς που συνεργάστηκαν στο 5/θήμερο σεμινάριο της Θεσ/νίκης (κ.κ. Ζαρφτισιάν, Χατζητάκη, 'Ελληνίδου). 'Από πλευρᾶς ΓΕΜΕ τρεις "ημέρες ξνημερώσεως" στην 'Αθήνα, τό 'Ηράκλειο και την Καβάλα θα παρακολουθήσει ή δ. Εύθ. Γκούμα. 'Η 'Επόπτης Μ.Ε. κ. 'Ι. Κολλέκα θα παρακολουθήσει τό σεμινάριο Κοζάνης.

δ) Τό πρόγραμμα της α' ημέρας τοῦ σεμιναρίου νά καταρτισθεῖ ἔγκαιρα, σέ συνεργασία γαλλικῆς καί ἐλληνικῆς πλευρᾶς (τήν τελευταία θά ἐκπροσωπήσει ή ΓΕΜΕ Δ. Κουρκουτζίδου) καί νά σταλεῖ γιά ἔγκριση στό Τμήμα Μ.Ε. τοῦ ΓΕΜΕ.

ε) 'Επειδὴ οἱ ἐργασίες τῶν σεμιναρίων θά διεξαχθοῦν σέ ἡμέρες κατά τῆς ὁποῖες γίνονται μαθήματα, νά παρακληθοῦν οἱ ΓΕΜΕ νά μεριμνήσουν ὥστε νά ἐλαχιστοποιηθοῦν οἱ ἐπιπτώσεις στή σχολικὴ ἐργασία ἀπὸ τὴν ἀπουσία τῶν καθηγητῶν πού θά παρακολουθήσουν τὰ σεμινάρια.

'Ακολούθησε διευκρινιστικὴ συζήτηση, κατὰ τὴν ὁποία οἱ Σύμβουλοι Β' κ.κ. Φαν. Βῦρος καί Δ. Σακιάς ὑποστήριξαν ὅτι τό Τμήμα πρέπει νά τηρήσει καί σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση τὴν ἀρχὴ πού τηροῦσε ὡς τώρα νά μὴ γίνονται σεμινάρια σέ ὥρες διδακτικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ α) γιά νά μὴν περιορίζεται ἀκόμα περισσότερο ὁ ἥδη ποὺ προσωπικοῦ α) γιά νά μὴν περιορίζεται ἀκόμα περισσότερο ὁ ἥδη πολὺ μικρὸς χρόνος πού ἀπομένει γιά διδακτικὴ ἐργασία στὰ σχολεῖα μας, β) γιά νά μὴ δημιουργεῖται ἄρρυθμία στή λειτουργία τῶν σχολείων ἀπὸ τὴν ἀπουσία καθηγητῶν καί γ) γιά νά μὴ ἔχουμε διαφορετικὴ μεταχείριση γιά τοὺς καθηγητὲς διαφόρων ἐιδικότητων, ἀφοῦ πρόσφατα λ.χ. οἱ καθηγητὲς τῆς Ε' 'Εποπέτας παρακολούθησαν πολλὰ δῶρα σεμινάρια χωρὶς νά ἐγκαταλείπουν τῆς ὑποχρεώσεως τοὺς στὰ σχολεῖα τοὺς.

Τέλος, ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Τμήματος 'Αντιπροέδρου
Α' του ΚΕΜΕ κ. Γ. Παντελίδου τό Τμήμα,

Αποφάσισε να

γνωματεύει κατά πλειοψηφία να οργανωθούν και να λειτουργήσουν "οί
ήμέρες επιμορφώσεως" ("JOURNEES PEDAGOGIQUES) σύμφωνα με τους όρους
που στην εισήγησή του αναφέρει ο Σύμβουλος Β' κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος.
Μειοψήφησαν οι κ.κ. Φαν. Βώρος και Δ. Σακκάς για τους λόγους που
ανέπτυξαν κατά τη συζήτηση.

Θέμα 8ο. - Ένσταση συγγραφέων του Βιβλίου "Ανθρωπολογία με στοι-
χεία υγιεινής" της Β' Γυμνασίου για το χρηματικό βραβείο
πού ένέκρινε τό Τμήμα.

Ο Εισηγητής κ. Ίω. Σκορδύλης εΐπε σχετικά μέ τό θέμα αυτό τά
έξής:

Οι συγγραφείς του αναφερόμενου βιβλίου κ. Ί. Αργύρης, Γυμνασιάρχ-
ης, καί Α. Κάβουρας, Σχολίατρος, μέ αναφορά τους, πού μς διαβιβάστη-
κε μέ τό αρ.φ. Φ. 211.17/171/Γ/8476/25-10-1980 έγγραφο της Γεν. Δ/νσεως
Γεν. Εκπαιδεύσεως, Δ/ση Έφαρμ. Προγραμμάτων καί πού κοινοποιήθηκε
πρός τόν Έφυπουργό κ. Κοντογιαννόπουλο, τόν Πρόεδρο του ΚΕΜΕ κ.
Σακελλαρίδη καί τό Δ/ντή Έφαρμογής Προγραμμάτων κ. Μωραΐτη, υποβάλ-
λουν ένσταση κατά της αρ.φ. 34/18-6-1980 πράξεως του Τμήματος καί
ζητοϋν τήν επανεξέταση του θέματος καί τήν άπονομή σ' αυτούς του πρώ-
του χρηματικού βραβείου πού πρότειναν ή Έπιτροπή Κρίσεως καί ό ειση-
γητής καί όχι του δευτέρου πού αποφάσισε τό Τμήμα.

Έπενθυμίζω πώς στή πράξη μας 34 της 18-6-1980 εΐχαμε θέμα τήν
Έγκριση πράξεως της Έπιτροπής κρίσεως του διδακτικού βιβλίου "Ανθρω-
πολογία μέ στοιχεΐα "Υγιεινής" της Β Γυμνασίου μέ εισηγητή τόν υπο-
φαινόμενο, πώς μέ τήν εΐσήγησή μου πρότεινα νά έγκριθεΐ ή σχετική πρά-
ξη της Έπιτροπής όπως ήταν, τόσο για τή σειρά κατατάξεως των βιβλίων
8ο καί για νά προβλεπόμενα βραβεία καί πώς τό Τμήμα μετά από μακρά
συζήτηση αποφάσισε όμοφωνα, νά τηρηθεΐ ή προτεινόμενη σειρά καί κατά
πλειοψηφία νά δοθεΐ τό δεύτερο βραβείο στους συγγραφείς του αναφερό-
μενου βιβλίου.

Δέ γνωρίζω εάν ή Ισχύουσα νομοθεσία δίνει τό δικαίωμα στους
ένδιαφερόμενους νά κάνουν ένσταση σέ αποφάσεις του Τμήματος καί μάλιστα
μέ αναφορά τους στό ίδιο τό Τμήμα.

Έπειδή όμως σπανίως παρουσιάζεται παρόμοιο θέμα, έπειδή τό Τμήμα
λαβαίνει ός αποφάσεις του μετά από συζήτηση, εξέταση καί μελέτη των
θεμάτων καί έπειδή, εάν γίνει ή πρώτη αρχή επανεξετάσεως των αποφάσεων
του Τμήματος, αυτό θα αποτελέσει κακό προηγούμενο καί ανασταλτικό
παράγοντα των εργασιών του, προτείνω στό Τμήμα νά απορρίψει τό αίτημα
των συγγραφέων, καί νά παραμελείνι στήν αρχική απόφασή του πού λήφθηκε

6/ . / .

στη συνεδρία 34 της 8-6-1980 και πού δρίζει τη χορήγηση του δεύτερου χρηματικού βραβείου στους συγγραφείς του βιβλίου "Ανθρωπολογία με στοιχεῖα 'Υγιεινῆς" της Β' τάξεως Γυμνασίου.

Ἀκολούθησε διευκρινιστική συζήτηση καὶ ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων, ὅστερα ἀπὸ τὴν ὁποία τὸ Τμήμα, με πρόταση τοῦ Προέδρου τοῦ, Ἀντιπροέδρου Ἀ' τοῦ ΚΕΜΕ, κ. Γ. Παντελίδου,

ἀποφάσινεται ὁ μ ὁ φ ω ν α, ἐμμένει στὴν ἀπόφασί του, ὅπως αὐτὴ διατυπώθηκε στὸ πρακτικὸ τῆς συνεδρίας 34/1980, ἐπειδὴ ἡ ἀπόφαση αὐτὴ θεμελιώνεται σὲ πραγματικὰ δεδομένα καὶ εἶναι προϊόν τῆς ἐμπεριστατωμένης μελέτης τόσο τῶν πρακτικῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ὅσο καὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ βιβλίου.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τὰ θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας

Παπαδημητρίου

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΠΡΑΞΗ 64/1980

Σήμερα 17 Νοεμβρίου 1980, ημέρα Δευτέρα καί ώρα 9 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης Έκπαίδευσης τοῦ Κέντρου Έκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς Όλομέ- λειας (Μεσογειῶν 396, Άγία Παρασκευή Άττικῆς) μέ πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α' Άντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Άθαν. Κομίνης, Α' Άντιπρό- εδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ί. Άρβανίτης, Φ. Βῶρος, Ήλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρου- χάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ί. Σκορδύλης, Εἰ- δικῆς Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακό- πουλος, Λ. Άδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρήη γραμματεά ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, ποῦ ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ. Δ. Σακκῆς, Σύμβουλος Β', γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση καί Δ. Τομπαῖδης, Εἰσηγητής, γιατί ἦταν ἀσθενής.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Έπιμορφώσεῖς Έκπαιδευτικοῦ Προσωπικοῦ Μέσης Έκπαίδευσεως. Εἰσηγητής κ. Γ. Παντελίδης.
- ΘΕΜΑ 2ο - Κατάρτιση ἐρωτηματολογίου ὡς κριτηρίου γιά τό γενικό ἔλεγχο ἱκανοτήτων μαθητῶν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαίδευσεως. Εἰσηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος.
- ΘΕΜΑ 3ο - "Υλὴ φυσικῆς στίς Β' καί Γ' τάξεις Έσπερινοῦ Λυκείου. Εἰση- γητές κ.κ. Ν. Βαρουχάκης καί Στ. Παπασημακόπουλος.
- ΘΕΜΑ 4ο - "Υποβολή ἐρωτήματος τοῦ καθηγητῆ τῶν φυσικῶν Δημ. Μακρῆ, σχε- τικά μέ τή διδασκαλία τῆς φυσικῆς στίς Β' καί Γ' τάξεις Λυκείου. Εἰσηγητές κ.κ. Ν. Βαρουχάκης καί Στ. Παπασημακό- λος.
- ΘΕΜΑ 5ο - Παράταση διδασκαλίας Λυσία "Υπέρ τοῦ δούνατο" ὡς τίς 22- 11-80. Εἰσηγητής κ. Άθαν. Κομίνης.
- ΘΕΜΑ 6ο - Άνακοίνωση.

Άφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγουμένη πράξη, τό Τμήμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

ΘΕΜΑ 1ο - 'Επιμορφώσεις 'Εκπαιδευτικού Προσωπικού Μέσης 'Εκπ/σεως.

Στην αρχή ο κ. Παντελίδης αναφέρθηκε στο 8λο θέμα της επιμορφώσεως του διδακτικού προσωπικού των Σχολείων Μ.Ε. και τη σπουδαιότητα του και στη συνέχεια διάβασε την Έκθεση της 'Ομάδας για την επιμόρφω- του και στη συνέχεια διάβασε την Έκθεση της 'Ομάδας για την επιμόρφω- ση του διδακτικού προσωπικού των Σχολείων Μ.Ε. και ή οποία έχει ως εξής:

Εισηγητική Έκθεση για την επιμόρφωση του διδακτικού
προσωπικού των σχολείων Μ.Ε.

Η Έκθεση αυτή συνοδεύει το σχέδιο προτάσεων για τις επιμορφώσεις που συνέταξε η 'Ομάδα εργασίας ή οποία καταρτίστηκε με την απόφαση 2016/11-9-1980 του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ. Περιλαμβάνει μια σύντομη αναφορά στο σύστημα επιμορφώσεως που ίσχυε ως το 1976 και στις μετα-βολές που έγιναν με τη μεταρρύθμιση αυτού του 'Ετους, 'Επειτα εκθέτει τους λόγους για τους οποίους η 'Ομάδα κατέληξε στο σχήμα επιμορφώσε-ων που περιέχεται στο συνημμένο σχέδιο, τονίζει τη σημασία και την αναγκαιότητα ιδιαίτερα ορισμένων από τους προτεινόμενους τύπους επι-μορφώσεων και τέλος αιτιολογεί την προτεινόμενη μεταβολή στο σύστημα εξετάσεων και βαθμολογίας των μετεκπαιδευομένων.

Α.- 'Η επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού των σχολείων ως το 1976. Οι μεταβολές στο σύστημα επιμορφώσεως με τη μεταρρύθμιση του 1976.

Τό ως σήμερα ισχύον σύστημα επιμορφώσεως του διδακτικού προσωπι-κού των σχολείων 'Εδινε βαρύτητα στις 'Επιμορφώσεις μακράς διάρκειας. Οι νόμοι και τα διατάγματα που ρύθμιζαν τη λειτουργία των Διδασκαλεί-ων Μέσης και Δημοτικής πρόβλεπαν και επιμορφώσεις βραχείας διάρκειας, αλλά αυτές οι προβλέψεις δεν 'Ολοποιήθηκαν ποτέ. "Ετσι από το 1910, που ιδρύθηκε το Διδασκαλείο Μέσης 'Εκπαιδ'σεως, ως την 'Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1976, δηλαδή επί 66 χρόνια, ή μόνη μετεκπαίδευση που παρέχ'ταν στους 'Εκπαιδευτικούς της Μ.Ε., ήταν ή διετής μετεκπαίδευση στο Διδασκ. Μ.Ε. Καί στη δημοτική 'Εκπαίδευση ή μόνη μετεκπαίδευση που παρέχ'ταν ήταν ή διετής στο Διδασκ. Δ.Ε.

Ἐπόμενο ἦταν αὐτὴ ἡ ἐπιμόρφωση νὰ μὴν εἶναι δυνατόν νὰ ἱκανοποι-
εῖ τὶς ἀνάγκες γιὰ ἐπιμόρφωση τοῦ συνόλου τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ κόσμου,
γιατὶ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν προσκαλουμένων γιὰ μετεκπαίδευση κάθε χρόνου
δὲν ἦταν δυνατόν παρὰ νὰ εἶναι περιορισμένος καὶ πολλοὶ ἐκπαιδευτι-
κοί, ἰδίως τῶν ἀκραίων διαμερισμάτων τῆς χώρας, δὲν ἦταν εὐκολο νὰ
μετοικίςουν στὴν Ἀθήνα, ὅπου λειτουργοῦσαν τὰ Διδασκαλεῖα.

Μὲ τὴ μεταρρύθμιση τοῦ 1976 ἔγινε ἕνα μεγάλο βῆμα προόδου. Ἰδρύ-
θηκαν οἱ ΣΕΑΜΕ καὶ ἔπειτα οἱ ΣΕΑΔΕ ποὺ προβλέπουν ἐπιμορφώσεις ἐτή-
σιας διάρκειας καθὼς καὶ ἐπιμορφώσεις βραχείας διάρκειας. Οἱ νέες
σχολές ἐπιμορφώσεως ἀποτελέσαν ποδὸδο ἔναντι τοῦ παλαιοῦ συστήματος
ἐπιμορφώσεως, γιατί:

α) Μὲ τὴν ἔδρυση ΣΕΑΜΕ-ΣΕΑΔΕ στὴ Θεσσαλονίκη καὶ ἄλλες πόλεις
ἔγινε προσιτὴ ἡ ἐπιμόρφωση καὶ στὸ διδακτικὸ προσωπικὸ ποὺ δὲν ὑπῆ-
ρετεῖ στὴν Ἀθήνα καὶ στίς κοντινές στὴν Ἀθήνα περιοχές.

β) Ἀφοῦ ἡ ἐπιμόρφωση μακρᾶς διάρκειας περιορίστηκε ἀπὸ δυὸ ἔ-
τη σὲ ἕνα, κατέστη δυνατόν μὲ τὴν ἑδία δαπάνη νὰ ἐπιμορφώνεται στίς
ΣΕΑΜΕ-ΣΕΑΔΕ μεγαλύτερος ἀριθμὸς ἐκπαιδευτικῶν.

γ) Μὲ τὸ νέο σύστημα ἐπιλογῆς γιὰ τὴ φοίτηση στίς ΣΕΑΜΕ-ΣΕΑΔΕ
καὶ μὲ ἕνα σχετικὰ νέο πνεῦμα ποὺ κυριάρχησε σ' αὐτές τὶς νέες σχολές
προκλήθηκε τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ ἐπιμόρφωση μεγάλου ἀριθμοῦ ἐκπαιδευτικῶν.

δ) Παράλληλα μὲ τὴν ἐτήσια ἐπιμόρφωση γιὰ πρώτη φορὰ ἤδη ἀπὸ
τὸ 1977 ἄρχισαν νὰ πραγματοποιοῦνται καὶ ἐπιμορφώσεις βραχείας διάρ-
κειας ἰδιαίτερα στὴν ἐπαρχία καὶ μάλιστα μὲ ἐπιτυχία. Οἱ ἐπιμορφώ-
σεις αὐτοῦ τοῦ τύπου εἶναι πολὺ ὠφέλιμες γιατί δίνουν τὴν εὐκαιρία
σὲ ὅλους σχεδὸν τοὺς ἐκπαιδευτικούς νὰ ἐπιμορφῶνται καὶ ὄχι μόνον
μια φορὰ στὴν ἐκπαιδευτικὴ τους σταδιοδρομία ἀλλὰ συχνὰ καὶ κάθε φο-
ρὰ ποὺ ὑπάρχει ἀνάγκη γιὰ ἐνημέρωση καὶ προβληματισμὸν σχετικά μὲ τὸ
ἐκπαιδευτικὸ τους ἔργο.

Β.- Ἡ ἀνάγκη γιὰ οὐσιαστικές ἀλλαγές στὸ ἰσχύον σύστημα ἐπι-
μορφώσεως.

Καὶ μὲ τὴν ἔδρυση τῶν ΣΕΑΜΕ-ΣΕΑΔΕ τὸ πρόβλημα τῆς ἐπιμορφώσεως

του εκπαιδευτικού προσωπικού των σχολείων δέ λύθηκε κατά τρόπο ικανοποιητικό. 'Η παρέλευση τεσσάρων περίπου ετών από τότε ξδελξε τίς αδυναμίες καί του νέου συστήματος έπιμορφώσεως σέ ό,τι άφορᾷ τήν έπιμόρφωση έτήσιας διάρκειας. Σημειώνουμε τίς αδυναμίες των έπιμορφώσεων αύτου του τύπου:

α) Στίς ΣΕΑΜΕ-ΣΕΑΔΕ, πράγματι, είναι δυνατόν νά έπιμορφώνονται σέ έτήσια βάση εκατοντάδες εκπαιδευτικοί λειτουργοί. 'Η Πολιτεία όμως δέν μπορεί νά άπομακρύνει από τά σχολεία κάθε χρόνο τόσο σημαντικό άριθμό εκπαιδευτικών λειτουργών καί γιατί τό οικονομικό κόστος γιά τή μετεκπαίδευσή τους είναι μεγάλο καί γιατί δέν μπορεί νά άναπληρώσει εύκολα τά κενά πού άφήνουν στά σχολεία τους.

β) 'Ιδιαίτερα ή λειτουργία ΣΕΑΜΕ-ΣΕΑΔΕ σέ έτήσια βάση σέ έπαρχιακές ακές πδλεις θά άπογυμνώσει τά σχολεία τής περιοχής ίδίως τής Ξδρας των ΣΕΑΜΕ-ΣΕΑΔΕ όχι μόνο από σημαντικό άλλα καί από άξιολογο από πλευράς ικανοτήτων καί έμπειριών διδακτικό προσωπικό.

γ) Είναι πολύ δύσκολο νά καλυφτούν οι άνδγκες σέ διδακτικό προσωπικό γιά έπιμορφώσεις έτήσιας διάρκειας σέ έπαρχιακές ΣΕΑΜΕ-ΣΕΑΔΕ.

δ) "Ένα πρόγραμμα έπιμορφώσεως σέ έτήσια βάση δύσκολα κρατεΐ τό ένδιαφέρον των μετεκπαιδευομένων ως τό τέλος. 'Η μακρά έπιμόρφωση κουράζει. Οι εκπαιδευτικοί, ώριμοι άνθρωποι καί μέ πολλές έμπειρίες, είναι φυσικό νά θέλουν νά μάθουν ό,τι τους είναι άπαραίτητο καί ένδιαφέρον σέ σύντομο χρόνο καί νά επανέλθουν στην ύπηρεσία τους.

ε) Οι έπιμορφώσεις μακράς διάρκειας κατ' άνάγκη παίρνουν τό χαρακτηρισμό βασικής εκπαίδευσης, δηλαδή προσφέρουν σέ μεγάλη έκταση γνώσεις πού οι μετεκπαιδευόμενοι πρέπει νά άποκοτύν κατά τίς βασικές τους σπουδές. Όμως ή έπιμόρφωση, μπορεί βέβαια νά καλύπτει κάποια κενά τής βασικής εκπαίδευσης, άλλα δέν πρέπει νά μεταβάλλεται σέ βασική εκπαίδευση, όπως συμβαίνει στά Διδασκαλεία καί ό' ένά βαθμό καί στίς ΣΕΑΜΕ-ΣΕΑΔΕ. Έννοείται, βέβαια, ότι γιά νά γίνει δυνατόν νά λειτουργήσει ή έπιμόρφωση στην χώρα μας πραγματικά ως έπιμόρφωση καί όχι ως

Βασική εκπαίδευση υπάρχει ανάγκη να αναληφθεῖ, παρόλληλα, προσπα-
θεία για τήν ἄρτια καί τήν κατάλληλη προπαρασκευή του διδακτικοῦ
προσωπικοῦ κατὰ τῇ βασική του εκπαίδευση.

Ἐπιπλέον:

στ) Μὲ τίς ἐπιμορφώσεις ἐτήσιας διάρκειας δὲν εἶναι δυνατόν
νὰ ἐπιμορφώνεται παρὰ σχετικὰ μικρὸς ἀριθμὸς εκπαιδευτικῶν λειτουρ-
γῶν καί αὐτοὶ μιά φορά στὴν εκπαιδευτικὴ τους ζωὴ, ἐνῶ ἡ ἐπιμόρφωση
πρέπει νὰ ἔχει συχνό, διαρκὴ χαρακτῆρα.

Γ.- Τὸ προτεινόμενον σχῆμα ἐπιμορφώσεων

Ἡ Ὁμάδα ἐργασίας ἔλαβε ὑπόψη τῆς τὰ ἀνωτέρω καί ἀκόμα τὸ γε-
γονός ὅτι στίς χῶρες τῆς ΒΟΚ καί σ' ὅλες τίς ἄλλες προηγμένες χῶρες
τοῦ κόσμου σύστημα ἐπιμορφώσεως μακρᾶς διάρκειας, ὅπως τὸ δικό μας,
δὲν ὑπάρχει, ὅτι ἡ διάρκεια τῶν ἐπιμορφώσεων στόν ἔξω κόσμο συνήθως
δὲν ὑπερβαίνει τὸν ἓνα μῆνα. Ὑστερα ἀπὸ αὐτές τίς διαπιστώσεις ἡ
Ὁμάδα ἐργασίας κατέληξε στὸ σχῆμα ἐπιμορφώσεων πού περιέχεται στὸ
συνημμένο σχέδιο. Ἐλαβε ὑπόψη τῆς ἡ Ὁμάδα τίς ἰδιαίτερες συνθήκες
τῆς χώρας μας, τίς ἐλλείψεις μὲ τίς ὁποῖες οἱ εκπαιδευτικοὶ μας εἰ-
σέρχονται στὰ σχολεῖα, καί, ἐπομένως τήν ἀνάγκη γιά μιά σχετικὰ μακρὰ
ἐπιμόρφωση. Καί γι' αὐτό, ἐπρόχώρησε σὲ εἰσήγηση γιά τήν κατάρτιση καί
θε μορφῆς μακρᾶς ἐπιμορφώσεως. Τήρησε μιά μέση στάση. Εἰσηγεῖται
νὰ δοθεῖ προτεραιότητα στίς βραχεῖες ἐπιμορφώσεις. Παρόλληλα ὅμως
εἰσηγεῖται καί τὸ σχῆμα τῆς ἐξάμηνης ἐπιμορφώσεως. Καί πιστεύει ἡ
Ὁμάδα ὅτι σ' ἓνα ἐξάμηνο μ' ἓνα πρόγραμμα ἀνταποκρινόμενο στίς σημε-
ρινές εκπαιδευτικές ἀνάγκες, οὐσιαστικό, ἐνδιαφέρον καί ἀπαιτητικό
μποροῦν νὰ ἀποκομίσουν οἱ μετεκπαιδευόμενοι ὅ,τι θὰ ἀπεκόμιζαν ἀπὸ
μιά ἐτήσια ἐπιμόρφωση μ' ἓνα χαλαρὸ καί λιγότερο ἀπαιτητικὸ πρόγραμ-
μα. Γίνεται ἀκόμα δυνατό μὲ τήν ἐξάμηνη ἐπιμόρφωση νὰ ἐπιμορφώνεται,
με τὸ ἴδιο κόστος γιά τήν πολιτεία, διπλάσιος ἀριθμὸς διδακτικοῦ προ-
σωπικοῦ ἀπ' ὅ,τι μὲ τήν ἐτήσια.

Στὸ σχέδιο προβλέπονται δύο κύκλοι ἐπιμορφώσεως ἐξάμηνης διάρ-

./.

κειας σε κάθε σχολικό έτος. Θα χρησιμοποιείται δλος ο Σεπτέμβριος και δλος ο 'Ιουνιος για να εξοικονομείται περισσότερος χρόνος και για να μη μένουν οι μετεκπαιδευόμενοι χωρίς άπασχόληση, όταν οι συνάδελφοί τους έχουν ύπηρεσία στα σχολεία.

Είσηγεΐται ή 'Ομάδα ακόμα και τή μετεκπαίδευση, έδω ή στο έξω-τερικό, διάρκειας ως δυο χρόνια, αλλά σε άλλη βάση και για άλλους σκοπούς σε σχέση με τή μετεκπαίδευση που παρέχεται στα Διδασκαλεία.

'Από τις βραχείες επιμορφώσεις που αναφέρονται στο σχέδιο τονίζουμε τή σημασία της λεγόμενης μηνιαίας επιμορφώσεως με τήν όποια είναι δυνατόν να επιμορφώνονται χιλιάδες εκπαιδευτικοί κατά συχνά διαστήματα και στους τόπους όπου ύπηρετούν ή κοντά σ' αυτούς. Είναι ένας τύπος επιμορφώσεως ό όποιος, όπως έδειξαν οι επιμορφώσεις αυτής της μορφής που έγιναν ως τώρα, μπορεί να λειτουργεί και σε έπαρ-χίες, όπου οι συνθήκες, ιδιαίτερα ή έλλειψη κατάλληλου διδακτικού προσωπικού δεν επιτρέπουν να λειτουργήσουν επιμορφώσεις εξαμηνιαίας διάρκειας, και να ώφελεί σημαντικά τό διδακτικό προσωπικό των σχολείων.

Τονίζει ακόμα ή 'Ομάδα εργασίας τήν επιτακτική ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στις επιμορφώσεις των νεοδιοριζόμενων καθηγητών, για να μην αρχίζουν τό εκπαιδευτικό τους έργο άβοήθητοι, όπως ως τώρα. Η 'Ομάδα έκρινε ότι ή επιμόρφωση των καθηγητών αυτής της κατηγορίας δεν πρέπει να απέχει χρονικά πολύ από τό χρόνο άναλήψεως ύπηρεσίας. Έντούτοις ή 'Ομάδα δεν μπορεί να προτείνει ως χρόνο γι' αυτές τις επιμορφώσεις τον Αύγουστο-Σεπτέμβριο, γιατί και οι κλιματολογικές συνθήκες δεν επιτρέπουν αλλά και γιατί και τά σχολεία δε λειτουργούν παράγμα άπαραίτητο γι' αυτή τή μορφή επιμορφώσεων, για να μπορούν οι επιμορφούμενοι να πραγματοποιούν δοκιμαστικές διδασκαλίες. Γι' αυτό είσηγεΐται να γίνονται αυτές οι επιμορφώσεις κατά τους μήνες Μάρτιο-Απρίλιο πριν από τό διορισμό τους.

Τέλος ή 'Ομάδα έκρινε ότι πρέπει να καταργηθεί τό σύστημα εξέτα-

σεων που ισχύει για τις επιμορφώσεις μακράς διάρκειας. Για να μην είναι οι εξετάσεις άγχος για τους επιμορφούμενους και για να μη γίνονται σκοπός και φαλκιδεύεται η ουσία της επιμορφώσεως, η 'Ομάδα νοούνται περίοδος την εξέταση και τη βαθμολογία των μετεκπαιδευομένων στην εξάμηνη επιμόρφωση στο ελάχιστο: σ' ένα μόνο βαθμό που θα παίρνει ο μετεκπαιδευόμενος για μια διδασκαλία του που θα κάνει σε σχολείο ή για μια μικρή εργασία που θα συγγράφει με την εποπτεία καθηγητού του.

Με το συνημμένο σχέδιο της για τους τύπους επιμορφώσεων που πρέπει να λειτουργήσουν και τα προγράμματά τους η 'Ομάδα εργασίας πιστεύει ότι αντιμετωπίζει το σημαντικό αυτό πρόβλημα, το πρόβλημα της επιμορφώσεως του εκπαιδευτικού προσωπικού των σχολείων, κατά τρόπο που ανταποκρίνεται στους σημερινούς καιρούς και στην ελληνική πραγματικότητα.

Ακολούθησε συζήτηση, η οποία όμως δεν ολοκληρώθηκε για να δοθεί χρόνος στα μέλη του Τμήματος να μελετήσουν καλύτερα το όλο θέμα και να διατυπώσουν τη γνώμη τους στην επόμενη συνεδρίαση.

Επίσης αναβλήθηκε η συζήτηση των θεμάτων 2, 3 και 4 για να συζητηθεί το 5ο θέμα που χαρακτηρίστηκε ως επείγον.

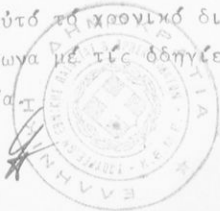
ΘΕΜΑ 5ο - Παράταση διδασκαλίας Λυσία "Υπέρ του αδυνάτου" ως τις 22-11-80.

Μετά από σύντομη εισήγηση του κ. Κομίνη για το θέμα αυτό και τη συζήτηση που ακολούθησε, το Τμήμα,

Αποφάσισε ομόφωνα :

να στακεύ στη Διεύθυνση 'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μέσης 'Εκπαιδεύσεως να σταχεύ στη παράταση της διδασκαλίας του Λυσία "Υπέρ του 'Αδυνάτου" ως τις 22-11-1980 και μετά από αυτό το χρονικό διάστημα να εφαρμοστεί το αναλυτικό πρόγραμμα, σύμφωνα με τις οδηγίες προς τους εκπαιδευτικούς που στάλθηκαν στα σχολεία.

./.

ΘΕΜΑ 6ο - 'Ανακοινώσεις

'Ο κ. Νικ. Βαρουχάκης ανακοίνωσε στο Τμήμα το Έγγραφο 1475/9-10-80 της Ι' ΑΕΠ της Μ.Ε. που αναφέρεται σε παρατηρήσεις και προτάσεις που άφορουν: α) την ύπηρεσία Διοικήσεως του ΚΕΠΕ και β) το ΚΕΜΕ και την ύπηρεσία 'Εκπαιδεύσεως.

Μετά από αυτά τελείωσε ή συνεδρίαση.

Η Γραμματέας

Παπαδημητρίου

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π/Ρ Α Ε Η 65

Σήμερα 19 Νοεμβρίου 1980, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης Εκπαιδευτικής του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα της Ολομέλειας (Μεσο-γείων 396, Άγία Παρασκευή Αττικής) με Πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ, *

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οί κ.κ. Άθαν. Κομίνης, Γ' Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Ήλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Δ. Άδαμόπουλος και Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής.

Χρέη γραμματέα έκανε ή φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού υπηρετεί με έπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση δ κ. Δ. Σακκάς, γιατί είχε άλλη υπηρεσιακή άπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- Θ Ε Μ Α 10.- 'Επιμορφώσεις 'Εκπαιδευτικού Προσωπικού Μέσης Εκπαιδευτικής. Εισηγητής κ. Γ. Παντελίδης.
- Θ Ε Μ Α 20.- Κατάρτιση έρωτηματολογίου ως κριτηρίου γιά τό γενικό έλεγχο Κατότητα των μαθητών της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος.
- Θ Ε Μ Α 30.- "Υψη φυσικής στίς Β' και Γ' τάξεις 'Εσπερινού Λυκείου. Εισηγη- τές κ.κ. Ν. Βαρουχάκης και Στ. Παπασημακόπουλος.
- Θ Ε Μ Α 40.- "Υποβολή έρωτήματος του καθηγητή των φυσικών Δημ. Μακρή, σχετικά με τή διδαντέα βλη της φυσικής στίς Β' και Γ' τάξεις Λυκείου. Εισηγητές κ.κ. Ν. Βαρουχάκης και Στ. Παπασημακόπουλος.
- Θ Ε Μ Α 50.- "Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος "Επιτομή της Ιστορίας της 'Ελληνικής Γλώσσας". Εισηγητής κ. Ήλ. Σπυρόπουλος.
- Θ Ε Μ Α 60.- "Επιστολή Γ. Πτολινοῦ γιά τή συγγραφή του "Στοιχεία Φιλο- σοφίας" Εισηγητής κ. Φ. Βώρος.
- Θ Ε Μ Α 70.- "Επιλογή βιβλίων γιά τή δωρεάν διάθεσή τους στους σπουδασ- τής ΒΑΣΑ. Εισηγητής κ. Ι. Σκορδίλης.
- *Αφού διαπιστώθηκε άπάρτεια των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, Τμήμα έρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

Θέμα 1ο. - 'Επιμορφώσεις 'Εκπαιδευτικοῦ Προσωπικοῦ Μέσης 'Εκπαίδευσεως.

"Υστερα ἀπὸ σύντομη εἰσαγωγή στὸ θέμα ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδη συνεχίστηκε ἡ συζήτηση, ἡ ὁποία εἶχε διακοπῆς στὴν προηγούμενη συνεδρίαση, γιὰ νὰ δοθεῖ ἡ εὐκαιρία στὰ μέλη τοῦ Τμήματος νὰ μελετήσουν τὸ θέμα αὐτὸ τῆς ἐπιμορφώσεως τοῦ 'εκπαιδευτικοῦ Προσωπικοῦ Μέσης 'Εκπαίδευσεως καὶ νὰ ἐκφέρουν τὴ γνώμη τους. Στὴ συνέχεια πῆραν τὸ λόγο οἱ παρακάτω Σύμβουλοι, οἱ ὁποῖοι εἶπαν τὰ ἑξῆς:

Ὁ κ. Γ. Δρβανίτης

Στὴ σύνταξη τοῦ στοιχειώδους αὐτοῦ σχεδίου ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν πεποίθησή μου πὼς σχεδὸν ἡ ἡδὲ ἐπιμόρφωση-μετεκπαίδευση γιὰ νὰ ἀποδώσει χρειάζεται κίνητρα καὶ οὐσιαστικὸ ἀντίκρισμα γιὰ τοὺς 'εκπαιδευτικούς, στὴν ὑπαλληλική τους σταδιοδρομία.

Παιδαγωγικὲς Σχολές

Πρωταρχικὸς ὅρος γιὰ τοὺς μέλλοντες 'εκπαιδευτικούς εἶναι ἡ παιδαγωγικὴ τους κατάρτιση καὶ ἡ πρακτικὴ τους ἐκανοποιητικὴ προπαρασκευὴ στὸ διδακτικὸ ἔργο πρὶν διοριστοῦν ὡς ὑπάλληλοι. Διαφορετικά, θὰ παραπαίουν αὐτοσχεδιάζοντας συνήθως στὰ πρῶτα τους χρόνια, πρὸς ζημίαν τῶν μαθητῶν τους, ὥσπου νὰ βροῦν, καὶ ἔν τὸν βροῦν, τὸ σωστὸ παιδαγωγικὸ δρόμο. 'Εξάλλου, οἱ διάφορες ἐπιμορφώσεις-μετεκπαίδευσεις ἐκ τῶν ὑστέρων, ὅταν ὁ 'εκπαιδευτικὸς θὰ ἔχει ἐφοέλθει στὴν 'εκπαίδευση χωρὶς τὴν ἀπαραίτητη παιδαγωγικοδιδασκτικὴ μόρφωση καὶ ὅταν πιά θὰ ἔχει ἀποκτήσει μιὰ δικιά του 'εκπαιδευτικὴ νοοτροπία, δὲ θὰ εἶναι καὶ τόσο ἐύκολο νὰ τὸν πηρεάζουν ἀποτελεσματικά.

Πρὸς τοῦτο:
Γ. Νὰ ἰδρυθοῦν Παιδαγωγικὲς Σχολές Μ.Ε., δπου οἱ ἑδρες τῶν Πανεπιστημίων καὶ ἀνεξάρτητες ἀπὸ αὐτά.

α) θὰ ἐγγράφονται σ' αὐτὲς πτυχιούχοι τῶν Πανεπιστημιακῶν Σχολῶν, κυρίως τῶν Καθηγητικῶν.

β) θὰ παρακολουθοῦν ἐπὶ ἑνα διδακτικὸ ἔτος μαθήματα παιδαγωγικο-

Έτήσια μετεκπαίδευση

Θά λειτουργοῦν 2 ἐτήσιες μετεκπαιδεύσεις τοῦ τύπου τῆς ΣΕΑΜΕ.

Ἡ ἔδρα τους καλὸ εἶναι κατὰ διαστήματα νά μετακινεῖται καί σέ ἄλλες πόλεις, ἐφόσον ἐξασφαλίζεται τό διδακτικό προσωπικό γιά τή λειτουργία τους. Θά γίνονται δεκτοί πρός μετεκπαίδευση σ' αὐτές ἐκπαιδευτικοί τους. Θά γίνονται 40 ἐτῶν καί κατόπιν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων. Ἐπιπλέον θά ἔχουν 8ετή τουλάχιστον εὐδόκιμη ὑπηρεσία στά σχολεῖα μέ πρόταση προαγωγῆς "κατ' ἐκλογήν". Τό πτυχίο θά τοῦς παρέχει προτεραιότητα στίς γῆς "κατ' ἐκλογήν". Τό πτυχίο θά τοῦς παρέχει προτεραιότητα στίς προαγωγές καί στήν κατάληψη θέσεων Ἐποπτικοῦ Προσωπικοῦ, θά τοῦς ἐξασφαλίζει δηλαδή οὐσιαστικά προσόντα. Ἔτσι οἱ Σχολές αὐτές θά περιβληθοῦν μέ ἐξαιρετικό κύρος.

Μετεκπαιδεύσεις μεγαλύτερης διάρκειας καταντοῦν πολυτέλεια ἀσύμφορη καί παιδευτικά καί οἰκονομικά. Θά μοῦ ἐπιτραπῇ εὐκαιριακά νά ἀναφέρω περιπτώσεις ἐκπαιδευτικῶν πού ἔχουν ἀποξενωθεῖ ἀπό τή σχολική πραγματικότητα μέ τίς συνεχεῖς μετεκπαιδεύσεις τους, καί τοῦτο γιάτί ἡ νομοθεσία δέν πρόβλεψε τόση ἀσυνειδησία, ὥστε νά θέσει περιορισμούς προστατεύοντας τό δημόσιο συμφέρον. Ἐκπαιδευτικοί πρόσφατα ἔτυχαν: 2ετοῦς ἐσωτερικῆς ὑποτροφίας μέ πλήρεις ἀποδοχές, 2ετοῦς ἐξωτερικῆς ὑποτροφίας μέ πλήρεις ἀποδοχές, 2ετοῦς στή συνέχεια μετεκπαίδευσης στό ΔΜΕ, καί ἐνῶ εἶχαν διδακτορικό τοῦ ἐξωτερικοῦ, καί μέ πλήρεις ἀποδοχές. Συνολικῶς δηλαδή ἐπὶ 7 ἔτη μετεκπαιδεύονταν. Πολλοί πάλι, ^{ἀφ' ὧν} συνέχεια ^{ἐπὶ 2 ἔτη} τῆς ΣΕΑΜΕ παρακολούθησαν καί 2 χρόνια στό ΔΜΕ. Καί περιμένουμε προκοπή".

Ὁ κ. Φ. Κ. Βῆρος: "Διαφωνῶ μέ τό προτεινόμενο σχέδιο, γιάτί:

1. δέν ἔχει πειστική (οὔτε κἀν πληροφοριακή) ἐλσηγητική ἐκθεση,
2. δέν περιέχει κανένα στοιχεῖο πού θά πείθει ὅτι ἡ θεσμοθετημένη ἐπιμόρφωση (ἐννααύσιο πρόγραμμα ΣΕΑΜΕ κλπ) δέν ἀποδέδει ἢ δέν εἶναι ἀναγκαῖο,
3. δέν περιέχει ὀρισμό τῆς ἐπιμόρφωσης καί κριτήρια ἐπιλογῆς μαθημάτων γιά τά προγράμματα ἐπιμόρφωσης,

4. Αντιμετωπίζει την εκπ/κή πραγματικότητα στατικά, ενώ βρισκόμαστε σε διαρκή μεταρρύθμιση.

5. παρουσιάζει υπερτροφία παιδαγωγικών μαθημάτων, ενώ είναι άναγκάσι και η επιστημονική ενημέρωση για δρισμένους κλάδους, και παραγνωρίζει την ανάγκη ενημέρωσης των καθηγητών σε κάποια θέματα που -κατά τη γνώμη μου- είναι άναγκαία σήμερα: φιλοσοφία, ιστορία, στοιχειά οικονομίας, κοινωνιολογίας". (Λεπτομερέστερα αναλύει τις απόψεις του σε 5/σέλιδο χειρόγραφο κείμενο το οποίο κατατέθηκε στα παραστατικά της πράξεως).

Ο κ. Βαρουχάκης:

Διαφωνώ σε δύο ουσιώδη σημεία της προτάσεως της Ο.Ε.

1) Στην κατάργηση της επιμορφώσεως ετήσιας διάρκειας, γιατί

α) 'Η έλλειψη βασικής εκπαίδευσως στα Παιδαγωγικά, Ψυχολογία κτλ. δικαιολογεί μία μετεκπαίδευση ετήσιας διάρκειας.

β) Οι ΣΕΑΜΕ τείνουν να καθιερωθούν στη συνείδηση του κλάδου. Μία οποιαδήποτε μείωση της διάρκειας φοιτήσεως και πρόωπη είναι και πλήγμα για το κίνημα τους.

γ) 'Η αντικειμενική αδυναμία για τη λειτουργία όλων των ΣΕΑΜΕ, σε ετήσια βάση, δεν θά πρέπει να οδηγήσει σε μείωση της διάρκειας και στις ΣΕΑΜΕ που μπορούν να λειτουργήσουν με ετήσιο πρόγραμμα. Στις άλλες πρέπει να διατηρηθεί ο τύπος της τριμήνης διάρκειας, ο οποίος θά εξυπηρετήσει και το σκοπό της επιμορφώσεως μεγάλου αριθμού καθηγητών.

δ) Και άλλη συζήτηση για μείωση της διάρκειας φοιτήσεως στη ΣΕΑΜΕ ξεθαρρύνει και δυναμώνει τις πιέσεις που άσκούνται τα τελευταία χρόνια για να διατηρηθεί ο θεσμός του Δ.Μ.Ε.

Νομίζω ότι πρέπει θά εγμάστε σαφείς: Να σταματήσει η λειτουργία του ΔΜΕ, και στη συνέχεια με βάση την πείρα από τη λειτουργία των ΣΕΑΜΕ ετήσιας βάσεως για λίγα ακόμα χρόνια να εξετάσουμε το ένδεχόμενο μείωσης της διάρκειας φοιτήσεως.

6.

Θεωρώ παιδαγωγικά άθεμελίωτη την άπάλειψη της φιλοσοφίας από τά γενικά μαθήματα για όλες τις είδους κότητες. Τή σημασία της φιλοσοφίας την έχω εκθέσει διεξοδικά όχι μόνο στο άρθρο μου "Φιλοσοφική Παιδεία" πού δημοσιεύτηκε στο έπιστημονικό δελτίο της ΟΑΜΕ καί πού ανάπτυπο του μοίρασα σέ όλα τά μέλη του ΚΕΜΕ ρωτήσω σας σεύνοου μέ τον ούσιαστικό εξοβελισμό της φιλοσοφίας τό εξής: άφοϋ σήμερα αυτό τό μάθημα διδάσκεται ως γενικό μάθημα, σέ όλες τις είδικότητες καθηγητών πού παρακολουθοϋν τις ετήσιας διάρκειας ΣΕΑΜΕ - καί διδάσκεται επί δύο καί τρεις ώρες την εβδομάδα - μέ ποιά λογική άπαλείφεται από τό πρόγραμμα γενικών μαθημάτων του νέου τύπου επιμορφώσεως; "Αν κάποιος έπρεπε νά εισηγηθεί κάτι τέτοιο, αυτός θά ήταν ή ο σύμβουλος κ. Βώρος ή ο ύποφαινόμενος. Πληροφορώ τό τμήμα ότι καί οι δύο διδάσκουμε από χρόνια τό μάθημα αυτό στη ΣΕΑΜΕ. Αθηνών καί πόρω νά πώ ότι ή διδασκαλία έχει πετύχει άπόλυτα, αν κρίνω από τό ενδιαφέρον πού δείχνουν οι επιμορφούμενοι για τή φιλοσοφία καί κατά την ώρα της διδασκαλίας καί κατά τή διάρκεια προσωπικών συζητήσεών μου μαζί τους. Καί κάτι ακόμη: πώς είναι δυνατόν νά μιλάμε για προσαρμογή του νέου τύπου επιμορφώσεως στο πνεύμα των καιρών, όταν εξοβελίζεται τό μάθημα πού κατ'έξοχήν προορίζεται νά ενημερώσει τούς εκπαιδευτικούς στις τάσεις της εποχής μας, ώστε νά βοηθήσουν αυτούς, μέ τή σειρά τους, τούς νέους στην άναζήτηση του πνευματικού τους "στίγματος"; "Η προβαλλόμενη δικαιολογία ότι ή άνάγκη αυτή καλύπτεται μέ τις προβλεπόμενες διαλέξεις δέν πείθει, γιατί μέ διαλέξεις θά μπορούσαν νά καλυφθοϋν καί όρισμένα μαθήματα πού στο'έξωτερόν δέ διδάσκονται καθόλου καί πού, κατά τή γνώμη μου, κακώς περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα γενικών μαθημάτων (όπως λοχ. ή γενική παιδαγωγική).

1) ΜΕ τήν υποχρεωτική Ίδρυση καινούριων ΣΕΑΜΕ καί σέ άλλες περιοχές τῆς χώρας ἐκτός ἀπό τήν Ἀθήνα καί τή Θεσσαλονίκη πολλαπλασιάζεται ὁ ἀριθμός τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν πού ἐπιμορφώνονται, μέ ἀποτέλεσμα τήν ἀπογύμνωση τῶν σχολείων τῆς περιφέρειας ἀπό ἱκανοῦς καθηγητές καί ἐπομένως τήν παρακώλυση τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τους. 2) Ἀπό τίς ἐτήσιας διάρκειας ΣΕΑΜΕ ἐμφελεῖται ἕνας συγκριτικά περιορισμένος ἀριθμός ἐκπαιδευτικῶν πού ἐπιμορφώνονται μιά μόνο φορά στή διάρκεια τῆς ἐκπαιδευτικῆς τους σταδιοδρομίας, ἐνῶ στόχος τῆς πολιτείας πρέπει νά εἶναι ἡ διαρκής, ἐπιμόρφωση ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἐκπαιδευτικῶν. 3. Οἱ ἐπιμορφώσεις μακρᾶς διάρκειας (καί ἡ ἐτήσια ἐπιμόρφωση ἀνήκει ὅπως οἰκονομικῶς ἀποδοῦναι τήν κατηγορία) παίρνουν ἀναγκαστικά τό χαρακτήρα τῆς βασικῆς ἐκπαίδευσως, γιατί προσφέρουν στούς καθηγητές γνώσεις πού αὐτοί ἔπρεπε νά ἀποκτήσουν κατά τή διάρκεια τῶν βασικῶν σπουδῶν τους καί ὅχι παιδαγωγική καί ἐπιστημονική ἐνημέρωση ἡμεῶς σχετιζόμενη μέ τό διδακτικό ἔργο τους. (τό ὅτι τά προγράμματα τῶν λεγόμενων "καθηγητικῶν σχολῶν" τῶν Πανεπιστημίων πρέπει ὅπως οἰκονομικῶς ἀποδοῦναι τήν ἀνάγκη τῶν φοιτητῶν τους, ὑπόψη τους καί τῶν μελλοντικῶν διδακτικῶν ἀνάγκων τῶν φοιτητῶν τους, οἱ ὅποιοι στή συντριπτική πλειοψηφία τους θά ἐργαζοῦν ἀργότερα στήν ἐκπαίδευση εἶναι μιά ἀποψη πού ἐνδεχομένως δέν μπορεῖ νά μᾶς ἀπασχολήσει ὑπό τήν πίεση τῶν πραγμάτων, ἀλλά πού δέν μπορεῖ νά μᾶς ἀπασχολήσει ἐδῶ περισσότερο). 4) Ἡ ἐξεύρεση τοῦ κατάλληλου διδακτικοῦ προσωπικοῦ (ἐδῶ περισσότερο) 4) Ἡ ἐξεύρεση τοῦ κατάλληλου διδακτικοῦ προσωπικοῦ γιά τήν ἐπένδυση τῶν νέων ΣΕΑΜΕ ἐτήσιας διάρκειας εἶναι προβληματική ἐν ὅχι τελείως ἀδύνατη.

II. Γενικές ἀρχές ἐπιμορφώσεως καί προτεινόμενοι τύποι τῆς

Τό προτεινόμενο σχέδιο γιά τήν ἀναμόρφωση τοῦ ὅλου συστήματος τῆς ἐκπαίδευσως στηρίζεται στίς ἀκόλουθες ἀρχές: 1) Ἡ ἐπιμόρφωση δέν ἀποσκοπεῖ στή δημιουργία στελεχῶν γιά τήν ἐκπαίδευση, ἀποσκοπεῖ στή ἐκπαίδευση τῶν καθηγητῶν, ἐπιστημονική καί προπάντων τήν παιδαγωγική ἐνημέρωση τῶν καθηγητῶν, ὥστε νά συλλάβουν τό πνεῦμα τῶν ἀλλαγῶν πού ἐπιφέρονται στό χώρο τῆς ἐκπαίδευσως καί νά ἀνταποκριθοῦν πληρέστερα στό διδακτικό ἔργο τους. Ἐπομένως ἡ ἐπιμόρφωση οὔτε τήν πανεπιστημιακή κατάρτιση πρέπει νά ἀποκαταστήσῃ οὔτε διπλώματα γιά ταχύτερη ὑπηρεσιακή ἐξέλιξη μπορεῖ νά

εξασφαλίζει ούτε προνόμιο λίγων εκλεκτών ή τυχερών επιτρέπεται να αποτελεῖ. Ἡ επιμόρφωση θεωρεῖται δικαίωμα ἀλλά καί καθήκον όλων ἀνεξαιρέτως τῶν εκπαιδευτικῶν πρὺ πρέπει νά επιμορφώνονται συνεχῶς. 2) Ἡ ὀργάνωση τοῦ ὅλου συστήματος πρέπει νά ἔχει δυναμικό καί ὄχι στατικό χαρακτήρα, δηλαδή νά παρέχει ὅσες εὐκαιρίες γιά επιμόρφωση στοὺς καθηγητές όλων τῶν γεωγραφικῶν διαμερισμάτων τῆς χώρας καί ἐπιπλέον, νά εἶναι πρακτική, ἀποτελεσματική καί προσαρμοσμένη στίς πολλές ἀνάγκες τῶν εκπαιδευτικῶν μας. Αὐτά ὅλα προϋποθέτουν ὅτι πρέπει νά ὑπάρχουν περισσότεροι ἀπό ἕνας τύποι επιμορφώσεων, πού ἡ διάρκειά τους, ὁ τόπος καί ὁ χρόνος τῆς πραγματοποιήσεώς τους καί τὰ προγράμματα, ὁ ποικίλλουν ἀνάλογα μέ τοὺς στόχους πού κάθε φορά θά ἐπιδιώκονται. 3) Ἡ διάρκεια τῶν διαφόρων τύπων τῆς επιμορφώσεως ἐπιβάλλεται νά κλιμακώνεται ἀνάλογα μέ τοὺς ἐπιδιωκόμενους στόχους ἀλλά νά μὴν ὑπερβαίνει τοὺς ἑξι μῆνες. Καί αὐτό ὄχι μόνο γιά τοὺς λόγους πού προαναφέραμε, ἀλλά καί γιατί οἱ καθηγητές, ἄνθρωποι ὤριμοι πνευματικά, μέ κάποια ἡλικία καί μέ ἀρκετά χρόνια ὑπηρεσίας, ταλαιπωροῦνται ὅταν ὑποχρεώνονται ἐπὶ πολλοὺς μῆνες νά μετατραποῦν καί πάλι σέ φοιτητές. Ἐκεῖνο πού χρειάζονται εἶναι νά μυηθοῦν στά νέα εκπαιδευτικά μέτρα, νά ἐνημερωθοῦν στίς καινούριες τάσεις πού διαμορφώνονται στό χῶρο τῆς ἐπιστήμης τους, νά κατατοπιστοῦν στή διδασκική τῶν διαφόρων μαθημάτων, νά συνειδητοποιήσουν τὰ προβλήματα πού συνδέονται μέ τὸ σύγχρονο σχολεῖο καί προπάντων, νά ἀποκτήσουν ἐπίγνωση τῶν ἐλλείψεων καί τῶν ἀναγκῶν τους, ὥστε νά θεωρήσουν στό ἐξῆς τὴν επιμόρφωσή τους προσωπική τους ὑπόθεση. Ἀλλωστε δέν πρέπει νά λησμονεῖται ὅτι οἱ ἐπιμορφώσεις διαρκοῦν λίγες ἡμέρες ἢ τό πολύ, ἑβδομάδες, ἐνῶ οἱ πολύμηνες ἢ ἐτήσιες διαρκείας ἐπιμορφώσεις εἶναι κάτι τό ἀδιανόητο.

Οἱ προτεινόμενοι τύποι επιμορφώσεως εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

- 1) Δύο ἐξαμήνιο κύκλοι κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ διδακτικοῦ ἔτους, ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου ἕως 31 Ἰανουαρίου καί ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ἕως 30 Ἰουνίου

στis ΣΕΑΜΕ της 'Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Οι κύκλοι αυτού υποκαθίσ-
τουν τις ετήσιες διάρκειας ΣΕΑΜΕ και σκοπό τους έχουν: α) να συμπληρώ-
σουν τις γνώσεις των καθηγητών· β) να τους ενημερώσουν στις σύγχρονες
τάσεις της παιδαγωγικής, στη διδακτική μεθοδολογία και σε θέματα
παιδαγωγικής ψυχολογίας και γ) να τους βοηθήσουν, ώστε να προσαρμό-
σουν τις επιστημονικές γνώσεις και τις παιδαγωγικές ικανότητές τους
στά σημερινά δεδομένα της χώρας μας. Οι μετεκπαιδευόμενοι σε αυτούς
τους κύκλους καθηγητές θα μπορούν να διδάσκουν υπερωριακά σε σχολείο
έως 10 ώρες την εβδομάδα.

2. Τρεις κύκλοι μηνιαίας διάρκειας (40-60 ώρες, συνολικά) που θα πρα-
γματοποιούνται κάθε χρόνο ως το τέλος Φεβρουαρίου στις έδρες των
'Εποπτειών. Τα κατά τόπους ΑΠΥΣΜΕ θα επιλέγουν τους καθηγητές, για
τους οποίους η παρακολούθηση των μαθημάτων θα είναι υποχρεωτική.
Στους τρεις αυτούς κύκλους είναι δυνατόν να επιμορφώνονται με μεγάλη
επιτυχία, όπως έδειξε ως τώρα η πείρα, χιλιάδες εκπαιδευτικοί κατά
συχνά διδάσματα και μάλιστα στους τόπους που υπηρετούν. Το διδακτικό
προσωπικό για τους κύκλους αυτού του τύπου θα προέρχεται από προσο-
ντούχους (διδάκτορες, κατόχους MAITRISE και MASTER'S, αποφοίτους ΣΕΑΜΕ
και ΔΜΕ, συγγραφείς κλ.), που θα καλούνται στο ΚΕΜΕ, θα του μεταφέρουν
τά μηνύματα της βάσης και θα λαμβάνουν τις απαραίτητες οδηγίες, σύμ-
φωνα με λεπτομερές Α.Π. που από θα καταρτίζει, ώστε να επιμορφώ-
νουν επιτυχώς τους συναδέλφους τους.

3. Δεκαπενθήμερη επιμόρφωση στις ΣΕΑΜΕ της 'Αθήνας και της Θεσσαλονί-
κης για όσους προάγονται σε διευθυντές σχολείων. 'Ιδιαίτερη βαρύτητα
θα δίνεται εδώ στην επιμόρφωση σχετικά με διοικητικά καθήκοντα.

4. Δίμηνη επιμόρφωση για τους νεοδιοριζόμενους, οι οποίοι δεν πρέπει
να αφήνονται άβοήθητοι, όπως συνέβαινε ως τώρα. 'Η επιμόρφωση αυτή θα
είναι υποχρεωτική για όσους πρόκειται να διοριστούν και θα γίνεται
τους μήνες Μάρτιο-Απρίλιο πριν από το διορισμό τους. (Τό θρσότερο
θα ήταν η επιμόρφωση αυτή να γίνεται τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο,
αλλά η λύση αυτή προσκρούει στο ότι τά σχολεία, που είναι απαραίτητα
για παρόμοια επιμόρφωση, είναι κατά τους δύο αυτούς μήνες κλειστά· και

ἀκόμη, στό ὅτι οἱ κλιματολογικές συνθήκες στή χώρα μας δυσχεραίνουν κατά τήν περίοδο αὐτή τή διεξαγωγή καί παρακολούθηση μαθημάτων).

5. Ταχύρρυθμη (2-3 ἡμερῶν), στίς ἔδρες Ἑποπτεῶν, μέ κεντρική ἢ περιφερειακή ὁργάνωση. Σκοπός της εἶναι ἡ ἐνημέρωση καί καθοδότηση τῶν καθηγητῶν πάνω σέ συγκεκριμένα καί εἰδικά προβλήματα σχετικά μέ τή διδασκτέα ὕλη καί τή διδακτική μεθοδολογία τῶν διαφόρων μαθημάτων. Ἡ ταχύρρυθμη αὐτή ἐπιμόρφωση θά εἶναι ὑποχρεωτική γιά ὅλους τοὺς καθηγητές τῆς περιφέρειας στήν ὁποία θά πραγματοποιεῖται.

6. Τό ΚΕΜΕ, τέλος, σέ συνεργασία μέ φορεῖς πού χορηγοῦν ὑποτροφίες, θά προγραμματίζει καί θά θέτει σέ ἐφαρμογή ἐπιμορφώσεις λειτουργῶν Μ.Ε. στό ἐξωτερικό ἢ τό ἐσωτερικό μέ κριτήρια τίς ἀνάγκες τῆς Ἑκπαίδευσης.

Ἡ πρόδος τῶν μετεκπαιδευομένων στήν ἐξάμηνος διάρκειας ἐπιμόρφωση ἐλέγχεται σύμφωνα μέ:

1. Μιά ἐργασία σέ ὁποιοδήποτε μάθημα ἢ μία δοκιμαστική διδασκαλία καί
2. Μιά γραπτή δοκιμασία στό τέλος τῆς διδακτικῆς περιόδου σέ ὁποιοδήποτε μάθημα ἐκτός ἀπό μάθημα πού διδάχτηκε ^{πρῶτο} ἐπὶ ἓνα τρίμηνο καί ἐπὶ μία ὥρα τήν ἐβδομάδα, κατά τό τρίμηνο αὐτό. Οἱ μαθηματικοί, οἱ φυσικοί καί οἱ καθηγητές φυσικῆς ἀγωγῆς ὅεν μποροῦν νά ἐπιλέξουν τή νεοελληνική γλῶσσά ὡς μάθημα στό ὅποιο θά ἐξεταστοῦν. Τό μάθημα πού θά ἐπιλεγεῖ πρέπει νά εἶναι ὑποχρεωτικά διαφορετικό ἀπό ἐκεῖνο στό ὅποιο ὁ ἐξεταζόμενος παρουσίασε ἐργασία.

Γιά τήν ἐργασία, τή διδασκαλία καί τή δοκιμασία στό μάθημα οἱ χαρακτηρισμοί εἶναι κατά περίπτωση οἱ ἀκόλουθοι: πολύ καλή, καλή, μέτρια.

Ωρολόγιο πρόγραμμα εξαμήνης επιμορφώσεως

Διδασκόμενα μαθήματα

Α. Κοινά

Α' τρίμ.

Β' τρίμ.

Γενική παιδαγωγική

2

2

Γενική διδακτική

3

—

Ειδική διδακτική

3 (2)

1

Πρακτικές ασκήσεις

3

8

Παιδαγωγική ψυχολογία

2

2

Ψυχολογία ξηθήβου

2

—

Σχολικός & Έπαγγ. Προσανατολισμός

—

2

Διαλέξεις : Συνολικά 20 ώρες

15

15

Β. Ειδικότητας φιλολόγων

Διδ. νεοελ. γλώσσας (διδ. βλη-μεθ. δίδ.)

2

2

Διδ. νεοελ. κειμένων (" " " ")

2

2

Διδ. αρχ. ελληνικών (" " " ")

2

2

Διδ. αρχ. έλλ. γραμμ. (" " " ")

2

2

Διδ. αρχ. έλλ. γραμμ. από μετάφραση (" " " ")

1

1

Διδ. φιλοσοφίας (" " " ")

2

—

Διδ. Ιστορίας (" " " ")

2

—

11

9

- Κατά τό Α' τρίμηνο — καί επί ένα δίωρο τήν εβδομάδα — οί φιλόλογοι αντί τοῦ κοινοῦ μαθήματος τῆς Γενικῆς Παιδαγωγικῆς θά διδάσκονται τήν Ἱστορίαν ὡς μάθημα ειδικότητος.
- Κατά τό Α' τρίμηνο θά αφιερωθοῦν τρία δίωρα τοῦ μαθήματος τῆς Εἰδικῆς Διδακτικῆς στή διδακτική τῆς Ψυχολογίας ὡς μαθήματος τῆς ειδικότητος τῶν φιλολόγων.

Στ' Ειδικότητας Ξένων Γλωσσών

1.-	Ειδική διδακτική: Μέθοδοι διδασκαλίας τῆς ξένης γλώσσας καὶ ἐφαρμογὴ τους σὲ συγκεκριμένες διδακτικές ἐνότητες.		
2.-	Διδασκαλία ξένης γλώσσας:	Α' τριμ.	Β' τριμ.
α)	Νεοελληνική γλώσσα (γραμμα.-σύντ.)	2	2
β)	Διδ. ξένης γλώσσας (διδ. ὕλη, μέθοδο. διδ.) (συγκριτικὴ φωνητικὴ, δομὴ καὶ λειτουργία ξένης γλώσσας)	3	3
γ)	Σύγχρονος πολιτισμὸς ἀπὸ ἀντιπροσωπευτικὰ κείμενα καὶ πηγές	1	1
δ)	Ὁπτικοακουστικὰ μέσα	1	1
		7	7

Ζ' Ειδικότητας Φυσικῆς Ἀγωγῆς

1.-	Διδακτικὴ τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς	1	-
2.-	Φυσιολογία. Ἐργοφυσιολογία	2	-
3.-	Βιοκινητικὴ	-	1
4.-	Γυμναστικὴ	1	1
5.-	Ἀγωνιστικὴ	2	2
6.-	Ἀθλοπαιδιές	2	2
7.-	Κολύμβηση	1	1
8.-	Νεοελλ. γλώσσα (γραμματικὴ-σύνταξη)	-	2
		9	9

Διδασκόμενα μαθήματα στὴ μηνιαία ἐπιμόρφωση

Διδάσκονται τὰ μαθήματα εἰδικότητας τῆς ἐξάμηνος ἐπιμόρφωσης (δι-
δακτέα ὕλη καὶ μέθοδος διδασκαλίας) μὲ τὴν προσθήκη 2 ὥρων τὴν ἐβδομάδα
γιά διαλέξεις ἢ ἐλεύθερες συζητήσεις.

Διδασκόμενα μαθήματα γιὰ τοὺς πρωτοδιοριζομένους

Ἐφαρμόζεται τὸ πρόγραμμα μαθημάτων τῆς ἐξάμηνος, κατανεμημένο σὲ
ἓνα ὅμιλον· τὸν πρῶτο μῆνα θὰ διδαχτοῦν τὰ κοινὰ μαθήματα καὶ τὸ δεύτερο
θὰ μαθήματα εἰδικότητας.

Θ έ μ α 2ο.- Κατάρτιση έρωτηματολογίου ως κριτηρίου για τό γενικό
έλεγχο ικανοτήτων μαθητών τής υποχρεωτικής εκπ/σεως".

Ο Εισηγητής του θέματος κ. Ν. Παπαδόπουλος είπε τά εξής:

Πρόκειται για έγγραφο τής Δ/σεως Έφ.α.μ. Προγρ. Μ.Ε. (24-10-80)
πού υπογράφει ο Έν.π.κ. Κοντογιαννόπουλος.

Τό έγγραφο στόν τίτλο του θέματος αναφέρει ότι πρόκειται "για τό γενικό
έλεγχο ικανοτήτων..."

Δέν πρόκειται για έλεγχο ικανοτήτων, γιατί αυτό είναι (θέμα είδικο-
κών ψυχολογικών κριτηρίων), αλλά για έλεγχο γνώσεων, όπως φαίνεται
καί από τά όσα έπακολουθούν, ότι δηλ. "τό έρωτηματολόγιο θα αναφέρεται
σε γνώσεις πού περιέχονται στά σχετικά διδακτικά έγχειρίδια αλλά
καί σε άλλες γενικές γνώσεις πού θα έπρεπε... ανάλογα μέ τό επίπεδο
σπουδών του Έτους φοιτήσεώς τους".

Δέν βλέπω καμιά ιδιαίτερη, σημαντική σκοπιμότητα στην εφαρμογή
τέτοιων έρωτηματολογίων για τους εξής λόγους:

1) Μέ τά έρωτηματολόγια αυτά πρόκειται, κατά τό έγγραφο, να έλέγχεται
ή γενική κατάρτιση των μαθητών καί να επιβεβαιώνεται ή γνώμη πού σχη-
ματίζεται για την απόδόσή τους... "χωρίς να υπολογίζεται (τό έρωτημα-
τολόγιο) για τή διαμόρφωση τής βαθμολογίας των μαθητών". Καί παρακάτω
στό έγγραφο: "θα αναφέρεται σε γνώσεις πού περιέχονται στά σχετικά
διδακτικά έγχειρίδια".

Έδω νομίζω υπάρχει μιá ανακολουθία. Αφού τά έρωτηματολόγια
θα αναφέρονται σε γνώσεις σχολικών μαθημάτων κάθε τάξεως, όέ θα είναι
τίποτε περισσότερο από επανάληψη όρισμένων θεμάτων υπό μορφή έρω-
τήσεων καί άν όχι υποκατάσταση, όποσδήποτε παράλληλη δουλειά μέ αυτή
του κάθε καθηγητή, χωρίς ιδιαίτερη σημασία, έφόσον όέ θα υπολογίζεται
στή βαθμολογία, αφού ή γενική γνώμη καί ή βαθμολογία για την επίδοση
του κάθε μαθητή θα σχηματίζεται αποκλειστικά από τό διαρκή έλεγχο
τής επίδόσεώς του.

2) Δέν μπορεί να γίνει επιβεβαίωση τής γνώμης πού θα σχηματίζεται για
τήν επίδοση των μαθητών, αφού τό έρωτηματολόγιο θα έχει γενικές έρωτή-
σεις καί ή γνώμη θα στηρίζεται σε επιμέρους γνώσεις πού θα έλέγχονται

κατά τή διάρκεια τῆς σχολικῆς χρονιᾶς. Δέ θά ὑπάρχει ἀντιστοιχία καί ὁμοιογένεια ἀντικειμένων κρίσεως τῶν μαθητῶν.

3) Θεωρῶ τή δημιουργία καί ἐφαρμογή τέτοιων ἐρωτηματολογίων ὅχι ὁπωσδήποτε ἀπαραίτητη τή στιγμή πού ὑπάρχουν ἀκόμη ὁρισμένα τμήματα, μέ ἀρκετούς μαθητές ἔτσι, ὥστε νά μήν εἶναι δυνατή μιᾶ ἀνετη ἐργασία καί δέν ἔχει κατορθωθεῖ, ἀνεξάρτητα γιά ποιούς λόγους, νά ἀντικατασταθοῦν βιβλία γραμμένα μέ βιβλιογραφία καί ἀντιλήψεις τῶν ἀρχῶν τοῦ αἵῶνα μας.

4) Ἔτσι ὅπως ζητεῖ τό ἔγγραφο τή σύνταξη καί ἐφαρμογή τῶν ἐν λόγῳ ἐρωτηματολογίων δέν βλέπω νά ὑπηρετεῖται κάποιος οὐσιαστικός μορφωτικός ἢ ἐρευνητικός σκοπός.

Ἕνα σχετικό ἐρωτηματολόγιο θά εἶχε ἔως θέση ἄν οἱ ἐρωτήσεις ἀναφέρονταν σέ ἕνα μίνιμουμ γνώσεων ἀπαραίτητων γιά κάθε μαθητή κάθε τάξεως.

Π ρ ο τ ε ῖ ν ω πάντως:

1) Τά ἐρωτηματολόγια τῶν τάξεων τοῦ Δημοτικοῦ νά ἀποτελέσουν ἀντικείμενο μελέτης τοῦ ἀντιστοίχου ὑπευθύνου στό ΚΕΜΕ τμήματος.

2) Γιά τά ἐρωτηματολόγια τῶν 3 τάξεων τοῦ Γυμνασίου νά συγκροτηθεῖ ἐπιτροπή ἀπό Συμβούλους ἢ Εἰσηγητές τοῦ τμήματος, ἕνα τουλάχιστο γιά κάθε γενικό κύκλο μαθημάτων. Θεωρῶ τήν προσωπική μου συμμετοχή στήν ἐπιτροπή αὐτή ἀπαραίτητη προκειμένου νά διορθώσω τά ἐρωτηματολόγια ἐπὶ ἄποψη διατυπώσεως καί δομῆς τῶν ἐπιμέρους ἐρωτημάτων σέ σχέση μέ τήν ἀντιληπτικότητα τῶν μαθητῶν κάθε ἡλικίας.

Τελικά ἔχω νά σημειώσω τίς ἐξῆς ἀπόψεις σχετικά μέ τή γενική δομή καί τά γενικά κριτήρια τῆς σύνταξης τέτοιων ἐρωτηματολογίων.

1) Κατά τή γνώμη μου τά ἐρωτηματολόγια αὐτά εἶναι σκόπιμο νά ἀναφέρονται στίς ἀπόλυτα βασικές γνώσεις κάθε μαθήματος, ὅχι κατά τήν ἀποψη ἑνός εἰδικοῦ στό μάθημα, ἀλλά μέ βάση τόν κοινό νοῦ καί τίς καθημερινές ἢ ἀπώτερες ἀνάγκες τῆς ἀτομικῆς καί κοινωνικῆς ζωῆς καί τῆς πολιτιστικῆς ἐθνικῆς ὑποστάσεώς μας.

2) Ὁ τύπος κάθε ἐρωτήμ. θά κριθεῖ τελικά κατά περίπτωσιν καί μάθημα.

3) Τά έρωτημ. αὐτά θά πρέπει νά εἶναι κατά τό δυνατό σύντομα στή διατύπωση τῶν ἐπιμέρους ἐρωτημάτων καί οἱ ἀπαντήσεις νά προβλέπονται ἐπίσης σύντομες καί σέ πολλά, εἰ δυνατόν μονολεκτικές. Προσωπικά δέ θεωρῶ σκόπιμη τή μορφή τῶν ἐρωτηματ. μέ τό σύστημα τῶν MULTIPLE CHOISE ἀπαντήσεων, ἀλλά συγκεκριμένες ἐρωτήσεις γιά συγκεκριμένες ἀπαντήσεις.

Τέλος ὅτι ὅποτε σχετικό πρὸς τό θέμα γίνει θά πρέπει νά ἔχει γιά ὁρισμένα χρόνια ἀπόλυτα δοκιμαστικό χαρακτήρα μέχρι πού νά καθοριστοῦν ὁρισμένα κριτήρια τελικῆς σύνταξης καί ἐφαρμογῆς τῶν ἐρωτηματολογίων".

Ἀκολούθησε διεξοδική συζήτηση, κατά τήν ὁποία ἀναπτύχθηκαν διάφορες ἀπόψεις σχετικά μέ τό θέμα αὐτό. Εἰδικότερα:

Ὁ κ. Ἰ. Ἀρβανίτης εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ κατάρτιση εἰδικοῦ ἐρωτηματολογίου πρὸς συμπλήρωση ἀπό τό μαθητή στήν ἀρχή καί τό τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους δεσμεύει τήν ἀπαραίτητη παιδευτική ἐλευθερία τόσο γιά τό μαθητή ὥς καί γιά τό δάσκαλο, ἀναγκάζοντας κατά κάποιο τρόπο ἐφιαλτικά στήν ἀνάλογη ρύθμιση τῆς σχολικῆς ἐργασίας.

Ὁ κ. Γ. Γρατσέας παίρνοντας ἀφορμή ἀπό τό ὑπό γνωμοδότηση κείμενο ἔχω νά παρατηρήσω τά ἑξῆς:

α) Φοβοῦμαι ὅτι στή συνέχεια τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν, ὅ τουλάχιστον κατά κάθε σχολικό ἔτος, θά ἔχουμε νέα ἀπώλεια στίς ὥρες διδασκαλίας, δύο φορές τό χρόνο. Συνολικά δηλαδή 11 γραπτά τουλάχιστον....

β) Καθηγητής πού διδάσκει ὀλίγο μάθημα μέ μέσο ὄρο 24 ὥρες τήν ἐβδομάδα θά ἔχει γιά κάθε διαγώνισμα γραπτά ἀπό 12 τμήματα. Ἀλλά $12 \times 11 = 132$. Ἄν ὑπολογίσουμε κάθε τμήμα ἀπό 40 μαθητές, τότε ἀπό τά χέρια τοῦ καθηγητῆ αὐτοῦ θά περνοῦν 5.240 γραπτά κάθε χρόνο ($132 \times 40 = 5.280$).

γ) Ὑστερα ἀπ' αὐτά νομίζω ὅτι γιά τό ὑπό γνωμοδότηση κείμενο πρέπει νά ἀκουστεῖ καί ἡ γνώμη τοῦ καθηγητῆ, πού θά κληθεῖ νά ὁλοποιήσει καί τήν ἐπόφαση αὐτή, ἂν τελικά παρθεῖ.

δ) Τό παράδοξο εἶναι ὅτι τό περιεχόμενο τοῦ ἐγγράφου ἀναιρεῖ τόν τίτλο του.

Ἐνῶ π.χ. ὡς θέμα τοῦ ἐγγράφου σημειώνεται: "κατάρτιση ἐρωτηματολογίου ὡς κριτηρίου γιά τό γενικό ἔλεγχο ἱκανοτήτων τῶν μαθητῶν....", στό κείμενο, πού ἀκολουθεῖ ἀναφέρεται ὅτι τό συμπληρωμένο ἐρωτηματολόγιο δό θά "ὑπολογίζεται γιά τή διαμόρφωση τῆς βαθμολογίας τῶν μαθητῶν".

Θά παρακαλοῦσα τόσο τόν κ. Πρόεδρο ὅσο καί τά λοιπά μέλη τοῦ τμήματος νά γνωμοδοτήσουν γιά τό ἀσύμφορο τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἐρωτηματολογίου στά σχολεῖα μας.

Ὁ κ. Φαν. Βῦρος:

Τό ἐρωτηματολόγιο πού καταρτίζεται ἀπό φορέα ἄλλο (πλὴν τοῦ φυσικοῦ δασκάλου) περιέχει δυό κινδύνους:

α. Ὑποβιβάζει τό νόημα καί τήν ἀξία ἐξέτασης, ἀφοῦ δέν μπορεῖ νά παρακολουθήσει τήν κρίση, τήν ἀξιολόγηση, τήν ἐκφραστική ἱκανότητα, τή συνέπεια καί τήν ὁργάνωση τῆς σκέψης, καί συνήθως καταγράφει ἀσύνδετα στοιχεῖα μνήμης.

β. Ἡ ἀποσύνδεση διδασκαλίας - ἐξέτασης ὁδηγεῖ σέ ἀποσύνθεση τοῦ διδακτικοῦ ἔργου καί ἀποπροσανατολισμό τῶν μαθητῶν (καί σέ ἄλλες ἀνεπιθύμητες συνέπειες, π.χ. ἀποτυχία στίς Πανελλήνιες μαθητῶν μέ ὕψηλὴ ἱκανότητα).

Ὁ κ. Ἰω. Σκορδῆλης:

Ἡ καθιέρωση τῆς συμπληρώσεως ἀπό τοὺς μαθητές στήν ἀρχή καί στό τέλος κάθε σχολικοῦ ἔτους ἑνός εἰδικοῦ ἐρωτηματολογίου μέ σκοπὸ τήν ἐπιβεβαίωση τῆς γνώμης γιά τήν ἀπόδοσή τους παρυσιάζεται σάν μιὰ νέα προσπάθεια ἀξιολογήσεως τῶν μαθητῶν, πού ὅμως πολύ λίγο μέ πεῖθει γιά τή σκοπιμότητα, τήν ἀποτελεσματικότητα καί τήν παιδαγωγικὴ τῆς ἀξίας.

Πιστεύω πὺς ἡ πολιτεία καί ἡ ἐκπαίδευση, παρὰ τήν κατάρτιση τῆς βαθμολογίας στό Δημοτικὸ καί τίς γραπτές προαγωγικὲς καί ἀπολυτήριες ἐξετάσεις στό Γυμνάσιο, πρέπει νά παραμείνει, γιά τόν ἔλεγχο τῆς γενικῆς καταρτίσεως τῶν μαθητῶν, στήν βαθμολογία τῶν φυσικῶν

φορέων τῆς ἐκπαιδεύσεως, στή βαθμολογία τῶν διδασκάλων καί τῶν καθηγητῶν πού διδάσκουν. Εἶναι γνωστό πώς ἡ βαθμολογία αὕτῃ ἀποτελεῖ κατὰ κανόνα τή γενικότερη συμμετοχή καί συμπεριφορά τοῦ μαθητῆ στήν ὅλη σχολική ζωή.

Ἐάν πρόθεση, μέ τήν ἐφαρμογή τοῦ μέτρου αὐτοῦ, εἶναι ἡ δημιουργία ἁμιλλας μεταξύ τῶν μαθητῶν, ἡ διάκριση ἢ καί ἡ βράβευσή τους, τότε θά πρέπει νά καθιερωθοῦν γιά τό σκοπό αὐτό προσφορότεροι τρόποι, πού νά μποροῦν νά μετέχουν ἐλευθέρως οἱ μαθητές χωρίς ἡ συμμετοχή της αὕτῃ νά ἐπηρεάζει τή σχολική τους ἐπίδοση.

Γιά τούς λόγους αὐτούς καί δεδομένου ὅτι τά νέα μέτρα βρίσκονται ἀκόμη στό πρῶτο στάδιο τῆς ἐφαρμογῆς τους προτείνω νά μή γίνει πρὸς τό παρόν καμιά προοδῆκη στό ἱσχύον σύστημα ἀξιολογήσεως τῆς ἀποδόσεως τῶν μαθητῶν.

Ὁ κ. Κ. Κατσιμάνης:

Δέ θεωρῶ σκόπιμη τήν εἰσαγωγή παρόμοιων ἐρωτηματολογίων στήν ἐκπαίδευση γιά τούς ἐξῆς λόγους:

1) Δέν πρέπει νά ἀφαιροῦμε ἀπό τό διδάσκοντα καί τό τελευταῖο ἔχνος αὐτενέργειας στέλνοντάς του δύο φορές τό χρόνο ἔτοιμα ἐρωτηματολόγια. Τό πῶς καί τό πότε θά διατυπωθοῦν ἐρωτήματα στούς μαθητές νομίζω ὅτι πρέπει νά τό ἀποφασίσει ὁ καθηγητής τους καί μόνο. 2) Τά ἐρωτηματολόγια, γιά νά ἀποδώσουν, θά πρέπει νά εἶναι ἀπόρρητα. Ἀλλά, πρακτικῶς, τό ἀπόρρητο εἶναι ἀδύνατο νά τηρηθεῖ. Ἀν στό πρόσφατο παρελθόν διέτρευσαν θέματα πανελλήνιων ἐξετάσεων, πολύ περισσότερο δέν μποροῦν νά κρατηθοῦν μυστικά τά ἐρωτηματολόγια πού θά κατευθύνονται στίς ἐσχαιές τῆς χώρας, ὅπου υπάρχουν γυμνάσια. Θεωρῶ μαθηματικῶς βέβαιο ὅτι πολύ πρὶν φτάσουν τά σχετικά ἔντυπα στά χέρια τῶν καθηγητῶν καί τῶν μαθητῶν θά βρίσκονται ἤδη στίς προοδῆκες τῶν βιβλιοπωλείων δεκάδες "βοηθήματα" γραμμένα ἀπό τούς "ἐξδικούς" συγγραφείς. 3) Δεδομένου ὅτι ἡ ὅλη κατάσταση τῆς ἐκπαίδευσή μας ἔχει ἔτσι διαμορφωθεῖ, ὥστε οἱ πάντες νά ἐνδιαφέρονται πρωτίστως γιά τίς ἐξετάσεις πού ἔφτασαν στό σημεῖο νά "ρυμουλκοῦν" καί νά καθο-

ρίζουν τόν τρόπο καί τό περιεχόμενο τῆς διδασκαλίας (ἔστω καί ἄν, στήν προκειμένη περίπτωση, οἱ ἀπαντήσεις δέ θά βαθμολογοῦνται), προβλέπω ὅτι οἱ διδάσκοντες θά πάθουν μελλοντικά νά ἐνδιαφέρονται γιά τήν καλλιέργεια τῆς κρίσης, γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς πνευματικῆς δημιουργικότητας καί γιά τή διαμόρφωση τῆς προσωπικότητας τῶν μαθητῶν τους καί θά ἀσχολοῦνται μέ τό νά τοὺς ἐφοδιάσουν μέ γνώσεις-ρετσέτες, μέ τίς ὁποῖες θά ἀπαντοῦν σέ ἐρωτήσεις-κλισέ. Ἀλλά αὐτό θά ἀποτελέσει κáιριο πλῆγμα κατὰ τοῦ ἡπαιδαγωγοῦντος σχολείου?

Βέβαια ἡμᾶστε ὁποχρεωμένοι, ὡς ὑπάλληλοι, νά συμμορφωθοῦμε μέ τήν ἐντολή πού μᾶς ἔχει δοθεῖ. Ἐπειδὴ ὅμως τό θέμα εἶναι πολύ σοβαρό, τό Τμήμα πρέπει κατὰ τή γνώμη μου: 1) Νά διατυπώσει εὐθαρσῶς πρὸς τή Διοίκηση τίς ἐπιφυλάξεις του καί 2) Νά ζητήσει διευκρινίσεις στά ἄσπῃ σημεῖα τοῦ κειμένου, τά ὁποῖα ἐπισημάνθηκαν ἤδη ἀπό τοὺς προηγούμενους ὁμιλητές.

Τέλος τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: α) Τό Γ/8472/24-10-80 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ β) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ν. Παπαδόπουλου καί γ) τή συζήτηση πού ἔγινε μεταξύ τῶν μελῶν,

Ἀ π ὁ φ α σ ῖ ζ ε ι ὁ μ ὀ φ ω ν α

1. Ὡς πρὸς τήν οὐσία τοῦ θέματος

θεωρεῖ παιδαγωγικά ἐπιβλαβή τήν εἰσαγωγή ἐρωτηματολογίων γιά τοὺς ἐξῆς λόγους:

α. θά περιοριστεῖ ἡ αὐτενέργεια τῶν καθηγητῶν, οἱ ὁποῖοι, ἐνῶ εἶναι οἱ μόνοι ἀρμόδιοι νά ἐπιλέγουν τό χρόνο καί τόν τύπο τῶν ἐρωτήσεων πού θά ἀπευθύνουν στοὺς μαθητές τους, θά ὑποχρεώνονται τώρα νά ἐλέγχουν τίς γνώσεις τους μέ βάση ἐνιαῖο ἐρωτηματολόγιο πού θά ἐκπορεύεται ἀπό τό Ὑπουργεῖο Παιδείας.

β. Δεδομένου ὅτι ὁ ἀπόρρητος χαρακτήρας τοῦ ἐρωτηματολογίου δέν εἶναι δυνατόν νά διασφαλιστεῖ, εἶναι βέβαιο ὅτι, πρὶν φθάσουν τά ἐρωτηματολόγια στοὺς παραλήπτες τους, θά ὑπάρχουν ἤδη ἔτοιμα τά συνήθη "βοηθήματα" μέ τίς ἀπαντήσεις, ὁπότε ὁ ἐπιδιωκόμενος μέ τά ἐρωτηματολόγια σκοπὸς δέ θά ἐπιτευχθεῖ.

- γ. Ἡ καθιέρωση ἐρωτηματολογίου θά περιορίσει τό ρόλο, τοῦ σχολικοῦ βιβλίου καί θά υποβαθμίσει τό χαρακτήρα τῆς διδασκαλίας. Ἡ καλλιέργεια τῶν ψυχικῶν καί πνευματικῶν ἱκανοτήτων τῶν μαθητῶν καί ἡ δημιουργική παρουσία τους στήν τάξη θά ἀντικατασταθοῦν σιγά σιγά ἀπό τήν προσπάθεια μηχανικῆς ἀπαντήσεως σέ τυποποιημένες ἐρωτήσεις μέ τίς ὁποῖες, ἔλλαστε, δέν μπορεῖ νά ἐλεγχθεῖ ἡ πραγματική ἐπίδοση τῶν μαθητῶν ἀλλά ἡ ἱκανότητά τους γιά ἀπομνημόνευση ἀσημαντων γνώσεων. Ὅλα αὐτά θά μετατρέψουν τό δημοτικό καί τό γυμνάσιο ἀπό σχολεῖα παιδείας σέ σχολεῖα ἐξετάσεων.
- δ. Ἄν ληφθεῖ ὑπόψη ὅτι γιά τή διανομή τῶν ἐρωτηματολογίων στούς μαθητές, τή συμπλήρωσή του, ἀπό αὐτούς καί τόν ἑλεγχό τῶν ἀπαντήσεων ἀπαιτεῖται μόχθος καί θυσία διδακτικῶν ὥρων, εἶναι βέβαιο ὅτι τά ἐρωτηματολόγια θά προκαλέσουν ἀρρυθμία καί ἀπώλεια χρόνου στά σχολεῖα, ἐνῶ θά ἐπιβαρύνουν τούς διδάσκοντας μέ πρόσθετο ἔργο.

2. Ὡς πρὸς τό συγκεκριμένο ἐρώτημα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ

Τό ἔγγραφο πού ἀναφέρεται στήν κατάρτιση ἐρωτηματολογίων ἀπό τό ΚΕΜΕ παρουσιάζει ὁσάφειες, οἱ ὁποῖες πρέπει νά διευκρινισθοῦν, ὥστε νά καταστεί δυνατή ἡ ἐκτέλεση τῆς ἐντολῆς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Τό Τμήμα θά ἐπιθυμοῦσε, συγκεκριμένα, νά πληροφορηθεῖ τά ἑξῆς:

- α. Μέ τά ἐρωτηματολόγια θά ἐλέγχονται οἱ ἱκανότητες τῶν μαθητῶν, ὅπως ἀναγράφεται στό θέμα ἢ οἱ γνώσεις τους, ὅπως ἀναφέρεται στό κείμενο;
- β. Πῶς συμβιβάζεται ἡ κατάρτιση τοῦ ἐρωτηματολογίου νά ἀποτελεῖ κριτήριο "γιά τό γενικό ἑλεγχό ἱκανοτήτων τῶν μαθητῶν". ὅπως ἀναγράφεται στό θέμα, ἀλλά οἱ ἀσκήσεις νά μὴν ὑπολογίζονται " γιά τή διαμόρφωση τῆς βαθμολογίας", ὅπως ἀναφέρεται στό κείμενο;

- γ. Ποιός εἶναι ὁ ἀκριβής σκοπός πού ἐπιδιώκεται μέ τήν εἰσαγωγή τῶν ἐρωτηματολογίων;

Θ έ μ α 3ο.- "Υλη Φυσικής στις Β' και Γ' τάξεις 'Εσπερινοῦ Λυκείου.

Οι εισηγητές τοῦ θέματος κ.κ. Ν. Βαρουχάκης καί Στ. Παπασημακόπουλος ἔθεσαν ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ τμήματος τήν κοινή εἰσήγησή τους πού ἔχει ὡς ἑξῆς.

Κατά τήν ἀλλαγὴ τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Β' καί Γ' τάξεως 'Εσπερινῶν Λυκείων (Π.Δ. 922/6-ΙΟ-1980) οἱ μαθητές πού παρακολούθησαν τή Β' Λυκείου σύμφωνα μέ τό παλαιό πρόγραμμα (Π.Δ. 845/23-11-1978) δέν διδάχτηκαν τό κεφάλαιο "Συνεχές ἠλεκτρικό ρεῦμα", γιατί θά τό διδάσκονταν τήν ἐπόμενη χρονιά σύμφωνα πάντα μέ τό παλαιό πρόγραμμα. Ἐξαιτίας ὅμως τῆς ἀλλαγῆς τοῦ προγράμματος στήν Γ' τάξη κατά τό τρέχον σχολικό ἔτος δέν προβλέπεται νά διδαχτοῦν τό κεφάλαιο αὐτό. Ἀντίθετα θά διδαχτοῦν τό κεφάλαιο τοῦ μαγνητισμοῦ φέτος γιά δεύτερη φορά πάλι ἔξαιτίας τῆς ἀλλαγῆς τοῦ προγράμματος.

Εἰσηγοῦμαστε λοιπόν στό Τμήμα: α) Νά ἐγκριθεῖ ἡ προσθήκη στό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῆς Γ' 'Εσπερινοῦ Λυκείου, τό κεφάλαιο τοῦ συνεχοῦς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος μέ τίς ἀντίστοιχες ἐνότητες ὅπως περιέχεται αὐτό στό πρόγραμμα τῆς Β' τάξεως ἡμερησίου Λυκείου στό μάθημα Φυσική τοῦ Π.Δ. 922/6-10-1980.

β) Νά διατεθοῦν 5 διδακτικές ὥρες γιά τή διδασκαλία τοῦ κεφαλαίου αὐτοῦ πού θά διδαχτεῖ σύμφωνα μέ τή σειρά πού προβλέπει τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῆς Β' ἡμερησίου Λυκείου.

Οἱ 5 αὐτές ὥρες θά ἐξοικονομηθοῦν ἀπό τό σχολικό ὥραριο τῆς Χημείας κατά τήν κρίση τοῦ διδάσκοντος, (ἔτσι ὥστε νά μή διακοπτεται ἡ αὐτοτέλεια κάποιας ἐνότητας) δεδομένου ὅτι οἱ διατιθέμενες ὥρες Χημείας στή Γ' 'Εσπερινοῦ Λυκείου ἐνῶ εἶναι ὡσες καί στή Β' ἡμερησίου Λυκείου ἀφοροῦν σημαντικά λιγότερα ὕλη.

Ἀκολούθησε διευκρινιστική συζήτηση, ὅστερα ἀπό τήν ὁποία μέ πρόταση τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος, Ἀντιπροέδρου Α' τοῦ ΚΕΜΕ, κ. Γ. Παντελίδου.

Τό Τμήμα ἀποφάσισε ὁμόφωνα:
Δέχεται τήν εἰσήγησή τῶν κ.κ. Ν. Βαρουχάκη καί Στ. Παπασημακόπουλου στό σύνολό της.

Θ έ μ α 4ο.- 'Υποβολή έρωτήματος τοῦ καθηγητῆ τῶν Φυσικῶν Δημ. Μακρῆ, σχετικά μέ τή διδακτέα ὕλη τῆς Φυσικῆς στίς Β' καί Γ' τάξεις Λυκείου.

'Ο ἀρμόδιος γιά τό θέμα εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', ἀναπτύσσει κοινή μέ τόν Εἰσηγητή κ. Σ. Παπασημακόπουλο εἰσήγηση ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἐξῆς:

" Μέ τό Γ/8710/4-11-80 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ διαβιβάζεται στό ΚΕΜΕ 'Ερώτημα τοῦ καθηγητῆ Φυσικῶν Δ. Μακρῆ σχετικά μέ τή διδακτέα ὕλη τῆς Φυσικῆς.

Συγκεκριμένα ἀφοῦ διατυπώνονται ἐπιφυλάξεις ὡς πρός τήν ἐπάρκεια τοῦ διατιθέμενου χρόνου γιά τήν δλοκλήρωση τῆς ὕλης, τίθεται τό ἐρώτημα ἂν θά ἐφαρμοστοῦν οἱ σχετικές ὁδηγίες πού ἔχουν σταλεῖ στούς καθηγητές ἢ ἂν θά ἀκολουθήσουν ἄλλες γιά περικοπή ὕλης.

Νομίζουμε ὅτι εἶναι ὀπωσδήποτε πρόωρο αὐτή τή στιγμή νά ἀποφασίσουμε τροποποίηση τῶν 'Οδηγιῶν. Αὐτό ἐνδεχομένως θά γίνεῖ ἀφοῦ συγκεντρώσουμε τά ἀπαραίτητα στοιχεῖα ἀπό τήν ὅλη παρακολούθηση τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προγράμματος. Πάντως καί οἱ ἐπιφυλάξεις τοῦ κ. Μακρῆ πρέπει νά τεθοῦν στό φάκελο πού συγκεντρώνουμε ὅλες τίς σχετικές παρατηρήσεις.

'Ακολουθήσε συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν, ὕστερα ἀπό τήν ὁποία μέ πρόταση τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος, 'Αντιπροέδρου Α' τοῦ ΚΕΜΕ, κ. Γ. Παντελίδου τό Τμήμα,

'Αποφάσισε τὰ ἑξῆς:

Δέχεται τήν εἰσήγηση τῶν κ.κ. Ν. Βαρουχάκη καί Στ. Παπασημακόπουλου στό σύνολό της.

4

Θέμα 5ο. - "Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος " 'Επιτομή της 'Ιστορίας της 'Ελληνικής Γλώσσας".

"Ο Εισηγητής του θέματος κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος είπε τα εξής:

Τό νέο σχολικό έγχειρίδιο της Γ' Γυμνασίου " 'Επιτομή της 'Ιστορίας της ελληνικής γλώσσας" που πρόκειται να καλύψει τις διδακτικές ανάγκες του μαθήματος των Νέων 'Ελληνικών στη Γ' Γυμνασίου θα αρχίσει να διανέμεται στους μαθητές από τό πρώτο 10ήμερο του Δεκεμβρίου. Σύμφωνα μέ τό αναλυτικό πρόγραμμα, θα πρέπει να διδαχτεί από 1 ώρα την εβδομάδα από 6 Δεκεμβρίου ως τις 31 'Ιανουαρίου.

"Όμως, επειδή θα διδαχτεί για πρώτη φορά παρόμοιο αντικείμενο στό Γυμνάσιο, ο Εισηγητής κ. Δ. Τομπάζης συνέταξε 'Οδηγίες για τη διδασκαλία του καί βιβλίο του καθηγητή. 'Η ανάγνωσή τους μέ 'Ξπείσει ότι θα αποδειχθούν πολύ χρήσιμα τά δύο αυτά κείμενα καί θα βοηθήσουν ούσιαστικά στη διδασκαλία του μαθήματος. Γι' αυτό προτείνω:

α) Νά σταλούν άμέσως οι " 'Οδηγίες" μέ έγκύκλιο σέ όλα τά Γυμνάσια, Δημόσια καί 'Ιδιωτικά της χώρας.

β) Νά τυπωθεί μέ έξοδα του ΚΕΜΕ μικρός τόμος, ο οποίος θα περιέχει καί τις " 'Οδηγίες" καί τό "βιβλίο του καθηγητή" σέ 3.000 αντίτυπα, ώστε 'Εγκαίρα να 'Εφοδιαστούν όλοι οι φιλόλογοι που θα διδάξουν τό συγκεκριμένο μάθημα στα Δημόσια καί 'Ιδιωτικά Γυμνάσια.

'Εξάλλου, επειδή τό διάστημα από 6 Δεκεμβρίου έως 31 'Ιανουαρίου κρίνεται πολύ μικρό για να ολοκληρωθεί ή διδασκαλία του βιβλίου, προτείνω να γραφεί στην έγκύκλιο ότι για τη διδασκαλία του θα 'Αφιερωθούν 12 διδακτικές ώρες, ως εξής: από την ήμερα που θα διανεμηθεί στους μαθητές του κάθε Γυμνασίου τό βιβλίο, επί 12 εβδομάδες θα διατίθεται μία διδακτική ώρα κατά την οποία θα διδάσκεται ή ένότητα που κάθε φορά θ' 'Αντιστοιχεί στην ώρα αυτή. 'Από την 1 Φεβρουαρίου ως τό τέλος της διδασκαλίας ή ώρα θα παραχωρείται από τη διδασκαλία του "Κειμένου 'Ηεοελληνικής Λογοτεχνίας". 'Η ελαφρά αυτή παράκαμψη από τό αναλυτικό πρόγραμμα αιτιολογείται ως εξής:

4

α) Τό βιβλίο περιέχει περισσότερη ύλη απ' ό,τι προέβλεπε τό αναλυτικό πρόγραμμα. 'Η ύλη αὐτή κρίθηκε ἀπαραίτητη τόσο ἀπό τόν 'Επιτροπή κρίσεως, όσο καί ἀπό τό Τμήμα πού ἐπεκύρωσε τήν σχετική πράξη της.

β) Γιά τούς μαθητές πού ὕστερα ἀπό τήν ἀποφοίτηση ἀπό τό Γυμνάσιο, θά φοιτήσουν στό Λύκειο Τ.ο-Ε. Κατευθύνσεων, θά εἶναι ἡ μοναδική εὐκαιρία νά ἀποκτήσουν μιὰ ἐποπτεία τῆς ἱστορίας τῆς γλώσσας μας καί τῶν μορφῶν πού ἔχει πάρει μέσα ἀπό αἰῶνες.

γ) Γιά τούς μαθητές πού θά φοιτήσουν στό Γενικό Λύκειο θά ἀποτελέσει μιὰ ἄριστη ὑποδομή γιά τή διδασκαλία τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσας στήν Α' Λυκείου.

'Ακολούθησε διευκρινιστική συζήτηση, ὕστερα ἀπό τήν ὁποία μέ πρόταση τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος 'Αντιπροέδρου Α' ΚΕΜΕ κ. Γ. Παντελίδου τό Τμήμα ἀποφάσισε ὅτι δέχεται τήν ἐξήγηση τοῦ κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλου στό σύνολό της. 'Ο κ. Φ. Βῆρος διατυπώνει ἐπιφυλάξεις μόνο ὅσο ἀφορᾷ τή διάθεση περισσώτερων διδακτικῶν ὥρῶν ἀπό ὅσες προβλέπει τό πρόγραμμα.

Θ έ μ α 60.- 'Επιστολή Γ. Πιτσινοῦ γιά τή συγγραφή τοῦ βιβλίου του
"Στοιχεῖα Φιλοσοφίας"

Ὁ Εἰσηγητής κ. Φαν. Βῦρος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

1. Μέ τό ἔγγραφο Φ.211.17/255/Γ/7507/7-10-1980 τοῦ ΥΠΕΠΘ διαβιβάζεται ἐπιστολή τοῦ Γ. Πιτσινοῦ, συγγραφέα τοῦ βιβλίου Στοιχεῖα Φιλοσοφίας, πού εἶχε ὑποβληθεῖ πέρυσι γιά κρίση ἕστερα ἀπό σχετική προκήρυξη. Διαμαρτύρεται ὁ συγγραφέας γιὰτί τό βιβλίο του δέν κρίθηκε οὐσιαστικά ἀπό τήν Ἐπιτροπή Κρίσεως προεδρεύομενη ἀπό τόν καθηγητή Φιλοσοφίας Γ. Βέϊκο.

2. Πραγματικά ἡ Ἐπιτροπή Κρίσεως στήν ὁποία μετεῖχε καί ὁ ὑποφαινόμενος ἔκρινε στήν πρώτη συνεδριάσή της ἔν τά συγγράμματα πού εἶχαν ὑποβληθεῖ συμφωνοῦσαν μέ τούς ὅρους προκήρυξης. Καί ἀποφάνθηκε ὅτι δέν εἶχε δικαίωμα νά κρίνει τό βιβλίο τοῦ Γ. Πιτσινοῦ ἐφόσον ὅστε-
ροῦσε σέ ἔκταση ἀπό ὅτι ἄξιωσε ἡ προκήρυξη. (Πράξη Τμήματος Μ.Ε.....)

3. Ἀνεξάρτητα ἀπό τήν τυπική πλευρά ὁ ὑποφαινόμενος καί ἄλλα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως διαβάσαμε τό ἀποκλειόμενο βιβλίο ἰδιαίτερα ὅταν καί ὅσο διαπιστώνομε ὅτι ἀδυνατούσαμε νά προκρίνουμε μιά ἄλλη συγγραφή. Ἡ σκέψη μας ἦταν νά κάνουμε μιά ἄτυπη εἰσήγηση ἀποδοχῆς τοῦ βιβλίου αὐτοῦ ἔν ἦταν οὐσιαστικά καλό, καί ἀποδεκτό. Δυστυχῶς ἡ προσδοκία - ἐλπίδα μας διαφεύστηκε γιά λόγους πολλούς* περιγράφω μερικούς:

α. Στό "εἰσαγωγικό σημείωμα" τοῦ κ. Πιτσινοῦ (σελ. 9) ὁ πρῶτος στόχος περιέχει ἀνακρίβεια: "Ἡ φιλοσοφία εἶναι δημιουργημά τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος". Στόν ἐπόμενο στόχο τό πράγμα τροποποιεῖται: ἡ ἑλλάδα ἀναγνωρίζεται ὡς "γενέτειρα" τῆς φιλοσοφίας* εἶναι καί τοῦτο ἀνακρίβεια* ἡ ἑλλάδα εἶναι γενέτειρα τῆς δυτικῆς φιλοσοφίας.

β. Στήν ἴδια σελίδα, δεύτερη παράγραφος (στίχο 40) υἱοθετεῖται μιά ἄποψη καί (1) πρῶτο: ταυτίζει τήν φιλοσοφία καί τήν ἐπιστήμη ἢ τή γνώση γενικά καί δεύτερο εἶναι μονόπλευρη θεώρηση, γιὰτί δέν εἶναι μόνο ἡ ἀπορία κίνητρο τοῦ ἀνθρώπου στήν ἀναζήτηση τῆς γνώσης, εἶναι καί ἡ ἀνάγκη (χρεία).

γ. Στην πρώτη παράγραφο αντιδιαστέλεται ἡ φιλοσοφία ἀπὸ τὴν ἐπιστὴμὴν μέ λογους ἀνεπαρκεῖς δὲ γίνεται μνεῖα τῶν σκοπῶν καὶ τῶν μεθόδων κάθε δραστηριότητος.

δ. Μὲ τὴν τέταρτην παράγραφον (πάλιν στή σελ. 9) εἰσάγεται μία πληροφορία παιδαγωγικῆς ἁστοχῆς: τόσοι δριμοί... ὅσοι φιλόσοφοι ὄντα;...

ε. Ὁ τελευταῖος στόχος τῆς ἑξῆς σελίδας 9 εἰσάγει μία πληροφορία σωστή καὶ ἀθεμελίωτη: πῶς καὶ γιατί τότε στόν Ἰωνικό κόσμο γεννήθηκε ἡ λογική ἔρευνα;

στ. Στή σελ. 10 στίχο 14 κ.ε. ἡ φιλοσοφία ταυτίζεται περίπου μέ τή θεολογία.

ζ. Λίγο παρακάτω εἰσάγεται ἕνας περίεργος δριμός τῆς τέχνης: "εἶναι ζωντανή ἀποκάλυψη τοῦ ἀνεξερεύνητου".

η. Τό πρῶτον κεφάλαιον (σελ. 13-21) ἐκτός ἀπό ἄλλες ἀδυναμίες ἔχει καὶ τούτη: σφαῆρή ταξινόμηση.

παρ. 1 Ἰωνες Φιλόσοφοι

" 2 Πυθαγόρας

" 3. Ἡράκλειτος (δέν εἶναι ἀπό τὴν Ἰωνία)

" 4. Ἐλεῖτες

" 5. Ἐμπεδοκλῆς

" 6. Ἀναξαγόρας

" 7. Δημόκριτος.

Κανένα μεθοδολογικό κριτήριο δέν ἐπιτρέπει αὐτό τό συνεχόμενο πηγαίνελα ἀνάμεσα στήν Ἰωνία καὶ τὴν Ἰταλία.

θ. Στή σελ. 13 (μέσο) διαβάζουμε: Οἱ πρῶτοι γνωστοὶ Ἰωνες φιλόσοφοι φάνηκαν στό τέλος κτλ... Τῷ μπορεῖ νά σημαίνει τό ῥῆμα φάνηκαν: δέν ἔχει ἡ φιλοσοφική σκέψη κάποια σχέση μέ τή ζωή καὶ τά προβλήματα της; τυχαία φάνηκαν αὐτοί;

4. Μὲ τόσες ἀδυναμίες εὐδιάκριτες ἀπό τίς πρῶτες σελίδες δέν εἶναι δυνατό νά μελήσουμε καταφατικά γιά τή συγγραφή αὐτή. Προτιμήσαμε νά μὴν ἀσχοληθοῦμε μέ τὴν ἐργασία τοῦ κ. Πιτσινοῦ οὐσιαστικά, ἀφοῦ δὲ θά πρόκυπτε τίποτα θετικό.

Δηλώνω ότι είναι στη διάθεση του συγγραφέα το αντίτυπο πάνω στο
όποιο έχω επισημειώσει τις παραπάνω και άλλες παρατηρήσεις. Καί δεν
έχω καμιά αντίρρηση να χορηγηθεί στο συγγραφέα αντίγραφο της εισηγή-
σης αυτής.

Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών, ύστερα από την οποία το
Τμήμα με πρόταση του Προέδρου του κ. Γ. Παντελίδη

Αποφάσεται ομόφωνα

Δέχεται την εισήγηση του κ. Παμ. Βόρου στο σύνολό της.

Θ έ μα 7ο-. 'Επιλογή βιβλίων για τή δωρεάν διάθεσή τους στους σπουδαστές τής ΕΑΣΑ.

'Ο Εισηγητής τοῦ θέματος κ. Ι. Σκορδύλης ξέσσε υπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τήν εἰσήγησή του, πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

" Στή συνέχεια τῆς παλαιότερης ἀλληλογραφίας μας πού ἀφοροῦσε τήν ἐπιλογή διδακτικῶν βιβλίων για τή δωρεάν διάθεσή τους στους σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ τό ἀκαδημαϊκό ἔτος 1980-81, τήν ἀπόφαση πού ἔλαβε τό Τμήμα στήν πράξη του 50 τῆς 13.9.1980, μέ τήν ὁποία ζητοῦσαμε ἀπό τά συμβούλια σπουδῶν τῶν 'Ακαδημιῶν καί τούς καθηγητές συμπληρωματικά στοιχεῖα για τά προτεινόμενα βιβλία, ἡ Γυμναστική 'Ακαδημία τῆς 'Αθήνας μᾶς ἀπέστειλε μέ τό ἀριθ. 1831/24-10-80 ἔγγραφό της νέα πράξη τοῦ συμβουλίου σπουδῶν της (ἀριθμ. 11/22-10-80) ὡς καί χωριστές διευθύνουσες δηλώσεις τῶν καθηγητῶν πού προτείνουν βιβλία.

Σύμφωνα μέ τίς δηλώσεις αὐτές τά βιβλία πού προτείνονται καλύπτουν τό συγκεκριμένο μάθημα, δέν προσφέρουν μιὰ γενικότερη πληροφόρηση, εἶναι σύμμετρα μέ τόν προβλεπόμενο χρόνο πού διατίθεται για τή διδασκαλία καί τέλος θά χρησιμοποιηθοῦν στίς προαγωγικές καί πτυχιακές ἐξετάσεις τῶν σπουδαστῶν.

'Από τήν προσεκτική ἐξέταση τῆς νέας ἀλληλογραφίας καί τή γενικότερη μελέτη τοῦ ὅλου θέματος διαπιστώνονται τά ἑξῆς/

α) Τό παράρτημα τῆς ΕΑΣΑ στή' Θεσ/νίκη δέν ἔστειλε τίς ζητηθεῖτες δηλώσεις τῶν καθηγητῶν.

β) 'Η ΕΑΣΑ 'Αθηνῶν προτείνει σχεδόν τόν ἴδιο ἀριθμό βιβλίων ὅπως καί προηγουμένως, ὅλα ἐκτός ἑνός.

γ) Μεταξύ τῶν νέων προτάσεων περιλαμβάνονται δύο νέα βιβλία πού θά ἀντικαταστήσουν ἱσάριθμα παλαιά.

Τά βιβλία αὐτά εἶναι "ὁ ἐπιστημονικός ἀθλητισμός" (Δρόμοι, ρίψεις, ἄλματα, σύνθετα ἀγωνίσματα) τοῦ κ. Β. Βασιλάκου, πού θά ἀντικαταστήσει στό Δ/ ἔτος τό βιβλίο "Δρόμοι 300 μ. μετά φυσικῶν ἐμποδίων" (ατήπλ) καί τό " Φυσική 'Αγωγή καί ὁ 'Αθλητισμός διαχρονικά" τοῦ κ. Θ. Γιαννάκη, πού θά ἀντικαταστήσει στό Α/ ἔτος τό βιβλίο

"Αρχαιολογισία τῆς Ἀγωνιστικῆς".

Μετά τὴν εξέταση τῶν νέων στοιχείων, τὴ λήψη τῆς νέας πράξεως τοῦ συμβουλίου σπουδῶν τῆς ΕΑΣΑ Ἀθηνῶν καὶ τῶν ὑπευθύνων δηλώσεων τῶν καθηγητῶν, σέ συνάρτηση μὲ τὰ ὅσα εἶχα ἀναφέρει στὸ Τμήμα στίς 13-9-80 ἐισηγοῦμαι νά γίνουν δεκτά τὰ ἑξῆς.

Α. Γιά τὸ παράρτημα τῆς ΕΑΣΑ Θεσ/νίκης.

Νά χορηγηθοῦν τὰ βιβλία στοὺς σπουδαστές ὅπως τὰ προτείνουν οἱ καθηγητές καὶ τὸ συμβούλιο σπουδῶν ἐκτός τῆς ἀνατομικῆς τοῦ Ἀλ. Σάββα, γιὰ τὸ λόγο ὅτι τὸ σύγγραμμα αὐτὸ εἶναι ὀγκώδες, κατάλληλο σέ ἔκταση καὶ σέ περιεχόμενο γιὰ φοιτητές τῶν Ιατρικῶν σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ πολὺ ἀκριβό.

Γιά τὴν κάλυψη τοῦ παρουσιαζόμενου κενοῦ ἐισηγοῦμαι νά ἐκδώσει ὁ καθηγητής πού διδάσκει τὸ μάθημα σημειώσεις ἢ νά προτείνει καταληπτότερο σύγγραμμα, ἀνάλογο σέ ὄγκο καὶ δαπάνη μὲ αὐτὸ πού χρησιμοποιεῖ ἡ Ἀκαδημία τῆς Ἀθήνας.

Β. Γιά τὴν Ἀκαδημία τῆς Ἀθήνας.

Νά γίνει δεκτὴ ἡ πρόταση γιὰ ἀντικατάσταση δύο βιβλίων μὲ ἴσarithμα νεοεκδοθέντα.

Νά μὴ χορηγηθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὴ συνέχεια βιβλία, γιατί ἡ ὕλη τους καλύπτεται τελείως ἢ στὸ μεγαλύτερο μέρος της ἀπὸ τὴν ὅλη ἄλλων παρεμφερῶν βιβλίων πού χορηγοῦνται στὸ ἔτος αὐτὸ ἢ ἔχουν χορηγηθεῖ στὸ παρελθόν.

Ἀπὸ τὸ Α' ἔτος.

- 1) "Ἡ τεχνικὴ τῆς ἀγωνιστικῆς τῶν ἀρχαίων ἀπὸ τίς παραστάσεις τῶν ἀγγείων" του, κ. Θ. Γιαννάκη.
- 2) "Δρόμοι ἐπὶ ἀνωμάλου ἑδάφους κ. Β. Βυτινάρου.
- 3) "Ἐκκινήσεις καὶ στροφές τῆς κολυμβήσεως. κ. Π. Φίλια"
- 4) "Ὁδηγὸς προπονητοῦ ποδοσφαίρου κ. Β. Βυτινάρου.

Ἀπὸ τὸ Β' ἔτος

- 1) Ἀρχαιολογισία- Φιλοσοφία Ἀγωνιστικῆς. κ. Θ. Γιαννάκη .
- 2) "Ἀσκήσεις διζύγου" . κ. Ι. Σατρουτζέμη

3) "1300 βασικές ασκήσεις για όλα τα αθλήματα" κ. Β. Βυτινάρου.

Από τό Γ' έτος

1) "Ψυχολογία προπονητικής" κ. Μ. Αναστασιάδη

2) "Προγράμματα ένδργανης γυμναστικής" κ. Ι. Σατρατζέμη.

Από τό Δ' έτος

1) "Η τεχνική της Κολύμβησης". κ. Γ. Νικολόπουλου

2) "Ασκήσεις δειγύου" κ. Ι. Σατρατζέμη.

Νά χορηγηθοῦν τά ὑπόλοιπα βιβλία σύμφωνα μέ τήν κατάσταση τοῦ συμβουλίου σπουδῶν καί τίς δηλώσεις τῶν καθηγητῶν τοῦ Ε.Α.Σ.Α. πού ὑποβλήθηκαν μέ τό ἄριθ. 1831/24-10-80 ἔγγραφο τοῦ Δ/ντῆ, μέ τίς ἴδιες προϋποθέσεις πού ἀναφέρθηκαν στήν ἀρχική μου εἰσήγηση".

Ἀκολούθησε συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν τοῦ τμήματος.

Εἰδικότερα ὁ κ. Ν. Παπαδόπουλος εἶπε:

"Δέν ἀναλαμβάνω καμιά εὐθύνη γιά τήν καταλληλότητα τῶν βιβλίων πού προτείνει ὁ κ. Σκοροδῆλης καί μάλιστα σχετικά μέ βιβλία πού σχετίζονται μέ τήν ἐπιστημονική μου εἰδικότητα, δηλ. παιδαγωγικά καί ψυχολογικά, καί γιά τά ὅποια καί ἡ γνώμη τοῦ κ. Εἰσηγητῆ τοῦ θέματος ὡς μή εἰδικοῦ δέν μπορεῖ νά ἔχει τήν ἀπαιτούμενη ἐπικυρωτική βαρύντητα, γιατί δέν εἶχε μοιραστεῖ ἡ ἡμερήσια διάταξη ὅτε ἦταν δυνατό διαφορετικά νά γνωρίζω ὅτι ἐπρόκειτο σήμερα νά συζητηθεῖ τό θέμα αὐτό.

Τελικά τό Τμήμα, ἄφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του,

α) Τό ἔγγραφο 1831/24-10-80 τοῦ Εθνικοῦ Ἀκαδημίας Σωματικῆς Ἀγωγῆς μέ τά συνημμένα σ' αὐτό πρακτικά (ἄριθμ. 11/9-10-80) τοῦ Συμβουλίου Σπουδῶν τοῦ Σχολοῦ καί τίς υπεύθυνες δηλώσεις τῶν καθηγητῶν πού προτείνουν διδακτικά βιβλία,

β) Τήν πράξη του (ἄριθμ. 50/1980),

γ) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ι. Σκοροδῆλη, καί

δ) Τή συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν του

Ἀποφάσεται κατά πλειοψηφία

δέχεσται τήν εἰσήγηση τοῦ Εἰδικοῦ Συμβούλου κ. Ι. Σκοροδῆλη στό σύνολό της.

Μειοψήφησε δ κ. Ν. Παπαδόπουλος για τους λόγους που αναφέροντάς
στη συζήτηση τοῦ θέματος.

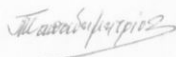
Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τὰ θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ
συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. ΠΑΝΤΕΛΙΑΝΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Σήμερα 22 Νοεμβρίου 1980, ημέρα Σάββατο και ώρα 9 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επι-μορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα 'Ολομέλειας (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Ἀ' Ἀντι-πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ι. 'Αρβανίτης Φ. Βῆρος, Δ. Σακκῆς, Γ. Γρατσῆας, Σύμβουλος Β', Ι. Σκορδίλης, εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαῖδης, Κυρ. Κατσιμάνης καί Στ. Παπαση-μακόπουλος, Εἰσηγητής.

Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευῇ Παπαδημητρίου, πού ὑπη-ρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ. 'Αθαρ. Κομίνης, Γ.ο' Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλοι Β', Β. Θεοδωρακόπουλος καί Λ. 'Αδαμόπουλος, εἰσηγητές, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση, καί Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β', γιατί ἦταν ἀθροενής.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Θ έ μ α 1ο.— Τροποποίηση τῆς ἀριθμ. Φ. 247.8/66860/76 'Υπουργικῆς Ἀποφάσεως "Περί ὁρισμοῦ Γενικῶν 'Επιθεωρητῶν, ὡς προϊστα-μένων 'Εκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν, Διευθυντῶν Προτύπων Λυκείων καί 'Υπηρετούντων παρά τοῖς 'Επόπταις", Εἰσηγητής κ. Γ. Γρατσῆας.

Θ έ μ α 2ο.— Διδακτικό βιβλίο τῶν θρησκευτικῶν Β' Γυμνασίου, Εἰσηγητές κ.κ. Γ. Γρατσῆας καί Κ. Φούσκας.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία τό Τμήμα ἄρχισε τήν εξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θ έ μ α 1ο. - Τροποποίηση τής υπ' αριθμ. Φ. 247.8/66860/1976 'Υπουργικής αποφάσεως "Περί όρισμοϋ Γενικών 'Επιθεωρητών, ως προϊσταμένων 'Εκπαιδευτικών Περιφερειών, Διεθσυντών Προτύπων Λυκείων καί ύπηρετούντων παρά τοίς 'Επόπταις".

'Ο εισηγητής τοϋ θέματος κ. Γ. Γρατσίας είπε σχετικά μέ τό θέμα αυτό τά εξής:

" Μέ τόν αριθμ. Φ.260/520/Δ/34058/27-10-80 έγγραφο στάλθηκε στό ΚΕΜΕ από τό ΥΠΕΠΘ σχέδιο 'Υπουργικής αποφάσεως, γιά γνωμοδότηση. θέμα τοϋ σχεδίου είναι ή τροποποίηση τής αριθμ. Φ.247.8/66860/76 'Υπουργικής αποφάσεως "περί όρισμοϋ Γενικών 'Επιθεωρητών Μ.Ε., ως προϊσταμένων 'Εκπ/κών Περιφερειών, Δ/ντών Προτύπων Λυκείων καί ύπηρετούντων παρά τοίς 'Επόπταις".

Γνωρίζω στό τμήμα ότι ή 'Υπουργική 'Απόφαση πού μέ τό σχέδιο τροποποιεΐται, είχε καί παλαιότερα τροποποιηθεΐ μέ τήν αριθμ. Φ. 260/455/Δ/28171/19-9-79 'Υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 771/79).

'Η νέα τροποποίηση άφορᾷ κατά κύριο λόγο στήν κατανομή τών δύο θέσεων Γενικών 'Επιθεωρητών Μ.Ε. τής ειδικότητος τοϋ Κλάδου Α5 (Γαλλικής). Καί οι δύο θέσεις όρίζεται νά καλύπτονται από Γ.Ε.Μ.Ε. τής Γαλλικής παρά τοίς 'Επόπταις.

'Από τό σχέδιο άπαλείφεται ή θέση τοϋ Γ.Ε.Μ.Ε τοϋ Κλάδου Α7 (οικονομολόγων). 'Ο κλάδος αυτός έντάσσεται, κατά τά ισχύοντα στό χώρο τής ΤΕΕ.

'Υστερα από τά παραπάνω προτείνω στό τμήμα νά γνωμοδοτήσει θετικά γιά τό υπό κρίση σχέδιο. 'Εκφράζω μόνο τήν εϋχή ή μία θέση Γ.Ε.Μ.Ε. τοϋ Κλάδου Α6('Αγγλικής) ή όποια κατά τό σχέδιο δίδεται στους προϊσταμένους 'Εκπ/κών περιφερειών Μ.Ε., νά δοθεΐ στους 'Υπηρετούντες παρά τοίς 'Επόπταις. 'Ετσι, αριθμός τών τελευταίων αύτών επιθεωρητών θά αύξηθεΐ σέ τρεΐς (3), γεγονός πού κατά τή γνώμη μου θά εξυπηρετήσει τήν άρτιότερη έπόπτευση τών καθηγητών τοϋ κλάδου Α6('Αγγλικής).

Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν ὕστερα ἀπὸ τὴν ὁποία τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: α) τὸ ἔγγραφο ἀριθ. Φ.210/520/Δ/34058/27-10-80 τοῦ ΥΠΕΠΘ καὶ τὸ συνημμένο σ' αὐτὸ σχέδιο τροποποιήσεως τῆς Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀριθ. Φ.247.8/66860/76, β) τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Γ. Γρατσέα, καὶ γ) τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Γ. Γρατσέα καὶ δ) τὴ συζήτηση ποὺ ἐγένεε μεταξύ τῶν μελῶν του

Ἀποφάσινεται ὁμόφωνα:

Δέχεται τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Γ. Γρατσέα ὅπως ἔχει.

Ἐπειδὴ ἐξαντλήθηκαν τὰ χρονικά ὅρια τῆς συνεδριάσεως, ἡ συζήτηση τοῦ δευτέρου θέματος ἀναβλήθηκε γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Ἡ Γραμματέας

Παπαδημητρίου

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΠΡΑΞΗ 67/1980
=====

Σήμερα 26 Νοεμβρίου 1980, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδευσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα της 'Ολομέλειας (Μεσο-γείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικής) με πρόεδρο τον κ. Γ. Παντελίδη, Α' 'Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. 'Αθαν. Κομίνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Ι. Σκορδής, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Α. 'Αδαμόπουλος και Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές. Χρήη γραμματέα έκανε ή Φιλδόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου που ύπηρετεϊ με άπο-σπαση στο ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στη συνεδρίαση ό κ. Β. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής γιατί εϊχε άλλη ύπηρεσιακή άπασχόληση.

Προσκληθήκαν στη συνεδρίαση οι κ.κ. Γ. Βάζος, Σύμβουλος Α' και Στ. Τζέπογλου, Ειδικός έπιστήμονας στο ΚΕΜΕ, για να λάβουν μέρος στη συζήτηση του πρώτου θέματος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ
=====

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Ενημέρωση για την πορεία των έργασιών ΣΕΠ. Εϊσηγ. κ. Βάζος.
- ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση στην 'Υπουργική άπόφαση "Περί συστάσεως έκπαι-δευτικών περιφερειών Μ.Ε. και καθορισμού των ύπαγομένων εις αυτές σχολείων. Εϊσηγητής κ. Γ. Γρατσάς.
- ΘΕΜΑ 3ο - Διευκρινίσεις για τη διδακτέα ύλη της 'Ιστορίας Β' Λυκείου έπιλογής. Εϊσηγητής κ. Φ. Βώρος.
- ΘΕΜΑ 4ο - 'Επικύρωση πρωτοκόλλου της Συμφωνίας της Φλωρεντίας για την έλευθερη κυκλοφορία βιβλίων. Εϊσ. κ.κ. Βώρος-Θεοδωρακόπουλος.
- ΘΕΜΑ 5ο - 'Επιστολή Συλλόγου 3ου Γυμνασίου 'Αγ. 'Αναργύρων για την καθιέρωση ενός διδακτικού βιβλίου Ξένης Γλώσσας.
- ΘΕΜΑ 6ο - Πρόγραμμα ταχύρρυθμης έπιμόρφωσης στις ΣΕΑΜΕ Τοιόλεως και Αόρισας. Εϊσηγητές κ.κ. Σπυρόπουλος και Βαρουχάκης.
- ΘΕΜΑ 7ο - Λειτουργία άμιγών τμημάτων, τύπου I και II στην προτελευ-ταία και την τελευταία τάξη των Λυκείων. Εϊσ. κ. Βαρουχάκης.

'Αφού διαπιστώθηκε άπαρτία και επικυρώθηκε ή προηγούμενη πράξη, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ήμερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - Ένημέρωση για την πορεία των εργασιών ΣΕΠ.

Ο εισηγητής του θέματος κ. Γ. Βάζος είπε: "Σας εύχαριστώ που με προσκαλέσατε να σας ενημερώσω σχετικά με την πορεία των εργασιών της ομάδας εργασίας ΣΕΠ. Όπως όμως γνωρίζετε από την 9-10-1980, ημέρα υπογραφής της απόφασης του κ. Γ. Γραμματέα του ΥΠΕΠΘ, σχετικάς με την αντικατάστασή μου από τη θέση του Προέδρου της ομάδας εργασίας για την εφαρμογή του ΣΕΠ, νέος πρόεδρος της ομάδας είναι οκ. Δ. Σακκάς, Σύμβουλος Β' του ΚΕΜΕ και μέλος του Τμήματος σας. Έπιθυμώ να σας αναφέρω ότι η απαλλαγή μου από την προεδρία της ομάδας ζητήθηκε από έμένα προσωπικά, λόγω των πολλών άλλων υπηρεσιακών καθηκόντων που μου έχουν ανατεθεί. Διαβεβαίωσα όμως τόσο τον κ. Πρόεδρο του ΚΕΜΕ, όσο και τὰ μέλη της ομάδας εργασίας ότι θά παρῶ και στο μέλλον κάθε δυνατή βοήθεια στην ομάδα εργασίας. Η ενημέρωση λοιπόν που θά σας κάνω σήμερα αναφέρεται στο διάστημα μέχρι της υπογραφής της σχετικής απόφασης για την αντικατάστασή μου. Δύο ημέρες πρό της ημερομηνίας αυτής, την 7-10-1980, κατέθεσα στον κ. Πρόεδρο του Τμήματος Μ.Ε. καθηγητή κ. Γ. Παντελίδη, μία έκθεση για την πορεία των εργασιών της εφαρμογής του θεσμού ΣΕΠ στη γ' τάξη του γυμνασίου κατά το σχολικό έτος 1980-81. Στο κείμενο αυτό περιέχονται όλα τὰ κύρια σημεία τὰ οποία θά σας εκθέσω και σήμερα. Βέβαια από την ημέρα εκείνη τό έργο της ομάδας έχει προχωρήσει και δέν αποκλείεται να έχουν επέλθει και μερικές αλλαγές στον προγραμματισμό εφαρμογής του θεσμού. Για τὲς ἐνδεχόμενες αυτές αλλαγές θά σας ενημερώσει όμως ο νέος πρόεδρος της ομάδας κ. Σακκάς". Στο σημείο αυτό τὰ μέλη του Τμήματος ζήτησαν από τον κ. Βάζο να αναγνώσει τὴν έκθεση πρὸς τον κ. Πρόεδρο του Τμήματος.

Ο κ. Βάζος στη συνέχεια διάβασε τὴν έκθεση του για τὸ ΣΕΠ πρὸς τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. Γ. Παντελίδη, ἡ οποία ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὸ Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ με τὴν πράξη του ἀρ. 23/80 εἶχε κάνει ἀποδεκτό τὸ σχέδιο προτάσεως της ομάδας εργασίας ΣΕΠ, σχετικά με τὸν τρόπο ἐπιμορφώσεως τῶν καθηγητῶν που θά ἐφαρμόσουν τὸ θεμὸς κατὰ τὸ

τρέχον σχολικό έτος.

Τό σχέδιο αυτό περιελάμβανε τέσσερα βασικά σημεία:

α) Τήν έπιλογή τών καθηγητών που θά εφαρμόσουν τό θεσμό.

β) Τήν άποστολή στους καθηγητές αυτούς είσηγήσεων που θά άναφέρονται σέ βασικά θέματα του θεσμού που κρίνεται άπαραίτητο νά έχουν ύπόψη τους οί καθηγητές ΣΕΠ, καθώς καί έντυπου βοηθητικού υλικού που θά αναφέρεται επίσης σέ θέματα του σχολικού-επαγγελματικού προσανατολισμού.

γ) Τόν προγραμματισμό καί ύλοποίηση μιās σειράς τηλεοπτικών έκπομπών οί όποίες θά αναφέρονταν σέ πολύ βασικά προβλήματα του ΣΕΠ μέ σκοπό τήν εξασφάλιση μιās έμμεσης έπαφής τών έπιμορφουμένων καθηγητών ΣΕΠ μέ τό ΚΕΜΕ.

δ) Τή συνάντηση κατά τή διάρκεια της εφαρμογής του θεσμού, στις έδρες τών έπιθεωρήσεων τών καθηγητών που θά εφαρμόσουν τό θεσμό μέ μέλη της ομάδας εργασίας του ΣΕΠ. Στις συγκεντρώσεις αυτές θά έπαιρναν μέρος καί οί 13 καθηγητές Μ.Ε. που έπιμορφώθηκαν στο έξωτερικό σέ θέματα ΣΕΠ.

Έχεται μέ τούς 13 αυτούς καθηγητές είχε προταθεί νά συμμετέχουν ένεργά σέ κάθε προσπάθεια της φετεινής εφαρμογής του θεσμού, άφου προηγουμένως θά είχαν ρυθμιστεί όρισμένες διοικητικές ή άλλες δυσκολίες που τυχόν θά παρουσιάζονταν.

Η ομάδα εργασίας στη προσπάθειά της νά πραγματοποιήσει τήν εφαρμογή του θεσμού μέ βάση τό έγκεκριμένο σχέδιο εφαρμογής, συνάντησε πολλές δυσκολίες μέ αποτέλεσμα νά μήν είναι πλέον εύκολη.

α) Η παραγωγή τών τηλεοπτικών έκπομπών. Συγκεκριμένα, γιά τήν ύλοποίηση της προτάσεως νά χρησιμοποιηθεί ή εκπαιδευτική τηλεόραση ως μέσα έπιμορφώσεως τών καθηγητών ΣΕΠ ή ομάδα εργασίας συνεργάστηκε μέ τόν κ. Ι. Κεσίσογλου (καθηγητή πανεπιστημίου στην έδρα εκπαιδευτικής τεχνολογίας καί τηλεοράσεως) καί ύστερα από είσήγησή του πρότεινε στον πρόεδρο του ΚΕΜΕ τήν άπόφαση στο ΚΕΜΕ δύο συνεργατών του, εκπαιδευτικών, που έκρινε άπαραίτητους γιά τή συγγραφή τών σεναρίων τών τηλεοπτικών προγραμμάτων.

Αυστυχώς η απόφαση των δύο αυτών εκπαιδευτικών (κ. Κυριακίδη και κ. Πρεάρη), αν και είχε ζητηθεί την 28-6-1980 δεν εγκρίθηκε από το ΥΠΕΠΘ μέχρι σήμερα.

Οι εκπαιδευτικοί αυτοί, παρόλο ότι δεν είχε εγκριθεί η απόφαση τους συνεργάστηκαν όλη τη θερινή περίοδο με τον κ. Κεσίσογλου και την ομάδα εργασίας και έπεξεργάστηκαν τα πρώτα σενάρια των τηλεοπτικών εκπομπών.

Η μη έγκριση της απόσπασής τους όμως τους ανάγκασε να επανέλθουν στις οργανικές τους θέσεις με αποτέλεσμα, όπως προαναφέρθηκε, την ματαίωση των εκπαιδευτικών τηλεοπτικών προγραμμάτων για την επιμόρφωση των καθηγητών ΣΕΠ.

β) Η απόφαση του ΥΠΕΠΘ να μη εγκρίνει την έκδοση του "δ οδηγού επαγγελματών" από τον ΟΕΑΒ δημιούργησε ένα μεγάλο κενό στη προσπάθεια επιμορφώσεως των καθηγητών ΣΕΠ.

Το βιβλίο αυτό δεν είναι όπως ούποτε το τελειότερο του είδους του που θα μπορούσε να καλύψει το κενό που υπάρχει σήμερα στο τομέα της επαγγελματολογίας. Έχει ορισμένες ατέλειες, τις οποίες ήδη είχε εντοπίσει η ομάδα εργασίας, όπως π.χ. στερείται παραστατικού υλικού, σε πολλά επαγγέλματα δεν ενημερώνει πλήρως για το είδος της εκπαίδευσής που εξασφαλίζει την είσοδο στο επάγγελμα κτλ. Η ομάδα εργασίας όμως, λαμβάνοντας υπόψη ότι το βιβλίο συγκεντρώνει 250 περίπου από τα βασικά επαγγέλματα και τα παρουσιάζει μ' ένα όσο το δυνατό αναλυτικό τρόπο, έκρινε σκόπιμο να το εισηγηθεί στο Τμήμα Μ.Ε. ως "βιβλίο του καθηγητή", το δέ Τμήμα αποδέχτηκε την πρόταση αυτή και η ομάδα εργασίας ΣΕΠ.

Ο υφυπουργός κ. Κοντογιαννόπουλος πρότεινε ο δ οδηγός αυτός να μην εκδοθεί από το ΟΕΑΒ, επειδή παρουσιάζει ορισμένες ατέλειες, και αντί αυτού να εκδοθούν ειδικά τεύχη που θα περιέχουν το κάθε ένα μία συγκεκριμένη ομάδα επαγγελματών. Η υλοποίηση της προτάσεως αυτής του κ. υφυπουργού δεν ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί μέσα στα χρονικά πλαίσια που έχουν τεθεί για την ένταξη της πανελληνίας εφαρμογής του θεσμού (1.2.1981) και η απόφαση του κ. υφυπουργού για την μη έκδοση του "δ οδηγού επαγγελματών" του ΟΑΕΑ στερήσει τη φετινή προσπάθεια ε-

πιμορφώσεως τῶν καθηγητῶν ΣΕΠ ἀπὸ ἓνα πολῦτιμο σύμβουλο.

Εάν συνέπεια τῶν παραπάνω ἡ ομάδα ἐργασίας βρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ τροποποιήσει τὸ ἐγκεκριμένο πρῶτο σχέδιο ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ καὶ νὰ παρουσιάσει στὸ Τμήμα Μ.Ε. νέο σχέδιο, τὸ ὁποῖο μὲ τίς δυνατότητες ποὺ ὑπάρχουν εἶναι δυνατό νὰ ἐφαρμοστεῖ.

Πρὶν ὅμως παρουσιαστοῦν οἱ ἀλλαγές ποὺ ἡ ομάδα ἐργασίας ἀναγκάστηκε νὰ ἐπιφέρει στὴν ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ ΣΕΠ, θὰ ἦταν σκόπιμο νὰ ἀναφερθεῖ σύντομα ἡ μέχρι σήμερα πορεία τῶν ἐργασιῶν τῆς ομάδας, γιὰ νὰ ἐκτιμηθεῖ ἀνάλογα καὶ ἡ τροποποίηση ποὺ προτείνεται.

1) Μὲ βάση τὰ στοιχεῖα τῶν σχετικῶν ἐρωτηματολογίων ποὺ συμπλήρωσαν οἱ καθηγητές Μ.Ε. ποὺ ἐφάρμοσαν τὸ θεσμὸ ἔγιναν οἱ ἐξῆς ἐργασίες:

α) Ἡ ἐπιλογή τῶν καθηγητῶν μὲ τὴν ἀνάλογη ὑποδομὴ ποὺ θὰ τοὺς ἐπιτρέψει τὴν καλλίτερη ἐφαρμογὴ.

Ἡ ομάδα ἐργασίας πιστεύει πὺς μόνο μὲ τοὺς καθηγητές αὐτοὺς ποὺ ἔχουν τὴν κατάλληλη ὑποδομὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον νὰ ἐφαρμόσουν τὸ θεσμὸ εἶναι δυνατό νὰ γίνῃ μιὰ ὅσο τὸ δυνατό σωστὴ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ.

Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ εἰσηγεῖται: ὁ θεσμὸς κατὰ τὸ τρέχον σχολικὸ ἔτος νὰ ἐφαρμοστεῖ μόνο στὰ γυμνάσια, στὰ ὁποῖα θὰ ὑπηρετήσουν οἱ καθηγητές αὐτοί. Ἡ ομάδα κατέληξε στὴ σκέψη αὐτὴ μετὰ τὴν τροποποίηση ποὺ ἔκανε στὸ ἐπιμορφωτικὸ πρόγραμμα τῶν καθηγητῶν, περιορίζοντας οὐσιαστικὰ τὴ δυνατότητα μιᾶς πλατιᾶς ἐνημέρωσης τῶν καθηγητῶν ποὺ θὰ ἀναλάβουν τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ.

Σὰν ἀποτέλεσμα οἱ καθηγητές μὲ κάποια ὑποδομὴ θὰ εἶναι περισσότερο σὲ θέση νὰ ἐπωφεληθοῦν ἀπὸ τὴν ἐπιμόρφωση ποὺ θὰ τοὺς προσφερθεῖ γιὰ τὸν ΣΕΠ καὶ συνεπῶς νὰ ἐφαρμόσουν μὲ μεγαλύτερη ἐπιτυχία τὸ θεσμὸ. Τὴν πρώτη ἐβδομάδα τοῦ Ὀκτωβρίου ἡ μηχανογράφηση τοῦ ΥΠΕΘ θὰ ἔχει ἔτοιμους τοὺς καταλόγους μὲ τίς ὀργανικὲς θέσεις τῶν καθηγητῶν αὐτῶν.

β) Ἡ ἀξιολόγηση τῆς περσινῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ.

2) Ἐτοιμάστηκαν οἱ ἐισηγήσεις ποὺ πρόκειται σύντομα νὰ σταλοῦν στοὺς καθηγητές ΣΕΠ, σύμφωνα μὲ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα ποὺ ἡ ομάδα

ΣΕΠ σ'ας ἔχει υποβάλει.

3) Παράλληλα ἐνημερώθηκαν οἱ 13 καθηγητές, πού συμπλήρωσαν τήν ἐπιμόρφωσή τους στό ἐξωτερικό σέ θέματα τοῦ ΣΕΠ καί ἔχουν ἐπι-στρέφει στίς νέες τους ὀργανικές θέσεις, γιά τή μέχρι τώρα πορεία ἐργασιῶν τῆς οἰκίας. Ἐπίσης διατυπώθηκαν καί ὁρισμένες ἀπόψεις τῶν καθηγητῶν αὐτῶν σχετικά μέ τό θεσμό ΣΕΠ καί τήν ἐφαρμογή του.

Ἡ τροποποίηση τήν ὁποία προτείνει ἡ οἰκία ἐργασίας στό ἀρχικό σχέδιο ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ εἶναι ἡ ἑξῆς:

Ἀφ'οὗ ἀποσταλοῦν στούς ἐπιλεγμένους καθηγητές ΣΕΠ οἱ εἰσηγήσεις (εἶναι ἔτοιμες καί γίνεται ἡ γλωσσική ἐπιμέλειά τους), τό ἔντυπο ὁ-λικό πού ἔχει ἐξασφαλιστεῖ (ὁ Β' τόμος τοῦ ΣΕΠ) καί οἱ ὁδηγίες γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ θεσμοῦ, θά γίνουν οἱ συναντήσεις στίς ἑδρες τῶν ἐ-ποπτεῶν, τοῦς μήνες Δεκέμβριο καί Ἰανουάριο, πρὶν ἀρχίσει ἡ ἐφαρ-μογή τοῦ θεσμοῦ τήν 1-2-1981, τῶν καθηγητῶν αὐτῶν μέ μέλη τῆς οἰκίας ἐργασίας.

Οἱ συναντήσεις αὐτές γίνονται σέ ἀντικατάσταση τῶν τηλεοπτικῶν ἐκπομπῶν πού εἶχαν προγραμματιστεῖ μέσα στό πλαίσιο τοῦ πρώτου σχε-δίου ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ. Ἀναγκαστικά ματαιώνονται οἱ συναντήσεις τῆς οἰκίας ἐργασίας μέ τοῦς καθηγητές ΣΕΠ πού εἶχαν προγραμματιστεῖ νά γίνουν κατὰ τή διάρκεια τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ, ὅπως προέβλεπε τό ἀρχικό σχέδιο ἐφαρμογῆς.

Σκοπός τῶν συναντήσεων αὐτῶν εἶναι:

α) Ἡ ἐξασφάλιση τῆς ἄμεσης ἐπαφῆς μέ τοῦς καθηγητές ΣΕΠ, γιά νά ἀντιμετωπιστοῦν μέσα στό πλαίσιο τῶν δυνατοτήτων τά προβλήματα πού συναντοῦν αὐτοί στό ξεκίνημά τους γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ θεσμοῦ.

β) Ἡ ἐμπέδωση τῶν βασικῶν σημείων πού περιέχονται στίς εἰσηγή-σεις πού ἤδη θά ἔχουν πάρει οἱ καθηγητές ΣΕΠ.

γ) Ἡ ἀνάπτυξη τρόπων ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ μέσα στήν τάξη.

δ) Ἡ ὑπόδειξη τρόπων καί δυνατοτήτων γιά μεθοδευση ἐπισκέψεων σέ χώρους ἐργασίας.

Μετά τήν περάτωση τών συναντήσεων αὐτῶν οἱ 13 μετεκπαιδευμένοι καθηγητές θά πρέπει νά συμμετάσχουν πλέον ἐνεργά στήν ὑλοποίηση τῶν προγραμματισμένων συναντήσεων μέ τοὺς ἐπιλεγμένους καθηγητές ΣΕΠ γιά νά ἐπωφεληθοῦν ἀπό τήν ἐμπειρία τους οἱ καθηγητές πού καλοῦνται νά ἐφαρμοῦσουν τό θεσμό.

Στή συνέχεια ἀπό 1-2-1981, ὅπως προαναφέρθηκε, οἱ 13 μετεκπαιδευμένοι καθηγητές θά ἐπισκεπτονται τά γυμνάσια τῆς Ἀττικῆς, στή ὁποῖα ἐφαρμόζεται ὁ σχολικός ἐπαγγελματικός προσανατολισμός γιά νά συζητοῦν μέ τοὺς καθηγητές πού ἐφαρμόζουν τό θεσμό, τά προβλήματα πού συναντοῦν αὐτοί καί νά ἐντοπίζουν τίς δυσκολίες πού παρουσιάζονται κατά τή διάρκεια τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ.

Τέλος οἱ 13 μετεκπαιδευμένοι καθηγητές θά πάρουν μέρος στήν ἀξιολόγηση τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1980/81. Τά πορίσματα τῆς ἀξιολογήσεως αὐτῆς θά ληφθοῦν ὑπόψη γιά τή μεθόδευση τῆς παραπέρα ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ, ὅπως ἔγινε καί μέ τήν ἀξιολόγηση τῶν πορισμάτων τῆς περσινῆς ἐφαρμογῆς, τά ὁποῖα ὅπως εἶναι γνωστό λήφθηκαν ὑπόψη στή φετεινὴ προσπάθεια ἐφαρμογῆς τοῦ σχολικοῦ-ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ.

Ἡ ἀπασχόληση τῶν μετεκπαιδευθέντων 13 καθηγητῶν ΣΕΠ στό φετεινὸ πρόγραμμα ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ καθὼς καί στόν προγραμματισμὸ τῆς μελλοντικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ καθιστᾷ ὑποχρεωτικὴ τήν ἀπόσπασή τους στό ΚΕΜΕ γιά ἓνα τουλάχιστο σχολικὸ ἔτος.

Ἐπειδὴ ὅμως τῇ στιγμῇ αὐτῇ μέ τίς συνθήκες πού ὑπάρχουν εἶναι ἀδύνατη ἡ στέγασή τους στό κτίριο τοῦ ΚΕΜΕ, ἡ ὁμάδα ἐργασίας οἷς παρακαλεῖ νά ρυθμίσετε, ὅσο τὸ δυνατό συντομότερα, τὸ θέμα τῆς στεγάζσεως τῶν καθηγητῶν αὐτῶν στό ΚΕΜΕ, γιά νά ἐξασφαλιστεῖ ἡ συμμετοχή τους στό πρόγραμμα ἐργασιῶν τῆς ὁμάδας ἐργασίας ΣΕΠ.

Μετά τήν εἰσήγηση ἀκολούθησε συζήτηση καὶ τὸ θέμα τῆς

ἀποφάσισε

νά συζητήσῃ λεπτομερέστερα τὸ θέμα σὲ ἄλλη συνεδρίαση.

ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση στην 'Υπουργική Απόφαση "Περί συστάσεως εκπαιδευτικών περιφερειών Μ.Ε. και καθορισμού των υπαγομένων εις αυτά σχολείων".

'Ο εισηγητής κ. Γ. Γρατσέας είπε σχετικά με τό θέμα αυτό τά εξής:

"Με τό αριθμ. Δ/35647/11-11-80 έγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ στάλθηκε στο ΚΕΜΕ γιά γνωμοδότηση Σχέδιο Κανονιστικής 'Αποφάσεως με θέμα "Περί συστάσεως 'Εκπ/κῶν Περιφερειῶν Μ.Ε. καί ὁρισμοῦ τῶν υπαγομένων εις αὐτάς σχολείων". Τό Σχέδιο αὐτό τροποποιεῖ τήν ἀριθμ. Φ.247.8/66862/3-8-76 Κανονιστική 'Απόφαση, "Περί καθορισμοῦ τῆς 'Εδρας ἐκάστης 'Εκπ/κῆς Περιφερείας Μ.Ε. καί τῶν υπαγομένων εις αὐτάς σχολείων" (ΦΕΚ 1026/13-8-76, τ.Β').

Οἱ περιφέρειες ποῦ ἰδρύονται εἶχαν ἀναφερθεῖ σέ σημείωμα με χρονολογία 3-6-80, τό ὁποῖο εἶχε τεθεῖ ὑπόψη τοῦ κ. 'Υπουργοῦ Παιδείας, πρίν ἀπό τή δημοσίευση τοῦ Π.Δ. "Περί αὐξήσεως τῶν 'Εκπ/κῶν Περιφερειῶν Μ.Ε. καί συστάσεως ΓΕΜΕ (ΦΕΚ 258/8-11-80/τ.Α')". Τό πρῶτό πάνω σημείωμα εἶχα ἀναγνώσει στο τμήμα Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ κατά τήν εἰσήγησή μου, ποῦ προηγήθηκε ἀπό τή γνωμάτευση γιά τό τελευταῖο Π.Δ. (βλ. πρ. 47/80).

Τό ὑπό γνωμοδότηση σχέδιο ἀναφέρεται στίς ἐννιά (9) ἐκπαιδευτικές περιφέρειες ποῦ ἰδρύονται, στόν ὁρισμό τῶν ἑδρᾶς τους, τήν ὀνομασία τους, τή μετονομασία παλαιότερων περιφερειῶν, στά σχολεῖα καί τά φροντιστήρια ποῦ ὑπάρχουν σ' αὐτές.

Στό σχέδιο δορίζεται ἀκόμη ὅτι: "Τά ἰδιωτικά σχολεῖα καί φροντιστήρια τῶν πόλεων καί κωμοπόλεων τοῦ ὑπολοίπου, πλὴν τῆς ἑδρας, τῶν Νομῶν 'Ιωαννίνων καί Μαγνησίας ὑπάρχουν στήν ἴδια ἐκπαιδευτική περιφέρεια ποῦ δορίζεται γιά τά δημόσια σχολεῖα τῶν πόλεων καί κωμοπόλεων. 'Εξουσιοδοτοῦνται οἱ 'Επόπτες τῶν ἐκπαιδευτικῶν 'Εκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν νά κατανεύουν με πρόβλεψη τῶν ἰδιωτικῶν

σχολεῖα καὶ φροντιστήρια τῶν πόλεων Ἰωαννίνων καὶ Βόλου ^{μικρῶν} τῶν Α' καὶ Β' Ἐκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν Ἰωαννίνων καὶ Μαγνησίας ἀντίστοιχα".

Ἐπειδὴ νομίζω ὅτι ὅλα ἐκεῖνα, ποὺ ἀναφέρονται στὸ ὑπὸ γνωμοδότηση σχέδιο εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὴ λειτουργία τόσο ἐκείνων τῶν Ἐκπ/κῶν Περιφερειῶν ποὺ ἰδρύονται, ὅσο καὶ ἐκείνων ἀπὸ τῆς ὁποῖας ἀποκόπτονται οἱ νέες, εἰσηγοῦμαι στὸ τμήμα νὰ γνωματεύσῃ θετικὰ γιὰ τὸ Σχέδιο, ὅπως ἔχει.

Τὸ Τμήμα ὕστερα ἀπὸ διεξοδική συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

ἀποδέχεται τὴν εἰσήγηση τοῦ Συμβούλου Β' κ. Γ. Γρατοῦ στὸ σύνολό της.

ΘΕΜΑ 3ο - Διευκρινίσεις για τη διδακτέα ύλη της 'Ιστορίας Β'
Λυκείου επιλογής.

Ο εισηγητής κ. Φαν. Βώρος είπε σχετικά με το θέμα αυτό τα
έξής:

1.- Στο βιβλίο της Αΐκατ. Χριστοφιλοπούλου, Είσαγωγή στις
'Ιστορικές Σπουδές, ορισμένες παράγραφοι έχουν τεθεί σε άγκυλες
με τη διευκρίνιση (ότι σελίδα 6) ότι τα τμήματα του κειμένου που
είναι μέσα στις άγκυλες δε διδάσκονται και - εύλογα - δεν εξετά-
ζονται.

2.- Στις σελίδες 32 και 38 του παραπάνω βιβλίου υπάρχουν άγκυ-
λες άριστερές, ένδεικτικές ότι αρχίζει κάποιο τμήμα κειμένου εξαί-
ρουμένο από το πρόγραμμα διδασκαλίας-εξέτασης, αλλά δε συνοδεύονται
από αντίστοιχες άγκυλες δεξιές ώστε να δηλώνεται ως ποιο σημείο
του κειμένου νοείται η εξαίρεση. Αυτό έχει συμβεί είτε από άβλεψία
των τυπογράφων είτε από παράλειψη άλλων φορέων υπεύθυνων. Όπου κι
άν έντοπιστεί η ευθύνη, τους διδάσκοντες και διδασκόμενους ενδιαφέ-
ρει η άρση της ασάφειας. Η ομάδα που είχε μελετήσει το βιβλίο αυτό
και υπόδειξε τις άγκυλες αρχικά είχε πρόθεση να εξαίρουσιν από τη
διδασκαλία - εξέταση τα τμήματα κειμένου:

Από σελίδες 32 και 38, όπου υπάρχουν σημερινή έκδοση του
βιβλίου άγκυλες ένταξης, άριστερές, ως το τέλος των αντίστοιχων δύο
κεφαλαίων (σελίδες 36 και 41 αντίστοιχα). Αυτή η διευκρίνιση δόθηκε
και προφορικά στην άρμόδια διοικητική Υπηρεσία, όταν πρωτοδιατυπώ-
θηκε η άπορία (έπισημάνθηκε ασάφεια) με άναφορά της διευθύντριας της
Βαρβακείου Σχολής, και έχει διαβιβαστεί από καιρό στα σχολεία. Και
φυσικά η διόρθωση αυτή έχει καταχωριστεί στο αντίτυπο που θα στείλου-
με για άνατύπωση για το 1981 (άν στο μεταξύ δε γίνει κάποιο θαύμα και
άποκτήσουμε νέο βιβλίο από προκήρυξη ή 'Ομάδα Έργας).

Το Τμήμα ύστερα από διευκρινιστική συζήτηση,

άποφαίνεται όμοφωνα

άποδέχεται την εισήγηση του Συμβούλου Β' κ. Φ. Βώρου στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 4ο - Έπικύρωση πρωτοκόλλου της Συμφωνίας της Φλωρεντίας
για την ελεύθερη κυκλοφορία.

Οι εισηγητές του θέματος κ.κ. Φαν. Βώρος και Β. Θεοδωρακόπουλος
έθεσαν υπόψη των μελών του Τμήματος την κοινή εισήγησή τους που έχει
ως εξής:

1.- Με πρωτοβουλία της UNESCO καταρτίστηκε η Συμφωνία της
Φλωρεντίας που προβλέπει ελεύθερη (άδασμολογητη) κυκλοφορία βιβλίων,
εκδόσεων, εκπαιδευτικού, επιστημονικού και πολιτιστικού υλικού. Στις
26-11-76 στη 19η Γεν. Συν. της UNESCO υιοθετήθηκε σχετικό Πρωτόκολλο
για την εξαίρεση των παραπάνω αγαθών από δασμούς.

2.- Το Συμβούλιο Υπουργών της ΕΟΚ (των 9) με απόφασή του (79/
505/8-5-1979) ένεκρινε το πρωτόκολλο της ΟΥΝΕΣΚΟ της 26-11-1976 δη-
λώνοντας όμως ότι η Κοινότητα (τότε των 9) δε θα δεσμεύεται από τις
ρήτρες του Πρωτοκόλλου που περιέχονται στα μέρη II, IV και στα Παρα-
ρτήματα C1, F, G και H. Οι ρήτρες αυτές του Πρωτοκόλλου, από τις
όποτες δεν επιθυμεί να δεσμεύεται η ΕΟΚ (ως τότε των 9) αναφέρουν
λεπτομερειακά βιβλία διαφόρων ειδών, εκπαιδευτικό υλικό, οπτικοακου-
στικά μέσα VIDEO-TAPES-DISCS-SCOPES-GRAMS, αθλητικό υλικό, μουσικά
όργανα, τυπογραφικά μηχανήματα κλπ.

3.- Έπειδή σε λίγο θα αρχίσει η πλήρης σύνδεση της χώρας μας
με την ΕΟΚ η άρμοδια Υπηρεσία Συνδέσεως ενδιαφέρεται για τις απόψεις
μας προκειμένου να συνυπογράψει την απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών
της ΕΟΚ (79/505/8-5-1979) με τη δήλωση ότι δε θα δεσμεύεται από τις
ρήτρες των μερών II, IV και των Παραρτημάτων C1, F,G και H του Πρω-
τοκόλλου της 26-11-76 της UNESCO

Ε Ι Σ Η Γ Ο Υ Μ Α Σ Τ Ε

τη συνυπογραφή από ελληνική πλευρά της DECISION 79/505/8-5-80 των Υ-
πουργών της Ε.Ε.Κ. όπως είναι.

Το Τμήμα ύστερα από διεξοδική συζήτηση,

αποφασίζεται ομόφωνα

αποδέχεται την εισήγηση στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 5ο - 'Επιστολή Συλλόγου 3ου Γυμνασίου 'Αγ. 'Αναργύρων γιά τήν καθιέρωση ένός διδακτικοῦ βιβλίου Ξένης γλώσσας καί Οίκιακῆς Οίκονομίας.

Οί εισηγητές τοῦ θέματος κ.κ. Φαν. Βώρος καί 'Ι. 'Αρβανίτης ἔθεσαν ὑπόψη τοῦ Τμήματος τήν κοινήν εισηγήσιν τους πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

1.- 'Ο Σύλλογος Γονέων καί Κηδεμόνων τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου 'Αγίων 'Αναργύρων μέ ἐπιστολή πρός τόν κ. 'Υπουργό ἐκθέτει τά μειο-
νεκτήματα (οἰκονομικά καί ἄλλα) πού ἔχει ἡ ὡς τώρα χρησιμοποίηση
διαφόρων βιβλίων κάθε χρόνο γιά τή διδασκαλία ξένων γλωσσῶν καί οί-
κιακῆς οἰκονομίας.

2.- Οἱ ἐπισημάνσεις τῶν γονέων-κηδεμόνων εἶναι σωστές· μᾶς
ἔχουν ἀπασχολήσει πολύ· προσθέτουμε ὅτι κυριότατα γιά λόγους ἐνιαίας
διδασκαλίας καί ἀπρόσκοπτης διακίνησης τῶν μαθητῶν ἐπιβάλλεται ἡ
χρησιμοποίηση ἑνός ἡ δύο βιβλίων (ἡ δύο σειρῶν) γιά τή διδασκαλία
κάθε ἀντικειμένου, ξένης γλώσσας, οἰκιακῆς οἰκονομίας ἢ ἄλλαν.

3.- Οἱ ὡς τώρα προσπάθειες πρός αὐτή τήν κατεύθυνση δέν ἔχουν
ἀποδώσει καρπούς· σχετικές προκηρύξεις ἀναγνώστης βιβλίων ἔμειναν ἄ-
γονες.

Ἡ μόνη λύση πού ἐμπνέει καλύτερες προσδοκίες εἶναι ἡ συγκρότηση
ομάδων ἐργασίας (κατά ἀντικείμενο) γιά τή συγγραφή τῶν ἀναγκαίων scho-
λικῶν βιβλίων. Καί κατά προτίμηση, φρονούμε, οἱ ομάδες ἐργασίας εἶ-
ναι σκοπιμὸ νά συγκροτηθοῦν ἀπὸ ἐκπαιδευτικούς πού ἔχουν προσωπική
πεῖρα καί εἰδικά προσόντα. Ἡ ὡς τώρα πεῖρα (τρεῖς βιβλία νέων ἑλλη-
νικῶν, ἓνα μαθηματικῶν, ἓνα ἱστορίας) αὐτῇ τῇ λύσει ὑποδεικνύει ὡς
τήν πλεόν πρόσφορη ἐλπιδοφόρα. Γιατί τό σχολικό βιβλίο ἔχει ὁρισμέ-
νες ἀπαιτήσεις (ἀρετές) πού μόνο "ομάδες ἐργασίας" μέ τήν παραπάνω
σύνθεση μποροῦν νά τίς ἐκανοποιήσουν: καθιερωμένη ἐπιστημονική ὕλη,
σαφήνεια στήν ἑκφραση, ἄφωγη γλωσσική μορφή, δομή σύμφωνη μέ τίς
ἀρχές διδακτικῆς καί τήν ψυχολογία τῆς μάθησης, καλαίσθητη ἐμφάνιση.

4.- Γιά τήν περίπτωση πού ἔχει ἀρχίσει ἡ διδασκαλία ξένης γλώσ-
σας ἀπό σειρά βιβλίων (α,β,γ) ὑπενθυμίζουμε καί παλαιότερη γνωμοδ-

τηση ότι δεν είναι σωστή ή διακοπή και αντικατάσταση της σειράς αυτής για τους ίδιους μαθητές. (πρ. 44/1980).

Τό Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

- 1) Τό Φ.211.17/284/Γ/9000/17-11-1980 του ΥΠΕΠΘ,
- 2) Τήν εισήγηση των κ.κ. Βάρου και 'Αρβανίτη, και
- 3) Τή συζήτηση μεταξύ των μελών,

Αποφάσισε να δμοφωνα

α) Νά δοθεῖ ἀπάντηση στους γονείς και κηδεμόνες με περιεχόμενο όσα γράφονται στις παραγράφους 2, 3 της εισήγησης,

β) Νά υπομνηστεῖ ἡ γνωμοδότηση για τήν όποία γίνεται λόγος στην παρ. 4 της εισήγησης.

ΘΕΜΑ 6ο - Πρόγραμμα ταχύρρυθμης επιμόρφωσης στις ΣΕΑΜΕ Τριπόλεως
καί Λάρισας.

Οί εισηγητές κ.κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος καί Ν. Βαρουχάκης είπαν σχε-
τικά μέ τό θέμα αυτό τό εξής:

1.- Μέ τήν υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/8133/15-10-1980 απόφαση τοῦ 'Υ-
φυπουργοῦ 'Εθνικῆς Παιδείας κ. Βασ. Κοντογιαννῶπουλου δρίζεται τό
χρονικό διάστημα ἀπό 7 'Ιανουαρίου ἕως 31 Μαρτίου 1981 γιά τή λει-
τουργία ταχύρρυθμης ἐπιμορφώσεως διάρκειας περίπου 60 ὥρῶν στίς
ΣΕΑΜΕ Τριπόλεως καί Λάρισας, τό πρόγραμμα τῆς ὁποίας θά καταρτίσει
τό Τμήμα Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ.

Λοιπόν, σύμφωνα μέ τήν τελευταία ἀπόφαση τοῦ Τμήματος (πράξη
65/80), προτείνουμε τό εξής πρόγραμμα:

Μαθήματα κοινά

Α'. (Γιά τοὺς καθηγητές ὅλων τῶν εἰδικοτήτων)

1.- Προσανατολισμοί καί ἐπιδιώξεις τῆς ἐκπαιδεύσεως στή
χώρα μας	ῶρες 2
2.- Βασικὲς διδακτικὲς ἀρχές. Προβλήματα διδασκαλίας	" 4
3.- Προβλήματα τῶν κοινῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν	" 2

Σύνολο ῶρες 8

Β'. Μαθήματα κατ' εἰδικότητα

1.- Φιλολόγων

α. Διδασκαλία νεοελληνικῆς γλώσσας (διδ. ὕλη-
μέθοδοι διδ.)	ῶρες 8
β. Διδασκαλία νεοελληνικῶν κειμένων	" 8
γ. " ἀρχ. ἑλληνικῶν (ἀπὸ πρωτότυπο) "	" 8
δ. " " (ἀπὸ μετάφραση) "	" 8
ε. " 'Ιστορίας	" 4
στ. " Φιλοσοφίας	" 4

2.- Μαθηματικῶν

α. Λογική-Νεότερη "Άλγεβρα	ὥρες	12
β. 'Ανάλυση	"	6
γ. Γεωμετρία	"	4
δ. 'Αναλυτική γεωμετρία-διανύσματα	"	4
ε. Θεωρία πιθανοτήτων-στατιστική	"	4
στ. Γραμμική Άλγεβρα	"	4
ζ. Νεοελληνική Γραμμική-Σύνταξη (μαζί με τὸν φυσικόν)	"	4
		ὥρες 38

3.- Φυσικῶν (κλάδου Α4)

α. Φυσική	ὥρες	12
β. 'Ανόργανη Χημεία	"	4
γ. 'Οργανική Χημεία	"	4
δ. 'Εργαστηριακές 'Ασκήσεις Φυσικῆς-Χημείας-Φυσιο- γνωστικῶν	"	10
ε. Βιολογία	"	4
στ. Γραμμική-Σύνταξη (μαζί με τὸν μαθηματικόν)	"	4
		ὥρες 38

2.- Μὲ τὸ ὑπ' ἀριθμ. Γ/8839 ἔγγραφο τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων ΣΕΔΠ τοῦ ΥΠΕΠΘ δορίζεται ὅτι τὰ προγράμματα τῶν ἐπιμορφώσεων αὐτῶν θὰ ἐφαρμοστοῦν στὴν Τρίπολη καὶ στὴ Λάρισα, ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ λειτουργήσουν οἱ ἐχολές στο Νάυπλιο καὶ τὴν Καρδίτσα. Ὅμως, ἐπειδὴ οἱ σημερινές ἀνάγκες τῆς Μ. Παιδείας ὑπαγορεύουν νὰ ἐφαρμοστεῖ τὸ πρόγραμμα ποὺ ἀναφέραμε παραπάνω (ποὺ τὸ ἔχουν ἤδη παρακολουθήσει σὲ σημαντικὸ μέρος ^{καὶ} οἱ καθηγητές τῆς Τριπόλεως καὶ τῆς Λάρισας), προτείνουμε νὰ ἐπανέλθει ἡ Διοίκηση στὴν ἀπόφαση νὰ λειτουργήσουν ἐφέτος οἱ ΣΕΔΠ ἀντίστοιχα στο Νάυπλιο καὶ τὴν Καρδίτσα (ἢ τὸν Βόλο), γιὰ τὴν ἔτσι ἐξυπηρετοῦνται ἀποτελεσματικότερα οἱ μαθητοὶ τους.

Τὸ Τμήμα, ὕστερα ἀπὸ διευκρινιστικὴν συζήτηση, ἀποφαινεται ὁμόφωνα νὰ ἐπιδώσει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ἐν ὅτι δέχεται τὴν εἰσήγηση τῶν κ.κ. 'Ηλ. Σπυροπούλου καὶ Ν. Βαρουχάκη στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 7ο - Λειτουργία άμιγών τμημάτων τύπου I καί II στην προτε-
λευταία καί τελευταία τάξη των Λυκείων.

Ο άρμόδιος εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης είπε τά εξής: "Μέ τό
Έγγραφο Γ8638/31-10-80 (τό όποιο παρέλαβα στις 12/11) διαβιβάζεται
στό ΚΕΜΕ τηλεγράφημα έπιτροπής Γονέων μαθητών Β' καί Γ' τάξεων Λυ-
κείου μέ τό όποιο ζητείται λειτουργία άμιγών τμημάτων τύπου I καί
II στις δύο τελευταίες τάξεις τοϋ Λυκείου.

Τό θέμα άναφέρεται σέ Ένα άπό τά βασικά χαρακτηριστικά της με-
ταρρυθμίσεως πού είναι ή παροχή γενικής μορφώσεως σέ όλους τούς μα-
θητές. Είναι γνωστό ότι τό κοινό πρόγραμμα καταλαμβάνει τό μέγιστο
μέρος τοϋ ώραρίου καί άποβλέπει στην παροχή των γνώσεων εκείνων πού
θεωρούνται άπαραίτητες γιά όλα τά παιδιά. Τό όλιγώρο πρόγραμμα έ-
πιλογής συμπληρώνει τό πρόγραμμα τοϋ μαθητή μέ γνώσεις πού ανταποκρί-
νονται στά ίδιαίτερα ενδιαφέροντά του καί τίς κλίσεις του.

Η δημιουργία όμως άμιγών τμημάτων τύπου I καί τύπου II θά άνέ-
τροπε άρδην τίς άνωτέρω βασικές άρχές γιατί ό χωρισμός των μαθητών
μέ βάση την έπιλογή τοϋ τύπου πού προτιμούν.

α) Καθιερώνει αυτόματα τά μαθήματα έπιλογής ως τά μόνα μέ τά
όποια πρέπει νά άσχολείται σοβαρά ό μαθητής μέ άντίστοιχη βάνευση
ύποτίμηση τοϋ ρόλου των άλλων μαθημάτων.

β) Συνεπιφέρει καί άντίστοιχο κατάλογο τοϋ διδακτικοϋ προ-
σωπικοϋ.

γ) Καταστρέφει την άπαραίτητη γιά παιδαγωγολογική τάξη κλι-
μάκωση των μαθητών άπό άποψη ενδιαφέροντος καί άποδόσεως.

δ) Λόγω της σημασίας των βαθμών γιά την είσαγωγή στά ΑΕΙ, θά
αυξήσει τίς πιέσεις πού καί σήμερα άσχοϋνται γιά ύψηλή (χαριστική)
βαθμολογία στά μαθήματα άκριβώς εκείνα μέ τά όποια όέν άσχολούνται
σοβαρά οί μαθητές μέ άποτέλεσμα τή νόθευση της αξιολογήσεώς τους.

Γενικά τό σχολείο θά μεταβαλόνταν σέ είδος φροντιστηρίου παρο-
χής έξειδικευμένων γνώσεων πού κάθε άλλο παρά τό σχολείο πού δραμα-
τίστηκε ή μεταρρύθμιση είναι.

4 ./.

Έξάλλου τυχόν εφαρμογή του μέτρου δημιουργίας άμικτών τμημάτων δεν μπορεί νά είναι γενική γιά πολλούς καί πολύ γνωστούς λόγους. Άλλά μερική εφαρμογή του άντιστρατεύεται τή βασική επίδιώξη γιά παροχή ΐσων εύκαιριών στόν ΐντονο άνταγωνισμό τής είσαγωγής στό ΧΒΙ.

Ύστερα άπό τά άνωτέρω φρονώ ότι τό Τμήμα πρέπει νά είναι άπόλυτα σαφές στή γνωμοδότησή του.

Όχι μόνο δεν πρέπει νά εφαρμοστεί τό μέτρο τής δημιουργίας άμικτών τμημάτων τύπου I καί II γιά τούς λόγους πού έξεθεσα, αλλά άντίθετα πρέπει νά ληφθεί πρόνοια νά εφαρμοστούν οι σχετικές διατάξεις πού ίσχύουν καί στις έλάχιστες περιπτώσεις πού μέ διάφορα προσχήματα έχουν καταστρατηγηθεί.

Τό Τμήμα, άφοϋ Έλαβε ύπόψη: 1) τό Γ/8638/1980 Έγγραφο του ΥΠΕΠΘ, 2) τήν είσήγηση του είσηγητή καί 3) τή συζήτηση μεταξύ των μελών,

άποφαίνεται όμοφωνα

άποδέχεται τήν είσήγηση του κ. Ν. Βαρουχάκη στό σύνολό της.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

Ή Γραμματέας

Παπαδημητρίου

Παρ. Παπαδημητρίου

ΠΡΑΞΗ 68/1980
=====

Σήμερα, 3 Δεκεμβρίου 1980, ημέρα Τετάρτη καί ώρα 9 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα 'Ολομέλειας (Μεσογειών 396, 'Αγία Παρασκευή-Αττικής) με πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οί κ.κ. 'Αθ. Κομίνης, Γ' Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος καί Α. 'Αδαμόπουλος, εισηγητές. Χρήη γραμματέα έκανε ή Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, που ύπηρετεϊ με απόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οί κ.κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλοι Β', γιατί είχαν άλλη υπηρεσιακή άποστολή καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής γιά οίκογενειακάς λόγους.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - "Εγκριση πρόξεως 'Επιτροπής κρίσεως διδακτικού βιβλίου θρησκευτικών Β' Γυμνασίου. Εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσάς καί Κ. Φούσκας.
- ΘΕΜΑ 2ο - "Εγκριση πρόξεως 'Επιτροπής κρίσεως διδακτικού βιβλίου θρησκευτικών Α' Γυμνασίου. Εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσάς καί Κ. Φούσκας.
- ΘΕΜΑ 3ο - Γνωμοδότηση στήν ύπουροική απόφαση "Περί όρισμού Γενικών 'Επιθεωρητών Μ. 'Εκπ/σεως ως προϊσταμένων 'Εκπ/κων Περιφερειών, Δ/ντων Προτύπων Λυκείων καί ύπηρετούντων παρά τοίς 'Επόπταις". Εισηγητής κ. Γ. Γρατσάς.
- ΘΕΜΑ 4ο - Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τής 'Αλκινόης Κατσικαδέλλη "Πετοσφαίριση". Εισηγητής κ. 'Ι. Σκορδύλης.
- ΘΕΜΑ 5ο - Ευχήτηση γιά τό υπόμνημα τής Φίλος. Σχολής του Α.Π.Θ. (πρόγραμμα σπουδών). Εισηγητές κ.κ. Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς καί 'Ηλ. Σπυρόπουλος.

'Αφού διαπιστώθηκε άπαρτία καί επικυρώθηκε ή προηγούμενη πρόξη, τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ήμερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - "Εγκριση πράξεως 'Επιτροπής κρίσεως διδακτικού βιβλίου
Θρησκευτικών Β' τάξεως Γυμνασίου.

Οι εισηγητές του θέματος κ.κ. Γ. Γρατοξίας και Κ. Φούσκας έθεσαν
υπόψη των μελών του Τμήματος την κοινή εισήγησή τους, που έχει ως εξής:

Με το Έγγραφο άρ. πρωτ. Φ.211.17/131/Γ/2191/26-4-1980 του ΥΠΕΠΘ
(Δ/ση 'Εφαρμογής Προγραμμάτων) διαβιβάζονται στο ΚΕΜΕ για τελική
κρίση τα βιβλία των Θρησκευτικών της Β' τάξεως Γυμνασίου των κ.κ. Γ.
Κούβελα και 'Ι. Κωνσταντινίδη μαζί με τις πράξεις 'Επιτροπής κρίσεως
και άλλα σχετικά Έγγραφα.

Για πλήρη ενημέρωση των Μελών του Τμήματος αναφέρουμε τα εξής:

1) Το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ με την πράξη του άρ. 108/23-9-77
ένέκρινε ομόφωνα την προκήρυξη συγγραφής του βιβλίου των Θρησκευτικών
της Β' τάξεως Γυμνασίου "Ο Λαός του Θεού".

2) 'Η προκήρυξη άρ. 136447, που δημοσιεύτηκε στις 13-11-1978
(ΦΕΚ 1065 τ.Β'), δριζε χρόνο 10 μηνών για τη συγγραφή του βιβλίου.

3) Νομότυπα και έμπρόθεσμα υπέβαλαν τα βιβλία τους για κρίση
οι συγγραφείς κ.κ. Γ. Κούβελας και 'Ι. Κων/νίδης.

4) Με την υπουργική απόφαση άρ. πρωτ. Φ.211.13/2/Γ/7/2-1-1980
και ύστερα από σχετική πρόταση του ΚΕΜΕ συγκροτήθηκε 'Επιτροπή κρί-
σεως των βιβλίων των Θρησκευτικών Β' τάξεως Γυμνασίου από τους κ.κ.

1) Μάρκο 'Ορφανό, 'Εντ. 'Υφηγητή Παν/μίου 'Αθηνών, 2) 'Ιωάννη Μουτζούρη
ΚΕΜΕ ειδ. Θεολόγου έ.τ., 3) 'Αθανάσιο Δούση, Θεολόγο-Καθηγητή Εύαγγε-
λικής Προτύπου Σχολής, και 4) Δημήτριο Δρίτσα, Δρα Θ-Καθηγητή Γυμνασίου

5) 'Η 'Επιτροπή κρίσεως έκρινε τα βιβλία των κ.κ. Γ. Κούβελα και
'Ι. Κων/νίδη και ή γνώμη της διαβιβάστηκε στο ΚΕΜΕ από τη Δ/ση 'Εφαρ-
μογής Προγραμμάτων του ΥΠΕΠΘ.

6) Πιο συγκεκριμένα, ή 'Επιτροπή κρίσεως

α) Μέ την πράξη της άρ. 1/9-1-1980 εισηγάγε νομότυπα τὰ βιβλία γιά κρίση καί ὁρίσε εισηγητές τούς κ.κ. 'Ιω. Μουτζούρη καί 'Αθ. Δούση.

β) Διατῶπωσε τίς παρατηρήσεις της γιά τὰ κρίνόμενα βιβλία, πρίν καί μετά τίς ἀπαντήσεις τῶν συγγραφέων.

γ) Μέ τήν πράξη της άρ. 2/23-4-80 προτείνει τελικά τὰ ἑξῆς:

- "Ἡ συγγραφή τοῦ κ. Γ. Κούβελα κρίνεται ἐπαρκῆς καί πολύ κατὰλληλη ἀπό ἄποψη ἐπιστημονική, γλωσσική καί διδακτική. Ἐπειδὴ ὅμως παρουσιάζει ὀρισμένες ἐλλείψεις (τίς ἀναφέρει), προτείνουμε τήν ἀπονομή τοῦ β' βραβείου".

- "Ἡ συγγραφή τοῦ κ. 'Ι. Κων/νίδη κρίνεται ἐπαρκῆς καί πολύ κατὰλληλη ἀπό ἄποψη ἐπιστημονική, γλωσσική καί διδακτική. Ἐπειδὴ ὅμως παρουσιάζει ὀρισμένες ἐλλείψεις (τίς ἀναφέρει), προτείνουμε τήν ἀπονομή τοῦ Γ' βραβείου".

- "Ἐπειδὴ, σύμφωνα μέ τίς παραπάνω κρίσεις, κανένα ἀπό τὰ δύο βιβλία δέν δύναται νά ἐκδοθεῖ ὡς ἔχει, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκφράζει τήν εὐχὴ νά ληφθεῖ ὑπόψη ἡ συγκριτικὴ ἀξιολόγηση κατὰ διδ. ἔνδεση, ὥστε κατὰ τήν ἐκδοση τοῦ σχολικοῦ βοηθήματος νά περιληφθοῦν οἱ ἀρτιότερες δ.έ. καί ἀπό τίς δύο συγγραφές".

7) Συμφωνοῦμε μέ τήν Ἐπιτροπὴ κρίσεως:

- Ἐπὶ χαρακτηρισμὸ καί τῶν δύο βιβλίων ὡς κατὰλληλων.
- Ἐπὶ ἀξιολογικὴ κατὰταξη τῶν βιβλίων ὡς πρὸς τὴ σειρὰ ἐπιτυχίας μεταξὺ τους καί ὡς πρὸς τὰ προτεινόμενα βραβεῖα.
- Ἐπὶ μεγαλύτερο μέρος τῶν παρατηρήσεων καί τῶν προτεινόμενων διορθώσεων.

8) Δέν μπορούμε νά συμφωνήσουμε μέ τήν Ἐπιτροπὴ κρίσεως:

- Ἐπὶ πρόταση νά σχηματισθεῖ ἓνα βιβλίο ἀπὸ τὰ καλύτερα μαθήματα καί τῶν δύο βιβλίων ποὺ ὑποβλήθηκαν,
- Ἐπὶ ἑξῆς παρατηρήσεις:

α) Γιά τὸ βιβλίο τοῦ Γ. Κούβελα: 4, 3, 5, 6, 6, 2, 8, 1, 10, 7, 12, 5. 35.

β) Για τὸ βιβλίο τοῦ 'Ι. Κων/νίδη: 1,3. 2,5. 3,1. 7,8. 15,1. 19,4. 21,3. 23,6. 26,3. 26,4. 27,3.

9) Ἀναγκαστικά συγκρίναμε καὶ τὰ δύο νέα ὑποβληθέντα βιβλία μὲ τὸ ἐγκεκριμένο βιβλίο τῶν κ.κ. Μιχ. Καρδαμάκη-Χρ. Γκότση-Ἰω. Κων/νίδη-Κων. Λουκάκη ποὺ τώρα χρησιμοποιεῖται ὡς διδακτικὸ βιβλίο στὴ Β' τάξη καὶ διαπιστώσαμε τὰ ἑξῆς:

α) Τὸ ἐγκεκριμένο βιβλίο ποὺ χρησιμοποιεῖται τώρα στὰ σχολεῖα μας ὑπηρετεῖ καταφανῶς ἀπὸ τὰ δύο νέα βιβλία ποὺ ὑποβλήθηκαν ἀπὸ ἄποψη ἐπιστημονικῆς, παιδαγωγικῆς, μεθοδολογικῆς καὶ γλωσσικῆς.

β) Τὰ δύο νέα βιβλία, παρὰ τὴν ἐπαινετὴ ἐπάρκειά τους, παρουσιάζουν πολλές ἐλλείψεις, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τίς παρατηρήσεις ποὺ ἔκαμε γι' αὐτὰ ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως (220 παρατηρήσεις γιὰ τὸ βιβλίο τοῦ Γ. Κούβελα καὶ 350 παρατηρήσεις γιὰ τὸ βιβλίο τοῦ 'Ι. Κων/νίδη). Καὶ εἶναι βέβαια ἀλήθεια ὅτι ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως δὲ μᾶς βρίσκει σύμφωνους σὲ 10 περίπου περιπτώσεις γιὰ κάθε βιβλίο, ἀλλὰ ἡ ἄποψη τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τίς ὑπόλοιπες παρατηρήσεις τῆς εἶναι ὀρθή, ἔστω καὶ ἂν πολλές παρατηρήσεις ἐμφανίζονται ὡς λεπτολόγες.

10) Για τὸ ἐγκεκριμένο βιβλίο παρατηροῦμε ὅτι ἔχουν ἀκουστεῖ καὶ ἔχουν γραφεῖ πύμενεῖς κριτικὲς, ἡ ὑποδοχὴ τοῦ ὑπῆρξε εὐνοϊκὴ καὶ δὲ δημιούργησε προβλήματα στὴ σχολικὴ πράξη. Ἡ πιὸ ἐμπεριστατωμένη, αὐστηρὴ, ἀλλὰ καὶ σὲ πολλά σημεῖα τῆς σωστῆς, κριτικῆς τῶν σχολικῶν βιβλίων τῶν θρησκευτικῶν ἔγινε ἀπὸ ὁμάδα ἐκπαιδευτικῶν τῆς Θεσσαλονίκης τὸ 1979. Για τὸ ἐγκεκριμένο βιβλίο τῶν θρησκευτικῶν τῆς Β' τάξεως ἡ Ὁμάδα αὕτῃ γράφει: "Τὸ μεστὸ περιεχόμενο, ἡ διδακτικὴ ποιότητα, τὸ ἀρκετὰ ἐκσυγχρονισμένο πνεῦμα, οἱ σημαντικὰ προοδευτικὲς νύξεις, ἡ ὅλη καλαίσθητη ἐμφάνιση δικαιολογοῦν ἴσως τὴν ἐκτίμηση, πῶς πρόκειται γιὰ ἀξιόλογο ἐγχειρίδιο θρησκευτικῶν, μᾶλλον τὸ καλὺτερόν ἀπ' ὅσα ἔχουμε τώρα γιὰ τὸ Γυμνάσιο καὶ τὸ Λύκειο" (Π. Καζάρη-Γ. Κογκούλη-Ν. Τζουμάκα-Γ. Τσανανᾶ: Τὰ διδακτικά βιβλία τῶν θρησκευτικῶν τοῦ Γυμνασίου καὶ τοῦ Λυκείου Θεσσαλονίκης, 1979 σελ. 104).

"Επειτα από όλα αυτά, και αφού είδαμε τα άρθρα 2 και 5 του Ν.Α. 749/70 "Περί διδακτικών βιβλίων", το άρθρο 80 του Ν.309/76 "Περί οργανώσεως και διοικήσεως της Γεν. 'Εκπαιδεύσεως και το άρθρο 2 παρ. 5 του Ν.186/75 "Περί ΚΕΜΕ",

Ε ί σ η γ ο ύ μ α σ τ ε

α) Νά χορηγηθεί στο βιβλίο του κ. 'Ιωαν. Κωνσταντινίδη το Γ' βραβείο του διαγωνισμού, για τους λόγους τους οποίους αναφέρει η 'Επιτροπή κρίσεως και τους οποίους υιοθετούμε.

β) Νά χορηγηθεί στο βιβλίο του κ. Γεωργ. Κούβελα το Β' βραβείο του διαγωνισμού, για τους λόγους τους οποίους αναφέρει η 'Επιτροπή κρίσεως, τους οποίους και έμετε υιοθετούμε.

γ) Νά παραμείνει ως διδακτικό βιβλίο των θρησκευτικών για τη Β' τάξη του Γυμνασίου το βιβλίο των Ξ.κ. Μιχ. Καρδαμάκη-Χρ. Γκότση-Ίω. Κων/νίδη-Κων. Λουκάκη και να χορηγηθεί στους συγγραφείς η άμοιβη που δρίζει ο Νόμος.

δ) Στην περίπτωση που γίνεται δεκτή η πρότασή μας για το έγκριμένο βιβλίο και για να γίνει αυτό ακόμη καλύτερο, εισηγούμαστε:

- Νά ξαναγραφούν η Είσαγωγή και οι δ.έ. 8 και 9 του βιβλίου, με σκοπό την απλούστευση στα νοήματα και το λεκτικό τους.

- Νά διορθωθούν μερικά άβλεπτήματα, και

- Νά συντομευθεί η έκταση του βιβλίου κατά 40 σελίδες, με την αφαίρεση μέρους της εικονογραφήσεως, μέρους των εκτός δ.έ. κειμένων και των άδικαιολόγητων κενών σελίδων, όπως λεπτομεριακά περιγράφεται στον πίνακα που συνυποβάλλουμε:

Τροποποιήσεις στο βιβλίο τῶν ὁρησκευτικῶν τῆς Β' Γυμνασίου
τῶν Μ. Καρδαμάκη-Χ. Γκότση-Ι. Κων/νίδου-Κ. Λουκάκη

Ἀφαιρούμενο τιτῆμα	Ἔκταση	σελίδες βιβλίου	Ὀλική ἔκταση
<u>α) Ὀλοσέλιδες εἰκόνες</u>			
Διάβαση τῆς Ἑρυθρᾶς	1 σελ.	6	
Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης	1 "	28	
Ἀπόστολος Παῦλος	1 "	35	
Ἀπόστολος Βαρνάβας	1 "	37	
Χριστός ὁ ἐλεήμονας	1 "	114	
Παναγία ἡ ὁδηγήτρια	1 "	115	
Ὁ Μυστικός Δεῖπνος	1 "	147	
Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου	1 "	150	
Ὁ Παντοκράτορας	1 "	163	
Θεοτόκος ἡ ὁδηγήτρια	1 "	164	
Χριστός Παντοκράτορας	1 "	166	
Παντάνασσα τοῦ Μυστῆ	1 "	213	
Εὐγένιος Βούλγαρης	1 "	225	
Νικηφόρος Θεοτόκης	1 "	227	
Ραφαήλ-Νικόλαος-Εἰρήνη	1 "	235	
Ἀνθιμος Γαζής	1 "	246	
Ἀδὰμ. Κοραΐς	1 "	252	
Τάφος Κων/νου Οἰκονόμου	1 "	254	18 σελίδες
<u>β) Σμίκρυνση εἰκόνων</u>			
Ἡ πεντηκοστή	0,5 σελ.	11	
Ἡ φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ	0,5 "	13	
Ἡ ἀγία Αἰκατερίνη	0,5 "	74	
Ἡ ἀγία Βαρβάρα	0,5 "	77	
Ὁ ἅγ. Νικόλαος	0,5 "	118	
Ὁ ἅγ. Ἀντώνιος	0,5 "	139	

Νὰ ἀφαιροθοῦν ἐντελῶς

Οἱ εἰκόνες αὐτές νὰ
καλύπτουν ἀπὸ μισή
σελίδα ἡ κάθε μία.

Τροποποίηση	Σελίδα	Έκταση	Όλική Έκταση
Εἰσόδια Θεοτόκου	149	0,5 σελ.	Οἱ εἰκόνες αὐτές νά καλύπτουν ἀπὸ μισή σελίδα ἡ κάθε μία
Εὐαγγελισμός "	150	0,5 "	
Ἰωάννης Δαμασκηνός	167	0,5 "	
Μάρκος ὁ Εὐγενικός	183	0,5 "	
Γρηγόριος Παλαμᾶς	209	0,5 "	
Ἰωάννης ὁ Ρῶσος	232	0,5 "	
Κων/νος Οἰκονόμος	253	0,5 "	6,5
<u>γ) Ἀφαίρεση εἰκόνων μισῆς σελίδας</u>			
Τὸ βουνό Ταῦρος	40	0,5 "	6 σελ.
Ἀρχαία Κόρινθος	49	0,5 "	
Ἡ ἀφιδα τοῦ Μ. Κων/νου	103	0,5 "	
Μονὴ ὁσίου Παταπίου	144	0,5 "	
Ἅγιος Δημήτριος	170	0,5 "	
Καθεδρικός ναὸς Μόσχας	205	0,5 "	
Κοσμάς ὁ ποιητής	210	0,5 "	
Η. Μηνιάτης-ἐξώφυλλο Διδαχῶν	224	0,5 "	
Ναὸς ἁγ. Γεωργίου Βενετίας	229	0,5 "	
Κυριακοδόμιον	230	0,5 "	
Μονὴ ἁγ. Στεφάνου	242	0,5 "	
Ἀκαδημία Σόφιας	261	0,5 "	
<u>δ) Ἀφαίρεση εἰκόνων 1/4 σελίδας</u>			
Νέρωνας	64	1/4 "	1 σελ.
Μ. Αὐρήλιος	64	1/4 "	
Δέκιος	65	1/4 "	
Κεφάλι γέροντα ἀσκητῆ	168	1/4 "	
<u>ε) Ἀφαίρεση κειμένων</u>			
Ἐγκώμιο στὸν ἁγ. Παῦλο	59-60	0,5 "	
Ἐπιστολὴ Ἐκκλησιῶν Λυῶνος	83	0,5 "	
Ἐγκώμιο στὸν ἁγ. Ἰγνάτιο	104	0,5 "	

Τροποποίηση	σελίδα	Έκταση	όλική Έκταση
Τό πάθος τοῦ φθόνου	172	0,5 σελ.	
Ἡ ματαιότητα τῶν ἐγκοσμίων	174	0,5 "	
Οἱ καννοτομίες τῶν Δυτικῶν	197-8	0,5 "	
Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ Κοράνιο	214	0,5 "	
Ποιὰ εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ	215	0,5 "	
Ἡ δύναμη τῆς φαντασίας τοῦ Μηνιάτη	248-9	0,5 "	
Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς Ἰγνατίου	250	0,5 "	5 σελ.
στ) Κενὰ σελίδων			
Νὰ μὴ μένουν κενὰ	9	0,5 "	
	61	0,5 "	
	177	0,5 "	
	216	0,5 "	
	267	0,5 "	2,5 σελ.

Με τίς τροποποιήσεις τὸ βιβλίο μικραίνει κατὰ σελίδες 39

Ακολούθησε διεξοδική συζήτηση κατά την οποία αναπτύχθηκαν διάφορες γνώμες και τελικά το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη του: α) το έγγραφο Φ.211.17/131/Γ/2191/26-4-80 της Δ/νσεως Έφαρμογής Προγραμμάτων του ΥΠΕΠΘ και τα συνημμένα σ' αυτό πρακτικά της Έπιτροπής Κρίσεως και άλλα σχετικά έγγραφα, β) τα βιβλία θρησκευτικών για τη Β' τάξη Γυμνασίου, που υποβλήθηκαν για κρίση, των συγγραφέων Γ. Κούβελα και 'Ι. Κωνσταντινίδη, γ) την κοινή εισήγηση των κ.κ. Γ. Γρατσέα και Κ. Φούσκα, και δ) τη συζήτηση, που έγινε μεταξύ των μελών,

αποφάνεται κατά πλειοψηφία:

Είσηγείται να άπονemηθεΐ ό Α' Έπαινος στο βιβλίο του Κ. Κούβελα και ό Β' Έπαινος στο βιβλίο του 'Ι. Κωνσταντινίδη.

Τό Τμήμα δέν κρίνει κανένα από τά άνωτέρω βιβλία άξιο για την άπονομή βραβείου, όπως προτείνει ή Έπιτροπή Κρίσεως, γιατί ή ίδια ή Έπιτροπή κρίσεως: α) Σημειώνει πολλά σφάλματα, τά όποια δέ δικαιολογούν τη βράβευσή τους και β) δέν κρίνει κανένα άπ' αυτά ως κατάλληλο για την έκδοσή του από τον ΟΕΔΒ και τη χρησιμοποίησή του από τους μαθητές.

Μειοψήφησε ό κ. Γ. Γρατσέας, ό όποιος είπε: "Θεωρώ κατάλληλα και τά δύο βιβλία κατά την έννοια της παραγράφου 4α του άρθρου 6 του Ν.Δ. 749/70. Συμφωνώ με την Έπιτροπή Κρίσεως για την άπονομή των Β' και Γ' βραβείων στους συγγραφείς. Την άπονομή αυτή δέ θεωρώ άπαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση".

ΘΕΜΑ 2ο - Έγκριση πράξεως Έπιτροπής κρίσεως διδακτικού βιβλίου
Θρησκευτικών Α΄ Γυμνασίου.

Οι εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσέας και Κων. Φουσκάς είχαν σχετικά
μέ το θέμα αυτό τα εξής:

Με το έγγραφο αριθμ. Φ.211.17/150/Γ/2500/12-5-80 διαβιβάστη-
καν στο ΚΕΜΕ οι παρατηρήσεις και η απόφαση της Έπιτροπής Κρίσεως
γιά την επιλογή βιβλίου Θρησκευτικών της Α΄ τάξεως του Γυμνασίου.
Διαβιβάστηκαν με το ίδιο έγγραφο οι παρατηρήσεις της Έπιτροπής
κρίσεως προς τους συγγραφείς των βιβλίων, τα όποια κρίθηκαν, οι
άπαντήσεις των συγγραφέων αυτών καθώς και μία σειρά από τα βιβλία,
που είχαν υποβληθεί (δύο νέα και εκείνο που είναι ήδη σε χρήση. Το
τελευταίο με προσθαφαιρέσεις). Πρόκειται για τα βιβλία των: α) Δρ.
Γκότση β) Αριστ. Ζάγκα και γ) Ξωκρ. Νίκα κλπ.

Γιά την πλήρη ενημέρωση του τμήματος πάνω στο θέμα που θέτει
το πιο πάνω έγγραφο θεωρούμε σκόπιμο να σημειώσουμε τα εξής:

1.- Το Αναλυτικό Πρόγραμμα των Θρησκευτικών για την Α΄ τάξη
του Γυμνασίου έχει δημοσιευτεί με το Π.Δ. 908/76 (ΦΕΚ 270 τ.Α΄/20-
9-77) "Περί ωρολογίου προγράμματος Ημερησίου Γυμνασίου και αναλυτι-
κού προγράμματος των Α΄ και Β΄ τάξεων αυτού".

2.- Η προκήρυξη του διαγωνισμού για τη συγγραφή του πιο πάνω
βιβλίου περιέχεται στην αριθμ. 136446/13-11-79 Υπουργική Απόφαση.

3.- Ο κ. Υπουργός της Έθνικής Παιδείας, ύστερα από το έγγραφο
2872/26-11-79 του Προέδρου του ΚΕΜΕ συγκρότησε την Έπιτροπή Κρίσεως.

4.- Η έπιτροπή αυτή κατά την αριθμ. Φ.211.13/1/Γ/6/2-1-1980
Υπουργική Απόφαση αποτελείται από τους κ.κ.

- α) Βασ. Τσάκωνα, έντ. Υφηγητή της θεολ. Σχολής του Πανεπιστη-
μίου Αθηνών, Πρόεδρος.
- β) Σολ. Νινίκα, Γεν. Έπιθ. Μ.Ε.
- γ) Γεώργ. Πατρώνο, Έπιμελητή Παν. Αθηνών
- δ) Εμπρ. Μοσχονά, θεολόγο-β. Γυμνασιάρχη
- ε) Χρ. Πετράκο, θεολόγο-Καθηγητή, ως μέλη.

5.- 'Η 'Επιτροπή κατά τήν πρώτη συνεδρίασή της εισηγάγε γιά ουσιαστική κρίση τά τρία βιβλία, πού είχαν υποβληθεῖ. "Ορίσε επίσης ὡς εισηγητές τούς κ.κ. α) Γεώργιο Πατρῶνο, καί β) Χρ. Πετρόσκο.

6.- 'Η ἐπιτροπή, κατή συνέχεια, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη της τίς κριτικές ἐκθέσεις τῶν εισηγητῶν, καί τίς παρατηρήσεις-ἀπαντήσεις τῶν συγγραφέων, θεώρησε κατάλληλα ὅλα τά βιβλία πού είχαν υποβληθεῖ καί τά κατέταξε ἀξιολογικά, μέ τήν ἐξῆς σειρά:

α) Τῶν συγγραφέων Σωκ. Νίκα, Παν. Παπαευαγγέλου, Γεωργ. Ρηγοπούλου καί Καίτης Χιωτέλλη.

β) Τοῦ συγγραφέα Χρ. Γκότση καί

γ) Τοῦ συγγραφέα 'Αριστ. Ζάγκα.

7.- 'Η 'Επιτροπή προτείνει:

α) Τήν ἀπονομή τοῦ β' βραβεῖου στό δοκίμιο τῶν συγγραφέων Σωκρ. Νίκα - Παν. Παπαευαγγέλου-Γεωργ. Ρηγοπούλου-Καίτης Χιωτέλλη, διότι ἀνταποκρίνεται κατά τρόπο πολύ ικανοποιητικό ἀπό ἄποψη ἐπιστημονική, παιδαγωγική, γλωσσική καί φρονηματιστική στό σκοπό τοῦ μαθήματος καί εἰσηγεῖται τήν ἔκδοσή του, ἀφοῦ ληφθοῦν ὑπόψη οἱ παρατηρήσεις τῶν κ.κ. Εἰσηγητῶν γιά τήν ἀνάλογη βελτίωσή του.

β) Τήν ἀπονομή τοῦ γ' βραβεῖου στό δοκίμιο τοῦ συγγραφέα Χρ. Γκότση, διότι ἀνταποκρίνεται κατά τρόπο ικανοποιητικό ἀπό ἄποψη ἐπιστημονική, παιδαγωγική καί φρονηματιστική.

γ) Τήν ἀπονομή β' ἐπαίνου στό δοκίμιο τοῦ συγγραφέα 'Αριστ. Ζάγκα, διότι κατέβαλε φιλότιμη προσπάθεια νά παρουσιάσει ἕνα καλό δοκίμιο.

8.- 'Από τή μελέτη τοῦ φακέλου πού ὑποβλήθηκε στό ΚΕΜΕ μέ τό ἔγγραφο τό ὁποῖο ἀναφέρουμε στήν ἀρχή τῆς εἰσηγήσεώς μας, καί εἰδότερα ἀπό τή μελέτη τῶν βιβλίων πού ὑποβλήθηκαν, ἀποδεχόμενοι τῶν εἰσηγητῶν τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως καί τίς ἀπαντήσεις τῶν συγγραφέων, ἀποδεχόμενοι τήν ὁμόφωνη ἀπόφαση τῆς 'Επιτροπῆς καί εἰσηγεύμαστε

στο Τμήμα να κάνει αποδεκτή την εισήγηση της, όπως έχει διατυπωθεί με μερικές υποδείξεις προς τους συγγραφείς, που θα γίνουν από μας. 'Ακολούθησε διεξοδική συζήτηση κατά την οποία τα μέλη του Τμήματος υπώσαν την Ειδικότερα δ κ. Δ. Σακκάς είπε: 'Από άποψη της άναγνώσεως από τον κ. Πρόεδρο του Τμήματος της περικοπής της σχετικής με τον Παράδεισο και τον απαγορευμένο για τους πρωτοπλάστους καρπό του από το βραβεύόμενο με το β' βραβείο βιβλίο θρησκευτικών της Α' Γυμνασίου, επιθυμώ να δηλώσω ότι έχω παύσει από καιρό να φέρω αντιρρήσεις σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος των θρησκευτικών και με τη διδασκαλία του, για να μη στενοχωρώ τους συναδέλφους της ειδικότητας των θεολόγων και να μη γίνομαι πρόσκομμα κάθε τόσο στην προώθηση των διάφορων θεμάτων από το Τμήμα μας. Με την εύκαιρία όμως που μου δίνεται παρατηρώ ότι στο μάθημα των θρησκευτικών δεν έγινε καμιά ουσιαστική άναγέννηση. Στο δημοτικό σχολείο μάλιστα έχουν περάσει στα βιβλία των θρησκευτικών πράγματα που προσβάλλουν κατάφωρα τη νοημοσύνη ακόμα και των μικρών παιδιών. 'Ο Παράδεισος, στον όποιο άναφέρεται η περικοπή που άναγνώστηκε, σε βιβλίο θρησκευτικών του δημοτικού σχολείου προσδιορίζεται ακόμα και που βρίσκεται. Είναι, λέει, ανάμεσα στον Τίγρη και τον Ευφράτη.

'Εχει ο χριστιανισμός πλούσιο άνθρωπιστικό και αγωνιστικό στοιχείο. Θα μπορούσαμε να δώσουμε αυτό το στοιχείο στα σχολεία μας, κατά τρόπο, βέβαια, που να συνδέεται με τους σημερινούς προβληματισμούς των νέων και να κάνουμε και το μάθημα των θρησκευτικών ένδιαφέρον και τη θέση των θεολόγων καθηγητών που το διδάσκουν εύκολη. Περιορίζομαι σ' αυτά. 'Η αντίρρηση ή η μειοψηφία μου τώρα ή κάθε φορά που συζητούνται στο Τμήμα θέματα θρησκευτικών θα ακολουθούσε και δε θα είχε νόημα.

Τελικά το Τμήμα, αφού έλαβε ύπόψη του:

α) το έγγραφο Φ.211.17/150/Γ/2500/12-5-80 της Διευθύνσεως

'Εφαρμογής Προγραμμάτων του ΥΠΕΠΘ και τα συνημμένα σ' αυτό πρακτικά

της 'Επιτροπής κρίσεως καί άλλα σχετικά έγγραφα,

β) τήν κοινή εισήγηση τών κ.κ. Γ. Γρατσά καί Κ. Φούσκα καί

γ) τή συζήτηση πού έγινε μεταξύ τών μελών,

Αποφάσεται ὁμόφωνα

Εγκρίνει τήν πρόξη τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως γιά τήν ἀπονομή τῶν βραβείων καί τήν ἐκτύπωση ἀπό τόν ΟΕΔΒ γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82 τοῦ βιβλίου τῶν συγγραφέων Σωκρ. Νίκα, Παν. Παπαευαγγέλου, Γ. Ρηγόπουλου καί Καίτης Χιωτέλη, ἀφοῦ πρῶτα γίνουν οἱ διορθώσεις στό βιβλίο σύμφωνα μέ τίς ὑποδείξεις πού θά γίνουν ἀπό τοὺς εἰσηγητές τοῦ θέματος.

ΘΕΜΑ 3ο - Γνωμοδότηση στην 'Υπουργική απόφαση "Περί όρισμού Γενικών 'Επιθεωρητών Μέσης 'Εκπαίδευσεως ως προϊσταμένων 'Εκπαιδευτικών Περιφερειών, Δ/ντών Προτύπων Λυκείων καί υπηρετούντων παρά τοις 'Επόπταις".

Με τό αριθμ. Φ.260/563/Δ/36703/22-11-80 έγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ διαβιβάστηκε στό ΚΕΜΕ γιά γνωμοδότηση Σχέδιο 'Υπουργικῆς ἀποφάσεως "περί όρισμού Γενικών 'Επιθεωρητῶν Μ.Ε. ως προϊσταμένων 'Εκπ/κῶν Περιφερειῶν, Δ/ντῶν Προτύπων Λυκείων καί υπηρετούντων παρά τοις 'Επόπταις".

Στήν οὐσία πρόκειται γιά ἀντικατάσταση παλαιότερης 'Υπουργικῆς 'Αποφάσεως, μέ τό ἴδιο τίτλο (ΦΕΚ 1028/14-8-76 τ.Β'), ὕστερα ἀπό τήν αὐξηση τῶν θέσεων ΚΕΜΕ κατά 34.

'Επειδή ἡ κατανομή τῶν πλεόντων θέσεων εἶναι κατά τή γνώμη μας ὀρθή εἰσηγοῦμαι στό Τμήμα νά γνωματεύσει θετικά γιά τήν ὑπό γνωμάτευση ἀπόφαση.

'Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν, ὕστερα ἀπό τήν ὁποία τό Τμήμα, μέ πρόταση τοῦ Προέδρου του κ. Γ. Παντελίδου, Α' 'Αντιπροέδρου τοῦ ΚΕΜΕ,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Γ. Γρατσέα στό σχέδιο τῆς 'Υπουργικῆς ἀποφάσεως "Περί όρισμού Γενικών 'Επιθεωρητῶν Μέσης 'Εκπαίδευσεως ως προϊσταμένων 'Εκπ/κῶν Περιφερειῶν, Δ/ντῶν Προτύπων Λυκείων καί ὑπηρετούντων παρά τοις 'Επόπταις" ὅπως ἔχει.

./.

ΘΕΜΑ 4ο - Γνωμοδότηση για το βιβλίο της 'Αλκινόης Κατσικαδέλλη "Πετοσφαίριση".

'Ο εισηγητής του θέματος κ. 'Ι. Εκοροδύλης είπε: Εχοντας με το Γ/8153/17-10-80 Έγγραφο της Γεν. Δ/σεως Γεν. Έκπ/σεως του ΥΠΠΘ, με το όποιο μας διαβιβάζεται η αίτηση και το βιβλίο "Πετοσφαίριση" της καθηγήτριας Φυσ. Άγωγης δεσποινίδας 'Αλκινόης Κατσικαδέλλη, για να προβούμε στις σχετικές ενέργειες σύμφωνα με το Νόμο 186/75 άρθρο 2 παραγρ. 5, σās γνωρίζω τās εξής:

'Η δα 'Αλ. Κατσικαδέλλη στο βιβλίο της αυτό, σε μία ύλη που καταλαμβάνει 203 σελίδες και που είναι χωρισμένη σε δεκάξι κεφάλαια, διαπραγματεύεται τή θεωρία, τή μέθοδο διδασκαλίας και τήν πρακτική εξάσκηση της Πετοσφαίρισεως, της γνωστής σε όλους μας άθλοκαίδις με το όνομα βόλεμπολ.

'Η συγγραφέας είναι μόνημη υπάλληλος, υπηρετεί με άποσπαση τās τελευταία 4-5 χρόνια στην ΕΑΕΑ και διδάσκει τήν Πετοσφαίριση στις σπουδαστρίες. 'Η ίδια υπήρξε για ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα πρωταθλήτρια 'Ελλάδας στα άγωνίσματα στίβου τών 800 και 1500 μέτρων και παράλληλα, για μεγάλο επίσης χρονικό διάστημα, ήταν τακτικό μέλος της πρωταθλήτριας ομάδας Πετοσφαίρισεως αθλέων του ΖΑΟΝ. Εσημαντικό είναι ότι η δα Κατσικαδέλλη άποτελούσε πάντοτε υπόδειγμα άθλητικής συμπεριφορς τόσο για τήν άγωνιστικότητα και τήν επίδοσή της, όσο και για το ήθος της.

Στή συγγραφική της αυτή προσπάθεια η δα Κατσικαδέλλη χρησιμοποίησε, όπως φαίνεται από το σχετικό πύνακα, πλούσια ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, κυρίως όμως τίς πολλές προσωπικές της εμπειρίες που απέκόμισε από τήν πολυετή εργασία της ως καθηγήτρια Φ. Άγωγης στην ΕΑΕΑ, στα σχολεία Μ. Έκπ/σεως και τή συμμετοχή της στους άγώνες.

Το βιβλίο παρουσιάζει βέβαια μερικές αδυναμίες, αυτές δπου' διάφορες άσκήσεις αναφέρονται άλλοτε στο χέρι και άλλοτε στο τρίτο πρόσωπο (σελ. 43, άσκησ. 45,46 - σελ. 52) και

άλλοῦ), ἡ ὀρθογραφία μερικῶν λέξεων δὲν ἀκολουθεῖ τῇ σύγχρονη μορφῇ μέ συνέπεια νά παρουσιάζεται ἡ μπάλα μέ δυο λ ἢ τὸ βόλεϋμπολ μέ δυο λέξεις καί ω, καί τέλος ὅπου μερικὰ περιγραφικὰ θέματα παρουσιάζουν μιά ἀσάφεια σέ ὅτι ἀφορᾷ τὴν τοποθέτηση ἢ τὴν μετακίνηση ἑνός παίκτη στοῦ χώρου (σελ. 43 ἄσκηση 46, σελ. 53 ἄσκηση. 92 καί ἄλλοῦ).

Παρά τίς ἀναφερόμενες δυνάμεις του, πού ὁμολογουμένως εἶναι περιορισμένες σέ ἀριθμὸ καί ἔνταση, τὸ βιβλίο σύμφωνα μέ τὴν προσωπική μου ἐκτίμηση ἀποτελεῖ μιά θετική προσφορά στὴν ὑπάρχουσα ἐλληνική βιβλιογραφία στοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ θέματος τῆς Πετοσφαιρίσεως. Σημαντικὸ εἶναι πῶς ἡ συγγραφὴς διαπραγματεύεται τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς Πετοσφαιρίσεως, ἀκολουθεῖ σωστή θεωρητικὴ ἀνάλυση, κατάλληλη μέθοδο διδασκαλίας, πληθὺς ἀπὸ πρακτικὲς ἐφαρμογές καί ἀσκήσεις καί παράλληλα χρησιμοποιοῦν πολλές ἐπιτυχημένες φωτογραφίες ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν πρόξηση καί πολλὰ καλὰ σχεδιασμένα, κατανοητὰ καί ὀρθολογικὰ τοποθετημένα σχήματα.

Μέ βάση ὅσα συντόμως ἀνάφερα προηγουμένως, μέ τὴ σκέψη πῶς οἱ δυνάμεις τοῦ βιβλίου εἶναι λίγες καί διορθώσιμες καί μέ τὴ βεβαιότητα πῶς τὸ βιβλίο αὐτό θά συμβάλει στὴν πληρέστερη ἐνημέρωση τῶν καθηγητῶν Φ. Ἀγωγῆς καί στὴν ἀποδοτικότερη διδασκαλία τους στοῦ σχολεῖο εἰσηγοῦμαι ὅπως·

Τὸ Τμήμα Μέσης Ἐκπαίδεψεως τοῦ ΚΕΜΕ ἐγκρίνει τὴ καταλληλότητα τοῦ βιβλίου τῆς δας Ἀλκ. Κατσικαδέλλη "Πετοσφαίριση" γιὰ τίς βιβλιοθήκες καί τοὺς καθηγητές Φ. Ἀγωγῆς τῶν σχολείων Μ. Ἐκπ/σεως, σύμφωνα μέ τὸ Νόμο 186/75 ἄρθρο 2 παραγρ. 5.

Ἀκολούθησε συζήτηση μεταξὺ τῶν μελῶν καί τελικὰ τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὁψὲς του: α) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Γ/8153/17-10-80 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τὴ συνημμένη σ' αὐτό αἴτηση τῆς Ἀλκινῆς Κατσικαδέλλη καί τὸ βιβλίο τῆς Ἀλκινῆς Κατσικαδέλλη πού ὑποβλήθηκε γιὰ κρίση στοῦ ΚΕΜΕ, β) τὸ ἄρθρο 2 τοῦ Ν. 186/75, γ) τὴν εἰσή-

γηση του κ. 'Ι. Σκοροδόλη καί δ) τή συζήτηση πού ξγινε μεταξύ τών μελῶν,

ἀ π ο φ α ῖ ν ε τ α ι ὁ μ ὴ φ ω ν α :

Κρίνει τό βιβλίο τῆς 'Αλκινόδης Κατσιακιάδου "Πετοσφαίριση" χρήσιμο γιά τίς βιβλιοθήκες καί τούς καθηγητές Φυσικῆς 'Αγωγῆς τῶν Σχολείων Μέσης 'Εκπαίδευσως, σύμφωνα μέ τή παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου 186/1975.

'Επειδὴ ἐξαντλήθηκαν τά χρονικά περιθώρια τῆς συνεδριάσεως ἡ συζήτηση τοῦ 5ου θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ἀναβλήθηκε γιά τήν ἐπόμενη συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας

Παπαδημητρίου

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρόξη 69/1980

Εήμερα 8 Δεκεμβρίου 1980, ημέρα Δευτέρα καί Ώρα 9 πρωΐνης, τό Τμήμα Μέσης Έκπαιδευσεως τοῦ Κέντρου Έκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς Όλομέλειας (Μεσογείων 396, Άγία Παρασκευή Άττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α΄ Άντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Άθαν. Κομίνης, Γ΄ Άντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ί. Άρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκάς, Ήλ. Σπυροπούλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄ Ί. Εκορδής, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Δ. Τομπαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Α. Άδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρήη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, ποῦ ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ κ. Κ. Φούσκας, Εἰσηγητής, γιατί εἶχε κανονική ἄδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Όδηγίες γιά τή διδασκαλία τῶν Θρησκευτικῶν τῆς Α΄ Λυκείου. Εἰσηγητής κ. Γ. Γρατσέας.
- ΘΕΜΑ 2ο - Συνέγεια καί ἐπικύρωση τῶν συζητήσεων γιά τήν ἐπιμόρφωση τοῦ Έκπαιδευτικοῦ Προσωπικοῦ Μέσης Έκπαιδευσεως.
- ΘΕΜΑ 3ο - Εὐχέλτηση γιά τό ὑπόμνημα τῆς Φιλοσοφικῆς Εχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. (πρόγραμμα σπουδῶν).
- ΘΕΜΑ 4ο - Υπόμνημα Συλλόγου Γονέων καί Κηδεμόνων Κολλεγίου Άθηνῶν. Εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης.
- ΘΕΜΑ 5ο - Άνακοινώσεις

Άποῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμήμα ἔρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 10 - 'Οδηγίες γιά τή διδασκαλία τών θρησκευτικῶν στήν Α' τάξη Λυκείου.

'Ο εισηγητής κ. Γ. Γρατσέας εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τό ἑξῆς:

Στίς ὁδηγίες πού δώσαμε στήν ἀρχή τοῦ σχολικοῦ ἔτους γιά τή διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν τῆς Α' τάξεως Λυκείου δοῦσαμε ὅτι "γιά τό διδάσθημα ἀπό τήν ἔναρξη τοῦ σχολ. ἔτους 1980-81 ὡς τό τέλος περίπου τοῦ Α' τοιμήνου (5 Δεκεμβρίου) τό μάθημα θά δι-
δαχτεῖ ἀπό τό βιβλίο τοῦ Εὐαγγ. Θεοδώρου "Ἀνθολόγιο Πατερικῶν Κει-
μένων" ἐκδόσεως ΟΕΔΒ 1980 σελίδες 8-61".

'Επειδὴ ἡ πρόβλεψή μας ὅτι τό νέο βιβλίο τῶν θρησκευτικῶν τῆς Α' Λυκείου θά ἦταν ἔτοιμο μέσα στό Νοέμβριο 1980, ὥστε νά ἄρχιζε ἡ διδασκαλία του στίς 6 Δεκεμβρίου, δέν ἐπαληθεύτηκε ἀπό τά πράγμα-
τα, δημιουργεῖται πρόβλημα συνεχίσεως τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος
λόγω ἑλλείψεως διδ. βιβλίου.

Γιά τήν ἀντιμετώπιση τῆς καταστάσεως πού δημιουργήθηκε προτείνω:
Νά συνεχισθεῖ ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν στήν Α' Λυκείου ἀπό τό
"Ἀνθολόγιο Πατερικῶν Κειμένων" τοῦ Εὐαγγ. Θεοδώρου, μέχρι τήν ἡμέ-
ρα πού θά φθάσει στά σχολεῖα τό νέο βιβλίο πού βρίσκεται ἀκόμα στό
τυπογραφεῖο. Στήν περίπτωση πού θά ἐξαντληθοῦν ὅλα τά πατερικά κει-
μένα τοῦ Ἀνθολογίου πού προορίζονται γιά τήν Α' τάξη, νά διδαχθοῦν
ἐπιλεγμένα κείμενα ἀπό ἐκεῖνα πού προορίζονται γιά τή Β' τάξη. 'Η
ἐπιλογή θά γίνεи μέ εὐθύνη τῶν διδασκόντων. Κατά τά ἄλλα, ἰσχύουν
οἱ ἔντυπες ὁδηγίες πού ἔδωσε τό ΚΕΜΕ μέ τό Γ' τεῦχος τῶν "Ὁδηγιῶν"
στήν ἀρχή τοῦ σχολ. ἔτους σελ. 6-7.

Τό Τμήμα ὑστερα ἀπό συζήτηση καί πρόταση τοῦ Προέδρου κ. Γ.
Παντελεόδη,

Ἀποφάσινεται ὁμόφωνα.

Δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ Συμβούλου Β' κ. Γ. Γρατσέα στό σύνολό
της.

ΘΕΜΑ 4ο - 'Υπόμνημα Συλλόγου Γονέων καί Κηδεμόνων Κολλεγίου 'Αθηνών.

'Ο αρμόδιος γιά τό θέμα αὐτό εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τό συνημμένο ὑπόμνημα τοῦ Συλλόγου Γονέων καί Κηδεμόνων τοῦ Κολλεγίου 'Αθηνῶν μέ τό ὁποῖο ἐπιχειρηματολογεῖται ἡ ἄποψη ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ κατάργηση τοῦ 4ου ἔτους φοιτήσεως στό Λύκειο τοῦ Κολλεγίου καί ἡ ἐξομοίωση τοῦ Λυκείου αὐτοῦ πρός ὅλα τά Λύκεια τοῦ Κράτους.

Πέραν τῶν ἐπιχειρημάτων νομικῆς φύσεως πού ἀναφέρει τό ὑπόμνημα θά ἤθελα νά ἐπισημάνω, λέγει ὁ κ. Βαρουχάκης, δύο βασικά μειονεκτήματα τῆς λειτουργίας τοῦ Λυκείου αὐτοῦ σέ τετραετή βάση:

α) Οἱ μαθητές "ἐκ προοιμίου" χάνουν ὑποχρεωτικά ἕνα χρόνο σπουδῶν, ἄκομα καί ἂν μεταγραφοῦν, ἔναντι ἐκείνων πού φοιτοῦν ἐξαρχῆς στό Δημόσιο Λύκειο.

β) 'Εξάλλου προσερχόμενοι στίς πανελλήνιες ἐξετάσεις εἶναι "ὀρμότεροι" ἀπό ἄποψη ἡλικίας σέ σύγκριση μέ τοὺς μαθητές τῶν Δημοσίων Λυκείων καί δημιουργεῖται ἔτσι ἕνα στοιχεῖο ἁνισῆς-μεταχείρισης πού ἀντιστρατεύεται τό γενικό πνεῦμα ὀργανώσεως τῶν πανελλήνιων ἐξετάσεων.

Τέλος θά ἤθελα νά ὑπενθυμίσω ὅτι μέ τήν εὐκαιρία τῶν συζητήσεων τόσο γιά τή λειτουργία τῶν ξένων σχολείων ὅσο καί τῶν πανελλήνιων ἐξετάσεων ἔχει ἐπανειλημένως ἐκφραστεῖ ὁμοφωνα ἡ ἄποψή μας ὅτι τά σχολεῖα αὐτά πρέπει νά λειτουργοῦν ἀπόλυτα ἑναρμονισμένα ἀπό πλευρᾶς ἐτῶν φοιτήσεως, προγράμματος σπουδῶν (μέ ἐξαίρεση τήν ξένη γλῶσσα) κτλ. πρός τά Δημόσια ἡμερήσια Λύκεια τῆς χώρας. Τοῦτο ἄλλωστε συνάδει καί πρός τό ἄρθρο 1 ἐδαφ. β' τοῦ Νόμου 3776/1928, τό ὁποῖο σαφῶς ἀπαιτεῖ ὀργάνωση τοῦ Κολλεγίου ἀνάλογο πρός τήν ὀργάνωση τῶν Δημοσίων Σχολείων.

"Υστερα ἀπό τά ἀνωτέρω εἰσηγοῦμαι νά προταθεῖ στή Διοίκηση ἡ ὀργάνωση τοῦ Λυκείου τοῦ Κολλεγίου 'Αθηνῶν σέ τριετή βάση καί ἡ λειτουργία του κατ' ἐνέργειαν ἑναρμονισμένο πρός τά ἡμερήσια Λύκεια τῆς χώρας.

Ακολούθησε διεξοδική συζήτηση, ύστερα από την οποία το Τμήμα, με πρόταση του Προέδρου του κ. Γ. Παντελίδη, Α' Αντιπροέδρου του ΚΕΜΕ,

άποφάσισε να ιερόμενα:

Δέχεται την εισηγήση του Συμβούλου Β' κ. Ν. Βαρουχάκη στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 5ο - Ανακοινώσεις

α) Ο κ. Ν. Βαρουχάκης ανακοίνωσε στο Τμήμα το περιεχόμενο του έγγραφου με αριθμ. πρωτ. 11/29-10-1980 του Συνδέσμου Καθηγητών Παιδαγωγικών Ακαδημιών και Σχολών Νηπιαγωγών Πτυχιούχων Ανωτάτων Σχολών Ημεδακής (Λαμίας) προς τον Υφυπουργό κ. Βασ. Κοντογιαννόπουλο.

β) Ο κ. Γ. Γρατσέας ανακοίνωσε το περιεχόμενο του έγγραφου με αριθμ. πρωτ. 4518/11-11-80 της Β' ΓΕΜΕ Δυτικής Αττικής προς το ΥΠΕΠΘ (Α/νη Μ.Ε. Τμ. Γ') που αναφέρεται στο υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας των καθηγητών.

Στο σημείο αυτό τελείωσε η συζήτηση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Ο Πρόεδρος
Γ. Παντελίδης
Γ. Παντελίδης

Η Γραμματέας
Μαυρομυητρίδης
Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 70/1980
=====

Σήμερα, 10 Δεκεμβρίου 1980, ημέρα Τετάρτη καί ώρα 9 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα της 'Ολομέλειας (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή-'Αττικής) με Πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α' 'Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση οί κ.κ. 'Αθαν. Κομίνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Ι. Σκορδύλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Β. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές. Χρήη γραμματέα ἔκανε ὁ Φιλολόγος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ με ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στη συνεδρίαση οί κ.κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β', Δ. Τομπάζης καί Κυρ. Κατσιμάνης, Εισηγητές, γιατί εἶχαν κανονική ἄδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ
=====

ΘΕΜΑ 1ο - Συζήτηση γιά τό ὑπόμνημα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. (πρόγραμμα σπουδῶν). Εἰσηγητές κ.κ. Φ. Βῶρος, Δ. Σακκάς καί 'Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο - "Εγκριση πρόξεως 'Επιτροπῆς Κοίσεως διδακτικοῦ βιβλίου: Μ. Γιαννῆ, LEARNING ENGLISH (α', β', γ' Γυμνασίου). Εἰσηγητές κ.κ. Φ. Βῶρος καί Τρ. Τριανταφύλλου.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ διαδικασία τῆς πρῶτης, τό Τμήμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

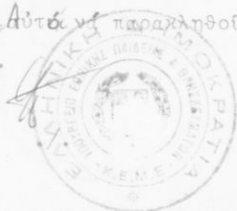
ΘΕΜΑ 1ο - Συζήτηση για το υπόμνημα της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. (πρόγραμμα σπουδών).

Ο πρώτος από τους εισηγητές του θέματος κ. Φ. Βώρος είπε τα εξής:

1. — Το σχέδιο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για την αναμόρφωση των προγραμμάτων και των κύκλων σπουδών παρουσιάζει δύο όψεις: ή μία βλέπει προς το εσωτερικό της Σχολής, ή άλλη προς τη Δευτεροβάθμια Γενική Έκπαίδευση, που δέχεται στην υπηρεσία της τη συντριπτική πλειοψηφία των αποφοίτων της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. Στοχευμένης σεβασμός προς την αποκλειστική αρμοδιότητα των συντακτών του σχεδίου για τη ρύθμιση των θεμάτων εσωτερικής οργάνωσης των προγραμμάτων τους με αποτρέπει από οποιοδήποτε βέβηλο βήμα προς το ακαδημαϊκό δικαίωμα (αυτονομία).

Υποθέτω όμως βάσιμα ότι η διαπομπή του σχεδίου προς το τμήμα μας για γνώμοδότηση αναφέρεται στην άλλη όψη του ζητήματος που νομίζω ότι είναι επιτρεπτό να διατυπωθεί έτσι: "τί περίπου εφόδια νομίζουμε ότι χρειάζεται ο φιλόλογός μας", ο αύριανός πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής, προκειμένου να προσφέρει τις καλύτερες δυνατές υπηρεσίες του στη Δευτεροβάθμια Γενική Έκπαίδευση. Από τη σκοπιά αυτή αντικρίζοντας το ζήτημα παίρνω το θάρρος — κι ελπίζω δε θα θεωρηθεί βεβήλωση της ακαδημαϊκής αυτονομίας — να σημειώσω τα ακόλουθα (έχοντας υπόψη τις ανάγκες της Δευτεροβάθμιας Γενικής Έκπαίδευσης):

α) Οι αποφάσεις για το μερικό τουλάχιστο σχεδιασμό των προγραμμάτων σπουδών των φοιτητών της Φιλοσ. Σχολής είναι σκόπιμο — φρόνιμο νομίζω — να αρχίσει από άλλη αφετηρία "τί είναι ανάγκη να προσφέρει στους μαθητές η Δευτεροβάθμια Γενική Έκπαίδευση, άρα, τί έργο όφειλουν να προσφέρουν οι φιλόλογοι". Αντίστοιχα εφόδια χρειάζονται τώρα να αποκτήσουν ως φοιτητές, αντίστοιχα μαθήματα είναι χρήσιμο να τους προσφέρει η Φιλοσ. Σχολή. Αυτό να παραληφθούν να προσφέρουν οι πανεπιστημιακοί τους δάσκαλοι.

β) Τά ἀντικείμενα, πού νομίζω ὅτι εἶναι ἀνάγκη (καί θά διευ-
ρυνθεῖ ἡ ἀνάγκη φρονῶ σύντομα) ὁ φιλόλογος νά προσφέρει στή Δευτε-
ροβάθμια Γενική Ἑκπαίδευση, εἶναι (θά εἶναι):

- 1) ἀρχαῖα κείμενα (κυρίως ἀπὸ τὸν 6ο ἕως τὸν 4ο αἰ. π.Χ.)
- 2) νεοελληνική λογοτεχνία (κυρίως ἀπὸ τὸ 17ο αἰ. καί ὕστερα)
- 3) γλωσσολογία (ὡς γνώση πού διοχετεύεται σέ ἄλλα μαθήματα)
- 4) λαογραφία (ὡς γνώση πού διοχετεύεται σέ ἄλλα μαθήματα)
- 5) ἱστορία (ἐλληνική καί ξένη) καί Φιλοσ. τῆς Ἱστορίας
- 6) Ψυχολογία Γενική καί τοῦ Ἑφήβου καί τοῦ μέλλοντος.
- 7) Εἰσαγωγή στή Φιλοσοφία (Λογική, Μεθοδολογία, Ἱστορία Φιλο-
σοφίας, προβλήματα Φιλοσοφίας)
- 8) Στοιχεῖα Κοινωνιολογίας
- 9) Γενική Παιδαγωγική (πού διαποτίζει ὅλη τὴν παιδευτικὴ δρα-
στηριότητα τοῦ φιλόλογου)
- 10) Γενική καί Εἰδική Διδακτική (πού ὑποβοηθεῖ ὅλο τὸ ἔργο τοῦ
φιλόλογου στὸ σχολεῖο).

γ) Ἡ διαμερισμὰτωση τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου καί ἡ ἀντίστοιχη δια-
σπορά τῶν σχολεῖων μας δὲν ἐπιτρέπει τὴν πολυτέλεια ^{τῆς} εἰδούκευσης· ἄλ-
λωστε ἡ εὐπρόσβλη παρουσία ἑνὸς φιλόλογου ἀπαιτεῖ ὅλα τὰ παραπάνω
ἀντικείμενα πού ἀλληλοσυμπληρῶνται καί συναποτελοῦν ἑνιαία ὑπόδο-
μή γιὰ τὸ παιδευτικὸ ἔργο. Ὁ κύριος λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο οἱ φιλόλο-
γοί μας σήμερα γογγύζουν κἀτω ἀπὸ τὸ βῆρος τῶν πολλῶν μαθημάτων εἶναι
ὅτι ἴσως δὲν ἔχουν διδαχτεῖ συνολικά κανένα ἀπ' αὐτά, τὸν καιρὸ τῶν
βασικῶν σπουδῶν τους καί χωλαίνουν σέ ὅλα, ἐκτός ἂν εἶχαν τὴν εὐτυ-
χία νά ἀφιερῶσουν 5-6 χρόνια ἀπερίσπαστοι γιὰ μελέτη ὕστερα ἀπὸ τὴ
λήψη τοῦ πτυχίου τους, ὑπηρετώντας σέ κάποιον ἥσυχο ἐπαρχιακὸ γυμνάσιο.

δ) Ὑστερα ἀπὸ τὰ παραπάνω φρονῶ ὅτι εἶναι ἀναγκαῖο καί δυνατό
νὰ σχεδιαστεῖ πρόγραμμα γιὰ τοὺς φοιτητὰς πού:

- 1) νά περιλαμβάνει τὰ μαθήματα πού μνημονεύτηκαν ὡς ἀπαραίτητη

φιλολογική υποδομή για τὰ τρία πρώτα ἔτη* σπουδῶν καί

2) νά παρέχει στούς φοιτητές τή δυνατότητα νά διαθέσουν τό τελευταῖο ἔτος σπουδῶν τους γιά ἕνα ἢ περισσότερα ἀντικείμενα (λατινικά, ἐπιγραφική, παλαιογραφία κλπ.) μέ ἀπόλυτη ἐπιλογή τους.

(* Εἶναι δυνατή καί ἐπαρκής κατ' ἀρχήν ἡ πραγματοποίηση τέτοιου προγράμματος μέ δύο προϋποθέσεις:

1) Τά ὀνομαζόμενα μαθήματα θά διδαχτοῦν ἀπό εὐσύνοπτα ἐγχειρίδια πού θά καλύπτουν κατά περίπτωση ὅλο τό πλάτος τοῦ ἀντικειμένου.

2) Παράλληλα πρὸς τή διδασκαλία τῶν μαθημάτων πού ἀναφέραμε νά γίνεται ἕνα φροντιστήριο-σεμινάριο γιά τήν ἐπιστημονική μεθοδολογία)

2.- Μέ τίς σκέψεις αὐτές πού ὑπαγορεύονται ἀποκλειστικά ἀπό τίς ἀνάγκες τῆς Δευτεροβάθμιας Γενικῆς Παιδείας θά προκύψει τό ἐπιθυμητό γιά τή Δ.Γ.Ε. ἀποτέλεσμα, χωρὶς νά βλάπτεται ἡ ἐπιστημονική ἀποστολή τοῦ πανεπιστημιακοῦ ἰδρύματος, γιατί

α) ὑπάρχει ὅλη ἡ εὐχέρεια ὁ φοιτητής νά στραφεῖ καί πρὸς εἰδικό ἐπιστημονικό θέμα,

β) εἶναι ἀνοιχτός ὁ δρόμος ὕστερα ἀπὸ τό τέταρτο ἔτος σπουδῶν (τό εἰδικό) γιά συνέχιση πρώτου μεταπτυχιακοῦ κύκλου σπουδῶν καί χορήγηση ἀντίστοιχου τίτλου (MASTER),

γ) μπορεῖ νά ἐξεταστεῖ καί ἡ περίπτωση οἱ φοιτητές τῶν τριῶν πρώτων ἐτῶν νά παίρνουν μέ ἐπιλογή καί ἕνα ^{εἰδικό} ἀντικείμενο ἐκτός ἀπὸ ὅσα ἀναφέραμε ὡς μαθήματα υποδομῆς τοῦ φιλόλογου.

3.- Ἐχέτικα μέ τή συγκεκριμένη πρόταση πού περιέχεται στό ὑπόμνημα τῆς Φιλοσ. Σχολῆς γιά περιορισμό τῶν προγραμμάτων σέ δύο τμήματα (φιλολογικό-ἱστοριοαρχαιολογικό) καί γιά σύνταξη δύο χωριστῶν ἐπετηρίδων ἀπὸ τό ΥΠΕΠΘ, νομίζω ὅτι: α) ὁ περιορισμός σέ δύο τμήματα φαίνεται προτιμότερος σέ σύγκριση μέ τό σημερινό ἀπὸ τῆς πολυδιάσπασης καί β) ἡ τήρηση χωριστῆς ἐπετηρίδας δέν γίνε^{ται} ^{καὶ} πρόβλημα γιά τοὺς λόγους πού ἔχουν ἐκτεθεῖ παραπάνω (παρ. 1γ).

Μετά τήν εισήγηση τοῦ κ. Φ. Βώρου διακόπηκε ἡ συνεδρίαση τοῦ
Τμήματος, γιατί οἱ Σύμβουλοι κλήθηκαν ἀπό τόν Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ κ.
Π. Σακελλαρίδου νά λάβουν μέρος σέ ἑκτακτη σύσκεψη.

Ἡ Γραμματέας

Παπαδημητρίου

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 71/1980
=====

Σήμερα 13 Δεκεμβρίου 1980, ημέρα Σάββατο και ώρα 10 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδευσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα της 'Ολομέλειας (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικής) με Πρόεδρο τον κ. Γ. Παντελίδη, Α' 'Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. 'Αθαν. Κομίνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Ι. Εκορδής, Είδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος και Ετ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές. Χρήη γραμματέα έκανε η Φιλολογος Παρασκευή Παπαδημητρίου που ύπηρετεί με άποσπαση στο ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ο κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β', γιατί είχε άλλη ύπηρεσιακή άπασχόληση και ο κ. Δ. Τομπαζής, Εισηγητής, γιατί είχε κανονική άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ
=====

Συνέχεια της συζητήσεως για το ύπόμνημα της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. (πρόγραμμα σπουδών). Εισηγητές κ.κ. Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς και 'Ηλ. Σπυρόπουλος.

'Αφοϋ διαπιστώθηκε άπαρτία και έπικυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, το Τμήμα συνέχισε την εξέταση του θέματος της ήμερήσιας διατάξεως, του όποιου είχε διακοπεί η συζήτηση στην προηγούμενη συνεδρίαση του.

'Ο δεύτερος εισηγητής του θέματος αυτού κ. Δ. Σακκάς είπε:
'Ο ύφυπουργός Παιδείας κ. Β. Κοντογιαννόπουλος με το Έγγραφό του

Handwritten signature or mark.

4312/1-11-80 διαβίβασε στον κ. Πρόεδρο του ΚΕΜΕ το από 15-9-80 υπόμνημα του Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του 'Αριστοτ. Πανεπ. Θεσ/κης κ. 'Αναστ. Μέγα, που απευθύνεται προς τον ίδιο, με την παράκληση να προκαλέσει σχετική γνωμοδότηση του Τμήματός μας. Το υπόμνημα αναφέρεται σε νέο πρόγραμμα σπουδών που κατέρτισε η Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ. και συνοδεύεται με εισηγητική έκθεση για το νέο πρόγραμμα σπουδών καθώς και με σχέδιο σχετικής με το θέμα υπουργικής απόφασης. Το νέο πρόγραμμα σπουδών προβλέπει τη χορήγηση δυο τύπων πτυχίων γενικής παιδείας, του Φιλολογικού με δυο κατευθύνσεις (Κλασικό και Νεοελληνικό) και του 'Ιστορικού με δυο επίσης κατευθύνσεις ('Ιστορικοαρχαιολογικό και Φιλοσοφικοιστορικό).

Με το υπόμνημα ζητείται η συναίνεση του 'Υπουργείου Παιδείας και η προώθηση ρύθμισης που άνηκει στην αρμοδιότητά του. "Αν αντίληφθηκα καλώς τα γραφόμενα στο υπόμνημα - γιατί δεν προσδιορίζεται σαφώς το θέμα για το οποίο ζητείται η βοήθεια του 'Υπουργείου και συνεπώς και η γνωμοδότηση μας - η αιτούμενη ρύθμιση είναι η τροποποίηση άρθρων του Ν.309/76, ώστε να δημιουργηθούν δυο τύποι ελληνιστών στα σχολεία με χωριστές έπιτηρίδες, μία για φιλόλογους και μία για ιστορικούς.

Για το θέμα αυτό έχω να παρατηρήσω τα εξής: Με τις ειδικεύσεις που κάνουν ή ζητούν να κάνουν οι φιλοσοφικές σχολές και άλλες καθηγητικές σχολές της χώρας παραβλέπονται τα εξής: α) ότι πολλά γυμνάσια και λύκεια της χώρας λειτουργούν σε κωμοπόλεις και χωριά, όπου ο φιλόλογος ή ο φυσικός, αν ο τελευταίος υπάρχει, συχνά είναι υποχρεωμένος να διδάσκει όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς του· β) ότι και στις μεγάλες πόλεις, όπου στο ίδιο σχολείο υπηρετούν πολλοί καθηγητές της ίδιας ειδικότητας, συνήθως δεν κατανέμονται τα μαθήματα ανάλογα με την ιδιαίτερη ειδίκευση του καθενός μέσα στην ειδικότητά του, αλλά ανάλογα με τις προτιμήσεις και τις ικανότητες· γ) ότι ένα ελάχιστο γνώσεων και δυνατοτήτων που πρέπει να έχει ο φιλόλογος στο σχολείο είναι να μπορεί να ερμηνεύει από το πρωτότυπο και από μετάφραση τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς, τουλάχιστο αυτούς που διδάσκονται στα σχολεία, καθώς και να γνωρίζει έπαρκώς τη νεοελ-
./.

ληνική γλώσσα και λογοτεχνία, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις αυτού του μαθήματος, και ότι οι προερχόμενοι από το ιστορικό τμήμα κατά κανόνα υπολείπονται και ιδιαιτερώς να διδάσκουν ικανοποιητικά τα ελληνικά, τα αρχαία και τα νέα· δ) ότι αυτές οι σχετικές εύκολότερες ειδικεύσεις (στην ιστορία, αρχαιολογία κτλ.) αποτελούν πόλο έλξεως προς τον οποίο στρέφονται και πολλοί φοιτητές που επιθυμούν να εργάζονται λιγότερο και να μην έχουν πολλές δυσκολίες στις σπουδές τους, με αποτέλεσμα να βγαίνουν ακατάρτιστοι στην αρχαία και τη νέα ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία και να εισέρχονται στα σχολεία με μέτριας ικανότητες και δυνατότητες για το έργο τους· ε) ότι και σε ξένες χώρες εγκαταλείπεται ή αυστηρή ειδίκευση, γιατί έτοιμάζει τον καθηγητή που δεν μπορεί να δει πέρα από τη δική του περιοχή, και παρασκευάζονται δάσκαλοι με ευρύτερη γνώση που να μπορούν να διδάσκουν ικανοποιητικά περισσότερα από ένα μαθήματα.

Για τους ανωτέρω λόγους θα άνεμένα από τον πιο αρμόδιο της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. μία εισήγηση διαφορετική. Να μη ζητεί ειδικεύσεις αλλά την κατάρτιση των ειδικεύσεων, τουλάχιστο στο γυμνάσιο, και τη δημιουργία ενός φιλολόγου με κομμό γνώσεων την ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία, αρχαία και νέα, και με προεκτάσεις των γνώσεών του προς την ιστορία, τη φιλοσοφία και άλλους συγγενείς κλάδους. Αυτό το φιλόλογο χρειάζεται το ελληνικό σχολείο. Δεν παραγνωρίζω καθόλου τη σημασία της ιστορίας, της φιλοσοφίας και άλλων αντικειμένων για το φιλόλογο και δε λέω να μη διδάσκονται τέτοια μαθήματα. Όμως η ικανότητα του φιλολόγου κρίνεται κυρίως από το βαθμό γνώσης της γλώσσας και της δυνατότητάς του να προσεγγίζει και να ερμηνεύει τα κείμενα. Γιατί αυτά τα αντικείμενα παρουσιάζουν ιδιαίτερες δυσκολίες.

Πέρα από αυτό παρατηρώ ότι και η Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ., όπως φαίνεται από το υπόμνημα του Κοσμήτορά της, αν πραγματικά ο κ. Κοσμήτορας εκφράζει τις απόψεις της, στο θέμα αυτό, δεν αντιμε-

τωπίζει τη διδακτική άσκηση και προετοιμασία των φοιτητών για το έργο τους. Και η Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ. φαίνεται ότι ένδιαφέρει να παρασκευάζει μόνο φιλόλογους ή ιστορικούς και τίποτε άλλο. Το πώς θα διδάσκει ο φιλόλογος και το πώς θα αντιμετωπίζει τα διάφορα διδακτικά προβλήματα δεν την απασχολεί.

"Εχω και άλλοτε αναπτύξει τις απόψεις μου γι' αυτό το θέμα γραπτώς και προφορικώς. Σημειώνω και εδώ πολύ σύντομα: Το 80 ή και το 90% από τους φοιτητές των καθηγητικών σχολών προορίζονται για την εκπαίδευση. Έπομένως οι καθηγητικές σχολές είναι σχολές "επαγγελματικές" με την έννοια ότι προετοιμάζουν αυτούς που θα ασκήσουν το εκπαιδευτικό επάγγελμα. Καλλιεργούν, βέβαια, και την επιστήμη. Υπάρχει και ένα μικρό ποσοστό φοιτητών που δε σκοπεύουν να γίνουν εκπαιδευτικοί. Και γι' αυτούς ασφαλώς πρέπει να υπάρχουν ειδικά προγράμματα σπουδών. 'Αλλά το μεγάλο σῶμα των φοιτητών των καθηγητικών σχολών πηγαίνει για την εκπαίδευση. Στην περίπτωση του υπομνήματος που μας απασχολεί παραβλέπεται ότι η ειδίκευση στις καθηγητικές σχολές βοηθάει την επιστήμη, αλλά δε βοηθάει την εκπαίδευση, δεν υπηρετεί το ελληνικό σχολείο.

Νομίζω ότι οι ριζικές λύσεις στο πρόβλημα της βασικής εκπαίδευσης του διδακτικού προσωπικού των σχολείων μας είναι οι εξής:

1.- Στις Φιλοσοφικές Σχολές καθώς και στις σχολές Φυσικο-φυσιογνωστικού κύκλου να καταργηθούν οι ειδικοότητες για όσους άποσκοπούν να ασκήσουν το εκπαιδευτικό επάγγελμα και να παρασκευάζονται καθηγητές που θα κατέχουν γνώσεις σε μια ευρύτερη περιοχή έντελως άπαραίτητες για την άσκηση του διδακτικού έργου. Προκειμένου για τους φιλόλογους ο κορμός των βασικών τους γνώσεων να είναι η ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία. Προκειμένου για τους φυσικούς-φυσιογνώστες οι βασικές γνώσεις να είναι η φυσική και η χημεία. Θα έχει, βέβαια, ο φιλόλογος που προορίζεται για εκπαιδευτικούς και ιστορική και φιλοσοφική και κοινωνιολογική, θα έλεγα, γνώση, αλλά αυτή θα είναι γνώση προβληματισμού σε καίρια ιστορικά, φιλοσοφικά, κοινωνικά κτλ. φαινόμενα.

μενα καί προβλήματα. Θά ἔχει καί ὁ φυσικός βιολογική-φυσιογνώστικὴ γνώση, ἀλλὰ αὐτὴ θά ἀποτελεῖ τὴν περιφέρειαν τῆς μόρφωσής του.

2.- Νά παρέχεται ἡ δυνατότητα στοὺς φοιτητές-ἐκπαιδευτικούς ὕστερα ἀπὸ τὸ 4ο ἐξάμηνο σπουδῶν τους, ἀφοῦ δηλαδὴ θά ἀποκοτῶν πρῶτα τὶς ἐντελῶς ἀπαραίτητες γνώσεις εἰδικότητας γιὰ τὴν ἄσκηση τοῦ διδακτικοῦ ἔργου, νὰ ἐπιλέγουν μαθήματα.

3.- Μετὰ τὴ λήξη τοῦ πτυχίου νὰ διευκολύνονται ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ παρακολουθοῦν μαθήματα στὸ Πανεπιστήμιο καί νὰ παίρνουν πτυχίο εἰδικεύσεως, ἢ νὰ ἀποκοτῶν τὴν εἰδίκευση, χωρὶς σπουδὴ στὸ Πανεπιστήμιο, ὕστερα ἀπὸ ἐξετάσεις. Ἔτσι μπορεῖ νὰ ἀποκτηθοῦν εἰδικότεροι γιὰ τὴ διδασκαλίαν μαθημάτων στὸ λύκειο.

4.- Μία εἰδικότητα ἐκπαιδευτικοῦ ποὺ χρειάζεται νὰ παρασκευάζεται σὲ ἰδιαίτερη σχολὴ εἶναι τοῦ ψυχολόγου-ἐπαγγελματικοῦ προσανατολιστῆ-κοινωνιολόγου. Χωρὶς αὐτὴ τὴν εἰδικότητα βασικὲς προβλέψεις τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Μεταρρύθμισης δὲ θά ὑλοποιηθοῦν ποτέ. Συγκριμένα, χωρὶς αὐτὴ τὴν εἰδικότητα, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμοστεῖ σωστά ὁ σχολικὸς καί ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς οὔτε νὰ γίνῃ γ' κύκλος ἐπιλογῆς μαθημάτων κοινωνικοοικονομικοῦ χαρακτῆρα.

5.- Ὅσοι δὲν ἔχουν σκοπὸ νὰ ἀσκήσουν τὸ ἐκπαιδευτικὸ ἔργο καί ἐπιθυμοῦν νὰ σπουδάσουν μίαν εἰδικὴ ἐπιστήμην (π.χ. ἀρχαιολογία, γλωσσολογία κτλ.) θά παρακολουθοῦν εἰδικὰ προγράμματα σὲ εἰδικὰ τμήματα. Ἔτσι θά καλλιεργεῖται καί ἡ ἐπιστήμη.

6.- Γιὰ ὅσους προορίζονται γιὰ ἐκπαιδευτικοὶ νὰ περιοριστοῦν οἱ σπουδές στὴν ἐπιστήμην τῆς εἰδικότητας ἀπὸ 8 ἐξάμηνα σὲ 6 (ἢ ἔστω σὲ 7) καί τὰ δύο τελευταῖα ἐξάμηνα (ἢ ἔστω τὸ τελευταῖο) νὰ διατεθοῦν γιὰ τὴν παιδαγωγικὴ καί διδακτικὴ κατάρτιση καί ἄσκηση τῶν φοιτητῶν. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ νὰ ἰδρυθοῦν ἀνεξάρτητες παιδαγωγικὲς σχολαίς ἐτήσιας (ἢ ἔστω ἐξαμηνίας) διάρκειας σπουδῶν, τὶς ὁποῖες θά στελεχώσουν οἱ καθηγηταί τῆς παιδαγωγικῆς τῶν σημερινῶν Φιλοσοφικῶν Ἐσχολῶν καί ἄλλο ἱκανὸ προσωπικὸ ποὺ ἀπαραιτήτως θά ἔχει ἐμπειρίες ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσης (ὅπως Εὐμβουλοὶ τοῦ ΚΕΜΕ, Ἐ-

πόπτες, 'Επιθεωρητές καί ἄλλοι ἐκπαιδευτικοί Μ.Ε.). Οἱ σχολές αὐτές δέ θά 'χουν καμιά σχέση μέ τίς σχολές τῶν δασκάλων τῆς δημοτικῆς. Ἐνα σημαντικό μέρος τοῦ προγράμματός τους θά εἶναι πρακτικό: παρακολούθηση διδασκαλιῶν πού θά γίνονται ἀπό ἄλλους καί κριτική, διδασκαλίες ἀπό τοὺς ἴδιους τοὺς ἐκπαιδευομένους καί κριτική. Γιά τή διαμόρφωση τῶν προγραμμάτων, τή λειτουργία αὐτῶν τῶν σχολῶν κτλ. θά ἔχει οὐσιαστικό λόγο καί τό ΚΕΜΕ.

Αὐτός ὁ διαχωρισμός τῶν σπουδῶν σέ σπουδές εἰδικότητας καί σπουδές παιδαγωγικῆς-διδασκτικῆς ἄσκησης εἶναι ἀπαραίτητος. Εἶναι μιὰ πρακτική πού ἐφαρμόζεται σέ πολλές προηγμένες γῶρες. Στήν πιθανή ἀντίρρηση ὅτι ὁ χρόνος τῶν 6 ἐξαμήνων δέν ἐπαρκεῖ γιά τή σπουδή τῆς ἐπιστήμης τῆς εἰδικότητας θά ἀπαντούσαμε ὅτι ὁ περιορισμός σ' αὐτό τό χρόνο εἶναι μιὰ ἀνάγκη. Ἀλλωστε καί ὁ χρόνος τοῦ ἑνός ἔτους δέν ἐπαρκεῖ γιά τήν ψυχολογική, παιδαγωγική καί διδασκτική κατάρτιση τῶν σπουδαστῶν. Καί ἀκόμα δέν προέχει ἡ διδρκεία τῶν σπουδῶν ἀλλά ἡ ποιότητα καί οἱ στόχοι τους. Ἡ Σουηδία, ἡ πιό προηγμένη χώρα τοῦ κόσμου, μέ τίς τεράστιες οἰκονομικές της δυνατότητες, σπένδῃζει τίς νηπιαγωγούς της ἐπὶ 2 1/2 χρόνια, τοὺς δασκάλους τοῦ δημοτικοῦ ἐπὶ 3 χρόνια καί τοὺς καθηγητές τοῦ γυμνασίου καί λυκείου 3 χρόνια στήν ἐπιστήμη τῆς εἰδικότητας καί 1 χρόνο γιά τήν παιδαγωγική-διδασκτική κατάρτισή τους σέ ἰδιαίτερες σχολές. Καί εἶναι οἱ ἐκπαιδευτικοί της ὀψέλης στάθμης. Γιατί καί ἡ ποιότητα τῶν σπουδῶν τους εἶναι ὀψήλη.

Πιστεύω ὅτι μιὰ συνάντηση τῶν κοσμητόρων δλων τῶν καθηγητικῶν σχολῶν γιά τή μελέτη τοῦ θέματος μέ τήν προοπτική νά δοθοῦν οἱ ἀνωτέρω λύσεις πού ἀληθινά ὑπηρετοῦν τήν ἐκπαίδευση θά ἀποτελοῦσε πραγματικά ἐθνική προσφορά.

Στή συνέχεια πῆρε τό λόγο ὁ τρίτος εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἡλ. Επυρόπουλος, ὁ ὁποῖος εἶπε:

Χαιρετίζω τήν πρωτοβουλία τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καί τήν θεωρῶ σάν μιὰ εὐόλωνη ἀπαρχή γιά τήν ἐξυπηρέτηση τοῦ γενικοῦ θέματος τῆς παιδείας μέ τήν ἀμεσότερη συσχέτιση τῆς ἐργασίας τῶν ΑΒΕΙ μέ τή σχολική πράξη τῆς Μ.Ε. Γιατί βέβαια

μέ ενδιαφέρον μελέτησα όσα άφορούν ειδικότερα τήν έσωτερική άνα-
διάρθρωση τών προγραμμάτων της Σχολής, πολύ περισσότερο όμως μέ
ένδιαφέρει ή δημιουργία άποφοίτων πού χωρίς πολλές έπιμορφωτικές
διαδικασίες θά μπορούσαν τό συντομότερο, ύστερα άπό τό διορισμό
τους, νά άνταποκρίνονται στις άπαιτήσεις τών καθηγητών Μ.Ε.

Νομίζω ότι τήν ώρα αύτή δέν προέχει ή εξαντλητική συζήτηση
τοϋ περιεχομένου τοϋ ύπομνήματος καί ή διατύπωση ειδικότερων παρα-
τηρήσεων στά έπιμέρους κεφάλαιά του, αλλά ή διατύπωση γενικότερης
γνωμοδότησης. Λοιπόν έχω τή γνώμη ότι, γιά νά εξασφαλίσουμε τίς
προϋποθέσεις ώστε οι άπόφοιτοι τών καθηγητικών Σχολών νά άνταποκρί-
νονται στις άπαιτήσεις τών Σχολείων Μ.Ε., θά πρέπει νά μήν περιορι-
στούμε στις Φιλοσοφικές Σχολές, αλλά νά εξετασθεί όλο τό φάσμα τών
καθηγητικών Σχολών τών ΑΕΙ. Γι' αυτό προτείνω μέ ένέργεια τοϋ κ.
'Υπουργοϋ 'Εθνικής Παιδείας, τό 'Υπόμνημα της Φιλοσοφικής Σχολής
Α.Π.Θ., μαζί μέ τή γνωμοδότησή μας, νά σταλεί γιά μελέτη σέ όλες
τίς καθηγητικές Σχολές καί, σέ κατάλληλο χρόνο, νά γίνει σύσκεψη
στό ΥΠΕΠΘ μέ άντιπροσώπους τών καθηγητικών Σχολών καί τοϋ ΚΕΜΕ γιά
τήν καλύτερη μεθόδευση καί τόν συντονισμό τών κατάλληλων ένεργειών.

Ειδικότερα τώρα, γιά ό,τι άφορϊ τίς Φιλοσοφικές Σχολές, νομί-
ζω ότι όδηγός μας πρέπει νά είναι οι άνάγκες της κάθε βαθμίδας τοϋ
έκπαιδευτικοϋ μας συστήματος. "Ετσι, έφόσον οι άνάγκες της χώρας
μας στην έκπαίδευση είναι διαφορετικές στο Δημοτικό, στο Γυμνάσιο,
στο Λύκειο καί στις 'Ανώτερες καί 'Ανώτατες Σχολές, θά πρέπει νά:

Α'. Γιιά τό διδακτικό προσωπικό τών Δημοτικών Σχολείων νά εξα-
σφαλιστοϋν έκπαιδευτικοί πού νά μπορούν νά διδάξουν τήν κατάλληλη
ύλη όλων τών μαθημάτων, στο επίπεδο φυσικά πού άπαιτεί ή δημοτική
έκπαίδευση.

Β'. Γιιά τό διδακτικό προσωπικό τών Γυμνασίων, νά εξασφαλιστοϋν
έκπαιδευτικοί πού νά μπορούν νά διδάξουν όλα τά μαθήματα ενός κλά-
δου (π.χ. Α1, Α2, Α3, Α4 κ. έξ.) στο άπαιτούμενο επίπεδο. Ειδικό-
τερα οι Φιλοσοφικές Σχολές, χωρίς νά άλλοιωθεί ό χαρακτήρας τους,
νά κατάρτιζουν φιλολόγους πού θά μπορούν νά διδάξουν 'Αρχαία 'Ελ- 4

ληνικά, Νέα Έλληνικά καί 'Ιστορία. Μιά ικανοποιητική κατάρτιση θά απαιτούσε τή διδασκαλία (σέ έξι έξάμηνα) 'Αρχαιολογίας, 'Ιστορίας, Γλωσσολογίας, Φιλοσοφίας καί, κυρίως (κορμός του προγράμματος): ελληνικής γλώσσας καί γραμματείας όλων των περιόδων, από τή μυκηναϊκή ως τή σημερινή. Παράλληλα, σέ μία νέα πανεπιστημιακή Σχολή, πού θά διδάσκει Παιδαγωγική, Ψυχολογία, Κοινωνιολογία κτλ., σέ δύο έξάμηνα καταρτίζονται σέ θέματα Γενικής καί Ειδικής διδακτικής.

Γ'. Γιά τό διδακτικό προσωπικό των Λυκείων: οί γυμνασιακοί φιλόλογοι, ύστερα από ειδικές εξετάσεις, θά φοιτούν στίς Φιλοσοφικές Σχολές, όπου θά παρακολουθούν μαθήματα ενός ορισμένου τομέα (π.χ. ελληνική γλώσσα καί γραμματεία-λατινικά, ιστορία-αρχαιολογία, φιλοσοφία) ώστε νά καταστούν ικανοί νά διδάσκουν ορισμένα μόνο μαθήματα στό Λύκειο, όπως στό απαιτούμενο γιά τήν ύψηλή αυτή βαθμίδα επίπεδο. Νά γίνει δηλ. κάτι ανάλογο μέ τή γαλλική AGREGATION.

Δ'. Παράλληλα γιά τήν εξασφάλιση ειδικών επιστημόνων πού θά καλλιεργήσουν τήν έρευνα, νά καταρτιστεϊ ειδικό πρόγραμμα όκτώ έξαμήνων, ώστε, ύστερα από γενικότερη φιλολογική κατάρτιση, νά παρέχεται σ' αυτούς καί ή απαιτούμενη βαθύτερη κατάρτιση στό φιλολογικό τομέα πού τους ένδιαφέρει.

'Ακολούθησε συζήτηση κατά τήν όποία τά μέλη του Τμήματος ανέπτυξαν τίς απόψεις τους. Ειδικότερα ό κ. Ν. Παπαδόπουλος είπε:

Τό υπόμνημα τής Φιλολ. Σχολής του ΑΠΘ είναι κατά τήν ταπεινή μου άποψη ένα μικρό πρώτο αλλά σημαντικό βήμα στόν έκσυγχρονισμό τής Έκπαιδευσεώς μας σέ ό,τι άφορϊ τή σωστή επιστημονική ειδίκευση καί τήν παιδαγωγική έννημέρωση. Καί τοϋτο γιατί ό σημερινός γνωστός στή χώρα μας φιλόλογος είναι όποχρεωμένος νά διδάσκει 7-8 κλάδους-μαθήματα πράγμα πού είναι άπαράδεκτο γιά τή σύγχρονη εύρωπαϊκή έκπαιδευτική επιστημονική δεοντολογία καί πράξη. 'Ο ειδικός σέ τόσους κλάδους δέν κάνει δουλειά σωστή καί σύγχρονη καί δέν εξυπηρετεί

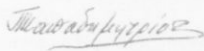
καμιά πραγματικότητα, αλλά "πελαγώνει" απλώς. "Άλλωστε σε κανένα σχολείο μας δεν υπάρχει μόνο ένας φιλόλογος, όποτε γιατί να μη γίνει ο τόσο απαραίτητος σήμερα διαχωρισμός σε δύο ειδικοότητες. Ή ειδίκευση δεν είναι πολυτέλεια, είναι άδηλη ανάγκη εκσυγχρονισμού της εκπαίδευσής μας. Καί βέβαια ο περιορισμός, της ειδίκευσεως σε ένα μόνο τομέα θα ήταν επίσης λάθος, αλλά και στο υπόμνημα της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ στην καθημέρα περίπτωση από τις δύο που προτείνονται θα υπάρχει ειδίκευση σε 3-4 κλάδους. Κατά τη γνώμη μου και αυτό είναι πολύ. Οι μέχρι τώρα απόφοιτοι του Τμήματος Παιδαγ. και Ψυχολογίας της Φιλοσ. Σχολής, νομίζω, ότι επίσης ήταν εκτός της σωστής τοποθέτησης, γιατί δεν ήταν ούτε φιλόλογοι, ούτε ψυχολόγοι.

Προτείνω λοιπόν να εισηγηθούμε στον κ. Υπουργό την αποδοχή του υπομνήματος της Φιλοσ. Σχολής θεσ/νύκης για τη διόκριση δυο ειδικοτήτων και δυο αντίστοιχων επετηρίδων, φιλολόγου και ιστορικού, γιατί το θεωρώ απαραίτητο και στοιχειώδη εκσυγχρονισμό στο θέμα των επιστημονικών ειδικοτήτων των εκπαιδευτικών μας.

Επειδή τέ χρονικά όρια της συνεδρίασεως εξαντλήθηκαν, το Τμήμα επιφυλάχθηκε να αποφασίσει στην επόμενη συνεδρίασή του.

Ο Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Η Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΠΡΑΞΗ 72/1980

Σήμερα 18 Δεκεμβρίου 1980, ημέρα Πέμπτη και ώρα 8.15' πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αΐθουσα της 'Ολομέλειας (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικής) με Πρόεδρο τον κ. Γ. Παντελίδη, Α' 'Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σκυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβοθοι Β', 'Ι. Εκορδής, Είδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος και Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές. Χρήη γραμματέα έκανε ή Φιλολόγος Παρασκευή Παπαδημητρίου που ύπηρετετ με άποπαση στο ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στη συνεδρίαση οι κ.κ. 'Αθην. Κομίνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, Α. 'Αδαμόπουλος, Εισηγητής, γιατί είχαν άλλη ύπηρεσιακή άπασχόληση, Δ. Τομπαζής, γιατί ήταν στο έξωτερικό για ύπηρεσιακούς λόγους, και Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β' γιατί ήταν άσθενής.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Τελική συζήτηση για τό Συντακτικό του 'Α. Μουτζάκη. Είσηγητές κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης και Φ. Βώρος.
- ΘΕΜΑ 2ο - Συνέγεια της συζήτησεως για τό ύπόμνημα της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ (πρόγραμμα σπουδών). Είσηγητές κ.κ. Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς και 'Ηλ. Σκυρόπουλος.
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Ανατύπωση διδακτικών βιβλίων Μαθηματικών Γυμνασίου. Είσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης.
- ΘΕΜΑ 4ο - 'Εγκριση διδακτικού βιβλίου για τη δωρεάν διάθεσή του στους σπουδαστές της ΕΑΣΑ. Είσηγητής κ. 'Ι. Εκορδής.
- ΘΕΜΑ 5ο - Πρόταση για σύσκεψη του 'Εποπτικού Προσωπικού Φυσικής 'Αγωγής. Είσηγητής κ. 'Ι. Εκορδής.
- ΘΕΜΑ 6ο - 'Αντιμετώπιση του προβλήματος διδακτικών βιβλίων 'Αγγλικής. Είσηγητές κ.κ. Φ. Βώρος και Το. Τριανταφύλλου.
- ΘΕΜΑ 7ο - 'Αποστολή οδηγίων στους καθηγητές που εεφαρμόσουν τό ΣΕΠ στα Γυμνάσια. Είσηγητής κ. Α. Ζαχαρίας.

'Αποφ διαπιστώθηκε άπαρτία και επικυρώθηκε ή προηόμνηνη ποδή, τό Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - Τελική συζήτηση για το Συντακτικό του 'Α. Μουμτζάκη.

Ο πρώτος εισηγητής του θέματος κ. 'Ι. 'Αρβανίτης είπε τα εξής: Το δακτυλογραφημένο (και με σελίδες χειρόγραφες) βιβλίο του Α.Β. Μουμτζάκη "Συντακτικό της αρχαίας ελληνικής γλώσσας Α΄ Β΄ Γ΄ Λυκείου" μου είχε τεθεί υπόψη και εισηγήθηκα σχετικά στη συνεδρία του Τμήματος, στις 22-8-1980.

Κατά τη συνεδρία έκανα μερικές παρατηρήσεις και πρόσθεσα ότι άλλες είχε σημειώσει με μολύβι μαυρο στις σελίδες του προς κρίση κειμένου και άλλες σε χειρόγραφο σημείωμά μου, για να τις χρησιμοποιήσει, αν ήθελε ο συγγραφέας.

Γενικά εξέφρασα την επιφυλακτικότητα μου για τη δυνατότητα βελτίωσης του βιβλίου, σε βαθμό που να είναι κατάλληλο προς έκδοση. Τελικά όμως, δεδομένου ότι ποτέ στην περίπτωση μας δεν αποκλείεται μία ικανοποιητική βελτίωση, συμφώνησα στην άποψη του Γ' βραβείου και την έκδοσή του, με τη ρητή προϋπόθεση ότι ο συγγραφέας θα λάβαινε υπόψη του τις σχετικές παρατηρήσεις ή θα τις συζητούσε σε περίπτωση μη συμφωνίας του άνασκεινόντις της πελοσιικά.

Το βιβλίο λοιπόν μου ξαναδόθηκε βελτιωμένο, αλλά όχι και σε ικανοποιητικό βαθμό, κατά τη γνώμη μου, ώστε να προωθηθεί προς έκδοση. Γι' αυτό δήλωσα στο Τμήμα να δούν το βιβλίο και οι άλλοι συνάδελφοι. Έτσι και έγινε.

Βασικά το βιβλίο του Συντακτικού οφείλει να είναι κατεχορήν βιβλίο της άκρβολογίας και κατά το δυνατόν άφογο, τόσο στην παράθεση της ύλης και των παραδειγμάτων όσο και στη δομή και τη γενική γλωσσική διατύπωσή του, ώστε να μην αφήνει άμφιβολίες στο μαθητή. Προπαντός το Συντακτικό δεν μπορεί να έχει την έλευθερία ενός άλογιχνικού κειμένου.

Η γενική μου έντύπωση είναι πώς το κρινόμενο βιβλίο, χωρίς να είναι κακό, έχει στο σύνολό του πολλές αδυναμίες τόσο στην ουσία όσο και στη διατύπωση, ώστε και στη νέα του εμφάνιση να μην είναι κατάλληλο για διδακτικό. Θα το έλεγα βιβλίο ύποφερτό, αλλά τουτό δεν το δίνει και το δικαίωμα να χρησιμοποιηθεί στο σχολείο για τρία τουλάχιστον.

χιστον χρόνιο. 'Εξάλλου τό παλιό τοῦ Τζαρτζάνου εἶναι πιά ἀνεκτό, γιὰ νά παραμείνει ὡς τῇ συγγραφῇ καλυτέρου.

'Ιδιαίτερα ἐκφράζω τήν ἀπορία καί τή λύπη μου πού ὁ κ. Μουμτζάκης - δέν τόν γνωρίζω οὔτε κατ' ὄψην - δέ θέλησε κόν νά συζητήσουμε σχε-
τικὰ μέ τίς παρατηρήσεις μου, τουλάχιστον αὐτές πού εἶχα σημειώσει
στό κείμενό του, ἄν καί ἤμουν ὁ εἰσηγητής καί ἄν καί ἐπὶ μία ἐβδομά-
δα ἐρχόταν στό ΚΕΜΕ γιὰ ὑπηρεσιακὴ ἐργασία καί μάλιστα - ὅπως δηλώ-
θηκε στή συνεδρία - ἀκριβῶς καί γιὰ τίς διορθώσεις τοῦ Συντακτικοῦ
του συνεργάστηκε μέ τήν Εἰσηγητὴ τοῦ ΚΕΜΕ κ. Δ. Τομπάζη. 'Εντούτοις
συνάδελφος κατὰ τήν ἴδια συνεδρία παρατήρησε πῶς δέν μπορούσε ὁ συγ-
γραφέας νά ἐξοδέψει 5.000 δραχ., γιὰ νά ἔλθει στήν 'Αθήνα νά συνεργα-
στεῖ μαζί μου. 'Ισως ὁμως, ἄν εἶχαμε κάπως συνεργαστεῖ, νά εἶχε βελτι-
ωθεῖ ἱκανοποιητικὰ τό βιβλίο καί ἡ γνώμη μου τώρα νά ἦταν καταφατικὴ.

'Υπενθυμίζω, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι ἡ 'Επιτροπὴ κρίσεως, καί
ὕστερα ἀπὸ τήν ἀπάντηση τοῦ συγγραφέα στίς παρατηρήσεις της, διατύ-
πωσε τελικὰ τήν κρίση πῶς "τό βιβλίο τοῦ κ. Α.Β. Μουμτζάκη "Συντακτι-
κὸ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας Α', Β', Γ' Ἀυκείου" δέν εἶναι κατάλληλο
γιὰ ἔγκριση.

'Αναφέρω παραδειγματικὰ μερικὲς ἀπὸ τίς παρατηρήσεις, πατρωνισμέ-
τες σποραδικὰ ἀπὸ διάφορες σελίδες (οἱ παρατηρήσεις αὐτές δέν εἶχαν
γίνει ἀπὸ τήν 'Επιτροπὴ κρίσεως).

1.- Μία παρατήρηση πού εἶχα κάνει στήν πρώτη συνεδρία τοῦ Τμή-
ματος, σελ. 108 καί 149: "Ὁ σύνδεσμος ἧ μπαίνει μία φορά, ἐνῶ οἱ
σύνδεσμοι εἴτε... πάντοτε δύο φορές". Τό σωστό ὄχι πάντοτε δύο φορές,
γιατί ὁ εἴτε ἀπαντᾷ καί τρεῖς φορές: π.χ. Σοφ. 'Ηλ. 606 "εἴτε χρῆς
κακὴν εἴτε στόμαργον εἴτ' ἀναιδεύας πλέαν" καί μία φορά: π.χ. Πλά-
τωνας Νόμ. 864Α "πόλις εἴτε ἰδιωταί τινες".

2.- Σελ. 1, ἡ πρώτη περίοδος: "Γιὰ νά ἐκφραστεῖ μία σκέψη, μία
ἐπιθυμία ἢ ἕνα συναίσθημα, δηλαδή γιὰ νά σχηματιστεῖ λόγος, οἱ λέξεις,
ὅπως καί στή νέα ἑλληνικὴ γλώσσα, συντάσσονται ἐν ᾧ οὐκ ἀπαύουν ἡ μία
κοντὰ στήν ἑλλην., σύμφωνα μὲ ὁρισμένους κανόνες".

Παρατηρήσεις:

α) τό ἥ νά ἀπαλειφθεῖ ἢ νά προστεθεῖ καί δεύτερο ἥ μιά ἐπ.
β) καλύτερα: "Γιά νά ἐκφραστεῖ ἕνα νόημα", γιατί ὁ ὅρος νό-
ημα εἶναι γενικός καί περιλαμβάνει καί τή σκέψη καί τήν ἐπιθυμία
καί τό συναίσθημα καί ἄλλους ἀκόμη ὅρους πού παραθέτει ὁ συγγραφέας
στή σελ. 2 καί 1, π.χ. "α)... μιά σκέψη, μιά κρίση ἢ δίνεται μιά
πληροφορία".

γ) "Ὅπως καί στή νέα ἑλληνική": νά ἀπαλειφθεῖ γιατί δέν ἀναφέ-
ρεται προηγουμένως ὁ ὅρος "ἡ ἀρχαία ἑλληνική γλῶσσα", ἄσχετα ἂν νο-
εῖται.

δ) δηλαδή ἐπαναλαμβάνεται δύο φορές στήν πρώτη πρώτη περίοδο
τοῦ βιβλίου.

ε) "μπαίνουν ἡ μιά κοντά στήν ἄλλη", καλύτερα "ἀκολουθοῦν ἡ
μιά τήν ἄλλη".

Τήν περίοδο αὐτή θά ἀνασκευάζα ὡς ἐξῆς:

"Γιά νά ἐκφραστεῖ ἕνα νόημα, ὥστε νά σχηματιστεῖ λόγος, οἱ λέ-
ξεις συντάσσονται, δηλαδή ἀκολουθοῦν ἡ μιά τήν ἄλλη, σύμφωνα μέ ὁ-
ρισμένους κανόνες".

3.- Σελ. 3 παρ. 2, ἀντὶ "ν.έ., σέ: α)... "νά γραφεῖ" ν.έ.:
α) σέ β) σέ...".

4.- Σελ. 3 (τελευταία &) μετὰ τό πότερον νά προστεθεῖ ἢ πότερα,
ἐπίσης μετὰ τό προτάσσεται νά προστεθεῖ συνήθως, γιατί ἀπαντοῦν διμε-
λεῖς προτάσεις χωρὶς νά προτάσσεται τό πότερον ἢ πότερα, π.χ. Σοφ.

Ἀντ. 442

"ἦς ἡ καθαρὴ μὴ δεδρακέναι τάδε;"
τό σύνθημα ἐπίσης στήν ἀρχαία "εἰπωμεν ἢ σιγῶμεν;"
ἀλλὰ καί παράδειγμα ἀναφέρει ὁ συγγραφέας στὸ πρὸς κρίση βιβλίο του,
σελ. 108 παρ. 150: "Ἐ Σώκρατες, ἔφη, ἐγρήγορας ἢ καθεύδεις; "

5.- Σελ. 4 παρ. 3: "α) ἀρνητική ἢ ἀποφατική, καταφατική..",
ὁρθότερο "α) καταφατική β) ἀρνητική ἢ ἀποφατική..".

6.- Σελ. 20 καί 33: "Με γενική υποκειμενική-ή αντικειμενική συντάσσονται τά όνόματα, ούσιαστικά ή επίθετα, πού..." με γεν. υποκειμενική συντάσσονται μόνο ούσιαστικά.

7.- Σελ. 5 β): "Η δευτερεύουσα πρόταση με την πρόταση πού προσδιορίζει συνδέεται με τούς υποτακτικούς συνδέσµους (είδικούς, αίτιολογικούς, τελικούς, υποθετικούς κτλ.)" τó συνδέεται νά προτα-
χθεῖ συνδέεται με την επίσης τó κτλ. νά εξηγηθεῖ.

8.- Σελ. 108 καί 150: "Οί σύνδεσμοι ἄρα.... ποτέ δέν μπαίνουν στην αρχή προτάσεως" ἀπό τó συντακτικό τῆς ἀρχαίας γλώσσας δέ θά ἀποκλειστεῖ ἡ Κ.Α. (κοινή), ὅπου τó ἄρα μπαίνει καί στην ἀρχή πρότασης (π.χ. Ρωμ. 10,17 - Ματθ. 12,28). Μπορεῖ νά συμπληρωθεῖ επίσης ὅτι δ ἄρα στην ν.έ. ἀπαντᾷ συχνά στην ἀρχή τῆς πρότασης.

9.- Σελ. 140 (ἀρχή): "Τό ρῆμα σέ μιᾶ δευτερεύουσα πρόταση μπορεῖ νά μπεῖ, ἀντίθετα με την ν.έ., στό τέλος τῆς προτάσεως:", τó "ἀντίθετα με τή ν.έ." δέν εἶναι ὁρθό, γιατί καί στή ν.έ. ἀπαντᾷ στό τέλος τῆς πρότασης ρ. ἔτσι τó παρῆδειγμα (4 στ.) "ὅταν ἔγινε αὐτή ἡ μάχη", μπορεῖ νά διατυπωθεῖ καί: "ὅταν αὐτή ἡ μάχη ἔγινε" (προκειμένου νά υπογραμμιστεῖ ἡ συγκεκριμένη μάχη).

10.- Σελ. 146, στό γ) νά τεθεῖ ὡς τίτλος: "Ἡ σημασιολογική ὁθόνη μιᾶς λέξης".

11.- Σελ. 148, γ): "Ἐτόν εύφημισμός χρησιμοποιοῦνται ἀπό φόβο ἢ ἀπό πρόληψη λέξεις....", νά συμπληρωθεῖ: ".... ἢ ἀπό πρόληψη, πρὸς ἐξευμενισμό τῶν πνευμάτων καί ἀποτροπή τοῦ κακοῦ, λέξεις...".

Ἡ γνώμη μου τελικά, ἀπό τή γενική θεώρηση τοῦ ἔργου: δέν εἶναι κατάλληλο γιά διδακτικό βιβλίο.

Ὁ δεύτερος εἰσηγητής κ. Φαν. Βῶρος εἶπε τά ἑξῆς:

α) Τό βιβλίο γιά τó ὁποῖο συζητᾶμε ἔχει ἔγγραφε με τήν πράξη 47/80 τοῦ Τμήματός μας· εἶχε τεθεῖ ὡς δρoς δ' συγγραφέας νά βελτιώσει τó κείμενό του λαβαίνοντας ὑπόψη τίς παρατηρήσεις τοῦ Τμήματος. Πρά-

γυατι ή διαδικασία αυτή ακολουθήθηκε με συνεργασία του συγγραφέα και του άρμόδιου για τό θέμα συναδέλφου Δ. Τουπαϊδη.

β) Σε κάθε στάδιο συγγραφής και έκτύπωσης ενός βιβλίου είναι πάντα πιθανή και εύκαιρα κάποια διόρθωση ή άπλή φραστική βελτίωση με τό πνεύμα αυτό και ό ύποφαινόμενος διαβάζοντας τό τελικό κείμενο σημείωσε σε πολλά σημεία ^{μαρτυρία} ~~επί~~ βελτιώσεις με κόκκινη γραφίδα, π.χ. στίς σελ. 4,5,6,7,8,9 κ.ά. Με τό ίδιο πνεύμα νομίζω χρήσιμη ένέργεια τήν καταχώριση των πιο πειστικών φραστικών βελτιώσεων που πρότεινε ό κ. 'Ι. 'Αρβανίτης.

γ) Κατά τά λοιπά διαπιστώνω ότι ό συγγραφέας έχει συμμορφωθεί στα πιο πολλά σημεία που του είχαν ύποδειχτεί και προτείνω - παρή τή γενική θεωρητική αντίρρηση μου για τέτοιας δομής Συντακτικό, τήν όποία διατύπωσα στην πράξη 47/1980) τό σάμα τουτο της συγγραφής νά σταλεί στον ΟΕΔΒ, νά έκτυπωθεί σε άριθμό άντιτύπων ίκανό για τίς σχολικές άνόγκες (ύπόψη ότι προορίζεται τό βιβλίο για τούς μαθητές όλων των τάξεων του Λυκείου κατά τό σχολικό έτος 1981-82.

Τό Τμήμα άφού άκουσε τούς δύο εισηγητές και ύστερα από συζήτηση άποφαίνεται κατά πλειοψηφία

τό σάμα της συγγραφής 'Α. Μουμιζάκη, Συντακτικό της 'Αρχαίας 'Ελληνικής Γλώσσας (για τό Λύκειο) νά σταλεί στον ΟΕΔΒ για έκτύπωση για τίς σχολικές άνόγκες για τίς τρείς τάξεις του Γενικού Λυκείου α, β, γ κατά τό σχολικό έτος 1981-82.

Μειοψήφησε ό κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, για τούς λόγους που άναφέρονται στην εισηγήσή του.

ΘΕΜΑ 2ο - Συνέχεια της συζήτησεως για το υπόμνημα της Φιλοσοφικής
Εχολής του Α.Π.Θ. (πρόγραμμα σπουδών).

Επὶν ἀρχὴ ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης ἀνακεφαλαιώ-
ωσε ὅσα εἰπώθησαν σχετικὰ μὲ τὸ θέμα αὐτὸ στὶς προηγούμενες συνεδρι-
άσεις (πρ. 70/10-12-1980 καὶ 71/13-12-1980) καὶ στὴ συνέχεια τὸ Τμή-
μα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψιν τοῦ τίς εἰσηγήσεις τῶν κ.κ. Φ. Βώρου, Α. Σακκά
καὶ Ἡλ. Σκυρόπουλου καθὼς καὶ τῇ συζήτησιν ποὺ ἔγινε μεταξὺ τῶν με-
λῶν του,

ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφία:

1.- Θεωρεῖ ὅτι εἶναι ἀπαραίτητο οἱ Πανεπιστημιακὲς Εχολές τῆς
χώρας, ἐξακολουθώντας βέβαια τὸ ἐρευνητικὸ ἔργο τους καὶ εἰσάγοντας
τοὺς σπουδαστὲς στὴ μελέτη εἰδικῶν ἐπιστημονικῶν θεμάτων, νὰ λαμβά-
νουν σοβαρὰ ὑπόψιν τους τὸ ὅτι οἱ σπουδαστὲς αὐτοὶ προορίζονται στὴ
συντομικτικὴ πλειοψηφία τους γιὰ καθηγητὲς τῆς Μ.Ε. καὶ χρειάζονται,
ἐπομένως, τὴν ἀπαραίτητη γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ
κατάρτιση. Μὲ αὐτὰ τὰ δεδομένα χαιρετίζει τὴν πρωτοβουλία τῆς Φιλο-
σοφικῆς Εχολῆς τοῦ Α.Π. Θεσσαλονίκης ὡς ἐνέργεια πολὺ θετικὴ.

2.- Θεωρεῖ τὴ δημιουργία δύο τμημάτων σπουδῶν ἐσωτερικῇ ὑπό-
θεση τῆς πιδ πύου σχολῆς, δὲν υἱόθετεῖ ὅμως τὴν ἄποψιν γιὰ τὸ ὁρι-
σμο τῶν φιλολόγων σύμφωνα μὲ δύο χωριστὲς ἐπετηρίδες, γιὰτὶ παρόμοια
λύση θὰ δημιουργοῦσε δυσεπίλυτα προβλήματα λόγω τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν
λειτουργίας τῶν γυμνασίων καὶ τῶν λυκείων τῆς χώρας (μεγάλες ἀνάγκες
σὲ διδακτικὸ προσωπικὸ, ὕπαρξιν πολλῶν ἀτροφικῶν σχολείων σὲ ἀπομακρυ-
σμένες περιοχὲς τῆς χώρας κτλ.).

3.- Προτείνει οἱ σπουδαστὲς οἱ προοριζόμενοι γιὰ καθηγητὲς Μ.Ε.
νὰ διδασκονται τοὺς προβλεπόμενους ἀπὸ τὸ πανεπιστημιακὸ πρόγραμμα
ἐπιστημονικοὺς κλάδους, στὴ θέση ὅμως ὁρισμένων μαθημάτων ἐπιλογῆς
ποὺ προορίζονται γιὰ τοὺς ὁπόλοιπους σπουδαστὲς, αὐτοὺς νὰ διδασκονται
ἐκτὸς σχετικῆς μὲ τίς ἀνάγκες τῶν Ἀναλυτικῶν Προγραμμάτων τῆς Μέ-

σης Έκπαιδευσεως καὶ μάλιστα νά εἰδικεύονται σὲ δύο βασικά μαθήματα. Παράλληλα νά δέχονται οὐσιαστική παιδαγωγική κατάρτιση, ὥστε νά ἀσκήσουν ἀργότερα μὲ ἐπιτυχία τὸ ἔργο τους ὡς διδάσκοντες καὶ γενικότερα, ὡς παιδαγωγοί.

4.- Κρίνει ὅτι γιὰ τὸν καθορισμὸ τῶν λεπτομερειῶν τῶν προτάσεων πού περιλαμβάνονται στὴν παράγραφο ἀριθ. 3 εἶναι ἀπαραίτητο νά συγκροτηθοῦν ὁμάδες ἐργασίας ἀπὸ ἐκπροσώπους τῶν Α.Ε.Ι. καὶ μέλη τοῦ ΚΕΜΕ.

Ὁ κ. Α. Σακκάς διατηρεῖ τὴς ἀπόψεις του πού ἀνέπτυξε στὴν εἰσήγησή του (πρ. 71/13-12-80) σχετικά μὲ τὸν τύπο τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ πού χρειάζονται τὰ σχολεῖα καὶ τὴν παιδαγωγική-διδασκτική του κατάρτιση καὶ ἄσκηση.

Μειοψήφησε ὁ κ. Ν. Παπαδόπουλος γιὰ τοὺς λόγους πού ἀνέπτυξε κατὰ τὴ συζήτηση τοῦ θέματος.

ΘΕΜΑ 3ο - 'Ανατύπωση διδακτικών βιβλίων Μαθηματικών Γυμνασίου.

'Ο εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης είχε σχετική με τό θέμα τό έξής:
Μέ τό Φ.211.17/313/Γ/9584/9-12-80 έγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ διαβιβάζεται τό δα. 12408/8-12-80 έγγραφο τοῦ Προέδρου τοῦ ΟΕΔΒ στό ὁποῖο διατυπώνεται ἡ ἰδύναμία τοῦ 'Οργανισμοῦ νά ἐκτυπώσει ἔγκαιρα τά νέα βιβλία Μαθηματικῶν τοῦ Γυμνασίου πού θά προκύψουν ὕστερα ἀπό τή σχετική προκήρυξη.

Οἱ λόγοι πού ἐπικαλεῖται ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ ΟΕΔΒ εἶναι βάσιμοι καί συγκεκριμένα ὁ πρόεδρος τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως δήλωσε πράγματι ὅτι θά ἀπαιτηθεῖ πρόταση τῆς προθεσμίας πού ὁδῶθηκε στήν 'Επιτροπή. Αὕτη θά ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νά φθάσουν τά βιβλία στόν ΟΕΔΒ γιά ἐκτύπωση ὄχι πρίν ἀπό τό μέσα τοῦ 1981. "Ετσι, μέ τοὺς μεταϊότερους ὑπολογισμούς, βάσει τῆς πείρας τοῦ παρελθόντος, γιά τό χρόνο πού ἀπαιτεῖ ἡ ἐκτύπωση καί ἀποστολή τους, ὁέν εἶναι δυνατόν νά φθάσουν τά βιβλία στά χέρια τῶν μαθητῶν, παρὶ μετά τήν ἔναρξη τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

"Ετσι γιά τήν κάλυψη τῶν διδακτικῶν ἀναγκῶν τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου, γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82, εἰσηγοῦμαι, συμφωνώντας μέ τήν ἄποψη τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΟΕΔΒ, νά ἀνατυπωθοῦν τά βιβλία Μαθηματικῶν πού χρησιμοποιοῦνται σήμερα στό Γυμνάσιο. "Ετσι, καί οἱ διδακτικές ἀνάγκες καλύπτονται ἔγκαιρα καί μέ τρόπο ἱκανοποιητικό καί δίνεται ἡ εὐχέρεια στήν 'Επιτροπή Κρίσεως νά ἐργαστεῖ ἀνετότερα καί ἀποτελεσματικότερα, ὥστε ἀπό τό 1982-83 νά διαθέτουμε ἀκόμα καλύτερα ἀπό τά σημερινά βιβλία Μαθηματικῶν τοῦ Γυμνασίου.

Τό Τμήμα, "ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

ἀποδέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Βαρουχάκη στό σύνοδο τῆς

ΘΕΜΑ 4ο - "Έγκριση διδακτικού βιβλίου για τη δωρεάν διδασχή του
στούς σπουδαστές της Ε.Α.Ε.Α.

Ο εισηγητής του θέματος κ. 'Ι. Σκοροδύλης είπε σχετικά με τό
θέμα αυτό τά'έξης:

Με τό έγγραφο αριθμ. Φ.2/3458/Γ/9697/11-12-1980 ό προϊστάμενος
της 'Υπηρεσίας Έκπ/σέως του ΥΠΕΠΘ μās αποστέλλει συνημμένα τό βι-
βλίο "Κολύμβηση-Καταδύσεις-Ναυαγώσωστική" των συγγραφέων καθηγητών
Φυσικής 'Αγωγής Δ.Πληθάκη καί Ε. Πληθάκη καί μās παρακαλεί νά τό
κοίνουμε σύμφωνα με τό Νόμο 186/75, άρθρο 1 παρ. 2 καί άρθρο 2 παρ.
5 για νά χορηγηθεί δωρεάν από τό ΥΠΕΠΘ στους σπουδαστές της ΕΑΕΑ
κατά τό ακαδημαϊκό έτος 1980-81.

Σχετικά με τό θέμα αυτό υπενθυμίζω στο Τμήμα πώς με την πράξη
μας 65/20-11-1980 επιλέξαμε καί εγκρίναμε τό βιβλίο που όδ διενεμη-
θούν δωρεάν στους σπουδαστές της ΕΑΕΑ τό τρέχον ακαδημαϊκό έτος καί
ότι τό συγκεκριμένο αυτό βιβλίο μολονότι είχε προταθεί από την ΕΑΕΑ
καί τό παράρτημα θεο/νίκης, από τους καθηγητές που διδάσκουν τό μά-
θημα καί τά συμβούλια σπουδών, όέν συμπεριλαμβάνετο στις καταστάσεις
που έφτασαν μέχρι έμās με συνέπεια νά μήν προταθεί.

Έπειδή τό θέμα δημιουργήθηκε από μία παράλειψη της άρμόδιας
Δ/νσεως του ΥΠΕΠΘ, έπειδή τό άναφερόμενο βιβλίο προτείνεται νομοτύ-
πως από τους άρμόδιους φορείς καί έχει καί στο παρελθόν έγκριθεί από
τό ΚΕΜΕ ή δωρεάν διδασχή του στους σπουδαστές της ΕΑΕΑ, εισηγούμαι
στο Τμήμα νά εγκρίνει τη δωρεάν διδασχή του για τό ακαδημαϊκό έτος
1980-81 μαζί με τό βιβλίο που έχει εγκρίνει στην πράξη του 65/20-11-
1980.

Άκολούθησε διευκρινιστική συζήτηση, ύστερα από την όποία τό
Τμήμα,

άποφαίνεται όμώφωνα:

Δέχεται την εισηγήση του κ. 'Ι. Σκοροδύλη

./.

ΘΕΜΑ 5ο - Πρόταση για σύσκεψη του 'Εποκτ. Προσωπικού Φυσ. 'Αγωγής.

'Ο εισηγητής του θέματος κ. 'Ι. Εκορδύλης είπε τά εξής: "Όπως σ'ας είχα αναφέρει, στην προηγούμενη σύσκεψη των ΓΕΦΑ που πραγματοποιήθηκε στις 10-11-1980 μετά από εισήγηση του Τμήματός μας δ'έν καπορθώθηκε λόγω του περιορισμένου χρόνου νά συζητηθούν τό 'Αναλυτικό Πρόγραμμα του Λυκείου καί οι σχετικές μέ αυτό μεθοδολογικές οδηγίες.

Γιά τό λόγο αυτό καί γιά τόν πρόσθετο λόγο ότι από τήν ήμερομηνία αυτή μέχρι σήμερα αύξήθηκαν οι θέσεις των ΓΕΦΑ κατά πέντε καί συνεπώς καί οι νέοι αυτοί συνάδελφοι θά πρέπει έγκαιρα νά ενημερωθούν πάνω στά θέματα των 'Αναλ. προγραμμάτων, εισηγοῦμαι στό Τμήμα νά προτείνει στη Διοίκηση νά καλέσει όλους τούς ΓΕΦΑ σέ μιά μονοήμερη σύσκεψη που θά πραγματοποιηθεῖ στά γραφεία του ΚΕΜΕ τήν Παρασκευή 23 'Ιανουαρίου 1981".

Τό Τμήμα, ύστερα από συζήτηση,

άποφάινεται ομόφωνα:

Δέχεται τήν εισήγηση του κ. 'Ι. Εκορδύλη όπως έχει.

ΘΕΜΑ 6ο - 'Αντιμετώπιση του προβλήματος διδακτικών βιβλίων 'Αγγλικής.

'Επειδή εξαντλήθηκαν τά χρονικά όρια της συνεδριάσεως καί τό 7ο θέμα θεωρήθηκε εξαιρετικώς επείγον, τό Τμήμα ανέβαλε τή συζήτηση του 6ου θέματος.

Επί σημείο αυτό αποχώρησε ο κ. Ν. Παπαδόπουλος λόγω έκτακτης οικογενειακής του ανάγκης.

